

PASŪTĪTĀJS: LR VIDES AIZSARDZĪBAS UN REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA
IZPILDĪTĀJS: SIA "GEO CONSULTANTS"
LĪGUMS: EIROPAS SAVIENĪBAS FONDU 2014.–2020. GADA FINANŠU PLĀNOŠANAS
PERIODA POTENCIĀLI ATBALSTĀMO VIDES AIZSARDZĪBAS AKTIVITĀŠU
EKONOMISKO IEGUVUMU NOVĒRTĒJUMS
LĪGUMA NR. 23/70.05./TP
LĪGUMA DATUMS: 28/05/2014

Noslēguma ziņojums

ZIŅOJUMA VERSIJA: NR. 3.2

IESNIEGŠANAS DATUMS: 02/12/2015

PASŪTĪTĀJS: LR VIDES AIZSARDZĪBAS UN REĢIONĀLĀS ATTĪSTĪBAS MINISTRIJA

LĪGUMS: EIROPAS SAVIENĪBAS FONDU 2014. - 2020. GADA FINANŠU PLĀNOŠANAS PERIODA
POTENCIĀLI ATBALSTĀMO VIDES AIZSARDZĪBAS AKTIVITĀŠU EKONOMISKO IEGUVUMU
NOVĒRTĒJUMS

LĪGUMA NR.: 23/70.05./TP

LĪGUMA DATUMS: 2014. GADA 28. MAIJS

IZPILDĪTĀJS: SIA „GEO CONSULTANTS”

NOSLĒGUMA ZIŅOJUMS

SIA „GEO CONSULTANTS”

VALDES LOCEKLIS

JĀNIS ĀBELTIŅŠ

ATBILDĪGAIS IZPILDĪTĀJS

KASPARS KĻAVENIEKS

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Noslēguma ziņojums

SATURS

1	KOPSAVILKUMS	6
1.1	VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA PAR LĪGUMU UN LĪGUMA IZPILDES NOSLĒGUMA ZIŅOJUMU.....	6
1.2	DATU UN INFORMĀCIJAS AVOTI	7
1.3	LIETOTĀS TERMINOLOĢIJAS SKAIDROJUMI.....	8
1.4	SAISTĪBU ATRUNA	9
2	ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SEKTORA RAKSTUROJUMS, PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA UN SASNIEDZAMIE REZULTĀTI PĀRSKATA PERIODĀ.....	10
2.1	VISPĀRĒJS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SISTĒMAS RAKSTUROJUMS.....	10
2.2	GALVENIE SISTĒMU RAKSTUROJOŠIE INDIKATORI.....	13
2.3	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI 2014.-2020. GADA PERIODĀ	13
3	SADZĪVES ATKRITUMU (VISU NEBĪSTAMO), SPECIĀLO ATKRITUMU GRUPU APSAIMNIEKOŠANAS NOVĒRTĒJUMS	16
3.1	SADZĪVES ATKRITUMU (VISU NEBĪSTAMO) APSAIMNIEKOŠANA.....	16
3.2	SADZĪVES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA.....	19
3.3	IZLIETOTĀ IEPAKOJUMA ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA.....	20
3.4	ELEKTRISKO UN ELEKTRONISKO IEKĀRTU ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA	23
3.5	BŪVNICĪBAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA.....	26
3.6	NOLIETOTU TRANSPORTLĪDZEKĻU ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA	28
4	ESOŠĀS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS INFRASTRUKTŪRAS NOVĒRTĒJUMS.....	30
4.1	ATKRITUMU DALĪTĀS VĀKŠANAS INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS	30
4.2	ATKRITUMU REĢENERĀCIJAS INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS.....	32
4.3	ATKRITUMU PĀRSTRĀDES INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS.....	34
5	REĢIONĀLĀS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SISTĒMAS.....	39
5.1	AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS.....	39
5.2	DIENVIDLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS	43
5.3	MALIENAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS	46
5.4	PIERĪGAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS	50
5.5	VIDUSDAUGAVAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS	56
5.6	LIEPĀJAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS	60
5.7	PIEJŪRAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS	64
5.8	VENTSPILS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS.....	69
5.9	ZEMGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS.....	72
5.10	ZIEMEĻVIDZEMES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS	75
5.11	SECINĀJUMI.....	78
6	PROGNOZE PAR ATKRITUMU PLŪSMU DINAMIKU 2014.-2020. GADA PERIODĀ.....	82
6.1	SADZĪVES ATKRITUMU PROGNOZES SAGATAVOŠANAS METODIKA UN PIENĒMUMI	82
6.2	SADZĪVES ATKRITUMU APJOMU DINAMIKAS PROGNOZE.....	86
6.3	SPECIĀLO ATKRITUMU GRUPU RAŽOŠANAS DINAMIKAS PROGNOZE	88
7	SISTĒMAS ATTĪSTĪBAS ALTERNATĪVO RISINĀJUMU IZVĒRTĒJUMS	89
7.1	APSAIMNIEKOJAMO SADZĪVES ATKRITUMU APJOMU UN SASTĀVA NOVĒRTĒJUMS.....	89
7.2	SASNIEDZAMIE REZULTĀTI ATTIECĪBĀ UZ SADZĪVES ATKRITUMU REĢENERĀCIJAS APJOMU PALIELINĀŠANU.....	90
7.3	IESPĒJAMĀS APSAIMNIEKOŠANAS ALTERNATĪVAS.....	92
7.3.1	Atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai.....	92
7.3.2	Atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstība.....	94
7.3.3	Nešķīrotu sadzīves atkritumu plūsmu apstrāde.....	96
7.3.4	Integrētās atkritumu dalītās vākšanas sistēmas un mehāniskās apstrādes metožu pielietošanas rezultātu novērtējums	99
7.3.5	BNA anaerobās fermentācijas rezultātā iegūtā materiāla apsaimniekošanas alternatīvas.....	101
7.3.6	NAIK sagatavošanas potenciāls un reģenerācijas iespēju novērtējums	103
7.4	ATKRITUMU REĢENERĀCIJAS IESPĒJAS ĀRVALSTĪS	104

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

7.4.1	<i>Pašreizējie eksporta apjomi</i>	104
7.4.2	<i>Pārstrādei derīgo materiālu eksporta tehniski ekonomiskie aspekti</i>	106
7.5	ALTERNATĪVĀS IESPĒJAS ATKRITUMOS ESOŠU MATERIĀLU PLŪSMU APSAIMNIEKOŠANAI	107
7.6	SPECIĀLO ATKRITUMU GRUPU APSAIMNIEKOŠANA – RISINĀJUMI UN SASNIEDZAMIE REZULTĀTI	109
7.6.1	<i>Elektrisko un elektronisko iekārtu apsaimniekošanas risinājumi</i>	111
7.6.2	<i>Izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas risinājumi</i>	112
7.6.3	<i>Nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošanas risinājumi</i>	113
7.6.4	<i>Būvniecības atkritumu apsaimniekošanas risinājumi</i>	113
7.6.5	<i>Sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošana</i>	114
7.7	OPTIMĀLĀS ALTERNATĪVAS TEHNISKE ASPEKTI, NEPIECIEŠAMO INVESTĪCIJU NOVĒRTĒJUMS	115
7.7.1	<i>Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība</i>	116
7.7.2	<i>Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu īstenošana</i>	118
7.7.3	<i>Bioloģiski noārdāmo atkritumu reģenerācijas infrastruktūras attīstība</i>	119
7.7.4	<i>Atkritumu sagatavošanas reģenerācijas infrastruktūras attīstība</i>	120
7.7.5	<i>Materiālu pārstrādes un enerģijas reģenerācijas infrastruktūras attīstība</i>	121
8	ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS EKONOMISKE ASPEKTI	123
8.1	PLĀNOTO PASĀKUMU ĪSTENOŠANAS FINANŠU ANALĪZE	123
8.1.1	<i>Nepieciešamās investīcijas</i>	123
8.1.2	<i>Ekspluatācijas izmaksas</i>	126
8.1.3	<i>Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksa un to ietekmējošie faktori</i>	127
8.1.4	<i>Rezumējums</i>	134
8.2	PLĀNOTO PASĀKUMU ĪSTENOŠANAS EKONOMISKĀ ANALĪZE	134
9	PRIEKŠLIKUMI ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SISTĒMAS PILNVEIDOŠANAI UN ATTĪSTĪBAI 2014.-2020. GADA PERIODĀ	137
9.1	ATBALSTĀMIE DARBĪBAS VIRZIENI UN AKTIVITĀTES – OPTIMĀLAIS SCENĀRIJS	137
9.2	TEHNISKE ASPEKTI	138
9.3	INSTITUCIONĀLIE ASPEKTI	139
9.4	FINANSIĀLI EKONOMISKE ASPEKTI	140
9.5	ATBALSTĀMIE DARBĪBAS VIRZIENI UN AKTIVITĀTES – MINIMĀLAIS SCENĀRIJS	141
9.5.1	<i>SAM pasākums 5.2.1.1. "Atkritumu dalītās savākšanas sistēmas attīstība"</i>	141
9.5.2	<i>SAM pasākums 5.2.1.2. "Atkritumu pārstrādes un reģenerācijas veicināšana"</i>	142
9.5.3	<i>Secinājumi par minimālās alternatīvas īstenošanas ietekmi uz reģenerācijas mērķu sasniegšanu</i> ..	143
9.6	PRIEKŠLIKUMI NO ES FONDU FINANSĒTO PROJEKTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJIEM	144
10	KONSULTĀCIJAS AR IESAISTĪTAJĀM PUSĒM	148
11	INFORMĀCIJAS AVOTI	149
12	PIELIKUMI	151

PIELIKUMU SARAKSTS

PIELIKUMS NR. 1 - ATKRITUMU DALĪTĀS VĀKŠANAS INFRASTRUKTŪRAS NODROŠINĀJUMS PAŠVALDĪBĀS

PIELIKUMS NR. 2 - ATTĒLS - ATKRITUMU DALĪTĀS VĀKŠANAS INFRASTRUKTŪRAS NODROŠINĀJUMS
LATVIJĀ, 2014.G

PIELIKUMS NR. 3 - DALĪTĀS VĀKŠANAS INFRASTRUKTŪRAS NODROŠINĀJUMA SALĪDZINĀJUMS 2013./2014.
GADA DATI

PIELIKUMS NR. 4 - ATKRITUMU APSTRĀDES INFRASTRUKTŪRAS NODROŠINĀJUMS LATVIJĀ, 2014.G

PIELIKUMS NR. 5 - PRIEKŠLIKUMI NO ES FONDIEM FINANSĒTO PROJEKTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJIEM

LIETOTIE SAĪSINĀJUMI

AAL	Atkritumu apsaimniekošanas likums
AAP	Atkritumu apsaimniekošanas plāns
AAR	atkritumu apsaimniekošanas reģions
BBNA	Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi
BNA	bioloģiski noārdāmie atkritumi
d	diena
dnn	diennakts
DV	dalītā vākšana
DRN	dabas resursu nodoklis
EEIA	Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi
ES	Eiropas Savienība
EUR	Eiro
g	gads
IKP	iekšzemes kopprodukts
KF	Kohēzijas fonds
LASUA	Latvijas Atkritumu saimniecības uzņēmumu asociācija
MK	Ministru Kabinets
MKN	Ministru Kabineta noteikumi
NAIK	no atkritumiem iegūts kurināmais
NVO	nevalstiska organizācija
PET	polietilēna tereftalāts
PIL	Publisko iepirkumu likums
SA	sadzīves atkritumi
SADSP	Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkts
SAM	Specifiskais atbalsta mērķis
SEG	siltumnīcu efekta gāzes
ŠASL	Šķiroto atkritumu savākšanas laukums
t	tonna
SAP	sadzīves atkritumu poligons

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

1 KOPSAVILKUMS

1.1 VISPĀRĒJA INFORMĀCIJA PAR LĪGUMU UN LĪGUMA IZPILDES NOSLĒGUMA ZIŅOJUMU

Ziņojums sagatavots 2014. gada 28. maijā starp Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministriju (Pasūtītājs) un SIA "Geo Consultants" (Izpildītājs) noslēgtā līguma Nr. 23/70.05./TP „Eiropas Savienības fondu 2014. - 2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums.” izpildes ietvaros.

Līguma izpildes mērķis ir priekšlikumu sagatavošana atkritumu apsaimniekošanas sistēmas turpmākajai attīstībai Latvijā, identificējot potenciāli atbilstošākos risinājumus normatīvajos aktos noteikto mērķu, attiecībā uz atkritumu reģenerācijas apjomu palielināšanu, sasniegšanai. Sagatavotie priekšlikumi kalpos par pamatu ES fondu 2014. - 2020. gada finanšu plānošanas perioda prioritāri atbalstāmo pasākumu noteikšanai un atbalsta piešķiršanas nosacījumu kritēriju izstrādei. Līguma mērķa sasniegšanai, galvenie veicamie uzdevumi ir esošās situācijas atkritumu apsaimniekošanas sektorā inventarizācija, t.sk. esošās atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras novērtējums, apsaimniekoto atkritumu apjomu novērtējums un prognozes sagatavošana par atkritumu ražošanas dinamiku laika periodā līdz 2020. gadam.

Balstoties uz esošās situācijas novērtējuma rezultātiem un pieņēmumiem par atkritumu apjomu dinamiku, tiek rekomendēti potenciāli atbalstāmie virzieni investīciju projektu jomā atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošanai.

Šis dokuments ir līguma izpildes noslēguma ziņojums, kas ietver sekojošas galvenās sadaļas:

1. informācijas apkopojums par izveidoto atkritumu savākšanas punktu un atkritumu šķirošanas laukumu skaitu katrā Latvijas pašvaldībā, t.sk. informācija par savākšanas punktiem, kas izveidoti par atkritumu apsaimniekošanas komersantu līdzekļiem;
2. izvērtējums par esošām iekārtām atkritumu sagatavošanai apglabāšanai vai reģenerācijai, atkritumu reģenerācijai un pārstrādei un to jaudām, kas ir pieejamas Latvijas teritorijā pārstrādei vai reģenerācijai;
3. izvērtējums par pārstrādes vai reģenerācijas iekārtās notiekošo procesu efektivitāti, kā arī par esošo iekārtu potenciālām jaudām;
4. Atkritumu apjomu dinamikas novērtējuma sagatavošana, laika posmam līdz 2020. gadam;
5. Detalizēta izvērtējuma sagatavošana par atkritumu plūsmām, kas Latvijā tiek ievestas pārstrādei, un par atkritumu plūsmām, kas tiek izvestas no Latvijas pārstrādei citās valstīs;
6. Detalizēta izvērtējuma sagatavošana par tehniski - ekonomiskiem aspektiem un izmaksu salīdzinājuma novērtējums par atkritumu reģenerācijas un pārstrādes iespējām tuvākajās kaimiņvalstīs (Lietuva, Igaunija, Somija, Zviedrija) un par iespējām šajās iekārtās pārstrādāt Latvijā radušos atkritumus;
7. Priekšlikumu sagatavošana par iespējām uzlabot esošās iekārtas atkritumu sagatavošanai apglabāšanai vai reģenerācijai, atkritumu reģenerācijai un/vai atkritumu pārstrādei vai reģenerācijai darbībām, kuru īstenošanai būtu nepieciešams atbalsts no ES fondiem 2014.-2020. gadā; t.sk. informācija par attiecīgajās iekārtās notiekošo procesu efektivitāti (attiecība starp iekārtās ienākošo atkritumu plūsmu un iegūto tālāk izmantojamo materiālu plūsmu) un iespējamo ekonomisko ieguvumu novērtējumu (papildus pārstrādāto atkritumu apjomi, darba vietas, u.c.) un par šo iekārtu potenciālajām jaudām.

8. Priekšlikumi sagatavošana par jaunām iekārtām atkritumu sagatavošanai apglabāšanai vai reģenerācijai, atkritumu reģenerācijai un/vai atkritumu pārstrādei vai reģenerācijai, kuru izveidei būtu nepieciešams atbalsts no ES fondiem 2014.-2020. gadā, t.sk. informācija par attiecīgajās iekārtās notiekošo procesu efektivitāti (attiecība starp iekārtās ienākošo atkritumu plūsmu un iegūto tālāk izmantojamo materiālu plūsmu) un iespējamo ekonomisko ieguvumu novērtējumu (papildus pārstrādāto atkritumu apjomi, darba vietas, u.c.) un par šo iekārtu potenciālajām jaudām.
9. Izvērtējuma sagatavošana par NAIK ražošanas iespējām Latvijā un izmantošanas iespējām Latvijā un tuvākajās ārvalstīs, tajā skaitā, nepieciešamais aprīkojums, tehniskās prasības, u.c.
10. Novērtējuma sagatavošana par enerģijas ražošanā izmantojamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzumu un pieejamību, kā arī esošās un papildus nepieciešamās jaudas.
11. Plānoto pasākumu ekonomisko ieguvumu novērtējuma sagatavošana.
12. Priekšlikumu sagatavošana dalīto atkritumu savākšanas punktu un šķirošanas laukumu attīstībai, kuru izveidei būs nepieciešams atbalsts no ES fondu 2014. - 2020. gada plānošanas perioda līdzekļiem.
13. Priekšlikumu sagatavošana no ES fondu 2014. - 2020. gada plānošanas perioda līdzekļiem finansēto projektu vērtēšanas kritērijiem.

1.2 DATU UN INFORMĀCIJAS AVOTI

Ziņojuma sagatavošanā izmantota publiski pieejamā informācija no valsts un pašvaldību institūcijām, kā arī ziņojuma izstrādes laikā veiktās atkritumu apsaimniekošanas komersantu aptaujas dati. Galvenie informācijas avoti

Vispārējā statistika:

- LR Centrālā statistikas pārvalde;
- EUROSTAT.

Apsaimniekoto atkritumu apjomus raksturojošie dati:

- Valsts statistikas pārskats "Nr.3 – Atkritumi. Pārskats par atkritumiem";
- Pārskati par nolietoto transportlīdzekļu apstrādes uzņēmumiem 2009-2013. gadā, Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs;
- Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas publiskie gada pārskati 2009-2013. gads
- Atkritumu apsaimniekošanas komersantu anketēšana.

Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru raksturojošie dati:

- Atkritumu apsaimniekošanas komersantu anketēšana;
- A un B kategorijas piesārņojošu darbību atļauju reģistrs, Vides pārraudzības valsts birojs
- Cita publiski pieejamā informācija.

Investīciju un ekspluatācijas izmaksu vienību izcenojumi:

- Iekārtu un aprīkojuma ražotāju aptaujas;
- Atkritumu apsaimniekošanas komersantu anketēšana;
- Publiski pieejamā informācija.

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Visa izmantotā informācija ir iespēju robežās izvērtēta salīdzinot dažādus datu avotus, identificētās neatbilstības analizētas un, kur iespējams veikta izejas datu korekcija.

1.3 LIETOTĀS TERMINOLOĢIJAS SKAIDROJUMI

Atkritumu apsaimniekošanas sektorā izmantotie termini ir definēti Atkritumu apsaimniekošanas likumā [5], kā arī uz likuma pamata izdotajos ministru kabineta noteikumos. Vairumā gadījumu definīcijas ir pietiekoši precīzas, tomēr atsevišķos gadījumos ir iespējama neprecīza interpretācija, tādēļ nepieciešams atsevišķu terminu skaidrojums šī ziņojuma kontekstā gan attiecībā uz atkritumu plūsmu, gan atkritumu apsaimniekošanas darbību raksturojumu.

Atkritumu veidi Atkritumu apsaimniekošanas likumā ir definēti sekojoši:

- bīstamie atkritumi — atkritumi, kuriem piemīt viena vai vairākas īpašības, kas padara tos bīstamus;
- sadzīves atkritumi — mājtsaimniecībā, tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā vai citur radušies atkritumi, ja tie īpašību ziņā ir pielīdzināmi mājtsaimniecībās radītajiem atkritumiem;
- ražošanas atkritumi — atkritumi, kas radušies ražošanas procesā vai būvniecībā.

Atkritumu apsaimniekošanas likumā definētā terminoloģija sniedz pietiekami labu atsevišķu atkritumu grupu nošķirumu, tomēr ir iespējami pārpratumi saistībā ar vairāku terminu lietošanu – proti - atkritumu grupa, kas Likumā ir apzīmēta ar terminu "Sadzīves atkritumi", atsevišķos ministru kabineta noteikumos tiek apzīmēta ar terminiem "mājtsaimniecības atkritumi" vai "sadzīvē radušies atkritumi", atšķirīgs ir terminoloģijas lietojums arī datu avotos, jo, piemēram, valsts statistikas pārskata "3A – Atkritumi" termins "Sadzīves atkritumi" tiek lietots apzīmējot visus atkritumus, kas nav bīstami. Attiecīgi, lai izvairītos no kļūdainas interpretācijas, turpmāk šajā ziņojumā atkritumu grupa "mājtsaimniecībā, tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā vai citur radušies atkritumi, ja tie īpašību ziņā ir pielīdzināmi mājtsaimniecībās radītajiem atkritumiem" tiek apzīmēta ar terminu "Sadzīves atkritumi", gadījumā, ja informācijas analīzes un apraksta gaitā termina "Sadzīves atkritumi" definētā nozīme pārklāsies ar termina "Sadzīves atkritumi" interpretāciju, kāda ir noteikta valsts statistikas pārskatā "3A – Atkritumi", terminam tiks pievienots skaidrojums – "visi nebīstamie".

Bez sadzīves atkritumu plūsmas, ziņojumā tiek analizētas arī tādas atkritumu grupas kā izlietotais iepakojums, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, noliekti transportlīdzekļi, būvniecības atkritumi. Gadījumos, kad atsevišķi tiek analizēta kāda no šīm grupām - tiks lietots atbilstošais apzīmējums, savukārt gadījumos, kad minētās grupas tiek analizētas vienkopus, lai nebūtu atkārtoti jāveic visu grupu uzskaitījums, to apzīmēšanai tiks lietots termins "speciālās atkritumu grupas".

Atkritumu apsaimniekošanas darbību raksturojošās terminoloģijas kontekstā, šī ziņojum sagatavošanā, ir nepieciešams sniegt papildus skaidrojumu attiecībā uz Atkritumu apsaimniekošanas likumā lietotajiem terminiem: "Atkritumu reģenerācija" un "Sagatavošana apglabāšanai". Likumā minētie termini ir definēti sekojoši:

- atkritumu reģenerācija — jebkura darbība, kuras galvenais rezultāts ir atkritumu lietderīga izmantošana ražošanas procesos vai tautsaimniecībā, aizstājot ar tiem citus materiālus, kuri būtu izmantoti attiecīgajai darbībai, vai atkritumu sagatavošana šādai izmantošanai;
- atkritumu sagatavošana apglabāšanai — reģenerējamu vai kompostējamu atkritumu, kā arī sadzīvē radušos bīstamo atkritumu atdalīšana pirms to apglabāšanas atkritumu poligonā.

Ziņojumā izskatīti jautājumi pamatā skar darbības, kas veicamas, lai nodrošinātu atkritumos esošu materiālu atgūšanu no apglabājamo atkritumu plūsmas un nodošanu pārstrādei, Likumā minētie termini

šo darbību apzīmēšanai virknē situāciju nav pietiekami precīzi, jo termins "atkritumu reģenerācija" ir pārāk plašs, savukārt termins "atkritumu sagatavošana apglabāšanai" pēc būtības neietver dažādās papildus darbības (atkritumu šķirošanu pa materiālu plūsmām, mehānisko apstrādi – smalcināšanu u.c.), kuru mērķis ir sagatavot atkritumos esošus materiālus kvalitātē, kāda ir nepieciešama, lai veiktu materiālu pārstrādi. Attiecīgi, lai nepieciešamības gadījumā sniegtu precīzāku darbību raksturojumu ziņojumā, papildus terminiem "atkritumu reģenerācija" un "atkritumu sagatavošana apglabāšanai", tiks izmantots termins:

"Atkritumu sagatavošana reģenerācijai" - atkritumu mehāniskās vai manuālās apstrādes darbības, kuru mērķis sagatavot reģenerējamo/pārstrādājamo atkritumu plūsmu atbilstoši kvalitātes prasībām, kādas noteiktas katram konkrētam atkritumos esošam materiālam, lai varētu veikt to pārstrādi/reģenerāciju.

1.4 SAISTĪBU ATRUNA

Izpildītājs šī ziņojuma sagatavošanā ir rīkojies labā ticībā un ar pienācīgu rūpību, lai nodrošinātu, ka visi fakti un sagatavotās analīzes rezultāti ir pēc iespējas precīzāki, ataino patieso situāciju un atbilst ziņojuma sagatavošanas mērķim. Tomēr absolūta ziņojumā ietvertās informācijas precizitātē netiek garantēta un Izpildītājs nenes atbildību par lēmumiem un darbībām, kas tiek veiktas balstoties uz šajā ziņojumā sniegto informāciju.

2 ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SEKTORA RAKSTUROJUMS, PAŠREIZĒJĀ SITUĀCIJA UN SASNIEDZAMIE REZULTĀTI PĀRSKATA PERIODĀ

Nodaļā sniegts īss, vispārējs atkritumu apsaimniekošanas sistēmas Latvijā raksturojums, identificēti galvenie sistēmas dalībnieki un to pienākumu un atbildības sadalījums, sniegta informācija par atkritumu apsaimniekošanas tehniski ekonomiskiem aspektiem un ieskicēti galvenie sistēmu raksturojošie indikatori, sniegta informācija par sasniedzamiem rādītājiem šobrīd un potenciāli sagaidāmajām prasībām nākotnē.

2.1 VISPĀRĒJS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SISTĒMAS RAKSTUROJUMS

Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojums vairumā gadījumu tiek sniegts tieši, uz līguma pamata, starp atkritumu radītāju un atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu, kur atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums veic atkritumu savākšanu un izvešanu, savukārt atkritumu radītājs (gan fiziskas, gan juridiskas personas) apmaksā pakalpojumus. Attiecībā uz māsaimniecībām, kas dzīvo daudzdzīvokļu namos, gandrīz visos gadījumos pastāv prakse, kad līgumu par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu slēdz dzīvokļu īpašnieku biedrība, jeb nama apsaimniekotājs. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojums ietver sekojošas galvenās funkcijas:

- Nešķirotu atkritumu savākšana un izvešana – nešķiroti atkritumi tiek savākti tieši no māsaimniecībām, izmantojot konteineru vai, retāk, bezkonteineru sistēmu, šie atkritumi tiek savākti un nogādāti sagatavošanas apglabāšanai iekārtās, kur tiek veikta to sagatavošana apglabāšanai, proti, atkritumos esošu pārstrādājamu materiālu atdalīšana pirms atkritumu apglabāšanas. Jāatzīmē, ka šobrīd ne visā Latvijas teritorijā ir pieejamas iekārtas atkritumu sagatavošanai apglabāšanai, skat 4. nodaļu, līdz ar to daļa savākto nešķirotu atkritumu tiek apglabāta bez papildus priekšapstrādes darbībām;
- Atkritumu dalītā vākšana – atkritumu dalītās vākšanas sistēma ir paredzēta pārstrādei derīgu materiālu vai videi kaitīgu preču savākšanai atsevišķi no nešķirotu atkritumu plūsmas, tādejādi sniedzot iespēju atkritumos esošos otrreizējos resursus nodot reģenerācijai. Atkritumu dalītā vākšana tiek nodrošināta: izmantojot sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktus, šķirotu atkritumu savākšanas laukumus, pēdējā laikā arī savākšanai izmantojot bezkonteineru sistēmu tieši no māsaimniecībām uzņēmumiem vai iestādēm. Savāktie pārstrādei derīgie materiāli tiek nogādāti šķirošanas stacijās, kur tiek veikta to sagatavošana reģenerācijai - pāršķirošana, nederīgo piemaisījumu atdalīšana, sagatavošana transportēšanai. Pēc sagatavošanas transportēšanai pārstrādei derīgie materiāli tiek nogādāti uz pārstrādes uzņēmumiem gan Latvijas teritorijā, gan arī eksportēti;
- Speciālo atkritumu grupu apsaimniekošana – galvenokārt tiek piemērota atkritumiem, uz kuriem tiek attiecināts ražotāja atbildības princips, šī tipa atkritumi (t.sk. izlietotais iepakojums, būvniecības atkritumi, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, elektriskās strāvas baterijas, nolietoti transportlīdzekļi, citas videi kaitīgās preces) no atkritumu radītājiem tiek savākti izmantojot savākšanu attiecīgo preču tirdzniecības vietās, kā arī atkritumu dalītās vākšanas sistēmas ietvaros - izmantojot šķirotu atkritumu savākšanas laukumus. Savāktie atkritumi tiek nogādāti atbilstošās reģenerācijas iekārtās.

Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas dalībnieku tiesības un pienākumi Latvijā precīzi ir definēti "Atkritumu apsaimniekošanas likumā" [5], kopsavilkums par sistēmas dalībnieku, kas tieši veidā saistīti ar atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu, pienākumiem un tiesībām ir sekojošs:

- sadzīves atkritumu radītāji – piedalās pašvaldības organizētajā sadzīves atkritumu apsaimniekošanā, ievērojot normatīvos aktus par atkritumu apsaimniekošanu (arī pašvaldības izdotos saistošos noteikumus) un noslēdzot līgumu par sadzīves atkritumu savākšanu un pārvadāšanu ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis attiecīgu līgumu ar pašvaldību. Sadzīves atkritumu radītājam, kurš atbilstoši normatīvajiem aktiem par dabas resursu nodokļa piemērošanu atbrīvots no dabas resursu nodokļa samaksas un kurš atbilst Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem, ir tiesības slēgt līgumu ar komersantu, kuru tas ir izvēlējis un kurš saņēmis atbilstošu atļauju par savā komercdarbības veikšanas vietā radīto atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu.
- bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu sākotnējais radītājs nogādā bīstamos atkritumus vai ražošanas atkritumus speciāli aprīkotās bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu savākšanas vietās vai slēdz līgumu ar attiecīgo atkritumu apsaimniekotāju par bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekošanu un sedz bīstamo atkritumu vai ražošanas atkritumu apsaimniekošanas izmaksas. Ražošanas atkritumu radītājs par radīto ražošanas atkritumu apsaimniekošanu var slēgt līgumu ar atkritumu apsaimniekotāju, kuru tas ir izvēlējis un kurš saņēmis atbilstošu atļauju, par savā komercdarbības veikšanas vietā radīto atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu un uzglabāšanu,
- atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi – uzņēmumi, kas sniedz atkritumu savākšanas un izvešanas pakalpojumu, nodrošina atkritumu dalītās vākšanas pakalpojumu, kā arī reģenerācijas darbības. Atkritumu apsaimniekotāju pienākumos, izņemot gadījumus, kad pakalpojums tiek sniegts atkritumu radītājam, kurš atbilstoši normatīvajiem aktiem par dabas resursu nodokļa piemērošanu atbrīvots no dabas resursu nodokļa samaksas un kurš atbilst Ministru kabineta noteiktajiem kritērijiem, ietilpst līgumu slēgšana ar pašvaldību par tiesībām sniegt atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu tās administratīvajā teritorijā. Visos gadījumos atkritumu apsaimniekotāja pienākumos ietilpst normatīvajos aktos noteikto, pakalpojuma sniegšanai nepieciešamo atļauju un licenču saņemšana,
- atkritumu apglabāšanas poligonu apsaimniekotāji – saskaņā ar šobrīd spēkā esošo normatīvo regulējumu organizācijas, kas veic reģionālo atkritumu apsaimniekošanas poligonu apsaimniekošanu, nav atsevišķi izdalītas, tomēr, tā kā šo organizāciju darbības mērogs ir plašāks par atsevišķu pašvaldību robežām, šo organizāciju īpašnieki ir pašvaldības, kā arī poligonu apsaimniekotāji īsteno atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras izveides projektus reģionālā (atkritumu apsaimniekošanas reģionu) līmenī, ir nepieciešams šos sistēmas dalībniekus izdalīt atsevišķi. Atkritumu apglabāšanas poligonu apsaimniekotāju pamatpienākums ir poligona apsaimniekošana un atkritumu apglabāšanas pakalpojuma sniegšanas nodrošināšana, kā arī atkritumu sagatavošanas apglabāšanai nodrošināšana, ja poligonā piegādātie atkritumi nav sagatavoti apglabāšanai,
- izlietotā iepakojuma, videi kaitīgu preču, uz kurām attiecināts ražotāja atbildības princips, apsaimniekošanas organizācijas – nodrošina minēto atkritumu grupu savākšanu un reģenerāciju/nodošanu reģenerācijai to komersantu vietā, kas ražo/importē preces, bet paši neveic savākšanas un reģenerācijas darbības atbilstoši prasībām, kas noteiktas attiecībā uz reģenerācijas apjomiem,

- atkritumu tirgotāji – komersanti, kas tiešā veidā nenodarbojas ar atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniegšanu, bet darbojas kā starpnieki starp atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem un pārstrādes uzņēmumiem. Atkritumu tirgotāju pienākumos ietilpst visu to darbības specifikai atbilstošo atļauju un licenču saņemšana saskaņā ar normatīvo regulējumu.
- Atkritumu pārstrādes uzņēmumi – veic Latvijas teritorijā savāktu, kā arī importēto atkritumu pārstrādi otrreizējās izejvielās.

Bez sistēmas dalībniekiem, kas ir tieši iesaistīti atkritumu apsaimniekošanas sektora funkciju izpildē, ir virkne institūciju, kas veic organizatorisko, regulējuma izstrādes un kontroles funkciju. Šajā grupā ietilpstošās institūcijas un to galvenie pienākumi atbilstoši saistošajiem normatīvajiem aktiem ir:

- Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija ar pakļautības iestādēm un kapitālsabiedrībām (Valsts vides dienests, Vides pārraudzības valsts birojs, Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija, Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs) – izstrādā normatīvos aktus atkritumu apsaimniekošanas jomā, izsniedz atkritumu apsaimniekošanas atļaujas, kontrolē atļaujās ietvertu nosacījumu izpildi, apkopo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu raksturojošos statistikas datus.
- Pašvaldības – organizē sadzīves atkritumu apsaimniekošanu tās administratīvajā teritorijā, nosakot atkritumu apsaimniekošanas kārtību, izdodot atkritumu apsaimniekošanas saistošos noteikumus, publisko iepirkumu vai publisko un privāto partnerību regulējošos normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā piesaistot atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniedzēju, kas nodrošina atkritumu savākšanas un izvešanas pakalpojumu sniegšanu, lemj par atkritumu reģenerācijas infrastruktūras objektu izveidi;
- Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija – apstiprina tarifu sabiedriskajam pakalpojumam – sadzīves atkritumu apglabāšanai poligonā.

Sistēmas darbībai nepieciešamos finanšu resursus nodrošina atkritumu apsaimniekošanas maksa, kuru par atkritumu apsaimniekošanu pakalpojumu, pakalpojuma sniedzējam maksā atkritumu radītājs. Maksas par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu noteikšanas kārtība ir definēta "Atkritumu apsaimniekošanas likuma" 7. nodaļā [5]:

39. pants. (1) Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas (izņemot sadzīves atkritumu reģenerāciju) maksas noteikšanas kārtību atkritumu radītājam vai valdītājam (izņemot šā likuma 18. panta desmitajā daļā minēto atkritumu radītāju) apstiprina pašvaldība ar saistošajiem noteikumiem. Pamatojoties uz saistošajos noteikumos paredzēto kārtību, pašvaldība ar savu lēmumu nosaka maksu par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu (izņemot sadzīves atkritumu reģenerāciju), un to veido:

- 1) maksa par sadzīves atkritumu savākšanu, pārvadāšanu, pārkraušanu, uzglabāšanu, dalītās atkritumu savākšanas, šķirošanas un pārkraušanas infrastruktūras objektu uzturēšanu atbilstoši līgumam, kuru noslēgusi pašvaldība un šā likuma 18. panta pirmajā daļā minētais atkritumu apsaimniekotājs;
- 2) sabiedrisko pakalpojumu regulatora apstiprinātais tarifs par sadzīves atkritumu apglabāšanu atkritumu poligonos;
- 3) dabas resursu nodoklis par atkritumu apglabāšanu normatīvajos aktos noteiktajā apmērā.

Papildus ieņēmumu avots atkritumu apsaimniekotājiem ir ieņēmumi no savākto pārstrādei derīgo materiālu realizācijas. Attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras elementu izveides

investīciju projektu finansēšanu jāatzīmē pieejamie ES fondu līdzekļi, kas sniedz iespēju attīstīt atkritumu apsaimniekošanas sistēmu atbilstoši noteiktajām prasībām vienlaikus mazinot atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu izmaksu slogu uz atkritumu radītājiem.

2.2 GALVENIE SISTĒMU RAKSTUROJOŠIE INDIKATORI

Indikatoru izveides mērķis ir sniegt informāciju, par atkritumu apsaimniekošanas sektora ietekmi uz vides sektoru kopumā. Indikatori ir izstrādāti, lai novērtētu īstenoto politiku efektivitāti un sniegtu atbildes uz jautājumiem – vai tiek samazināts radītais atkritumu apjoms, vai tiek novērsta iepakojuma atkritumu radīšana, vai radītie iepakojuma atkritumi tiek apsaimniekoti ilgtspējīgi. Oficiālie indikatori, kas raksturo atkritumu apsaimniekošanas sektoru Latvijā, saskaņā ar Ministru Kabineta noteikumiem „Noteikumi par nacionālajiem vides indikatoriem” [4] ir sekojoši:

- kopējais apglabāto sadzīves atkritumu daudzums - tūkst. tonnu gadā;
- radītais bīstamo atkritumu daudzums - tūkst. tonnu gadā;
- sadzīvē radītais atkritumu daudzums - kg uz iedz. gadā;
- kopējais pārstrādātais sadzīves atkritumu apjoms - procenti no gadā radītā apjoma;
- kopējais pārstrādātais bīstamo atkritumu apjoms - procenti no gadā radītā apjoma.

Redzams, ka attiecībā uz sadzīves, jeb nebīstamajiem atkritumiem tiek uzturēti trīs indikatori, kas raksturo radīto, pārstrādāto un apglabāto sadzīves atkritumu apjomu. Attiecībā uz indikatoru “sadzīvē radītais atkritumu daudzums” jāpaskaidro, ka termins “sadzīvē radītais atkritumu daudzums” pēc būtības ir līdzvērtīgs “radītais sadzīves atkritumu” daudzums un apzīmē mājsaimniecībā, tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā vai citur radušos atkritumus, ja tie īpašību ziņā ir pielīdzināmi mājsaimniecībās radītajiem atkritumiem.

Nacionālo atkritumu apsaimniekošanas sektoru raksturojošo vides indikatoru vērtības laika posmā no 2010.-2013. gadam ir atspoguļotas tabulā 2.1.

Tabula 2.1. Nacionālie vides indikatori atkritumu apsaimniekošanas sektorā 2010.-2013.g [1]

Atkritumu veids	2010	2011	2012	2013
Apglabātais sadzīves atkritumu daudzums (t/gadā)	635	553	529	603
Sadzīvē radītais (mājsaimniecību un līdzīgo) atkritumu daudzums (kg/iedz./gadā)	302	353	300	310
Kopējais pārstrādātais sadzīves (visu nebīstamo) atkritumu apjoms (% no gadā radītā)	50%	50%	52%	51%

Kopumā šie indikatori ļauj secināt, ka sadzīves atkritumu apjoms gadā ir robežās no 600 – 700 tūkstošiem tonnu, tomēr nepieciešams veikt detalizētāku analīzi, lai precizētu faktiskos atkritumu apjomus un atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstību balstītu uz pārbaudītiem datiem - skat. 4 nodaļu.

2.3 SASNIEDZAMIE REZULTĀTI 2014.-2020. GADA PERIODĀ

Šobrīd, neskatoties uz nepārtraukto atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstību, vairākos atkritumu apsaimniekošanas sistēmas apakšsektoros ir konstatētas neatbilstības noteiktajiem mērķiem, īpaši tiek uzsvērti nepietiekamie atkritumos esošo materiālu reģenerācijas apjomi, kā arī nepietiekamais bioloģiski noārdāmo atkritumu apglabāšanas samazinājums. Īpaši šis jautājums tiek aktualizēts saistībā ar prasībām, kādas tiek izvirzītas atkritumu reģenerācijai uz 2020. gadu, jo vērtējot līdzšinējo progresu redzams, ka papildus esošajam nepieciešams būtisks ieguldījums sistēmas attīstībā. Kopsavilkums par sasniedzamajiem rezultātiem rādītājiem ir sniegts Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020. gadam 1. pielikumā. [3]

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Tabula 2.3. Sasniedzamie rezultāti atsevišķiem atkritumu veidiem un atkritumu plūsmām 2013.-2020.gadā, kas izriet no ES direktīvu prasībām

Direktīva	Sasniedzamie rezultātie rādītāji	Ieviešanas termiņš
Eiropas Parlamenta un Padomes 2008. gada 19. novembra Direktīva 2008/98/EK par atkritumiem un par dažu direktīvu atcelšanu (11. panta 1.punkta 3.rindkopa un 2.daļas a) un b)punkts). Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011. gada 2. augusta noteikumiem Nr.598 „Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju”.	Attīstīt un pilnveidot dalītas savākšanas sistēmu papīram, metālam, plastmasai un stiklam, nodrošinot sistēmas darbību un pakalpojuma pieejamību visā valsts teritorijā Sagatavot otrreizējai izmantošanai un pārstrādāt vismaz 50% (pēc svara) mājsaimniecības atkritumos un citās līdzīgās atkritumu plūsmās esošos papīra, metāla, plastmasas un stikla atkritumus Būvniecības atkritumiem palielināt līdz vismaz 70 % pēc svara sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādei un citai materiālai reģenerācijai, tostarp aizbēršanai, izmantojot atkritumus kā citu materiālu aizstājējus	2014. gada 31.decembris 2019. gada 31.decembris 2019.gada 31.decembris
Padomes 1999. gada 26.aprīļa direktīva 1999/31/EK par atkritumu poligoniem (5.panta 2.punkta a) b) un c) apakšpunkti, c) apakšpunkta otrā un trešā rindkopa). Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 27.decembra noteikumiem Nr.1032 "Atkritumu poligonu ierīkošanas, atkritumu poligonu un izgāztuvju apsaimniekošanas, slēgšanas un rekultivācijas noteikumi”.	Samazināt apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzumu līdz 50% no 1995. gadā apglabātā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma Samazināt apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzumu līdz 35 % no 1995.gadā apglabātā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma	2013.gada 16.jūlijs 2020.gada 16.jūlijs
Eiropas Parlamenta un Padomes 1994. gada 20.decembra Direktīva 94/62/EK par iepakojumu un izlietoto iepakojumu (6.panta 11.punkts). Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2010.gada 19.oktobra noteikumiem Nr.983 "Noteikumi par visa izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu (īpatsvaru) un termiņiem, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un veidlapu paraugiem, prasībām, kas komercsabiedrībai jāizpilda, lai tā tiktu reģistrēta kā iepakojuma apsaimniekotājs, iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem un izņēmumiem attiecībā uz smago metālu saturu iepakojumā”.	Reģenerēt 60% no izlietotā iepakojuma un sasniegt šādus minimālos reģenerācijas mērķus: - 65% pēc svara stiklam; - 83% pēc svara papīram un kartonam; - 50% pēc svara metāliem; - 41% pēc svara plastmasām, uzskaitot tikai tādus materiālus, kas pārstrādāti plastmasā; - 29% pēc svara kokam. Pārstrādāt 55% no izlietotā iepakojuma un sasniegt šādus minimālos reģenerācijas mērķus: - 60% pēc svara stiklam; - 60% pēc svara papīram un kartonam; - 50% pēc svara metāliem; - 22.5% pēc svara plastmasām, uzskaitot tikai tādus materiālus, kas pārstrādāti plastmasā; - 15% pēc svara kokam.	2015.gada 31.decembris 2015.gada 31.decembris
Eiropas Parlamenta un Padomes 2000. gada 18.septembra Direktīva 2000/53/EK par nolietotiem transportlīdzekļiem (7.panta 2.punkts) Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 22.februāra noteikumiem Nr. 135 "Noteikumi par nolietotu transportlīdzekļu pārstrādi un apstrādes uzņēmumiem noteiktajām vides prasībām”.	Visus nolietotos transportlīdzekļus atkārtoti izmantot un reģenerēt vismaz 95% apmērā no transportlīdzekļa vidējās masas gadā. Visus nolietotos transportlīdzekļus atkārtoti izmantot un pārstrādāt vismaz 85% apmērā no transportlīdzekļa vidējās masas gadā.	2015.g. 1.janvāris
Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 27.janvāra Direktīva 2002/96/EK par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) (5.panta 5.punkts un 7.panta 2.punkts) un Eiropas Parlamenta un Padomes 2012. gada	Nodrošināt, ka uz vienu iedzīvotāju gadā tiek savākti četri kilogrami mājsaimniecības EEIA Palielināt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas apjomu līdz 40-45 % gadā, no to EEI vidējā svara, kuras ir laistas Latvijas tirgū trīs iepriekšējos gados.	No 2013.gada 1.janvāra līdz 2016. gada 13. augustam 2016.gada 14.augusts

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Direktīva	Sasniedzamie rezultātīvie rādītāji	Ieviešanas termiņš
4.jūlija Direktīva 2012/19/ES par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) (7.panta 1.un 3.punkts, 11.pants un V pielikums). Direktīvas 2002/96/EK attiecīgās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 22.novembra noteikumiem Nr.897 "Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu apsaimniekošanas noteikumi". Direktīva 2012/19/EK tiks transponēta līdz 2014. gada 14.februārim.	Palielināt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas apjomu līdz 65 % no to EEI vidējā svara, kuras ir laistas Latvijas tirgū trīs iepriekšējos gados, vai arī 85 % no Latvijas teritorijā radītajiem EEIA.	2021.gada 14.augusts
Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2006. gada 6. septembra 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un ar ko atceļ Direktīvu 91/157/EEK (10.panta 2.b)punkts). Minētās prasības pārņemtas ar Ministru kabineta 2011.gada 21.jūnija noteikumiem Nr.485 "Atsevišķu veidu bīstamo atkritumu apsaimniekošanas kārtība" .	Nodrošināt EEIA reģenerāciju un pārstrādi atbilstoši Direktīvas 2012/19/EK I pielikumā un III pielikumā noteiktajiem reģenerācijas un pārstrādes rādītājiem	Visā plāna darbības laikā
	Savākt 45 % no iepriekšējos trīs gados tirgū laistā pārnēsājamo bateriju un akumulatoru vidējā svara.	2016.gada 26.septembris

Saskaņā ar Partnerības līgumu Eiropas Savienības investīciju fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodam, lai sasniegtu direktīvu prasības atkritumu saimniecības jomā, 2014.–2020. gada plānošanas perioda ietvaros plānots atbalstīt prioritārā secībā:

- visu veidu atkritumu sagatavošanu atkārtotai izmantošanai;
- visu veidu atkritumu sagatavošanu pārstrādei vai reģenerācijai (it īpaši attiecībā uz mājsaimniecības vai tiem līdzīgu atkritumu dalīto vākšanu visos atkritumu apsaimniekošanas reģionos, lai nodrošinātu pakalpojumus visiem atkritumu radītājiem);
- pārstrādes vai reģenerācijas uzņēmumu jaudu palielināšanu;
- atkritumu pārstrādi vai reģenerāciju atbalstošās infrastruktūras veidošanu (it īpaši attiecībā uz mājsaimniecības vai tiem līdzīgu atkritumu dalīto vākšanu visos atkritumu apsaimniekošanas reģionos, lai nodrošinātu pakalpojumus visiem atkritumu radītājiem)[6].

3 SADZĪVES ATKRITUMU (VISU NEBĪSTAMO), SPECIĀLO ATKRITUMU GRUPU APSAIMNIEKOŠANAS NOVĒRTĒJUMS

Nodaļā sniegta informācija par Latvijā radīto sadzīves atkritumu (visu nebīstamo) apjomu un sastāvu, kā arī veiktajām darbībām ar sadzīves atkritumiem. Informācijas sagatavošanā izmantoti valsts statistikas pārskatā "Nr.3 – Atkritumi. Pārskats par atkritumiem" [9] pieejamie dati. Informācija apkopota par 2013. gadu. Jāatzīmē, ka pārskatā ietilpst tie atkritumu apjomi, par kuriem ir atskaitījušies komersanti, kuriem ir izsniegtas atļaujas atkritumu apsaimniekošanai, un šajos apjomos jābūt iekļautiem šo uzņēmumu saimnieciskās darbības rezultātā radītajiem un/vai apsaimniekotajiem atkritumu apjomiem. Saskaņā ar datu bāzes struktūru, atkritumi, kas tiek radīti mājāsaimniecībā vai uzņēmumos, kuri atskaites nesniedz, ir iekļaujami atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu atskaitēs sadaļā „no atkritumu radītājiem savāktie atkritumi” un atbilstoši datu bāzē tie atspoguļosies sadaļā „savāktais atkritumu apjoms”.

Nodaļā sniegta detalizēta informācija par speciālo atkritumu grupu apsaimniekošanu. Atkritumu grupas, kas izdalītas atsevišķai detalizētai analīzei atlasītas balstoties uz atkritumu izcelsmi vai specifiskām prasībām, kādas izvirzītas attiecīgās atkritumu grupas apsaimniekošanai, t.sk. Izlietotais iepakojums, Nolietoti transportlīdzekļi, Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi.

3.1 SADZĪVES ATKRITUMU (VISU NEBĪSTAMO) APSAIMNIEKOŠANA

Saskaņā ar atkritumu klasifikatoru ar terminu “Sadzīves atkritumi” tiek apzīmēti visi nebīstamie atkritumi, neatkarīgi no to izcelsmes vietas, t. sk., ražošanas atkritumi, kā arī speciālās atkritumu grupas. Kopsavilkums par apsaimniekotajiem sadzīves atkritumu (visu nebīstamo) apjomiem 2013. gadā sniegts tabulā 3.1.

Tabula 3.1. Apsaimneikotie atkritumu apjomi atkritumu nodaļu griezumā 2013.g. (tonnas)

Atkrit. Nod.	Atkritumu nosaukums	Radīšana	Savākšana	Pārstrāde	Apglabāšana	Eksports	Imports
01	Izrakteņu izpētes, ieguves un karjeru izstrādes, fizikālās un ķīmiskās apstrādes atkritumi	1 357,00	369,50	0,00	2,60	0,00	0,00
02	Lauksaimniecības, dārzkopības, akvakultūras, mežsaimniecības, medniecības un zvejniecības, pārtikas ražošanas un apstrādes atkritumi	480 431,30	146 405,21	475 750,57	43 100,04	13 298,57	25 814,65
03	Kokapstrādes un papīra, kartona, celulozes, plākšņu un mēbeļu ražošanas atkritumi	42 836,36	121,72	3 571,66	5 832,31	995,66	0,00
04	Ādu un kažokādu apstrādes un tekstilrūpniecības atkritumi	700,60	186,70	0,00	186,70	1,07	0,00
05	Naftas produktu attīrīšanas, dabasgāzes attīrīšanas un ogļu pirolītiskās apstrādes atkritumi	1,39	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
06	Neorganiskās ķīmijas tehnoloģisko procesu atkritumi	3 748,93	2 065,67	2 353,20	127,50	0,00	0,00

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Atkrit. Nod.	Atkritumu nosaukums	Radišana	Savākšana	Pārstrāde	Apglabāšana	Eksports	Imports
07	Organiskās sintēzes tehnoloģisko procesu atkritumi	646,14	486,11	88,90	0,00	54,98	0,00
08	Pārklāšanas līdzekļu (krāsu, laku un stiklveida emalju), līmju, ķītu, tepju un tipogrāfijas krāsu ražošanas, sagatavošanas, piegādes un izmantošanas atkritumi	123,13	4,88	0,00	0,00	0,00	0,00
09	Fotorūpniecības atkritumi	2,72	1,77	0,00	0,00	0,00	0,00
10	Termisko procesu atkritumi	79 005,67	109 522,37	131 626,01	5 246,72	16 235,86	7 069,63
11	Metālu un citu materiālu virsmu ķīmiskās apstrādes un pārklāšanas procesu atkritumi, krāsaino metālu hidrometalurģijas atkritumi	314,77	0,00	0,00	0,00	227,77	0,00
12	Metālu un plastmasu formēšanas, kā arī virsmu fizikālās un mehāniskās apstrādes atkritumi	10 858,94	93,58	0,00	94,28	0,00	0,00
13	Eļļu atkritumi (izņemot pārtikas eļļas un 05, 12 un 19 nodaļā minētās eļļas)	14,49	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
14	Par šķīdinātājiem, aukstumnesējiem un propelentiem lietoto organisko vielu atkritumi (izņemot 07 un 08 nodaļu)	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
15	Izlietotais iepakojums, citur neminēti absorbenti, slaucīšanas materiāls, filtru materiāls un aizsargtērpi	22 435,76	78 570,21	22 165,89	2 509,76	49 463,73	10 568,90
16	Citur katalogā neminēti atkritumi	37 769,82	137 704,13	25 051,51	186,33	6 974,74	6 051,26
17	Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi (tai skaitā no piesārņotām vietām izrakta augsne)	109 805,08	449 860,89	261 195,10	61 983,20	6 959,95	8 594,67
18	Cilvēku un dzīvnieku veselības aprūpes un ar to saistīto pētījumu atkritumi (izņemot virtuvju un ēdnīcu atkritumus, kuru rašanās nav tieši saistīta ar veselības aprūpi)	30,27	48,78	46,12	3,75	0,01	0,00
19	Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu un ūdensapgādes saimniecības atkritumi	647 292,01	105 282,72	505 928,26	62 315,69	12 288,32	117 259,50
20	Sadzīvē radušies atkritumi (mājsaimniecību atkritumi un tiem līdzīgi tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumu un iestāžu atkritumi), arī atsevišķi savāktie atkritumu veidi	185 624,51	925 539,92	306 959,70	521 995,29	457 851,85	44 635,00
KOPĀ		1 622 998,87	1 956 264,16	1 734 736,93	703 584,16	564 352,50	219 993,61

Kopējais radītais sadzīves atkritumu (visu nebīstamo) apjoms Latvijas teritorijā 2013. gadā, par kuru ir atskaitījušies atkritumu radītāji ir 1,62 milj. tonnu, no kurām lielāko īpatsvaru veido tādas atkritumu grupas kā "Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu un ūdensapgādes saimniecības atkritumi" - 647 tūkst. tonnu, "Lauksaimniecības, dārzkopības, akvakultūras, mežsaimniecības, medniecības un zvejniecības, pārtikas ražošanas un apstrādes atkritumi" - 480 tūkst.

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

tonnu, "Sadzīvē radušies atkritumi (mājsaimniecību atkritumi un tiem līdzīgi tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumu un iestāžu atkritumi), arī atsevišķi savāktie atkritumu veidi" - 185 tūkst. tonnu. Būtiskais pirmās un otrās minētās kategorijas atkritumu apjoms ir skaidrojams tieši ar lauksaimniecības produkcijas u.c. ražošanas un produktu apstrādes atkritumiem, jo, pirmkārt apjoms tiek uzrādīts pie lauksaimniecības atkritumu radīšanas, otrkārt faktiski šis pats atkritumu apjoms atainojās pie atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu radītajiem apjomiem. Šāda situācija veidojās pielietotās lauksaimniecības vai pārtikas ražošanas atkritumu pārstrādes metodes dēļ – proti – atkritumi, kas ietver tādus atkritumu veidus kā pārstrādei un patēriņam nederīgi materiāli, vietējās notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņas, kūtsmēsli u.t.t. tiek apstrādāti anaerobās fermentācijas iekārtās, līdz ar to apstrādes gala rezultāts ir digestāts, kas apjoma ziņā faktiski atbilst sākotnējam atkritumu apjomam, savukārt pārstrādes procesā atgūtais materiāls ir biogāze. Jāatzīmē, ka vairumā gadījumu šo atkritumu pārstrādi veic paši uzņēmumi, kas rada atkritumus, līdz ar to kategorijā "savāktie atkritumu apjomi", šie atkritumi uzrādīti vairākkārt mazākā apjomā.

Kopējais savāktu atkritumu apjoms Latvijā 2013. gadā ir 1,96 milj. tonnu. Šajā apjomā ir iekļauti tie atkritumu apjomi, par kuru savākšanu ir atskaitījušies uzņēmumi, kas veic atkritumu savākšanas vai reģenerācijas darbības. Šajos apjomos ir iekļauti arī tie apjomi, kas neuzrādās pozīcijā "radītie atkritumu apjomi", proti – apjomi, kas savākti no tiešajiem atkritumu radītājiem, kuri nesniedz statistikas atskaites. Būtisku īpatsvaru veido "Sadzīvē radušies atkritumi (mājsaimniecību atkritumi un tiem līdzīgi tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumu un iestāžu atkritumi), arī atsevišķi savāktie atkritumu veidi" - 926 tūkstoši tonnu un Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi (tai skaitā no piesārņotām vietām izrakta augsne) – 450 tūkstoši tonnu.

Sadaļā "Pārstrādātie atkritumu apjomi" ir uzskaitīti visi atkritumu apjomi, ar kuriem veiktas pārstrādes darbības t.sk. pašu atkritumu ražotāju pārstrādātie apjomi, kā tas iepriekš minēts attiecībā uz "Lauksaimniecības, dārzkopības, akvakultūras, mežsaimniecības, medniecības un zvejniecības, pārtikas ražošanas un apstrādes atkritumi", kā arī specializēto atkritumu apsaimniekošanas un/vai pārstrādes uzņēmumu pārstrādātie apjomi. Būtiskāko īpatsvaru veido "Lauksaimniecības, dārzkopības, akvakultūras, mežsaimniecības, medniecības un zvejniecības, pārtikas ražošanas un apstrādes atkritumi" – 475 tūkstoši tonnu. Pielietotie pārstrādes veidi ir "Atkritumu izmantošana galvenokārt par degvielu vai citā veidā, lai ražotu enerģiju", kas apliecina pieņēmumu, ka atkritumi tiek izmantoti enerģijas ražošanai anaerobās fermentācijas ceļā iegūstot biogāzi un "Apstrāde augsnē, kas rada ekoloģiskus vai lauksaimniecības uzlabojumus" kas ietver atkritumu tiešu izmantošanu augsnes mēslošanai. Nākamā lielākā grupa ir "Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu un ūdensapgādes saimniecības atkritumi" – pārstrādātais apjoms – 506 tūkstoši tonnu gadā. Šeit pamatā dominē pārstrādes metode "Apstrāde augsnē, kas rada ekoloģiskus vai lauksaimniecības uzlabojumus", pārstrādātie atkritumu veidi ir notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņas un atkritumu anaerobās pārstrādes atkritumi (digestāts / fermentācijas atliekas). Pie pārstrādātajiem atkritumiem un pielietoto metožu raksturojuma atsevišķi jāizdala SIA "Cemex" pārstrādātie "Sadedzināmi atkritumi (no atkritumiem iegūts kurināmais)" 113 tūkstoši tonnas gadā - 2013. gadā SIA "Cemex" ir vienīgais uzņēmums, kas Latvijas teritorijā veic no atkritumiem iegūta kurināmā utilizāciju. Grupā "Sadzīvē radušies atkritumi (mājsaimniecību atkritumi un tiem līdzīgi tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumu un iestāžu atkritumi), arī atsevišķi savāktie atkritumu veidi" uzskaitītais pārstrādāto atkritumu apjoms ir 307 tūkstoši tonnu – lielākās pārstrādāto atkritumu grupas ir "Metāli" – 136 tūkstoši tonnu gadā, pārstrādes veids – "Metālu un metālu savienojumu pārstrāde vai attīrīšana", "Nešķiroti sadzīves atkritumi" 54 tūkstoši tonnu, pārstrādes veids – "Atkritumu īpašību mainīšana, lai ar tiem veiktu jebkuras darbības, kas apzīmētas ar kodu R1, R2, R3, R4, R5, R6, R7, R8, R9,

R10 un R11", tajā skaitā arī "Mehāniski bioloģiskā apstrāde" un "Atkritumu šķirošana". 2013. gadā ir uzrādīti arī nepilni 50 tūkstoši tonnu šķiroti savākto "Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrāde" – pārstrādes veids ar lielāko īpatsvaru "Bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšana". Attiecībā uz nešķirotu sadzīves atkritumu un bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes veicējiem jāatzīmē, ka to pamatā nodrošina atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi, kuru rīcībā ir atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtas – SIA "Jelgavas komunālie pakalpojumi", SIA "ZAAO", SIA "Ķilupe", SIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts", SIA "Viduskurzemes atkritumu apsaimniekošanas organizācija" un SIA "Vidusdaugavas SPAAO". Vēl pie atkritumu pārstrādes jāatzīmē "Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi (tai skaitā no piesārņotām vietām izrakta augsne)" 261 tūkstotis tonnu gadā.

Apglabāto atkritumu apjoms 2013. gadā sastāda 704 tūkstošus tonnu, no kurām lielāko īpatsvaru veido "Sadzīvē radušies atkritumi (mājsaimniecību atkritumi un tiem līdzīgi tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumu un iestāžu atkritumi), arī atsevišķi savāktie atkritumu veidi" 522 tūkstoši tonnu gadā, t.sk. 503 tūkstoši tonnu nešķirotu sadzīves atkritumu. Vēl pie apglabātajiem atkritumu apjomiem kā būtiskākie jāatzīmē "Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu, notekūdeņu attīrīšanas iekārtu un ūdensapgādes saimniecības atkritumi" un "Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi (tai skaitā no piesārņotām vietām izrakta augsne)", katrs veids ~ 62 tūkstoši tonnu gadā.

Atkritumu eksporta un importa apjoms dominē dažādi pārstrādei derīgi materiāli – eksportētajos atkritumu apjoms tie ir "Metāli", kas kopā sastāda 424 tūkstoši tonnu, "Papīra un kartona iepakojums", "Papīrs un kartons" – kopā 67 tūkstoši tonnu. Savukārt importa apjoms dominē "Sadedzināmi atkritumi" – 102 tūkstoši tonnu gadā, ko savām vajadzībām importē SIA "Cemex", mazākos apjomos "Plastmasa" un "Plastmasas iepakojums" - 31 tūkstotis tonnu gadā. Šiem apjomiem seko nepilni 20 tūkstoši tonnu metālu, kā arī 26 tūkstoši tonnu atkritumu grupas "Lauksaimniecības, dārzkopības, akvakultūras, mežsaimniecības, medniecības un zvejniecības, pārtikas ražošanas un apstrādes atkritumi" atkritumu.

Rezumējot jāatzīmē, ka, raugoties no katras atkritumu grupas kopējā īpatsvara viedokļa, kā arī no radīto/savākto, pārstrādāto/apglabāto apjomu attiecības problemātiskākā atkritumu grupa šobrīd ir "Sadzīvē radušies atkritumi" un tajā ietilpstošie "Nešķirotie sadzīves atkritumi". Turpmāk tiks detalizēts šī atkritumu veida sastāvs un apjomi ar mērķi definēt optimālos apsaimniekošanas risinājumus. Tāpat uzmanība tiks vērsta uz speciālo atkritumu grupu, proti, tādu atkritumu grupu, kuru apsaimniekošanai ir izvirzītas īpašas apsaimniekošanas prasības.

3.2 SADZĪVES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Uz atkritumu grupu "Sadzīvē radušies atkritumi" ir attiecināmi mājsaimniecībā, tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā vai citur radušies atkritumi, ja tie īpašību ziņā ir pielīdzināmi mājsaimniecībās radītajiem atkritumiem [5]. Sadzīvē radušos atkritumu grupā iekļaujamie atkritumu veidi saskaņā ar atkritumu klasifikatoru [11] ir klasifikatorā 20. nodaļā iekļautie "Sadzīvē radušies atkritumi (mājsaimniecību atkritumi un tiem līdzīgi tirdzniecības un rūpniecības uzņēmumu un iestāžu atkritumi), arī atsevišķi savāktie atkritumu veidi". Neviennozīmīga ir atkritumu klasifikatora 15. nodaļā iekļauto atkritumu "Izlietotais iepakojums, citur neminēti absorbenti, slaucīšanas materiāls, filtru materiāls un aizsargtērpi" attiecināšana uz mājsaimniecību un tiem pielīdzināmo atkritumu grupu, jo no vienas puses 15. nodaļā, ir iekļauts viss iepakojuma atkritumu apjoms, t.sk. izlietotais iepakojums no ražošanas sektora, kā arī dalīti savāktais iepakojums no mājsaimniecībām, bet tā kā arī klasifikatora 20. nodaļā ir pārstrādei derīgo materiālu

uzskaitē atbilstoši atkritumu kodi un nosaukumi, iepakojuma atkritumi pie mājāsaimniecības un tiem pielīdzināmo atkritumu plūsmas sākotnēji ieskaitīti netiks.

Sadzīvē radušos atkritumu apjoms un sastāvs raksturots tabulā 3.2. Izejas dati sadzīvē radušos atkritumu apjoma novērtējumam ir atkritumu klasifikatora 20. Nodaļā iekļautie atkritumu veidi, no kuriem atskaitīti metālu atkritumi, kas kopā savāktajā apjomā sastāda nepilnus 300 tūkstošus tonnu. Ir skaidrs, ka šis uzrādītais metāla atkritumu apjoms daudzkārt pārsniedz ikdienā radīto metāla atkritumu apjomu potenciālu, līdz ar to nav korekti iekļaujams kopējā sadzīvē radušos atkritumu plūsmā.

3.2.tabula. Sadzīvē radušies atkritumi 2013. gads, tonnas[9].

Atkritumu veids	Radīšana	Savākšana	Pārstrāde	Apglabāšana	Eksports	Imports
Nešķiroti sadzīves atkritumi	107 465,80	527 041,13	59 697,58	515 008,92	5,15	0,00
Pārstrādei derīgi materiāli	13 152,19	49 318,02	35 540,41	0,00	30 935,12	25 460,65
Bioloģiski noārdāmie atkritumi u.c. kas pakļaujami bioloģiskai apstrādei	36 805,70	48 148,15	64 534,60	6 986,37	0,00	3,33
Speciālās atkritumu grupas, videi kaitīgu preču atkritumi	125,75	2 885,69	2 149,32	0,00	167,26	42,00
KOPĀ	157 549,43	627 392,99	161 921,91	521 995,29	31 107,54	25 505,98

Atskaitot no kopējā apjoma metālu atkritumus, savāktais sadzīvē radušos atkritumu apjoms ir novērtējams 627 tūkstošu tonnu apmērā. Pārējie atkritumu veidi, kas iekļauti šajā nodaļā ir sagrupēti 4 galvenajās grupās pēc to īpašībām un apsaimniekošanas veida. Grupās – „Pārstrādei derīgie materiāli”, „Bioloģiski noārdāmie atkritumi u.c. kas pakļaujami bioloģiskai apstrādei”, „Speciālās atkritumu grupas, videi kaitīgu preču atkritumi” - ir uzskaitīti tie atkritumu apjomi, kas ir savākti šķiroti, savukārt grupā Nešķiroti sadzīves atkritumi ir iekļauti visi nešķirotie sadzīves atkritumi un liela izmēra atkritumi.

Lielāko īpatsvaru kopējā atkritumu apjomā veido tieši nešķiroti sadzīves atkritumu apjoms, kas atstāj tiešu ietekmi uz atkritumu tālākās reģenerācijas iespējām un materiālu pārstrādi. Otrs faktors, uz kuru jāvērs uzmanība, ir apglabāto atkritumu apjoms, kas kopsummā sastāda 515 tūkstošus tonnu gadā. Kopējais apglabāto atkritumu apjoms ir 521 tūkstotis tonnu, jeb ~ 83% no kopējā savāktā sadzīvē radušos atkritumu apjoma.

3.3 IZLIETOTĀ IEPAKOJUMA ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Saskaņā ar Iepakojuma likumā [20] noteikto definīciju izlietotais iepakojums ir iepakojums vai iepakojuma materiāls (izņemot ražošanas atlikumus), uz kuru attiecas Atkritumu apsaimniekošanas likumā minētā [5] atkritumu definīcija – proti - jebkurš priekšmets vai viela, no kuras tās valdītājs atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties. Attiecīgi - apsaimniekojamo izlietotā iepakojuma atkritumu apjomā iekļaujas viss iepakojums, kurš turpmāk netiks izmantots pēc tās sākotnējā lietošanas mērķa, neatkarīgi no tā izcelsmes. Izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas specifiku nosaka vairāki faktori – pirmkārt, izlietotais iepakojums sastāda būtisku daļu no kopējā radītā sadzīves atkritumu apjoma, otrkārt izlietotā iepakojuma atkritumu plūsma ietver pārstrādei derīgus materiālus, kurus nepieciešams reģenerēt (skat. tabulu 3.3.).

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros apsaimniekotie izlietotā iepakojuma atkritumu apjomi saskaņā ar valsts statistikas pārskatā "Nr.3 – Atkritumi. Pārskats par atkritumiem" [9] ietverto informāciju ir raksturoti tabulā 3.3.

3.3.tabula. Apsaimniekotie izlietotā iepakojuma atkritumu apjomi 2013. gads, tonnas[9]

Kods	Nosaukums	Radīšana	Savākšana	Pārstrāde	Apglabāšana	Eksports	Imports
150101	Papīra un kartona iepakojums	12 771,04	31 729,81	8 896,25	64,75	33 465,94	3 666,17
150102	Plastmasas iepakojums	4 841,37	9 768,47	11 181,91	236,38	6 756,30	6 063,61
150103	Koka iepakojums	754,62	6 607,44	19,55	0,00	0,00	0,29
150104	Metāla iepakojums	427,68	2 731,81	0,00	0,00	0,00	0,00
150105	Kompozītmateriālu iepakojums	0,50	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
150106	Jauktais iepakojums	2 912,54	5 569,62	1 037,73	2 201,65	0,00	0,00
150107	Stikla iepakojums	727,34	22 150,11	981,50	0,00	9 241,50	695,18
150109	Auduma iepakojums	0,20	2,93	2,93	0,00	0,00	0,00
KOPĀ		22 435,29	78 560,19	22 119,87	2 502,78	49 463,74	10 425,25

Uzskaites dati, kas tiek apkopoti saskaņā ar Iepakojuma likumu un 2010. gada 19. oktobra Ministru kabineta noteikumiem Nr.983 „Noteikumi par izlietotā iepakojuma reģenerācijas procentuālo apjomu, reģistrēšanas un ziņojumu sniegšanas kārtību un iepakojuma definīcijas kritēriju piemērošanas piemēriem” atspoguļota tabulā 3.4.

3.4.tabula. Apsaimniekotie izlietotā iepakojuma atkritumu apjomi 2013. gads, tonnas [16]

Iepakojuma materiāla veids	Kopējais radītais apjoms	Pārstrāde	Eksports
Stikls	49 321	20 772	9 500
Plastmasa	37 007	10 460	4 115
Metāls	9 656	4 241	1 739
Papīrs un kartons vai citas dabiskās šķiedras	62 267	18 799	32 391
Koks	51 409	22 834	61
Kopā	209 660	77 107	47 805

Kopējais radītais izlietotā iepakojuma apjoms, saskaņā ar Latvijas vides aizsardzības fonda administrācijas (LVAFA) apkopotajiem datiem ir 2013. gadā ir nepilni 210 tūkstoši tonnu, lielāko īpatsvaru veido papīra, kartona iepakojuma atkritumi, kam seko koks, stikls un plastmasa, metāla iepakojuma apjoms ir vairākkārt zemāks. Kopējais pārstrādātais/reģenerētais apjoms ir nepilni 125 tūkstoši tonnu, no kurām 77 tūkstoši tonnu ir pārstrādāts/reģenerēts Latvijā un 47, tūkstoši tonnas eksportētas. Eksportētajos apjomos lielāko īpatsvaru veido papīra un kartona iepakojums. Kopējais pārstrādes / reģenerācijas apjoms sastāda 59,5% no radītā apjoma, kas norāda uz joprojām būtiski lielo neatgūto materiālu apjomu.

Salīdzinot LVAFA datus ar statistikas pārskatā 3A pieejamo informāciju, konstatētas neatbilstības, kas pamatā skaidrojamas ar uzskaites sistēmas struktūru un faktu, ka ne visas atkritumu apsaimniekotāju anketas, t.sk. pārstrādes uzņēmumi, ir pieejamas statistikas pārskatā. Analizējot informāciju par savāktajiem izlietotā iepakojuma atkritumu apjomiem, secināms, ka kopējais savāktais apjoms ir mazāks par LVAFA pārskatā norādīto pārstrādei nodoto apjomu 125 tūkstošiem tonnu. Statistikas pārskatā 3A kopējais savāktais apjoms ir uzrādīts 78.6 tūkstoši tonnu, kas liecina, ka vismaz 46 tūkstoši tonnu izlietotā iepakojuma ir nodoti tieši pārstrādei / reģenerācijai sadarbojoties atkritumu radītājam un pārstrādes uzņēmumam. Pieejamie dati nesniedz tiešu informāciju par izlietotā iepakojuma apjomiem, kas savākts no iedzīvotājiem, tomēr to var aptuveni aprēķināt no uzrādītā kopējās savākto atkritumu apjoma atņemot izlietotā iepakojuma atkritumu apjomus, par kuru radīšanu ir atskaitījušies uzņēmumi, tādejādi var pieņemt, ka no iedzīvotājiem dalīti savāktais izlietotā iepakojuma atkritumu apjoms 2013. gadā ir vismaz 56 tūkstoši tonnu.

Salīdzinot radītos izlietotā iepakojuma apjomus Latvija un citās ES valstīs konstatēts, ka Latvijā saražotais apjoms uz vienu iedzīvotāju, kas pēdējo piecos gados sastāda vidēji 100 kg/gadā uz vienu iedzīvotāju ir līdzvērtīgs vai pat nedaudz lielāks par saražoto apjomu t.s. jaunajās dalībvalstīs izņemot Igauniju. Attiecībā pret ES vidējo līmeni Latvijā radītais apjoms ir par ~ 30% mazāks, kas ir skaidrojams ar atšķirībām labklājības līmenī, attiecīgi var secināt, ka izlietotā iepakojuma radīšanu raksturojošie informācijas avoti ir ticami un atspoguļo patieso situāciju.

Raksturojot izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas organizatorisko sistēmu, jāatzīmē, ka pamata instruments, kas veicina izlietotā iepakojuma reģenerāciju, ir ražotāju atbildības sistēmas – proti – ražotāju atbildība par noteikto iepakojuma reģenerācijas mērķu sasniegšanu proporcionāli to radītajam iepakojuma apjomam. No tehnoloģiskās puses sekmīgas reģenerācijas mērķu sasniegšanas priekšnoteikums ir atkritumu dalītās vākšanas nodrošināšana.

Pašreizējā situācijā izlietotā iepakojuma dalītā vākšana tiek nodrošināta izmantojot atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru, t.sk. sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktus, šķiroto atkritumu savākšanas laukumus, īpaši ierīkotos izlietotā iepakojuma pieņemšanas punktus, kā arī savākšanas maršrūtus un tiešu savākšanu no uzņēmumiem un iestādēm, kur rodas lielāki izlietotā iepakojuma apjomi (tirdzniecība, ražošana). Jāatzīmē, ka izlietotā iepakojuma apsaimniekošanā ir iesaistīti vairāk dalībnieki, nekā sadzīvē radušos atkritumu apsaimniekošanā, jo bez atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem, kas nodarbojas ar atkritumu savākšanu, pārvadāšanu un reģenerāciju, izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmā darbojas:

- Izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas organizācijas – uzņēmumu, kas atbilst iepakotāja statusam, vārdā organizē izlietotā iepakojuma savākšanu un nodošanu pārstrādei/reģenerācijai un īsteno citus normatīvajos aktos noteiktos pasākumus, kas ietilpst izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sistēmā;
- Specializētie izlietotā iepakojuma un citu pārstrādei derīgu materiālu apsaimniekošanas uzņēmumi, arī atkritumu tirgotāji – pamatā nodarbojas tikai ar speciālo atkritumu grupu savākšanu un reģenerāciju, bet nesniedz pārējo sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus. Šie uzņēmumi izlietoto iepakojumu savāc izmantojot savu infrastruktūru (īpaši ierīkotos pieņemšanas punktus) vai arī iepērkot savāktu izlietoto iepakojumu no atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem.

No organizatoriska viedokļa pastāv četras galvenās sistēmas radīto izlietotā iepakojuma atkritumu apjomu nogādāšanai no atkritumu rašanās vietas līdz pārstrādes reģenerācijas iekārtām:

- Atkritumu radītājs > pārstrādes uzņēmums;
- Atkritumu radītājs > sadzīves atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums > pārstrādes uzņēmums;
- Atkritumu radītājs > atkritumu tirgotājs > pārstrādes uzņēmums;
- Atkritumu radītājs > sadzīves atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums > atkritumu tirgotājs > pārstrādes uzņēmums.

Analizējot pieejamos informācijas avotus secināms, ka būtiskākais izlietotā iepakojuma apjoms reģenerācijai tiek nodots ar atkritumu tirgotāju starpniecību, jo 65% no kopējā savāktā izlietotā iepakojuma atkritumu apjoma, par kuru ir atskaitījušies atkritumu apsaimniekošanā iesaistītie uzņēmumi, ir savākuši lielākie atkritumu tirgotāji: SIA "Eko Reverss", SIA "Zaļais Cikls", SIA "Gofre Baltija" un SIA "Ekobāze Latvija". Jāatzīmē, ka atkritumu tirgotāji veic ne tikai izlietotā iepakojuma savākšanu, bet organizē arī atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu savākto apjomu nodošanu pārstrādei – šāds risinājums tiek pielietots, jo vairumam atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu savāktie izlietotā iepakojuma un citu pārstrādei derīgo

materiālu apjomi ir ierobežoti, līdz ar to ir ierobežotas iespējas organizēt tiešu materiālu nodošanu pārstrādes uzņēmumiem.

Analizējot pārstrādes iespējas, un pārstrādājamo materiālu eksportu konstatēts, ka Latvijā 2013. gadā izlietotā iepakojuma pārstrādi (neskaitot sagatavošanu pārstrādei) ir veikuši 4 uzņēmumi, kopā pārstrādājot 11,2 tūkstošus tonnu izlietotā iepakojuma, t.sk. 8,8 tūkstošus tonnu plastmasas iepakojuma un 2,4 tūkstošus tonnu papīra un kartona iepakojuma, tomēr jāatzīmē, ka pārstrādes iespēju nodrošinājums ir plašāks, jo atsevišķi uzņēmumi pārstrādājamo materiālu klasifikatora kodu izvēlās no klasifikatora 20 nodaļas "Sadzīvē radušies atkritumi" kodiem. Izlietotā iepakojuma eksports pārstrādei ir raksturīgs faktiski visām ielietotā iepakojuma plūsmām, tomēr, būtiskāko apjomu sastāda papīra un kartona iepakojums, kas pirmkārt ir skaidrojams ar vietējo pārstrādes jaudu nepietiekamību, otrkārt, tā kā papīrs/kartons ir sekmīgi pārstrādājams šim materiālu veidam ir izveidojies stabils starptautiskais tirgus, kas rezultātā nereti šī materiālu veida eksportēšana, pat neskatoties uz transporta izmaksām, ir ekonomiski pamatotāka, nekā vietējo pārstrādes jaudu attīstīšana. Kopumā vērtējot eksportu, konstatēts, ka Latvijas izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas sektorā strādājošie uzņēmumi sadarbojās ar vairāk kā 20 ārvalstu kompānijām.

Vērtējot iepakojuma atkritumu plūsmu dinamiku un sastāvu turpmākajiem gadiem, var pieņemt, ka nav paredzamas būtiskas svārstības radītajos apjomos un iespējamās apjomu izmaiņas nepārsniegs vērtības, kādas tiek pieņemtas sadzīvē radušos atkritumu apjomu dinamikas prognozes sagatavošanai. Arī attiecībā uz izlietotā iepakojuma atkritumu sastāvu, ņemot vērā vidējās tendences ES iepriekšējo desmit gadu laikā, var droši prognozēt, ka laika periodā līdz 2020. gadam būtiskas izmaiņas nav gaidāmas - proti, lielāko īpatsvaru veidos papīra kartona iepakojums - 2013. gadā ~30%, kam seko koka un stikla iepakojums - katra plūsma 2013. gadā nedaudz zem 25% no kopējā apjoma, plastmasas izlietotais iepakojums ~ 18% un mazākais īpatsvars - metāla iepakojums - 2013. gadā ~ 5% no kopējā apjoma.

3.4 ELEKTRISKO UN ELEKTRONISKO IEKĀRTU ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi (turpmāk EEIA) atbilstoši Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteiktajai definīcijai ir — elektriskās un elektroniskās iekārtas, kas uzskatāmas par atkritumiem, ieskaitot visas to sastāvdaļas, detaļu blokus un palīgmateriālus, kuri ir attiecīgās iekārtas daļa brīdī, kad iekārta kļūst par atkritumu [5]. Atsevišķi no kopējās EEIA plūsmas tiek izdalīti mājāsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, kas saskaņā ar definīciju ir — elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi, kuri radušies mājāsaimniecībā vai tirdzniecībā, pakalpojumu sniegšanas procesā, rūpniecībā, iestādēs un citur, ja tie īpašību un daudzuma ziņā pielīdzināmi mājāsaimniecībā radītajiem elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem. To elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus, kuras varētu izmantot gan mājāsaimniecībā, gan arī citur, jebkurā gadījumā uzskata par mājāsaimniecības elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem [5]. EEIA izdalīšanu no kopējās atkritumu plūsmas pamatā nosaka divi faktori — pirmkārt - EEIA sastāvā ir bīstamas komponentes, kas neatbilstoši apsaimniekotas var nodarīt kaitējumu videi, otrkārt EEIA ietver dažādu materiālu veidus, kas ir derīgi reģenerācijai, tādēļ ir atdalāmi no apglabājamo atkritumu plūsmas.

Esošā EEIA apsaimniekošanas sistēma, līdzīgi kā izlietotā iepakojuma atkritumiem, ir balstīta uz ražotāja atbildības principu īstenošanu, proti, lai saņemtu DRN maksas atlaides EEIA ražotāji uzņemas atbildību par EEIA savākšanas un reģenerācijas mērķu sasniegšanu. EEIA savākšana tiek nodrošināta izmantojot sekojošus risinājumus:

- Atkritumu radītājs veicot jaunu iekārtu iegādi EEIA nodod elektropreču tirdzniecības vietā, tirdzniecības vietā pieņemtie EEIA tālāk tiek nodoti specializētam apsaimniekošanas uzņēmumam;

- Atkritumu radītājs EEIA nodod šķiroto atkritumu pieņemšanas laukumā, vai specializētā EEIA pieņemšanas punktā;
- Atkritumu radītājs EEIA nodod sadzīves atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam, kas nodrošina EEIA apsaimniekošanu vai nodod to specializētam uzņēmumam.

Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros apsaimniekotie EEIA apjomi, t.sk. arī EEIA, kas saskaņā ar atkritumu klasifikatoru ir klasificēti kā bīstamie atkritumi, balstoties uz valsts statistikas pārskatā "Nr.3 – Atkritumi. Pārskats par atkritumiem" [9] ietverto informāciju ir raksturoti tabulā 3.5.

3.5.tabula. Apsaimniekotie EEIA apjomi 2013. gads, tonnas[9]

Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Radīts	Savākts	Pārstrādāts	Apglabāts	Eksportēts	Importēts
160209	Transformatori un kondensatori, kuri satur PHB vai PHT	3,59	4,03	0,00	0,00	0,30	0,00
160210	Citas nederīgas iekārtas, kuras satur PHB vai PHT vai ir piesārņotas ar tiem un neatbilst 160209 klasei	0,00	7,16	0,00	0,00	0,00	0,00
160211	Nederīgas iekārtas, kuras satur hlorfluorūdeņražus, HCFC, HFC	0,06	338,26	829,49	0,00	0,00	176,70
160213	Nederīgas iekārtas, kuras satur citus bīstamus komponentus, nevis 160209, 160210, 160211 un 160212 klasē minētos ⁵	11,33	1 334,43	1 711,24	0,00	0,00	317,92
160214	Nederīgas iekārtas, kuras neatbilst 160209, 160210, 160211, 160212 un 160213 klasei	10,41	433,15	58,83	0,00	0,00	4,29
160215	No nederīgām iekārtām izņemti bīstamie komponenti	85,52	214,32	187,86	0,00	5,67	22,09
160216	No nederīgām iekārtām izņemti citi komponenti, kuri neatbilst 160215 klasei	432,68	1 300,32	603,89	0,00	800,09	214,28
160222	Citur neminēti komponenti	52,41	59,99	0,00	69,48	0,00	0,00
200121	Luminiscentās spuldzes un citi dzīvsudrabu saturoši atkritumi	46,50	194,47	393,03	0,00	5,14	223,35
200123	Hlorfluorūdeņražus saturošas nederīgas iekārtas	0,09	211,84	0,00	0,00	0,00	0,04
200135	Bīstamus komponentus saturošas nederīgas elektriskās un elektroniskās iekārtas, kuras neatbilst 200121 un 200123 klasei	4,11	631,06	320,39	0,00	2,83	3,68
200136	Citas nederīgas elektriskās un elektroniskās iekārtas, kuras neatbilst 200121, 200123 un 200135 klasei	101,14	2 302,39	2 019,53	0,00	19,76	19,93
Kopā		747,84	7 031,42	6 124,25	69,48	833,80	982,27

Kopējais no atkritumu radītājiem savāktais EEIA apjoms 2013. gadā ir 7 tūkstoši tonnas, no kurām ~ 3,3 tūkstošus tonnu, saskaņā ar statistikas pārskatā lietoto klasifikāciju, var attiecināt uz māsaimniecības EEIA atkritumiem. Reģenerācijas apjomi Latvijā 2013. gadā novērtēti 6,1 tūkstošu tonnu apmērā, jāatzīmē, ka lielākajai daļai no reģenerētajiem apjomiem (5,7 tūkstoši tonnu) norādītais reģenerācijas kods ir R12, kas faktiski nozīmē iekārtu demontāžu/izjaukšanu, nevis tiešu atkritumos esošu materiālu reģenerāciju. Nepilniem 0,4 tūkstošiem tonnu EEIA norādītais pārstrādes kods ir R4, kas ietver metālu un metālu savienojumu pārstrādi vai attīrīšanu. EEIA eksporta un importa apjomi Latvijā 2013. gadā ir gandrīz

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

līdzvērtīgu un sastāda attiecīgi 0.83 un 0.98 tūkstošus tonnu. Apglabātais apjoms attiecīgajā laika periodā ir mazāks par 0,1 tūkstoti tonnu.

Analizējot datus par uzņēmumiem, kas veic EEIA apsaimniekošanu konstatēts, ka atkritumu savākšanas pakalpojumus sniedz ~60 uzņēmumi, no kuriem lielākie darbības apjomi ir AS "BAO", SIA "Eko Reverss", SIA "ZAAO SYSTEMS", SIA "DĪLERS", SIA "Metalekspo", kas kopā 2013. gadā ir nodrošinājuši 5,2 tūkstoši tonnu EEIA savākšanu. Bez šiem uzņēmumiem, kas ir specializējušies EEIA apsaimniekošanā, minētā atkritumu veida savākšanu statistikas pārskatos uzrāda arī uzņēmumi, kas nodrošina sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

Attiecībā uz statistikas pārskatā apkopoto informāciju par EEIA reģenerācijas uzņēmumiem jāatzīmē, ka lielākos pārstrādes apjomus nodrošina AS "BAO", SIA "Dīlers", SIA "Eko Reverss", kas kopā ir reģenerējuši 5,3 tūkstošus tonnu EEIA. Pie uzņēmumiem, kas veic atkritumu reģenerāciju jāmin SIA "Lampu demerkurizācijas centrs", kas 2013. gadā ir veicis 213 tonnu luminiscences spuldžu un citu dzīvsudrabu saturošu atkritumu reģenerāciju.

Papildus valsts statistikas pārskatam, 2013.gadā informāciju par radītajiem un pārstrādātajiem EEIA apjomiem, dabas resursu nodokļa administrēšanas ietvaros apkopo arī Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija (no 2014. gada šo funkciju veic Elektrisko un elektronisko iekārtu ražotāju reģistrs). Apsaimniekotie EEIA apjomi saskaņā ar Ministru kabineta 2011. gada 8. novembra noteikumiem Nr. 861 "Noteikumi par elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijām un par prasībām elektrisko un elektronisko iekārtu marķēšanai un informācijas sniegšanai" (šobrīd 08.07.2014. Ministru kabineta noteikumi Nr.388 "Elektrisko un elektronisko iekārtu kategorijas un marķēšanas prasības un šo iekārtu atkritumu apsaimniekošanas prasības un kārtība") atspoguļoti tabulā 3.6.

3.6.tabula. Tirgū novietoto elektrisko iekārtu apjoms un pārstrādāto EEIA apjoms 2013. gads, tonnas [16]

Elektrisko un elektronisko iekārtu veids	Tirgū novietoto iekārtu apjoms t/gadā	Pārstrādāto iekārtu apjoms t/gadā
Liela izmēra mājāsaimniecības iekārtas	6 790,69	1 453,00
Liela izmēra dzesēšanas iekārtas, saldētavas un ledusskapji	2 660,32	656,00
Maza izmēra mājāsaimniecības iekārtas	1 463,51	426,00
Informācijas tehnoloģiju un elektrosakaru iekārtas	1 724,19	372,00
Mobilie telefoni	263,47	62,00
Monitori	48,15	5,00
Plašam patēriņam paredzētas iekārtas	454,22	171,00
Televizori	1 058,47	307,00
Apgaismes iekārtas	1 578,09	288,00
Gāzizlādes spuldzes*	2 483,81	1 100,00
Elektriskie un elektronikas instrumenti	740,65	171,00
Rotaļlietas, atpūtas un sporta piederumi	166,72	36,00
Medicīniskās ierīces	355,17	201,00
Monitoringa un kontroles instrumenti	225,83	65,00
Tirdzniecības automāti	96,40	110,00
KOPĀ	20 109,69	5 423,00

*daudzums gab.

Apkopotie dati liecina, ka 2013. gadā tirgū novietoto jauno elektrisko un elektronisko iekārtu apjoms ir nedaudz lielāks par 20 tūkstoši tonnu, savukārt, reģenerēto EEIA apjoms 5,4 tūkstoši tonnu. Jāatzīmē, ka

tabulā ietvertais indikators "Tirgū novietoto iekārtu apjoms t/gadā" tiešā veidā neatspoguļo radīto EEIA apjomu, bet gan ieskicē potenciāli radāmo apjomu nākotnē, proti, atkritumu apjomu pēc iekārtu lietošanas termiņa beigām, (dažādām iekārtu grupām tas ir atšķirīgs) kad iekārtas kļūs par atkritumiem un būs nepieciešama to sagatavošana atkārtotai lietošanai vai pārstrāde. LVAFA apkopotā informācija par tirgū novietoto elektrisko un elektronisko iekārtu apjomu iepriekšējos gados liecina, ka pēdējos 5 gados šis apjoms palielinās par vidēji 4% gadā, tomēr salīdzinot apjomus laika posmā no 2009-2013. gadam ar 2008. gadu, kad tirgū novietoto elektrisko un elektronisko iekārtu daudzums pārsniedza 27.5 tūkstošus tonnu, ir redzams, ka neskatoties uz pieauguma tendenci, 2013. gadā tirgū novietotais apjoms veido ~73% no 2008. gada apjoma.

Savāktais EEIA apjoms, kas atspoguļots valsts statistikas pārskata datos 2013. gadā sastāda 7 tūkstošus tonnu, kas ir vienāds ar 37% no pēdējos 3 gados tirgū novietoto elektrisko un elektronisko iekārtu vidējā apjoma. Salīdzinot savākto EEIA apjomus ar pārstrādes apjomiem, kas uzrādīti LVAFA pārskatā, redzams, ka pārstrādes intensitāte sastāda 77% no visiem savāktajiem EEIA (valsts statistikas pārskatā uzrādītais pārstrādes apjoms ir pat lielāks nekā LVAFA datos uzskaitītais un sasniedz 87%, tomēr, tā kā LVAFA atskaitēs nav pieejama informācija par atsevišķu pārstrādes uzņēmumu darbības apjomiem, nav iespējams korekti salīdzināt un novērtēt datu atšķirības). Attiecībā uz no māsaimniecībām savāktajiem EEIA apjomiem secināms, ka savāktais apjoms 2013. gadā ir 3.34 tūkstoši tonnu [9], jeb 1.65 kg uz iedzīvotāju gadā.

Vērtējot EEIA ražošanas apjomu iespējamo dinamiku turpmākajiem gadiem, pieņēmums ar augstu ticamību ir EEIA apjomu dinamikas ciešā korelācija ar dzīves līmeņa izmaiņām, proti, vēsturiskie dati 2009. gadā pēc 2008. gada ekonomiskās krīzes uzrāda 40% kritumu tirgū novietoto elektrisko un elektronisko iekārtu apjomos, ar tam sekojošu kāpumu turpmākajos gados, kas svārstās 4-8% pret iepriekšējo gadu, līdz ar to, vērtējot ekonomikas izaugsmes prognozes Latvijai, var pieņemt, ka arī vismaz nākamo 5 gadu termiņā radīto EEIA apjoms būtiski nepārsniegs 2008. gada apjomus.

3.5 BŪVNICĪBAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Būvniecības atkritumi atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas likumā noteiktajai klasifikācijai tiek iekļauti ražošanas atkritumu grupā un tiek definēti kā atkritumi, kas radušies būvniecības procesā. Būvniecības atkritumu grupā iekļauti arī būvju nojaukšanas atkritumi. Būvniecības atkritumu apsaimniekošana – savākšana un izvešana no to rašanās vietām līdzīgi kā ražošanas un bīstamajiem atkritumiem tiek organizēta vienojoties atkritumu radītājam un atkritumu apsaimniekotājam. Atkritumu apsaimniekotāji, kas veic būvniecības atkritumu izvešanu, tos nogādā apglabāšanai sadzīves atkritumu poligonā, pārstrādei savās vai cita uzņēmuma reģenerācijas iekārtās. Īpašās prasības apsaimniekošanai un nepieciešamību minimizēt būvniecības atkritumu apjomu apglabāšanu nosaka lielais summārais radītais būvniecības atkritumu apjoms, kā arī sastāvs - proti – būvniecības atkritumos liekāko īpatsvaru veido inerti materiāli, kas var tikt sekmīgi izmantoti atkārtoti, un kuru apglabāšana atkritumu poligonā nav racionāla, kā arī salīdzinoši lielais reģenerējamo materiālu īpatsvars.

Šobrīd pielietotie instrumenti, kuru mērķis ir samazināt paglabāto būvniecības atkritumu apjomu ir paaugstinātā DRN likme būvniecības atkritumu apglabāšanai. Attiecībā uz būvniecības atkritumu apsaimniekošanu problemātisks jautājums ir nelegālā atkritumu izbēršana. Šī jautājuma risināšanai no 2014. gada 1. maija ir spēkā 2014.gada 15.aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr.199 "Būvniecībā radušos atkritumu un to pārvaldījumu uzskaites kārtība", kas nosaka prasības būvniecības atkritumu apjomu uzskaites kārtībai izslēdzot iespēju savāktos būvniecības atkritumus nenogādāt atbilstošā utilizācijas vietā – atkritumu poligonā vai reģenerācijas iekārtās.

Valsts statistikas pārskatā apkopotā informācija par 2013. gadā apsaimniekotajiem būvniecības atkritumu apjomiem atspoguļota tabulā 3.6.. Būvniecības atkritumu veidi, kas attiecināmi uz būvniecības atkritumu apsaimniekošanu un reģenerāciju, noteikti saskaņā ar 2013. gada 2.aprīļa Ministru kabineta noteikumu Nr.184 "Noteikumi par atkritumu dalītu savākšanu, sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, pārstrādi un materiālu reģenerāciju", Pielikuma "Reģenerēto un radīto būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu daudzuma aprēķinā ietveramie būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumu veidi" prasībām.

3.6.tabula. Apsaimniekotie būvniecības atkritumu apjomi 2013. gads, tonnas [9]

Atkritumu kods (grupa)	Atkritumu nosaukums	Radīts	Savākts	Pārstrādāts	Apglabāts	Eksportēts	Importēts
1701	Betons, kiegēļi, flīzes, kārniņi, keramika	15 627,80	146 379,22	86 815,57	6 271,76	0,00	2,00
1702	Koks, stikls, plastmasa	8 319,54	1 558,19	5 878,00	65,40	7,81	0,00
1703	Asfalts, darva un darvas produkti	26 406,64	17 281,15	51 782,68	45,34	0,00	3,00
1704	Metāli (arī sakausējumi)	8 271,94	16 286,69	693,99	0,00	6 952,18	3 235,22
1705	Augsne (ieskaitot augsni no piesārņotām vietām), akmeņi un gultnes padziļināšanas dūņas	200,00	1 729,00	0,00	0,00	0,00	0,00
1706	Izolācijas materiāli un azbestu saturoši būvmateriāli	3,58	60,07	1,30	44,34	0,00	0,00
1708	Būvmateriāli uz ģipša bāzes	25,00	3 966,30	5 000,37	0,00	0,00	0,00
1709	Citi būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi	49 940,46	234 033,97	97 445,33	55 182,36	0,00	5 351,45
1912	Atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi	8 218,86	19 903,07	7 504,04	0,00	6 073,29	4 055,55
Kopā		117 013,82	441 197,66	255 121,28	61 609,20	13 033,28	12 647,22

Kopējais 2013. gadā radītais būvniecības atkritumu apjoms, par kura radīšanu atskaitījušies uzņēmumi ir 117 tūkstoši tonnu, savukārt kopējais savāktais apjoms 441 tūkstotis tonnu – šajā apjomā iekļauti arī tie būvniecības atkritumi, par kuru radīšanu atskaites netiek sniegtas. Kopā par būvniecības atkritumu savākšanu atskaitījušies vairāk kā 90 uzņēmumi. Lielākie darbības apjomi ir tādiem uzņēmumiem kā "Eko Serviss", "Talce", "RSC Noma", "Eko Latgale", "Ragn Sells", "Būvgružu pārstrāde" – kopumā 10 lielākie uzņēmumi ir atskaitījušies par būvniecības atkritumu savākšanu, kas no kopējā apjoma sastāda ~75%, jeb vairāk kā 330 tūkstoši tonnu gadā. Vērtējot savākto atkritumu sastāvu redzams, ka lielāko īpatsvaru veido jaukti būvniecības atkritumi ~234 tūkstoši tonnu un inerti materiāli ~146 tūkstoši tonnu. Uzskaite būvniecības atkritumu pārstrādes apjomi 2013. gadā ir 255 tūkstoši tonnu, kas sastāda ~58% no savāktā būvniecības atkritumu apjoma, pielietotie reģenerācijas veidi ir neorganisko materiālu pārstrāde vai attīrīšana, atkritumu šķirošana, izmantošana izrakto tilpju aizbēršanai vai inženiertehniskām vajadzībām. No 27 uzņēmumiem, kas snieguši atskaites par būvniecības atkritumu pārstrādi, 5 lielākie uzņēmumi, kas pārstrādājuši ~90% no kopējā apjoma ir "Eko Serviss", "Meliorators J", "Logistika AG", "Inerto materiālu serviss", "Būvgružu pārstrāde". Apglabātais būvniecības atkritumu apjoms 2013. gadā, saskaņā ar pieejamo informāciju, sastāda 61.6 tūkstošus tonnu, šeit gan jāatzīmē, ka dati iespējams ir neprecīzi, jo norādīts, ka 2013. gadā SIA "Talce" ir apglabājusi 48.5 tūkstošus tonnu jauktu būvniecības atkritumu (Būvniecības atkritumi, kuri neatbilst 170901, 170902 un 170903 klasei), norādītais apglabāšanas kods D1. Tajā pat laikā, pieejamā informācija liecina, ka minētajam uzņēmumam nav izsniegta atļauja attiecīgo darbību veikšanai, kas liecina, ka visticamāk iesniedzot statistikas veidlapu uzņēmums ir kļūdaini norādījis atkritumu apjomu

un apsaimniekošanas veidu. Vērtējot eksporta un importa apjomus 2013. gadā secināms, ka tie ir līdzvērtīgi un tajos dominē dažādu metālu atkritumi. Raksturojot būvniecības atkritumu savākšanas un reģenerācijas apjomu dinamiku secināms, ka laika posmā no 2009. gada līdz 2013. gadam savāktais apjoms ir palielinājies par vairāk kā 300 tūkstošiem tonnu, savukārt reģenerācijas apjomi ir palielinājušies par vairāk kā 230 tūkstošiem tonnu. Attiecībā uz reģenerācijas apjomiem jāatzīmē, ka pretstatā savākšanas apjomiem, kas ik gadu saglabā pieaugumu, reģenerētais apjoms 2013. gadā attiecībā pret iepriekšējo gadu ir samazinājies par nepilniem 80 tūkstošiem tonnu. Samazinājuma iemesls ir SIA "Logistika AG" darbības apjomu samazinājums par vairāk kā 120 tūkstošiem tonnu gadā, kas visticamāk ir saistīts ar uzņēmuma reģenerēto atkritumu "Asfaltu saturoši maisījumi" apjomu samazināšanos attiecīgajā periodā.

3.6 NOLIETOTU TRANSPORTLĪDZEKĻU ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANA

Nolietoti transportlīdzekļi (turpmāk NTL) saskaņā ar Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likumā noteikto definīciju ir "transportlīdzeklis, no kura tā īpašnieks atbrīvojas, ir nolēmis vai spiests atbrīvoties un kurš atbilst kādai no atkritumu klasifikatorā noteiktajām kategorijām". Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likums attiecās uz vieglajiem automobiļiem, kas paredzēti pasažieru pārvadāšanai, kam ir ne vairāk par astoņām sēdvietām papildus šofera sēdvietai un vismaz četri riteņi; uz kravas automobiļiem ar pilnu masu, ne lielāku par 3,5 tonnām, kas paredzēti kravas pārvadāšanai un kam ir vismaz četri riteņi (izņemot antikros automobiļus — transportlīdzekļus, kas ir īpaši vērtīgi kolekcionāriem, tiek uzglabāti videi drošā veidā un ir gatavi lietošanai vai arī izjaukti pa daļām) uz tricikliem un kvadricikliem.

NTL apsaimniekošanu raksturojošo datu uzskaiti atbilstoši 2011.gada 22.februāra Ministru kabineta noteikumu Nr.135 "Noteikumi par nolietotu transportlīdzekļu pārstrādi un apstrādes uzņēmumiem noteiktajām vides prasībām" veic VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" (turpmāk LVĢMC).

LVĢMC apkopotā informācija par NTL savākšanu un apstrādes apjomiem 2013. gadā atspoguļota 3.7. tabulā

3.7.tabula. Apsaimniekotie NTL apjomi 2013. gads [23]

Nr. p.k.	Savākšanas veids	Neapstrādāto transportlīdzekļu uzkrājums gada sākumā		Gada laikā savāktie transportlīdzekļi		Gada laikā apstrādātie transportlīdzekļi		Neapstrādāto transportlīdzekļu atlikums gada beigās	
		gab.	masa (t)	gab.	masa (t)	gab.	masa (t)	gab.	masa (t)
1.	No īpašniekiem savāktie	199	314,99	8955	8902,13	8933	8933,09	214	284,03
2.	No pašvaldībām savāktie (atmestie)	0	0	106	105,08	105	104,23	1	0,85
3.	No ražotāja savāktie	0	0	0	0	0	0	0	0
Kopā:		199	314,99	9061	9007,21	9003	9037,32	215	284,88

Apkopotā informācija liecina, ka savāktais tādu NTL skaits uz kuriem attiecās Nolietotu transportlīdzekļu apsaimniekošanas likums, 2013. gadā ir 9061 NTL ar kopējo masu 9 tūkstoši tonnu. Analizējot datus par NTL skaitu pārskata perioda sākumā, savākto, apstrādāto NTL skaitu pārskata periodā un neapstrādāto NTL skaitu pārskata perioda beigās redzamas neatbilstības, ko pārskata sagatavotājs - LVĢMC skaidro ar neprecizitātēm apstrādes uzņēmumu sniegtajās atskaitēs. Apstrādes rezultātā iegūtais materiālu vai detaļu

daudzums novērtēts 8.4 tūkstoši tonnu, kas ir līdzvērtīgs vairāk kā 93% no savāktā NTL apjoma, faktiski viss reģenerētais NTL materiālu apjoms ir attiecināms uz atkārtotu izmantošanu un materiālu pārstrādi.

4 ESOŠĀS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS INFRASTRUKTŪRAS NOVĒRTĒJUMS

4.1 ATKRITUMU DALĪTĀS VĀKŠANAS INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS

Dalītās vākšanas sistēma ietver 3 galvenās atkritumu savākšanas metodes:

- atkritumu dalītās savākšanas punkti – konteineru laukums ar atkritumu uzkrāšanas konteineriem, kuros tiek uzkrāti pārstrādei derīgie materiāli - papīrs, kartons, plastmasa, stikls, metāls (atkritumu apsaimniekotājs/pašvaldība nosaka, cik atsevišķos un kādos konteineros tiek uzkrāti pārstrādei derīgie materiāli);
- atkritumu dalītās savākšanas laukumi – laukums, kurā izvietoti konteineri ne tikai materiālu veidiem, kas tiek savākti dalītās vākšanas punktos (iepakojuama atkritumiem un citi papīra, kartona, plastmasas un stikla atkritumi), bet arī tādiem materiālu veidiem, kā logu stikls, liелgabarīta atkritumi, videi kaitīgās preces, sadzīves bīstamie atkritumi;
- savākšanas maršruti – sašķirotu atkritumu savākšana, izmantojot autotransportu pēc noteikta grafika vai izmantojot īslaicīgi uzstādāmus konteinerus iedzīvotājiem iepriekš zināmā vietā un laikā.

Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu un šķirotu atkritumu savākšanas laukumu ierīkošana ir reglamentēta Ministru kabineta 2011. gada 22. novembra noteikumos Nr.898 "Noteikumi par atkritumu savākšanas un šķirošanas vietām" savukārt savākšanas maršruti saistošajos MK noteikumos tie nav atrunāti. No visiem nozari regulējošajiem normatīvajiem aktiem periodiskās savākšanas infrastruktūras pielietošana ir paredzēta tikai Ministru kabineta 2009. gada 3. novembra noteikumos Nr.1293 "Kārtība, kādā atbrīvo no dabas resursu nodokļa samaksas par iepakojuama un vienreiz lietojamiem galda traukiem un piederumiem", kur citu risinājumu starpā ir paredzēta iespēja videi kaitīgo preču pieņemšana „ar pieņemšanas transporta vai mobilo pieņemšanas punktu starpniecību”. Raugoties no pakalpojuma pieejamības viedokļa, jāatzīmē, ka savākšanas maršruti nav mazāk efektīvs šķirotu atkritumu savākšanas risinājums, jo šajā gadījumā šķirotie atkritumi tiek savākti tieši no mājāsaimniecības tādejādi samazinot atkritumu radītājam neērtības, kas saistītas ar atkritumu šķirošanu.

Līguma izpildes gaitā, lai iegūtu informāciju par atkritumu dalītās vākšanas pakalpojuma nodrošinājumu, izveidoto infrastruktūru un citām pakalpojuma nodrošinājuma metodēm laika posmā no 2014. gada augusta līdz septembrim tika veikta atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu aptauja. Aptaujāti tika tie uzņēmumi, kuri saskaņā ar pieejamo informāciju 2013. gadā bija snieguši atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu un kuru pamatdarbība ir sadzīves atkritumu apsaimniekošana. Aptaujas ietvaros anketas tika izsūtītas 38 atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem, atbildes tika saņemtas no 34 uzņēmumiem. Aptaujas rezultātā tika iegūta informācija par atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru 113 Latvijas pašvaldībās. No pašvaldībām, par kurām anketās informācija netika sniegta (Aizkraukles, Madonas, Neretas, Preiļu, Varakļānu, Vārkavas, Zilupes novadi), informācija tika iegūta vēršoties pie pašvaldībām. Kopumā dalītās vākšanas pakalpojumu raksturojošā informācija tika iegūta par visām 119 Latvijas pašvaldībām. Nevienu nozīmīga ir situācija ar atkritumu dalītās vākšanas pakalpojuma infrastruktūras nodrošinājumu pašvaldībās, kurās nesen nomainīts pakalpojuma sniedzējs – šāda situācija ir Daugavpils pilsētā, Inčukalna novadā (SIA Clean R), Salaspils novadā (SIA Eco Baltija Vide) un Skrundas novadā (SIA Eko Kurzeme), šajās pašvaldībās, saskaņā ar apsaimniekotāju sniegto informāciju, lai gan to ir plānots darīt, dalītās vākšanas infrastruktūra vēl nav izveidota (dati uz 01.09.2014.), līdz ar to formāli un faktiski pakalpojums šobrīd nav nodrošināts.

Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu aptaujas rezultāti liecina, ka Latvijas pašvaldībās uz 2014. gada 1. septembri ir izveidoti pavisam 3071 sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkts (turpmāk DSP), un 65 šķiroto atkritumu savākšanas laukumi (turpmāk ŠASL), papildus šai infrastruktūrai 50 pašvaldībās tiek nodrošināta dalīto atkritumu savākšana, izmantojot savākšanas maršrutus. Jāatzīmē, ka ne visos DSP ir uzstādīti uzkrāšanas konteineri visiem šķiroto atkritumu veidiem (papīrs, kartons, plastmasa, stikls, metāls), jo atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi, pirmkārt, uzstāda konteinerus tiem atkritumu veidiem, kurus attiecīgajā vietā savāc lielākos apjomos.

Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras sadalījums starp republikas pilsētu un novadu teritorijām ir sekojošs:

- Republikas pilsētas – 1138 DSP, 18 ŠASL;
- Novadi – 1933 DSP, 47 ŠASL.

DSP un ŠASL nodrošinājums republikas pilsētās, kurās var atzīt, ka šķiroto atkritumu savākšanas infrastruktūra ir izveidota, svārstās no rādītāja 292 iedz./DSP Valmieras pilsētā līdz 1205 iedz./DSP Rīgas pilsētā, jāatzīmē, ka Rīgas pilsētā infrastruktūras blīvums patiesībā ir augstāks, jo apsaimniekotāji norādīja, ka aptaujas anketās nav sniegta informācija par DSP, kas izveidoti atsevišķām dzīvokļu īpašnieku kooperatīvajām sabiedrībām un atsevišķu nekustamo īpašnieku apsaimniekošanas uzņēmumu apsaimniekotajos namos, jo šādu informāciju ir tehniski sarežģīti un laikietilpīgi atlasīt no klientu datu bāzēm. Divās republikas pilsētās Daugavpilī un Rēzeknē dalītās vākšanas sistēma šobrīd faktiski nedarbojas, jo Daugavpilī vienīgais infrastruktūras elements ir SIA Eko Latgale ŠASL, savukārt Rēzeknē ir izveidoti 2 ŠASL un 2 DSP, kas viennozīmīgi nenodrošina pietiekamu infrastruktūras izvietojuma blīvumu, tāpat šajās pilsētās netiek nodrošināta dalīto atkritumu savākšana, izmantojot savākšanas maršrutus. Detalizētu informāciju par DSP un ŠASL skaitu un izvietojumu republikas pilsētās skatīt šī ziņojuma 1. pielikumu.

Novadu pašvaldībās Latvijas teritorijā kopā ir izveidoti 1980 atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras vienības. No 110 pašvaldībām vismaz viens infrastruktūras elements ir izveidots 97 pašvaldībās, pārējās 17 pašvaldībās netiek nodrošināta šķiroto atkritumu savākšana arī ar savākšanas maršruti. Jāatzīmē, ka starp šiem 13 novadiem ir uzskaitīti arī iepriekš minētie Salaspils un Skrundas novadi, kuros nesen darbu uzsācis jauns atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniedzējs. Nīcas un Rēzeknes novados ir izveidots tikai šķiroto atkritumu savākšanas laukums, savukārt Grobiņas novadā ir izveidots savākšanas laukums, bez dalītās savākšanas punktiem, tomēr pakalpojums tiek nodrošināts, izmantojot savākšanas maršrutus. Dalītās vākšanas infrastruktūras izvietojuma blīvums 1000 – 2600 iedz./DSP ir konstatēts 7 novadu pašvaldībās, blīvums 500 – 1000 iedz./DSP konstatēts 26 novadu pašvaldībās, blīvums 100 – 500 iedz./DSP 60 novadu pašvaldībās. Detalizētu informāciju par DSP un ŠASL skaitu un izvietojumu novados skatīt šī ziņojuma 1. Pielikumu. Grafisko materiālu, kas raksturo infrastruktūras izvietojuma blīvumu Latvijas pašvaldībās skatīt 2. Pielikumu.

Kopumā, balstoties uz analīzes rezultātiem, var secināt, ka atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras blīvums ir pietiekams vai tuvu pietiekamam 68 pašvaldībās (t.sk. 5 pilsētu un 63 novadu pašvaldības), jeb 760 tūkstošiem (37,9%) iedzīvotāju, dalītās vākšanas pakalpojumu, kā apmierinošu var novērtēt 31 pašvaldībās 996 tūkstoši (49,8%) iedzīvotāju, 7 pašvaldībās 175,2 tūkstoši (8,7%) iedzīvotāju, atkritumu dalītā vākšana ir pieejama tikai ŠASL vai atsevišķos DSP, savukārt faktiski bez iespējām piedalīties atkritumu dalītajā vākšanā ir 13 pašvaldību iedzīvotāji (3,4%, jeb 69,0 tūkstoši).

Salīdzinot aptaujas rezultātā iegūtos datus ar 2013. gadā ziņojuma [12] izstrādes laikā veiktās aptaujas rezultātiem jāsecina, ka kopējais ierīkoto sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu skaits ir palielinājies par 189 punktiem, savukārt šķiroto atkritumu savākšanas laukumu skaits par 7 laukumiem. Jāatzīmē, ka atsevišķās pašvaldībās infrastruktūras pieejamības līmenis ir samazinājies, kas ir skaidrojams ar pašvaldību apkalpojošā atkritumu apsaimniekošanas komersanta nomaiņu kā arī atsevišķos gadījumos ar neprecīziem datiem, kas 2013. gadā veiktās aptaujas laikā tika iegūti izmantojot publiski pieejamos informācijas resursus, Salīdzinošo tabulu skatīt 3. pielikumu.

4.2 ATKRITUMU REĢENERĀCIJAS INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS

Informācija par atkritumu reģenerācijas iekārtām apkopota balstoties uz atkritumu apglabāšanas poligonu apsaimniekošanas uzņēmumu sniegto informāciju, atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu sniegto informāciju un izsniegtajām atļaujām "A" un "B" kategorijas piesārņojošu darbību veikšanai, kā arī citiem publiski pieejamiem informācijas avotiem. Ziņojuma sagatavošanas laikā tika konstatēts, ka publiski nav pieejamas atkritumu apsaimniekošanas atļaujas, līdz ar to informācija par uzņēmumiem, kuru darbības neklasificējās "B" kategorijas piesārņojošu darbību atļaujas saņemšanai, nav apkopojama, vienlaicīgi, jānorāda, ka atkritumu apstrādes infrastruktūra, kuras darbībai nosacījumi tiek izvirzīti, izsniedzot tikai atkritumu apsaimniekošanas atļaujas, ir raksturojama kā maznozīmīga.

Apkopojot informāciju par esošo atkritumu apstrādes/reģenerācijas infrastruktūru, iekārtas pēc to pielietojuma un izmantotās tehnoloģijas tika grupētas četrās apakškategorijs:

- Manuālās atkritumu šķirošanas līnijas – manuālās atkritumu šķirošanas līnijas galvenokārt paredzētas dalīti savāktu atkritumu (pārsvarā iepakojuma vieglā frakcija un citu pārstrādei derīgo materiālu vieglā frakcija) pāršķirošanai, atdalot nederīgos piemaisījumus, sašķirojot materiālus pa materiālu veidiem un otrreizējo izejvielu sagatavošanai transportēšanai, sapresējot tos ķīpās. Manuālās šķirošanas līnijas (MŠL) aprīkojuma parasti ietilpst mehāniskais smalkās frakcijas atdalītājs (vibrosiets vai cilindriskais siets) transportieru sistēma šķirojamo materiālu padevei starp līnijas tehnoloģiskajiem posmiem, šķirošanas kabīne ar darba vietām šķīrotājiem, melno metālu atdalītājs un ķīpu prese. Vienkāršākos risinājumos, pie mazākiem atkritumu apjomiem tiek izmantotas līnijas, kuru komplektācijā ietilpst tikai šķirošanas transportieris, no kura tiek atlasīti derīgie materiāli vai piemaisījumi un ķīpu preses. Jāatzīmē, ka šo iekārtu jauda galvenokārt ir atkarīga no ienākošo materiālu kvalitātes un atkritumu šķirošanā nodarbināto strādnieku spējām un iemaņām. MŠL praktiski nav izmantojamas stikla šķirošanai un tādu atkritumu pāršķirošanai, kas ir piesārņoti ar bioloģiski noārdāmajiem atkritumiem (BNA);
- Mehāniskās apstrādes iekārtas - mehāniskās apstrādes iekārtas (MAI) ir viens no nešķīrotu sadzīves atkritumu mehāniski bioloģiskās apstrādes tehnoloģijas posmiem – galvenokārt paredzētas nešķīrotu sadzīves atkritumu apstrādei atdalot no apglabājamo atkritumu plūsmas bioloģiski noārdāmo frakciju un vieglo frakciju (papīrs, kartons, plastmasas). Iekārtas komplektācijā ietilpst atkritumu pirmreizējais smalcinātājs, kas sasmalcina ienākošo atkritumu plūsmu līdz noteiktam frakcijas izmēram, mehāniskās šķirošanas iekārtas - cilindriskie vai vibrosieti, disku sieti u.tml., smalkās frakcijas atdalīšanai, ballistiskie jeb gaisa plūsmas separatori vieglās frakcijas atdalīšanai. Iekārtas tiek aprīkotas ar melno metālu atdalītājiem un pēdējā laikā, attīstoties tehnoloģijām arī ar krāsmetālu atdalītājiem. Iekārtu komplektācijā, ja tiek paredzēta no atkritumiem iegūta kurināmā (NAIK) ražošana, tiek iekļauts arī otrreizējais

smalcinātājs, kas nepieciešams vieglās frakcijas papildus smalcināšanai. Galvenie tehnoloģijas trūkumi ir nespēja no BNA frakcijas atdalīt inertos materiālus, kā rezultātā BNA frakcijā nonāk gan stikls, gan pārējo materiālu smalksnes, tāpat tehnoloģija faktiski nenodrošina papīra un kartona atkritumu atšķīrošanu, ja tie ir piesārņoti ar BNA;

- Kompostēšanas laukumi – paredzēti BNA aerobai apstrādei, kompostēšanas laukuma komplektācija kā minimums ietver laukumu ar asfaltbetona vai citu ūdens necaurlaidīgu segumu un iekārtām komposta maisīšanai. Komposta maisīšana (apvēršanas) galvenokārt ietekmē komposta nogatavošanās (biodegradablās frakcijas sadalīšanās) laiku, komposta maisīšanai var izmantot gan traktortehniku, gan speciālas iekārtas - vējrindu apvēršējus. Otrs risinājums, kas plašāk tiek izmantots kompostējamās masas aerācijai, ir kompostēšana statiskās kaudzēs kas pārklātas ar ūdens necaurlaidīgu pārsegumu, savukārt aerācija tiek nodrošināta ar kompresoriem, un komposta kaudzēs ievietotām aerācijas caurulēm vai laukuma segumā izbūvētiem aerācijas kanāliem. Papildus iespējams iekļaut aprīkojumu sagatavotā komposta apstrādei – pārsijāšanai piemaisījumu atdalīšanai.
- Anaerobās apstrādes iekārtas – paredzētas BNA anaerobai apstrādei (fermentācijai), pēdējā laikā, attīstoties tehnoloģijām, sadzīves atkritumu BNA frakcijas apstrādei izmanto sausās fermentācijas tehnoloģiju. Iekārtas komplektācijā iekļauj anaerobās fermentācijas tuneļus un fermentācijas rezultātā radītās gāzes utilizācijas iekārtas. Salīdzinot ar kompostēšanas tehnoloģiju, anaerobai fermentācijai ir vairākas priekšrocības, kā piemēram SEG emisiju samazināšana un enerģijas atgūšana sadedzinot biodegradācijas procesā atbrīvoto CH₄.

Detalizēta informācija par manuālajām atkritumu šķīrošanas līnijām, kas uz 2014. gada 1. septembri tiek ekspluatētas vai ir izbūves stadijā Latvijas teritorijā, ir sniegta 5.nodaļā. Kopējā visu šķīrošanas līniju jauda novērtēta ~ 200 tūkstoši tonnu gadā (jauda noteikta pie normālām darba stundām vienā maiņā), kas pie pašreizējiem atkritumu apjomiem, kas var tikt novirzīti pāršķīrošanai MŠL ir vairākas reizes lielāka, tomēr, kā jau minēts iepriekš, līnijas kapacitāte ir atkarīga no apstrādājamo atkritumu plūsmas kvalitātes un darbinieku prasmēm, līdz ar to, gadījumā, ja ienākošo atkritumu plūsma ir nekvalitatīva – proti – dalīti savāktajos atkritumos ir daudz nederīgu piemaisījumu, iekārtas caurlaides spēja var samazināties līdz 5 vai vairāk reizēm.

Salīdzinot MŠL aprīkojumu konstatēts, ka iekārtas, kas izbūvētas ES fondu projektu ietvaros, (Piejūras, Vidusdaugavas, Ziemeļvidzemes un Zemgales projekti) ir labāk aprīkotas un gandrīz visām no tām ir uzstādīti smalkās frakcijas atdalītāji un magnētiskie separatori metāla atkritumu atdalīšanai. Savukārt līnijas, kuras izveidojuši atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi par saviem līdzekļiem, ir vienkāršākas, ar mazāku jaudu. Kā neproporcionālu var raksturot arī iekārtu izvietojumu Latvijas teritorijā, jo apstrādes jaudas izvietojums ne vienmēr sakrīt ar atkritumu rašanās smaguma centriem, kā redzams, tad salīdzinoši mazākas jaudas ir izvietotas Liepājas reģionā, kurā ir viens no lielākajiem savākto atkritumu apjomiem Latvijā, kā arī Rīgas reģionā ir vērojams apstrādes jaudu deficīts.

Detalizēta informācija par atkritumu mehāniskās apstrādes iekārtām, kas uz 2014. gada 1. septembri tiek ekspluatētas Latvijas teritorijā vai atrodas būvniecības stadijā, ir sniegta 5. Nodaļā. Kopējā visu šķīrošanas līniju jauda, kas nodotas ekspluatācijā līdz 2014. gadam, novērtēta 217 tūkstoši tonnu gadā (jauda noteikta pie normālām darba stundām vienā maiņā). Laika posmā līdz 2016. gadam plānot ekspluatācijā nodot vēl 7 iekārtas ar kopējo jaudu 485 tūkstoši tonnu gadā, attiecīgi var prognozēt, ka uz 2016. gadu kopējā

mehāniskās atkritumu apstrādes jauda Latvijā būs ~ 700 tūkstoši t/gadā, kas faktiski ir atbilstoša apstrādājamajam atkritumu apjomam. Apstāklis, ka uz šo brīdi ekspluatācijā ir nodotas iekārtas ar apstrādes jaudu, kas nepārsniedz 1/3 no nepieciešamās, skaidro situāciju kādēļ netiek izpildītas prasības attiecībā uz BNA apglabāšanas apjomu samazināšanu.

Raugoties uz atkritumu apstrādes/šķirošanas jaudām nākotnes perspektīvā, jau šobrīd var droši apgalvot, ka būs nepieciešama esošo un plānoto iekārtu modernizācija atbilstoši tehnoloģiju attīstībai, tādējādi nodrošinot īpatsvara starp atkritumos esošu materiālu pārstrādi enerģijā vai otrreizējās izejvielas, par labu otrreizējām izejvielām.

Kontekstā ar mehānisko apstrādes iekārtu jaudām jāskata arī BNA frakcijas reģenerācijas iespējas, jo BNA reģenerācijas infrastruktūra ir nepieciešama tieši atkritumu apstrādes rezultātā atšķīrotās BNA frakcijas gala apstrādei. Viens no risinājumiem, kas ir tehnoloģiski vienkāršākais, ir BNA frakcijas aerobā apstrāde – kompostēšana īpaši ierīkotos laukumos.

Salīdzinot kompostēšanas laukumu jaudu, ar BNA pārstrādes apjomiem kompostējot, jāsecina, ka kompostēšana kā BNA apstrādes metode ir izmantota minimāli, galvenie faktori, kas nosaka šo situāciju, ir ierobežotais kompostēšanā izmantojamo atkritumu apjoms, kā arī ļoti ierobežotās iespējas sagatavotā komposta realizācijai.

Otra alternatīva mehāniskās apstrādes rezultātā iegūtās BNA frakcijas reģenerācijai ir anaerobā apstrāde. Kā minēts iepriekš anaerobai apstrādei, salīdzinot ar kompostēšanu, ir vairākas priekšrocības, tomēr uz šo brīdi BNA anaerobās apstrādes infrastruktūras nodrošinājums ir niecīgs. Anaerobās apstrādes iekārtas ir uzstādītas tikai Ventspils AAR poligonā „Pentuļi”, jauda ~ 22 000 t/gadā un Zemgales AAR poligonā „Brakšķi”, apstrādes jauda 14 000 t/gadā. Poligonā Pentuļi izmantotā tehnoloģija ir no atkritumiem iegūta digestāta anaerobā fermentācija, savukārt poligonā „Brakšķi” MAI atšķīrotā BNA frakcija tiek novietota biošūnā atkritumu krātuvē. Abās iekārtās tiek savākta un utilizēta biogāze, Ventspils reģionā biogāze tiek izmantota siltumenerģijas ražošanai, kas atgriezeniski tiek izmantota tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai, Zemgales reģionā biogāze tiek uzstilizēta kombinētajā siltuma – elektroenerģijas iekārtā (CHP). Raugoties nākotnes perspektīvā, tieši anaerobā fermentācija ir uzskatāma par galveno un perspektīvāko BNA reģenerācijas veidu, t. sk. raugoties no energoefektivitātes viedokļa.

Kopsavilkums par lielākajām atkritumu reģenerācijas iekārtām Latvijas teritorijā grafiskā materiāla veidā sniegts 4. Pielikumā. Pielikumā atspoguļotā informācija ilustrē situāciju attiecībā uz pieejamo atkritumu reģenerācijas infrastruktūru uz 2014. gada 1. septembri.

4.3 ATKRITUMU PĀRSTRĀDES INFRASTRUKTŪRAS RAKSTUROJUMS

Nodaļā apkopota informācija par atkritumos esošu materiālu pārstrādes iekārtām Latvijā un iekārtās pārstrādāto atkritumu apjomu laika posmā no 2011. līdz 2013. gadam. Veikta analīze attiecībā uz materiālu pārstrādes jaudu pieejamību un to faktisko noslodzi, kā arī, balstoties uz pieejamo informāciju, novērtēta pārstrādes tehnoloģija un pārstrādes rezultātā iegūtais gala produkts. Informācija par atkritumu pārstrādes jaudām Latvijas teritorijā iegūta izanalizējot Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk VPVB) atļauju datubāzē [13] pieejamās izsniegtās atļaujas A un B kategorijas piesārņojošo darbību veikšanai, kas izsniegtas atkritumu pārstrādes darbībām, informācijas apkopošanas ietvaros caurskatītas vairāk kā 200 atļaujas. Datu apkopošanas laikā no turpmākās analīzes izslēgtas elektrisko un elektronisko atkritumu pārstrādes iekārtas, nolietotu transportlīdzekļu pārstrādes iekārtas, jo konstatēts, ka uzņēmumos, kam

izsniegtas atļaujas minēto atkritumu plūsmu pārstrādei faktiski netiek veikta materiālu pārstrāde, bet gan citas reģenerācijas darbības, kā piemēram, iekārtu demontāža, līdz ar to, lai gan šīs iekārtas ir attiecināmas uz atkritumu reģenerācijas darbībām, tās nenodrošina materiālu pārstrādes jaudas. Informācijas apkopojums sniegts 4.1. tabulā.

Tabula 4.1. Materiālu pārstrādes uzņēmumi Latvijā 2014. gadā [13]

Uzņēmums	Ražotnes adrese	Pārstrādājamais materiāls	Jauda t/gadā	Pārstrādes galaprodukts
PET Baltija	Aviācijas 18, Jelgava	PET	24000	PET pārslas
Nordic Plast	Rūpnīcu iela 4, Olaine,	LDPE, HDPE, PP, PS	15000	LDPE, HDPE, PP, PS granulas
Green World	Rubeņu ceļš 2, Jelgava	LDPE, HDPE, LLDPE, PP, PS	14400	Plastmasas granulas
StarMarket (Polymer service)	Višķu ciems, Višķu pag., Daugavpils nov.	Plastmasa	252	Plastmasas granulas
V.L.T.	Mūrmuižas 11a, Valmiera	Papīrs, kartons	7000	Iepakojums (olu paliktņi)
Green Plastic	Radžu iela 14, Rīga	Plastmasa	3000	Plastmasas granulas
Green Plastic	A.Kronvalda iela 40/5, Cēsis	Plastmasa	2400	Plastmasas granulas
Jordan polimers	Višķu 21t, Daugavpils	Plastmasa	1400	Plastmasas granulas
Eko ISO	Višķu 17, Daugavpils	Papīrs, kartons	3700	Ekovate
Formika	Dzintara iela 60, Rīga	Plastmasa	1260	Plastmasas granulas
Urban Plast	Spaļu 1g, Daugavpils	Papīrs, kartons, plastmasa	6240	Plastmasas granulas
Abipro	Motoru iela 4r, Daugavpils	Kompozītmateriāli	6240	Plastmasas granulas
Recolat	O. Kalpaka 40a, Liepāja	Plastmasa	2628	Plastmasas granulas
Revita	Vidus Betes, Cēsu nov.	Stikls	12000	Stikla smiltis
Rasmanis & Dankers	Priekuļu iela 18, Cēsis	Stikls	20000	Stikla smiltis

Saskaņā ar atļauju A un B kategorijas piesārņojošu darbību veikšanai analīzes datiem kopējā papīra, kartona, plastmasu un stikla atkritumu pārstrādes iekārtu atļautā jauda Latvijā 2014. gadā ir nepilni 120 tūkstoši tonnu, no kurām:

- Plastmasu pārstrāde - kopējā jauda 70,6 tūkstoši tonnu gadā, piesārņojošu darbību atļaujas izsniegtas 9 uzņēmumiem, saskaņā ar piesārņojošu darbību atļaujās sniegto informāciju pārstrādes procesa rezultāts ir plastmasas granulas vai pārslas, kas izmantojamas kā izejviela plastmasas izstrādājumu ražošanā;
- Papīra, kartona pārstrāde - kopējā jauda 10,7 tūkstoši tonnu gadā, piesārņojošu darbību atļaujas izsniegtas 2 uzņēmumiem, saskaņā ar piesārņojošu darbību atļaujās sniegto informāciju pārstrādes procesa rezultāts ir ekovate, kas izmantojama kā ēku siltināšanas materiāls un olu iepakojums – olu paliktņi;
- Stikla pārstrāde - kopējā jauda 32 tūkstoši tonnu gadā, piesārņojošu darbību atļaujas izsniegtas 2 uzņēmumiem, saskaņā ar piesārņojošu darbību atļaujās sniegto informāciju pārstrādes procesa rezultāts stikla šķembas/smiltis, sagatavotais materiāls pievienojams ceļu būves materiāliem kā smiltis aizstājējs;
- Kompozītmateriāli - kopējā jauda 6.2 tūkstoši tonnu gadā, piesārņojošu darbību atļauja izsniegta 1 uzņēmumam, saskaņā ar piesārņojošu darbību atļaujā sniegto informāciju tiek pārstrādāts kompozītmateriāls, kura sastāvā ietilpst papīrs un plastmasa, pārstrādes procesa rezultāts tiek iegūtas plastmasas granulas.

Kopumā vērtējot iepriekš minēto materiālu pārstrādes iespēju nodrošinājumu, jāsecina, ka lielākās pārstrādes jaudas ir nodrošinātas dažādu plastmasu atkritumiem, kas liecina par šī pārstrādes virziena

rentabilitāti. Attiecībā uz papīra, kartona un stikla atkritumu pārstrādi jāsecina, ka situācija ir neapmierinoša, jo, pirmkārt, papīra pārstrādes jaudas ir vairākkārt mazākas nekā potenciāli pārstrādājamo papīra un kartona atkritumu apjoms Latvijā, savukārt attiecībā uz stikla atkritumu pārstrādi jāatzīmē, ka pārstrādes tehnoloģijas ir ļoti primitīvas, jo faktiski stikla atkritumi netiek pārstrādāti kā stikls - stikla precēs vai stikla preču ražošanas izejvielā, bet gan kā jebkurš cits inerts materiāls.

Jāatzīmē, ka tabulā apkopotā informācija atspoguļo uzņēmumu piesārņojošo darbību limitus, līdz ar to, lai novērtētu pārstrādes jaudu un to noslogojuma attiecību, ir apkopoti dati par materiālu pārstrādi Latvijā laika posmā no 2011. līdz 2013. gadam. Kā datu avots izmantots valsts statistikas pārskats "3A – Atkritumi" skat. tabulas 4.2.-4.5. Tabulās apkopoti dati par sadzīvē radušos atkritumu un izlietotā iepakojuma atkritumu pārstrādes apjomiem. Datu apkopojumā saskaņā ar Ministru kabineta 26.04.2011 noteikumu Nr. 319 "Noteikumi par atkritumu reģenerācijas un apglabāšanas veidiem" klasifikāciju iekļautas tikai pārstrādes darbības, proti, darbības, kuru rezultātā tiek radīti materiāli, produkti vai vielas. Atkritumu reģenerācijas darbības, kas ietver atkritumu šķirošanu, priekšapstrādi vai sagatavošanu pārstrādei / reģenerācijai u.tml. netiek iekļautas.

Tabula 4.2. Materiālu pārstrāde Latvijā 2011. gadā, tonnas [9]

Uzņēmums	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Pārstrādes kods	Daudzums t
AS PET Baltija	200139	Plastmasa	R3	20 994
'LĪGATNE' papīrfabrika, SIA	200101	Papīrs un kartons	R3	11 263
'NORDIC PLAST' SIA	150102	Plastmasas iepakojums	R3	4 428
'GREEN WORLD' SIA	200139	Plastmasa	R3	3 268
'LĪGATNE' papīrfabrika, SIA	150101	Papīra un kartona iepakojums	R3	1 702
'POLYMER SERVICE' SIA	150102	Plastmasas iepakojums	R5	91
Kopā				41 746

Tabula 4.3. Materiālu pārstrāde Latvijā 2012. gadā, tonnas [9]

Uzņēmums	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Pārstrādes kods	Daudzums t
AS PET Baltija	200139	Plastmasa	R3	24 030
'LĪGATNE' papīrfabrika, SIA	200101	Papīrs un kartons	R3	5 991
'NORDIC PLAST' SIA	150102	Plastmasas iepakojums	R3	4 607
'LĪGATNE' papīrfabrika, SIA	150101	Papīra un kartona iepakojums	R3	4 569
'GREEN WORLD' SIA	150102	Plastmasas iepakojums	R3	3 739
'V.L.T.' SIA	200101	Papīrs un kartons	R3	3 656
'GREEN WORLD' SIA	200139	Plastmasa	R3	1 299
Recolat	200139	Plastmasa	R5	337
Zaļais Cikls SIA*	150101	Papīra un kartona iepakojums	R3	320
Zaļais Cikls SIA	200139	Plastmasa	R3	76
Zaļais Cikls SIA	150102	Plastmasas iepakojums	R3	28
'POLYMER SERVICE' SIA	150102	Plastmasas iepakojums	R5	22
SIA REVITA	200102	Stikls	R5	12
Zaļais Cikls SIA	200102	Stikls	R3	9
Kopā				48 694

* pie pārstrādātajiem apjomiem kopsavilkumā netiek iekļauts, jo uzņēmumam izsniegtā atļauja B kategorijas piesārņojošas darbības veikšanai neparedz atkritumu pārstrādi, bet gan šķirošanu, kas korekti būtu apzīmējama ar pārstrādes kodu R12.

Tabula 4.4. Materiālu pārstrāde Latvijā 2013. gadā, tonnas [9]

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Uzņēmums	Atkritumu kods	Atkritumu nosaukums	Pārstrādes kods	Daudzums t
'LĪGATNE' papīrfabrika, SIA	150101	Papīra un kartona iepakojums	R3C	2 348
'GREEN WORLD' SIA	150102	Plastmasas iepakojums	R3	4 320
'POLYMER SERVICE' SIA	150102	Plastmasas iepakojums	R5	13
'NORDIC PLAST' SIA	150102	Plastmasas iepakojums	R3	4 485
SIA REVITA	150107	Stikla iepakojums	R5	960
'V.L.T.' SIA	200101	Papīrs un kartons	R3C	3 736
'LĪGATNE' papīrfabrika, SIA	200101	Papīrs un kartons	R3C	4 536
'GREEN WORLD' SIA	200139	Plastmasa	R3	1 403
AS PET Baltija	200139	Plastmasa	R3B	25 003
Kopā				46 804

Tabula 4.5. Materiālu pārstrāde Latvijā, pieejamo jaudu un faktiskās noslodzes salīdzinājums, 2011-2013. gads, tonnas [9]

Uzņēmums	Jauda t/gadā	Faktiskie pārstrādes apjomi t/gadā		
		2011.gads	2012.gads	2013.gads
PET Baltija	24000	20 994	24 030	25 003
Nordic Plast	15000	4 428	4 607	4 485
Green World	14400	3 268	5 039	5 722
StarMarket (Polymer service)	252	91	22	13
Recolat	2628	0	337	0
Green Plastic	5400	0	0	0
Jordan polimers	1400	0	0	0
Urban Plast	6240	0	0	0
Formika	1260	0	0	0
Abipro	6240	0	0	0
Eko ISO	3700	0	0	0
V.L.T.	7000	0	3 656	3 736
Revita	12000	0	12	960
Rasmanis & Dankers	20000	0	0	0
'LĪGATNE' papīrfabrika, SIA	n/a*	12 965	10 559	6 883
Kopā		41 746	48 261	46 802

*Uzņēmums atrodas likvidācijas procesā

Kopsavilkuma tabulā apkopotā informācija liecina, ka laika posmā no 2011. līdz 2013. gadam tikai 8 no 15 uzņēmumiem, kuriem izsniegtas atļaujas papīra, kartona, plastmasu un stikla atkritumu pārstrādei, ir snieguši atskaites par materiālu pārstrādes darbību veikšanu. Lielākos pārstrādes apjomus ir nodrošinājuši uzņēmumi "PET Baltija", "Nordic Plast", "Green World", kas veic plastmasu pārstrādi un "V.L.T.", "Papīrfabrika "Līgatne"", kas veic papīra kartona pārstrādi. Būtiski mazākus darbības apjomus uzrāda "StarMarket" (Polymer service), "Recolat" – plastmasu pārstrāde un "Revita" – stikla pārstrāde. Attiecībā uz pārējiem uzņēmumiem, izņemot "Rasmanis & Dankers", kuram piesāņojošas darbības atļauja izsniegta tikai 2014. gadā, ir pamats uzskatīt, ka tie darbību ir pārtraukuši, jo analizējot statistikas pārskatā "3A – Atkritumi" pieņemto informāciju secināts, ka šie uzņēmumi nav snieguši atskaites par jebkādam darbībām ar atkritumiem. Attiecībā uz "Papīrfabrika "Līgatne"", jāatzīmē, ka, lai gan 2013. gadā atkritumu pārstrāde ir veikta, 2014. gadā uzņēmums darbību ir pārtraucis un šobrīd atrodas likvidācijas procesā.

Vērtējot faktiskās pieejamās pārstrādes jaudas un to noslodzi un izslēdzot no pieejamo jaudu aprēķina uzņēmumus, kas nav veikuši atkritumu aspaīmniekošanas darbības izdarāmi sekojoši secinājumi:

- Plastmasu pārstrāde - kopējā faktiskā jauda šobrīd - 57.3 tūkstoši tonnu gadā, noslodze 2013. gadā 35.2 tūkstoši tonnu, jeb ~61%;
- Papīra, kartona pārstrāde - kopējā faktiskā jauda šobrīd - 7 tūkstoši tonnu gadā, noslodze 2013. gadā 10.6 tūkstoši tonnu, jeb ~151%;
- Stikla pārstrāde - kopējā faktiskā jauda šobrīd - 32 tūkstoši tonnu gadā, noslodze 2013. gadā 0.9 tūkstoši tonnu, jeb ~2.8%;

Noslēdzot papīra, kartona, plastmasu un stikla atkritumu pārstrādes iespēju Latvijā novērtējuma analīzi izdarāmi sekojoši secinājumi:

- Visās materiālu grupās, īpaši attiecībā uz papīra, kartona un stikla pārstrādi pieejamās pārstrādes jaudas ir mazākas, nekā Latvijā potenciāli pārstrādei pieejamais materiālu apjoms;
- Izmantotās pārstrādes tehnoloģijas ir relatīvi vienkāršas un tikai vienā gadījumā nodrošina gala produkta, nevis izejvielas produktu ražošanai sagatavošanu. Īpaši jāuzsver nepieciešamība attīstīt stikla atkritumu pārstrādi, jo pašreizējās situācijā, pārstrādes rezultātā iegūtā produkta pievienotā vērtība ir raksturojama kā nesamērīgi zema.
- Lai gan plastmasu pārstrādes jaudas ir salīdzinoši plašas, tās nodrošina tikai augstas kvalitātes plastmasas atkritumu pārstrādi – papildus būtu nepieciešams attīstīt pārstrādes iespējas arī zemākas kvalitātes plastmasas atkritumiem – jauktām plastmasām.

5 REĢIONĀLĀS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SISTĒMAS

Esošā atkritumu apsaimniekošanas sistēma attiecībā uz sadzīvē radušos atkritumu apsaimniekošanu ietver valsts dalījumu atkritumu apsaimniekošanas reģionos (turpmāk AAR). AAR izveides pamatojums sākotnēji bija sadzīves atkritumu apglabāšanas poligona izveidei tehniski un ekonomiski pamatotas teritorijas noteikšana, kurā savāktie apglabājamie sadzīves atkritumi tiek nogādāti attiecīgajā reģionālajā atkritumu apglabāšanas poligonā. Reģionālo atkritumu apsaimniekošanas investīciju projektu struktūra dažādos reģionos atšķirās un ietvēra sākot no reģionālā atkritumu apglabāšanas poligona izveides, līdz apglabāšanas poligona, sadzīves atkritumu savākšanas infrastruktūras, dalītās vākšanas infrastruktūras un dalīti savāktu atkritumu apstrādes infrastruktūras izveidei, viena projekta ietvaros. Tādējādi jau sākotnēji sistēmas attīstībai dažādos atkritumu apsaimniekošanas reģionos bija atšķirīgi priekšnoteikumi, otrs aspekts, kas atstāj ietekmi uz sistēmas attīstību, bija investīciju projektu īstenošanas laika grafika atšķirības.

Nemot vērā neviennozīmīgo situāciju attiecībā uz tehniskiem un organizatoriskiem aspektiem dažādos AAR, ir veikta detalizēta katra atkritumu apsaimniekošanas reģiona analīze, kur rezultātā iegūtie secinājumi atspoguļoti nākamajās apakšnodaļās. Padziļinātā analīze AAR griezumā ir balstīta uz reģionā strādājošo atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu statistikas pārskatu "Pārskata veidlapa "Nr.3 – Atkritumi. Pārskats par atkritumiem"" [9, 21] analīzi un atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu aptaujas rezultātiem. Veiktā analīze sniedz precīzāku esošās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas raksturojumu un, salīdzinot pieredzi dažādos AAR, iespējams identificēt būtiskākās problēmas, kā arī identificēt pieejamos risinājumus. Sekojošajās apakšnodaļās apkopota informācija par katru AAR, raksturojot atkritumu apsaimniekošanas organizatoriskos risinājumus, pieejamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru un apsaimniekotos atkritumu apjomus. Apsaimniekotie atkritumu apjomi grafiski raksturoti attēlos, kur uzskaitīts kopējais savāktais sadzīves atkritumu apjoms, atsevišķi izdalot dalīti savāktos pārstrādei derīgos materiālus un BNA frakciju, atspoguļotas ar atkritumiem veiktās sagatavošanas reģenerācijai darbības, kas ietver otrreizējo izejvielu sagatavošanu, no atkritumiem iegūta kurināmā (turpmāk – NAIK) sagatavošanu un BNA pārstrādi, atsevišķi uzrādīts apglabātais sadzīvē radīto atkritumu apjoms.

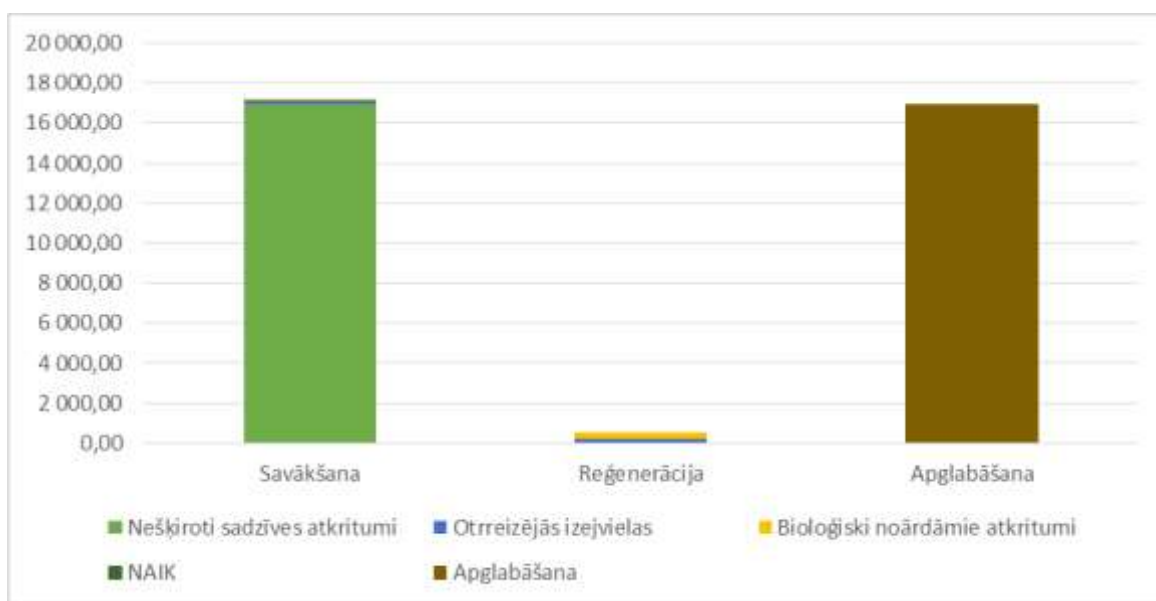
Apsaimniekotie atkritumu apjomi raksturoti izmantojot 2013. gada datus, atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras raksturojums atspoguļo situāciju uz 2014. gada 1. septembri, iedzīvotāju skaits reģionā norādīts atbilstoši LR Centrālās statistikas pārvaldes apkopotajai informācijai, kas raksturo situāciju uz 2014. gada 1. janvāri. Reģionos pieejamās atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras raksturojums sagatavots balstoties uz atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem izsniegtajām atļaujām A un B kategorijas piesārņojošu darbību veikšanai, autora rīcībā esošu informāciju un publiski pieejamo informāciju, tabulās pie infrastruktūras raksturojuma iekļautas arī iekārtas, kas šobrīd nav nodotas ekspluatācijā, bet kuru būvniecība ir uzsākta un plānotais termiņš nodošanai ekspluatācijā ir 2015., 2016., gads.

5.1 AUSTRUMLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS

Austrumlatgales AAR ietver 7 pašvaldības Rēzeknes pilsētu un Ludzas, Rēzeknes, Ciblas, Kārsavas Viļānu un Zilupes novadus. Kopējais iedzīvotāju skaits 88,7 tūkstoši. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus – sadzīves atkritumu savākšanu sniedz 4 atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi, no kuriem lielākais - SIA „Austrumlatgales atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība”, kas nodrošina atkritumu savākšanu un izvešanu ~ 72 tūkstošiem iedzīvotāju apsaimnieko arī reģionālo atkritumu apglabāšanas poligonu „Križevņiki”. Jāatzīmē, ka 3 no atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem ir pašvaldību kapitālsabiedrības, kas kopā apsaimnieko vairāk nekā 95% no reģionā radītajiem sadzīves atkritumiem. Apsaimniekoto atkritumu apjomu un veikto apsaimniekošanas darbību raksturojums sniegts 5.1. attēlā.

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Attēls 5-1. Apsaimniekoto atkritumu raksturojums Austrumlatgales reģionā, 2013. gads (Datu avots: Autora apkopoti dati)

Austrumlatgales AAR 2013. gadā savāktais kopējais sadzīvē radušos atkritumu apjoms (t.sk. sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros savāktie iepakojuma atkritumu apjomi) sastāda 17.2 tūkstošus tonnu, no kurām dalīti savāktās otrreizējās izejvielas sastāda tikai 1.2%. Attiecībā uz atkritumu reģenerāciju var atzīmēt tikai, jau minēto dalīti savāktos otrreizējo izejvielu nodošanu pārstrādei un bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanu atsevišķu pagastu pārvalžu teritorijā. Vairāk nekā 98% no savāktajiem sadzīves atkritumu apjomiem tiek apglabāti poligonā "Križevņiki". Austrumlatgales AAR atkritumu apsaimniekošanu raksturojošo datu ticamība vērtējama kā augsta, jo reģionā ir mazs atkritumu apsaimniekošanā iesaistīto personu skaits, kā arī nav konstatēta atkritumu plūsmu savstarpēja nodošana starp komersantiem.

Nelielie atkritumu reģenerācijas apjomi Austrumlatgales AAR ir tiešas sekas pieejamajai atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūrai – Austrumlatgales reģionālā atkritumu apsaimniekošanas projekta I kārtas ietvaros reģionā tika izbūvēts tikai atkritumu apglabāšanas poligons bez infrastruktūras atkritumu reģenerācijai, savukārt reģenerācijas – atkritumu sagatavošanas apglabāšanai infrastruktūra tiek izveidota reģionālā projekta II kārtas ietvaros un paredzams, ka tā uzsāks darbību 2015. gadā. Datu apkopojums par reģionā pieejamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru, t.sk. atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru, sniegts 5.1. tabulā.

5.1.tabula Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras raksturojums Austrumlatgales AAR (Datu avots: Autora apkopoti dati)

Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	21 punkts	n/a	n/a
Šķiroto atkritumu savākšanas laukumi	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	4 laukumi	n/a	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Ludzas novads, Ludza	Iekārtas apsaimnieko Ludzas novada pašvaldības uzņēmums, tehnoloģija balstās uz roku darbu - tiek pāršķiroti dalīti savāktie atkritumi, atdalot nederīgos	Jauda: <2000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita	n/a

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
		piemaisījumus un sašķirotot otrreizējas izejvielas pa materiālu veidiem. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē.	Rezultāts: dalīti savākto atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	
Mehāniskās šķirošanas iekārtas	Poligons "Križevņiki", Rēzeknes novads	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums. Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta nešķirotu sadzīves atkritumu plūsmas apstrādei – smalcināšanai, mehāniskai šķirošanai pa frakcijām balstoties uz atkritumu plūsmā esošu materiālu fiziskajām (izmērs, blīvums) īpašībām. Iekārtas nodrošina mehānisku melno metālu atdalīšanu. Iekārtās iekļauts manuālās šķirošanas bloks dalīti savākto atkritumu pāršķirošanai un/vai mehāniskās apstrādes rezultātā iegūtās otrreizējo izejvielu frakcijas pāršķirošanai.	Jauda: 20000 t/gadā (normālās darba stundas 1 maiņā) Rezultāts: Nešķirotu sadzīves atkritumu plūsma tiek sašķirotā 4 frakcijās: 1) Frakcija Nr.1 - <3% Melnie metāli (atkarībā no melno metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 2) Frakcija Nr.2. – 20-30%, galvenokārt otrreizējās izejvielas (papīrs, kartons, plastmasas) ar augstu kaloritāti un zemāku mitruma saturu, piemērota pāršķirošanai manuāli, lai atdalītu materiālu apstrādei nododamās izejvielas un/vai augstas kvalitātes NAIK ražošanai; 3) Frakcija Nr.3. – 30-40%, materiālu maisījums ½ papīrs, kartons, plastmasas, ½ BNA, inertie atkritumi, koksne, tekstils, gumija u.c. materiāli – bez papildus apstrādes nav izmantojama dēļ augstā mitruma satura un nehomogēnās struktūras – optimālais apsaimniekošanas risinājums – apglabāšana; 4) Frakcija Nr.4. – 40-50%, būtisks BNA īpatsvars (50-70%), pārējo sastāvu veido galvenokārt inerto materiālu smalksne – iespējamie apstrādes veidi – kompostēšana vai anaerobā apstrāde	Iekārtu ekspluatāciju paredzēts uzsākt 2015. gadā, faktiskā iekārtu efektivitāte būs zināma pēc testēšanas perioda beigām, bet, tā kā līdzīgas iekārtas Latvijā tiek ekspluatētas, darbības rezultāts prognozes ir ar salīdzinoši augstu ticamību. Iekārtas nenodrošina NAIK sagatavošanas procesu līdz gatavam produktam, nepieciešama papildus smalcinātāja uzstādīšana. Otrreizējo izejvielu reģenerācijas uzlabošanai rekomendējama nemagnētisko metālu atdalītāja un gaisa plūsmas separatora uzstādīšana
Kompostēšanas laukums	Poligons "Križevņiki", Rēzeknes novads	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums. Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta BNA kompostēšana kaudzēs vai vējirindās. Kompostēšanas laukuma aprīkojumā neietilpst speciālais aprīkojums komposta maisīšanai	Kompostēšanas laukuma platība 4,4 tūkstoši m ² – nominālā jauda 2600 t/gadā. Atkarībā no kompostējamo materiālu veida un procesa intensitātes iespējams jaudu palielināt	n/a

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Bioloģiski noārdāmo atkritumu anaerobās apstrādes iekārtas	n/a	n/a	n/a	n/a
Atkritumu apglabāšanas poligons	Poligons "Križevņiki", Rēzeknes novads	Poligona apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums. Poligona infrastruktūra ietver atkritumu apglabāšanas krātuvi, infiltrāta savākšanas un attīrīšanas iekārtas, gāzes savākšanas un utilizācijas iekārtas (lāpa bez enerģijas atgūšanas) un nepieciešamo tehniku poligona apsaimniekošanai	Apglabājamo atkritumu limits <29 tūkstošiem tonnu gada, atlikusī atkritumu krātuves ietilpība pie šā brīža atkritumu apglabāšanas intensitātes ir pietiekama > 10 gadiem	n/a

Analizējot reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēmu raksturojošos datus kontekstā ar rezultativajiem rādītājiem, kas jāsasniedz atkritumu apsaimniekošanas sektorā, jāsecina, ka situācija 2013. gadā bija neapmierinoša. Galvenās nepilnības bija:

- nepietiekamais atkritumu dalītās vākšanas pakalpojuma nodrošinājums, kas, iespējams, bija saistīts ar atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniedzēja maiņu lielākajā daļā reģiona teritorijas 2013. gadā – kā rezultāta jaunais pakalpojuma sniedzējs nav spējis izveidot atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru;
- nepietiekamais atkritumu sagatavošanas apglabāšanai infrastruktūras nodrošinājums – saistīts ar 2007.-2013. gada KF plānošanas perioda atbalsta līdzekļu apgūšanas laika grafiku, kā rezultātā attiecīgās infrastruktūras ekspluatācija tiks uzsākta tikai 2015. gadā;
- netiek izmantota esošā bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas infrastruktūra – poligonā "Križevņiki" izbūvētais kompostēšanas lakums faktiski netika izmantots, ko pamatā nosaka faktors, ka reģionā nav pieejami kompostēšanai derīgi bioloģiski noārdāmie atkritumi, jo šādu atkritumu dalītā vākšanas netiek nodrošināta, savukārt mehāniskās bioloģiski noārdāmo atkritumu (turpmāk – BNA) frakcijas atdalīšanas iekārtas darbību uzsāks 2015. gadā. Papildus aspekts pie BNA kompostēšanas ir ļoti ierobežotās iespējas sagatavotā komposta realizācijai, jo pašreizējā situācijā, pie esošā normatīvā regulējuma, komposta materiāls nevar konkurēt ar melnzemi, kas tiek izmantota apzaļumošanas un labiekārtošanas darbiem.

Salīdzinot ar 2013. gadu uz 2015. gada sākumu Austrumlatgales AAR ir paredzams būtisks progress, kas ietver:

- atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtu nodošanu ekspluatācijā, kas nodrošinās apglabājamā atkritumu apjoma samazinājumu no kopējās atkritumu plūsmas atdalot metālu atkritumus, bioloģiski noārdāmos atkritumus un daļēji otrreizējas izejvielas;
- 2014. gada II pusē, atbilstoši publiski pieejamai informācijai, ir veikts iepirkums par dalītās vākšanas konteineru piegādi, kas ļauj secināt, ka tiks paplašināts dalītās vākšanas pakalpojuma nodrošinājums.

Prioritāri veicamie uzdevumi, kuru izpildei maksimāli īsos iespējamajos termiņos koncentrējami pieejamie resursi, ir:

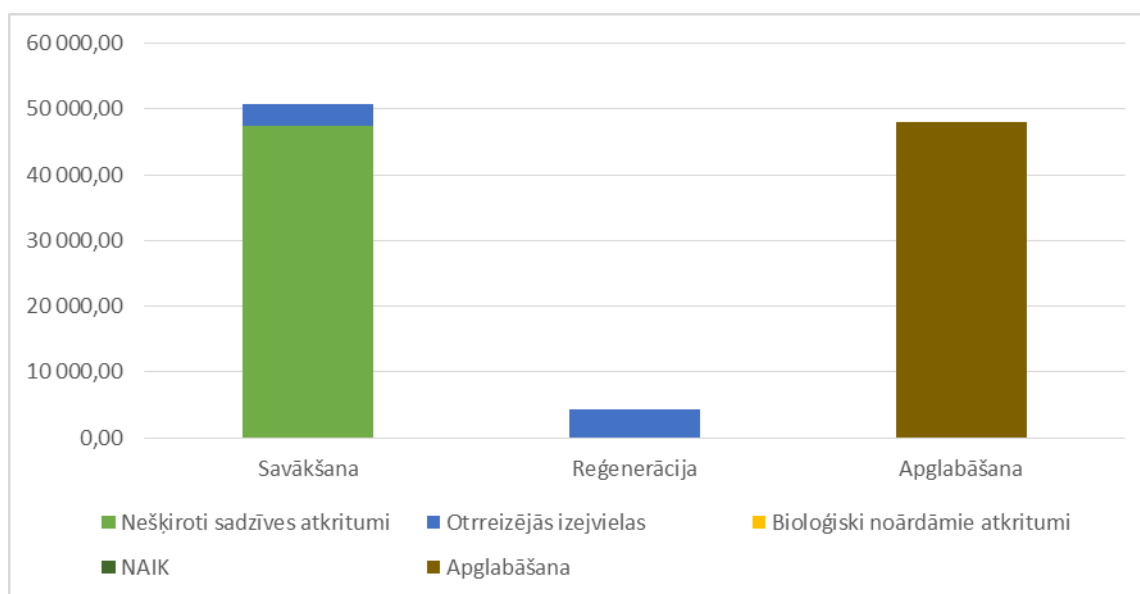
- Pilnīgs atkritumu dalītās vākšanas pakalpojuma nodrošinājums reģiona atkritumu radītājiem;
- BNA frakcijas apstrādes iespēju attīstīšana uzsvaru liekot uz BNA apstrādi ar enerģijas atgūšanu;

- NAIK sagatavošanas tehnoloģiskā procesa iekārtu un aprīkojuma atbilstošas komplektācijas nodrošināšana;
- Atkritumos esošu pārstrādei derīgu materiālu atgūšanas apjomu palielināšana pilnveidojot esošās iekārtas ar papildus tehnoloģiskajiem risinājumiem.

5.2 DIENVIDLATGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS

Dienvidlatgales AAR ietver 10 pašvaldības: Daugavpils pilsētu un Aglonas, Preiļu, Krāslavas, Līvānu, Ilūkstes, Daugavpils, Dagdas, Vārkavas un Riebiņu novadus. Kopējais iedzīvotāju skaits 175.5 tūkstoši. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus – sadzīves atkritumu savākšanu sniedz 5 atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi. Jāatzīmē, ka reģionā atkritumu savākšanas jomā 2014. gadā notika būtiskas pārmaiņas, proti, publiskā iepirkuma rezultātā no 2014. gada Daugavpils pilsētā atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus sniedz SIA "Clean R" aizstājot līdzšinējo - vietējo atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu - SIA "Daugavpils specializētais autotransporta uzņēmums". Attiecīgi šobrīd SIA "Clean R", apkalpo vairāk nekā pusi no reģiona iedzīvotājiem. Papildus, reģiona atkritumu apsaimniekošanas sektora organizatorisko aspektu kontekstā jāmin, ka reģionā ir izteikta privātā kapitāla atkritumu apsaimniekošanas komersantu dominānce tirgū, kā arī attiecībā uz reģionālā atkritumu apsaimniekošanas poligonu darbību jāatzīmē, ka sadzīves atkritumu poligona "Ciniši" apsaimnieko reģiona pašvaldību dibināts uzņēmums SIA "Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija" un šis uzņēmums nodrošina tikai poligona apsaimniekošanu, nesniedzot sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumus. Apsaimniekoto atkritumu apjomu un veikto apsaimniekošanas darbību raksturojums Dienvidlatgales AAR sniegts 5.2. attēlā.

Attēls 5-2. Apsaimniekoto atkritumu raksturojums Dienvidlatgales reģionā, 2013. gads (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Dienvidlatgales AAR 2013. gadā savāktais kopējais sadzīvē radušos atkritumu apjoms (t.sk. sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros savāktie iepakojuma atkritumu apjomi) sastāda 50.9 tūkstošus tonnu, no kurām dalīti savāktās otrreizējās izejvielas sastāda 6.8%, kas ir salīdzinoši augsts rādītājs, vienlaicīgi informācijas avoti neuzrāda bioloģiski noārdāmo atkritumu dalīto vākšanu. Attiecībā uz atkritumu reģenerāciju var atzīmēt tikai jau minēto dalīti savāktos otrreizējo izejvielu nodošanu pārstrādei. Vairāk nekā 94% no savāktajiem sadzīves atkritumu apjomiem tiek apglabāti poligonā "Ciniši".

Dienvidlatgales AAR atkritumu apsaimniekošanu raksturojošo datu ticamība vērtējama kā salīdzinoši augsta, tomēr jāatzīmē, ka datu analīzes laikā tika konstatēts, ka savāktos atkritumu apjomus tiek nodoti no

viena komersanta otram, tādējādi potenciāli veidojot situāciju, ka atkritumu apjomi summējas vairākkārt, lai novērstu iespējamās neprecizitātes dati ir koriģēti, izslēdzot dubultotos apjomus.

Līdzīgi kā Austrumlatgales reģionā arī Dienvidlatgales AAR nelieli atkritumu reģenerācijas apjomi ir tiešas konsekvences pieejamajai atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūrai – Dienvidlatgales reģionālā atkritumu apsaimniekošanas projekta I kārtas ietvaros reģionā tika izbūvēts tikai atkritumu apglabāšanas poligons bez infrastruktūras atkritumu reģenerācijai, savukārt reģenerācijas – atkritumu sagatavošanas apglabāšanai infrastruktūra tiek izveidota reģionālā projekta II kārtas ietvaros, un paredzams, ka tā uzsāks darbību 2015. gadā II pusē. Esošos otrreizējo izejvielu reģenerācijas apjomus nodrošina atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu izveidotā un uzturētā atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūra un dalīti savākto atkritumu apstrādes iekārtas – jāatzīmē, ka neskatoties uz to, ka dalīti savākto atkritumu apjomu uzrāda visi atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi, kas sniedz sadzīves atkritumu savākšanas pakalpojumu, piesārņojošu darbību veikšanas atļauja ir izsniegta tikai uzņēmuma SIA "Eko Latgale" infrastruktūrai (tabula 5.2.). Var secināt, ka savāktie dalīto atkritumu apjomi pārējo uzņēmumu apsaimniekotajās teritorijās, tiek pāršķiroti un sagatavoti nosūtīšanai pārstrādei, pamatā izmantojot roku darbu.

Datu apkopojums par reģionā pieejamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru, t.sk. atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru sniegts 5.2. tabulā.

5.2.tabula Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras raksturojums Dienvidlatgales AAR (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	133 punkti	n/a	n/a
Šķiroto atkritumu savākšanas laukumi	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	5 laukumi	n/a	n/a
Šķiroto atkritumu savākšanas maršruti	Aglonas, Krāslavas, Dagdas nov.	Dalīto atkritumu savākšana un izvešana ar bezkonteineru metodi	n/a	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Daugavpils	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "Eko Latgale", tehnoloģija balstās uz roku darbu - tiek pāršķiroti dalīti savāktie atkritumi, atdalot nederīgos piemaisījumus un sašķirotot otrreizējās izejvielas pa materiālu veidiem. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem, šķirošanas kabīne. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē.	Jauda: <11450 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savākto atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Mehāniskās šķirošanas iekārtas	Poligons "Ciniši", Daugavpils novads	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums. Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta nešķirotu sadzīves atkritumu plūsmas apstrādei – smalcināšanai, mehāniskai šķirošanai pa frakcijām balstoties uz atkritumu plūsmā esošu materiālu fiziskajām (izmērs,	Jauda: <60000 t/gadā (normālās darba stundas 1 maiņā) Rezultāts: Nešķirotu sadzīves atkritumu plūsma tiek sašķirotā 4 frakcijās: 1)Frakcija Nr.1 - <3% Melnie metāli (atkarībā no melno	Iekārtu ekspluatāciju paredzēts uzsākt 2015. gada II pusē, faktiskā iekārtu efektivitāte būs zināma pēc testēšanas

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
		blīvum) īpašībām. Iekārtas nodrošina mehānisku melno metālu atdalīšanu. Iekārtās iekļauts manuālās šķirošanas bloks dalīti savāktu atkritumu pāršķirošanai un/vai mehāniskās apstrādes rezultātā iegūtās otrreizējo izejvielu frakcijas pāršķirošanai.	metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 2) Frakcija Nr.2. – 20-30%, galvenokārt otrreizējās izejvielas (papīrs, kartons, plastmasas) ar augstu kaloritāti un zemāku mitruma saturu, piemērota pāršķirošanai manuāli, lai atdalītu materiālu pārstrādei nododamās izejvielas un/vai augstas kvalitātes NAIK ražošanai; 3) Frakcija Nr.3. – 30-40%, materiālu maisījums ½ papīrs, kartons, plastmasas, ½ BNA, inertie atkritumi, koksne, tekstils, gumija u.c. materiāli – bez papildus apstrādes nav izmantojama dēļ augstā mitruma satura un nehomogēnās struktūras – optimālais apsaimniekošanas risinājums – apglabāšana; 4) Frakcija Nr.4. – 40-50%, būtisks BNA īpatsvars (50-70%), pārējo sastāvu veido galvenokārt inerto materiālu smalksne – iespējamie apstrādes veidi – kompostēšana vai anaerobā apstrāde	perioda beigām, bet, tā kā līdzīgas iekārtas Latvijā tiek ekspluatētas, darbības rezultāts prognozes ir ar salīdzinoši augstu ticamību. Iekārtas nenodrošina NAIK sagatavošanas procesu līdz gatavam produktam, nepieciešama papildus smalcinātāja uzstādīšana. Otrreizējo izejvielu reģenerācijas uzlabošanai rekomendējama nemagnētisko metālu atdalītāja uzstādīšana
Kompostēšanas laukums	Poligons "Ciniši", Daugavpils novads	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums. Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta BNA kompostēšana kaudzēs vai vējriņdās. Kompostēšanas laukuma aprīkojumā neietilpst speciālais aprīkojums komposta maisīšanai	Kompostēšanas laukuma platība 1.0 tūkstoši m ² – nominālā jauda 600 t/ gadā. Atkarībā no kompostējamo materiālu veida un procesa intensitātes iespējams jaudu palielināt	n/a
Bioloģiski noārdāmo atkritumu anaerobās apstrādes iekārtas	n/a	n/a	n/a	n/a
Atkritumu apglabāšanas poligons	Poligons "Ciniši", Daugavpils novads	Poligona apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums. Poligona infrastruktūra ietver atkritumu apglabāšanas krātuvi, infiltrāta savākšanas un attīrīšanas iekārtas, gāzes savākšanas un enerģijas atgūšanas) un nepieciešamo tehniku poligona apsaimniekošanai	Apglabājamo atkritumu limits <55 tūkstošiem tonnu gada, atlikusī atkritumu krātuves ietilpība pie šā brīža atkritumu apglabāšanas intensitātes ir ~ 10 gadiem	n/a

Analizējot reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēmu raksturojošos datus kontekstā ar rezultatīvajiem rādītājiem, kas jāsasniedz atkritumu apsaimniekošanas sektorā, jāsecina, ka situācija 2013. gadā bija neapmierinoša. Galvenās nepilnības:

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

- nepietiekamais atkritumu dalītās vākšanas pakalpojuma nodrošinājums, īpaši attiecībā uz Daugavpils pilsētu. Šādas situācijas cēlonis bija atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma sniedzēja maiņa 2014. gadā – kā rezultāta jaunais pakalpojuma sniedzējs nebija spējis izveidot atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru. Tā kā līdz apsaimniekotāja maiņai, dalītās vākšanas pakalpojums bija nodrošināt arī Daugavpils pilsētā (~200 dalītās vākšanas konteineri), svarīga ir sistēmas atjaunošana maksimāli īsā laikā;
- nepietiekamais atkritumu sagatavošanas apglabāšanai infrastruktūras nodrošinājums – saistīts ar 2007.-2013. gada Kohēzijas fonda (turpmāk KF) plānošanas perioda atbalsta līdzekļu apgūšanas laika grafiku, kā rezultātā attiecīgās infrastruktūras ekspluatācija tiks uzsākta tikai 2015. gadā;
- nepietiekama bioloģiski noārdāmo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra – poligonā "Ciniši", izveidotā kompostēšanas laukuma jauda bija nepietiekama reģiona BNA atkritumu apstrādei.

Salīdzinoši ar 2013. gadu uz 2015. gada II pusgadu Dienvidlatgales AAR ir paredzams būtisks progress, kas ietver:

- atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtu nodošanu ekspluatācijā, kas nodrošinās apglabājamā atkritumu apjoma samazinājumu no kopējās atkritumu plūsmas atdalot metālu atkritumus, bioloģiski noārdāmos atkritumus un daļēji otrreizējas izejvielas;
- 2014. gada II pusē, atbilstoši pieejamai informācijai, ir uzsākts darbs pie šķiroto atkritumu savākšanas laukumu izveides Daugavpils pilsētā, kas ļauj secināt, ka tiks paplašināts dalītās vākšanas pakalpojuma nodrošinājums.

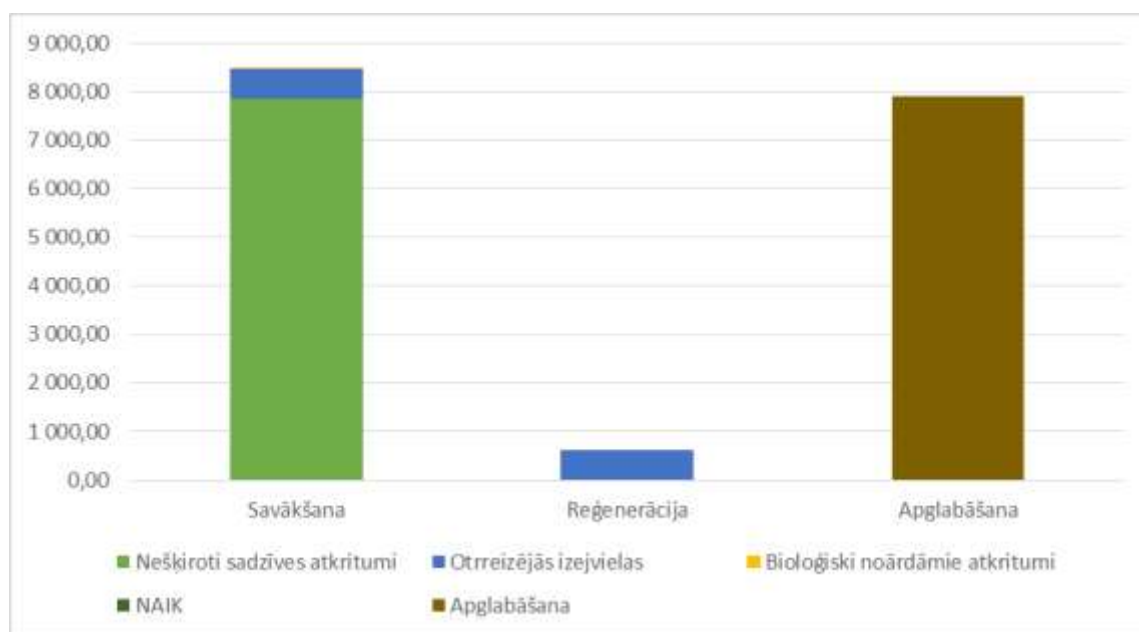
Prioritāri veicamie uzdevumi, kuru izpildei maksimāli īsos iespējamajos termiņos koncentrējami pieejamie resursi, ir:

- Pilnīgs atkritumu dalītās vākšanas pakalpojuma nodrošinājums reģiona atkritumu radītājiem;
- BNA frakcijas apstrādes iespēju attīstīšana uzsvāru liekot uz BNA apstrādi ar enerģijas atgūšanu;
- NAIK sagatavošanas tehnoloģiskā procesa iekārtu un aprīkojuma atbilstošas komplektācijas nodrošināšana;
- Atkritumos esošu pārstrādei derīgu materiālu atgūšanas apjomu palielināšana, pilnveidojot esošās iekārtas ar papildus tehnoloģiskajiem risinājumiem.

5.3 MALIENAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS

Malienas AAR ietver 9 pašvaldības: Cesvaines, Lubānas, Balvu, Gulbenes, Viļakas, Alūksnes, Rugāju, Apes un Baltnavas novadus. Kopējais iedzīvotāju skaits 68,7 tūkstoši, kas ir mazākais iedzīvotāju skaits vienā AAR Latvijā. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus – sadzīves atkritumu savākšanu, līdz 2014. gada 2. pusē nodrošināja 3 atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi, sākot no 2014. gada nogales, atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu Gulbenes novadā nodrošina ceturtais operators SIA "Vides pakalpojumu grupa". Reģionālo sadzīves atkritumu poligonu "Kaudzītes" apsaimnieko reģiona pašvaldību dibināts uzņēmums SIA "AP Kaudzītes". Malienas reģiona atkritumu apsaimniekošanas projekta I kārtas ietvaros, bez atkritumu apglabāšanas poligona, poligona teritorijā tika izveidota atkritumu šķirošanas līnija, kā arī visa reģiona teritorijā ierīkoti 115 sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punkti, tādējādi veidojot integrētu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu. Apsaimniekoto atkritumu apjomu un veikto apsaimniekošanas darbību raksturojums Malienas AAR sniegts 5.3. attēlā.

Attēls 5-3. Apsaimniekoto atkritumu raksturojums Malienas reģionā, 2013. gads (Datu avots: Autora apkopoti dati)

Malienas AAR 2013. gadā savāktais kopējais sadzīvē radušos atkritumu apjoms (t.sk. sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros savāktie iepakojuma atkritumu apjomi) sastāda 8.45 tūkstošus tonnu, no kurām dalīti savāktās otrreizējās izejvielas sastāda 7.15%, kas ir salīdzinoši augsts rādītājs, vienlaicīgi informācijas avoti neuzrāda bioloģiski noārdāmo atkritumu dalīto vākšanu. Attiecībā uz atkritumu reģenerāciju var atzīmēt dalīti savākto otrreizējo izejvielu nodošanu pārstrādei. Aptuveni 93% no savāktajiem sadzīves atkritumu apjomiem tiek apglabāti poligonā "Kaudzītes".

Malienas AAR atkritumu apsaimniekošanu raksturojošo datu ticamība vērtējama kā augsta, tomēr pastāv zināmas iespējas datu, kas raksturo atkritumu dalītās vākšanas apjomus, interpretācijas variācijām – proti, reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēma paredz, ka reģionā dalīti savāktie atkritumu apjomi tiek nogādāti apstrādei poligona "Kaudzītes" šķirošanas līnijā, ko apliecina, arī reģiona atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu sniegtā informācija, tomēr statistikas informācijas apkopojumos dati summējās divkārt – sākotnēji pie atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu sniegtās informācija, otrreiz pie atkritumu apglabāšanas poligona uzrādītajiem savākto atkritumu apjomiem – šajā datu apkopojumā šī neprecizitāte ir novērsta.

Tā kā Malienas AAR reģionālā atkritumu apsaimniekošanas projekta I kārtas ietvaros reģionā tika izbūvēta arī atkritumu šķirošanas līnija un daļēji atkritumu dalītās vākšanas sistēma, var uzskatīt, ka infrastruktūra dalīti savākto atkritumu apsaimniekošanai ir pietiekama, tikai nepieciešams palielināt tās noslogojumu. Attiecībā uz apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu apjomu samazinājumu, šobrīd izpilde ir nepietiekama. Šī jautājuma risināšanai reģionālā projekta II kārtas ietvaros esošā atkritumu šķirošanas līnija ir papildināta ar atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtām, kas ļaus nodrošināt nešķirotos atkritumos esošās BNA frakcijas atdalīšanu no kopējās atkritumu plūsmas.

Datu apkopojums par reģionā pieejamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru, t.sk. atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru sniegts 5.3. tabulā.

5.3.tabula Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras raksturojums Malienas AAR (Datu avots: Autora apkopoti dati)

Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	193 punkti	n/a	n/a
Šķiroto atkritumu savākšanas laukumi	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	4 laukumi	n/a	n/a
Šķiroto atkritumu savākšanas maršruti	Apes, Balvu, Baltinavas, Rugāju, Viļakas nov.	Dalīto atkritumu savākšana un izvešana ar bezkonteineru metodi	n/a	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Poligons "Kaudzītes", Gulbenes nov.	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "AP Kaudzītes", tehnoloģiskais risinājums ietver sākotnēju mehānisku pirmapstrādi – melno metālu atdalīšanu ar magnetu un smalko piemaisījumu atsijāšanu ar kaskādes tipa sietu, kam seko otrreizējo izejvielu manuāla šķirošana un nederīgo piemaisījumu atšķirošana. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem, šķirošanas kabīne, kaskādes tipa siets, melno metālu atdalītājs, ķīpu prese.	Jauda: <10000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savāktos atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Mehāniskās šķirošanas iekārtas	Poligons "Kaudzītes", Gulbenes nov.	Iekārtas apsaimnieko SIA "AP Kaudzītes". Mehāniskās šķirošanas iekārtas ir savietotas ar esošo šķirošanas līniju. Mehāniskās šķirošanas tehnoloģiskajā posmā tiek veikta nešķiroto atkritumu smalcināšana, mehāniskā šķirošanai pa frakcijām balstoties uz atkritumu plūsmā esošu materiālu fiziskajām (izmērs, blīvums) īpašībām. Iekārtas nodrošina mehānisku melno metālu atdalīšanu.	Jauda: <15000 t/gadā (normālās darba stundas 1 maiņā) Rezultāts: Nešķiroto sadzīves atkritumu plūsma tiek sašķirota 3 frakcijās: 1) Frakcija Nr.1 - <3% Melnie metāli (atkarībā no melno metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 2) Frakcija Nr.2. – 40-50%, būtisks BNA īpatsvars (50-70%), pārējo sastāvu veido galvenokārt inerto materiālu smalksne – iespējamie apstrādes veidi – kompostēšana vai anaerobā apstrāde; 3) Frakcija Nr.3. – 50-60%, materiālu: papīrs, kartons, plastmasas, koksne, tekstils, gumija u.c. maisījums, ar BNA piejaukumiem līdz 30%, Bez papildus apstrādes izmantojama tikai kā zemas kvalitātes NAIK sagatavošanas izejviela. Frakciju iespējams apstrādāt manuāli atšķirojot otrreizējās izejvielas vai	Iekārtu ekspluatāciju uzsāka 2014. gada vidū, faktiskā iekārtu efektivitāte būs zināma pēc testēšanas perioda beigām, bet, tā kā līdzīgas iekārtas Latvijā tiek ekspluatētas, darbības rezultāts prognozes ir ar salīdzinoši augstu ticamību. Iekārtas nenodrošina NAIK sagatavošanas procesu līdz gatavam produktam, nepieciešama papildus

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
			augstas kvalitātes NAIK sagatavošanas izejvielas	smalcinātāja uzstādīšana. Otrreizējo izejvielu reģenerācijas uzlabošanai rekomendējama nemagnētisko metālu atdalītāja un gaisa plūsmas separatora uzstādīšana
Kompostēšanas laukums	Poligons "Kaudzītes", Gulbenes nov.	Iekārtas apsaimnieko SIA "AP Kaudzītes". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta BNA kompostēšana kaudzēs vai vējriņdās. Kompostēšanas laukuma aprīkojumā neietilpst speciālais aprīkojums komposta maisīšanai.	Kompostēšanas laukuma platība 3.5 tūkstoši m ² – nominālā jauda 2100 t/ gadā. Atkarībā no kompostējamo materiālu veida un procesa intensitātes iespējams jaudu palielināt	n/a
Bioloģiski noārdāmo atkritumu anaerobās apstrādes iekārtas	n/a	n/a	n/a	n/a
Atkritumu apglabāšanas poligons	Poligons "Kaudzītes", Gulbenes nov.	Iekārtas apsaimnieko SIA "AP Kaudzītes". Poligona infrastrukturā ietver atkritumu apglabāšanas krātuvi, infiltrāta savākšanas un attīrīšanas iekārtas un nepieciešamo tehniku poligona apsaimniekošanai	Apglabājamo atkritumu limits <10000 tonnu gada, atlikusī atkritumu krātuves ietilpība pie šā brīža atkritumu apglabāšanas intensitātes ir pietiekama > 10 gadiem	n/a

Analizējot reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēmu raksturojošos datus kontekstā ar rezultatīvajiem rādītājiem, kas jāsasniedz atkritumu apsaimniekošanas sektorā, jāsecina, ka situācija uz 2013. gadu bija neapmierinoša. Galvenās nepilnības:

- Neskatoties uz salīdzinoši plaši pieejamo sadzīves atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru un dalīti savākto atkritumu apstrādes infrastruktūru, AAR ir nepietiekams atkritumu dalītās vākšanas līmenis. Nosacīti zemā atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras noslodze liecina par nepieciešamību ieguldīt resursus atkritumu radītāju informēšanā un izglītošanā par atkritumu dalīto vākšanu;
- nepietiekamais atkritumu sagatavošanas apglabāšanai infrastruktūras nodrošinājums – saistīts ar 2007.-2013. gada KF plānošanas perioda atbalsta līdzekļu apgūšanas laika grafiku, kā rezultātā attiecīgās infrastruktūras ekspluatācija tika uzsākta tikai 2014. gadā;
- netiek izmantota esošā bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas infrastruktūra – poligonā "Kaudzītes" izbūvētais kompostēšanas laukums faktiski netiek izmantots, ko pamatā nosaka faktors, ka reģionā nav pieejami kompostēšanai kompostēšanas laukumā piemēroti BNA (atsevišķi savākti dārzu un parku zaļie atkritumi, atsevišķi savākti virtuves atkritumi), jo šādu atkritumu dalītā vākšanas netiek nodrošināta. Savukārt mehāniskās BNA frakcijas atdalīšanas iekārtas darbību uzsāka tikai 2014. gada vidū. Papildus aspekts pie BNA kompostēšanas ir ļoti ierobežotās iespējas sagatavotā komposta realizācijai, jo pašreizējā situācijā, pie esošā normatīvā regulējuma komposta materiāls nevar konkurēt ar melnzemi, kas tiek izmantota apzaļumošanas un labiekārtošanas darbiem.

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Salīdzinoši ar 2013. gadu 2015. gadā Malienas AAR ir paredzams būtisks progress, kas ietver:

- apglabājamā BNA apjoma samazinājumu, ko nodrošina atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtu nodošanu ekspluatācijā;
- sadzīves atkritumos esošu pārstrādei derīgu materiālu reģenerācijas apjomu palielināšanu ko nodrošina atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtu nodošanu ekspluatācijā.

Prioritāri veicamie uzdevumi, kuru izpildei maksimāli īsos iespējamajos termiņos koncentrējami pieejamie resursi, ir:

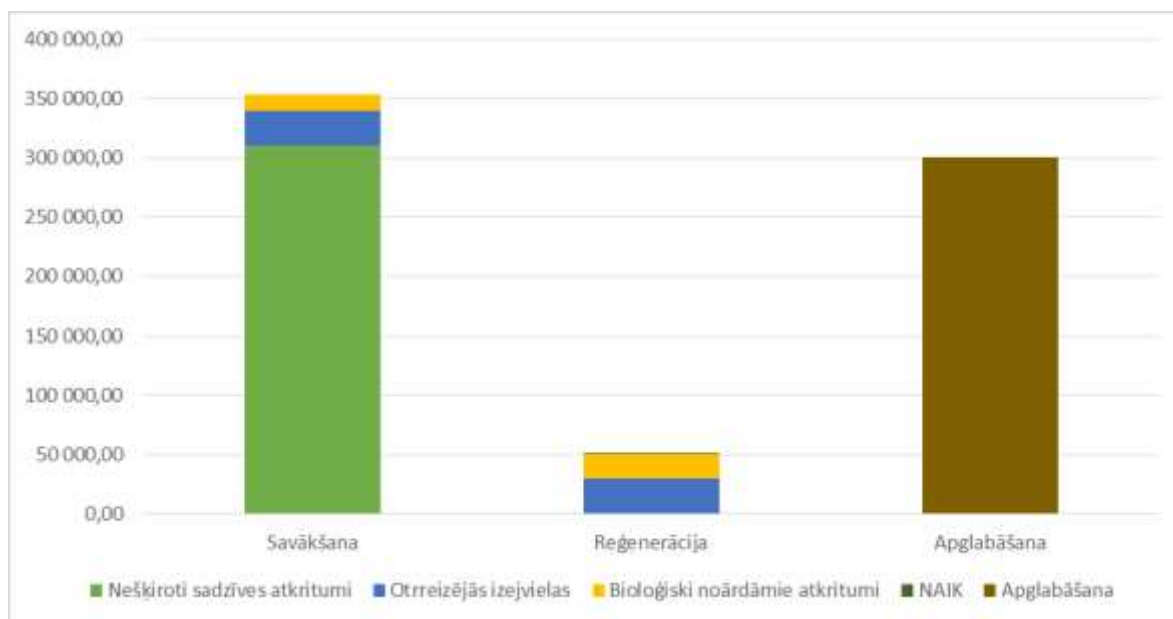
- NAIK sagatavošanas tehnoloģiskā procesa iekārtu un aprīkojuma atbilstošas komplektācijas nodrošināšana;
- Atkritumos esošu pārstrādei derīgu materiālu atgūšanas apjomu palielināšana pilnveidojot esošās iekārtās ar papildus tehnoloģiskajiem risinājumiem.

Attiecībā uz BNA frakcijas apstrādi Austrumlatgales AAR, anaerobās apstrādes iekārtu izveide ir diskutabla, jo 1) šobrīd poligonā izbūvētais kompostēšanas laukums pie intensīva kompostēšanas procesa var nodrošināt nepieciešamo BNA pārstrādes kapacitāti; 2) sekmīga anaerobā procesa nodrošināšana pie reģionā pieejamajiem BNA apjomiem var būt problemātiska, proti – izmantojot tuneļu fermentācijas vai līdzvērtīgu metodi, būtiski ir nodrošināt fermentācijas tuneļu uzpildi pēc iespējas īsākā laikā, jo pretējā gadījumā, īpaši, ja laiks no atkritumu radīšanas līdz fermentācijas procesa uzsākšanai pārsniedz 1-2 nedēļas, strauji pazeminās iegūstamās gāzes potenciāls, tādējādi samazinot fermentācijas procesa lietderību.

5.4 PIERĪGAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS

Pierīgas AAR ietver 21 pašvaldību: Mālpils, Stopiņu, Saulkrastu, Carnikavas, Siguldas, Ropažu, Mārupes, Ikšķiles, Ogres, Olaines, Ādažu, Ķeguma, Babītes, Baldones, Ķekavas, Sējas, Garkalnes, Lielvārdes, Inčukalna un Salaspils novadus un Rīgas pilsētu. Kopējais iedzīvotāju skaits 877,5 tūkstoši, kas ir lielākais iedzīvotāju skaits vienā AAR Latvijā, jāatzīmē, ka 73% no reģiona iedzīvotājiem dzīvo Rīgas pilsētā. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus – sadzīves atkritumu savākšanu, nodrošina 10 uzņēmumi, no kuriem trīs lielākie SIA "Clean R", SIA "Vides pakalpojumu grupa" un SIA "Eco Baltia Vide" apsaimnieko vairāk nekā 70% no kopējā reģionā sadzīves atkritumu apjoma. Reģionālo sadzīves atkritumu poligonu "Getliņi" apsaimnieko Rīgas pilsētas un Stopiņu novada pašvaldību dibināts uzņēmums SIA "Getliņi EKO". Poligonā "Getliņi" tiek nogādāti visi nešķīrotie AAR savāktie atkritumi, izņemot SIA "Ķilupe" un Ogres SIA "Marss" savāktos apjomus, kas tiek nogādāti šķīrošanas stacijā "Ķilupe" Ogres novadā. Atkritumu apsaimniekošanas sistēma, izņemot atkritumu apglabāšanas pakalpojumus, reģionā ir raksturojama kā decentralizēta – katrs atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums sniedz atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu, t.sk. atkritumu dalītās vākšanas pakalpojumu atbilstoši savām iespējām un līgumiem ar pašvaldībām un atkritumu radītājiem. Apsaimniekoto atkritumu apjomu un veikto apsaimniekošanas darbību raksturojums Pierīgas AAR sniegts 5.4. attēlā.

Attēls 5-4. Apsaimniekoto atkritumu raksturojums Pierīgas reģionā, 2013. gads (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Pierīgas AAR 2013. gadā savāktais kopējais sadzīvē radušos atkritumu apjoms (t.sk. sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros savāktie iepakojuma atkritumu apjomi) sastāda 353.5 tūkstošus tonnu, no kurām dalīti savāktās otrreizējās izejvielas sastāda 8.4%. Datu analīze liecina, ka reģionā tiek veikta arī bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītā vākšana ~ 4% no kopējā savākta atkritumu apjoma. Reģionā veiktās atkritumu reģenerācijas darbības ietver gan otrreizējo izejvielu nodošanu pārstrādei, gan arī bioloģiski noārdāmo atkritumu reģenerāciju, reģionā sagatavotas arī ~ 300 tonnas NAIK. Papildus jāatzīmē, ka ir uzsākta arī nešķirotu sadzīves atkritumu sagatavošana apglabāšanai, kas šobrīd tiek veikta SIA "Ķilupe" atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtās, kā rezultātā apglabājama atkritumu apjoms samazināts par ~10,5 tūkstošiem tonnu. Apglabāto atkritumu īpatsvars veido nedaudz mazāk par 85% no kopējā savākto atkritumu apjoma.

Pierīgas AAR atkritumu apsaimniekošanu raksturojošo datu ticamība attiecībā uz savākto nešķirotu sadzīves atkritumu apjomu vērtējama kā augsta, jo atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu sniegtā informācija atbilst informācijai par poligonā apglabātajiem atkritumu apjomiem, tomēr attiecībā uz dalīti savākto atkritumu apjomiem situācija nav pilnībā viennozīmīga. Proti – vairāki reģionā strādājošie uzņēmumi sniedz pakalpojumus arī ārpus Pierīgas AAR teritorijas, līdz ar to pastāv iespēja, ka šajās teritorijās dalīti savāktais apjoms ir summēts Pierīgas reģionā, tādējādi nedaudz paaugstinot gan reģiona kopējo, gan dalīti savākto atkritumu apjomu. Otrs aspekts, kas ietekmē iespēju iegūt precīzus datus, ir atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu ierobežotās iespējas valsts statistikas pārskatu veidlapās korekti atspoguļot atkritumu sagatavošanas apglabāšanai/reģenerācijai procesu (šis aspekts attiecināms uz visiem atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem Latvijas teritorijā, kas veic reģenerācijas darbības), jo pārskatu "C" sadaļā, kurā, saskaņā ar pārskata veidlapas struktūru atspoguļojamas ar atkritumiem veiktās darbības, nav iespējams korekti norādīt nešķirotu sadzīves atkritumu apstrādi un apstrādes gala produktu ieguves secību un apjomus. Pie pašreizējās veidlapas struktūras, atkritumu apsaimniekotājs veidlapā norāda savākto/pieņemto nešķirotu sadzīves atkritumu apjomu, kam seko atzīme par tālākajām darbībām – paša uzņēmuma veiktās darbības - / - nodošana pārstrādei citam uzņēmumam - / - nodošana apglabāšanai, gadījumā, ja uzņēmums veic nešķirotu sadzīves atkritumu šķirošanu (reģenerācijas kods R12B), šķirošanas gala produktu tālāko apsaimniekošanu (piemēram, bioloģiski noārdāmās frakcijas kompostēšanu, kods R3A) ir iespējams atspoguļot atšķirotu atkritumu apjomus atkārtoti uzrādot "C" sadaļā pie savāktajiem atkritumu apjomiem, tādējādi veidojot maldīgu priekšstatu par kopējo savākto atkritumu apjomu vai, uzrādot apjomus sadaļā, "B", kurā tiek norādīti paša uzņēmuma radītie atkritumu apjomi, tādējādi veidojot

neatbilstības radīto atkritumu apjomos. Pašreizējā situācija, lai identificētu iespējamās neatbilstības, atspoguļotās atkritumu apstrādes darbības un apjomi ir jāvērtē kontekstā ar uzrādītajiem citiem komersantiem nodotajiem atkritumu apjomiem, uzņēmuma rīcībā esošo infrastruktūru un pieņēmumiem par potenciālajiem atkritumu apjomiem, kas nonāk katra atkritumu apsaimniekošanas uzņēmuma rīcībā. Papildus, līdzīgi kā citos reģionos arī Pierīgas reģionā ir konstatēta atkritumu nodošana no viena uzņēmuma citam, kas statistikas kopsavilkumos neatspoguļojas, tomēr šīs izpētes ietvaros veicot detalizētu informācijas analīzi un pieejamo datu savstarpēju salīdzināšanu šīs neatbilstības ir identificētas un no apjomiem izslēgtas.

Kopumā vērtējot atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbības rezultātus Pierīgas AAR konstatēta nepietiekama bioloģiski noārdāmo atkritumu apglabāšanas apjomu samazināšana, kā arī nepietiekams otrreizējo izejvielu dalītās vākšanas apjoms. Attiecībā uz BNA apglabāšanas apjomu samazināšanas nodrošināšanu, šobrīd reģionālajā atkritumu apglabāšanas poligonā "Getliņi" tiek īstenots atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtu izveides projekts, kur īstenošanas rezultātā izveidotā infrastruktūra nodrošinās BNA un otrreizējo izejvielu frakcijas atgūšanu no apglabāšanai pieņemto atkritumu plūsmas. Attiecībā uz dalītās vākšanas apjomu palielinājumu nepieciešama infrastruktūras paplašināšana reģiona teritorijā izveidojot papildus šķiroto atkritumu dalītās savākšanas punktus un laukumus.

Datu apkopojums par reģionā pieejamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru, t.sk. atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru sniegts 5.4. tabulā.

5.4.tabula Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras raksturojums Pierīgas AAR (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	888 punkti	n/a	n/a
Šķiroto atkritumu savākšanas laukumi	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	12 laukumi	n/a	n/a
Šķiroto atkritumu savākšanas maršruti	9 novadi	Dalīto atkritumu savākšana un izvešana ar bezkonteineru metodi	n/a	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Rīga	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "Vides pakalpojumu grupa", tehnoloģiskais risinājums ietver sākotnēju mehānisku pirmapstrādi – melno metālu atdalīšanu ar magnetu un smalko piemaisījumu atsijāšanu ar kaskādes tipa sietu, kam seko otrreizējo izejvielu manuāla šķirošana un nederīgo piemaisījumu atšķirošana. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem, šķirošanas kabīne, kaskādes tipa siets, melno metālu atdalītājs, ķīpu prese.	Jauda: <4000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (piemaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savākto atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Rīga	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "Clean R", tehnoloģiskais risinājums ietver sākotnēju	Jauda: <40000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla	n/a

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
		mehānisku pirmapstrādi – melno metālu atdalīšanu ar magnetu un smalko piemaisījumu atsijāšanu ar kaskādes tipa sietu, kam seko otrreizējo izejvielu manuāla šķirošana un nederīgo piemaisījumu atšķirošana. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem, šķirošanas kabīne, kaskādes tipa siets, melno metālu atdalītājs, ķīpu prese.	kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savāktos atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	
Manuālās šķirošanas iekārtas	Ogres novads	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "Ķīlupe", tehnoloģiskais risinājums ietver sākotnējo mehānisku pirmapstrādi – melno metālu atdalīšanu ar magnetu un smalko piemaisījumu atsijāšanu ar kaskādes tipa sietu, kam seko otrreizējo izejvielu manuāla šķirošana un nederīgo piemaisījumu atšķirošana. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem, šķirošanas kabīne, kaskādes tipa siets, melno metālu atdalītājs, ķīpu prese.	Jauda: <7000 t/g jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savāktos atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Mehāniskās šķirošanas iekārtas	Ogres novads	Iekārtas apsaimnieko SIA "Ķīlupe". Mehāniskās šķirošanas iekārtas ir savietotas ar manuālo šķirošanas līniju. Mehāniskās šķirošanas tehnoloģiskajā posmā tiek veikta nešķiroto atkritumu smalcināšana, mehāniskā šķirošanai pa frakcijām balstoties uz atkritumu plūsmā esošu materiālu fiziskajām (izmērs, blīvums) īpašībām. Iekārtas nodrošina mehānisku melno metālu atdalīšanu.	Jauda: <15000 t/gadā (normālās darba stundas 1 maiņā) Rezultāts: Nešķiroto sadzīves atkritumu plūsma tiek sašķirota 3 frakcijās: 1) Frakcija Nr.1 - <3% Melnie metāli (atkarībā no melno metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 2) Frakcija Nr.2. – 40-50%, būtisks BNA īpatsvars (50-70%), pārējo sastāvu veido galvenokārt inerto materiālu smalksne – iespējamie apstrādes veidi – kompostēšana vai anaerobā apstrāde; 3) Frakcija Nr.3. – 50-60%, materiālu: papīrs, kartons, plastmasas, koksne, tekstils, gumija u.c. maisījums, ar BNA piejaukumiem līdz 30%, Bez papildus apstrādes	Iekārtu ekspluatācija uzsākta 2012. gadā. Iekārtu darbības kvalitatīvo rezultātu noteikšanai nepieciešams mainīt statistikas datu uzskaites veidlapas struktūru. Salīdzinot savāktos nešķiroto sadzīves atkritumu apjomu ar apglabāšanai nodoto atkritumu apjomu

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
			izmantojama tikai kā zemas kvalitātes NAIK sagatavošanas izejviela. Frakciju iespējams apstrādāt manuāli atšķirojot otrreizējās izejvielas vai augstas kvalitātes NAIK sagatavošanas izejvielas	aprēķināts apglabājamo atkritumu apjoma samazinājums par ~80% Iekārtas nenodrošina NAIK sagatavošanas procesu līdz gatavam produktam, nepieciešama papildus smalcinātāja uzstādīšana. Otrreizējo izejvielu reģenerācijas uzlabošanai rekomendējama nemagnētisko metālu atdalītāja un gaisa plūsmas separatora uzstādīšana
Mehāniskās šķirošanas iekārtas	Poligons "Getliņi", Stopiņu novads	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "Vides pakalpojumu grupa", pēc SIA "Getliņi EKO" pasūtījuma. Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta nešķirotu sadzīves atkritumu plūsmas apstrādei – smalcināšanai, mehāniskai šķirošanai pa frakcijām balstoties uz atkritumu plūsmā esošu materiālu fiziskajām (izmērs, blīvums) īpašībām. Iekārtas nodrošina mehānisku melno metālu un krāsmetālu atdalīšanu. Iekārtu darbība automatizēta, bez roku darba izmantošanas.	Jauda: 300000 t/gadā Rezultāts: Nešķirotu sadzīves atkritumu plūsma tiek sašķirotā 5 frakcijās: 1) Frakcija Nr.1 - <3% Melnie metāli (atkarībā no melno metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 2) Frakcija Nr.2 - <1% krāsmetāli (atkarībā no melno metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 3) Frakcija Nr.3. – 20-30%, galvenokārt otrreizējās izejvielas (papīrs, kartons, plastmasas) ar augstu kaloritāti un zemāku mitruma saturu, piemērota pāršķirošanai manuāli, lai atdalītu materiālu pārstrādei nododamās izejvielas un/vai augstas kvalitātes NAIK ražošanai; 4) Frakcija Nr.4. – 30-40%, materiālu maisījums ½ papīrs, kartons, plastmasas, ½ BNA, inertie atkritumi, koksne, tekstils, gumija u.c. materiāli – bez papildus apstrādes nav izmantojama dēļ augstā mitruma satura un	Iekārtu ekspluatāciju paredzēts uzsākt 2015. gada beigās, faktiskā iekārtu efektivitāte būs zināma pēc testēšanas perioda beigām

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
			nehomogēnās struktūras – optimālais apsaimniekošanas risinājums – apglabāšana; 4) Frakcija Nr.4. – 40-50%, būtisks BNA īpatsvars (50-70%), pārējo sastāvu veido galvenokārt inerto materiālu smalksne – iespējamie apstrādes veidi – kompostēšana vai anaerobā apstrāde	
Kompostēšanas laukums	Ogres novads	Iekārtas apsaimnieko SIA "Ķīlupe". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta BNA kompostēšana kaudzēs vai vējriņdās. Kompostēšanas laukuma aprīkojumā neietilpst speciālais aprīkojums komposta maisīšanai.	Kompostēšanas laukuma platība 3.5 tūkstoši m ² – nominālā jauda no 2100 t/gadā. Atkarībā no kompostējamo materiālu veida un procesa intensitātes iespējams jaudu palielināt	n/a
Bioloģiski noārdāmo atkritumu anaerobās apstrādes iekārtas	n/a	n/a	n/a	n/a
Atkritumu apglabāšanas poligons	Poligons "Getliņi", Stopiņu nov.	Iekārtas apsaimnieko SIA "Getliņi EKO". Poligona infrastruktūra ietver atkritumu apglabāšanas krātuvi, infiltrāta savākšanas un attīrīšanas iekārtas, gāzes savākšanas un utilizācijas iekārtas (koģenerācija) un nepieciešamo tehniku poligona apsaimniekošanai	Apglabājamo atkritumu limits <500000 tonnu gada, atlikusī atkritumu krātuves ietilpība pie šā brīža atkritumu apglabāšanas intensitātes ir ierobežota.	n/a

Analizējot reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēmu raksturojošos datus kontekstā ar rezultatīvajiem rādītājiem, kas jāsasniedz atkritumu apsaimniekošanas sektorā, jāsecina, ka situācija 2013. gadu bija neapmierinoša. Galvenās nepilnības:

- Neskatoties uz pieejamo sadzīves atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru un dalīti savāktu atkritumu apstrādes infrastruktūru, reģionā bija nepietiekams atkritumu dalītās vākšanas līmenis. Pēc sākotnējām aplēsēm nepieciešamo papildus dalītās vākšanas punktu skaits ~560 punkti un 8 šķīroto atkritumu savākšanas laukumi;
- nepietiekamais atkritumu sagatavošanas apglabāšanai infrastruktūras nodrošinājums – saistīts ar 2007.-2013. gada KF plānošanas perioda atbalsta līdzekļu apgūšanas laika grafiku, reģiona atkritumu apjomam atbilstošas jaudas infrastruktūra tiks nodota ekspluatācijā 2016. gadā;
- nav izveidota reģionā savāktu atkritumu apjomiem atbilstošas jaudas BNA apstrādes infrastruktūra

Salīdzinot ar 2013. gadu 2016. gadā Pierīgas AAR ir plānojams būtisks progress, kas ietver:

- apglabājamā BNA apjoma samazinājumu, ko nodrošinās atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtu nodošana ekspluatācijā;
- sadzīves atkritumos esošu pārstrādei derīgu materiālu reģenerācijas apjomu palielināšana ko nodrošinās atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtu nodošana ekspluatācijā

Prioritāri veicamie uzdevumi, kuru izpildei maksimāli īsos iespējamajos termiņos koncentrējami pieejamie resursi, ir:

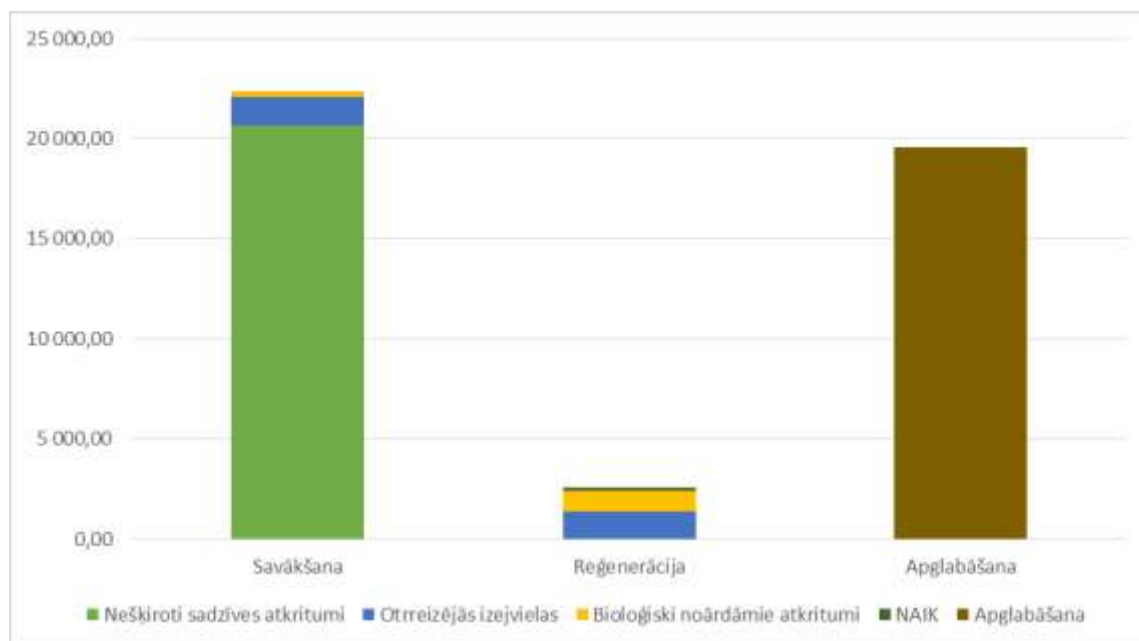
Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

- Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras nodrošinājuma palielināšana;
- No nešķirotu atkritumu plūsmas atdalīto BNA anaerobās apstrādes iekārtu izveide.

5.5 VIDUSDAUGAVAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS

Vidusdaugavas AAR ietver 15 pašvaldības: Kokneses, Salas, Jēkabpils, Viesītes, Skrīveru, Jaunjelgavas, Pļaviņu, Neretas, Ērgļu, Aizkraukles, Madonas, Krustpils, Aknīstes un Varakļānu novadus un Jēkabpils pilsētu. Kopējais iedzīvotāju skaits 107,6 tūkstoši. Sadržīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu reģionā nodrošina 13 atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi, kas vairumā gadījumu ir pašvaldības kapitālsabiedrības, kas sniedz pakalpojumu attiecīgās pašvaldības teritorijā. 2012. gadā tika pabeigta Vidusdaugavas reģionālā atkritumu apsaimniekošanas projekta īstenošana, kur ietvaros tika izbūvēta atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra – reģionālais atkritumu apglabāšanas poligons "Dzilā vāda" Krustpils novada teritorijā, divas atkritumu pārkraušanas – šķirošanas stacijas Madonas un Aizkraukles novados, un viena šķirošanas stacija Jēkabpils pilsētā, BNA pārstrādei, tika izbūvēts atsevišķs kompostēšanas laukums pie Madonas pilsētas, bijušās Madonas pilsētas atkritumu izgāztuves teritorijā. Reģionālā projekta ietvaros netika paredzēta atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras izveide un šobrīd ekspluatācija esošie sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti un šķirošanas laukumi ir atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu ieguldījums. Šā brīža situācijā, atkritumu apsaimniekošanas sistēmas Vidusdaugavas reģionā organizatoriskā struktūra ir raksturojama kā neviennozīmīga – no vienas puses ir izveidots reģionālais pašvaldību uzņēmums, kas apsaimnieko sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonu un pārkraušanas – šķirošanas, šķirošanas stacijas, vienlaicīgi, atkritumu savākšanas, t.sk. dalītās savākšanas pakalpojumu reģionā nodrošina liels skaits vietējo pašvaldību uzņēmumu, tādējādi ir salīdzinoši problemātiska integrēta sistēmas darbība. Pašreizējais risinājums paredz, ka nešķirotie atkritumi, atkarībā no pašvaldības novietojuma reģiona teritorijā tiek nogādāti reģionālā uzņēmuma pārkraušanas stacijās vai tieši poligonā, dalīti savāktie atkritumi, vairumā gadījumu, tiek nogādāti šķirošanas stacijās. Apsaimniekoto atkritumu apjomu un veikto apsaimniekošanas darbību raksturojums Vidusdaugavas AAR sniegts 5.5. attēlā.

Attēls 5-5. Apsaimniekoto atkritumu raksturojums Vidusdaugavas reģionā, 2013. gads (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Vidusdaugavas AAR 2013. gadā savāktais kopējais sadzīvē radušos atkritumu apjoms (t.sk. sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros savāktie iepakojuma atkritumu apjomi) sastāda 22.4 tūkstošus tonnu, no kurām dalīti savāktās otrreizējās izejvielas sastāda 6.3%. Bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītās vākšanas apjomi novērtēti 1,5% apjomā. Atkritumu reģenerācijas darbības ietver dalīti savākto otrreizējo izejvielu nodošanu pārstrādei, BNA kompostēšanu un salīdzinoši nelielos apjomos - nešķirotu sadzīves atkritumu sagatavošanu apglabāšanai, kuras rezultātā atšķiroti un nodoti kompostēšanai BNA, sagatavota NAIK izejviela un atgūts neliels apjoms otrreizējo izejvielu. Nedaudz vairāk nekā 83% no savāktajiem sadzīves atkritumu apjomiem tiek apglabāti reģionālajā poligonā "Dzilā vāda".

Vidusdaugavas AAR atkritumu apsaimniekošanu raksturojošo datu apstrāde ir salīdzinoši komplicēta, jo reģionā darbojās liels skaits atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu, daļa savākto atkritumu tiek nogādāti reģionālajā atkritumu apglabāšanas poligonā izmantojot pārkraušanas – šķirošanas stacijas, līdz ar to pastāv liela iespēja datu dublēšanai – šīs iespējamās kļūdas ir identificētas un novērstas. Otrs, būtisks aspekts, kas raksturīgs reģioniem, kuros tiek veikta atkritumu sagatavošana apglabāšanai ir ierobežotās iespējas atkritumu reģenerācijas darbību atspoguļošanai, kā tas ir aprakstīts 5.4. nodaļā. Kopumā vērtējot, Vidusdaugavas reģionu raksturojošo datu analīzes rezultāti ir ar salīdzinoši augstu ticamību, gan attiecībā uz kopējo savākto atkritumu apjomu, gan reģenerācijas apjomiem.

Datu apkopojums par reģionā pieejamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru, t.sk. atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru sniegts 5.5. tabulā.

5.5.tabula Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras raksturojums Vidusdaugavas AAR (Datu avots: Autora apkopoti dati)

Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	220 punkti	n/a	n/a
Šķirotu atkritumu savākšanas laukumi	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	5 laukumi	n/a	n/a

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Šķiroto atkritumu savākšanas maršruti	Skrīveru nov., Jēkabpils pils.	Dalīto atkritumu savākšana un izvešana ar bezkonteineru metodi	n/a	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Aizkraukle, Aizkraukles nov.	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "Vidusdaugavas SPAAO", tehnoloģiskais risinājums ietver sākotnējo mehānisku pirmapstrādi – melno metālu atdalīšanu ar magnetu un smalko piemaisījumu atsijāšanu ar kaskādes tipa sietu, kam seko otrreizējo izejvielu manuāla šķirošana un nederīgo piemaisījumu atšķirošana. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem, šķirošanas kabīne, kaskādes tipa siets, melno metālu atdalītājs, ķīpu prese.	Jauda: <4000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savāktos atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Madona, Madonas nov.	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "Vidusdaugavas SPAAO", tehnoloģiskais risinājums ietver sākotnējo mehānisku pirmapstrādi – melno metālu atdalīšanu ar magnetu un smalko piemaisījumu atsijāšanu ar kaskādes tipa sietu, kam seko otrreizējo izejvielu manuāla šķirošana un nederīgo piemaisījumu atšķirošana. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem, šķirošanas kabīne, kaskādes tipa siets, melno metālu atdalītājs, ķīpu prese.	Jauda: <4500 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savāktos atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Jēkabpils	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "Vidusdaugavas SPAAO", tehnoloģiskais risinājums ietver sākotnējo mehānisku pirmapstrādi – melno metālu atdalīšanu ar magnetu un smalko piemaisījumu atsijāšanu ar kaskādes tipa sietu, kam seko otrreizējo izejvielu manuāla šķirošana un nederīgo piemaisījumu atšķirošana. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp	Jauda: <6000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savāktos atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
		tehnoloģiskā procesa posmiem, šķirošanas kabīne, kaskādes tipa siets, melno metālu atdalītājs, ķīpu prese.		
Manuālās šķirošanas iekārtas	Koknese, Kokneses nov.	Iekārtas apsaimnieko SIA "Euro Concord A", tehnoloģija balstās uz roku darbu - tiek pāršķiroti dalīti savāktie atkritumi, atdalot nederīgos piemaisījumus un sašķirojot otrreizējās izejvielas pa materiālu veidiem. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās un personāla kvalifikācijas	Jauda: <1080 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita. Rezultāts: dalīti savāktie atkritumi sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Mehāniskās šķirošanas iekārtas	Poligons "Dziļā vāda", Krustpils nov.	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums SIA "Vidusdaugavas SPAAO". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta nešķirotu sadzīves atkritumu plūsmas apstrādei – smalcināšanai, mehāniskai šķirošanai pa frakcijām balstoties uz atkritumu plūsmā esošu materiālu fiziskajām (izmērs, blīvums) īpašībām. Iekārtas nodrošina mehānisku melno metālu atdalīšanu.	Jauda: 80000 t/gadā (normālās darba stundas 1 maiņā) Rezultāts: Nešķiroto sadzīves atkritumu plūsma tiek sašķirota 4 frakcijās: 1) Frakcija Nr.1 - <3% Melnie metāli (atkarībā no melno metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 2) Frakcija Nr.2. – 20-30%, galvenokārt otrreizējās izejvielas (papīrs, kartons, plastmasas) ar augstu kaloritāti un zemāku mitruma saturu, piemērota pāršķirošanai manuāli, lai atdalītu materiālu pārstrādei nododamās izejvielas un/vai augstas kvalitātes NAIK ražošanai; 3) Frakcija Nr.3. – 30-40%, materiālu maisījums ½ papīrs, kartons, plastmasas, ½ BNA, inertie atkritumi, koksne, tekstils, gumija u.c. materiāli – bez papildus apstrādes nav izmantojama dēļ augstā mitruma satura un nehomogēnās struktūras – optimālais apsaimniekošanas risinājums – apglabāšana; 4) Frakcija Nr.4. – 40-50%, būtisks BNA īpatsvars (50-70%), pārējo sastāvu veido galvenokārt inerto materiālu smalksne – iespējamie apstrādes veidi – kompostēšana vai anaerobā apstrāde	Iekārtu ekspluatācija uzsākta 2013. gadā, faktisko iekārtu efektivitāti pēc 2013. gada datiem, nav iespējams novērtēt dēļ nelielajiem darbības apjomiem. Iekārtu darbības kvalitatīvo rezultātu noteikšanai nepieciešams mainīt statistikas datu uzskaites veidlapas struktūru. Iekārtas nenodrošina NAIK sagatavošanas procesu līdz gatavam produktam, nepieciešama papildus smalcinātāja uzstādīšana. Otrreizējo izejvielu reģenerācijas uzlabošanai rekomendējama nemagnētisko metālu atdalītāja un gaisa plūsmas

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
				separatora uzstādīšana
Kompostēšanas laukums	Poligons "Dziļā vāda", Krustpils nov.	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums SIA "Vidusdaugavas SPAAO". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta BNA kompostēšana kaudzēs vai vējrinās. Kompostēšanas laukuma aprīkojumā ietilpst speciālais aprīkojums komposta maisīšanai.	Kompostēšanas laukuma platība 8.0 tūkstoši m ² – nominālā jauda 9600 t/ gadā. Atkarībā no kompostējamo materiālu veida un procesa intensitātes iespējams jaudu palielināt	n/a
Kompostēšanas laukums	Madonas nov.	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums SIA "Vidusdaugavas SPAAO". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta BNA kompostēšana kaudzēs vai vējrinās. Kompostēšanas laukuma aprīkojumā neietilpst speciālais aprīkojums komposta maisīšanai.	Kompostēšanas laukuma platība 5.0 tūkstoši m ² – nominālā jauda 6000 t/ gadā. Atkarībā no kompostējamo materiālu veida un procesa intensitātes iespējams jaudu palielināt	n/a
Bioloģiski noārdāmo atkritumu anaerobās apstrādes iekārtas	n/a	n/a	n/a	n/a
Atkritumu apglabāšanas poligons	Poligons "Dziļā vāda", Krustpils nov.	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums SIA "Vidusdaugavas SPAAO". Poligona infrastruktūra ietver atkritumu apglabāšanas krātuvi, infiltrāta savākšanas un attīrīšanas iekārtas, un nepieciešamo tehniku poligona apsaimniekošanai	Apglabājamo atkritumu limits <38442 tonnu gada, atlikusī atkritumu krātuves ietilpība pie šā brīža atkritumu apglabāšanas intensitātes ir pietiekama > 10 gadiem	n/a

Analizējot reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēmu raksturojošos datus kontekstā ar rezultatīvajiem rādītājiem, kas jāsasniedz atkritumu apsaimniekošanas sektorā, jāsecina, ka uz 2013. gadu, neraugoties uz pieejamo infrastruktūru Vidusdaugavas AAR ir liels apglabāto atkritumu apjoms un netiek veikta apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu apjomu mazināšana. Atšķirībā no reģioniem, kur atkritumu reģenerācijas darbības netiek īstenotas nepietiekamās infrastruktūras kapacitātes dēļ, šajā reģionā potenciāli pastāv citi iemesli, piemēram, tehnoloģijas aprobācijas periods vai tamlīdzīgi. Vērtējot infrastruktūras nodrošinājumu, jāatzīst, ka tas uz šo brīdi ir pietiekams, lai nodrošinātu būtisku apglabājamā atkritumu apjoma samazinājumu. Sistēmas pilnveidošanai turpmākajos gados rekomendējams:

- NAIK sagatavošanas tehnoloģiskā procesa iekārtu un aprīkojuma atbilstošas komplektācijas nodrošināšana;
- Atkritumos esošu pārstrādei derīgu materiālu atgūšanas apjomu palielināšana pilnveidojot esošās iekārta ar papildus tehnoloģiskajiem risinājumiem;
- Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras paplašināšana.

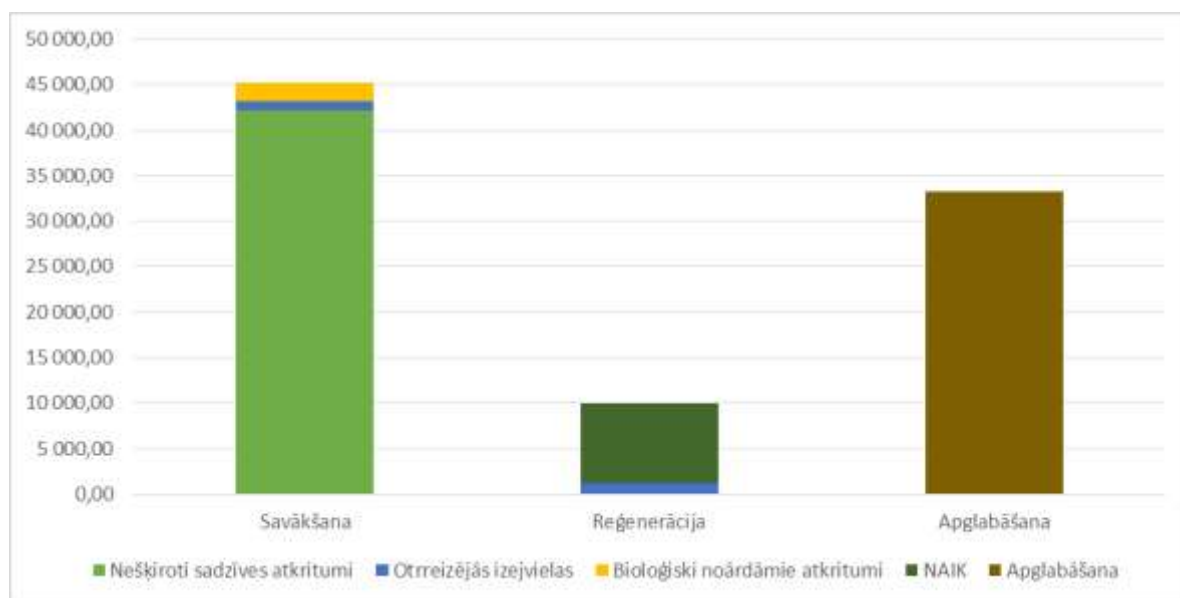
5.6 LIEPĀJAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS

Liepājas AAR ietver 12 pašvaldības: Liepājas pilsētu un Rucavas, Priekules, Aizputes, Brocēnu, Saldus, Pāvilostas, Nīcas, Grobiņas, Durbes, Skrundas, un Vaiņodes novadus. Kopējais iedzīvotāju skaits 144.5

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

tūkstoši. Liepājas AAR kontekstā būtiski atzīmēt, ka reģions tā pašreizējās robežās ir izveidots, 2008. gadā pievienojot Saldus un Brocēnu novadu teritorijas, kuras sākotnēji bija plānots iekļaut Viduskurzemes AAR, kas netika izveidots. Šis faktors lielā mērā nosaka reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēmas policentrisko struktūru. Reģionā ir izveidojušies divi atkritumu apsaimniekošanas centri – reģionālais atkritumu apglabāšanas poligons "Ķīvītes" Grobiņas novadā un SIA "VAAO" ar tās atkritumu reģenerācijas infrastruktūru Brocēnu novadā, šo situāciju nosaka ne tikai AAR veidošanās, bet arī nosacīti lielais attālums no Saldus un Brocēnu novadiem līdz reģionālajai infrastruktūrai Grobiņas novadā, kas attiecīgi atkritumu apsaimniekotājiem lika meklēt risinājumus atkritumu apsaimniekošanas izmaksu, kas saistītas ar atkritumu pārvadāšanu uz poligonu "Ķīvītes", optimizācijai. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus – sadzīves atkritumu savākšanu reģionā sniedz 5 atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi. Poligonu "Ķīvītes" apsaimnieko pašvaldību veidots uzņēmums SIA "Liepājas RAS", uzņēmuma sniegtajos pakalpojumos ietilpst tikai poligona apsaimniekošana, reģionālā atkritumu projekta ietvaros nav tikusi veidota sadzīves atkritumu dalītās vākšanas sistēma. Atkritumu apsaimniekošanu Saldus un Brocēnu novados nodrošina SIA "VAAO", kas ir izveidojusi atkritumu reģenerācijas – sagatavošanas apglabāšanai iekārtas. Apsaimniekoto atkritumu apjomu un veikto apsaimniekošanas darbību raksturojums Liepājas AAR sniegts 5.6. attēlā.

Attēls 5-6. Apsaimniekoto atkritumu raksturojums Liepājas reģionā, 2013. gads (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Liepājas AAR 2013. gadā savāktais kopējais sadzīvē radušos atkritumu apjoms (t.sk. sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros savāktie iepakojuma atkritumu apjomi) sastāda 45.2 tūkstošus tonnu, no kurām dalīti savāktās otrreizējās izejvielas sastāda 2.3%, kas ir zems rādītājs, reģionā uzrādīts arī dalīti savāktais BNA apjoms, tomēr tas netiek kompostēts, bet gan apglabāts poligona "Ķīvītes" bioenerģētiskajās atkritumu šūnās poligona gāzes ieguvei. Neraugoties uz nelielajiem atkritumu dalītās vākšanas apjomiem, reģionā ir konstatēts būtisks atkritumu reģenerācijas apjoms, ko pamatā nodrošina SIA "VAAO" atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtas, NAIK ražošana. Tāpat, gan SIA "VAAO" iekārtās, gan poligonā "Ķīvītes" tiek veikta otrreizējo izejvielu atgūšana no nešķīrotu atkritumu plūsmas. Kopējais reģenerācijai nodotais apjoms 2013. gadā sastāda 22% no savāktā (t.sk. 19,6% NAIK reģenerācija), atkritumu apglabāšanas apjomi nepārsniedz 73,5% (neatbilstība starp kopējos savāktu apjomu un reģenerācijai nodoto un apglabāto apjomu veidojas dēļ atkritumu uzglabāšanas). Datu ticamība Liepājas AAR ir vērtējama kā vidēja, jo attiecībā uz "VAAO" apsaimniekotajiem atkritumiem nav precīzi identificējams savāktais apjoms – precizējot datus, ņemot vērā, ka uzrādītais nešķīrotu sadzīves atkritumu apjoms nav atbilstošs potenciāli aprēķinātajiem apjomiem no SIA "VAAO" apsaimniekotās teritorijas, tika pieņemts, ka

arī uzradītie atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumi ir attiecināmi uz savākto nešķirotu atkritumu apjomu un zem mehāniskās apstrādes atkritumu nosaukuma uzradīti, lai atspoguļotu veiktās reģenerācijas darbības. SIA "VAAO" uzradītais dalīti savākto otrreizējo izejvielu apjoms arī ir vērtējams, kā neatbilstošs atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamībai, attiecīgi var pieņemt, ka kopējais reģionā dalīti savākto otrreizējo izejvielu apjoms ir lielāks nekā uzradītie 2,3%

Datu apkopojums par reģionā pieejamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru, t.sk. atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru sniegts 5.6. tabulā.

5.6.tabula Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras raksturojums Liepājas AAR (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	271 punkti	n/a	n/a
Šķirotu atkritumu savākšanas laukumi	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	4 laukumi	n/a	n/a
Šķirotu atkritumu savākšanas maršruti	Brocēnu, Saldus, Grobiņas nov. Liepājas pils.	Dalīto atkritumu savākšana un izvešana ar bezkonteineru metodi	n/a	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Liepāja	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "Eko Kurzeme", tehnoloģija balstās uz roku darbu - tiek pāršķiroti dalīti savāktie atkritumi, atdalot nederīgos piemaisījumus un sašķirotot otrreizējas izejvielas pa materiālu veidiem. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās presē.	Jauda: <2000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savāktu atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Nīcas nov.	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "Veronija", tehnoloģija balstās uz roku darbu - tiek pāršķiroti dalīti savāktie atkritumi, atdalot nederīgos piemaisījumus un sašķirotot otrreizējas izejvielas pa materiālu veidiem. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās presē.	Jauda: <6000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savāktu atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Grobiņas nov.	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "Liepājas RAS", tehnoloģija balstās uz roku darbu - tiek pāršķiroti dalīti savāktie atkritumi, atdalot nederīgos piemaisījumus un sašķirotot otrreizējas izejvielas pa materiālu veidiem. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei	Jauda: <500 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savāktu atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības	n/a

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
		starp tehnoloģiskā procesa posmiem. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē.	koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	
Manuālās šķirošanas iekārtas	Brocēnu nov.	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "VAAO". Manuālās šķirošanas iekārtas ir atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtu sastāvdaļa. Iekārtas tiek izmantotas, gan otrreizējo izejvielu gan NAIK sagatavošanā. Tehnoloģija balstās uz roku darbu - tiek pāršķiroti dalīti savāktie atkritumi, atdalot nederīgos piemaisījumus un sašķirojot otrreizējas izejvielas pa materiālu veidiem. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē.	Jauda: <40000 t/g, (kopējā atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtu jauda). Manuālās šķirošanas posma jauda atsevišķi nav uzrādīta, un ir vērtējama ne vairāk kā 25% robežās no kopējās jaudas. Rezultāts: dalīti savāktie atkritumi sagatavošana reģenerācijai, NAIK sagatavošana, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	
Mehāniskās šķirošanas iekārtas	Poligons "Ķīvītes", Grobiņas novads.	Iekārtas apsaimnieko SIA "Liepājas RAS". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta nešķirotu sadzīves atkritumu, inerto atkritumu plūsmas apstrādei – smalcināšanai, un melno metālu atdalīšanai.	Jauda: <30000 t/gadā (normālās darba stundas 1 maiņā) Rezultāts: Šobrīd detalizēta informācija par tehnoloģisko risinājumu nav pieejama, bet ir zināms, ka tehnoloģija būs līdzvērtīga citur Latvijā izmantotiem risinājumiem un ietvers metālu atdalīšanu, bioloģiski noārdāmās frakcijas un augstas kaloritātes NAIK frakcijas nodalīšanu	Iekārtu ekspluatāciju paredzēts uzsākt 2015. gadā
Mehāniskās šķirošanas iekārtas	Brocēnu novads	Iekārtas apsaimnieko SIA "VAAO". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta nešķirotu sadzīves atkritumu plūsmas apstrādei – smalcināšanai, mehāniskai šķirošanai pa frakcijām balstoties uz atkritumu plūsmā esošu materiālu fiziskajām (izmērs, blīvums) īpašībām. Iekārtas nodrošina mehānisku melno metālu atdalīšanu. Iekārtās iekļauts manuālās šķirošanas bloks dalīti savāktie atkritumu pāršķirošanai un/vai mehāniskās apstrādes rezultātā iegūtās otrreizējo izejvielu frakcijas pāršķirošanai.	Jauda: <40000 t/gadā (normālās darba stundas 1 maiņā) Rezultāts: Detalizēta tehnoloģisko risinājumu raksturojoša informācija nav pieejama, bet, vadoties pēc apsaimniekotāja sniegtajiem datiem par darbības rezultātu, iekārta nodrošina otrreizējo izejvielu atgūšanu un NAIK sagatavošanu no nešķiroto atkritumu plūsmas (<70% no ienākošā apjoma). Nav informācijas par BNA plūsmas apjomu.	n/a
Kompostēšanas laukums	Brocēnu nov.	Iekārtas apsaimnieko SIA "VAAO". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta BNA kompostēšana kaudzēs vai vējindās. Kompostēšanas laukuma aprīkojumā neietilpst speciālais aprīkojums komposta maisīšanai	Kompostēšanas laukuma platība 1.8 tūkstoši m ² – nominālā jauda 2100 t/ gadā. Atkarībā no kompostējamo materiālu veida un procesa intensitātes iespējams jaudu palielināt.	n/a

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Bioloģiski noārdāmo atkritumu anaerobās apstrādes iekārtas	n/a	n/a	n/a	n/a
Atkritumu apglabāšanas poligons	Poligons "Ķīvītes", Grobiņas nov.	Poligona apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums. Poligona infrastruktūra ietver atkritumu apglabāšanas krātuvi, infiltrāta savākšanas un attīrīšanas iekārtas, gāzes savākšanas un utilizācijas iekārtas (koģenerācija) un nepieciešamo tehniku poligona apsaimniekošanai	Apglabājamo atkritumu limits <90 tūkstošiem tonnu gada, atlikusī atkritumu krātuves ietilpība pie šā brīža atkritumu apglabāšanas intensitātes ir pietiekama > 10 gadiem	n/a

Attiecībā uz Liepājas AAR pašreizējo situāciju kā problēmjautājumi konstatēti:

- atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras zemais pieejamības līmenis vairākās pašvaldībās;
- nepietiekamais atkritumu sagatavošanas apglabāšanai infrastruktūras nodrošinājums poligonā "Ķīvītes";
- nepietiekama bioloģiski noārdāmo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra – poligonā "Ķīvītes" nav izveidota infrastruktūra BNA anaerobai vai aerobai apstrādei;

Savukārt reģiona priekšrocība ir NAIK utilizācijas iespēju nodrošinājums reģiona teritorijā "Cemex" cementa rūpnīcā, ko arī izmanto Saldus un Brocēnu novada atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums nododot utilizācijai visu saražoto NAIK apjomu (> 8 tūkst. t/gadā).

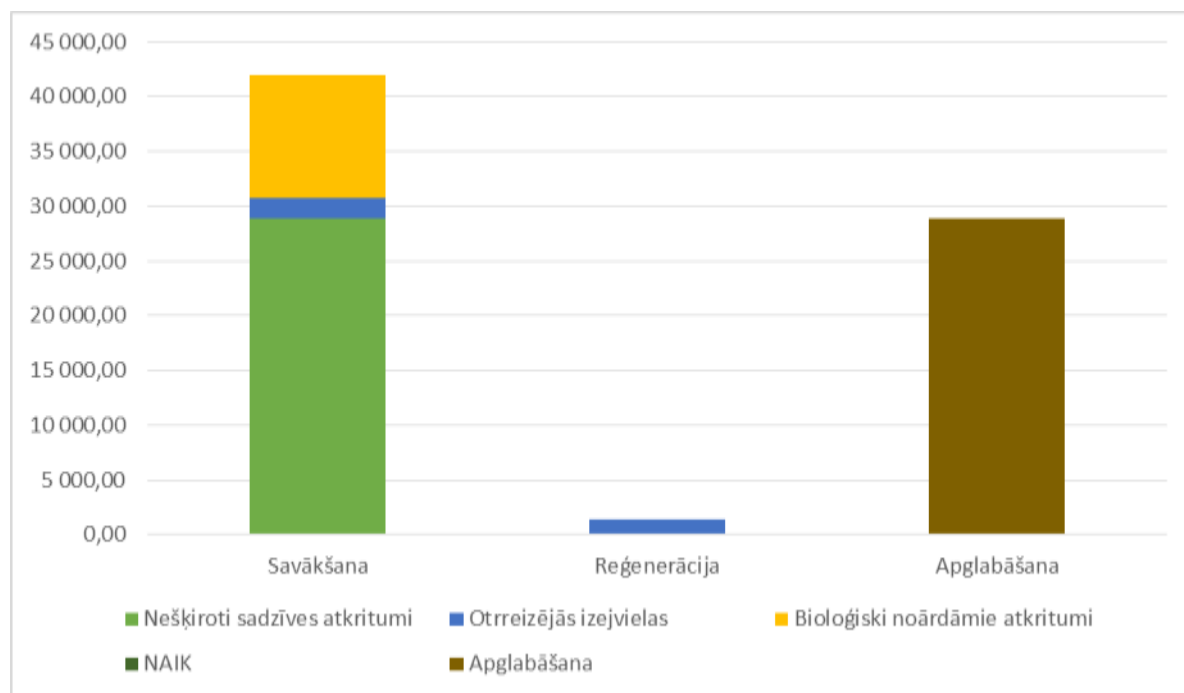
Prioritāri veicamie uzdevumi, kuru izpildei maksimāli īsos iespējamajos termiņos koncentrējami pieejamie resursi, ir:

- Pilnīga atkritumu dalītās vākšanas pakalpojuma nodrošināšana reģiona atkritumu radītājiem;
- BNA frakcijas apstrādes iespēju attīstīšana uzsvāru liekot uz BNA apstrādi ar enerģijas atgūšanu;
- Atkritumos esošu pārstrādei derīgu materiālu atgūšanas apjomu palielināšana pilnveidojot poligonā "Ķīvītes" esošās iekārtas ar papildus tehnoloģiskajiem risinājumiem.

5.7 PIEJŪRAS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS

Piejūras AAR ietver 9 pašvaldības: Jūrmalas pilsētu un Mērsraga, Tukuma, Engures, Kandavas, Talsu, Dundagas, Jaunpils un Rojas novadus. Kopējais iedzīvotāju skaits 136.7 tūkstoši. Piejūras AAR atkritumu apsaimniekošanas sistēmas organizatoriskā struktūra ir unikāla, jo visa atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra t.sk. dalītās vākšanas infrastruktūra, kas tika izveidota reģionālā atkritumu apsaimniekošanas projekta I kārtas ietvaros, ir reģiona pašvaldību uzņēmuma SIA "Atkritumu apsaimniekošanas sabiedrība "Piejūra"" īpašumā, savukārt atkritumu savākšanas un izvešanas pakalpojumus, kas pēc būtības ietver tikai transporta pakalpojumus, sniedz viens atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums, kas vienoti visām AAR pašvaldībām tika izvēlēti publisko iepirkumu procedūras noteiktajā kārtībā. Piejūras AAR reģionālā atkritumu apsaimniekošanas projekta I kārtas ietvaros ir izveidota integrēta sistēma, kas ietver atkritumu dalītās vākšanas nodrošinājumu, atkritumu pārkraušanas šķirošanas staciju tīklu un sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonu. Apsaimniekoto atkritumu apjomu un veikto apsaimniekošanas darbību raksturojums Piejūras AAR sniegts 5.7. attēlā.

Attēls 5-7. Apsaimniekoto atkritumu raksturojums Piejūras reģionā, 2013. gads (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Piejūras AAR 2013. gadā savāktais kopējais sadzīvē radušos atkritumu apjoms (t.sk. sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros savāktie iepakojuma atkritumu apjomi) sastāda 41.9 tūkstošus tonnu, no kurām dalīti savāktās otrreizējās izejvielas sastāda 4.5%. Reģionā uzrādīts būtisks bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītās vākšanas apjoms ~26% no kopējā apjoma. Atkritumu reģenerācijas darbības ietver dalīti savāktu otrreizējo izejvielu nodošanu pārstrādei, saskaņā ar datu apkopojumu 2013. gadā viss otrreizējo izejvielu apjoms pārstrādei nav nodots un daļa tiek uzglabāta. Bioloģiski noārdāmie atkritumi, saskaņā ar pieejamo informāciju tiek uzkrāti, attiecīgi tie nesummējās pie reģenerācijas vai apglabātajiem atkritumu apjomiem, kas 2013. gadā ir 72% (t.sk. reģenerācija 3.3%, apglabāšana 68.7%). Piejūras reģionu raksturojošo datu analīzes rezultāti ir ar salīdzinoši augstu ticamību, gan attiecībā uz kopējo savāktu atkritumu apjomu, gan reģenerācijas apjomiem, tomēr nav viennozīmīga skaidrojuma attiecībā uz bioloģiski noārdāmo atkritumu apjomu savākšanu, iespējams, ka uzrādītie BNA ir nešķiroto sadzīves atkritumu plūsmas daļa, ar augstu biodegradējamās masas koncentrāciju, kas tiek uzglabāta, lai pēc sagatavošanas apglabāšanai iekārtu nodošanas ekspluatācijā tiktu apstrādāta un reģenerēta kompostējot.

Sadzīves atkritumu sagatavošanas apglabāšanai/ reģenerācijai iekārtas tiks izveidotas šobrīd reģionā īstenotā reģionāla atkritumu apsaimniekošanas projekta II kārtas ietvaros. Datu apkopojums par reģionā pieejamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru, t.sk. atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru sniegts 5.7. tabulā.

5.7.tabula Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras raksturojums Piejūras AAR (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	345 punkti	n/a	n/a
Šķiroto atkritumu savākšanas laukumi	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	5 laukumi	n/a	n/a
Šķiroto atkritumu savākšanas maršruti	n/a	n/a	n/a	n/a

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Manuālās šķirošanas iekārtas	Poligons "Janvāri", Talsu nov.	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "AAS Piejūra", tehnoloģiskais risinājums ietver sākotnēju mehānisku pirmapstrādi – melno metālu atdalīšanu ar magnetu un smalko piemaisījumu atsijāšanu ar kaskādes tipa sietu, kam seko otrreizējo izejvielu manuāla šķirošana un nederīgo piemaisījumu atšķirošana. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem, šķirošanas kabīne, kaskādes tipa siets, melno metālu atdalītājs, ķīpu prese.	Jauda: <10000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savākto atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Tukums, Tukuma nov.	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "AAS Piejūra", tehnoloģiskais risinājums ietver sākotnēju mehānisku pirmapstrādi – melno metālu atdalīšanu ar magnetu un smalko piemaisījumu atsijāšanu ar kaskādes tipa sietu, kam seko otrreizējo izejvielu manuāla šķirošana un nederīgo piemaisījumu atšķirošana. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem, šķirošanas kabīne, kaskādes tipa siets, melno metālu atdalītājs, ķīpu prese.	Jauda: <5400 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savākto atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Jūrmala	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "AAS Piejūra", tehnoloģiskais risinājums ietver sākotnēju mehānisku pirmapstrādi – melno metālu atdalīšanu ar magnetu un smalko piemaisījumu atsijāšanu ar kaskādes tipa sietu, kam seko otrreizējo izejvielu manuāla šķirošana un nederīgo piemaisījumu atšķirošana. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem, šķirošanas kabīne, kaskādes tipa siets, melno metālu atdalītājs, ķīpu prese.	Jauda: <9000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savākto atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Roja, Rojas nov.	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "AAS Piejūra", tehnoloģiskais	Jauda: <2000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no	n/a

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
		risinājums ietver sākotnēju otrreizējo izejvielu manuālo šķirošanu un nederīgo piemaisījumu atšķirošanu. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem, ķīpu prese.	apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savāktos atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	
Mehāniskās šķirošanas iekārtas	Poligons "Janvāri", Talsu nov.	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums SIA "AAS Piejūra". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta nešķirotu sadzīves atkritumu plūsmas apstrādei – smalcināšanai, mehāniskai šķirošanai pa frakcijām balstoties uz atkritumu plūsmā esošu materiālu fiziskajām (izmērs, blīvums) īpašībām. Iekārtas nodrošina mehānisku melno metālu atdalīšanu. Iekārtas savietotas ar esošo manuālās šķirošanas līniju	Jauda: 40000 t/gadā (normālās darba stundas 1 maiņā) Rezultāts: Nešķirotu sadzīves atkritumu plūsma tiek sašķirotā 4 frakcijās: 1) Frakcija Nr.1 - <3% Melnie metāli (atkarībā no melno metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 2) Frakcija Nr.2. – 20-30%, galvenokārt otrreizējās izejvielas (papīrs, kartons, plastmasas) ar augstu kaloritāti un zemāku mitruma saturu, piemērota pāršķirošanai manuāli, lai atdalītu materiālu pārstrādei nododamās izejvielas un/vai augstas kvalitātes NAIK ražošanai; 3) Frakcija Nr.3. – 30-40%, materiālu maisījums ½ papīrs, kartons, plastmasas, ½ BNA, inertie atkritumi, koksne, tekstils, gumija u.c. materiāli – bez papildus apstrādes nav izmantojama dēļ augstā mitruma satura un nehomogēnās struktūras – optimālais apsaimniekošanas risinājums – apglabāšana; 4) Frakcija Nr.4. – 40-50%, būtisks BNA īpatsvars (50-70%), pārējo sastāvu veido galvenokārt inerto materiālu smalksne – iespējamie apstrādes veidi – kompostēšana vai anaerobā apstrāde	Iekārtu ekspluatācija tiks uzsākta 2015. gada II pusē. Otrreizējo izejvielu reģenerācijas uzlabošanai rekomendējama nemagnētisko metālu atdalītāja un gaisa plūsmas separatora uzstādīšana
Mehāniskās šķirošanas iekārtas	Jūrmala (šķirošanas stacijas)	Iekārtas apsaimnieko SIA "AAS Piejūra". Mehāniskās šķirošanas iekārtas savietotas ar esošo šķirošanas līniju. Mehāniskās šķirošanas tehnoloģiskajā posmā tiek veikta nešķirotu atkritumu smalcināšana, mehāniskā šķirošanai pa frakcijām balstoties uz atkritumu plūsmā esošu	Jauda: <20000 t/gadā (normālās darba stundas 1 maiņā) Rezultāts: Nešķirotu sadzīves atkritumu plūsma tiek sašķirotā 3 frakcijās: 1) Frakcija Nr.1 - <3% Melnie metāli (atkarībā no melno	Iekārtu ekspluatācija tiks uzsākta 2015. gada II pusē. Otrreizējo izejvielu reģenerācijas

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
		materiālu fiziskajām (izmērs, blīvums) īpašībām. Iekārtas nodrošina mehānisku melno metālu atdalīšanu.	metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 2) Frakcija Nr.2. – 40-50%, būtisks BNA īpatsvars (50-70%), pārējo sastāvu veido galvenokārt inerto materiālu smalksne – iespējamie apstrādes veidi – kompostēšana vai anaerobā apstrāde; 3) Frakcija Nr.3. – 50-60%, materiālu: papīrs, kartons, plastmasas, koksne, tekstils, gumija u.c. maisījums, ar BNA piejaukumiem līdz 30%, Bez papildus apstrādes izmantojama tikai kā zemas kvalitātes NAIK sagatavošanas izejviela. Frakciju iespējams apstrādāt manuāli atšķirojot otrreizējās izejvielas vai augstas kvalitātes NAIK sagatavošanas izejvielas	uzlabošanai rekomendējama nemagnētisko metālu atdalītāja un gaisa plūsmas separatora uzstādīšana
Kompostēšanas laukums	Poligons "Janvāri", Talsu nov.	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums SIA "AAS Piejūra". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta BNA kompostēšana kaudzēs vai vējvindās. Kompostēšanas laukuma aprīkojumā ietilpst speciālais aprīkojums komposta maisīšanai.	Kompostēšanas laukuma platība 5.0 tūkstoši m ² – nominālā jauda 6000 t/ gadā. Atkarībā no kompostējamo materiālu veida un procesa intensitātes iespējams jaudu palielināt	n/a
Kompostēšanas laukums	Jūrmala.	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums SIA "AAS Piejūra". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta BNA kompostēšana kaudzēs vai vējvindās. Kompostēšanas laukuma aprīkojumā neietilpst speciālais aprīkojums komposta maisīšanai.	Kompostēšanas laukuma platība 5.0 tūkstoši m ² – nominālā jauda 6000 t/ gadā. Atkarībā no kompostējamo materiālu veida un procesa intensitātes iespējams jaudu palielināt	n/a
Kompostēšanas laukums	Tukums.	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums SIA "AAS Piejūra". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta BNA kompostēšana kaudzēs vai vējvindās. Kompostēšanas laukuma aprīkojumā neietilpst speciālais aprīkojums komposta maisīšanai.	Kompostēšanas laukuma platība 5.0 tūkstoši m ² – nominālā jauda 6000 t/ gadā. Atkarībā no kompostējamo materiālu veida un procesa intensitātes iespējams jaudu palielināt	n/a
Bioloģiski noārdāmo atkritumu anaerobās apstrādes iekārtas	n/a	n/a	n/a	n/a
Atkritumu apglabāšanas poligons	Poligons "Janvāri", Talsu nov.	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums SIA "AAS Piejūra". Poligona infrastruktūra ietver atkritumu apglabāšanas krātuvi, infiltrāta savākšanas un attīrīšanas iekārtas, gāzes savākšanas sistēmu un utilizācijas iekārtu (lāpa, sadedzināšana bez	Apglabājamo atkritumu limits <110000 tonnu gada, atlikusi atkritumu krātuves ietilpība pie šā brīža atkritumu apglabāšanas intensitātes ir pietiekama 8-10 gadiem	Poligona gāzes savākšanas sistēma tiks nodota ekspluatācijā 2015. gadā

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
		enerģijas atgūšanas) un nepieciešamo tehniku poligona apsaimniekošanai		

Analizējot reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēmu raksturojošos datus – apsaimniekotos atkritumu apjomus, pieejamo reģenerācijas infrastruktūru - kontekstā ar rezultatīvajiem rādītājiem, kas jāsasniedz atkritumu apsaimniekošanas sektorā, jāsecina, ka uz 2013. gadu, neraugoties uz infrastruktūras pieejamību, Piejūras AAR ir zems dalīti savākto otrreizējo izejvielu apjoms. Otrs aspekts, kas ietekmē sistēmas efektivitāti, ir atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtu trūkums poligonā "Janvāri", kas neļauj pietiekami samazināt apglabāto atkritumu apjomu, tomēr attiecībā uz šo faktoru, jau šobrīd ir paredzams risinājums - iekārtu izveide reģionālā atkritumu apsaimniekošanas projekta II kārtas ietvaros. Attiecībā uz BNA reģenerāciju līdz ar sagatavošanas apglabāšanai iekārtu nodošanu ekspluatācijā ir rekomendējama BNA anaerobās apstrādes iekārtu izveide, kā arī atkritumos esošu pārstrādei derīgu materiālu atgūšanas apjomu palielināšana pilnveidojot esošās iekārta ar papildus tehnoloģiskajiem risinājumiem.

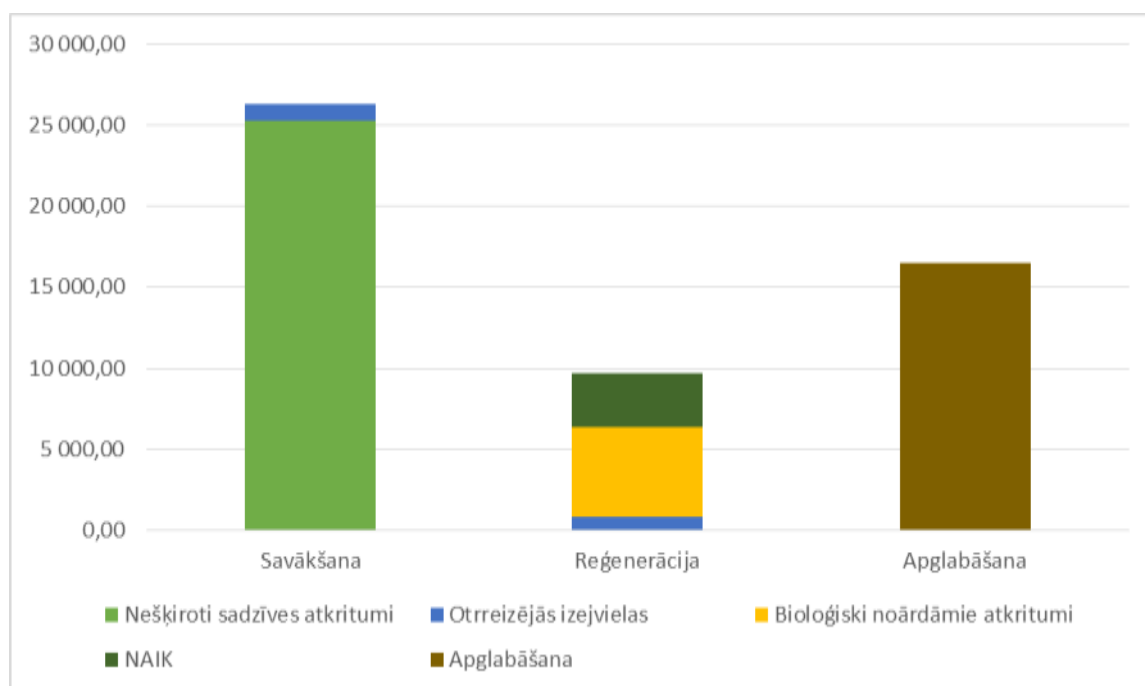
5.8 VENTSPILS ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS

Ventspils AAR ietver 4 pašvaldības: Ventspils pilsētu un Ventspils, Kuldīgas un Alsungas novadus. Kopējais iedzīvotāju skaits 74.2 tūkstoši. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus – sadzīves atkritumu savākšanu nodrošina 2 atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi, no kuriem lielākais - SIA „Ventspils labiekārtošanas kombināts”, kas veic atkritumu savākšanu un izvešanu ~ 50 tūkstošiem iedzīvotāju, apsaimnieko arī reģionālo atkritumu apglabāšanas poligonu „Pentuļi”. Otrs pakalpojumu sniedzējs ir SIA “Kuldīgas komunālie pakalpojumi”, kas apsaimnieko Kuldīgas novada teritoriju. Ventspils AAR robežas sākotnēji ietvēra Ventspils pilsētas un bijušā Ventspils rajona teritoriju, Kuldīgas novada teritorija reģionam tika pievienota 2008. gadā pēc plānotā Viduskurzemes reģiona sadalīšanas. Arī šobrīd reģionā faktiski darbojas divas paralēlas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas, kuru vienīgā kopīgi izmantotā infrastruktūra ir reģionālais atkritumu apglabāšanas poligons “Pentuļi”. Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra ir izveidota 2 reģionālās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstības projekta kārtās – pirmā kārtā ietvēra atkritumu apglabāšanas poligona izbūvi un atkritumu savākšanas, t.sk. atkritumu dalītās savākšanas sistēmas izveidi, otrās kārtas, ietvaros kuras īstenošana noslēdzās 2012. gadā poligonā “Pentuļi” tika izveidotas atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtas un bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes – anaerobās fermentācijas iekārtas. Papildus, pie reģionālā atkritumu apglabāšanas poligona ir izveidotas SIA “Vereco” atkritumu šķirošanas iekārtas, kurās ir paredzēts apstrādāt poligonā radītos atkritumu mehāniskās apstrādes atkritumus. Kuldīgas novada teritorijā atkritumu apsaimniekošanas sistēmas infrastruktūras pilnveidošana reģionālā projekta ietvaros nav veikta un esošā infrastruktūra ir izveidota pēc vietējā atkritumu apsaimniekošanas uzņēmuma iniciatīvas.

Apsaimniekoto atkritumu apjomu un veikto apsaimniekošanas darbību raksturojums sniegts 5.8. attēlā.

Attēls 5-8. Apsaimniekoto atkritumu raksturojums Ventspils reģionā, 2013. gads (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Ventspils AAR 2013. gadā savāktais kopējais sadzīvē radušos atkritumu apjoms (t.sk. sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros savāktie iepakojuma atkritumu apjomi) sastāda 26.3 tūkstošus tonnu, no kurām dalīti savāktās otrreizējās izejvielas ir 3.9%. Atkritumu reģenerācijas apjomi pa reģenerācijas veidiem precīzi nav identificējami, tomēr, balstoties uz poligona apsaimniekotāja sniegto informāciju, var secināt, ka ~35% no nešķiroto sadzīves atkritumu plūsmas ir reģenerēti izmantojot mehāniski bioloģisko apstrādi, un iegūstot ~ 5,5 tūkstošus tonnu BNA frakciju un ~3,3 tūkstošus tonnu NAIK ražošanas izejmateriālu. Kopējais reģionā apglabātais atkritumu apjoms 2013. gadā nepārsniedz 63%.

Datu apkopojums par reģionā pieejamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru, t.sk. atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru sniegts 5.8. tabulā.

5.8.tabula Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras raksturojums Ventspils AAR (Datu avots: Autora apkopotie dati)

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	91 punkts	n/a	n/a
Šķiroto atkritumu savākšanas laukumi	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	5 laukumi	n/a	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Ventspils novads	Iekārtas apsaimnieko SIA "Vereco", tehnoloģija balstās uz mehānisku šķirošanu un roku darbu - tiek pāršķirota poligona tehnoloģisko iekārtu darbības rezultātā iegūtā, nešķiroto atkritumu plūsmas cietā frakcija atdalot nederīgos piemaisījumus un sašķirojot otrreizējās izejvielas pa materiālu veidiem. Mehāniskā šķirošana ietver smalksnes atdalīšanu ar sietu palīdzību, melno un krāsmetālu atdalīšanu, vieglās frakcijas atdalīšanu ar gaisa plūsmas separatoru.	Jauda: <12500 t/g, Rezultāts: ienākošo atkritumu plūsmas sašķirošana 5 frakcijās: 1)Frakcija Nr.1 - <5% Melnie metāli (atkarībā no melno metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 2) Frakcija Nr.2 - <5% krāsmetāli (atkarībā no melno metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 3)Frakcija Nr.3. ~ 10%, plastmasa materiālu reģenerācijai;	n/a

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
		Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē.	4) Frakcija Nr.4. ~15% inerti materiāli, smalksnes 5) Frakcija Nr.5. ~65% NAIK	
Manuālās šķirošanas iekārtas	Kuldīgas novads, Kuldīga	Iekārtas apsaimnieko Kuldīgas novada pašvaldības uzņēmums, tehnoloģija balstās uz roku darbu - tiek pāršķiroti dalīti savāktie atkritumi, atdalot nederīgos piemaisījumus un sašķirojot otrreizējas izejvielas pa materiālu veidiem. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē.	Jauda: <2000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita Rezultāts: dalīti savāktie atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Mehāniskās šķirošanas iekārtas	Poligons "Pentulji", Ventspils novads	Iekārtas apsaimnieko SIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta nešķirotu sadzīves atkritumu plūsmas apstrādei. Atkritumu sadalīšana frakcijās tiek nodrošināta pakļaujot sadzīves atkritumus ļoti augstam mehāniskam spiedienam ar caurdurošu/caurspiedošu virzuli cilindā pret perforētu triecienplātnes matricu, organiskās frakcijas reagē kā šķidrums un tiek izspiests caur urbumiem triecienplātnē, bet cietās un šķiedru frakcijas paliek kompresijas kamerā.	Jauda:< 22500 t/gadā (normālās darba stundas 1 maiņā) Rezultāts: Nešķiroto sadzīves atkritumu plūsma tiek sašķirota 2 frakcijās: 1)Frakcija Nr.1 - ~30% bioloģiski noārdāmā frakcija, izmantojama anaerobajai fermentācijai; 2)Frakcija Nr.2. – ~70%, materiālu maisījums ½ papīrs, kartons, plastmasas, inertie atkritumi, koksne, tekstils, gumija u.c. materiāli – bez papildus apstrādes nav izmantojama dēļ nehomogēnās struktūras – nepieciešama papildus apstrāde pirms utilizācijas.	n/a
Kompostēšanas laukums	Poligons "Pentulji", Ventspils novads	Iekārtas apsaimnieko SIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta BNA kompostēšana kaudzēs vai vējriņdās. Kompostēšanas laukuma aprīkojumā neietilpst speciālais aprīkojums komposta maisīšanai	Kompostēšanas laukuma platība 1.7 tūkstoši m ² – nominālā jauda 2000 t/gadā. Atkarībā no kompostējamo materiālu veida un procesa intensitātes iespējams jaudu palielināt	n/a
Bioloģiski noārdāmo atkritumu anaerobās apstrādes iekārtas	Poligons "Pentulji", Ventspils novads	Iekārtas apsaimnieko SIA "Ventspils labiekārtošanas kombināts". Anaerobās fermentācijas iekārtas, paredzēts apstrādāt arī NAI dūņas. Iegūto biogāzi paredzēts utilizēt apkures katlā	Jauda:< 22000 t/gadā Rezultāts: pārstrādāta atkritumos esoša BNA frakcija, saražotais gāzes apjoms 1338 tūkstoši m ³ /gadā	n/a
Atkritumu apglabāšanas poligons	Poligons "Pentulji", Ventspils novads	Poligonu apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums. Poligona infrastruktūra ietver atkritumu apglabāšanas krātuvi, infiltrāta savākšanas un attīrīšanas iekārtas, gāzes savākšanas un utilizācijas iekārtas (lāpa bez enerģijas atgūšanas) un	Apglabājamo atkritumu limits <36 tūkstošiem tonnu gada, atlikusī atkritumu krātuves ietilpība pie šā brīža atkritumu apglabāšanas intensitātes ir pietiekama > 10 gadiem	n/a

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

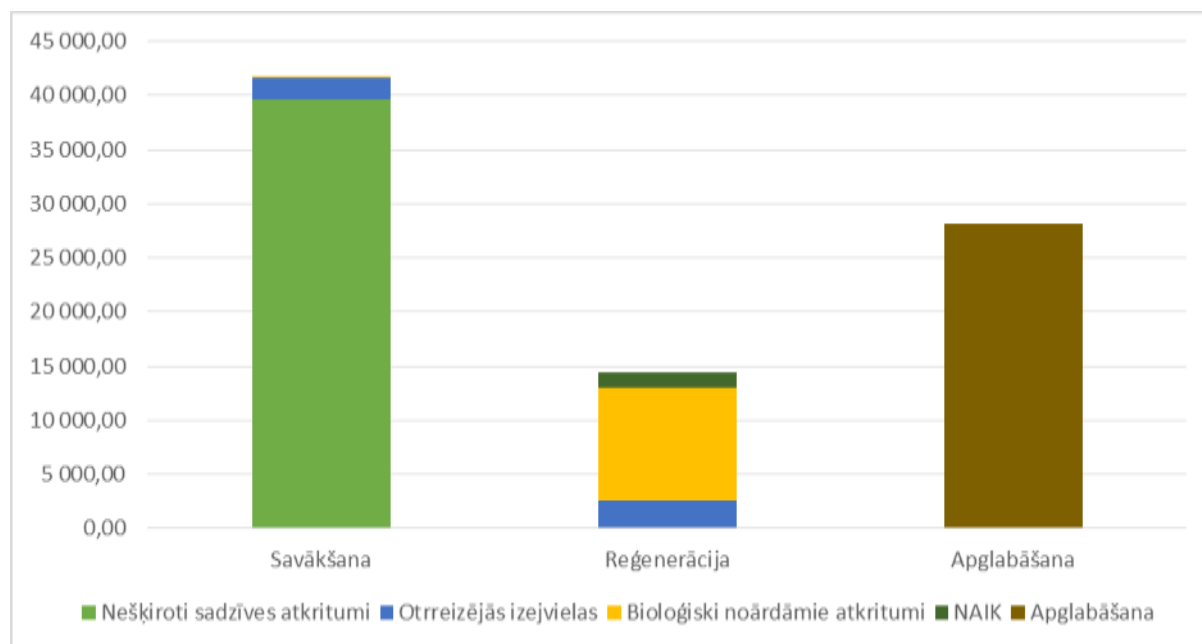
Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
		nepieciešamo tehniku poligona apsaimniekošanai		

Analizējot reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēmu raksturojošos datus kontekstā ar rezultatīvajiem rādītājiem, kas jāsasniedz atkritumu apsaimniekošanas sektorā, jāsecina, ka Ventspils AAR šobrīd ir izpildīti priekšnoteikumi, lai veiktu atkritumu sagatavošanas apglabāšanai darbības ar mērķi samazināt apglabājamo atkritumu apjomu. Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstības līmenis ir zemāks, tādēļ nākamajos gados ir nepieciešams paplašināt atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamību izveidojot papildus sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktus. Tāpat, lai maksimāli efektīvi izmantotu BNA apstrādes rezultātā iegūto biogāzi, ir nepieciešams papildināt poligonā "Pentuļi" izveidoto infrastruktūru ar atbilstošas jaudas koģenerācijas iekārtām, kas šobrīd nav nodrošinātas.

5.9 ZEMGALES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS

Zemgales AAR ietver 10 pašvaldības: Jelgavas pilsētu un Jelgavas, Bauskas, Ozolnieku, Rundāles, Dobeles, Vecumnieku, Auces, Tērvetes un Iecavas novadus. Kopējais iedzīvotāju skaits 167.8 tūkstoši. Atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus – sadzīves atkritumu savākšanu nodrošina 9 atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi. Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūra ietver Zemgales reģiona atkritumu apsaimniekošanas projekta I kārtas ietvaros izbūvēto infrastruktūru – diviem atkritumu apglabāšanas poligoniem, manuālo atkritumu šķirošanas līniju Jelgavas pilsētā, un atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru. Minēto infrastruktūru apsaimnieko pašvaldību dibināts uzņēmums SIA "Zemgales EKO". Papildus šai infrastruktūrai reģionā ir izveidota viena manuālā atkritumu šķirošanas līnija, ko apsaimnieko SIA "Vides serviss" un atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtas poligonā Brakšķi, ko apsaimnieko SIA "Jelgavas komunālie pakalpojumi". Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādei, pie poligona "Brakšķi" ir izbūvēta bioenerģijas šūna, kurā no atšķīrotā BNA plūsmas tiek ražota biogāze. Apsaimniekoto atkritumu apjomu un veikto apsaimniekošanas darbību raksturojums sniegts 5.9. attēlā.

Attēls 5-9. Apsaimniekoto atkritumu raksturojums Zemgales reģionā, 2013. gads (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Zemgales AAR 2013. gadā savāktais kopējais sadzīvē radušos atkritumu apjoms (t.sk. sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros savāktie iepakojuma atkritumu apjomi) sastāda 41.7 tūkstošus tonnu, no kurām dalīti savāktās otrreizējās izejvielas ir 5%. Atkritumu reģenerācijas apjomi ietver mehāniski atšķirotu BNA reģenerāciju nedaudz vairāk kā 10 tūkstošu tonnu apmērā ~ 1.5 tūkstošus tonnu NAIK reģenerāciju un otrreizējo izejvielu reģenerāciju. Kopējais reģionā apglabātais atkritumu apjoms 2013. gadā nepārsniedz 68%.

Datu apkopojums par reģionā pieejamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru, t.sk. atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru sniegts 5.9. tabulā.

5.9.tabula Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras raksturojums Zemgales AAR (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	393 punkti	n/a	n/a
Šķirotu atkritumu savākšanas laukumi	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	6 laukumi	n/a	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Bauskas novads, Bauska	Iekārtas apsaimnieko SIA "Vides serviss", tehnoloģija balstās uz roku darbu - tiek pāršķiroti dalīti savāktie atkritumi, atdalot nederīgos piemaisījumus un sašķirot otrreizējās izejvielas pa materiālu veidiem. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās presē.	Jauda: <3000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita Rezultāts: dalīti savāktu atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Jelgava	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "Zemgales EKO", tehnoloģiskais risinājums ietver sākotnēju mehānisku pirmapstrādi – melno metālu atdalīšanu ar magnētu un smalko piemaisījumu atsijāšanu	Jauda: <10000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (pamaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars),	n/a

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
		ar kaskādes tipa sietu, kam seko otrreizējo izejvielu manuāla šķirošana un nederīgo piemaisījumu atšķirošana. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem, šķirošanas kabīne, kaskādes tipa siets, melno metālu atdalītājs, ķīpu prese.	šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savākto atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas kvalitātes un personāla kvalifikācijas	
Mehāniskās šķirošanas iekārtas	"Brakšķi", Jelgavas nov.	Iekārtas apsaimnieko SIA "Jelgavas komunālie pakalpojumi", tehnoloģija balstās uz mehānisku nešķīrotās atkritumu plūsmas Mehāniskā šķirošana ietver atkritumu smalcināšanu, smalkās BNA saturošas frakcijas atdalīšanu ar cilindra sieta palīdzību, melno un krāsmetālu atdalīšanu, vieglās frakcijas atdalīšanu ar gaisa plūsmas separatoru. NAIK frakcijas otrreizējo smalcināšanu, NAIK žāvēšanu. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē.	Jauda: <30000 t/g, Rezultāts: ienākošo atkritumu plūsmas sašķirošana 5 frakcijās: 1) Frakcija Nr.1 - <3% Melnie metāli (atkarībā no melno metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 2) Frakcija Nr.2 - <1% krāsmetāli (atkarībā no melno metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 3) Frakcija Nr.3. ~ 20%, Bioloģiski noārdāmie atkritumi; 4) Frakcija Nr.4. ~25% no atkritumiem iegūts kurināmais 5) Frakcija Nr.5. ~50% apglabājamie atkritumi	n/a
Kompostēšanas laukums	"Brakšķi", Jelgavas nov.	Iekārtas apsaimnieko SIA "Jelgavas labiekārtošanas kombināts". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta BNA kompostēšana kaudzēs vai vējriņdās. Kompostēšanas laukuma aprīkojumā neietilpst speciālais aprīkojums komposta maisīšanai	Kompostēšanas laukuma platība 2.6 tūkstoši m ² – nominālā jauda 3100 t/gadā. Atkarībā no kompostējamo materiālu veida un procesa intensitātes iespējams jaudu palielināt	n/a
Bioloģiski noārdāmo atkritumu anaerobās apstrādes iekārtas	"Brakšķi", Jelgavas nov.	Iekārtas apsaimnieko SIA "KULK". Bioenerģijas šūna. Šūnā pa sekcijām tiek pildīti BNA, pēc sekcijas papildīšanas sekcijā tiek ierīkota gāzes savākšana sistēma un izveidots pārklājums un uzsākta biogāzes ieguve un utilizācija. Pēc biogāzes ieguves posma tiek veikta BNA masas ekskavācija un izmantošana.	Jauda:< 14000 t/gadā Rezultāts: iegūta biogāze, novērtētais gāzes potenciāls ~ 190 m ³ /t.	n/a
Atkritumu apglabāšanas poligons	Poligons "Brakšķi", Jelgavas novads	Poligonu apsaimnieko SIA "Zemgales EKO. Poligona infrastruktūra ietver atkritumu apglabāšanas krātuvi, infiltrāta savākšanas sistēmu, gāzes savākšanas sistēmu un nepieciešamo tehniku poligona apsaimniekošanai	Apglabājamo atkritumu limits <22 tūkstošiem tonnu gada, atlikusī atkritumu krātuves ietilpība pie šā brīža atkritumu apglabāšanas intensitātes ir pietiekama ~1 gadam	n/a

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

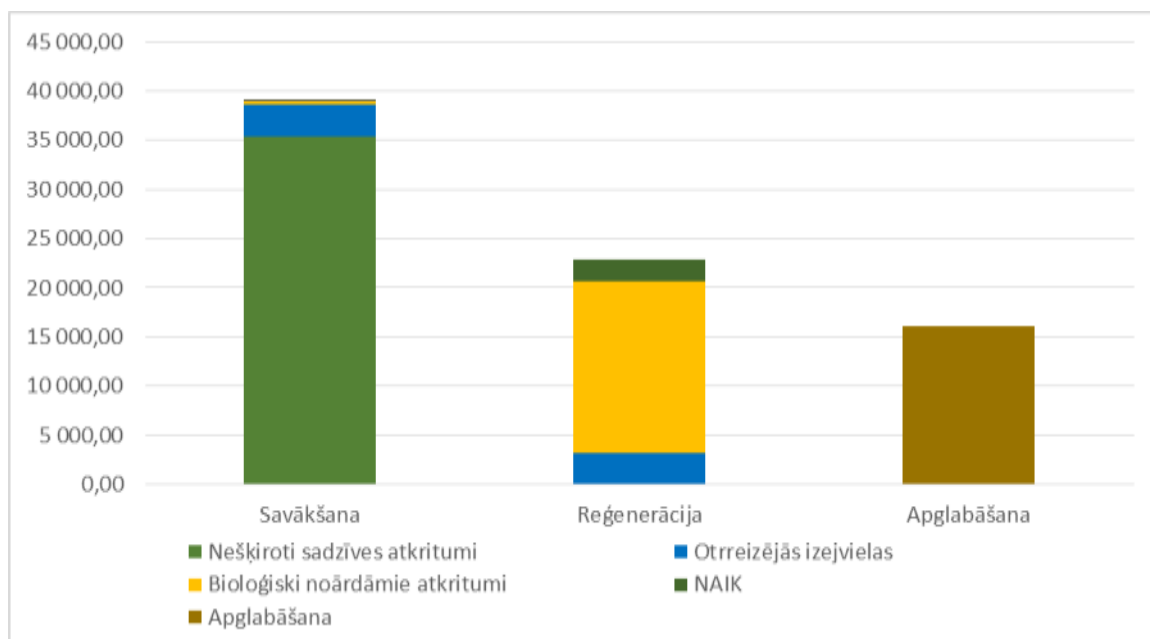
Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Atkritumu apglabāšanas poligons	Poligons "Grantiņi", Bauskas novads	Poligonu apsaimnieko SIA "Zemgales EKO. Poligona infrastruktūra ietver atkritumu apglabāšanas krātuvi, infiltrāta savākšanas sistēmu, gāzes savākšanas sistēmu (gāzes utilizācija lāpā bez enerģijas atgūšanas) un nepieciešamo tehniku poligona apsaimniekošanai	Apglabājamo atkritumu limits <11 tūkstošiem tonnu gada, atlikusī atkritumu krātuves ietilpība pie šā brīža atkritumu apglabāšanas intensitātes ir pietiekama ~1-2 gadiem	n/a

Analizējot reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēmu raksturojošos datus kontekstā ar rezultatīvajiem rādītājiem, kas jāsasniedz atkritumu apsaimniekošanas sektorā, jāsecina, ka Zemgales AAR šobrīd ir izpildīti priekšnoteikumi, lai veiktu atkritumu sagatavošanas apglabāšanai darbības ar mērķi samazināt apglabājamo atkritumu apjomu. Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstības līmenis ir augsts, tomēr infrastruktūras nodrošinājums nesniedz sagaidāmo atdevi, ko pamatā ietekmē motivācijas trūkums atkritumu radītājiem iesaistīties atkritumu šķirošanā. Paralēli esošai BNA apsaimniekošanas infrastruktūrai, būtu nepieciešams no tehniskiem, ekonomiskiem un vides aspektiem izvērtēt anaerobās fermentācijas iekārtu izveides lietderību.

5.10 ZIEMEĻVIDZEMES ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS REĢIONS

Ziemeļvidzemes AAR ietver 22 pašvaldības: Valmieras pilsētu un Alojas, Līgatnes, Strenču, Kocēnu, Rūjienas, Mazsalacas, Cēsu, Pārgaujas, Smiltenes, Limbažu, Salacgrīvas, Priekuļu, Jaunpiebalgas, Amatas, Naukšēnu, Valkas, Raunas, Burtnieku, Krimuldas, Vecpiebalgas, un Beverīnas novadus. Kopējais iedzīvotāju skaits 160.2 tūkstoši. Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu reģionā nodrošina 1 atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums - SIA "ZAAO", kura īpašnieki ir reģiona pašvaldības. SIA "ZAAO" reģionā sniedz pilna spektra atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus sākot no atkritumu savākšanas, t.sk. dalītās savākšanas, līdz atkritumu sagatavošanas apglabāšanai nodrošināšanas un reģionālā poligona "Daibe" apsaimniekošanas. Ziemeļvidzemes AAR atkritumu apsaimniekošanas sistēma ir raksturojama, kā izteikti centralizēta. Apsaimniekoto atkritumu apjomu un veikto apsaimniekošanas darbību raksturojums Ziemeļvidzemes AAR sniegts 5.10. attēlā.

Attēls 5-10. Apsaimniekoto atkritumu raksturojums Ziemeļvidzemes reģionā, 2013. gads (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Ziemeļvidzemes AAR 2013. gadā savāktais kopējais sadzīvē radušos atkritumu apjoms (t.sk. sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros savāktie iepakojuma atkritumu apjomi) sastāda 39.0 tūkstošus tonnu, no kurām dalīti savāktās otrreizējās izejvielas sastāda 8.5%. Bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītās vākšanas apjomi ir minimāli, tomēr būtisku ieguldījumu apglabāto atkritumu samazinājumā sniedz atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtu ekspluatācija. Kā rezultātā no sadzīves atkritumu apjoma apglabāti tiek tikai nedaudz vairāk nekā 40%

Datu apkopojums par reģionā pieejamo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru, t.sk. atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūru sniegts 5.10. tabulā.

5.10.tabula Atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras raksturojums Ziemeļvidzemes AAR (Datu avots: Autora apkopotī dati)

Infrastruktūras veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	516 punkti	n/a	n/a
Šķiroto atkritumu savākšanas laukumi	Informācija sniegta ziņojuma 1.pielikumā	15 laukumi	n/a	n/a
Šķiroto atkritumu savākšanas maršruti	Visās reģiona pašvaldībās	Dalīto atkritumu savākšana un izvešana ar bezkonteineru metodi	n/a	n/a
Manuālās šķirošanas iekārtas	Poligons "Daibe", Pārgaujas nov.	Iekārtas apsaimniekotājs SIA "ZAAO", tehnoloģiskais risinājums ietver sākotnēju mehānisku pirmapstrādi – melno metālu atdalīšanu ar magnētu un smalko piemaisījumu atsijāšanu, kam seko otrreizējo izejvielu manuāla šķirošana un nederīgo piemaisījumu atšķirošana. Sagatavotais materiāls tiek sapresēts ķīpās ķīpu presē. Iekārtas aprīkojumā ietilpst transportiera lentas šķirojamā	Jauda: <10000 t/g, jauda galvenokārt atkarīga no apstrādājamā materiāla kvalitātes (piemaisījumu un derīgo materiālu īpatsvars), šķirošanā iesaistīto darbinieku skaita un kvalifikācijas Rezultāts: dalīti savāktie atkritumu sagatavošanas reģenerācijai, lietderības koeficients atkarīgs no ienākošo atkritumu plūsmas	n/a

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
		materiāla pārvadei starp tehnoloģiskā procesa posmiem, šķirošanas kabīne, kaskādes tipa siets, melno metālu atdalītājs, ķīpu prese.	kvalitātes un personāla kvalifikācijas	
Mehāniskās šķirošanas iekārtas	Poligons "Daibe", Pārgaujas nov.	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums SIA "ZAAO". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta nešķirotu sadzīves atkritumu plūsmas apstrādei – smalcināšanai, mehāniskai šķirošanai pa frakcijām balstoties uz atkritumu plūsmā esošu materiālu fiziskajām (izmērs, blīvums) īpašībām. Iekārtas nodrošina mehānisku melno metālu atdalīšanu.	Jauda: 30000 t/gadā (normālās darba stundas 1 maiņā) Rezultāts: Nešķirotu sadzīves atkritumu plūsmas tiek sašķirotas 4 frakcijās: 1) Frakcija Nr.1 - <3% Melnie metāli (atkarībā no melno metālu īpatsvara ienākošo atkritumu plūsmā); 2) Frakcija Nr.2. – 20-30%, galvenokārt otrreizējās izejvielas (papīrs, kartons, plastmasas) ar augstu kaloritāti un zemāku mitruma saturu, piemērota pāršķirošanai manuāli, lai atdalītu materiālu plūsmā nododamās izejvielas un/vai augstas kvalitātes NAIK ražošanai; 3) Frakcija Nr.3. – 30-40%, materiālu maisījums ½ papīrs, kartons, plastmasas, ½ BNA, inertie atkritumi, koksne, tekstils, gumija u.c. materiāli – bez papildus apstrādes nav izmantojama dēļ augstā mitruma satura un nehomogēnās struktūras – optimālais apsaimniekošanas risinājums – apglabāšana; 4) Frakcija Nr.4. – 40-50%, būtisks BNA īpatsvars (50-70%), pārējo sastāvu veido galvenokārt inerti materiāli smalksne – iespējamie apstrādes veidi – kompostēšana vai anaerobā apstrāde	Iekārtas nenodrošina NAIK sagatavošanas procesu līdz gatavam produktam, nepieciešama papildus smalcinātāja uzstādīšana. Otrreizējo izejvielu reģenerācijas uzlabošanai rekomendējama nemagnētisko metālu atdalītāja un gaisa plūsmas separatora uzstādīšana
Kompostēšanas laukums	Poligons "Daibe", Pārgaujas nov.	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums SIA "ZAAO". Iekārtu tehnoloģija ir paredzēta BNA kompostēšana kaudzēs vai vējindās. Kompostēšanas laukuma aprīkojumā neietilpst speciālais aprīkojums komposta maisīšanai.	Kompostēšanas laukuma platība 5.0 tūkstoši m ² – nominālā jauda 6000 t/ gadā. Atkarībā no kompostējamo materiālu veida un procesa intensitātes iespējams jaudu palielināt	n/a
Bioloģiski noārdāmo atkritumu anaerobās apstrādes iekārtas	n/a	n/a	n/a	n/a
Atkritumu apglabāšanas poligons	Poligons "Daibe", Pārgaujas nov.	Iekārtas apsaimnieko reģionālais pašvaldību uzņēmums SIA "ZAAO". Poligona infrastruktūra ietver atkritumu apglabāšanas krātuvi, infiltrāta savākšanas un	Atlikusī atkritumu krātuves ietilpība pie šā brīža atkritumu apglabāšanas intensitātes ir pietiekama > 10 gadiem	n/a

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Infrastrukturā veids	Novietojums reģionā	Apraksts	Jauda / rezultāts	Piezīmes
		attīrīšanas iekārtas, poligona gāzes savākšanas iekārtas un nepieciešamo tehniku poligona apsaimniekošanai		

Analizējot reģiona atkritumu apsaimniekošanas sistēmu raksturojošos datus kontekstā ar rezultatīvajiem rādītājiem, kas jāsasniedz atkritumu apsaimniekošanas sektorā, jāsecina, ka uz 2013. gadu, Ziemeļvidzemes AAR ir sasniegti augsti rādītāji attiecībā uz apglabāto atkritumu apjoma samazinājumu un atkritumu reģenerācijas apjomu palielināšanu.

Vērtējot infrastruktūras nodrošinājumu, jāatzīst, ka tas uz šo brīdi ir pietiekams, bet sistēmas pilnveidošanai turpmākajos gados rekomendējams:

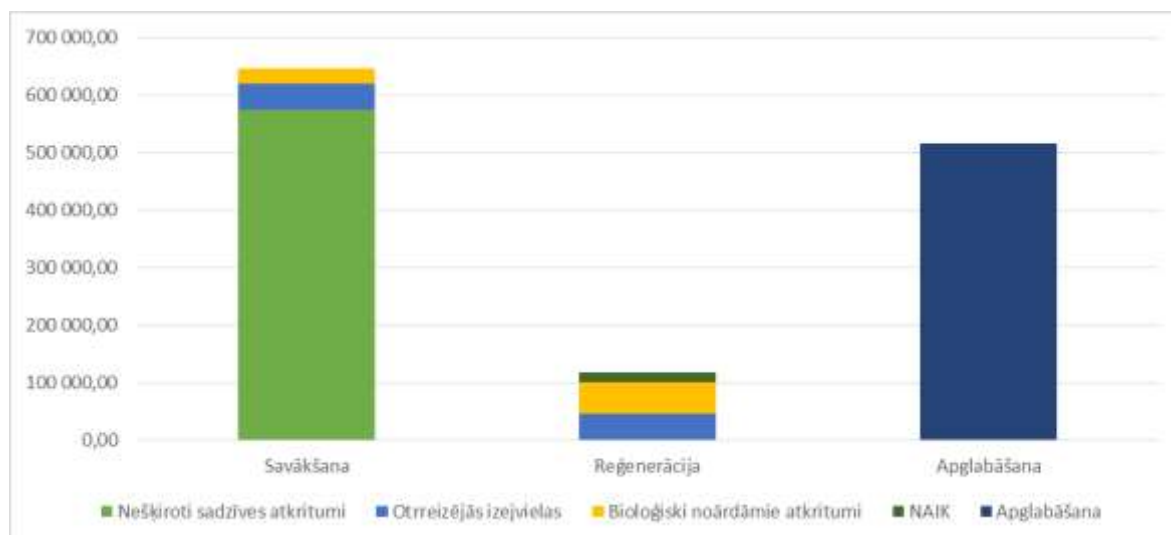
- Atšķīrotās BNA frakcijas anaerobās fermentācijas iekārtu izveide
- NAIK sagatavošanas tehnoloģiskā procesa iekārtu un aprīkojuma atbilstošas komplektācijas nodrošināšana;
- Atkritumos esošu pārstrādei derīgu materiālu atgūšanas apjomu palielināšana pilnveidojot esošās iekārta ar papildus tehnoloģiskajiem risinājumiem;

5.11 SECINĀJUMI

Veiktā analīze sniedz detalizētu raksturojumu par sadzīvē radušos atkritumu apsaimniekošanas aspektiem Latvijas teritorijā gan attiecībā uz pieejamo infrastruktūru, gan infrastruktūras ekspluatācijas rezultātiem.

Apsaimniekoto atkritumu apjomu un veikto apsaimniekošanas darbību kopējais raksturojums Latvijai sniegts 5.11. attēlā

Attēls 5-11. Apsaimniekoto atkritumu raksturojums kopā Latvijā, 2013. gads (Datu avots: Autora apkopoti dati)

Detalizētās analīzes rezultāti liecina, ka kopējais savāktos sadzīves atkritumu apjoms, arī sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros savāktie izlietotā iepakojuma atkritumu apjomi, Latvijas teritorijā ir 646.7 tūkstoši tonnu, no kurām 574 tūkstošus tonnu veido nešķīrto sadzīves atkritumu plūsma, savāktos otrreizējo izejvielu apjomu atkritumu dalītās vākšanas sistēmas ietvaros ir nepilni 7%, jeb 44.7 tūkstoši tonnu. Kopējie atkritumu reģenerācijas apjomi ir: otrreizējās izejvielas 45.3 tūkstoši tonnu, BNA 55.6

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

tūkstoši tonnu, NAIK 16.3 tūkstoši tonnu. Kopējais apglabātais apjoms 79.7% no savāktā apjoma. Summāri starp savāktu atkritumu apjomu un reģenerēto/apglabāto apjomu veidojās starpība 2.2%, kas raksturo atkritumu apsaimniekotāju uzkrāto materiālu apjomu.

2013. gadā atkritumu apsaimniekošana uzņēmumu rīcībā esošās infrastruktūras raksturojums, t.sk. kopējā jauda un faktiskā noslodze ir raksturojama sekojoši:

- Manuālās šķirošanas iekārtas – kopā Latvijā 2013. gadā tika ekspluatētas 23 iekārtas ar kopējo aprēķināto apstrādes jaudu ~ 200 tūkstoši tonnas gadā. Iekārtu darbības rezultātā reģenerācijai nodotas 45.3 tūkstoši tonnu otrreizējo izejvielu. Jāatzīmē, ka reģenerācijai nodoto otrreizējo izejvielu daudzums neatspoguļo faktisko iekārtu noslodzi, jo iekārtās apstrādājamo atkritumu plūsma satur noteiktu apjomu nederīgo piemaisījumu, kas vidēji var sastādīt līdz 20-25%, tādējādi faktiskā noslodze ir lēšama ~ 55 tūkstoši tonnu gadā. Iemesli, kādēļ uzstādīto iekārtu jauda pārsniedz noslodzi ir vairāki – pirmkārt, jāmin, ka noteiktās jaudas, gadījumā, ja ienākošās atkritumu plūsmas kvalitāte ir zema – proti – tajā ir daudz nederīgo piemaisījumu, neatbilst faktiskajai caurlaides spējai un faktiskā caurlaides spēja var būt vairākas reizes zemāka. Otrs aspekts, kas izraisa nesabalansētību, ir neatbilstības starp iekārtas jaudu un tās nosacītās apkalpošanas teritorijā potenciāli apstrādei pieejamo atkritumu apjomu. Trešais faktors, kas atstāj tiešu negatīvu ietekmi, ir nelielie atkritumu dalītās vākšanas apjomi. Vērtējot manuālās šķirošanas iekārtu darbību nākotnes perspektīvā, jāsecina, ka to noslodze būtiski palielināsies līdz ar atkritumu mehānisko šķirošanas iekārtu nodošanu ekspluatācijā, kā arī ar dalītās vākšanas apjomu palielināšanos. No tehnoloģijas efektivitātes viedokļa ir nepieciešama vismaz tādu automatizētu šķirošanas mezglu kā krāsmetālu atdalīšana, gaisa plūsmas šķirošanas bloku, automatizētas plastmasu šķirošanas bloku, ieviešana iekārtu komplektācijās.
- Mehāniskās šķirošanas iekārtas - kopā Latvijā 2013. gadā tika ekspluatētas 13 iekārtas ar kopējo aprēķināto apstrādes jaudu ~ 217 tūkstoši tonnas gadā. Izmantojot mehāniskās šķirošanas iekārtas no nešķiroto atkritumu plūsmas atgūto reģenerējamo materiālu apjoms sastāda 44,6, t.sk. 27,7 tūkstoši tonnu bioloģiski noārdāmo atkritumu, 16,3 tūkstoši tonnu no atkritumiem iegūta kurināmā un ~ 500 tonnas pārstrādei derīgu materiālu. Iekārtu apsaimniekotāju sniegtā informācija liecina, ka nešķiroto sadzīves atkritumu apjoms, kura apstrādes rezultātā iegūti minētie reģenerējamo materiālu apjomi 2013. gadā sasniedz ~100 tūkstošus tonnu, kas atbilst ~50% no pieejamās jaudas. Starpība starp faktisko noslodzi un pieejamo jaudu, līdzīgi kā situācijā ar manuālās šķirošanas iekārtām ir skaidrojama ar atsevišķu iekārtu apkalpotajās teritorijās pieejamo atkritumu apjomu – proti – Vidusdaugavas AAR mehāniskās šķirošanas iekārtu jauda atbilstoši atļaujā A kategorijas piesārņojošu darbību veikšanai ietvertu informāciju ir ~80 tūkstoši tonnas gadā, savukārt reģionā savāktu nešķiroto sadzīves atkritumu apjoms ir 20,7 tūkstoši tonnu. Šeit gan jāprecizē, ka faktiskā iekārtas jauda varētu būt norādīta neatbilstoši apstrādājamo atkritumu morfoloģijai un, strādājot ar esošo atkritumu sastāvu ir mazāka par norādīto. Tajā pašā laikā, 2013. gada dati liecina, ka kopējā Latvijā uzstādīto mehānisko apstrādes iekārtu jauda ir nepietiekama visa nešķiroto atkritumu apjoma apstrādei. Apkopojot informāciju par izveides stadijā esošajām iekārtām, secināts, ka uz 2016. gadu jaudas būs pietiekamas visa nešķiroto atkritumu apjoma apstrādei. Vērtējot mehāniskās apstrādes iekārtu tehnoloģijas pilnveidošanu nākamajos gados rekomendējama papildus tehnoloģisko risinājumu ieviešana, lai līdzīgi kā manuālās šķirošanas iekārtās palielinātu atgūstamo otrreizējo izejvielu apjomu, kā arī nodrošinātu pilnvērtīgu NAIK sagatavošanas procesu.
- Bioloģiski noārdāmo atkritumu kompostēšanas laukumi – kopējais laukumu skaits Latvijā 2013. gadā – 13 iekārtas ar kopējo aprēķināto apstrādes jaudu ~ 54 tūkstoši tonnas gadā. Kopējais pārstrādātais BNA apjoms vērtējams ~ 38 tūkstoši tonnu. Lai gan pārstrādes jaudu un faktiskās

noslodzes attiecība kompostēšanas iekārtu gadījumā ir vērtējama kā augsta, jāprecizē, ka tā netiek sasniegta izmantojot visas iekārtas, bet gan intensīvi izmantojot atsevišķākas iekārtas, savukārt vairums laukumu tiek izmantoti ļoti nelielos apmēros. Šai situācijai ir pamatā divi iemesli – pirmkārt – kompostēšanai piemērotu atkritumu trūkums reģionos, kur 2013. gadā ekspluatācijā nebija nodotas mehāniskās apstrādes iekārtas, otrkārt, kompostēšanas kā BNA apstrādes veida zemā pievienotā vērtība – proti – kompostēšanas kā BNA pārstrādes veids neģenerē ieņēmumus, jo komposta realizācijas iespējas faktiski nepastāv, savukārt enerģijas ieguve kompostēšanas procesā nenotiek, attiecīgi, turpmāk rekomendējams kompostēšanu aizstāt ar BNA anaerobo apstrādi. Pie šāda risinājuma esošie kompostēšanas laukumi izmantojami anaerobās apstrādes procesa noslēguma fāzē - apstrādātās BNA masas stabilizēšanai pēc anaerobā procesa.

- Bioloģiski noārdāmo atkritumu anaerobās apstrādes iekārtas – 2013. gadā Latvijā tika ekspluatētas 2 iekārtas ar kopējo aprēķināto jaudu 36 tūkstoši tonnu gadā, faktiskā noslodze tiek lēsta ~16 tūkstoši tonnu gadā. Tā kā BNA anaerobā apstrāde Latvijā ir salīdzinoši jauna tehnoloģija, detalizēta informācija par procesa rezultātu, atgūto energoresursu vēl nav pieejama. Balstoties uz vairāku pētījumu rezultātiem var droši apgalvot, ka tieši BNA anaerobā apstrāde ir piemērotākais BNA reģenerācijas veids Latvijai nākamo 5-7 gadu periodam, attiecīgi, kā minēts iepriekš, anaerobās apstrādes iekārtu jauda Latvijā ir būtiski jāpalielina, lai nodrošinātu mehāniskās šķirošanas rezultātā iegūtās BNA frakcijas pārstrādi. Orientējoši papildus esošajām iekārtām nepieciešamā jauda vērtējama līdz 320 tūkstošiem tonnu gadā.
- Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti un šķiroto atkritumu savākšanas laukumi – kopējais skaits uz 2014. gada 1. septembri – 3071, un 65 attiecīgi. Atkritumu dalītās vākšanas sistēmas ietvaros savāktais pārstrādei derīgo materiālu apjoms 2013. gadā lēšams uz 44,7 tūkstošiem tonnu. Lai gan pieejamā informācija neļauj izdarīt precīzus secinājumus, kāda proporcija no kopējā apjoma savākta, izmantojot minēto infrastruktūru balstoties uz 4.1. nodaļā veikto analīzi secināms, ka nepieciešama sistēmas pilnveidošana paplašinot un uzlabojot atkritumu dalītās vākšanas iespējas.

Provizoriskie aprēķini par materiālu reģenerācijas mērķu sasniegšanu, BNA apglabāšanas apjomu samazināšanu liecina:

- Pie otrreizējo izejvielu (papīrs, kartons, stikls, plastmasa, metāls) īpatsvara nešķiroto atkritumu plūsmā 35%, pārstrādei nodotais apjoms kvalitatīvi novērtējams 20% apjomā. Attiecīgi, lai nodrošinātu noteikto atkritumu reģenerācijas mērķu sasniegšanu uz 2020. gadu, pārstrādei nodoto materiālu apjoms jāpalielina par ~ 70 tūkstošiem tonnu, jeb vidēji 35 kg/iedz.
- 2013. gadā poligonos apglabāto BNA apjoms novērtēts ~ 257 tūkstoši tonnu, kas par aptuveni 10% pārsniedz noteikto bioloģiski noārdāmo atkritumu apglabāšanas limitu.

Problēmjautājumi, kas raksturīgi faktiski visiem Latvijas atkritumu apsaimniekošanas reģioniem ir:

- Ierobežotais dalīti savākto atkritumu apjoms – salīdzinot dalītās vākšanas apjomus un pieejamo infrastruktūru, protams, ir konstatējama zināma korelācija starp infrastruktūras pieejamību un dalītās vākšanas rezultātīvajiem rādītājiem, tomēr galvenais priekšnoteikums ir atkritumu radītāju iesaistīšana dalītās vākšanas sistēmā. Atkritumu ražotāju iesaistīšanai izmantojami pirmkārt informatīvie instrumenti, tomēr, visticamāk, nepieciešamā rezultāta sasniegšanai būs nepieciešama arī ekonomisko un administratīvo instrumentu pielietošana.
- BNA apglabāšanas apjomu samazināšanās rādītāji šobrīd neatbilst noteiktajiem mērķiem, galvenais iemesls šādai situācijai ir atkritumu sagatavošanas apglabāšanai infrastruktūras izveides progress, tomēr attiecībā uz BNA reģenerāciju ne mazāk svarīgs apstāklis ir faktiski neesošās iespējas BNA apstrādes rezultātā iegūtā materiāla tālākai izmantošanai, kas nemotivē atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumus veikt BNA apstrādi.

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

- Līdzīga situācija BNA plūsmas apsaimniekošanai ir NAIK sagatavošana – arī attiecībā uz šo atkritumu plūsmu šobrīd pastāv zināmas iekārtu un aprīkojuma nepilnības, tomēr galvenais faktors, kas kavē NAIK ražošanas apjomu palielināšanu, ir ierobežotās utilizācijas iespējas.

6 PROGNOZE PAR ATKRITUMU PLŪSMU DINAMIKU 2014.-2020. GADA PERIODĀ

Atkritumu apjomu un sastāva izmaiņas ir faktors, kas būtiski ietekmē atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbību un diktē nosacījumus attiecībā uz sistēmas funkcionēšanai nepieciešamajiem tehniskajiem risinājumiem sākot no atkritumu savākšanas fāzes un noslēdzot ar atkritumu reģenerācijas iekārtu jaudām un risinājumiem. Radītais atkritumu apjoms korelē ar iedzīvotāju labklājības līmeni, ko skaidri ilustrē salīdzinošā analīze par radīto atkritumu apjomu ES valstīs un, lai gan vispārējā politika ir vērsta uz mērķi saraut saikni starp labklājības līmeņa un radīto atkritumu apjoma pieaugumu, šobrīd panākumi dažādās valstīs ir atšķirīgi un tendence atkritumu apjoma dinamikai mainīties sekojot labklājības līmeņa izmaiņām saglabājas. Otrs būtisks faktors, kas ietekmē kopējos radītos atkritumu apjomus un sastāvu ir specifiski saimnieciskās darbības veidi un tautsaimniecības nozares, kas ir vairāk attīstītas noteiktā valstī – piemēram – ieguves rūpniecība, lauksaimnieciskā ražošana u. tml., tomēr, tā kā šādi atkritumi tiek apsaimniekoti nošķirti no sadzīvē radušos atkritumu plūsmas, tie atkritumu apjomu dinamikas prognozē netiek iekļauti. Būtiskākais jautājums atkritumu apsaimniekošanas sistēmas plānošanā ir tieši māsaimniecības un tiem pielīdzināmo, jeb sadzīves atkritumu apjomu un sastāva dinamikas prognozes sagatavošana, tādejādi sniedzot pamatojumu organizatorisko un tehnoloģisko risinājumu izvēlei.

6.1 SADZĪVES ATKRITUMU PROGNOZES SAGATAVOŠANAS METODIKA UN PIEŅĒMUMI

Attiecībā uz atkritumu apjomu dinamikas prognožu sagatavošanas metodiku vienoti standarti nav izstrādāti, tomēr vairumā gadījumu tiek pielietots apjomu dinamikas aprēķins balstoties uz IKP vērtības izmaiņām. Šī pieeja ietver pieņēmumu, ka sadzīves atkritumu apjomu izmaiņas ir līdzvērtīgas noteiktai frakcijai no IKP vērtības izmaiņām. Tā kā radītā atkritumu apjoma summārā vērtība ir atkarīga ne tikai no ražošanas tempu samazinājuma vai pieauguma, bet arī no atkritumu radītāju skaita izmaiņām, aprēķinātā pieauguma/samazinājuma vērtība tiek attiecināta uz demogrāfiskajiem rādītājiem. Otrs risinājums, ko iespējams izmantot atkritumu apjomu dinamikas prognozēšanai laika periodā ir ekstrapolācijas metode, tomēr, lai šīs metodes izmantošanas rezultātā iegūtu kvalitatīvus rezultātus ir nepieciešami kvalitatīvi procesu raksturojoši dati ilgākā laika periodā, kas konkrētajā situācijā nav pieejami.

Kopumā faktoros, kas ietekmē summāro radīto atkritumu apjomu dinamiku nosacīti var iedalīt:

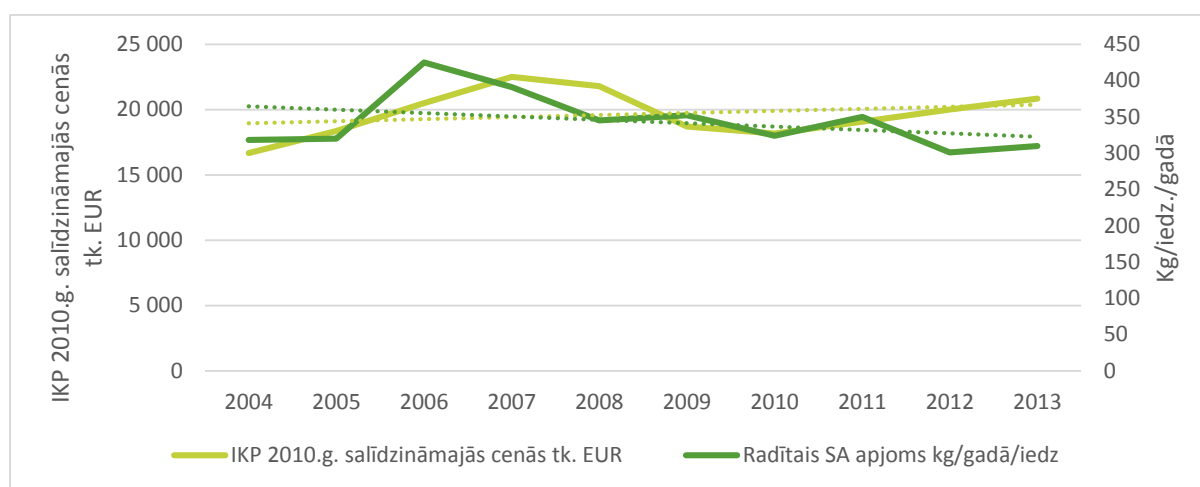
- 1) iekšējos faktoros - t.sk. radītais atkritumu apjoms uz vienu iedzīvotāju, iedzīvotāju skaita izmaiņas un labklājības līmeņa izmaiņas;
- 2) ārējos faktoros, kas pamatā ir dažādi politikas instrumenti, kuru pielietošanas mērķis ir samazināt radītos atkritumu apjomus, veicināt preču atkārtotu izmantošanu u.tml.

Papildus šiem faktoriem literatūrā tiek minēts, ka radītos atkritumu apjomus ietekmē arī tādi indikatori kā māsaimniecības lielums, dzīvesvietas tips, demogrāfiskā struktūra, tomēr, ņemot vērā apstākli, ka šo faktoru ietekme uz atkritumu ražošanas dinamiku nav viennozīmīgi definēta, kā arī pārskata periods, kuram sagatavojama prognoze, ir salīdzinoši neilgs, to ievērtēšana netiks veikta.

Sadzīves atkritumu daudzums laika periodā no 2010. – 2012. gadam ir norādīts šī ziņojuma 2.1. tabulā, kur redzams, ka indikatora sadzīvē radītais atkritumu daudzums vērtība uz vienu iedzīvotāju gadā svārstās 15% robežās. Lai novērtētu iespējamās sakarības starp labklājības līmeņa izmaiņām un atkritumu apjoma dinamiku tiek veikts salīdzinājums ilgākām 10 gadu periodam. Analizējot atkritumu ražošanas dinamiku pārskata periodā redzams, ka radīto atkritumu apjomā ir būtiskas svārstības, īpaši 2005. un 2006. gada datos, kad ir vērojams atkritumu apjoma pieaugums par nepilniem 33%, kas kopsummā veido apjoma

pieaugumu par 226 tūkstošiem tonnu gadā - turpmākajos periodā, ar nelielām svārstībām atsevišķos gados, vērojama tendence apjoma samazinājumam. Attiecībā uz 2006. gadā uzrādīto apjoma pieaugumu, ņemot vērā dominējošās vērtības pārējos gados, pastāv iespēja, ka pieaugums ataino atkritumu uzskaites sistēmas variācijas minētajā periodā, nevis faktisko atkritumu ražošanas pieaugumu. Salīdzinot indikatora vērtības pa gadiem ar IKP dinamiku, var izdarīt secinājumu, ka atkritumu apjomu samazinājums ir tieši saistīts ar ekonomisko krīzi 2008.- 2009. gada periodā. Vienlaikus jāatzīmē, ka, lai gan ir vērojamas kopējas tendences abiem indikatoriem, to sakarības nav lineāras un labklājības līmeņa kritums, iespējams, atstāj ilglaicīgu ietekmi uz atkritumu ražošanas apjomiem, turklāt labklājības līmeņa kritumam ir identificējams arī pozitīvs efekts – paradumu maiņa ar mērķi ierobežot izdevumus, t.sk. izdevumus, kas saistīti ar radīto atkritumu apsaimniekošanu. Indikatoru vēsturiskās vērtības atspoguļota 6.1. attēlā.

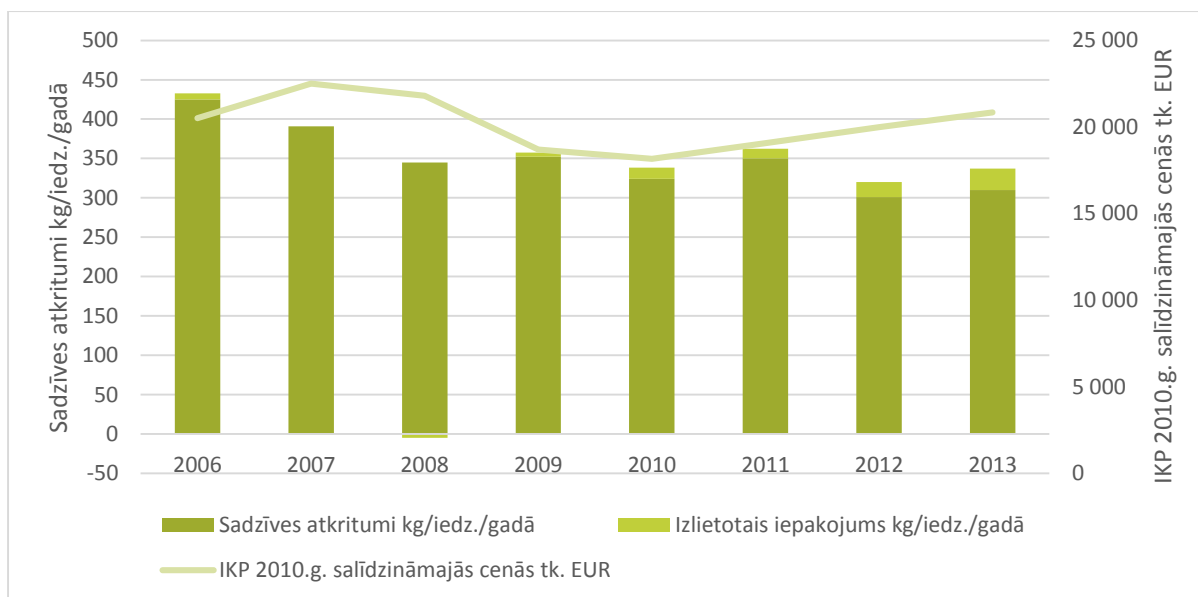
Attēls 6-1. IKP un saražoto atkritumu apjomu dinamika laika periodā no 2004-2013. gadam

Attēlā ietvertās tendenču līknes norādā uz vēl veinu būtisku apstākli – proti – atainotajā pārskata periodā ir vērojama tendence samazināties viena atkritumu ražotāja radītajam atkritumu apjomam neatkarīgi no IKP rādītāju dinamikas, kas var liecināt par pielietoto politikas instrumentu ietekmi, kuru mērķis ir ierobežot radīto atkritumu apjomu pieaugumu.

Atkritumu grupa, kas saskaņā ar atkritumu plūsmu iedalījumu sadzīves atkritumu apjomos netiek ietverta, bet vienlaikus tiek apsaimniekota sadzīvē radušos atkritumu sistēmā, ir izlietotais iepakojums – proti, kā norādīts 4.3. nodaļā, izlietotais iepakojums daļēji tiek savākts caur atkritumu dalītās vākšanas sistēmu, kuras ietvaros tiek savākti sadzīvē radušies pārstrādei derīgi materiāli, līdz ar to sistēmas ietvaros apsaimniekojamo atkritumu apjomu kontekstā ir jāizskata iespējas iepakojuma atkritumu iekļaušanai kopējā apjomā. Jāatzīmē, ka esošās atkritumu uzskaites metodikas ietvaros nav viennozīmīgi ievērotas prasības attiecībā uz iepakojuma atkritumu atsevišķu uzskaiti – nereti, savāktie izlietotā iepakojuma atkritumu apjomi tiek uzskaitīti pie sadzīvē radušos atkritumu apjoma, kā arī pastāv iespēja, ka sadzīvē radītie pārstrādājamo materiālu veidi – piemēram, papīrs, stikls, metāls, kuru izcelsme faktiski nav iepakojums, tiek uzskaitīti pie izlietotā iepakojuma atkritumiem. Aprēķinu salīdzinājums metodikai “ar” un “bez” iepakojuma atkritumu iekļaušanas sadzīves atkritumu apjomos sniegts 6.2. attēlā

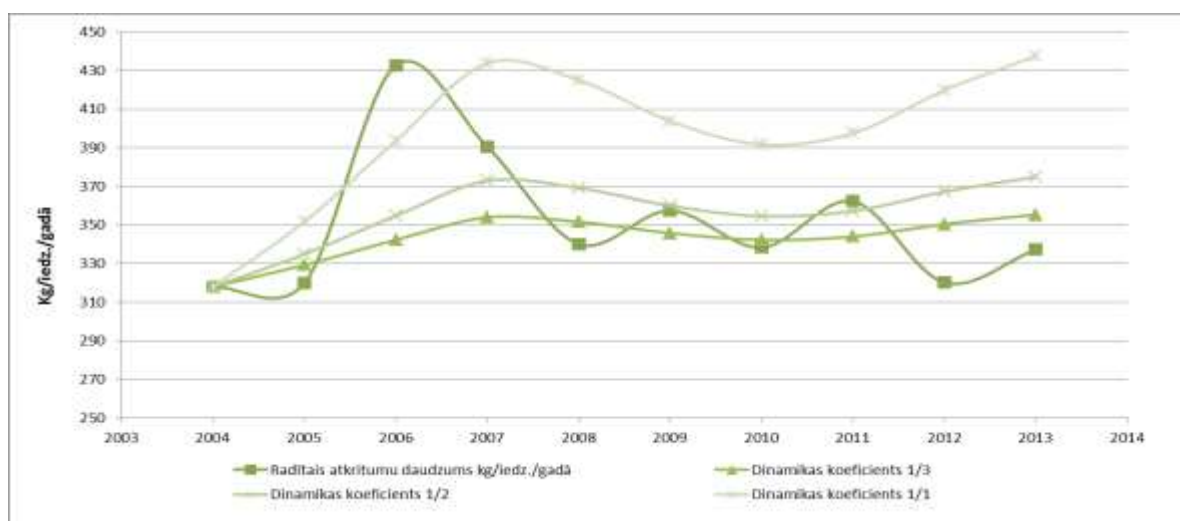
Attēls 6-2. Saražoto atkritumu apjomu dinamika laika periodā no 2006-2013. gadam ietverot sadzīvē radīto izlietoto iepakojumu

Salīdzinot scenārijus ar "ar" un "bez" iepakojuma atkritumu iekļaušanas sadzīves atkritumu apjoma aprēķinos redzams, ka scenārijs "ar" izlietotā iepakojuma atkritumu apjomu iekļaušanu uzrāda mazāku summārā indikatora svārstību amplitūdu pa gadiem, līdz ar to, faktiski, šī pieeja varētu precīzāk raksturot esošo situāciju. Jāatzīmē, ka izlietotā iepakojuma dalītās vākšanas apjomu dinamika pārskata periodā uzrāda pieaugumu, kas arī apstiprina pieņēmuma pamatotību.

Attiecībā uz IKP un atkritumu ražošanas dinamikas sakarību jāatzīmē, ka tā nav tieši proporcionāla - vispārpieņemtā prakses atkritumu ražošanas prognozes sagatavošanā ir radītā atkritumu apjoma izmaiņām piemērot koeficientu, kas ir vienlīdzīgs ar 1/3 no IKP izmaiņām salīdzināmās cenās. Lai salīdzinātu dažādu koeficientu atbilstību faktiskajai situācijai tiek veikta atkritumu ražošanas dinamikas prognozes simulācija laika posmam no 2004. – 2013. gadam, atskaitē tiek izmantotas faktiskās indikatora - saražotais atkritumu daudzums uz vienu iedzīvotāju gadā vērtības (no 2006. gada apjomos ietverti izlietotā iepakojuma atkritumu apjomi), IKP dinamikas rādītāji izmantoti atbilstoši faktiskajai IKP dinamikai salīdzināmās cenās attiecīgajā laika posmā. Prognozes simulācijas rezultāti apkopoti 6.3. attēlā.

Attēls 6-3. Atkritumu apjomu dinamikas prognozes simulācija laika periodam no 2004-2013. gadam.

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Aprēķinu rezultāti liecina, ka neviens no scenārijiem precīzi neatbaido faktisko situāciju un ticamākais scenārijs vērtējot tendences ir atkritumu apjoma izmaiņas par 1/3 no IKP izmaiņām.

Viens no faktoriem, kas ietekmē prognozes precizitāti, ir anomālais atkritumu apjoma pieaugums 2006. gadā attiecībā pret 2005. gadu. Tāpat jāsecina, ka dramatiskais IKP kritums periodā no 2008. – 2010. gadam pilnā apmērā prognozes scenārijos neatpoguļojās – šo apstākli iespējams skaidrot balstoties uz pieņēmumu, ka noteikta sadzīves atkritumu apjoma rašanās ir neizbēgama, šis atkritumu apjoms rodas pamata funkciju īstenošanas rezultātā, attiecīgi, izņemot galēji ekstrēmas situācijas, indikatora vērtība zem šī sliekšņa nepazeminās.

Attiecībā uz radītā atkritumu apjoma samazinājumu atkritumu rašanās novēršanas instrumentu pielietošanas rezultātā, jāatzīmē, ka pašreizējā situācijā nav prognozējami precīzi kvalitatīvi vai kvantitatīvi rezultāti attiecībā uz atkritumu samazināšanas jeb novēršanas politiku efektivitāti. Šo rādītāju aprēķins ietver virkni mainīgos lielumus, kuru pamatota novērtēšana un lielā mērā ticamas prognozes sagatavošanas iespējas ir ierobežotas, ES līmenī ir veikti atsevišķi pētījumi par atkritumu novēršanas jautājumu problemātiku, bet detalizētas prognozes, izņemot pieņēmumu, ka īstenoto politiku rezultātā vidējais kopējā (ne tikai sadzīves atkritumu) atkritumu apjoma samazinājums uz vienu iedzīvotāju laika posmā līdz 2020. gadam var svārstīties no 20-60 kg/gadā, nav izstrādātas. Arī vēsturiskie dati par radītajiem atkritumu apjomiem nevar sniegt precīzu ieskatu vispārējās tendencēs – proti apkopotie dati ES 27 griezumā liecina, ka sadzīves atkritumu apjoms summāri laika posmā no 2004. gada līdz 2012. gadam ir samazinājies par ~ 5%, tomēr šeit ir vairāki faktori, kas ierobežo iespējas novērtēt patieso samazinājumu – pirmkārt, šajā pārskata periodā ES ir ievienojosies virkne jaunu dalībvalstu, kurās radītais atkritumu apjoms ir būtiski zemāks par t.s. veco dalībvalstu rādītājiem, līdz ar to ietverot jauno dalībvalstu vidējo rādītāju aprēķinā kopējā vidējā vērtība samazinās. Papildus jāmin, ka no ES augsti attīstītajām valstīm, virknē valstu (Somija, Dānija, Vācija, Francija) radītais atkritumu apjoms ir pieaudzis, līdz ar to var izvirzīt jautājumu – vai atkritumu novēršanas politika ir efektīva un cik liela ir tās ietekme uz radīto atkritumu apjoma pieaugumu.

Vienlaikus, lai gan precīzas tendences nav nosakāmas, ņemot vērā atkritumu novēršanas jautājuma aktualizāciju, sagatavojot atkritumu ražošanas dinamikas prognozi, tajā ir nepieciešams iekļaut samazinājuma frakciju. Atkritumu novēršanas pasākumi ir paredzēti gan nacionālajā līmenī, gan arī citās valstīs, kurās īstenoti pasākumi, īpaši tādi instrumenti kā ekodizaina pielietošana, savstarpējā tirgus apstākļos atstāj pozitīvu ietekmi uz atkritumu novēršanas rādītājiem sadarbības valstīs. Piemērojamā radītā atkritumu apjoma samazinājuma frakcija Latvijas gadījumā, ņemot vērā jau šobrīd būtiski mazāko radīto atkritumu apjomu uz vienu iedzīvotāju, kā arī laika grafiku, kādā tiek īstenoti atkritumu novēršanas pasākumi nacionālā līmenī, prognozes pārskata periodā nav vērtējama kā atslēgas elements atkritumu apjomu dinamikā un tiek pieņemts, ka tās summārā vērtība laika periodā līdz 2020. gadam nepārsniedz 0.5-1.0%, jeb kvantitatīvi 3,5 kg uz vienu iedzīvotāju gadā.

Summārā sadzīves atkritumu apjoma dinamika tiek aprēķināta balstoties uz noteikto pieauguma / samazinājuma apjomu uz vienu iedzīvotāju un iedzīvotāju skaita izmaiņām, atbilstoši izstrādātajai demogrāfiskajai prognozei.

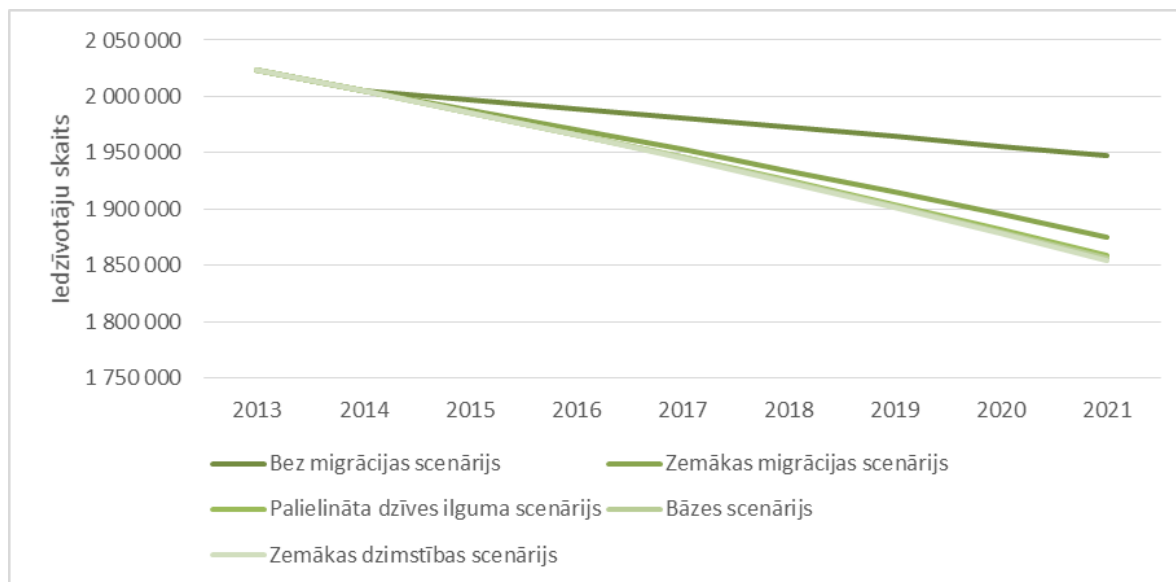
EUROSTAT izstrādātās demogrāfiskās prognozes Latvijai paredz 5 iespējamās demogrāfiskās attīstības scenārijus:

- Bāzes scenārijs
- Bez migrācijas scenārijs
- Zemākas migrācijas scenārijs
- Palielināta dzīves ilguma scenārijs

- Zemākas dzimstības scenārijs

Visi scenāriji laika posmā no 2013.-2021. gadam paredz iedzīvotāju skaita samazināšanos Latvijas teritorijā, samazinājuma vērtība atkarībā no scenārija svārstās no 3,76%-8,38% pārskata periodā skat. 6.4. attēlu.

6.4. Attēls. Demogrāfiskās prognozes scenāriji Latvijai no 2013.-2020. gadam

Demogrāfiskajās prognozēs iekļautajos pieņēmumos kā lielākais iedzīvotāju skaita samazinājuma cēlonis ir migrācijas saldo, jo kā redzams, tad scenārijos bez migrācijas vai ar samazināto migrācijas ietekmi iedzīvotāju skaita kritums ir mazāks par pārējiem scenārijiem. Pārējie scenāriji ataino ļoti līdzīgu situāciju – kopējais iedzīvotāju skaita samazinājums šajos scenārijos atšķiras tikai par 0.24 procentpunktiem. Attiecīgi, tā kā šobrīd nav pamatotu argumentu par labu migrācijas bilances uzlabošanai, atkritumu prognozes sagatavošanā tiks izmantots nosacītais "Bāzes" scenārijs.

6.2 SADZĪVES ATKRITUMU APJOMU DINAMIKAS PROGNOZE

Sadzīves atkritumu ražošanas apjomu dinamikas prognoze laika periodam no 2014.–2021. gadam sagatavota balstoties uz sekojošiem faktoriem un pieņēmumiem:

- 1) Bāzes gads prognozes sagatavošanai - 2013. gads, bāzes gada indikatora "radītais atkritumu apjoms uz vienu iedzīvotāju gadā vērtība pieņemta 337 kg;
- 2) Radītā atkritumu apjoma izmaiņas uz vienu iedzīvotāju tiek izteiktas kā 1/3 no IKP izmaiņām salīdzināmajās cenās uz iedzīvotāju procentos;
- 3) IKP dinamikas skaitliskās vērtības pa gadiem:

Gads	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
IKP izmaiņas	5,00%	5,00%	5,00%	5,10%	3,10%	3,10%	3,10%	3,10%

- 4) Iedzīvotāju skaita prognoze – izmantots nosacītais "Bāzes" scenārijs ar sekojošām skaitliskajām vērtībām:

Gads	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Iedzīvotāju skaits	2 004 702	1 985 887	1 966 178	1 945 886	1 924 789	1 902 747	1 880 087	1 856 500

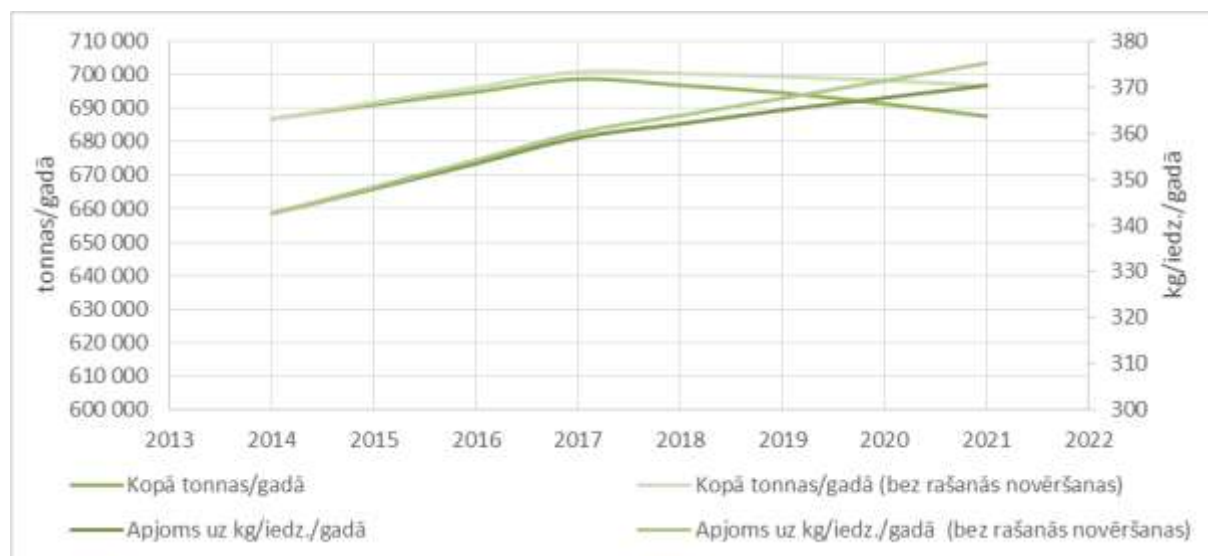
Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

5) Atkritumu rašanās novēršanas pasākumu ietekme uz radīto atkritumu apjomu dinamiku:

Gads	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Rašanās novēršana	0,000%	-0,100%	-0,300%	-0,500%	-0,800%	-1,100%	-1,400%	-1,700%

Aprēķinātā sadzīves atkritumu dinamikas prognoze laika periodam no 2014. gada līdz 2020. gadam atspoguļota 6.5.attēlā

6.5. Attēls. Sadzīves atkritumu dinamikas prognoze Latvijai no 2013-2020. gadam

Aprēķinu rezultāti norāda uz viena iedzīvotāja radītā atkritumu apjoma pieaugumu pārskata periodā no 343 kg uz iedzīvotāju 2014. gada līdz 368 kg uz iedzīvotāju 2020. gadā, gadījumā, ja neīstenojās plānotie atkritumu rašanās novēršanas pasākumi, viena iedzīvotāja radītais atkritumu apjoms var sasniegt 371 kg 2020. gadā.

Vērtējot summāro sadzīves atkritumu apjoma prognozi, tad pārskata periodā, no 2014. gada līdz 2017. gadam tiek prognozēts apjoma pieaugums par 12 tūkstošiem tonnu (no 686,8 tūkstošiem tonnu 2014. gadā līdz 698,7 tūkstošiem tonnu 2017. gadā). Sākot ar 2018. gadu, ir vērojams summārā apjoma samazinājums, kas var sasniegt 2014. gada līmeni – šādu apjomu dinamiku nosaka IKP prognozētās vērtības samazināšanās sākot no 2018. gada, kā arī demogrāfiskās līknes straujāks kritums šajā pašā periodā. Salīdzinot, ja neīstenojās atkritumu rašanās novēršanas pasākumi, savāktais summārais apjoms palielinās līdz 700,8 tūkstošiem tonnu 2017. gadā ar sekojošu samazinājumu līdz 696,7 tūkstošiem tonnu 2020. gadā.

Kopumā vērtējot atkritumu aprēķinu prognozes rezultātus, jāsecina, ka aprēķinātās svārstības nav vērtējamas kā būtiskas un nav paredzamas krasas apsaimniekojamo atkritumu apjomu izmaiņas, kas varētu negatīvi ietekmēt atkritumu apsaimniekošanas sistēmas darbību. Tomēr jāņem vērā, ka prognozes ticamību lielā mērā ietekmē demogrāfiskās un IKP dinamikas prognožu atbilstība faktiskajai situācijai, tādēļ pārskata periodā nepieciešams aktualizēt IKP un iedzīvotāju skaitu raksturojošos datus, īpaši uzmanību pievēršot iedzīvotāju skaitam, jo līdzšinējā pieredze rāda, ka iedzīvotāju skaita izmaiņas atstāj daudz būtiskāku ietekmi nekā IKP.

6.3 SPECIĀLO ATKRITUMU GRUPU RAŽOŠANAS DINAMIKAS PROGNOZE

Nodaļā atspoguļota speciālu atkritumu grupu ražošanas dinamikas prognoze laika posmam no 2013 līdz 2020. gadam. Attiecībā uz speciālo atkritumu grupu dinamikas prognozes sagatavošanas metodiku, jāatzīmē, ka līdzīgi kā sadzīves atkritumu prognozes sagatavošanai apstiprināta metodika nav izstrādāta, tādēļ prognozes balstīta uz sekojošiem faktoriem:

- Vēsturiskie dati par katras specifiskās atkritumu grupas ražošanas apjomiem pēdējo piecu gadu laikā, par kuriem ir pieejami uzskaites dati;
- Autoru pieņēmumi par iespējamām attīstības tendencēm un to ietekmi uz atkritumu ražošanas dinamiku.

Šīs prognozes sagatavošanā demogrāfijas faktori un IKP indikatora izmaiņas tiešā veidā netiek izmantotas, jo tiek pieņemts, ka aplūkoto atkritumu grupas, salīdzinot ar sadzīves atkritumu grupu, nav tik cieši saistītas ar minētajiem faktoriem un attiecīgi IKP vai demogrāfijas rādītāju izmaiņas neatstāj tūlītēju ietekmi uz speciālo atkritumu grupu ražošanas dinamiku. Tomēr vispārējās tendencēs makroekonomisko rādītāju prognozes tiek ņemtas vērā, kas atspoguļojas kā plānotais pozitīvais pieaugums visā pārskata periodā attiecībā uz visām analizētajām atkritumu grupām.

Izlietotā iepakojuma atkritumu ražošanas apjomu prognoze un EEIA ražošanas apjomu prognoze ir balstīta uz LVAFA veiktas uzskaites datiem par tirgū novietotā iepakojuma un EEIA apjomu laika periodā no 2009.-2013. gadam. Nolietoto transportlīdzekļu un būvniecības atkritumu prognoze sagatavota balstoties uz LVĢMC statistikas apkopojumiem un pārskatiem par attiecīgo atkritumu grupu apsaimniekošanu laika periodā no 2009.-2013. gadam. Prognozes sagatavošanā vērtēta katra atkritumu veida ražošanas dinamika, pieauguma un samazinājuma tempi aplūkotajā periodā un apsvērumi par iespējamām maksimālajām un minimālajām atkritumu radīšanas robežvērtībām. Sagatavoto speciālo atkritumu grupu ražošanas apjomu dinamikas prognozi laika periodā līdz 2020. gadam skatīt tabulā 6.1.

6.1.tabula Saražotie atkritumu apjomi pa atkritumu grupām, 2014.-2020. gads, tonnas

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Izlietotais iepakojums							
t/gadā	213 853	218 130	222 492	226 942	231 481	236 111	240 833
dinamikas koef. %	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%
Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi							
t/gadā	20 914	21 751	22 621	23 525	24 467	25 445	26 463
dinamikas koef. %	4%	4%	4%	4%	4%	4%	4%
Nolietoti transporta līdzekļi							
t/gadā	9 187	9 371	9 559	9 750	9 945	10 144	10 346
dinamikas koef. %	2%	2%	2%	2%	2%	2%	2%
Būvniecības atkritumi							
t/gadā	463 258	486 420	510 741	536 279	563 092	591 247	620 809
dinamikas koef. %	5%	5%	5%	5%	5%	5%	5%

7 SISTĒMAS ATTĪSTĪBAS ALTERNATĪVO RISINĀJUMU IZVĒRTĒJUMS

Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstības alternatīvo risinājumu izvērtējuma sagatavošanā ņemti vērā sekojoši galvenie ietekmējošie faktori:

- Apsaimniekojamo atkritumu apjomu un sastāva novērtējums;
- Sasniedzamie mērķi attiecībā uz atkritumu reģenerācijas apjomu nodrošināšanu;
- Iespējamās tehnoloģiskās alternatīvas;

Nodaļā izvērtēta minēto faktoru mijiedarbība un sagatavoti priekšlikumi atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras pilnveidošanai.

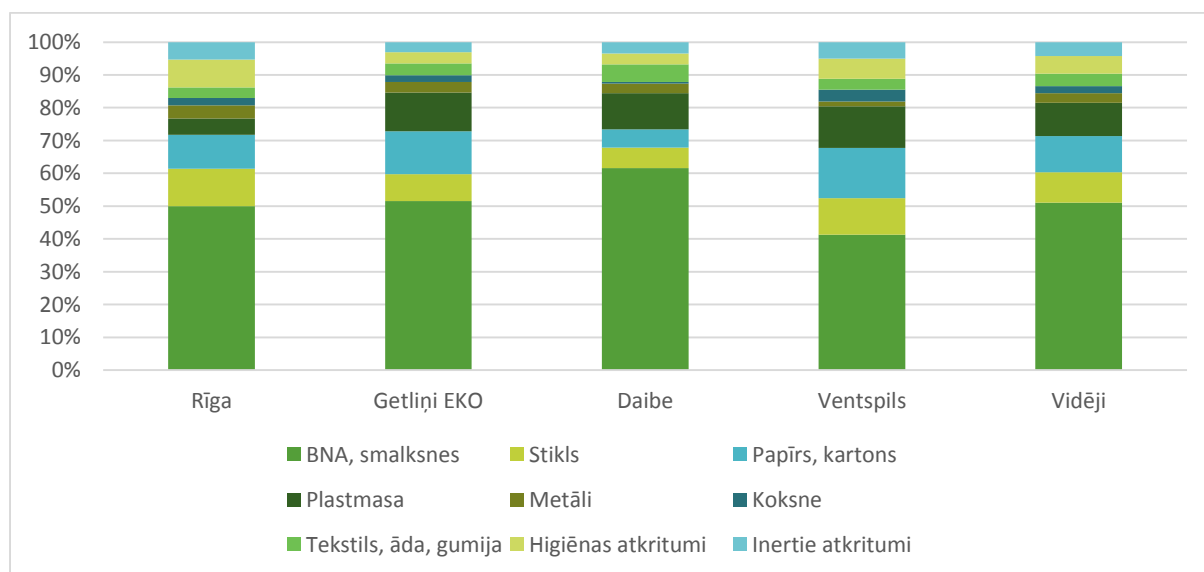
7.1 APSAIMNIEKOJAMO SADZĪVES ATKRITUMU APJOMU UN SASTĀVA NOVĒRTĒJUMS

Sagatavotā sadzīvē radušos atkritumu ražošanas prognoze (skat. 6. nodaļu) laika periodam no 2014. līdz 2020. gadam liecina par salīdzinošu stabilitāti atkritumu apjomu dinamikā, kas ļauj plānot pakāpenisku sistēmas attīstību. No 2014. gada līdz 2017. gadam tiek prognozēts apjoma pieaugums par 12 tūkstošiem tonnu (no 686,8 tūkstošiem tonnu 2014. gadā līdz 698,7 tūkstošiem tonnu 2017. gadā). Sākot ar 2018. gadu, ir vērojams summārā apjoma samazinājums, kas pārskata perioda beigās var sasniegt 2014. gada līmeni.

Indikators/Gads	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Apjoms uz kg/iedz./gadā	343	348	353	359	362	365	368	370
Kopā tonnas/gadā	686 844	691 046	694 895	698 714	696 879	694 618	691 343	687 634

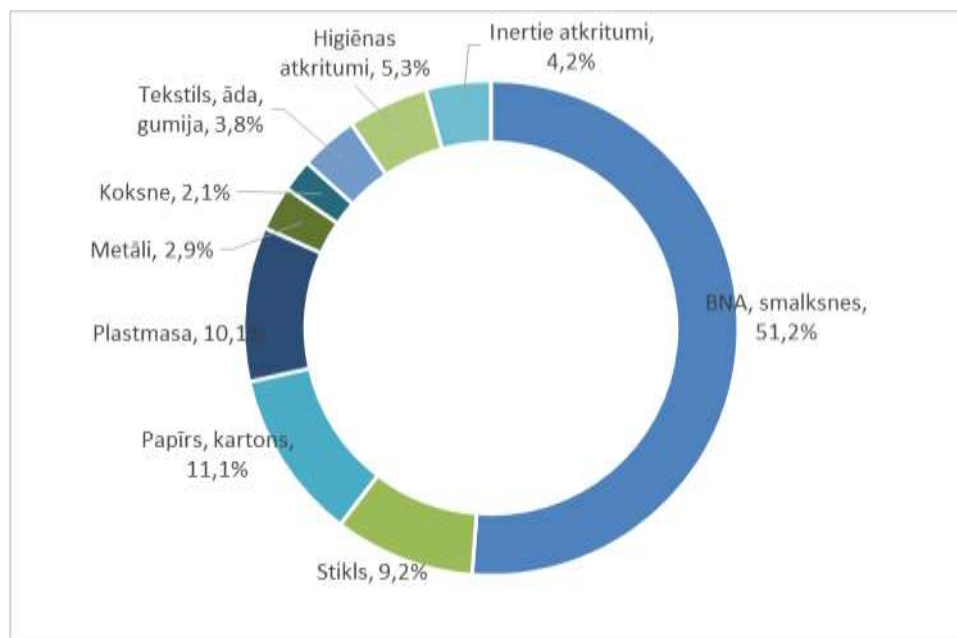
Otrs sistēmu ietekmējošs faktors ir sadzīvē radušos atkritumu plūsma sastāvs. Attiecībā uz atkritumu sastāva novērtējumu jāatzīmē, ka detalizēti statistiski dati par atkritumu sastāvu Latvijā nav pieejami, tādēļ atkritumu sastāva prognozēšanai tiek izmantoti izpildītāja rīcībā esoša informācija no četriem atsevišķiem atkritumu sastāv noteikšanas testiem. Minētie sastāva mērījumi ir veikti laika posmā no 2012. - 2014. gadam. Tā kā atsevišķos testos ir bijušas definētas atšķirīgas nosakāmo atkritumu veidu frakcijas, datu apkopojumā, skat. attēlu 7.1., lai nodrošinātu datu salīdzināmību, ir veikta definīciju korekcija.

Attēls 7-1. Atkritumu morfoloģiskā sastāva testu rezultāti Latvijā

Vidējais aprēķinātais nešķirotu atkritumu sastāvs, kas tiks izmantots turpmākajos aprēķinos, ir sekojošs, jāatzīmē, ka frakcija "BNA, smalksnes" nav pilnā apjoma biodegradabla, bet gan ietver arī inertus materiālus līdz 20% attiecībā pret kopējo apjomu:

Attēls 7-2. Atkritumu morfoloģiskā sastāva vidējie rādītāji

Kvantitatīvi saražotie atkritumu apjomi pa atkritumu frakcijām, ņemot vērā to īpatsvaru un kopējo atkritumu apjomu laika periodā līdz 2020. gadam raksturoti 7.1. tabulā

7.1.tabula SARAŽOTIE ATKRITUMU APJOMI PA ATKRITUMU FRAKCIJĀM 2014.-2020. GADS, TONNAS

Frakcija/gads	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
BNA, smalksnes	351 664	353 816	355 786	357 741	356 802	355 645	353 968
Stikls	63 190	63 576	63 930	64 282	64 113	63 905	63 604
Papīrs, kartons	76 240	76 706	77 133	77 557	77 354	77 103	76 739
Plastmasa	69 371	69 796	70 184	70 570	70 385	70 156	69 826
Metāli	20 004	20 127	20 239	20 350	20 297	20 231	20 135
Koksne	14 515	14 604	14 685	14 766	14 727	14 680	14 610
Tekstils, āda, gumija	26 100	26 260	26 406	26 551	26 481	26 395	26 271
Higiēnas atkritumi	36 403	36 625	36 829	37 032	36 935	36 815	36 641
Inertie atkritumi	29 082	29 260	29 423	29 585	29 507	29 411	29 273

Aprēķinu rezultāti liecina, ka galvenās mērķa grupas – atkritumu bioloģiski noārdāmā frakcija, kas ietver arī, koksni, tekstilu, higiēnas atkritumus vidēji gadā tiek saražota 330 tūkstošu tonnu apjomā (neskaitot inertās smalksnes), atkritumos esoši, pārstrādei derīgi materiāli – kopā aptuveni 230 tūkstoši tonnu gadā.

7.2 SASNIEDZAMIE REZULTĀTI ATTIECĪBĀ UZ SADZĪVES ATKRITUMU REĢENERĀCIJAS APJOMU PALIELINĀŠANU

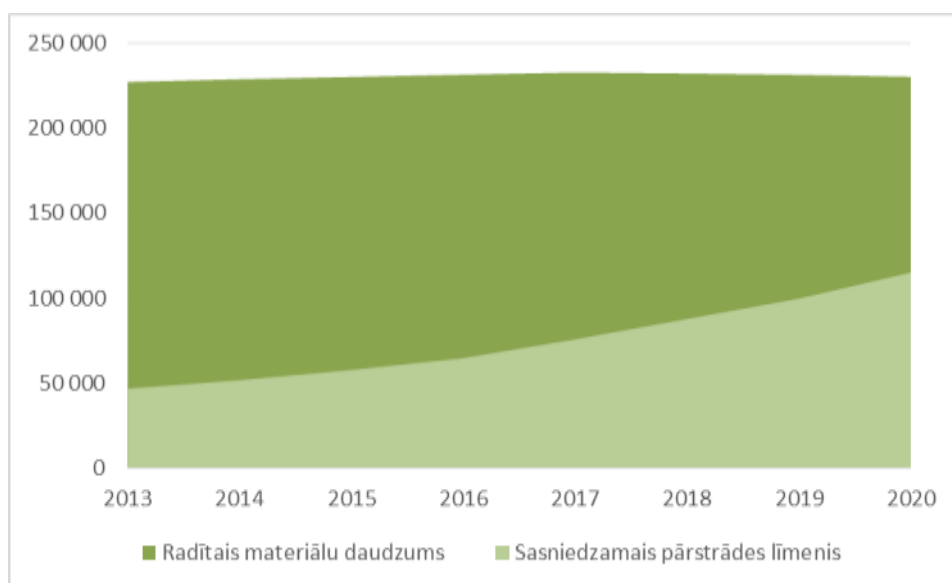
Normatīvajos aktos attiecībā uz galvenajām mērķa grupām ir noteikti sekojoši sasniedzamie rādītāji

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

- Sagatavot otrreizējai izmantošanai un pārstrādāt vismaz 50% (pēc svara) mājsaimniecības atkritumos un citās līdzīgās atkritumu plūsmās esošos papīra, metāla, plastmasas un stikla atkritumus;
- Samazināt apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzumu līdz 35 % no 1995. gadā apglabātā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma;

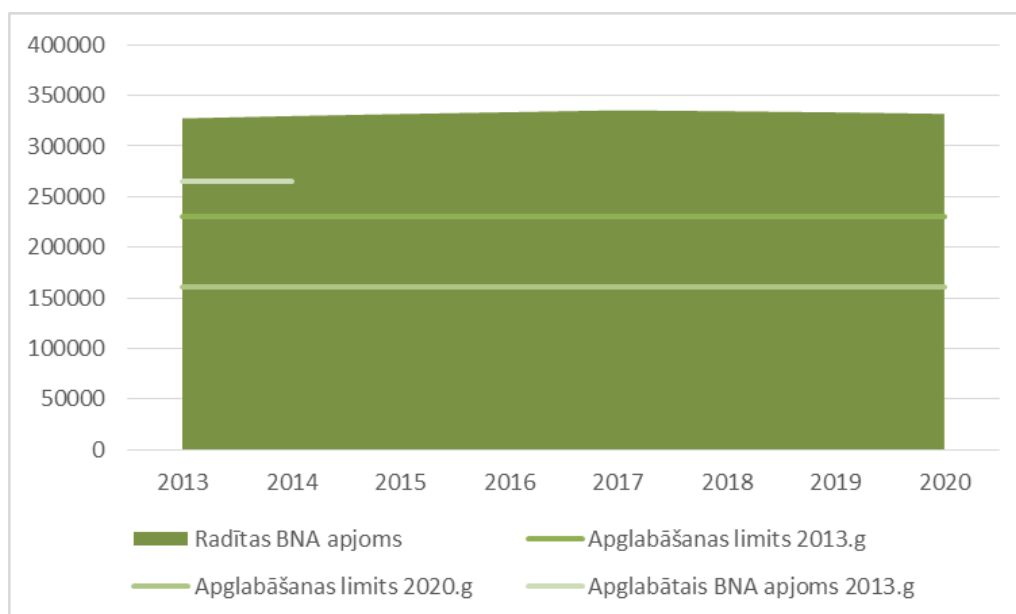
Kvalitatīvo rādītāju pārrēķins uz kvantitatīvām vērtībām balstīts uz iepriekšējā nodaļā veikto aprēķinu par atkritumu sastāvu un tajos ietilpstošo otrreizējo izejvielu daudzumu, attiecīgi pārstrādei nodoto materiālu daudzumam ir jāsasniedz kā minimums 115 tūkstoši tonnu gadā. Sniegts salīdzinājums ar faktisko situāciju 2013. gadā, skat. 7.3. attēlu.

Attēls 7-3. Radītais pārstrādājamo materiālu apjoms uz sasniedzamie pārstrādes rādītāji

Kvantitatīvo vērtību aprēķini attiecībā uz apglabājamo BNA apjomu samazināšanu atspoguļot attēlā 7.4..

Attēls 7-4. Radītais BNA apjoms uz sasniedzamie reģenerācijas rādītāji

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Aprēķinātais BNA apglabāšanas apjoms samazinājums, salīdzinot ar faktisko situāciju 2013. gadā, ir nepilni 110 tūkstoši tonnu papildus reģenerācijai nododamo apjomu, jeb attiecinot apglabāšanas apjomu limitus pret kopējo radīto BNA apjomu – 2020. gadā reģenerācijai jānodod ~170 tūkstoši tonnu atkritumos esošu biodegradējamu atkritumu.

7.3 IESPĒJAMĀS APSAIMNIEKOŠANAS ALTERNATĪVAS

Nodaļā analizētie iespējamie risinājumi iepriekš aprēķināto kvantitatīvo rādītāju atkritumu reģenerācijas jomā sasniegšanai. Kā jau iepriekš minēts, būtiskākā problēma sadzīves atkritumu apsaimniekošanā ir nešķirotu atkritumu plūsma, kas sastāv no dažādiem materiāliem, kuru pārstrāde nešķirotā veidā nav iespējama. Pamata scenāriji dažādu atkritumu frakciju nošķiršanai un reģenerācijai ir:

- Atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai;
- Atkritumu šķirošana to rašanās vietās;
- Nešķirotu atkritumu plūsmas mehāniska / bioloģiska apstrāde.

Optimālais risinājums atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai vai pārstrādes nodrošināšanai viennozīmīgi ir atkritumu šķirošana to rašanās vietās, tomēr praktiskā pieredze Latvijā liecina par ierobežotiem rezultatīvajiem rādītājiem līdz šim (skat. 4 nodaļu) kā arī šobrīd straujš dalīti savāktu atkritumu apjomu pieaugums nav pamatoti prognozējams. Šajā situācijā alternatīvs risinājums ir nešķirotu atkritumu plūsmas apstrāde, kas ļauj palielināt atkritumu reģenerācijas apjomus, tomēr šādam reģenerācijas veidam ir zemāka "pievienotā vērtība", proti, vairumā gadījumu, veicot nešķirotu atkritumu plūsmas pāršķirošanu, maksimālais iespējamais ieguvums ir enerģijas reģenerācija, atkārtotai izmantošanai un materiālu reģenerācijai atstājot ierobežotus apjomus. Jāatzīmē, ka šis ir ļoti būtisks aspekts, jo tieši atkārtota izmantošana un materiālu pārstrāde ir prioritāri noteiktais mērķis pēc atkritumu rašanās novēršanas.

7.3.1 Atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai

Atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai, neskaitot atkritumu rašanās novēršanu, ir hierarhiski augstākā vēlamā atkritumu apsaimniekošanas darbība. Saskaņā ar Atkritumu apsaimniekošanas likumā noteikto definīciju atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai ir "par atkritumiem kļuvušu produktu vai to sastāvdaļu pārbaude, tīrīšana vai labošana, lai tos varētu atkārtoti lietot bez turpmākas priekšapstrādes" [5]. Atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai (turpmāk ASAI) kā prioritārais pasākums ir noteikta arī Partnerības līgumā Eiropas Savienības investīciju fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodam un Atkritumu apsaimniekošanas valsts plānā 2013.–2020.gadam [3]. ASAI viennozīmīgi ir vērtējams, kā atbalstāms risinājums atkritumu radītās ietekmes uz vidi samazināšanai, jo ASAI nodrošina gan resursu, kas nepieciešami preču ražošanai ekonomiju (t.sk. izejvielas, energoresursi), gan arī rada sociāli-ekonomisku efektu, jo sagatavošanas atkārtotai izmantošanai centru izveide ir saistīta ar jaunu darba vietu rašanos, kā arī preču pieejamības veicināšanu iedzīvotājiem ar zemākiem ienākumiem, kura labklājības līmenis nav pietiekams jaunu preču iegādei.

ES dalībvalstīs ASAI vairumā gadījumu tiek īstenota izmantojot tā sauktos atkārtotas izmantošanas centrus, kuros tiek nogādātas, pārbaudītas un labotas atkārtotai izmantošanai paredzētās preces, kuras pēc pienācīgas apstrādes tiek nodotas realizācijai vai labdarības pasākumiem. Atkritumu plūsmas, kas galvenokārt tiek sagatavotas atkārtotai izmantošanai ir sadzīves elektronika, mājāsaimniecības priekšmeti, apģērbs, mēbeles. Jāatzīmē, kā piemēram, Somijā atkārtotās izmantošanas centri tiek uzturēti sadarbojoties pašvaldībai un atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumam, kur atkritumu apsaimniekošanas uzņēmums nodrošina ASAI paredzēto atkritumu piegādi, savukārt pašvaldība nodrošina telpas, kā arī daļēji darbspēku – iesaistot atbilstošas kvalifikācijas bezdarbniekus, tādējādi panākot arī sociālu efektu.

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Ierobežojumi, kas tradicionāli tiek minēti saistībā ar ASAI ieviešanu un attīstību ir:

- Potenciāli atkārtotai izmantošanai sagatavojamu atkritumu dalīta savākšana – lai sekmīgi nodrošinātu ASAI, nepieciešams attiecīgas atkritumu grupas savākt atsevišķi no pārējās atkritumu plūsmas, tādējādi izvairoties no preču sabojāšanas, kas negatīvi ietekmē ASAI potenciālu;
- ASAI centru izveide un akreditācija – ASAI centra izveide ietver ne tikai telpu iekārtošanu un aprīkojuma iegādes, bet arī atbilstošas kvalifikācijas darbaspēka nolīgšanu un procedūru izstrādi, kas nodrošina, ka atkārtotai izmantošanai sagatavotās preces ir kvalitatīvas un noteiktu laiku kalpos paredzētajam mērķim - pretējā gadījumā pastāv draudi, ka pieprasījums pēc precēm būs ļoti ierobežots;
- Atkārtotai izmantošanai sagatavojamu preču kvalitāte – pēdējā laikā tirgū esošajām precēm ir raksturīgs lietošanas laika un kvalitātes kritums, kas negatīvi ietekmē ASAI potenciālu, proti, gan elektriskās un elektroniskās iekārtas, apģērbs, mājtsaimniecības priekšmeti tiek ražoti minimizējot ražošanas izmaksas, kas nereti tiek panākts izmantojot mazāk kvalitatīvus izejmateriālus, elektroniskās komponentes, tādējādi, sagatavošana atkārtotai izmantošanai ir saistīta ar lielākām izmaksām.

Papildus minētajiem problēmjasutājumiem, tieši Latvijas kontekstā jāatzīmē salīdzinoši zemais labklājības līmenis kā ASAI ietekmējošs faktors – proti – valstīs ar augstāku labklājības līmeni pastāv lielāka iespējamība, ka atkritumos nonāk preces, kas ir lietošanas kārtībā vai kurām ir nenozīmīgi defekti, savukārt Latvijā, visticamāk, preces tiek izmantotas līdz galējam nolietojumam vai situācijā, kad darba kārtībā esoša prece tiek aizstāta ar jaunu, vecā prece tiek realizēta otrreizējā tirgū.

Lai novērtētu atkritumu apjomus, kas Latvijā tiek sagatavoti atkārtotai izmantošanai, publiski pieejami statistikas dati nav iegūstami, tomēr var droši apgalvot, ka būtisku ieguldījumu ASAI sniedz stikla dzērienu iepakojumu savākšana un nodošana ražotājiem atkārtotai izmantošanai. Precīzi skaitļi nav pieejami, bet ir zināms, ka Latvijā strādājošie uzņēmumi AS "Aldaris", AS "Cēsu alus", SIA "Cido grupa", izmanto stikla iepakojumu atkārtoti. Atkārtotai izmantošanai Latvijā tiek savāktas arī koka paletes, savukārt tādiem atkritumu veidiem, kā apģērbs, sadzīves priekšmeti ir nodrošinātas iespējas nodot tos labdarības organizācijām.

Vērtējot ASAI veicināšanas pasākumu attīstības potenciālu nākotnē, kā galvenā prioritāte ir izvirzāma atkārtotas izmantošanas centru veidošana pēc līdzīgiem principiem kā citās Eiropas valstīs, tomēr pašreizējā situācijā, ņemot vērā, ka nav pieejama pietiekama informācija detalizētam šādu centru darbības efektivitātes novērtējumam Latvijas apstākļos, optimālais risinājums ir pārejas posma īstenošana, kas ietver gan esošo sistēmu ekspluatēšanu, gan papildus pasākumu īstenošanu atkritumu dalītās vākšanas sistēmas ietvaros. Proti, attīstot atkritumu dalītās vākšanas sistēmas komponenti "šķirotu atkritumu savākšanas laukumu ierīkošana / pilnveidošana" laukuma sniegto pakalpojumu klāstā jāparedz iespēja vismaz tādu potenciāli atkārtotai izmantošanai sagatavojamu atkritumu veidu pieņemšana kā:

- Mēbeles;
- Tekstils, apavi un apģērbs;
- Mājtsaimniecības un hobija priekšmeti;
- Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi.

Šāda risinājuma īstenošana ļautu ar salīdzinoši nelieliem ieguldījumiem nodrošināt noteikta atkritumu apjoma sagatavošanu / nodošanu atkārtotai izmantošanai, kā arī ļautu uzkrāt un analizēt informāciju par potenciāli atgūstamajiem atkritumu apjomiem, kas ilgāka termiņa perspektīvā sniegtu iespēju veidot ekonomiski pamatotu atkārtotas izmantošanas centru tīkla izveidi.

Bez ieguldījumiem infrastruktūrā, kas nepieciešami atkārtotai izmantošanai paredzēto atkritumu uzkrāšanai un šķirošanai šķiroto atkritumu savākšanas laukumos ir rekomendējama sekojošu administratīvu pasākumu īstenošana:

- Atsevišķas atkritumu apsaimniekošanas uzskaites sistēmas sadaļas ieviešana, kur atkritumu reģenerācijas sadaļā veikt atkārtotai izmantošanai sagatavoto/nodoto atkritumu apjomu uzskaiti;
- Atkritumu reģenerācijas mērķu ietvaros noteikt apakš sadaļu ar kvalitatīviem rādītājiem tieši attiecībā uz ASAI mērķu sasniegšanu.

7.3.2 Atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstība

Sistēmas darbības efektivitāti pamatā nosaka divi faktori – dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamība un atkritumu radītāju motivācija šķirot atkritumus. Šī ziņojuma 4.1. nodaļā atspoguļotie rezultāti, kas raksturo atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras nodrošinājumu pēc izstrādātajiem kritērijiem liecina, ka pietiekams infrastruktūras līmenis ir nodrošināts 70% valsts iedzīvotāju un kā apmierinošs vēl nedaudz vairāk kā 14% iedzīvotāju. Salīdzinot šos rādītājus ar sabiedriskās domas aptaujas [14] rezultātiem - 37% Latvijas pastāvīgo iedzīvotāju ikdienā šķiro atkritumus, savukārt divas trešdaļas jeb 64% iedzīvotāju būtu gatavi šķirot atkritumus, ja dzīvesvietas tuvumā būtu pieejami dalītās vākšanas (šķirošanas) konteineri. Salīdzinot šos divus faktorus, redzamas būtiskas neatbilstības, kā rezultātā rodas jautājums – pirmkārt - kāda ir atkritumu ražotāju izpratne par optimālo dalītās vākšanas infrastruktūras nodrošinājumu, otrkārt kādi ir atkritumu ražotāju paradumi attiecībā uz atkritumu šķirošanu. Līdz ar to pirmais solis jautājuma risināšanā ir detalizēts socioloģisks pētījums par esošajiem paradumiem un izpratni un iespējām ietekmēt, motivēt atkritumu ražotājus iesaistīties atkritumu šķirošanā. Attiecīgi, balstoties uz pētījuma rezultātiem būtu izstrādājami vairāki scenāriji, kuru efektivitāti testēt pilotprojektu ietvaros.

Saistītie atkritumu dalītās vākšanas nodrošināšanas tehnoloģiskie aspekti ir salīdzinoši vienkārši risināmi - paredzot papildus infrastruktūras izveidi un papildus savākšanas metožu pielietojumu. Attiecībā uz infrastruktūras nodrošinājumu pirmais etaps viennozīmīgi ir pieejamības nodrošināšana visā valstī vismaz līdz līmenim, kas atbilst kritērijiem:

- Vismaz viens sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkts un 500 iedzīvotājiem novadu teritorijās;
- Vismaz viens punkts uz 700 iedzīvotājiem republikas pilsētu teritorijās;
- Vismaz viens šķiroto atkritumu savākšanas laukums novados ar iedzīvotāju skaitu >8000;
- Vismaz viens šķiroto atkritumu savākšanas laukums pilsētās ar iedzīvotāju skaitu < 50 000, ja pilsēta tiek dalīta atkritumu apsaimniekošanas zonās, šķiroto atkritumu savākšanas laukums ierīkojams katrā no zonām;
- Vismaz divi šķiroto atkritumu savākšanas laukums pilsētās ar iedzīvotāju skaitu 50 000 – 100 000, ja pilsēta tiek dalīta atkritumu apsaimniekošanas zonās, šķiroto atkritumu savākšanas laukums ierīkojams katrā no zonām;
- Vismaz viens šķiroto atkritumu savākšanas laukums uz 100 000 iedzīvotāju, pilsētās ar iedzīvotāju skaitu >100 000, ja pilsēta tiek dalīta atkritumu apsaimniekošanas zonās, šķiroto atkritumu savākšanas laukums ierīkojams katrā no zonām.

Papildus risinājums, kas jau tiek pielietots virknē Latvijas pašvaldību, ir atkritumu dalītās vākšanas maršruti – šāda pakalpojuma mērķa grupa būtu tieši aptaujas rezultātos minētie 64% iedzīvotāju, kas būtu gatavi šķirot atkritumus, ja būtu pieejama infrastruktūra. Atkritumu savākšanai tieši no mājāsaimniecībām, salīdzinot ar sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktiem, ir virkne priekšrocību – proti – šī metode tiek novērtēta kā efektīvāka, jo atkritumu ražotājiem tiek samazinātas neērtības, kas saistītas ar dalīto atkritumu nogādāšanu savākšanas vietās, tādējādi veicinot atkritumu ražotāju iesaistīšanos atkritumu dalītājā vākšanā. Otra priekšrocība šādai sistēmai ir salīdzinoši mazākās investīciju izmaksas, jo nav

nepieciešamas iegādāties atkritumu uzkrāšanas konteinerus, bet gan šķiroto atkritumu uzkrāšanai un savākšanai izmantot vienu vai vairākas reizes lietojamus īpaši marķētus maisus/somas – šis faktors ir īpaši nozīmīgs teritorijās ar zemu iedzīvotāju blīvumu, kur pakalpojuma pieejamības nodrošināšanai nepieciešams uzstādīt noteikto konteineru skaitu, bet konteineru piepildīšanās laiks, dēļ nelielā atkritumu apjoma būs ilgs. Treškārt šāda sistēma ļauj efektīvi sniegt pakalpojumu teritorijās, kur ir ierobežotas iespējas atkritumu uzkrāšanas konteineru uzstādīšanai. Vērtējot atkritumu dalītās vākšanas maršrutu pielietojuma iespējas detalizētāk, kā galvenā mērķa grupa uz kuru ir orientējams šis pakalpojums ir māsaimniecības, kas dzīvo individuālās mājās ~31% no visiem Latvijas iedzīvotājiem, jeb ~600 tūkstoši iedzīvotāju. Argumenti, kas nosaka šādas mērķa grupas izvēli ir sekojoši – pirmkārt, individuālo māju apbūves rajonos ir ierobežotas iespējas sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu ierīkošanai piemērotu vietu trūkuma dēļ, kā rezultātā samazinās punktu izvietojuma blīvums un tādejādi palielinās attālumus no māsaimniecības līdz tuvākajam punktam, otrkārt – apdzīvotības blīvums, līdz ar to radītais un dalīti savācamais atkritumu apjoms ir mazāks, kas pazemina punkta izveidē ieguldīto investīciju lietderību, treškārt māsaimniecības, kas dzīvo viengimeņu mājās ir vērtējama kā grupa, kurai būtu lielākais potenciāls iesaistīties atkritumu šķirošanā, jo individuālajās mājās šķiroto atkritumu uzkrāšanas vietas izveide ir saistīta ar mazākām neērtībām kā dzīvokļos dzīvojošajām māsaimniecībām, kā arī individuālo māju māsaimniecībām ir vērā ņemams ekonomisks stimulss – māsaimniecības izdevumi par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu samazinās tieši proporcionāli sašķīrotajam un dalīti nodotajam atkritumu apjomam. Vērtējot ekonomiskos aspektus, jāsecina, ka atbilstoši iepriekš minētajam, potenciālais efekts ir investīciju izmaksu ietaupījums sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkta ierīkošanai – piemēram – mikrorajonā ar 1500 iedzīvotājiem pie minimālā infrastruktūras blīvuma - 500 iedzīvotāji uz vienu sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkta ierīkošanas investīciju izmaksas sastāda ~4500 EUR. Prognozētais dalīti savācamais atkritumu apjoms pie iedzīvotāju iesaistes līmeņa 50% un vidējā dalīto atkritumu apjoma ~0,07 t/g ir ~50 t/g, attiecīgi, pie infrastruktūras kalpošanas laika 5 gadi, punkta ierīkošanas izmaksas uz vienu dalīti savāktu atkritumu tonnu ir ~18 EUR. Ekonomisko efektu samazina savākšanas transporta ekspluatācijas izmaksas, kas pēc atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu aplēsēm var palielināties par 10-15 EUR/t tādejādi izmaksu ietaupījums indikatīvi var sastādīt 3-8 EUR/t. Kopumā vērtējot atkritumu dalītās savākšanas maršrutu ieviešanas pamatotību un efektivitāti jāsecina, ka galvenais faktors, kas nosaka šāda risinājuma pielietojuma nepieciešamību ir pakalpojuma pieejamības uzlabošana un attiecīga atkritumu radītāju iesaistes līmeņa palielināšana, kas, faktiski, ir būtiskākais jautājums attiecībā uz kopējo dalīti savāktu atkritumu apjomu palielināšanu. Turklāt, optimālā scenārijā, ir rekomendējama gan konteineru, gan savākšanas maršrutu metožu kombinēta pielietošana, tādejādi sniedzot iespēju dažādām māsaimniecībām izvēlēties piemērotāko atkritumu šķirošanas veidu. Materiāli tehniskie resursi, kas nepieciešami atkritumu dalītās savākšanas maršrutu ieviešanai ir specializētie transporta līdzekļi. Nepieciešamo transporta līdzekļu skaitu nosaka pamatā divi faktori:

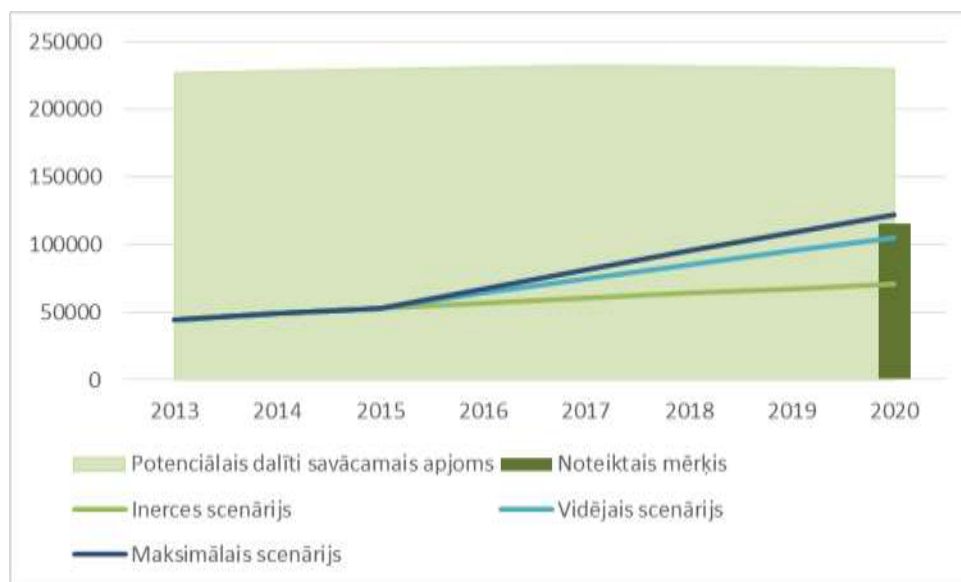
- Viena transporta līdzekļa savākšanas jauda;
- Potenciāli savācamā apjoma novērtējums.

Atbilstoši atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu pieredzei, viens transporta līdzeklis teritorijās ar zemāku apdzīvotības blīvumu (mazpilsētas, lauku ciemati, lauku teritorijas) vienā darba dienā, var veikt vienu līdz divus reusus, vienā reisā savācot līdz 5 tonnām dalīti savāktu atkritumu. Ņemot vērā, ka šķiroto atkritumu savākšana dēļ nelielajiem apjomiem katrā atsevišķā savākšanas vietā ir laikietilpīgs process, tiek pieņemts, ka dienā viens transporta līdzeklis veic vienu reisu, attiecīgi, viena transporta līdzekļa savākšanas jauda tiek novērtēta 1250t/g. Balstoties uz aptauju datiem par iedzīvotāju skaitu, kas ir iesaistījušies atkritumu šķirošanā un, kas būtu gatavi iesaistīties šķirošanā, ja būtu pieejama infrastruktūra [14], pieņemot, ka potenciālais šķīrotājus skaits var palielināties līdz ~75% - kopējais apkalpojamo individuālo māju iedzīvotāju skaits sasniedz ~450 tūkstošus, kas pie šķiroto atkritumu apjoma uz iedzīvotāju 0.07

t/gadā veido kopējo apjomu 31,5 tūkstoši t/g. attiecīgi nepieciešamais transporta līdzekļu skaits ir novērtēts ~25 transporta vienības.

Lai novērtētu dažādu atkritumu dalītās vākšanas apjomu dinamikas iespējamās variācijas un to ietekmi uz atkritumu reģenerācijas mērķu sasniegšanu un atkritumu apsaimniekošanas sistēmu kopuma ir piedāvāti atšķirīgi scenāriji, skat. 7.5. attēlu.

Attēls 7-5. Atkritumu dalītās vākšanas apjomu dinamikas scenāriju salīdzinājums

Scenāriju aprēķina bāzes gads 2013, aprēķinātajos scenārijos izmantotas dažādas dalīti savāktu atkritumu apjoma pieauguma vērtības – sākuma periodā visos scenārijos, līdz 2015. gadam izmantots vienāds pieauguma rādītājs – par 0,3-0,5% gadā, inerces scenārijā pieaugums pēc 2015. gada paredzēts 0.5% gadā. Vidējās attīstības, jeb minimālajam scenārijam, kas varētu ietvert dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamības paplašināšanos un sabiedrības informēšanas, izglītošanas pasākumus, papildus inerces pieauguma vērtībai paredzēta papildus pieauguma vērtība 1% gadā. Maksimālajā scenārijā, kas bez dalītās vākšanas infrastruktūras attīstības, sabiedrības informēšanas, izglītošanas pasākumiem varētu ietvert arī specializētā šķiroto atkritumu savākšanas autotransporta iegādi – papildus pieauguma vērtība attiecībā pret inerces scenāriju ir 1.5% gadā. Salīdzinot teorētiski pieņemto scenāriju aprēķinu rezultātus, redzams, ka akceptējamais ir vidējais scenārijs, kas kvalitatīvi paredz dalīti savāktu atkritumu summāro apjomu pieaugumu pārskata periodā par 8.3 procentpunktiem.

Scenāriju variāciju modelēšana atspoguļo iespējamās prognozes par atkritumu dalītās vākšanas dinamiku, tā ir nepieciešama, lai analizētu iespējamās atkritumu mehāniskās apstrādes – sagatavošanas apglabāšanai alternatīvas un prognozētu šo darbību rezultātus.

7.3.3 Nešķirotu sadzīves atkritumu plūsmu apstrāde

Latvijas situācijā, pat pie optimistiskām prognozēm, nākamo gadu laikā nav paredzama ļoti strauja atkritumu dalītās vākšanas apjomu palielināšanās, kas nodrošina pietiekamu otrreizējo izejvielu un BNA reģenerācijas apjomu sasniegšanu, līdz ar to nešķirotu atkritumu plūsmas apstrāde paliks nozīmīga atkritumu apsaimniekošanas sistēmas sastāvdaļā. Nešķirotu atkritumu plūsmas apstrādes pamatuzdevums ir:

- Pēc iespējas lielākos apjomos atdalīt otrreizējas izejvielas materiālu pārstrādei;
- Atdalīt frakciju, kas ir izmantojama kā NAIK sagatavošanas materiāls;

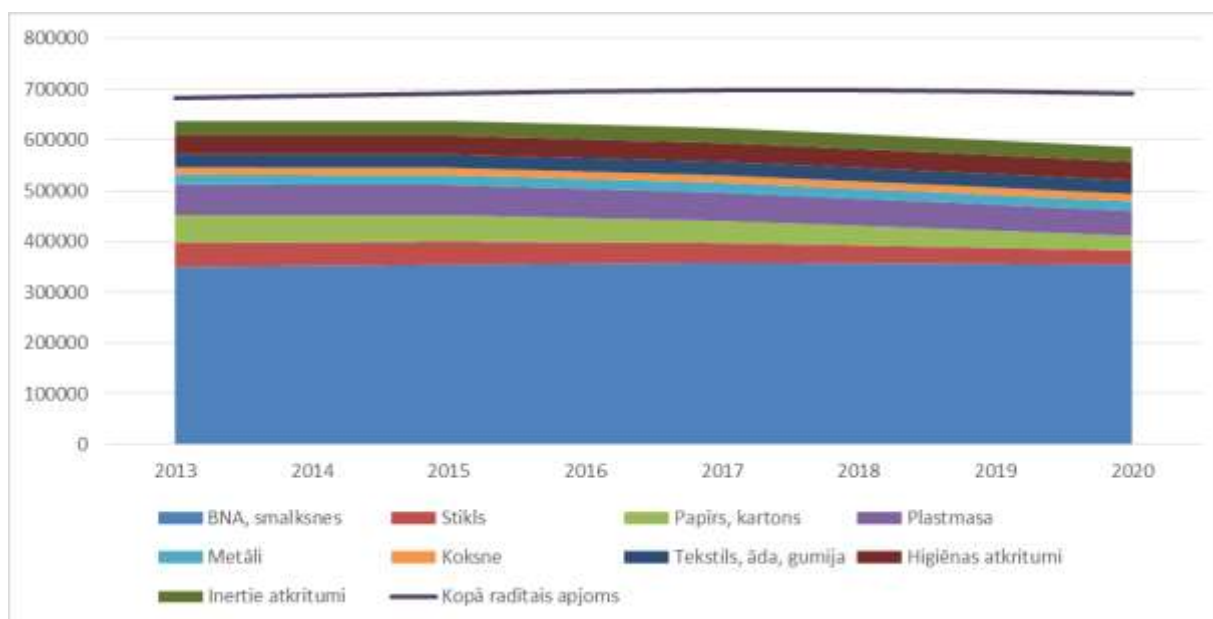
Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

- Atdalīt BNA frakciju.

Atkritumu mehāniskas apstrādes rezultāts atgūtie reģenerējamo materiālu apjomi ir atkarīgi, pirmkārt, no apstrādājamo atkritumu plūsmas, otrkārt no tehnoloģijas efektivitātes. Attiecībā uz pirmo faktoru, jāņem vērā, ka atkritumu mehāniskā apstrāde/šķirošana tiek pielietota paralēli ar atkritumu dalīto vākšanu, līdz ar to atkritumu dalītās vākšanas apjomu palielināšanās ietekmē nešķirotu atkritumu plūsmā esošo reģenerējamo materiālu īpatsvaru.

Iepriekšējā nodaļā tika veikta atkritumu dalītā vākšanas apjomu dinamikas iespējamo scenāriju modelēšana, attiecīgi, lai prognozētu atkritumu mehāniskas apstrādes sagaidāmos rezultātus ir jāsagatavo atkritumu sastāva novērtējums, kurā tiek ņemts vērā apjomu samazinājums un sastāva izmaiņas dalītās vākšanas rezultātā, skat. 7.6. attēlu

Attēls 7-6. Atkritumu dalītās vākšanas ietekme uz nešķirotu atkritumu plūsmas morfoloģisko sastāvu

Aprēķini veikti pieņemot, ka dalītās vākšanas ietvaros savācamo materiālu īpatsvars būs līdzīgs kā šobrīd – proti – nepilnu pusi no dalīti savāktā apjoma veidos papīra un kartona atkritumi, aptuveni 1/3 stikls, atlikušo daļu plastmasa, metāls mazāk par 1%. Tādā veidā atkritumu dalītās vākšanas apjomu palielināšanās atstāj ietekmi gan uz atkritumos esošu bioloģiski noārdāmu atkritumu īpatsvaru, to samazinot par atšķirotu papīra/kartona materiālu daudzumu, gan potenciālā NAIK siltumspēju, tāpat tiek samazināts inerto materiālu - stikla īpatsvars.

Atkritumu sagatavošanas apglabāšanai / reģenerācijai tehnoloģiskais process, jeb mehāniskā atkritumu šķirošana ar mērķi atdalīt reģenerējamus materiālus ietver sekojošus galvenos tehnoloģiskos posmus:

- Atkritumu plūsmas smalcināšana;
- BNA frakcijas atdalīšana izmantojot sijāšanu cilindra, kaskādes, vai disku sietos – atdalāmās frakcijas izmērs parasti >50mm;
- Melno metālu atdalīšana izmantojot magnētisko separatoru;
- Vidējās frakcijas, kas satur dažādu materiālu maisījumu un vieglās frakcijas, kas satur galvenokārt plastmasas un papīru nošķiršana izmantojot atkārtotu sijāšanu jeb gaisa plūsmas separatorus.

Rezultatīvie rādītāji – katras frakcijas apjoms ir atkarīgs gan no iekārtu tehniskās specifikācijas un regulējumiem, gan ienākošās atkritumu plūsmas, ko pirmajā gadījumā nosaka plānotais reģenerācijas veids, otrajā - sākotnējais atkritumu sastāvs un dalītās vākšanas apjoms. Praktisko pētījumu rezultāti Latvijā liecina par sekojošu atkritumu plūsmu īpatsvaru un sastāvu, kas iegūts mehāniskās apstrādes ceļā, skat. tabulu 7.2., 7.3..[15]

7.2.tabula mehāniskās apstrādes rezultātā iegūto frakciju īpatsvars [15]

Frakcija	Īpatsvars %
Smalkā frakcija	35%
Vidējā frakcija	40%
Rupjā frakcija	22%
Metāls	3%

7.3.tabula mehāniskās apstrādes rezultātā iegūto frakciju morfooģiskais sastāvs [15]

	Rupjā frakcija	Vidējā frakcija	Smalkā frakcija
BNA, smalksnes	3,90%	12,90%	56,10%
Stikls	0,20%	9,10%	32,10%
Papīrs, kartons	39,50%	23,90%	2,40%
Plastmasa	38,70%	24,50%	2,10%
Metāli	1,50%	3,50%	0,50%
Koksne	1,10%	3,60%	0,50%
Tekstils, āda, gumija	9,60%	7,30%	0,10%
Higiēnas atkritumi	5,10%	7,10%	0,70%
Inertie atkritumi	0,40%	8,10%	5,50%

Papildus morfoloģiskajam sastāvam, vērtējot turpmākās izmantošanas iespējas, būtisks faktors ir mitruma līmenis un siltumspēja, šīs analīzes rezultātā iegūtie dati liecina, par būtisku mitruma līmeni atšķīrotajā smalkajā un vidējā frakcijās ~ 40%, un nedaudz zemāku mitruma līmeni rupjajā frakcijā ~36%. Šie rādītāji būtiski ietekmē arī siltumspēju, kas rupjajai frakcijai svārstās 13-20 MJ/kg, vidējai 8-15 MJ/kg, smalkajai no 3-7 MJ/kg.

Detalizēti dati par testēto paraugu izcelsmi nav pieejami, bet salīdzinoši droši var pieņemt, ka analizētie paraugi atspoguļo atkritumu plūsmu, uz kuru atkritumu dalītā vākšana nav atstājusi būtisku ietekmi, attiecīgi nākotnes perspektīvā jārēķinās, ka dalītās vākšanas sistēmas ietvaros nodrošinātais papīra, kartona un plastmasas atkritumu apjoms samazinājums nešķīroto atkritumu plūsmā pazeminās frakciju siltumspēju.

Nešķīroto atkritumu mehāniskās apstrādes rezultātā pastāv arī zināms materiālu – otrreizējo izejvielu atgūšanas potenciāls – salīdzinoši vienkārša ir melno metālu un krāsmetālu atgūšana, sarežģītāks process ir papīra, kartona, plastmasu atgūšana. Pastāv iespēja šos materiālus atšķīrot no tā sauktās rupjās frakcijas, tomēr jāņem vērā, ka kvalitatīvi to var veikt, praktiski, tikai izmantojot roku darbu vai veicot papildus ieguldījumus mehāniskās šķirošanas infrastruktūrā - uzstādot automatizētos materiālu šķirošanas blokus. Otrs aspekts – papīra, kartona, plastmasas papildus apjomu nošķīrošana apgrūtina atlikušās daļas utilizāciju ar enerģijas atgūšanu, jo atšķīrojot papīra/kartona un plastmasas materiālus tiek papildus samazināta frakcijas siltumspēja, tomēr, zinot, ka vispārējais atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstības mērķis ir

materiālu pārstrāde, tiek rekomendēts pilnveidot mehāniskas apstrādes tehnoloģiskās iekārtas ar mērķi pēc iespējas palielināt materiālu pārstrādei nododamo atkritumu apjomu.

7.3.4 Integrētās atkritumu dalītās vākšanas sistēmas un mehāniskās apstrādes metožu pielietošanas rezultātu novērtējums

Iepriekšējās nodaļās ir veikti aprēķini par iespējamiem sistēmas darbības scenārijiem un dažādu metožu savstarpējo ietekmi. Paralēli un arī savstarpēji papildinošo tehnoloģisko risinājumu pielietošanas rezultātā ir paredzams noteikts materiālu pārstrādes apjoms. Materiālu pārstrādes un BNA pārstrādes apjomu raksturojums 2013. gadā, kā arī prognozējamie sasniedzamie rādītāji uz 2020. gadu ir atspoguļoti 7.4. tabulā

7.4.tabula Pašreizējie sadzīves atkritumu pārstrādes apjomi un prognozējamie minimālie sasniedzamie rādītāji 2020. gadā (tūkstošos tonnu)

Atkritumu veids	2013. gads			2020. gads			
	Radīts (t)	Pārstrādāts (t)	Pārstrādāts no radītā, % (esošā situācija)	Radīts (tonnas)	Pārstrādāts (tonnas min. scenārijs)	Papildus jāpārstrādā salīdz. ar 2013. gadu (t)	Pārstrādāts no radītā, % (mērķis)
Sadzīves atkritumi (t.sk. sadzīvē radītais izlietotais iepakojums)	682.0	109.2	16.0%	691.3	287.0	177.9	41.5%
t.sk. Bioloģiski noārdāmie atkritumi	327.4	62.4	19.1%	331.9	171.9	109.5	65%*
t.sk. sadzīves atkritumos esoši papīra, metāla, plastmasas un stikla atkritumi	227.2	46.8	20.6%	230.3	115.15	68.35	50%

* saskaņā ar Direktīvas 1999/31/EK par atkritumu poligoniem prasībām, noteikts mērķis samazināt apglabājamo bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzumu līdz 35 % no 1995. gadā apglabātā bioloģiski noārdāmo atkritumu daudzuma, jeb līdz 160 tūkstošiem tonnu.

2013. gada atkritumu radīšanas un pārstrādes apjomi ir aprēķināti balstoties uz statistikas pārskata 3A datiem, indikatori 2020. gadam aprēķināti balstoties uz atkritumu apjomu dinamikas prognozi un piedāvāto tehnoloģisko alternatīvu novērtējumu.

2013. gadā, radīto atkritumu apjomos, kuru izcelsme ir mājsaimniecības, ietverti arī izlietotā iepakojuma apjomi – proti – papildus atkritumu klasifikatora 20. nodaļā uzskaitītajiem savākto atkritumu apjomiem summēti klasifikatora 15. nodaļas 1501 grupā uzskaitītie savāktā izlietotā iepakojuma apjomi, no kuriem atskaitīts izlietotā iepakojuma atkritumu apjoms, par kura radīšanu ir atskaitījušies uzņēmumi, kas rada atkritumus. Šāda pieeja ir pielietota, jo datu analīzes ietvaros tika konstatēts, ka faktiski viss savāktā izlietotā iepakojuma atkritumu apjoms, kas ir uzskaitīts statistikas pārskatā 3A, ir savākts sadzīvē radušos atkritumu apsaimniekošanas sistēmas ietvaros, līdz ar to, šī atkritumu grupa atspoguļo gan radītos, gan reģenerētos atkritumu apjomus un proporcionāli apjoma īpatsvaram noslogo atbilstošo atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūru. Radītais BNA apjoms un sadzīves atkritumos esošu papīra, metāla, plastmasas un stikla atkritumu apjoms novērtēts - kopējo radīto atkritumu apjomu sadalot atbilstoši 7.1. nodaļā sniegtajam atkritumu sastāva aprakstam. Pārstrādāto BNA apjoms un sadzīves atkritumos esošu papīra, metāla, plastmasas un stikla atkritumu apjoms (ieskaitot sadzīvē radītā izlietotā iepakojuma atkritumus) novērtēts balstoties uz statistikas pārskata 3A datiem.

Atkritumu pārstrādes apjomu aprēķins uz 2020. gadu balstīts uz nosacīto optimālo scenāriju, kas ietver materiālu pārstrādes apjomu palielināšanos, ko nodrošinās atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība un paredzētie sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumi un pārstrādei derīgu materiālu atgūšana no nešķirotu atkritumu plūsmas. Saskaņā ar atkritumu apjomu dinamikas un sastāva prognozi, kopējais sadzīves atkritumos esošu papīra, metāla, plastmasas un stikla atkritumi apjoms 2020. gadā novērtēts ~230 tūkstoši tonnu, no kurām minimālais sasniedzamais materiālu pārstrādes līmenis ir 50%, jeb ~ 115 tūkstoši tonnu (skat. nodaļu 7.2.). Pieņemums par dalītās vākšanas apjomu palielināšanos paredz, ka dalīti savākto atkritumu apjoms laika posmā no 2013. gada līdz 2020. gadam pieaug par vismaz 8.3 procentpunktiem no kopējā sadzīves atkritumu apjoma, jeb 60.5 tūkstošiem tonnu sasniedzot 105 tūkstošus tonnu gadā (skat. nodaļu 7.3.2) tādejādi nodrošinot noteikto pārstrādes mērķu izpildi 90% apmērā. Vienaļikus, ņemot vērā, ka dalītās vākšanas apjomu palielināšanās, neskatoties uz ieguldījumiem sistēmas attīstībā, var nenasniegt gaidīto dinamiku ir izskatīts nosacītais inerces scenārijs, kas paredz daudz mērenāku dalītās vākšanas apjomu pieauguma dinamiku – proti 3.3 procentpunktus laika periodā no 2013. līdz 2020. gadam. Inerces scenārija īstenošanās rezultāts nodrošina dalītās vākšanas apjomu pieaugumu līdz 70.6 tūkstošiem tonnu gadā, kas nodrošina pārstrādes mērķu izpildi ~ 60 % apmērā. Maksimālajā scenārijā, ņemot vērā ieguldījumus sistēmas attīstībā, tiek prognozēts, ka dalītās vākšanas apjomi 2020. gadā sasniegs 122.8 tūkstošus tonnu, kas ir pietiekami saistošo prasību izpildei.

Kā redzams no izskatītajiem scenārijiem, lai izvairītos no riskiem, kas saistīti ar pārlieku optimistiskām prognozēm, sākotnēji tiek prognozēts, ka atkritumu dalītās vākšanas sistēma, bez citiem risinājumiem nenodrošināt materiālu pārstrādes mērķu sasniegšanu pilnā apjomā, tādēļ atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstības ietvaros tiek paredzēta pārstrādājamo materiālu atgūšana no nešķirotu atkritumu plūsmas. Pat pie optimistiskākā atkritumu dalītās vākšanas apjomu pieauguma scenārija, nešķirotu sadzīvē radušos atkritumu plūsmā paliek vairāk nekā 100 tūkstoši tonnu pārstrādājamo materiālu, t.sk. stikls, papīrs/kartons, plastmasa, metāli. Šo materiālu atgūšana no paglabājamo atkritumu plūsmas ir nodrošināma izmantojot atkritumu mehāniskās šķirošanas iekārtas, kas jau šobrīd tiek ekspluatētas vai tiks nodotas ekspluatācijā tuvākajā laikā (orientējoši 2015. gada II pusgads, skat. 5. nodaļu) kā arī attīstot atkritumu sagatavošanas reģenerācijai infrastruktūru (skat. nodaļu 7.3.3.). Mehāniskās apstrādes / sagatavošanas reģenerācijai sagaidāmais rezultāts atkarībā no dalītās vākšanas intensitātes tiek prognozēts 10 – 15% apmērā no kopējā apstrādājamo atkritumu apjoma, kas kvantitatīvi nodrošina papildu 60-90 tūkstošus tonnu atkritumos esošu materiālu nodošanu pārstrādei, kas ir pietiekami, lai kopsummā ar atkritumu dalītās vākšanas sistēmas ekspluatācijas rezultātiem nodrošinātu noteikto reģenerācijas mērķu sasniegšanu. Kā norādīts iepriekš - faktiskais katras no komponentēm ieguldījums pārstrādes mērķu sasniegšanā ir atkarīgs gan no atkritumu radītāju iesaistīšanās atkritumu dalītās vākšanas sistēmā, gan pielietoto mehāniskās apstrādes tehnoloģiju efektivitātes – tomēr, tā kā piedāvātie risinājumi ir savstarpēji papildinoši, ir prognozējams, ka saistības attiecībā uz pārstrādes apjomu palielināšanu tiks izpildītas, pie kam summējot rezultātus, kas sasniedzami pie optimistiskajām prognozēm, kopējais pārstrādei nodoto materiālu apjoms no dalītās vākšanas un atkritumu sagatavošanas reģenerācijai infrastruktūras sasniedz ~190 tūkstošus tonnu.

Otra problemātiskā atkritumu plūsma, kuras pārstrādes apjomus nepieciešams būtiski palielināt, ir sadzīvē radušos atkritumos ietilpstošie bioloģiski noārdāmie atkritumi. Šo atkritumu apjoms saskaņā ar atkritumu sastāva novērtējumu kopējā plūsmā veido līdz 50% jeb ~ 330 tūkstoši tonnu gadā (bez papīra un kartona atkritumiem, kas iekļauti pārstrādājamo materiālu plūsmā). 2013. gadā pārstrādātais BNA apjoms ir 62.4 tūkstoši tonnu, attiecīgi apglabātais apjoms ir vērtējams 265 tūkstošu tonnu apmērā, kas par 35 tūkstošiem tonnu pārsniedz noteiktos BNA apglabāšanas limitus. Izsakot BNA pārstrādes apjomus kvalitatīvi 2013. gadā ir apglabāti 57,6% no 1995. gada apjoma, kas nozīmē, ka Direktīvas 1999/31/EK par atkritumu poligoniem prasības pilnā apjomā nav izpildītas.

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Laika posmā līdz 2020. gadam noteiktās papildus saistības paredz papildus apglabājamo BNA samazinājumu līdz 160 tūkstošiem tonnu, kas nosaka pienākumu, papildus esošajiem pārstrādes apjomiem, pārstrādāt 110 tūkstošus tonnu BNA. Sistēmas attīstības ietvaros, noteikto mērķu sasniegšanai ir paredzēta BNA pārstrādes infrastruktūras attīstība, kas nodrošinās mehāniski atšķīrotās BNA plūsmas pārstrādi. Latvijā šobrīd izveidotās un tuvākajā laikā ekspluatācijā nododamās nešķīrotu atkritumu plūsmas mehāniskās apstrādes iekārtās (skat. 5. nodaļu) bez citām frakcijām nodrošina tā sauktās smalkās frakcijas mehānisku atšķīrošanu. Mehāniskas apstrādes rezultātā iegūtās smalkās frakcijas daudzums ir vērtējams 250 - 350 tūkstoši tonnu gadā, kurā BNA īpatsvars veido 50-70%. Šīs atkritumu plūsmas apstrādei ir pielietojama anaerobās fermentācijas tehnoloģija, kas nodrošina bioloģiskās frakcijas degradāciju. Minimālajā scenārijā pie pārstrādājamā frakcijas apjoma 250 tūkstoši tonnu gadā un BNA īpatsvar frakcijā ~50%, pārstrādātais BNA apjoms ir vērtējams līdz 125 tūkstošiem tonnu gadā, kas ir pietiekams noteikto BNA apglabāšanas samazināšanas mērķu sasniegšanai. Kā papildu risinājums BNA apsaimniekošanai ir BNA dalītās vākšanas sistēmas attīstība – BNA dalītā vākšana pirmkārt būtu nodrošināmā vietās, kur raksturīga augsta BNA koncentrācija kopējā atkritumu plūsmā – t.i. ēdināšanas uzņēmumi u.tml., bet tā kā šobrīd potenciāli dalīti savācamo BNA atkritumu apjomi nav novērtēti, tie noteikto mērķu sasniegšanas aprēķinos netiek iekļauti un sekmīgas attīstības gadījumā var kalpot kā papildus ieguldījums.

7.3.5 BNA anaerobās fermentācijas rezultātā iegūtā materiāla apsaimniekošanas alternatīvas

Atkritumu dalītās vākšanas sistēmas un nešķīrotu atkritumu mehāniskās apstrādes iekārtu darbības rezultātā, nosacīti minimālajā scenārijā, no radīto atkritumu plūsmas tiek nodalīti un nodoti pārstrādei līdz ~130 tūkstošiem tonnu papīra/kartona, plastmasa, stikla un metāla atkritumu, tādējādi kopējo apglabājamo atkritumu apjomu samazinot līdz ~560 tūkstošiem tonnu. Bioloģiski noārdāmo atkritumu anaerobā fermentācija nodrošina apglabājamā atkritumu apjoma samazinājumu par vismaz 250-350 tūkstošiem tonnu (t.sk. vismaz 125 tūkstošiem tonnu biodegradablās masas), samazinot apglabājamo atkritumu apjomu līdz ~310 tūkstošiem tonnu, tomēr šeit būtiski atzīmēt, ka anaerobās apstrādes procesa rezultātā iegūtais materiāls nekvalificējas prasībām, kas izvirzītas BNA beigu statusa kritērijiem [22], līdz ar to nepieciešams izskatīt veicamās papildus darbības un alternatīvas iegūtā materiāla izmantošanai.

Anaerobās fermentācijas tā sauktā "sausā" tehnoloģiskā procesa rezultātā iegūtais materiāls ir līdzīgs kompostam, kas tiek iegūts kompostējot dalīti savāktos bioloģiski noārdāmos atkritumus, tomēr konkrētajā situācijā ir vairāki ierobežojumi, kas samazina iegūtā materiāla izmantošanu kā mēslojumu lauksaimniecībā vai melnzemes aizstājēju labiekārtošanas darbos – proti – tā kā apstrādājamā BNA frakcija ir iegūta mehāniskās šķīrošanas rezultātā materiālam ir raksturīgs augsts dažādu mehānisku piemaisījumu īpatsvars, t.sk. inerti materiāli, stikls, plastmasas, metāls u.c. materiāli, kas nepakļaujas biodegradācijai. Tāpat nevar tikt izslēgta paaugstināta piesārņojošo vielu koncentrācijas iespēja, kā arī patogēnu klātbūtne apstrādes rezultātā iegūtajā materiālā. Eiropas Savienības valstīs biežāk izmantotā prakse anaerobās fermentācijas gala produkta izmantošanai ir izmantošana lauksaimniecībā, un komposta ražošana, jāatzīmē, gan ka šie risinājumi pārsvarā tiek izmantoti slapjās fermentācijas procesa, kur tiek apstrādāti dalīti savākti BNA, gala produktu utilizācijai. Kā pielietotais risinājums mehāniskās apstrādes rezultātā iegūtas BNA frakcijas sausās anaerobās apstrādes procesā iegūtam materiālam tiek minēts apglabāšana atkritumu poligonā vai sadedzināšana [22].

Latvijas situācijā iespējamās BNA anaerobās apstrādes rezultātā iegūtās materiāla izmantošanas iespējas tiek vērtētas sekojoši:

- Izmantošana atkritumu apglabāšanas poligonos regulārā atkritumu pārklājuma slāņa izveidošanai – šis risinājums ir vērtējams kā optimālākais no izmaksu ekonomijas viedokļa, jo izmantojot iegūto materiālu atkritumu slāņa pārklāšanai atkritumu krātuvē nav nepieciešama materiāla papildus apstrāde mehānisko piemaisījumu atdalīšanai. Arī, raugoties no vides aizsardzības prasību

viedokļa, šis risinājums ir vērtējams kā optimālākais, jo nepastāv risks vides piesārņošanai gadījumā, ja materiālā ir paaugstināta piesārņojošo vielu koncentrācijā, kā arī, pārklājuma izveidei izmantojot otrreizējos resursus, tiek samazināts grunts patēriņš, kas būtu nepieciešams atkritumu slāņa pārklāšanas darbu veikšanai. Ierobežojošais faktors šīs alternatīvas īstenošanā ir atkritumu pārklājuma slāņa izveidošanai nepieciešamā materiāla nosacīti nelielais apjoms – proti – atkritumu apglabāšanas tehnoloģiskais process vairumā gadījumu paredz apglabāto atkritumu pārklāšanu, kad slāņa biezums ir sasniedzis 2 m izveidojot 0.2 m biezu gāzes caurlaidīgas grunts slāni – attiecīgi, pārklājamā materiāla daudzums nepārsniedz ~10% no apglabāto atkritumu daudzuma, jeb ~10 tūkstoši tonnu uz 100 tūkstošiem tonnu apglabāto atkritumu. Tādējādi izmantošana atkritumu poligonā nerisina materiāla gala utilizācijas jautājumu, jo pie apglabāto atkritumu apjoma 300-400 tūkstoši tonnu gadā, nepieciešamais atkritumu slāņa pārklāšanai nepieciešamais daudzums nepārsniedz 40 tūkstošus tonnu gadā, jeb ~ 15-20% no gada laikā radītā materiāla apjoma.

- Sadedzināšana – lai gan sadedzināšana Eiropas Savienības valstīs tiek izmantota kā sausās anaerobās fermentācijas rezultātā iegūtā materiālu utilizācijas veids, Latvijā šis risinājums faktiski nav pielietojams - galvenie ierobežojumi ir sadedzināmā materiāla zemā siltumspēja, kas no sākotnējās vēl vairāk samazinās metanizācijas procesā un lielais inerto materiālu īpatsvars kopējā plūsmā. Šādu materiālu faktiski nevar izmantot sadedzināšanā ar enerģijas atgūšanu un pielietotā sadedzināšanas tehnoloģija ir pielīdzināma atkritumu apglabāšanai. Latvijā šādas sadedzināšanas iekārtas nav pieejamas.
- Komposta ražošana – bioloģiski noārdāmo atkritumu komposta ražošana, neskatoties uz iepriekš minētajiem potenciālajiem ierobežojumiem, ir vērtējama, kā optimālākā alternatīva anaerobās fermentācijas rezultātā iegūtā materiāla apstrādei un utilizācijai. Šīs metodes prioritāti galvenokārt nosaka vides aspekti, jo pārstrādātais materiāls tiek izmantots, kā otrreizējā izejviela un jēlmateriālu aizstājējs. Vērtējot iepriekš minētos ierobežojumus saistībā ar potenciālo piesārņojuma robežlielumu pārsniegšanu, secināts, ka šobrīd nav izstrādāti normatīvi, kā arī nav pieejami testēšanas rezultāti no nešķīrotiem sadzīves atkritumiem iegūtas BNA plūsmas kompostam, tomēr izvērtējot pieredzi notekūdeņu dūņu komposta sagatavošanā un normatīvos noteiktajos atļautās izmantošanas veidos var pieņemt, ka (ņemot vērā mehānisko piesārņojumu) BNA plūsmas komposts var tikt izmantots līdzvērtīgi kā komposts, kas sagatavots no notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņām. Attiecībā uz iespējamo patogēnu iznīcināšanas nodrošināšanu, izmantojot anaerobās fermentācijas tehnoloģiju, faktiski nepastāv ierobežojumi, jo arī mezofilā procesa ietvaros iespējama nepieciešamā temperatūras režīma ievērošana apstrādes noslēguma fāzē tādējādi neatstājot būtisku ietekmi uz metāna ieguves potenciālu. Raugoties no ekonomiskās efektivitātes viedokļa, salīdzinot ar iepriekš minētajām alternatīvām, ir jāreķinās ar virkni papildus izmaksām, kas pirmkārt veidojas veicot materiālu pēcapstrādi – mehānisko piemaisījumu atdalīšanu, turklāt jo augstākas kvalitātes prasības tiek izvirzītas sagatavojamam kompostam, jo lielākās būs pēcapstrādes izmaksas. Šis aspekts ir īpaši nozīmīgs ņemot vērā aizstājēj materiālu izmaksas – pašreizējā nodokļu politika nav motivējoša attiecībā uz komposta izmantošanu, jo DRN likmes par melnzemes ieguvu, kas ir galvenais aizstājēj materiāls, salīdzinoši ar komposta sagatavošanas izmaksām ir niecīgas. Rezumējot jāsecina, ka komposta ražošana no BNA anaerobās apstrādes rezultātā iegūtā materiāla ir optimālākais scenārijs, tomēr, lai īstenotu šādu scenāriju, bez tehniskiem aspektiem jārisina jautājumi saistībā ar normatīvu izstrādi kvalitātes prasību definēšanai, kā arī jāveicina komposta kā melnzemes aizstājēja izmantošana.
- Uzglabāšana – pašreizējā situācijā Latvijā faktiski nepastāv iestrādes BNA anaerobās fermentācijas komposta ražošanai un izmantošanai, tādēļ laika posmā, kamēr tiek risināti jautājumi par normatīvo aktu izstrādi un komposta izmantošanas iespēju nodrošināšanu ir nepieciešams pārejas

perioda risinājums anaerobās apstrādes rezultātā iegūto materiālu uzglabāšanai. Sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonu teritorijā būtu izskatāma iespēja atļaut materiāla uzglabāšanu nepārsniedzot termiņus, kas normatīvajos aktos noteikti atkritumu uzglabāšanai. Šāda pieeja ļautu sabalansēt komposta ražošanas apjomus ar izmantošanas apjomiem, tomēr, īstenojot šādu alternatīvu, nedrīkst pieļaut, ka īstermiņa alternatīvas nodrošinājums atliek pamatjautājuma risināšanu.

7.3.6 NAIK sagatavošanas potenciāls un reģenerācijas iespēju novērtējums

Mehāniskās apstrādes tehnoloģiskā procesa rezultātā bez anaerobajai apstrādei pakļaujamās - smalkās, jeb BNA frakcijas tiek iegūtas jau iepriekš minētā rupjā frakcija, no kuras daļēji iespējams atgūt pārstrādājamus materiālus, ka arī vidējā frakcija, kas satur praktiski visu atkritumu plūsmā esošu materiālu sajaukumu.

Rupjās frakcijas kopējais apjoms, kas iegūstams nešķirotu atkritumu plūsmas mehāniskas apstrādes rezultātā tiek vērtēts 20-25% no apstrādājamo atkritumu kopējā apjoma, jeb ~ 120 tūkstoši tonnu gadā, atņemot no šī daudzuma materiālu grupas, kas nododamas materiālu pārstrādei t.sk. plastmasas, papīrs/kartons, metāli, kuru atgūšanas potenciāls novērtēts ~ 60-70 tūkstoši tonnu gadā, atlikušo daļu veido materiālu maisījums, ar salīdzinoši augstu kaloritāti, un zemu inerto piemaisījumu līmeni (skat. nodaļu 7.3.3.) Vērtējot šīs plūsmas apsaimniekošanas iespējas, optimālais risinājums ir reģenerācija ar enerģijas atgūšanu.

Mehāniskas apstrādes rezultātā atšķīrotā vidējā frakcija kopējā apstrādājamo atkritumu apjomā veido līdz 40%, jeb aptuveni 250 tūkstošus tonnu gadā. Šī frakcija no reģenerācijas iespēju viedokļa ir pati problemātiskākā, jo, pirmkārt, tā satur faktiski visus atkritumos esošu materiālu veidus, otrkārt, tai ir raksturīgs augsts mitruma līmenis, ko veicina mitrumu absorbējošu materiālu kā, piemēram, papīrs/kartons salīdzinoši lielais īpatsvars, arī BNA piemaisījumi. Pārstrādei nododamo materiālu atgūšana no šīs frakcijas nav racionāla, jo frakcijā ietilpstošo materiālu fiziskie izmēri ir nav piemēroti ne mehāniskai, ne manuālai šķirošanai, kā arī potenciāli pārstrādei nododamie atkritumu veidi papīrs/kartons, plastmasas, ir piesārņoti ar BNA un citu pārstrādei derīgo materiālu veidu mazāka izmēra daļiņām. Mehāniskās šķirošanas rezultātā iegūtās vidējās frakcijas prognozējamais utilizācijas veids bez papildus apstrādes ir apglabāšana sadzīves atkritumu poligonā, jo arī utilizācijas iespējas ar enerģijas atgūšanu ir ierobežotas – proti – frakcijas enerģijas reģenerācijas potenciālu ierobežo augstais mitruma līmenis, būtiskais inerto piemaisījumu īpatsvars un zemā kaloritāte, kas gadījumā, ja šo frakciju plānots sagatavot kā no atkritumiem iegūtu kurināmo, ļauj iegūt tikai zemas kvalitātes energoresursu, kas nav izmantojams kā kurināmais ražošanas procesu, kā piemēram SIA "Cemex" cementa rūpnīcas energoapgādes, nodrošināšanā. Gadījumā, ja tiek veikta frakcijas papildu apstrāde tiek lēsts, ka sagatavojamais NAIK apjoms var sasniegt ~60 tūkstošus tonnu gadā.

Latvijas situācijā var izdalīt divus galvenos alternatīvos risinājumus NAIK frakcijas utilizācijai:

- NAIK utilizācija SIA "Cemex" cementa rūpnīcā – šīs alternatīvas priekšrocība ir jau šobrīd pieejamā infrastruktūra NAIK kā energoresursa izmantošanai SIA "Cemex", kur ražošanas procesu nodrošināšanai tiek izmantots gan Latvijas ražota, gan importēta NAIK frakcija. Kopējais SIA "Cemex" NAIK patēriņš gadā sastāda līdz 100 tūkstošiem tonnu, tādējādi utilizācijas iespēju nodrošinājums pārsniedz prognozēto Latvijā saražojamā NAIK apjomu. Kā papildus ieguvums ir jāatzīmē ieņēmumi no NAIK realizācijas, kas gan vairumā gadījumu nesedz NAIK sagatavošanas un transporta izmaksas, tomēr sniedz zināmu atbalstu atkritumu sagatavošanas reģenerācijai izmaksu segšanā. Faktori, kas ierobežo NAIK utilizācijas iespējas SIA "Cemex", ir augstās kvalitātes prasības (siltumspēja, mitruma līmenis, daļiņu izmērs, pelnu saturs), kuru izpilde, bez papildus NAIK

izejmateriāla apstrādes, kas prasa papildus ieguldījumus infrastruktūrā un palielina ekspluatācijas izmaksas, nav iespējama. Attiecīgi, vērtējot NAIK utilizāciju SIA "Cemex", pamatā ir izskatāma tikai no rupjās frakcijas iegūta NAIK reģenerācija. Vēl kā ierobežojošs faktors, ņemot vērā relatīvi nelielo NAIK ražošanas apjomu potenciālu, jāmin iespējami sarežģījumi saistībā ar konstantas kvalitātes un regulāru piegāžu apjomu nodrošināšanu.

- NAIK utilizācija siltumenerģijas vai kombinētās siltumenerģijas – elektroenerģijas ražošanas iekārtās – alternatīvas galvenā priekšrocība ir zemākās NAIK kvalitātes prasības salīdzinājumā ar SIA "Cemex" prasībām – proti izmantojot NAIK kā pamata kurināmo vai līdzsadedzināšanā siltumapgādes katlumājās ir pieļaujamās lielākas kvalitātes robežvērtību svārstības, gan attiecībā uz materiāla siltumspēju, gan daļiņu izmēriem, un mitruma līmeni. Vērtējot minimālo kvalitātes prasību sliekšni NAIK utilizācijai siltuma ražošanas iekārtās, NAIK, kas iegūts no mehāniskas apstrādes rupjās frakcijas, var tikt izmantots bez būtiskas papildus apstrādes. Papildus šajā alternatīvā var tikt izskatīta iespēja arī NAIK utilizācijai, kas, veicot papildus apstrādi, iegūts no mehāniskās apstrādes vidējās frakcijas. Bez zemākajām kvalitātes prasībām jāņem vērā arī ģeogrāfiskais faktors – proti – šajā alternatīvā zināmu izmaksu ekonomiju sniedz iespēja NAIK utilizācijai veikt pēc iespējas tuvāk tā rašanās vietai tādejādi samazinot transporta izmaksas, šis apstāklis īpaši ievērtējams reģionos, kas atrodas tālāk no SIA "Cemex" cementa rūpnīcas Brocēnos. Vērtējot potenciālos ierobežojumus, kas varētu kavēt alternatīvas īstenošanu ir būtiskās investīciju izmaksas, kas saistītas ar NAIK sadedzināšanas iekārtu emisiju samazināšanas prasību ievērošanu, līdz ar to pastāv varbūtība, ka izmaksu ekonomijas nolūkā var tikt saglabāti esošie siltumenerģijas ražošanas risinājumi. Lai mazinātu šo ierobežojumu, ir rekomendējama valsts atbalsta sniegšana, turklāt alternatīvas aktualitāti apliecina publiski pieejamā informācija par NAIK kā energoresursa siltumenerģijas ražošanā izmantošanas iespēju izpēti divās Latvijas pašvaldībās.

7.4 ATKRITUMU REĢENERĀCIJAS IESPĒJAS ĀRVALSTĪS

Atkritumu pārrobežu pārvadājumi ES valstīs saskaņā ar normatīvajiem aktiem ir pieļaujami tikai gadījumos, kad atkritumi uz citu valsti tiek nogādāti pārstrādei, attiecīgi, galvenās atkritumu grupas, kas tiek eksportētas uz citām valstīm ir atkritumi, kuru reģenerācijas iespējas valstī kurā tie radīti, vadoties pēc tehniskiem un ekonomiskiem aspektiem, ir ierobežotas. Otra eksportēto atkritumu grupa ir pārstrādei derīgie materiāli, kuru apriti pamatā regulē brīvā tirgus principi, jāatzīmē, ka pārstrādei derīgie materiāli lielā apjomā tiek eksportēti ne tikai ES iekšienē, bet arī ārpus ES, ko pamatā diktē tādu industriālo valstu kā Ķīna, Indija pieprasījums pēc izejvielām.

7.4.1 Pašreizējie eksporta apjomi

Kopumā vērtējot, informācija par Latvijas kaimiņvalstīs un pārējās ES dalībvalstīs pieejamo reģenerācijas infrastruktūru ir ļoti ierobežota, jo arī ES līmeņa pētījumos [17; 18; 19] nav sniegti raksturojošie dati par valstīs pieejamajām reģenerācijas iekārtām, izmantotajām tehnoloģijām, noslogojumu un jaudām, līdz ar to analīze pamatā ir balstām uz esošo pieredzi pārstrādājamo materiālu eksportā. Savukārt, lai detalizēti analizētu eksporta iespējas ir nepieciešams veikt padziļinātu pētījumu attiecībā uz katru potenciāli eksportējamo materiālu veidu.

No Latvijas eksportēto atkritumu apjomi sadzīves un bīstamo atkritumu grupās ir raksturoti 7.5. tabulā.

7.5. Tabula Eksportēto atkritumu apjomi 2009.-2013. gads, tonnas [2]

Atkritumu veids	2009	2010	2011	2012	2013
Sadzīves atkritumi	230844	332763	654328	425251	564352
Bīstamie atkritumi	11732	12119	14866	12279	14084

Saskaņā ar apkopotajiem datiem laika posmā no 2009. gada līdz 2013. gadam ir vērojams būtisks eksportēto atkritumu apjomu pieaugums gan sadzīves, gan bīstamo atkritumu grupās. Būtiskāko eksporta apjomu 2013. gadā veido metāla atkritumi – vairāk kā 75% no kopējā eksportēto atkritumu apjoma. Jāatzīmē, ka metāla atkritumi galvenokārt tiek eksportēti uz trešajām valstīm – Ķīnu, Indiju, Taivānu. Salīdzinoši ar metālu atkritumiem, mazākos apjomos tiek eksportēti papīra un kartona atkritumi un izlietotais kartona un papīra iepakojums ~62 tūkstoši tonnu gadā, kas atbilst 11% no kopējā eksportēto atkritumu apjoma, jāatzīmē, ka attiecībā pret sadzīves atkritumu apjomu šis daudzums ir vērtējams kā būtisks un sastāda ~10%. Papīra un kartona atkritumu eksporta virzieni ir vairāki, t.sk. ES un arī uzņēmumi, kas reģistrēti Panamā, tomēr jāatzīmē, ka būtiskākais apjoms tiek eksportēts uz kaimiņvalsti – Lietuvu. Saistībā ar papīra kartona atkritumu eksportu jānorāda, divi būtiski faktori – pirmkārt - atkritumu eksportu pamatā veic atkritumu tirgotāji (~75% no kopējā eksportētā apjoma), otrkārt analizējot eksportēto atkritumu saņēmējus, jāsecina, ka arī tie pārsvarā ir klasificējami kā atkritumu tirgotāji, nevis tiešie pārstrādes uzņēmumi – šie aspekti liecina par attīstītu konkrētā materiāla tirgu, kas nodrošina samērā drošas iespējas papīra un kartona atkritumu nodošanai pārstrādei. Vērtējot plastmasas un izlietotā plastmasas iepakojuma apsaimniekošanu jau sākotnēji, konstatēts, ka pārstrādes apjomi Latvijā pārsniedz savāktos apjomus, kas skaidrojams ar attīstītām vietējām pārstrādes jaudām un izejvielu importu. Kopējais plastmasas un plastmasas iepakojuma eksports 2013. gadā sastāda 8.1 tūkstoši tonnu, eksporta virzieni līdzīgi kā papīra un kartona atkritumiem ir ES dalībvalsts, īpaši Lietuva, materiālu eksportētāji, kā arī saņēmēji valstīs, uz kurām materiāli tiek eksportēti, ir atkritumu tirgotāji.

Problemātiskāka ir situācija ar stikla atkritumu apsaimniekošanu – salīdzinot stikla atkritumu apsaimniekošanu raksturojošos datus - savāktu atkritumu apjomu pret uz vietas pārstrādāto un eksportēto apjomu jāsecina, ka saskaņā ar valsts statistikas pārskata „3A – Atkritumi” datiem, pārstrāde un eksports ir nodrošināta tikai 1/3 no savāktā apjoma, pozitīvāki rezultāti ar lielākiem pārstrādes apjomiem ir uzrādīti atskaitēs par izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu, tomēr jāatzīmē, ka Latvijā pārstrāde ietver stikla kā inerta materiāli izmantošanu celtniecības materiālu ražošanā nenodrošinot stikla pārstrādi jaunos stikla izstrādājumos. 2013. gadā lielākie stikla atkritumu apjomi no Latvijas eksportēti pārstrādei kopā uz 6 pārstrādes uzņēmumiem, t.sk. 5 Lietuvas uzņēmumi – “Lithuanian glass recycling”, “Guartis AB”, “Ekonovus”, “Monmarkas”, “Kaunos stiklas” un Igaunijā – “Balti Ehitusplokk”. Tikai divi no šiem uzņēmumiem nodarbojās ar stikla atkritumu pārstrādi jaunā stikla iepakojumā. Bez šiem uzņēmumiem jāmin arī Igaunijas stikla pārstrādes uzņēmums “Jarvakandi klass”, kas nodarbojās ar stikla iepakojuma ražošanu.

Sadedzināmo atkritumu, jeb no atkritumiem iegūta kurināmā (NAIK) eksports 2012, gadā sastāda nepilnus 2,3 tūkstošus tonnu un tieši NAIK, ņemot vērā utilizācijas iespējas, konsultācijās ar atkritumu sagatavošanas reģenerācijai iekārtu apsaimniekotājiem tiek atzīmēta kā viena no problemātiskākajām atkritumu grupām. Jāatzīmē, ka tieši sadedzināmie atkritumi ES mērogā ir viena no lielākajām atkritumu grupām kopējā pārrobežu sūtījumu apjomā, tomēr, lai analizētu situāciju nepieciešams nošķirt divus NAIK veidus – augstas kvalitātes NAIK, ko raksturo augsta siltumspēja (>14 GJ/t), zems mitruma līmenis (<50%), specifiski noteikti daļiņu frakcijas izmēri un zemas kvalitātes NAIK, kam raksturīga zemāka siltumspēja (<14 GJ/t), augstāks mitruma līmenis un mazāk ierobežojumu uz kurināmā frakcijas izmēriem, jo šiem diviem materiālu veidiem ir atšķirīgas reģenerācijas iekārtas, kas pirmajā gadījumā, pamatā ir cementa ražošanas industrija (t.sk. „Cemex” cementa rūpnīca Brocēnos Latvijā), otrajā gadījumā kombinētās siltuma – elektroenerģijas spēkstacijas. Bez “Cemex” cementa rūpnīcas Brocēnos, kas utilizē augstas kvalitātes NAIK, Baltijas reģionā ir salīdzinoši plaši attīstīta zemas kvalitātes RDF utilizācijas infrastruktūra – kombinētās siltuma – elektroenerģijas sadedzināšanas iekārtas ir izvietotas Zviedrijā, Somijā, Lietuvā un Igaunijā, un pēc

sākotnējam aplēsēm var droši apgalvot, ka Igaunijas un Lietuvas iekārtu jauda pārsniedz valstij nepieciešamo, attiecīgi eksports varētu kalpot par risinājumu NAIK utilizācijai.

7.4.2 Pārstrādei derīgo materiālu eksporta tehniski ekonomiskie aspekti

Galvenie faktori, kas nosaka spēju / nepieciešamību meklēt eksporta iespējas pārstrādei derīgo materiālu reģenerācijai ir 1)potenciālas izejvielas sagatavošanas izmaksas, t.sk. savākšana, pārvadāšana, sagatavošana reģenerācijai, kā arī transporta izmaksas līdz pārstrādes iekārtām; 2)tirgus regulēta potenciālo otrreizējo izejvielu iepirkuma cena. Bez šiem tehniski - ekonomiskajiem faktoriem ietekmi atstāj arī politikas instrumenti, kuru mērķis ir palielināt atkritumu reģenerācijas apjomus tām atkritumos esošu pārstrādei derīgu materiālu grupām, kuru reģenerācijas ekonomiskie stimuli ir visvājākie.

Iepriekšējās ziņojuma nodaļās atspoguļotais esošās situācijas novērtējums liecina, ka šobrīd galvenokārt ir nodrošinātā tādu materiālu grupu, kā metāli, papīrs, kartons, daļēji arī plastmasa reģenerācijā izmantojot vietējas pārstrādes jaudas vai eksporta iespējas. Problemātiskāka ir situācija ar atsevišķiem plastmasas veidiem, kompozītmateriālu iepakojumu, stikla iepakojumu un NAIK, līdz ar to potenciāli pastāv divi risinājumi – stimulēt vietējo pārstrādes infrastruktūras attīstību vai veicināt eksportu. Raugoties no Latvijas tautsaimniecības attīstības viedokļa būtu rekomendējama vietējo pārstrādes jaudu attīstība tādejādi veicinot ekonomisku un sociāli ekonomisku augšupeju, tomēr pastāv vairāki tieši un potenciāli ierobežojumi, kas var apdraudēt vietējās pārstrādes infrastruktūras sekmīgu darbību – pirmkārt tie ir relatīvi nelielie vietējās izcelsmes pārstrādājamo resursu apjomi un ierobežotais vietējais tirgus pārstrādes rezultātā iegūto preču realizācijai – šādā situācijā pie starptautiskām tirgus svārstībām (piemēram – otrreizējo plastmasas izejvielu iepirkuma cenas samazināšanās jēlmateriālu cenas samazināšanās rezultātā) vietējā kapacitāte var būt nepietiekosa situācijas stabilizācijai. Jāņem vērā, ka materiālu realizācijas iespējas un potenciālos ieņēmumus nosaka tirgus cena, kas, kā liecina pēdējo gadu pieredze, var būtiski svārstīties globālo ekonomikas procesu ietvaros, tādejādi apdraudot atkritumu apsaimniekošanas komersantu, kas veic atkritumu reģenerāciju.

Savukārt riski eksporta veicināšanas scenārija gadījumā ir ierobežotais eksportējamo materiālu apjoms, kas liedz nodrošināt apjomīgas un regulāras piegādes pārstrādes uzņēmumiem, tādejādi liekot sadarboties ar atkritumu tirgotājiem, kas attiecīgi samazina potenciālos ieņēmumus no pārstrādei derīgo materiālu realizācijas. Tāpat riski ietver ierobežoto reģenerācijas kapacitātes nodrošinājumu kaimiņvalstīs, papildus izmaksas, kas saistās ar eksporta nodrošināšanu.

Eurostat apkopotā informācija par dažādu materiālu tirgus cenām liecina, ka vidējās cenas pa materiālu veidiem 2014. gadā ir sekojošas:

- Augstas kvalitātes papīrs/kartons - ~180 EUR/t;
- Zemas kvalitātes papīrs/kartons - ~ 125 EUR/t;
- Plastmasa - ~ 400 EUR/t;
- Stikls - ~ 45 EUR/t;

Vērtējot šīs cenas un salīdzinot tās ar Latvijas tirgu jāatzīmē, ka Eurostat datus nav definēta materiālu kvalitātes specifikācijā, kā arī Latvijā cenas nav publiski pieejamas, tomēr salīdzinot izpildītāja rīcībā esošo informāciju, par tirgus situāciju var secināt, ka vidēji cenas Latvijā veido 50% no ES vidējās cenas, izņemot stikla atkritumu cenu, kas Latvijā nepārsniedz 10% no ES vidējās cenas. Stikla atkritumu realizācijas cenu Latvijā ir viens no papildus argumentiem par labu vietējo pārstrādes jaudu attīstīšanai, jo veicot pārstrādi Latvijā zināmu ekonomisku efektu varētu sniegt transporta izmaksu ekonomija tādejādi ļaujot ietaupītos resursus novirzīt stikla atkritumu atgūšanai no apglabājamo atkritumu plūsmas.

Vērtējot NAIK eksporta iespējas jāatzīmē, kā jau minēts - augstas kvalitātes NAIK pamatā tiek izmantots kā atjaunojamais energoresurss cementa ražošanas nozarē, šī tipa NAIK tirgus cenas ES pēdējo gadu laikā svārstās no 0-20 EUR/t, ko pamatā nosaka tirgus faktori piedāvājuma – pieprasījuma izteiksmē. Attiecībā uz zemas kvalitātes NAIK utilizācijas iespējām jāsecina, ka tās ir plašākas, tomēr jāņem vērā, ka visos gadījumos zemas kvalitātes NAIK utilizācija būs jāapmaksā, Baltijas reģionā (Lietuva, Igaunija, Somija, Zviedrija) tā sauktā "vārtu maksa", jeb pieņemšanas maksa svārstās ap 30 EUR/t, kas uzliek papildu slogu NAIK sagatavošanas iekārtu operatoram. Attiecībā uz NAIK eksportu, ņemot vērā tirgus situāciju – zemo iepirkuma cena vai pat nepieciešamību apmaksāt NAIK utilizāciju – īpaši svarīgi ir tehniski ekonomiskie aspekti, jo, no vienas puses, ieguldot vairāk resursus, ir iespējams sagatavot augstākas kvalitātes NAIK, no kura nodošanas reģenerācijai ir iespējams gūt ieņēmumus, savukārt samazinot ražošanas izmaksas tiek sagatavots zemākas kvalitātes produkts, kura utilizācijas izmaksas jāsedz ražotājam. Latvijas situācijā būtisks faktors ir arī transporta izmaksas NAIK nogādāšanai uz reģenerācijas iekārtām – pie vidējā NAIK pārvadājumu attāluma 200 km papildus izmaksas uz vienu tonnu var sastādīt no 18-20 EUR, tādējādi būtiski palielinot ar NAIK utilizāciju saistītos izdevumus. Kopumā vērtējot NAIK eksporta potenciālu, jāsecina, ka šāda alternatīva ir iespējama un pamatā attiecināma uz zemas kvalitātes NAIK, kura reģenerācijas iespējas kaimiņvalstīs ir nodrošinātas, tomēr izšķirošajiem faktoriem par labu vietējo pārstrādes jaudu vai eksporta attīstīšanā būtu jākalpo apsvērumiem par šī energoresursa izmantošanu vietējā patēriņa nodrošināšanai.

7.5 ALTERNATĪVĀS IESPĒJAS ATKRITUMOS ESOŠU MATERIĀLU PLŪSMU APSAIMNIEKOŠANAI

Nodaļā izskatītas katras atkritumu plūsmas reģenerācijas iespējas un alternatīvie risinājumi, ja tādi ir nepieciešami apsaimniekošanas / reģenerācijas efektivitātes paaugstināšanai.

Materiālu veids	Pašreizēja apsaimniekošana	Alternatīvie risinājumi	Alternatīvas īstenošanas "izmaksas"	Alternatīvas īstenošanas "ieguvumi"
Papīrs, kartons	Dalīti savāktie papīra, kartona atkritumi, t.sk. izlietotais iepakojums tiek nodots pārstrādei – eksportēts, jo vietējās pārstrādes jaudas ir ierobežotas, tomēr tā kā šim materiālu veidam ir stabils tirgus un plaši nodrošinātas pārstrādes iespējas kaimiņvalstīs, īpaši pasākumi esošās apsaimniekošanas uzlabošanai nav nepieciešami	n/a	n/a	n/a
Stikls	No apglabājamo atkritumu plūsmas atgūto stikla atkritumu reģenerācijas iespējas ir ierobežotas, jo Latvijā faktiski neeksistē vietējas pārstrādes jaudas, kā arī eksporta iespējas ir minimālas. Negatīvu ietekmi uz stikla atkritumu atgūšanu atstāj arī kritiski zemā stikla kā otrreizējās izejvielas cena, kas nespēj kompensēt izmaksas, kas saistītas ar tā savākšanu, kā rezultātā atkritumu apsaimniekotājiem nav motivācijas stikla atkritumu	1)Iespējama ir risinājums ir vietējo pārstrādes jaudu attīstīšana stikla kā otrreizējās izejvielas reģenerācijai. Attīstot vietējo pārstrādi nepieciešams orientēties uz produktu ar pēc iespējas augstāku pievienoto vērtību ražošanu. 2)Stikla kā inerto materiālu aizstājēja	1)Pašreizēja situācija, kad neskatoties uz stikla kā otrreizējās izejvielas pieejamību un zemo cenu, nav redzamas iniciatīvas pārstrādes jaudu attīstīšanai liecina, ka nepieciešami atbalsta instrumenti reģenerācijas iekārtu izveides veicināšanai 2)Pēc līdzšinējām aplēsēm nav	Potenciālie ieguvumi ir nodrošinātas materiāla pārstrādes iespējas, kas potenciāli var veicināt arī stikla atkritumu atgūšanu, kā arī vietējas darba vietas.

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Materiālu veids	Pašreizēja apsaimniekošana	Alternatīvie risinājumi	Alternatīvas īstenošanas "izmaksas"	Alternatīvas īstenošanas "ieguvumi"
	dalītās vākšanas apjomu palielināšanai	izmantošanā cementa ražošanā SIA "Cemex" cementa rūpnīcā	iespējams garantēt pastāvīgu materiāla plūsmu noteiktajos apjomos > 50000t/g	
Plastmasa	Dalīti savāktie plastmasas atkritumi, t.sk. izlietotais iepakojums tiek nodoti pārstrādei Latvijā vai – eksportēti. Jāatzīmē, ka kvalitatīviem plastmasas atkritumiem ir nodrošinātas vietējās pārstrādes jaudas, tomēr potenciāli būtu izskatāmas iespējas jauktu, zemas kvalitātes plastmasas atkritumu pārstrādes jaudu attīstīšanai	Iespējamais risinājums ir vietējo pārstrādes jaudu attīstīšana.	Pašreizējā situācijā, nav redzamas iniciatīvas pārstrādes jaudu attīstīšanai, kas liecina, ka nepieciešami atbalsta instrumenti reģenerācijas iekārtu izveides veicināšanai. Izvēloties īstenot šādu alternatīvo risinājumu jāvērtē potenciālā ietekme uz NAIK reģenerāciju	Potenciālie ieguvumi ir nodrošinātas materiāla pārstrādes iespējas, kas potenciāli var veicināt arī plastmasas atkritumu atgūšanu, kā arī vietējas darba vietas
Metāli	Metālu, t.sk. melno metālu un krāšmetālu atkritumiem ir stabils pieprasījums un tirgus cenas ir samērojamas ar izmaksām, kuras rada metāla atkritumu atgūšana, līdz ar to papildus alternatīvie risinājumi nav nepieciešami	n/a	n/a	n/a
Mehāniskā apstrāde – Rupjā frakcija	Šobrīd ierobežotas izmantošanas iespējas. Divi pamata scenāriji ir 1)rupjās frakcijas pāršķirošana ar mērķi atgūt materiālu pārstrādei derīgas izejvielas – šo scenāriju negatīvi ietekmē ierobežotais tirgus zemas kvalitātes plastmasai; 2)NAIK ražošana – problemātiska kvalitātes nodrošināšana, jo vienīgās reģenerācijas iekārtas SIA "Cemex" izvirzītās kvalitātes prasības pārsniedz materiāla kvalitāti attiecībā uz siltumspēju un mitruma saturu.	1)Lai uzlabotu esošo risinājumu efektivitāti nepieciešams pilnveidot atkritumu mehāniskās apstrādes iekārtas: a)materiālu atgūšanas apjomu palielināšanai; b)NAIK kvalitātes uzlabošanai. 2)Alternatīvu reģenerācijas iekārtu izveide, NAIK kā kurināma izmantošana siltumapgādes vai koģenerācijas iekārtās	Nepieciešamas papildus investīcijas infrastruktūras pilnveidošanā	1)Materiālu atgūšanas apjomu palielinājums; 2)pozitīva ietekme uz energoresursu importa/eksporta bilanci
Mehāniskā apstrāde – Vidējā frakcija	Šobrīd tiek apglabāta atkritumu poligonā	Frakcijas papildus apstrāde mitruma līmeņa samazināšanai, tādējādi paaugstinot siltumspēju un nodrošinot iespēju frakcijas reģenerācijai ar enerģijas atgūšanu, alternatīvas īstenošana izskatāma tikai kopā ar zemas kvalitātes NAIK	Nepieciešamas papildus investīcijas infrastruktūras pilnveidei.	Pozitīva ietekme uz energoresursu importa/eksporta bilanci

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Materiālu veids	Pašreizēja apsaimniekošana	Alternatīvie risinājumi	Alternatīvas īstenošanas "izmaksas"	Alternatīvas īstenošanas "ieguvumi"
		reģenerācijas iekārtu izveidi		
Mehāniskā apstrāde – Smalkā frakcija	Šobrīd visās (izņemot divas) atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtās, kas ir nodotas ekspluatācijā, reģenerācijai tiek izmantota kompostēšanas metode. Paredzams, ka pēc nodošanas ekspluatācijā arī pārējās iekārtās smalkā frakcija tiks kompostēta, kompostēšanas iekārtu jaudai atbilstošos apjomos.	1) Anaerobā sausā fermentācija 2) Nodošana fermentācijai esošajās lauksaimniecības blakusproduktu fermentācijas iekārtās/biogāzes stacijās	1) Alternatīvas īstenošana saistīta ar būtiskām investīciju izmaksām 2) Alternatīvas īstenošanas iespējas būtiski ierobežotas, jo mehāniskās apstrādes rezultātā iegūtās BNA frakcijas kvalitatīvie rādītāji ir svārstīgi, kas atstās negatīvu ietekmi uz esošo procesu stabilitāti un norisi, turklāt frakcija satur mehāniskus piemaisījumus. Lauksaimniecības produktu fermentācijai tiek izmantota slapjās fermentācijas tehnoloģija, fermentācijas gala produkts ir digestāts, kura utilizācijas metode ir izliešana uz lauksaimniecības zemēm – attiecīgi mehāniski atšķīrotas BNA frakcijas pievienošana lauksaimniecības blakus produktiem ierobežos digestāta utilizāciju, iespējama arī piesārņojošu vielu nokļūšanā digestātā.	1) Pozitīva ietekme uz energoresursu importa/eksporta bilanci, ko veicina saražotās biogāzes utilizācija. Atbilstoši izvēloties tehnoloģisko risinājumu iespējams apvienot ar notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņu utilizāciju. Papildus ieguvums - iekārtās, kur nav iespējams izmantot saražoto siltumenerģiju citiem mērķiem, iespējama siltumenerģijas izmantošana NAIK sagatavošanas – žāvēšanas procesā. 2) Investīciju izmaksu, kas nepieciešamas Anaerobās sausās fermentācijas iekārtu izveidei ekonomija

7.6 SPECIĀLO ATKRITUMU GRUPU APSAIMNIEKOŠANA – RISINĀJUMI UN SASNIEDZAMIE REZULTĀTI

Iepriekšējās nodaļās veiktās analīzes rezultāti liecina, ka, pirmkārt, plānotie pasākumi vērsti uz nešķīrto sadzīves atkritumu plūsmas apsaimniekošanas risinājumu pilnveidošanu, tomēr bez šīs atkritumu grupas, un tajā ietilpstošajiem BNA un pārstrādei derīgo materiālu (papīrs, kartons, stikls, plastmasa, metāls) atkritumiem, kā prioritāras noteiktas arī sekojošas speciālās atkritumu grupas:

- Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi;
- Izlietotais iepakojums;
- Nolietoti transportlīdzekļi;
- Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi.

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Detalizēta šo atkritumu grupu pašreizējās apsaimniekošanas analīze, t.sk. apsaimniekotie apjomi, apsaimniekošanas metodes, pakalpojumu sniedzošo uzņēmumu raksturojums ir sniegts šī ziņojuma 3. nodaļā. Kopsavilkums par speciālo atkritumu grupu reģenerācijas apjomiem 2013. gadā, kā arī aprēķinātie kvalitatīvie un kvantitatīvie reģenerācijas mērķi, kas sasniedzamai laika posmā līdz 2020. gadam ir raksturoti 7.6. tabulā. Atkritumu reģenerācijas normas pieņemtas atbilstoši saistošajos normatīvajos aktos noteiktajām minimālajām prasībām, atkritumu apjoms uz kuru reģenerācijas normas tiek attiecinātas pieņemtas atbilstoši ziņojuma 6.3. nodaļā atspoguļotajai atkritumu ražošanas prognozei un radītajam atkritumu apjomam 2020. gadā. Apsvērumi par katras atsevišķās grupas apsaimniekošanu, iespējām un problēmajautājumiem noteikto reģenerācijas mērķu sasniegšanā, kontekstā ar esošo atkritumu apsaimniekošanas sistēmu un plānotajiem attīstības pasākumiem, sniegti nākamajos šīs nodaļas apakšpunktos.

7.6. Tabula Pašreizējie speciālo atkritumu grupu pārstrādes apjomi un prognozējamie sasniedzamie rādītāji 2020. gadā

Atkritumu veids	2013. gads			2020. gads			
	Radīts (t)	Reģenerēts (t)	Reģenerēts no radītā, % (esošā situācija)	Radīts (tonnas)	Reģenerēts (tonnas min. scenārijs)	Papildus jāreģenerē salīdz. ar 2013. gadu (t)	Reģenerēts no radītā, % (mērķis)
Izlietotais iepakojums	209 660	124 910	60%	240 833	144 500	19 590	60%
T.sk. stikls	49 321	30 272	61%	56 654	36 825	6 553	65%
T.sk. plastmasa	37 007	14 574	39%	42 509	17 429	2 855	41%
T.sk. metāls	9 656	5 980	62%	11 092	5 546	0	50%
T.sk. papīrs un kartons u.c. dabīgās šķiedras	62 268	51 189	82%	71 526	59 367	8 178	83%
T.sk. koks	51 408	22 895	45%	59 052	17 125	0	29%
Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi							
Savāktais apjoms	20 110	3 340	17%	24 479	9 914	6 574	40.5%
1.; 10. Kategorijas iekārtas*	9 547	2 219	23%***	11 622	n/a	n/a	n/a
2.; 5.1.; 6.; 7.; 8.; 9. Kategorijas* iekārtas	4 530	1 187	26%***	5 514	n/a	n/a	n/a
3. Kategorijas iekārtas*	2 036	439	22%***	2 478	n/a	n/a	n/a
4. Kategorijas iekārtas*	1 513	478	32%***	1 841	n/a	n/a	n/a
5.2. Kategorijas iekārtas*	2 484	1 100	44%***	3 023	n/a	n/a	n/a
1. Kategorijas iekārtas**	n/a	n/a	n/a	3 238	1 115	459	85%
2. Kategorijas iekārtas**	n/a	n/a	n/a	1 346	436	124	80%
3. Kategorijas iekārtas**	n/a	n/a	n/a	3 022	979	0	80%
4. Kategorijas iekārtas**	n/a	n/a	n/a	10 736	3 696	1 644	85%
5. Kategorijas iekārtas**	n/a	n/a	n/a	3 714	1 128	259	75%
6. Kategorijas iekārtas**	n/a	n/a	n/a	2 419	736	302	75%
Nolietoti transporta līdzekļi	9 007	8 451	94%	10 346	9 829	1 378	95%

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Atkritumu veids	2013. gads			2020. gads			
	Radīts	Reģenerēts (t)	Reģenerēts no radītā, % (esošā situācija)	Radīts	Reģenerēts (tonnas min. scenārijs)	Papildus jāreģenerē salīdz. ar 2013. gadu (t)	Reģenerēts no radītā, % (mērķis)
	(t)			(tonnas)			
Būvniecības atkritumi	441 198	255 121	58%	620 809	434 567	179 445	70%

* Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu klasifikācija, kas ir spēkā līdz 14/082018

** Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu klasifikācija, kas ir spēkā no 15/082018

*** reģenerācijas īpatsvars pret tirgū novietoto EEIA apjomu

7.6.1 Elektrisko un elektronisko iekārtu apsaimniekošanas risinājumi

No speciālajām atkritumu grupām, attiecībā uz noteikto reģenerācijas mērķu sasniegšanu elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumi (turpmāk EEIA) ir visproblemātiskākā grupa, jo šī grupa ir vienīgā kurai šobrīd netiek izpildītas normatīvajos aktos noteiktās apsaimniekošanas prasības pilnā apmērā. Būtiskākā problēma ir māsaimniecības EEIA savākšanas normu izpilde, kas nosaka minimālo savākšanas apjomu 4 kg/iedz. gadā. Pašreizējā situācijā savāktais apjoms ir 3,34 tūkstoši t/gadā[9], jeb ~ 1,65 kg/iedz. gadā. Šāda situācija pamatā ir skaidrojama ar faktisko radīto EEIA apjomu, proti – EEIA savākšanas norma nav atvasināta no faktiskā radītā atkritumu apjoma, līdz ar to noteiktais līmenis 4 kg/gadā neatspoguļo reģenerācijas / savākšanas intensitāti kvalitatīvos rādītājos. Attiecībā uz prasībām nodrošināt noteiktus reģenerācijas apjomus pa EEIA kategorijām, lai gan dati, kas raksturotu savāktos apjomus pa atsevišķām iekārtu kategorijām nav pieejami, var pieņemt, ka reģenerācijas normas ir izpildītas, jo minimālais reģenerācijas apjoms, atbilstoši aprēķinu metodikai, ir attiecināts uz savāktajiem nevis radītajiem apjomiem.

Vērtējot iespējamo EEIA apsaimniekošanas attīstību laika posmā līdz 2020. gadam un izmaiņas normatīvajos aktos attiecībā EEIA savākšanas / atkārtotas izmantošanas / pārstrādes / reģenerācijas mērķiem kā būtiskākais izaicinājums ir identificēts EEIA savākšanas apjomu nodrošināšana, jo normatīvo aktu prasību izmaiņu rezultātā sasniedzamais savākšanas līmenis kvantitatīvi ir novērtēts ~9,9 tūkstoši t/gadā. Šeit gan jāatzīmē, ka atbilstoši jaunajām prasībām savākšanas norma tiek attiecināta uz visu EEIA apjomu, kas savākšanas normu izpildi var atvieglot, tomēr jāņem vērā, ka nepieciešamais savāktā apjoma palielinājums sastāda ~40%, jeb 2,9 tūkstoši t/gadā (kopējais 2013. gadā savāktais EEIA apjoms bija 7 tūkstoši tonnu [9]). Vērtējot reģenerācijas normu izpildes iespējas, kritiskas problēmas nav identificējas, jo salīdzinot ar 2013. gadu, atkārtotas izmantošanas / pārstrādes / reģenerācijas normas nepalielinās vairāk kā par 5 procentpunktiem.

Atbilstoši jau iepriekš sniegtajai informācijai, EEIA apsaimniekošanas sistēma ir balstīta uz ražotājas atbildības principu piemērošanu, tādejādi motivējot preču ražotāju iesaistīties reģenerācijas normu sasniegšanas nodrošināšanā. EEIA savākšanas pakalpojumu sniedz gan sadzīve atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi, gan specializētie uzņēmumi, kas veic gan savākšanas gan reģenerācijas darbības. Attiecībā uz savākšanas etapa kapacitāti, ņemot vērā, tirgū strādājošu uzņēmumu darbības apjomus un iespējas, būtiskas problēmas nav identificētas, tomēr nepieciešams atzīmēt, ka reģenerācijas darbības, kas tiek veiktas Latvijā vairumā gadījumu ir klasificējas kā sagatavošana reģenerācijai, arī sagatavošanas atkārtotai izmantošanai iespējas ir ierobežotas. Lai nodrošinātu normatīvajos aktos noteikto mērķu sasniegšanu EEIA reģenerācijas jomā tiek rekomendēta sekojošu pasākumu īstenošana:

- EEIA sagatavošanas atkārtotai izmantošanai iespēju palielināšana šķiroto atkritumu savākšanas laukumu izveides / pilnveidošanas aktivitāšu ietvaros – sākotnēji šķiroto atkritumu savākšanas laukumu infrastruktūra var kalpot par pamatu potenciāli atkārtotai izmantošanai sagatavojamo

EEIA apjomu novērtēšanai. Nākošajā etapā atbilstoši novērtējuma rezultātiem būtu izskatāma sagatavošanas atkārtotai izmantošanai centru izveide;

- EEIA atkritumu nodošanas iespēju palielināšana šķiroto atkritumu savākšanas laukumu izveides / pilnveidošanas aktivitāšu ietvaros – neskatoties uz normatīvajos aktos noteiktajām tiesībām atkritumu ražotājiem EEIA nodot to tirdzniecības vietās, pašreizējās situācijā EEIA savākšanas apjomu pieaugumu ierobežo dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamība, jo virknē pašvaldību nav izveidoti / atbilstoši aprīkoti šķiroto atkritumu savākšanas laukumi;
- EEIA atkritumu nodošanas iespēju palielināšana specializētā autotransporta iegādes šķiroto atkritumu, bezkonteineru savākšanas maršrutu apkalpošanai aktivitātes ietvaros – īpaši teritorijās, kur šķiroto atkritumu savākšanas laukumu izveide nav tehniski ekonomiski pamatota, kā arī citās teritorijās, EEIA savākšanas apjomu palielināšanos sekmētu regulāru attiecīgā atkritumu veida savākšanas akciju īstenošana;
- EEIA atkritumu savākšanas apjomu palielināšana sabiedrības informēšanas un izglītošanas aktivitāšu ietvaros – obligāts priekšnosacījums ir atkritumu ražotāju vides apziņas veidošana informējot par riskiem, kas saistīti ar neatbilstošu EEIA apsaimniekošanu, atkritumu ražotāju informēšana par legālajām iespējām un normatīvajos aktos noteiktajām tiesībām atbrīvoties no radītajiem EEIA.

Šo pasākumu īstenošana papildus jau esošajiem nodrošinās EEIA apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošanu un noteikto reģenerācijas mērķu sasniegšanu. Paralēli minētajām aktivitātēm veicama rūpīga kontrole pār noteikto apsaimniekošanas normu ievērošanu, raksturojošo datu uzskaiti un sistēmas darbības efektivitāti attiecībā uz noteikto mērķu sasniegšanu.

7.6.2 Izlietotā iepakojuma apsaimniekošanas risinājumi

Izlietotā iepakojuma atkritumi veido būtisku īpatsvaru kopējā sadzīves atkritumu apjomā, attiecīgi, šīs grupas atkritumi apsaimniekošana jau ir analizēta sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas analīzes ietvaros. Papildus veiktajai analīzei, vērtējot izlietoto iepakojumu kā specifisku, atsevišķu atkritumu grupu, kurai noteiktas saistošas prasības reģenerācijas mērķu sasniegšanā, pašreizējā situācija ir raksturojama, kā pozitīva, jo aktuālās reģenerācijas normas 2013. gadā ir izpildītas visiem materiālu veidiem. Kopējais 2013. gadā tirgū novietotais iepakojuma apjoms saskaņā ar uzskaites datiem bija nepilni 210 tūkstoši tonnu, no kurām reģenerētas (t.sk. sagatavošana atkārtotai izmantošanai, pārstrāde, reģenerācija) ~125 tūkstoši tonnas, jeb ~60%. Jāatzīmē, ka tādiem materiālu veidiem, kā koka un metāla iepakojums 2013. gadā reģenerētais apjoms pārsniedz līmeni kāds noteikts uz 2020. gadu.

Vērtējot izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu laika posmā līdz 2020. gadam, kā lielākais izaicinājums ir identificējama iepakojuma atkritumu savākšana no mājāsaimniecībām, jo pašreizējo situāciju raksturojošie dati liecina, ka reģenerācijas normas pamatā tiek sasniegtas reģenerējot iepakojumu, kas tiek savākts no uzņēmumiem un iestādēm, savukārt mājāsaimniecībās radītie iepakojuma atkritumi nonāk nešķiroto sadzīves atkritumu plūsmā. Lai veicinātu izlietotā iepakojuma reģenerācijas apjomu palielināšanu, īpaši no mājāsaimniecībām, tiek rekomendēta sekojošu pasākumu īstenošana:

- Izlietotā iepakojuma atkritumu nodošanas iespēju palielināšana sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu izveides / pilnveidošanas aktivitāšu ietvaros – papildus infrastruktūras izveidošana nodrošinās atkritumu radītājiem iespējas šķiroto atkritumu nodošanai, blīvāks infrastruktūras izvietojums samazinās atkritumu ražotāju neērtības, kas saistītas ar atkritumu šķirošanu, tādējādi veicinot to iesaistīšanos atkritumu dalītās vākšanas sistēmā. Esošās infrastruktūras pilnveidošana nodrošinās iespēju papildus šķiroto atkritumu veidu savākšanai vietās, kur šobrīd pilna materiālu spektra savākšana nav nodrošinātā;

- Izlietotā iepakojuma atkritumu nodošanas iespēju palielināšana šķiroto atkritumu savākšanas laukumu izveides / pilnveidošanas aktivitāšu ietvaros – papildus infrastruktūras izveidošana nodrošinās atkritumu radītājiem iespējas šķiroto atkritumu nodošanai, blīvāks infrastruktūras izvietojums samazinās atkritumu ražotāju neērtības, kas saistītas ar atkritumu šķirošanu, tādējādi veicinot to iesaistīšanos atkritumu dalītās vākšanas sistēmā. Esošās infrastruktūras pilnveidošana nodrošinās iespēju papildus šķiroto atkritumu veidu savākšanai vietās, kur šobrīd pilna materiālu spektra savākšana nav nodrošinātā;
- Izlietotā iepakojuma atkritumu nodošanas iespēju palielināšana specializētā autotransporta iegādes šķiroto atkritumu, bezkonteineru savākšanas maršrutu apkalpošanai aktivitātes ietvaros – īpaši nozīmīga teritorijās, kur šķiroto atkritumu savākšanas laukumu /punktu izveide nav tehniski ekonomiski pamatota, kā arī citās teritorijās, izlietotā iepakojuma savākšanas apjomu palielināšanos sekmētu regulāru attiecīgā atkritumu veida savākšanas maršrutu nodrošināšana;
- Izlietotā iepakojuma atkritumu savākšanas apjomu palielināšana sabiedrības informēšanas un izglītošanas aktivitāšu ietvaros – obligāts priekšnosacījums ir atkritumu ražotāju vides apziņas veidošana informējot par riskiem, kas saistīti ar neatbilstošu izlietotā iepakojuma apsaimniekošanu, atkritumu ražotāju informēšana par legālajām iespējām, ekonomiskiem aspektiem un normatīvajos aktos noteiktajām tiesībām atbrīvoties no radītājiem izlietotā iepakojuma atkritumiem.

7.6.3 Nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošanas risinājumi

Nolietoto transportlīdzekļu turpmāk NTL apsaimniekošanu raksturojošie dati 2013. gadā liecina par augstu reģenerācijas normu sasniegšanu, proti, no radītā NTL atkritumu apjoma, atkārtoti izmantoti / pārstrādāti / reģenerēti 94% [23] iegūto materiālu apjomu, kas tikai par vienu procentpunktu atpaliek no sasniedzamajiem reģenerācijas mērķiem 2020.gadā. Sekmīgo NTL reģenerāciju nosaka vairāku faktoru kopums:

- NTL apsaimniekošanai tiek piemērots ražotāju atbildības princips;
- NTL nodošanu specializētam apsaimniekošanas uzņēmumam veicina normatīvajos aktos iestrādātā prasība, par obligātu transporta līdzekļa likvidācijas sertifikāta saņemšanu pirms transporta līdzekļa norakstīšanas – proti – transporta līdzekli tā īpašnieks var norakstīt no Ceļu satiksmes drošības direkcijas uzturētā transporta līdzekļu reģistra tikai pēc NTL nodošanas apstrādes uzņēmumā un nodošanu apliecinošas dokumentācija saņemšanas;
- NTL apsaimniekošanu veicina arī ekonomiski faktori – proti – demontāžas rezultātā tiek iegūti melnie metāli un krāsmetāli, kas ir otrreizējā izejviela ar augstu likviditāti.

Attiecībā uz turpmāko NTL apsaimniekošanu būtiskas problēmas, kas varētu apdraudēt noteikto reģenerācijas normu izpildi nav konstatētas, tomēr, lai gūtu pārliecību, ka sistēmas ietvaros tiek apsaimniekots viss radītais NTL apsaimniekoto atkritumu apjoms un NTL tiek apsaimniekoti pienācīgā veidā ir rekomendējams palielināt apstrādes uzņēmumu sniegto atskaišu kontroli un atskaitēs norādītas informācijas atbilstību faktiskajai situācijai.

7.6.4 Būvniecības atkritumu apsaimniekošanas risinājumi

Būvniecības un būvju nojaukšanas atkritumi (turpmāk BBNA) ir lielākā speciālo atkritumu grupa – 2013. gadā kopējais savāktais BBNA apjoms ir 441 tūkstošis tonnu, pārstrādes apjomi 255 tūkstoši tonnu, jeb ~58% no savāktā apjoma. BBNA atkritumu apsaimniekošanas problemātiku iezīmē pamatā trīs faktori:

- Dati par BBNA savākšanas apjomiem laika posmā no 2009. gada līdz 2013. gadam liecina par ārkārtēju savāktā apjoma pieaugumu (267%), kas daļēji ir skaidrojams ar būvniecības apjomu

- palielināšanos pēckrīzes periodā, kā arī, iespējams, uzskaites sistēmas uzlabošanas, tomēr šāda dinamika ierobežo iespējas korekti novērtēt potenciālo apjomu dinamiku turpmākajos gados;
- Būtiskās atšķirības apsaimniekoto atkritumu bilanci – proti – savākto un importēto BBNA apjomu summa par ~125 tūkstošiem tonnu pārsniedz reģenerēto, apglabāto un eksportēto BBNA summu. Daļēji šī situācija ir skaidrojama ar savākto atkritumu uzglabāšanu pirms pārstrādes, tomēr, lai viennozīmīgi novērtētu esošos apstākļus ir rekomendējama pārbaužu veikšana atkritumu apstrādes un uzglabāšanas vietās;
- BBNA nelegālā izbēršana – publiskajā telpā bieži izskan informācija par konstatētām nelegālām būvgružu izgāztuvēm, kur lielos apjomos BBNA pārvadātāji izber savāktos atkritumus tādejādi apdraudot vidi un degradējot teritorijas.

Vērtējot BBNA turpmāko apsaimniekošanu laika posmā līdz 2020. gadam aktuālie jautājumi, pirmkārt, ir kontroles pastiprināšana pār BBNA apsaimniekotājiem, kas nepieciešama, lai novērtu nelegālo būvgružu izbēršanu, otrkārt reģenerācijas normu sasniegšana. Atbilstoši normatīvo aktu prasībām 2020. gadā BBNA reģenerācijas apjomam ir jāsasniedz 70% no radītā BBNA apjoma, ņemot vērā prognozēto radītā BBNA apjoma pieaugumu šajā periodā aprēķināts, ka papildus 2013. gadā reģenerētajam apjomam jāpārstrādā vai atkārtoti jāizmanto ~180 tūkstoši tonnu BBNA, sasniedzot kopējo reģenerācijas apjomu ~435 tūkstoši tonnu gadā. Vērtējot pieejamās būvgružu apstrādes jaudas (tehnoloģisko iekārtu kapacitāti) konstatēts, ka saskaņā ar izsniegtajām atļaujām A un B kategorijas piesārņojošu darbību veikšanai BBNA apstrādē, jau šobrīd specializēto BBNA apsaimniekošanas uzņēmumu un arī atkritumu apglabāšanas poligonu attīstības projektu ietvaros izveidoto apstrādes iekārtu jaudas summā ir pietiekošas, turklāt, to izvietojums Latvijas teritorijā ir vienmērīgs, kas ļauj secināt, ka reģenerācijas infrastruktūras pieejamība neierobežo iespējas reģenerācijas mērķu sasniegšanai. Vērtējot apglabātos BBNA apjomus arī konstatēts, ka īstenotā DRN piemērošanas politika ir bijusi sekmīga un šī veida atkritumu apglabāšanas apjomu īpatsvars nav būtisks, attiecīgi, galvenais jautājums, kura risināšanai jāvelta pieejamie resursi ir BBNA ražotāju un apsaimniekotāju kontrolei, lai izslēgtu iespējas nelegālai BBNA izbēršanai.

7.6.5 Sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošana

Sadzīves bīstamo atkritumu apsaimniekošanas jautājumi fondu plānošanas dokumentos nav identificēti kā prioritāri, tomēr jāņem vērā, ka šādi atkritumi rodas mājāsaimniecībās, līdz ar to nepieciešams izskatīt iespējas to apsaimniekošanai. Pamatā ar sadzīves bīstamajiem atkritumiem tiek saprasti tādi atkritumu veidi, kā elektriskās strāvas baterijas un akumulatori, dzīvsudraba saturoši produkti (luminiscences spuldzes), medikamenti, sadzīves ķīmijas iepakojums. Īpašās prasības šo atkritumu apsaimniekošana nosaka nepieciešamība nodalīt tos no kopējās atkritumu plūsmas un nodot pārstrādei.

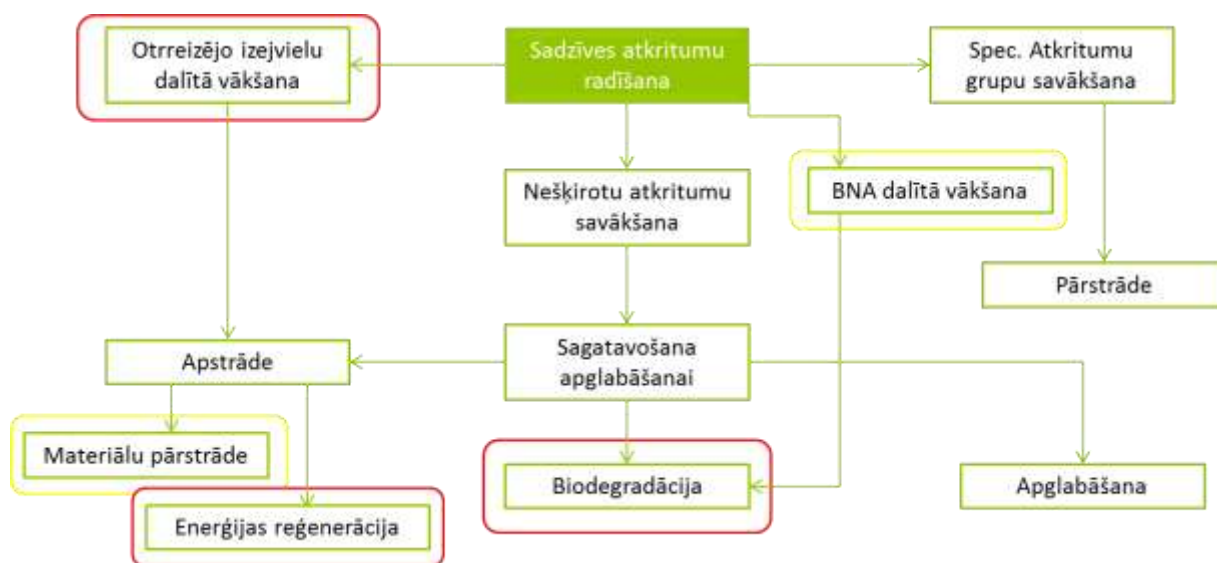
Minēto atkritumu grupu apsaimniekošanas iespējas un potenciālie alternatīvie risinājumi ir sekojoši – attiecībā uz elektriskās strāvas baterijām un akumulatoriem, luminiscences spuldzēm – tā kā atkritumu veida apsaimniekošanā ir piemērots ražotāja atbildības princips, elektriskās strāvas akumulatoriem un baterijām, luminiscences spuldzēm ir nodrošinātas plašas nodošanas iespējas - problemātiskāks ir jautājums par šo iespēju izmantošanu, jo ne visi atkritumu radītāji nogādā atkritumus specializētajās savākšanas vietās. Pasākumi, kas būtu īstenojami atkritumu grupas apsaimniekošanas uzlabošanai ir atkritumu radītāju informēšana un izglītošana, kā arī savākšanas iespēju nodrošināšana šķirotu atkritumu savākšanas laukumu izveidošanas / pilnveidošanas aktivitāšu ietvaros. Medikamentu atkritumu apsaimniekošanas risinājums ir to nogādāšana savākšanas punktos aptiekās, līdz ar to, arī attiecībā uz šo atkritumu veidu būtiski problēmjautājumi izņemot atkritumu ražotāju iesaistīšanos nav identificēti. Problemātiskāka ir situācija ar sadzīves ķīmijas iepakojumu, kurš var būt piesārņots ar videi kaitīgām vielām, jo šī atkritumu veida šķirošanas iespējas ir ļoti ierobežotas. Lai nodrošinātu atkritumu radītājiem iespēju atbrīvoties no sadzīves ķīmijas un sadzīves ķīmijas iepakojuma videi drošā veidā, šādu atkritumu savākšanas

nodrošināšana kā obligāts pasākums ietverama šķīrto atkritumu savākšanas laukumu izveidošanas / pilnveidošanas aktivitāšu ietvaros.

7.7 OPTIMĀLĀS ALTERNATĪVAS TEHNISKE ASPEKTI, NEPIECIEŠAMO INVESTĪCIJU NOVĒRTĒJUMS

Līguma izpildes ietvaros tika veikta Latvijas teritorijā apsaimniekoto sadzīves atkritumu apjomu analīze attiecībā uz radītajiem un savāktajiem atkritumu apjomiem, veiktajām atkritumu pārstrādes un apglabāšanas darbībām, kā arī eksportētajiem un importētajiem atkritumu apjomiem. Tāpat tika veikts esošās atkritumu apsaimniekošanas infrastruktūras novērtējums, un analizēti iespējamie risinājumi atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošanai. Shematiski optimālais atkritumu apsaimniekošanas sistēmas modelis attēlots 7.7. attēlā.

7.7. attēls Atkritumu apsaimniekošanas procesa raksturojums, problemātiskie procesa posmi

Pašreizējā situācijā vismaz daļēji ir nodrošināta visu shēmā atspoguļoto sistēmas elementu darbība, tomēr jāsecina, ka ne visu posmu jauda un tehnoloģiskie risinājumi atbilst nepieciešamajam rezultātam.

Kā pirmais problemātiskais posms jāatzīmē atkritumu dalītās vākšanas sistēma, kas neskatoties uz blīvo infrastruktūras nodrošinājumu vairumā Latvijas pašvaldību, nesniedz nepieciešamo atdevi. Lai nodrošinātu atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstību pamatā ir jāveic divi uzdevumi – atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība pašvaldībās, kurās tās nodrošinājums ir nepietiekams un sabiedrības informēšana un izglītošana atkritumu apsaimniekošanas un atkritumu šķīrošanas jomā. Paralēli vietās, kur tas ir tehniski un ekonomiski pamatoti, būtu atbalstāma sadzīves atkritumu bioloģiski noārdāmās frakcijas dalītā vākšana.

Otrs aktuālais jautājums ir saistīts ar bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādi – proti – kā liecina atkritumu reģenerācijas – sagatavošanas apglabāšanai infrastruktūras novērtējums – līdz 2016. gada sākumam Latvijas teritorijā tiks nodrošinātas pietiekamas jaudas nešķīrotu sadzīves atkritumu sagatavošanai reģenerācijai, tomēr atšķīrotās bioloģiski noārdāmo atkritumu frakcijas pārstrādei, izņemot divas anaerobās apstrādes iekārtas, ir pieejami tikai kompostēšanas laukumi, kas, ņemot vērā atkritumu apjomu, un izcelsmi nav optimāls risinājums pārstrādei. Turklāt anaerobās fermentācijas pārstrādes iekārtu trūkums liedz iespēju BNA energoreģenerācijas potenciāla apguvei. Papildus jautājums, kas gan tieši neskar infrastruktūras risinājumus, ir BNA pārstrādes gala produkta izmantošanas iespēju nodrošinājums.

Atšķīrto materiālu reģenerācija otrreizējās izejvielās un enerģijas atguvē – attiecībā uz materiālu reģenerāciju jāatzīmē, ka vietējās pārstrādes jaudas ir ierobežotas vai arī tās neeksistē vispār, īpaši tādiem

materiālu veidiem kā stikls, papīrs un kartons, zemas kvalitātes plastmasas, līdz ar to, no atkritumiem atgūti materiāli tiek eksportēti vai uzkrāti, materiāliem kuriem tirgus ir ierobežots. Vietējo pārstrādes jaudu attīstīšana sniegtu iespēju palielināt atkritumu pārstrādes jaudas, kā arī veicinātu tirgus attīstību, kas savukārt potenciāli atstātu pozitīvu iespaidu uz materiālu atgūšanas apjomiem.

Attiecībā uz enerģijas reģenerāciju Latvijā ir nodrošinātas jaudas augstas kvalitātes no atkritumiem atgūta kurināmā utilizācijai SIA "Cemex" cementa rūpnīcā, tomēr attiecībā uz zemas kvalitātes no atkritumiem atgūta kurināmā, kāds faktiski ir kurināmais, kas atgūts no nešķirotiem sadzīves atkritumiem, utilizācijas iespējas šobrīd faktiski nepastāv. Attiecīgi raugoties no materiālu enerģijas reģenerācijas viedokļa būtu izskatāma enerģijas reģenerācijas iekārtu izveidošana tieši zemākas kvalitātes otrreizējiem energoresursiem.

Detalizējot piedāvāto optimālo alternatīvu, tiek izvirzītas sekojošas pasākumu grupas prioritārā secībā, kas īstenojamās noteikto mērķu sasniegšanai:

- Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība;
- Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu īstenošana;
- Bioloģiski noārdāmo atkritumu reģenerācijas infrastruktūras attīstība;
- Atkritumu sagatavošanas reģenerācijas infrastruktūras attīstība;
- Materiālu pārstrādes un enerģijas reģenerācijas infrastruktūras attīstība.

Katra pasākumu grupa detalizēti izskatīta sekojošajās apakšnodaļās, kur noteiktas arī indikatīvās kvantitatīvās vērtības attiecībā uz prognozētajām nepieciešamajām jaudām un investīciju izmaksām.

7.7.1 Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība

Iepriekšējās ziņojuma nodaļās veikts atkritumu dalītās vākšanas sistēmas izvērtējums, novērtēts sistēmas darbības rezultāts – galvenie secinājumi - nepieciešamība palielināt atkritumu dalītās vākšanas pakalpojuma pieejamību, ieviest jaunas pakalpojumu nodrošināšanas metodes. Atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstībai ir noteikta augstākā prioritāte, jo atkritumu dalītā vākšana nodrošina lielāko potenciālu atkritumos esošu pārstrādei derīgu materiālu atgūšanai un nodošanai pārstrādei. Atkritumu šķirošana to rašanās vietās garantē augstāku reģenerācijas līmeņa sasniegšanu nekā atgūstot materiālus no nešķirotu atkritumu plūsmas. Turklāt, attīstot šķirotu atkritumu savākšanas laukumu infrastruktūru un, paplašinot to skaitu un pieejamību, tiek nodrošināta ne tikai pārstrādei derīgo materiālu savākšanas iespēja, bet arī speciālo atkritumu grupu – elektrisko un elektronisko iekārtu, elektriskās strāvas bateriju un akumulatoru u.c. videi kaitīgo preču savākšana.

Pasākuma ietvaros tiek rekomendēta sekojošu darbību īstenošana:

- Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu ierīkošana – ietver punktu ierīkošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām un nepieciešamo konteineru iegādi, īpašas prasības konteineru specifikācijai (tips, tilpums) netiek izvirzītās, atstājot iespēju īstenojot projektu iegādāties attiecīgajai situācijai atbilstošākos konteineru veidus. Aptuvenais ierīkojamo sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punktu skaits aprēķināts balstoties uz sekojošiem kritērijiem – 1) republikas pilsētu teritorijās minimālais pakalpojuma nodrošinājums – vismaz 1 sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punkts uz 700 iedzīvotājiem, 2) novadu teritorijās – vismaz viens sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punkts uz 500 iedzīvotājiem. Atbilstoši šiem kritērijiem papildus izveidojamo dalītās vākšanas punktu skaits tiek novērtēts – 1000 sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti.
- Šķirotu atkritumu savākšanas laukumu ierīkošana – ietver laukuma ierīkošanu atbilstoši normatīvo aktu prasībām un nepieciešamo konteineru un aprīkojuma iegādi, īpašas prasības konteineru specifikācijai (tips, tilpums) netiek izvirzītās, atstājot iespēju, īstenojot projektu, iegādāties

attiecīgajai situācijai atbilstošākos konteineru veidus. Papildus ierīkojamo šķiroto atkritumu savākšanas laukumu skaits aprēķināts balstoties uz sekojošiem kritērijiem – 1) republikas pilsētu teritorijās minimālais pakalpojuma nodrošinājums – Vismaz viens laukums pilsētās ar iedzīvotāju skaitu < 50 000, vismaz divi laukumi pilsētās ar iedzīvotāju skaitu 50 000 – 100 000, un vismaz viens laukums uz 100 000 iedzīvotājiem, pilsētās ar iedzīvotāju skaitu >100 000, 2) novadu teritorijās – vismaz viens laukums novados, kur iedzīvotāju skaits pārsniedz 8000. Atbilstoši šiem kritērijiem papildus izveidojamā infrastruktūra tiek novērtēta – 19 šķiroto atkritumu savākšanas laukumi.

- Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu pilnveidošana – veicot informācijas par atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras nodrošinājumu analīzi tika konstatēts, ka ne visos sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktos, kas izvietoti Latvijas teritorijā, ir uzstādīti konteineri visiem materiālu veidiem (papīrs, kartons, plastmasas, stikls, metāls), tādēļ tiek rekomendēts sistēmas attīstības ietvaros atbalstīt esošo punktu pilnveidošanu, kas ietver labiekārtošanas darbus un papildus konteineru iegādi papildus šķiroto atkritumu veidu uzkrāšanai. Kā arī, gadījumā, ja tas ir tehniski un ekonomiski pamatoti, atbalstīt konteineru iegādi bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītajai vākšanai. Aptuvenais pilnveidojamo punktu skaits tiek lēsts ~1500 vienības.
- Šķiroto atkritumu savākšanas laukumu pilnveidošana – pēc līdzīgiem principiem, kā sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu pilnveidošana ir rekomendējama arī šķiroto atkritumu savākšanas laukumu pilnveidošana, kas ietver gan labiekārtošanas darbus, gan nepieciešamo papildus iekārtu un aprīkojuma iegādi. Orientējošais pilnveidojamo laukumu skaits tiek lēsts 20 vienības;
- Specializētā autotransporta iegāde bezkonteineru dalītās vākšanas maršrutu apkalpošanai - specializētā atkritumu savākšanas autotransporta iegāde tiek rekomendēta kā papildinošs risinājums esošajiem sistēmas elementiem. Pirmkārt specializētā autotransporta iegāde pamatojama ar nepieciešamību apkalpot bezkonteineru šķiroto atkritumu dalītās vākšanas maršrutus, teritorijās, kur nav tehnisku iespēju uzstādīt konteinerus vai konteineru uzstādīšana nav ekonomiski pamatota, otrkārt rekomendējams specializēto autotransportu aprīkot ar dalītu nodalījumu kravas tilpnēm, lai viena reisa ietvaros būtu iespējams savākt un izvest vairākus atšķirīgus dalīti savāktu materiālu veidus, tādējādi optimizējot teritoriju apkalpošanu, kurā radītas atkritumu apjoms ir relatīvi zems. Nepieciešamais specializēto atkritumu savākšanas transportlīdzekļu skaits tiek lēsts 25 vienības, jeb viena transporta vienība uz vidēji 25 tūkstošiem tonnu sadzīvē radušos atkritumu, kas atbilst ~500-2500 tonnām dalīti savācamo atkritumu.

Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras izveides un pilnveidošanas indikatīvās investīciju izmaksas noteiktas 2014. gada cenās. Labiekārtošanas darbu un konteineru iegādes vienību izcenījumi noteikti atbilstoši šā brīža tirgus cenām. Plānotās investīciju izmaksas pa darbību grupām ir sekojošas:

- Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu ierīkošana – 1,5 milj. EUR;
- Šķiroto atkritumu savākšanas laukumu ierīkošana – 1,425 milj. EUR;
- Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu pilnveidošana – 0,6 milj. EUR;
- Šķiroto atkritumu savākšanas laukumu pilnveidošana – 0,4 milj. EUR;
- Specializētā autotransporta iegāde bezkonteineru dalītās vākšanas maršrutu apkalpošanai – 3,375 milj. EUR;

Kopējās pasākuma izmaksas tiek lēstas 7,3 milj. EUR apmērā, projektu ieviešanas laikā faktiskās izmaksas var atšķirties no indikatīvi plānotajām, ko var ietekmēt specifiski apstākļi projekta īstenošanas vietās, kā arī potenciālās cenu izmaiņas.

7.7.2 Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu īstenošana

Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu mērķis galvenokārt ir atkritumu radītāju iesaistīšana atkritumu dalītās vākšanas sistēmā, jo faktiski dalītās vākšanas sistēmas efektivitāte ir atkarīga ne tikai no pakalpojuma pieejamības, bet arī no atkritumu radītāja vēlmes piedalīties atkritumu šķirošanā. Šo apgalvojumu apliecina salīdzinošā analīze par atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras nodrošinājuma un dalīti savākto atkritumu apjomu attiecību. Protams, zināma korelācija atkritumu apsaimniekošanas reģionu griezumā ir novērojama, tomēr ir pamats uzskatīt, ka dalīti savākto atkritumu apjomam vajadzētu būt ciešāk saistītam ar dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamību.

Viens no jautājumiem, kas ietverams informēšanas pasākumos, viennozīmīgi, ir ekonomiskie un vides ieguvumi katram atkritumu radītājam atsevišķi un sabiedrībai kopumā, tomēr ne mazāk svarīgi ir sniegt, padarīt pieejamu, informāciju par atkritumu šķirošanas iespējām, infrastruktūras izvietojumu un nododamo materiālu veidiem, ko apliecina šī izvērtējuma sagatavošanas ietvaros konstatētais - ka nereti publiski pieejamā informācija par sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktiem, šķiroto atkritumu savākšanas laukumiem ir ierobežota.

Pamatuzdevums sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu ietvaros ir nevis informācijas sniegšana, bet gan mērķa grupu uzvedības maiņa - mājsaimniecību ikdienā atkritumu šķirošanu (t. sk. ne tikai atkritumos esošu pārstrādei derīgu materiālu atdalīšana no kopējās atkritumu plūsmas, bet arī EEIA, citu videi kaitīgu preču atbilstoša apsaimniekošana) iedibinot kā neatņemamu pašsaprotamu sastāvdaļu.

Kā galvenā mērķa grupa, kuras uzvedību nepieciešams mainīt ir identificējamās mājsaimniecības, jo pretstatā iestādēm un uzņēmumiem, iespējas ietekmēt mājsaimniecības ar ekonomiskiem vai administratīviem instrumentiem ir ierobežotas. Kopumā, lai izglītošanas un informēšanas kampaņas sniegtu rezultātu, pasākumu īstenošanas ietvaros rekomendēts ievērot sekojošus nosacījumus:

- Saturs – mērķa grupai jāsniedz informācija ne tikai par nepieciešamību iesaistīties atkritumu šķirošanā un kopējiem vides ieguvumiem, bet arī par potenciālajiem personīgajiem mājsaimniecības ieguvumiem. Mērķa grupai jāsniedz informācija par iespējām iesaistīties atkritumu šķirošanā norādot šķiroto atkritumu nodošanas vietas, darba laikus, padomus par katra konkrētā atkritumu veida šķirošanu;
- Informācijas sniegšanas veids – kā viens no efektīvākajiem komunikācijas veidiem ar mērķi mainīt mērķa grupas uzvedību ir kampaņveida pasākumi, kas tiek īstenoti caur izglītības iestādēm iesaistot bērnus, kas tālāk efektīvi nogādā informāciju ģimenē. Papildus šādiem pasākumiem, lai efektīvi sasniegtu ekonomiski aktīvo iedzīvotāju daļu kā optimālākais risinājums ieguvumu - izmaksu attiecības ziņā ir informācijas sniegšana e-vidē gan izmantojot tradicionālos resursus, gan attīstoties tehnoloģijām arī mobilo platformu saturu un aplikācijas. Tā kā informācijas sniegšanas efektīvākais veids ir tiešā komunikācija, atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu iespēja, lai iesaistītu savus klientus, ir izmantot to rīcībā esošās klientu datu bāzes;
- atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumiem, kas pretendē uz infrastruktūras projektu īstenošanu, gan pašvaldībām, kuru teritorijā šie pasākumi tiek īstenoti, ir rekomendējams ieviest obligātu prasību to interneta vietnēs ievietot informāciju, kas minēta pirmajā punktā. Turklāt informācijai ir jābūt viegli pieejamai (atrodamai);
- papildus prasība, ko nepieciešams piemērot informēšanas un izglītošanas pasākumu īstenošanai ir kampaņas rezultātu izvērtēšana, ko var veikt ne tikai saskaņotu metodoloģisku pētījumu veidā, bet arī analizējot iepriekš identificētu indikatoru izmaiņas, piemēram, dalīti savākto atkritumu dinamika noteiktā teritorijā uz kuru tika vērsta informēšanas un izglītošanas kampaņa.

Balstoties uz iepriekš minētajiem argumentiem un ņemot vērā ieteikumus, rekomendējams īstenot sabiedrības informēšanas pasākumus, turklāt informēšanas pasākumi būtu atbalstāmi ne tikai kā infrastruktūras izveides projektu sastāvdaļa, bet arī kā atsevišķas patstāvīgas aktivitātes. Īstenojamo pasākumu izmaksas tiek lēstas ne mazāk kā 0,1 EUR/gadā uz vienu iedzīvotāju – kopējās izmaksas pārskata periodā tādejādi sastāda 0.95 milj. EUR.

7.7.3 Bioloģiski noārdāmo atkritumu reģenerācijas infrastruktūras attīstība

Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes jaudu nepietiekamība ir identificēta kā viena no pašām būtiskākajām problēmām, kas negatīvi ietekmē apglabājamo atkritumu apjomu samazinājumu. Pie kam, jāprecizē, ka šī problēma vēl aktuālāka kļūs sākot no 2016. gada, kad ekspluatāciju pilnā apjomā uzsāks atkritumu mehāniskās šķirošanas iekārtas – proti – mehāniskās apstrādes rezultātā atšķīrotajai BNA frakcijai, kas sastāda ~40-50% no sadzīvē radušos nešķīroto atkritumu plūsmas, nebūs nodrošinātas optimālas pārstrādes iespējas, tādejādi ierobežojot nešķīroto sadzīves atkritumu apstrādes iekārtu izveides mērķu sasniegšanas potenciālu. Optimālajā scenārijā BNA reģenerācijas iekārtas ir izveidojamas pie esošajām atkritumu mehāniskās apstrādes iekārtām, jo tādejādi tiek nodrošināts, ka mehāniskās apstrādes rezultātā atšķīrotajai BNA frakcijai ir pieejams pilns apstrādes cikls, kas garantē infrastruktūras vienotu darbību, apstrādājamo materiālu plūsmas nepārtrauktību un, attiecīgi noteikto pārstrādes mērķu sasniegšanu. Vadoties gan no vides, gan ekonomiskiem apsvērumiem optimālais risinājums BNA frakcijas pārstrādei ir anaerobā fermentācija, jo, izmantojot šo tehnoloģiju, tiek ierobežotas SEG emisijas, kas rodas biodegradācijas procesā, kā arī radītās gāzes savākšana un utilizācija ar enerģijas atguvi ļauj ģenerēt ieņēmumus, kas faktiski nodrošina daļēju reģenerācijas procesa izmaksu segšanu.

BNA anaerobās pārstrādes iekārtu galvenās komponentes ir:

- Fermentācijas tvertnes/tunelji;
- Radītās gāzes savākšanas un apsaimniekošanas sistēma, t.sk. utilizācijas iekārtas (vairumā gadījumu CHP jeb kombinētā siltuma – elektroenerģijas iekārta);
- Procesu vadības/automatizācijas sistēmas;
- Iekārtas apkalpojošā tehnika, kas nepieciešama pamatā apstrādājamo atkritumu masas pārvietošanai;
- Saistītā infrastruktūra, t.sk. elektroapgāde un reversā sistēma saražotās elektroenerģijas nodošanai elektroapgādes tīklā, ūdensapgāde un notekūdeņu apsaimniekošanas sistēmas, attīrīšanas iekārtas, laukumi fermentācijas rezultātā iegūtā materiāla stabilizācijai.

Šobrīd tirgū tiek piedāvāti vairāki tehnoloģiskie risinājumi, ar atšķirīgu efektivitāti un priekšrocībām, tādēļ konkrēta tehniskā specifikācija netiek detalizēta, tomēr, lai nodrošinātu pēc iespējas kvalitatīvāku apstrādes rezultātu, rekomendējams izvirzīt minimālās prasības attiecībā uz procesā radītās metāna gāzes savākšanas un utilizācijas rādītājiem. Papildus aspekts, kas ņemams vērā plānojot iekārtu izveidi ir to novietošana maksimāli tuvu apstrādājamās BNA frakcijas avotam – proti – nešķīroto sadzīves atkritumu plūsmas mehāniskās apstrādes iekārtām. Tādejādi tiek nodrošināta gan transporta izmaksu ekonomija, gan nodrošināts augstāks metāna atguves potenciāls, kas samazinās proporcionāli laikam kāds pāiet no atkritumu rašanās līdz apstrādes procesa uzsākšanai.

Apstrādājamo atkritumu apjomu un sastāva prognoze liecina, ka atkritumu apjoms, kas būtu pakļaujams anaerobajai apstrādei, ir līdz 350 tūkstošiem tonnu gadā, šobrīd pieejamās anaerobās pārstrādes jaudas Latvijā ir novērtētas ~ 36 tūkstoši t/gadā – atbilstoši papildus nepieciešamā jauda novērtēta ~320 tūkstoši tonnu gadā.

Investīciju izmaksas minēto iekārtu izveidei ir atkarīgas no vairākiem faktoriem, t.sk. konkrētās izvēlētajās tehnoloģijas, katras atsevišķās iekārtas jaudas, jau esošās infrastruktūras u.tml. faktoriem, tādēļ šajā stadijā, balstoties uz tirgus izpētes rezultātiem, indikatīvās investīciju izmaksas tiek izteiktas - EUR uz iekārtu jaudas vienību jeb EUR/t, kas iekārtām ar salīdzinoši augstu efektivitāti 2014. gada cenās ir ~ 410 EUR/t. Vadoties no kopējās nepieciešamās jaudas aprēķina, investīciju izmaksām - EUR/t un paredzot finanšu rezervi 5% apmērā - kopējās izmaksas tiek lēstas 135,15 milj. EUR.

7.7.4 Atkritumu sagatavošanas reģenerācijas infrastruktūras attīstība

Atkritumu sagatavošanas reģenerācijai infrastruktūras attīstības un pilnveidošanas nepieciešamību nosaka sekojoši faktori:

- Nepieciešamība arvien lielākā mērā orientēties uz atkritumos esošu materiālu pārstrādi, aizstājot enerģijas reģenerāciju;
- Esošo tehnoloģisko iekārtu nepilnības – kā, piemēram, ierobežotās NAIK sagatavošanas iespējas, automatizētu materiālu atšķirošanas sistēmu ierobežots pielietojums;
- Prognozējamā atkritumu, kuriem nepieciešama sagatavošana reģenerācijai, apjomu palielināšanās – pieaugot dalīti savākto atkritumu apjomam, tiks palielināta esošo iekārtu noslodze;
- Tehnoloģiju attīstība – ar katru gadu tiek aprobēti jauni tehnoloģiskie risinājumi atkritumu sagatavošanas reģenerācijai jomā, kas sniedz iespēju efektīvā veidā palielināt reģenerācijai / pārstrādei nododamo atkritumu apjomu.

Pasākuma mērķis prioritāri ir esošo mehānisko un manuālo atkritumu šķirošanas iekārtu, efektivitātes uzlabošana, lai nodrošinātu iespējami augstu reģenerācijas apjomu sasniegšanu. Priekšlikumu sagatavošanas ietvaros veiktās analīzes rezultāti liecina par esošu jaudu pietiekamību, tomēr jāatzīmē, ka vairumā gadījumu, īpaši attiecībā uz iekārtām, kas izveidotas pirms trīs un vairāk gadiem aprīkojumā nav ietverti šobrīd pieejamie tehnoloģiskie risinājumi, kas ļautu paaugstināt materiālu reģenerācijas apjomus. Šie paši nosacījumi attiecināmi arī uz speciālās atkritumu grupas – elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu sagatavošanu reģenerācijai.

Atbalstāmās darbības var iedalīt 3 galvenajās grupās:

- Tehnoloģiskās iekārtas – esošās tehnoloģijas, pirmkārt, nepieciešams papildināt ar automatizētiem risinājumiem noteiktu materiālu veidu atšķiršanai t.sk. krāsaino metālu atšķirošana ar virpuļstrāvu separatoriem, atkritumu vieglās frakcijas atšķirošana ar gaisa plūsmas separatoriem, ja tas ir ekonomiski pamatoti, konkrētās situācijās rekomendējams izskatīt iespējas automatizēto spektra šķirošanas sistēmu uzstādīšanai. Papildus šiem risinājumiem jāparedz atbalstošo / saistīto iekārtu t.sk. materiālu pārvades sistēmu, presēšanas un smalcināšanas iekārtu, apkalpojošās tehnikas jaudas nodrošināšana atbilstoši pieaugošajai noslodzei. Pie tehnoloģisko iekārtu pilnveidošanas atbalstāma NAIK sagatavošanai nepieciešamo iekārtu, t.sk. otrreizējo smalcinātāju, žāvēšanas u.c. iekārtu, iegāde un uzstādīšana;
- Ēkas un būves – palielinoties atkritumu sagatavošanas reģenerācijai apjomiem atbalstāma ražošanas un noliktavu telpu paplašināšana, tāpat tiek rekomendēts atbalstīt tādu risinājumu, kas ļauj samazināt atkritumu sagatavošanas reģenerācijai procesa radīto ietekmi uz vidi ieviešanu – kā, piemēram, gaisa attīrīšanas sistēmas, trokšņa ierobežošanas pasākumi.

Saskaņā ar rekomendēto atkritumu reģenerācijas procesa shēmu atkritumu apjomi, kas apstrādājami sagatavošanas reģenerācijai iekārtās novērtēti ~ 250 tūkstoši tonnu gadā (t.sk. dalīti savāktie pārstrādei derīgie materiāli un mehāniskās šķirošanas rezultātā iegūtā atkritumu vieglā frakcija). Papildus šiem

apjomu rekomendējama elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu sagatavošanas reģenerācijai iekārtu pilnveidošana papildus ~ 8-10 tūkstošu tonnu atkritumu apstrādei.

Investīciju izmaksas rekomendēto pasākumu īstenošanai šajā stadijā tiek noteiktas indikatīvi - izmaksas izsakot - EUR uz reģenerācijai sagatavojamo atkritumu tonnu jeb EUR/t.

- Pamats vienības cenas noteikšanai atkritumu sagatavošanas reģenerācijai iekārtu pilnveidošanai ir indikatīvās jaunu iekārtu izveides izmaksas, kas augsti tehnoloģiskai iekārtai var sasniegt 300 – 400 EUR uz vienu iekārtas jaudas tonnu – pilnveidošanas izmaksas tiek pieņemtas vidēji 50-55% apmērā, kas atbilst 180 EUR/t, attiecīgi kopējās izmaksas tiek lēstas 45.00 milj. EUR apmērā;
- Vienības cena elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu sagatavošanas reģenerācijai iekārtu pilnveidošanai / jaunu iekārtu izveidei tik noteikta ~400 EUR/t - kopējās izmaksas tiek lēstas 4.0 milj. EUR apmērā;
- Papildus, nedefinējot tehnisko specifikāciju, tiek paredzēta finanšu rezerve jaunu sagatavošanas reģenerācijai iekārtu izveidei, kā arī jaunu, specifisku apstrādes tehnoloģiju aprobācijai un inovatīviem projektiem 15.0 milj. EUR apmērā.

Kopējās pasākumu grupas īstenošanas investīciju izmaksas indikatīvi tiek lēstas 64,0 milj. EUR apmērā.

7.7.5 Materiālu pārstrādes un enerģijas reģenerācijas infrastruktūras attīstība.

Materiālu pārstrādes un enerģijas reģenerācijas infrastruktūras attīstības nepieciešamību galvenokārt nosaka esošās pārstrādes iekārtas un tirgus pieejamība noteiktam materiālu veidam. Nosacīti atkritumu pārstrādi un reģenerāciju, pēc pārstrādes iespēju nodrošinājuma, var iedalīt 3 apakšgrupās:

- Pietiekamas vietējās pārstrādes jaudas;
- Vietējās pārstrādes jaudas ir ierobežotas, vai to nav, bet pārstrādājamo materiālu veidiem ir stabils tirgus;
- Vietējo pārstrādes jaudu nav un materiālu veida tirgus ir ierobežots.

Šobrīd Latvijā saskaņā ar veiktā novērtējuma rezultātiem pirmajā grupā ietilpst tādi materiālu veidi kā plastmasas (PET, LDPE) atkritumi, koksne un augstas kvalitātes NAIK, otrajā grupā ietilpst papīra un kartona atkritumi, plastmasas (PET, LDPE) arī metāls, savukārt trešajā, problemātiskajā grupā ietilpst stikla atkritumi, plastmasas (HDPE, PP, PVC, PS, jauktas plastmasas) un zemas kvalitātes NAIK. Analizējot situāciju attiecībā uz pārstrādes jaudu pieejamību un tirgus pieejamību pārstrādājamo materiālu realizācijai, konstatēts, ka galvenokārt materiāliem, kuriem ir vietējās pārstrādes iespējas, ir pieejams arī stabils tirgus piedāvājums, savukārt problemātiskajiem materiāliem, kuriem pārstrādes jaudas nav nodrošinātas arī tirgus piedāvājums ir ierobežots – šis apstāklis norāda uz zemo pārstrādes rentabilitāti noteiktiem materiālu veidiem.

Vērtējot nepieciešamās pārstrādes jaudas jauktu plastmasu un stikla atkritumiem, balstoties uz potenciālo atkritumu sastāva novērtējumu, var pieņemt, ka katram no materiālu veidiem nepieciešama pārstrādes jauda līdz 30 tūkstošiem tonnu gadā. Atbilstošas jaudas pārstrādes rūpnīcas izveides investīciju izmaksas ir robežās no 500 līdz 700 EUR/t, kas summā veido ~ 35.0 milj. EUR

Zemas kvalitātes NAIK reģenerācijas iekārtu izveides investīciju izmaksas vidēji tiek lēstas 600 EUR/t, attiecīgi reģenerācijas jaudu izveides investīciju izmaksas visam nešķīrotu atkritumu mehāniskas apstrādes rezultātā iegūtajam zemas kvalitātes NAIK izejmateriālam (~230 tūkstoši t/gadā) ir vērtējamas nepilni 150 milj. EUR. Attiecībā uz zemas kvalitātes NAIK utilizācijas iekārtu izveidi, ņemot vērā vispārējās tendences atkritumu reģenerācijas jomā, kas sliecas pēc iespējas mazināt atkritumu reģenerāciju ar enerģijas atgūšanu un palielināt materiālu pārstrādes apjomus, šādu investīciju veikšana nav rekomendējama. Zemas

kvalitātes NAIK izejmateriāla reģenerāciju tiek rekomendēts risināt paaugstinot materiāla kvalitāti, lai tas būtu izmantojams materiālu pārstrādei vai utilizācijai ar enerģijas atgūšanu izmantojot esošās augstas kvalitātes NAIK reģenerācijas jaudas SIA "Cemex". Izņēmumi varētu būt atsevišķi, neliela mēroga lokāli projekti ar jaudu līdz 25 tūkstošiem tonnu gadā. Paredzot iespēju lokālu NAIK reģenerācijas projektu īstenošanai ir sasniedzami vairāki mērķi – proti - nodrošināta ekonomija izmaksām, kas saistītas ar saražotā NAIK transportēšanu uz reģenerācijas iekārtām, nodrošināta iespēja NAIK reģenerācijai gadījumos, kad dēļ savākto atkritumu apjomiem saražotais NAIK apjoms ir relatīvi neliels un attiecīgi NAIK ražotāja dalība otrreizējo energoresursu tirgū ir ierobežota.

8 ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS EKONOMISKIE ASPEKTI

8.1 PLĀNOTO PASĀKUMU ĪSTENOŠANAS FINANŠU ANALĪZE

Saskaņā ar veiktā novērtējuma rezultātiem Latvijas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas (SAAS) attīstība tuvākajos gados tiks vērsta uz:

- dalītās atkritumu vākšanas nozīmīguma pastiprināšanu,
- tehnoloģisko jaudu sabalansētību dažādos atkritumu reģenerācijas posmos,
- efektīvu atkritumu apstrādes tehnoloģiju pielietošanu, t.sk. sagatavošanu reģenerācijai, reģenerāciju un pārstrādi.

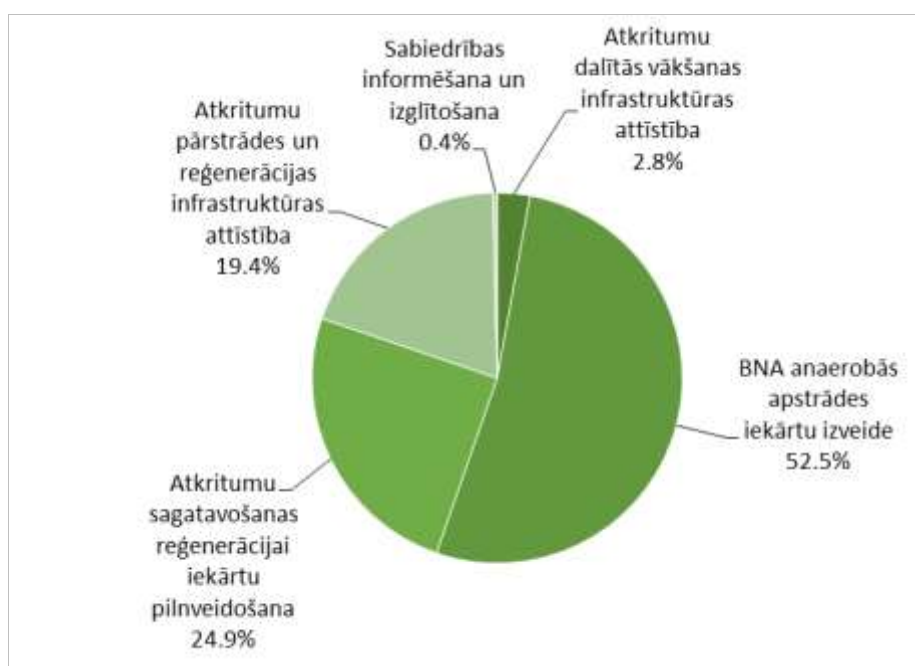
Balstoties uz esošo atkritumu savākšanas, dalītās savākšanas, un reģenerācijas infrastruktūras novērtējumu, ņemot vērā prognozēto pārstrādājamo atkritumu daudzumu, ir veikts nepieciešamo jaudu novērtējums katram no minētajiem virzieniem. Tālāk tekstā dotas investīciju un ekspluatācijas izmaksas, kas nepieciešamas jauno sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas komponentu izveidei un darbībai, ka arī iespējamā atkritumu apsaimniekošanas maksas palielinājuma vērtējums.

8.1.1 Nepieciešamās investīcijas

Funkcionālais aspekts

Saskaņā ar provizoriskām aplēsēm investīciju izmaksas šiem mērķiem var sasniegt 257.5 miljonus eiro. Maksimālais ieguldījums (135.15. milj. eiro) būs nepieciešams bioloģiski noārdāmo atkritumu reģenerācijas infrastruktūras pilnveidošanai, 64.1 milj. eiro – atkritumu sagatavošanas reģenerācijai iekārtām, 50 milj. eiro – atkritumu pārstrādes un reģenerācijas infrastruktūras attīstībai, aptuveni 7.3 milj. eiro - dalītās atkritumu vākšanas sistēmas paplašināšanai, 0.95 milj. eiro – sabiedrības informēšanai.

Attēls 8-1. Investīciju sadalījums pēc atbalsta virzieniem

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Teritoriālais aspekts

Latvijas sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmā ir apvienotas 10 reģionālās apakšsistēmas, no kurām katru raksturo:

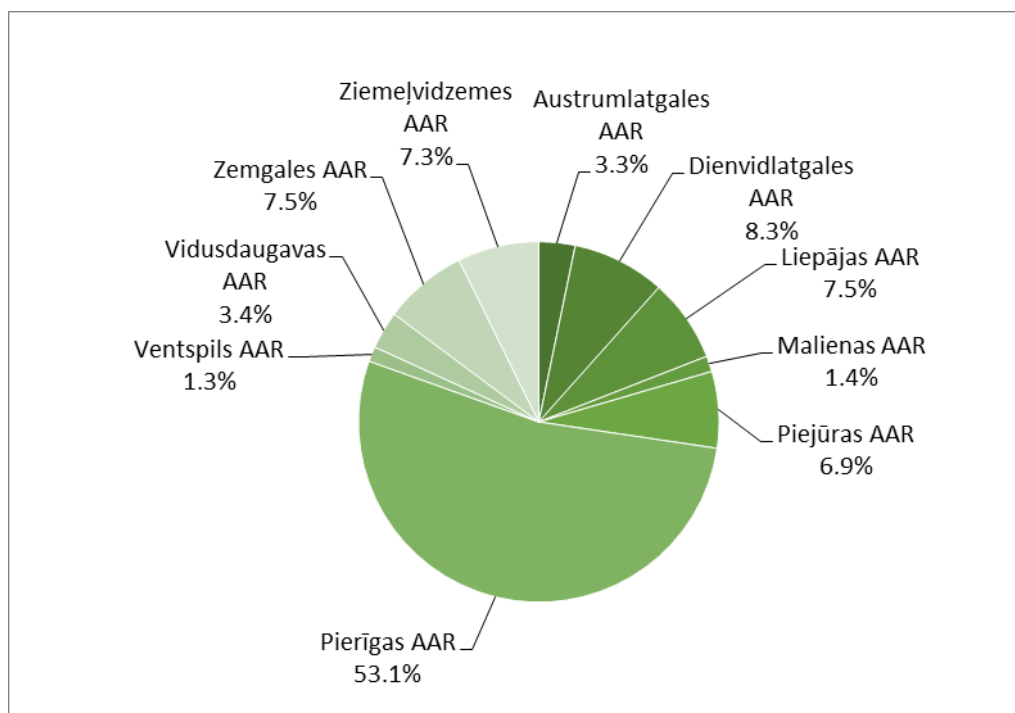
- a) radīto, savākto, sašķirotu, kā arī pārstrādei un apglabāšanai paredzēto atkritumu daudzums;
- b) attiecīgā savākšanas, šķirošanas, pārstrādes un apglabāšanas infrastruktūra.

Pamatojoties uz tehnoloģiskajām vajadzībām, ņemot vērā apkalpojošo kompāniju finanšu iespējas un iedzīvotāju maksātspēju, investīcijas 207.7 milj. apmērā ir paredzēts sadalīt starp 10 reģioniem (Attēls 8-2).

Otrreizējo izejvielu pārstrāde ir valsts mēroga pasākums, tāpēc šādu ražotņu izvietojumam ir nepieciešams papildus finanšu-ekonomiskais pamatojums. Šim mērķim paredzētie līdzekļi 50 milj. eiro apmērā šajā pētījumā stadijā netiek teritoriāli sadalīti.

Kā redzams diagrammā, maksimālo līdzekļu apjomu (110 milj. eiro) tiek plānots novirzīt Pierīgas reģiona attīstībai, jo tieši šajā reģionā ir koncentrēti 44% no Latvijas pastāvīgajiem iedzīvotājiem un tiek radīti vairāk nekā puse (52.8%) no visiem sadzīves atkritumiem.

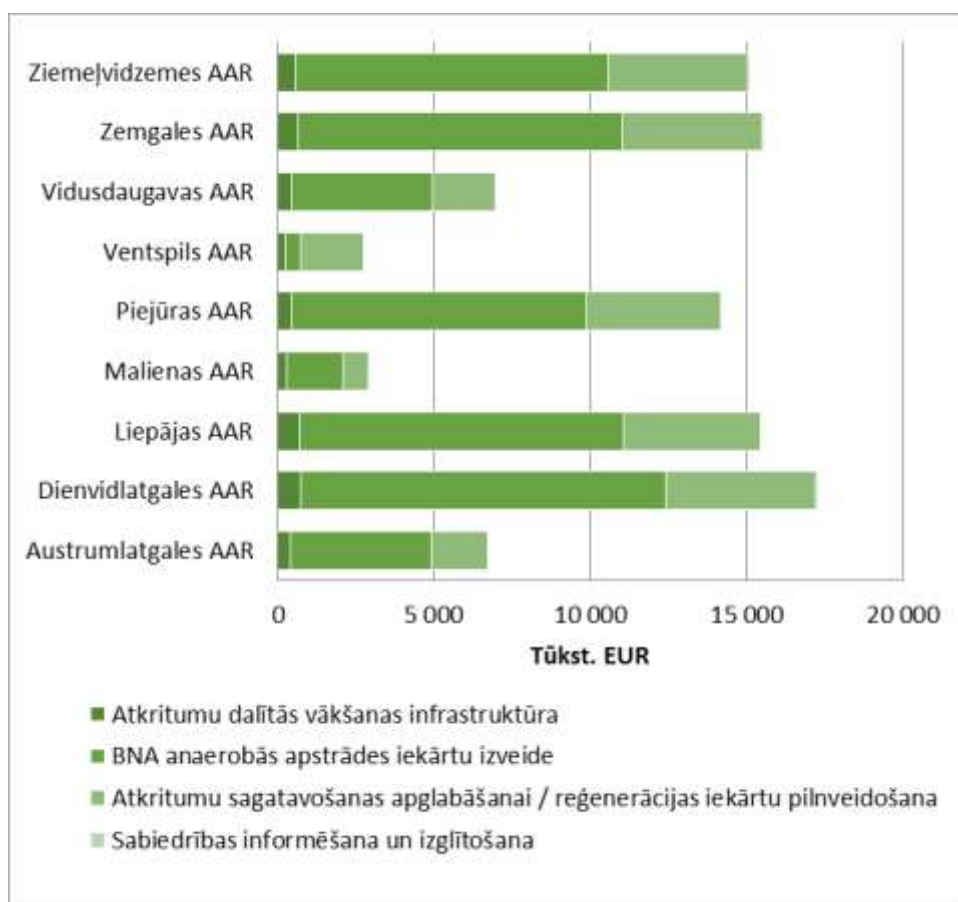
Attēls 8-2. Investīciju sadalījums starp atkritumu apsaimniekošanas reģioniem

Pierīgas reģionā lielāko līdzekļu daļu, t.i., 65% vai 72 milj. eiro ir plānots izlietot BNA anaerobās apstrādes sistēmas izveidei, vēl 32% vai 35 milj. eiro ir paredzēts novirzīt atkritumu sagatavošanas apglabāšanai (vai reģenerācijas) iekārtu pilnveidošanai, aptuveni 2.86 milj. eiro ir paredzēti atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras uzlabošanai. Nepieciešamās investīcijas sabiedrības informēšanai un izglītošanai tiek lēstas aptuveni 400 tūkst. eiro apmērā (0.4%).

Investīciju sadalījums pa reģioniem un aktivitātēm parādīts Attēlā 8.3.

Attēls 8.3. Investīciju sadalījums starp atkritumu apsaimniekošanas reģioniem atbalsta virzienu griezumā

*Ņemot vērā ievērojamo atšķirību starp Pierīgas AAR un pārējo atkritumu apsaimniekošanas reģionu investīcijām, Pierīgas AAR dati nav iekļauti diagrammā

Visos reģionos (izņemot Ventspils AAR) galvenās izmaksas ir saistītas ar BNA anaerobās apstrādes sistēmas izveidi, pēc apjoma nākamie investīciju ieguldījumi ir nepieciešami atkritumu sagatavošanas apglabāšanai (vai reģenerācijas) iekārtu pilnveidošanai.

Laika aspekts (plānotie investīciju apguves termiņi)

Investīciju apguve ir plānota 5 gadu laikā (2016.-2020.g.). 2016. gadā tiek plānots praktiski pilnībā pabeigt dalītās atkritumu savākšanas infrastruktūras paplašināšanu. Finansiāli ietilpīgākos projektus, tostarp BNA anaerobās apstrādes sistēmas izveidi, tiek plānots īstenot 2016.-2017.gadā. Paredzēts, ka atkritumu sagatavošanas reģenerācijai iekārtu pilnveidošana tiks finansēta vienmērīgi visa perioda laikā. Analogiskā veidā līdzekļi tiks sadalīti atkritumu pārstrādei un sabiedrības informēšanai.

Attēls 8-4. Orientējošs investīciju sadalījums pa gadiem, 2016.-2020.g.

8.1.2 Eksploatācijas izmaksas

Atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstībai līdztekus investīciju izmaksām ir nepieciešami arī papildus eksploatācijas izdevumi, kas noteikti balstoties uz faktiskajām izmaksām Latvijā darbībām, kas tiek veiktas un potenciālo iekārtu piegādātāju / ražotāju sniegto informāciju darbībām, kur faktiskās izmaksas nav noteiktas.

Lai prognozētu eksploatācijas izmaksas:

- tiek pieņemtas vienības (īpatnējās) izmaksas par vienu atkritumu tonnu atkarībā no atkritumu savākšanas vai apstrādes veida:

Atkritumu dalītā vākšana, t.sk. sagatavošana reģenerācijai	150.00 EUR/t
BNA anaerobā apstrāde	14.00 EUR/t
Atkritumu sagatavošanas reģenerācijai papildus iekārtu eksploatācija	12.00 EUR/t

- veikts papildus savākto un apstrādāto atkritumu apjoma novērtējums atbilstoši jaunās infrastruktūras tehniskajām iespējām.

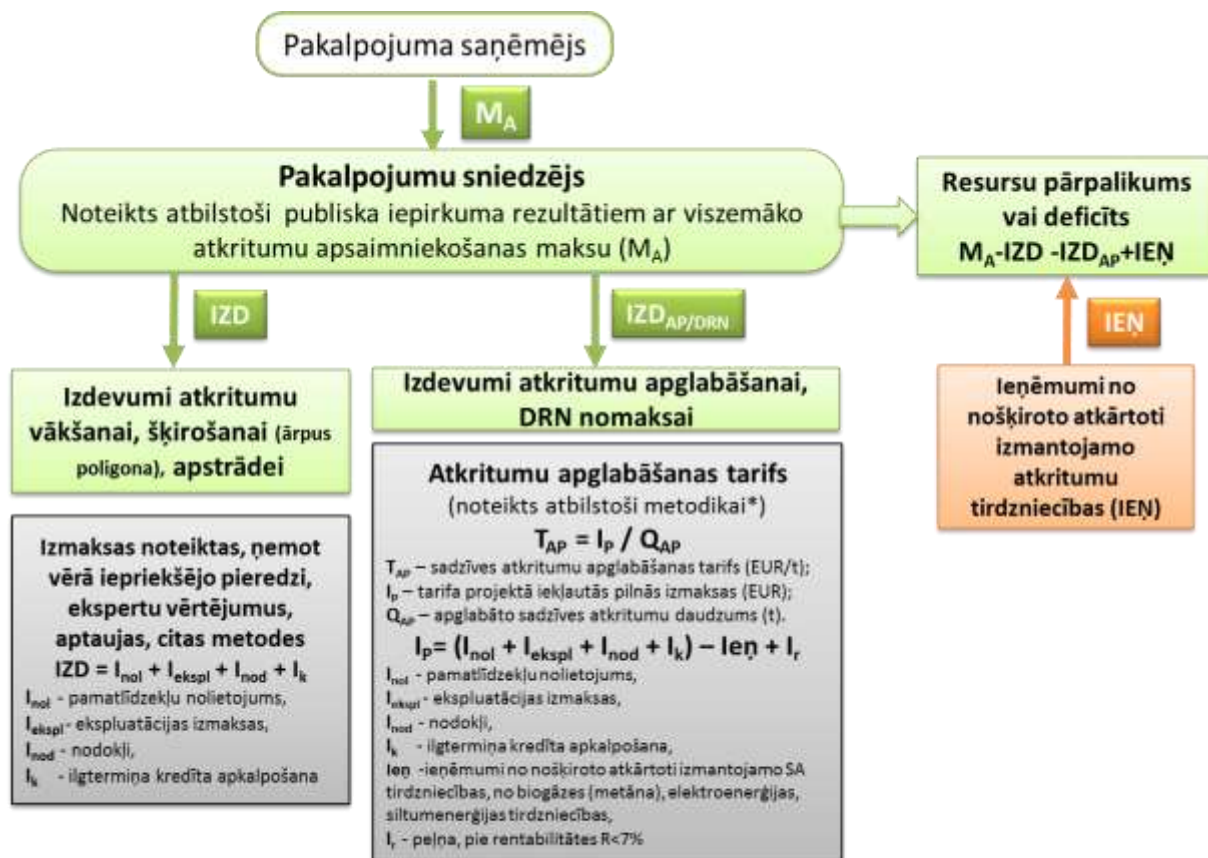
Saskaņā ar provizoriskiem aprēķiniem ik gadu papildus eksploatācijas izmaksas var sasniegt aptuveni 9 milj. eiro.

Pēc 2020. gada papildus eksploatācijas izmaksām būs nepieciešami izdevumi sabiedrības informēšanai 185-195 tūkst. eiro gadā.

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

8.1.3 Sadržīves atkritumu apsaimniekošanas maksa un to ietekmējošie faktori

Vispārējā pieeja atkritumu apsaimniekošanas pasākumu finansēšanā ir principa "piesārņotājs maksā" piemērošana, proti atkritumu radītājs sedz izmaksas, kas saistītas ar tā radīto atkritumu apsaimniekošanu proporcionāli radītajam atkritumu apjomam un atkritumu bīstamībai. Shematiskais atkritumu apsaimniekošanas maksas veidošanās attēlojums sniegts sekojošajā attēlā.

*Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes lēmums Nr.1/1

Kopumā atkritumu apsaimniekošanas maksu ietekmē 2 ārējie mainīgie lielumi:

- Maksa par atkritumu apglabāšanu;
- DRN par atkritumu apglabāšanu.

Šīs izmaksu pozīcijas pēc būtības nav atkarīgas no atkritumu radītāja, pašvaldības vai atkritumu apsaimniekošanas komersanta veiktajām darbībām un lēmumiem, tomēr salīdzinot atkritumu apsaimniekošanas maksas līmeņus dažādās Latvijas pašvaldībās ir konstatētas būtiskas atšķirības. Protams, salīdzinot atkritumu apsaimniekošanas maksu starp dažādu atkritumu apsaimniekošanas reģionu pašvaldībām, atšķirības ietekmējošais faktors ir arī atkritumu apglabāšanas tarifs, kas atkritumu apglabāšanas poligoniem ir atšķirīgs, tomēr arī viena atkritumu apsaimniekošanas reģiona ietvaros maksa starp dažādām pašvaldībām var būtiski atšķirties – skat. 8-6. attēlu. Šo atšķirību iemesls ir tiešo atkritumu apsaimniekošanas (savākšanas, dalītās savākšanas, sagatavošanas reģenerācijai) izmaksu izdevumu pozīcijas, kas savukārt nosacīti var tikt iedalītas:

- "Objektīvi pamatojamās izmaksas", jeb izmaksas, kas izriet no konkrētās situācijas – piemēram – transporta izmaksu sasaiste ar atkritumu ražošanas blīvumu, kas ietekmē nobraukto km

skaitu vienas kravas savākšanai, attālums no atkritumu rašanās smaguma centra līdz atkritumu apglabāšanas poligonam u.c.;

un

- "Subjektīvās izmaksas" – jeb izmaksas, kas saistītas ar noteiktām kvalitātes prasībām pakalpojumam – piemēram, specifiski konteineri, noteikts atkritumu izvešanas biežums, kā arī prasībām sniegt "papildus" pakalpojumus – nodrošināt atkritumu dalīto vākšanu, izveidot un ekspluatēt infrastruktūru – šķiroto atkritumu savākšanas laukumu, nodrošināt EEIA vai sadzīves bīstamo atkritumu savākšanu u.c..

Atkritumu apsaimniekošanas maksas veidošanās kontekstā būtu nepieciešams nodrošināt, lai subjektīvo izmaksu sadaļā minētās izmaksas, kas saistītas ar atkritumu dalīto vākšanu un citiem loģiskiem no normatīvo aktu prasībām izrietošām atkritumu apsaimniekošanas pasākumiem, tiktu attiecinātas uz objektīvajām izmaksām, tādējādi nodrošinot vienlīdzīgu šo izmaksu apjomu atkritumu radītājiem dažādās pašvaldībās. Pretējā gadījumā, kā to šobrīd var konstatēt vairumā piemēru – pašvaldībās, kurās tiek nodrošināta atkritumu dalītā vākšana, atkritumu apsaimniekošanas maksa ir augstākā nekā pašvaldībās, kur dalītās vākšanas pakalpojums netiek nodrošināts, jo pakalpojumu maksas aprēķinā papildus tiek iekļauti:

- jaunie kapitālieguldījumi amortizācijas atskaitījumu veidā,
- maksa par piesaistītajiem finanšu resursiem (kreditprocenti),
- attiecīgās ekspluatācijas izmaksas,
- sabiedrības informēšanas un izglītošanas izdevumi,

kā rezultātā atkritumu radītājiem, kas šķiro atkritumus tādējādi samazinot savas darbības radīto ietekmi uz vidi, atkritumu apsaimniekošanas pakalpojuma izmaksas ir lielākas nekā atkritumu radītājiem, kuri atkritumus nešķiro. Lai novērstu šo situāciju jāizstrādā minimālie standarti atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanai attiecībā uz atkritumu reģenerāciju sekmējošu pasākumu īstenošanu. Sākotnēji atkritumu apsaimniekošanas komersantam, kas sniedz pakalpojumu pašvaldības teritorijā būtu nosakāmas minimālās prasības attiecībā uz sekojošiem pasākumiem:

- minimālais sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punktu skaits (punkts/iedz. sk.), punktā savācamo materiālu veidi;
- minimālais šķiroto atkritumu savākšanas laukumu skaits (laukums/iedz.sk.), laukumā savācamo materiālu veidi, minimālais laukuma darba laiks (h/ned.)
- minimālais atkritumu ražotāju informēšanas un izglītošanas pasākumu kopums.

Izstrādāto prasību kopuma īstenošanas instruments ir pašvaldības organizēta iepirkuma procedūra par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu tās administratīvajā teritorijā, kur konkursa dokumentācija tiek iekļautas prasības ne tikai nešķirotu sadzīve atkritumu apsaimniekošanai, bet arī atkritumu reģenerāciju veicinošu pasākumu nodrošināšanai attiecīgā līguma izpildes ietvaros.

Ierobežojošs maksas pieauguma faktors ir iedzīvotāju maksātspēja. Saskaņā ar Pasaules bankas rekomendācijām maksājumu apmērs par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumiem nedrīkst pārsniegt 1% no mājāsaimniecības ienākumiem, attiecīgi, lai izvairītos no situācijas, kad atkritumu ražotāji nespēj segt radīto atkritumu apsaimniekošanas izmaksas, plānojot sistēmas attīstību nepieciešams novērtēt izveidotās sistēmas ekspluatācijas izmaksas.

Investīciju finansēšanas shēma

Investīciju finansēšanas shēmu nosaka:

- finanšu resursu avoti (Eiropas Savienības fondu granti, valsts finansējums, pašvaldību budžeta līdzekļi, operatoru kompāniju pašu līdzekļi, aizņēmumi no kredītiestādēm),
- piesaistāmo resursu proporcijas,
- piesaistāmo līdzekļu izmaksas.

Plānots, ka galvenais finanšu avots būs ES fondu līdzekļi un kredītresursi.

Tika analizēti vairāki investīciju finansēšanas varianti ar dažādu ES fondu līdzfinansējuma intensitāti (**0.variantā netiek paredzēts Eiropas Savienības fondu līdzfinansējums**).

Trijos variantos ir vienāda likme visiem atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstības darbības atbalsta virzieniem, t.i., 35%, 50% un 85%.

Ceturtais variants paredz diferencētu pieeju, kas balstīta uz motivāciju ieguldīt līdzekļus pasākumos, kuru īstenošana potenciāli var sniegt lielāko ieguldījumu ES direktīvu prasību izpildē.

Piektais variants tika izstrādāts, ņemot vērā to, ka ES līdzfinansējuma apmērs ir ierobežots, t.i., 41 miljons eiro, un finansēšanas prioritātes ir sekojošas:

SAAS attīstības atbalsta virzieni	Finansēšanas no ES fondiem prioritāte
Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība	I (augstākā)
Sabiedrības informēšana un izglītošana	II (vidējā)
BNA anaerobās apstrādes iekārtu izveide	III (zemāka)

Tabula 8.1. ES līdzfinansējuma intensitāte

Atbalsta virzieni	1.variants	2.variants	3.variants	4.variants	5.variants
Atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstība	35%	50%	85%	85%	35%
BNA anaerobās apstrādes iekārtu izveide	35%	50%	85%	85%	28.2%
Atkritumu sagatavošana reģenerācijai	35%	50%	85%	50%	-
Atkritumu pārstrādes infrastruktūras attīstība	35%	50%	85%	85%	-
Sabiedrības informēšana un izglītošana	35%	50%	85%	85%	35%

Plānots, ka atlikusī summa tiks finansēta no kredītresursiem. Kopējos (agregētajos) aprēķinos tiek pieņemti šādi kredīta nosacījumi: aizņēmuma termiņš ir 15 gadi, gada procentu likme – 5%, atliktais atmaksas termiņš – 5 gadi.

Tabula 8.2. Investīciju finansēšanas avoti, kredītsaistības, vidēji svērtā kapitāla cena

	1.variants		2.variants		3.variants		4.variants		5.variants	
Investīcijas (tūkst.EUR)	100%	257 517	100%	257 517	100%	257 517	100%	257 517	100%	257 517
<i>Finansēšanas avoti</i>										
ES fondi	35%	90 131	50%	128 759	85%	218 890	76.3%	196 455	15.9%	41 000
Kredīts	65%	167 386	50%	128 759	15%	38 628	23.7%	61 063	84.1%	216 517
<i>Kredītu procenti</i>	5%	94 898	5%	72 999	5%	21 900	5%	33 632	5%	121 345
Vidēji svērtā kapitāla cena (WACC)	3.25%		2.50%		0.75%		1.19%		4.2%	

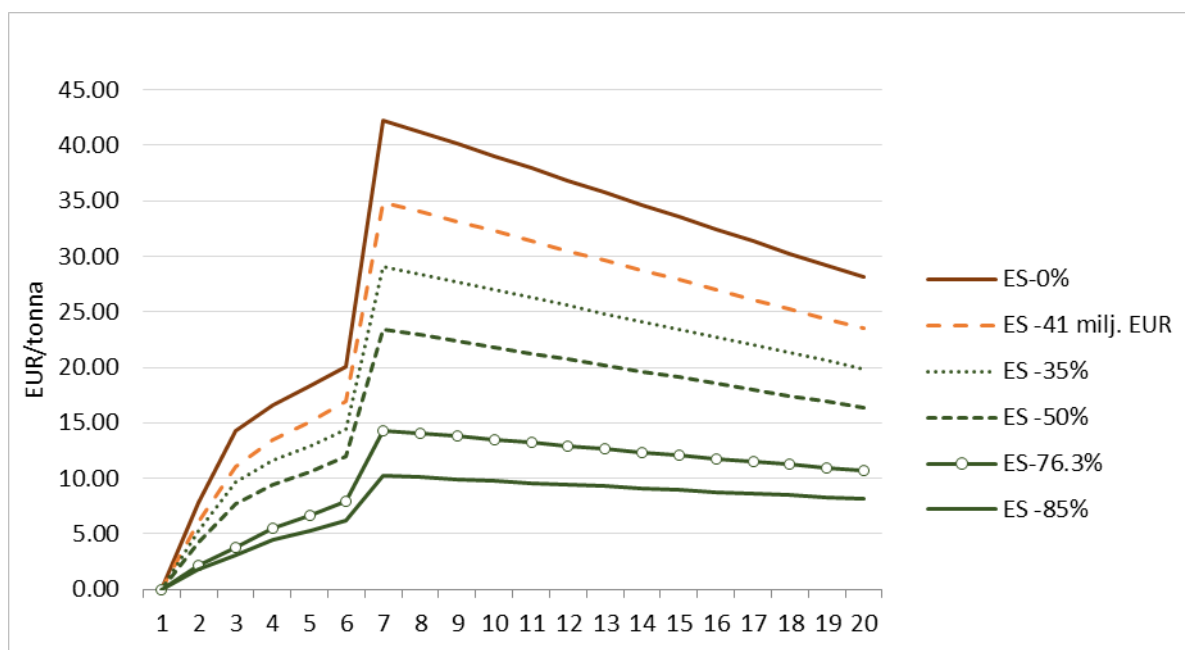
Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Jo augstāka ir ES fondu investīciju līdzfinansējuma intensitāte (granta apmērs), jo zemāka ir vidēji svērtā kapitāla cena.

Atbilstoši sadzīves atkritumu apglabāšanas pakalpojuma maksas aprēķināšanas metodikai¹ ir pieļaujams kopējās izmaksās papildus ekspluatācijas izmaksām iekļaut vai nu amortizācijas atskaitījumus (daļēji), vai ilgtermiņa kredītsaistības.

Tādējādi, jo lielāks ir Eiropas Savienības fondu līdzfinansējums, jo mazāks ir aizņemto līdzekļu īpatsvars, un attiecīgi zemāka ir maksa par vienu tonnu sadzīves atkritumu apsaimniekošanu. Maksas palielinājums, ko nosaka atkritumu apsaimniekošanas sistēmas paplašināšana, var sasniegt vidēji no 1 līdz 42 EUR par tonnu. Maksas izmaiņu līmenis un dinamika ir atkarīga no: a) investīciju finansēšanas shēmas, b) investīciju apguves grafika, c) kredīšanas nosacījumiem.

Attēls 8-5. Atkritumu apsaimniekošanas maksas palielinājuma dinamika, 2016.-2034.g.

Iedzīvotāju maksātspēja

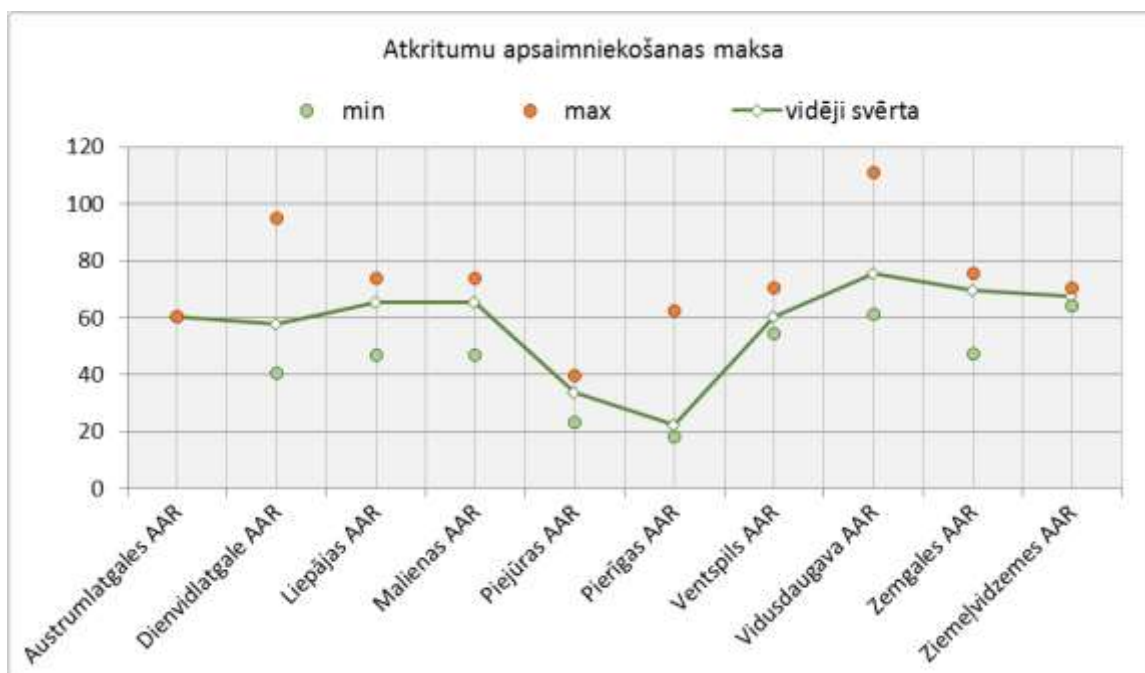
Esošā sadzīves atkritumu apsaimniekošanas maksa ievērojami atšķiras atkarībā no reģionālās SAAS infrastruktūras, iedzīvotāju skaita, radīto un savākto atkritumu daudzuma.

Atbilstoši datiem par 2013. gadu viszemākā maksa par pakalpojumiem bija Pierīgas atkritumu apsaimniekošanas reģionā, visaugstākā – Vidusdaugavas reģionā. Vidēji Latvijā šis rādītājs ir aptuveni 41 eiro par vienu atkritumu tonnu.

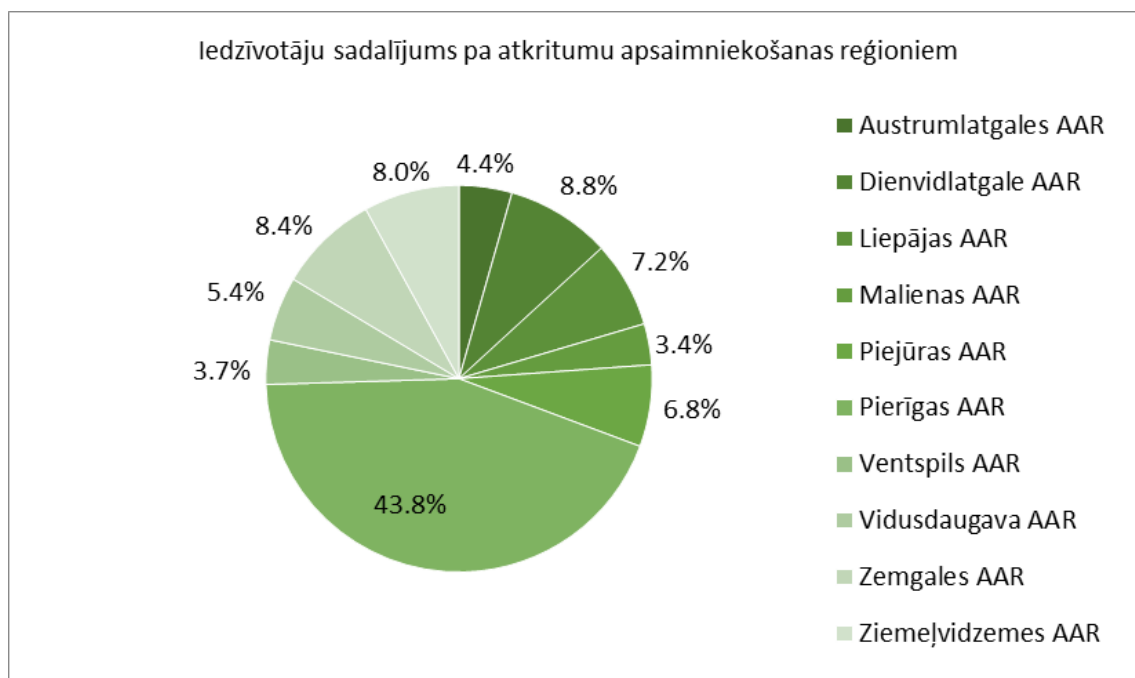
¹ Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes lēmums Nr.1/1, 09.03.2011

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Attēls 8-6. Atkritumu apsaimniekošanas maksa reģionu griezumā, EUR/t, 2013.g.

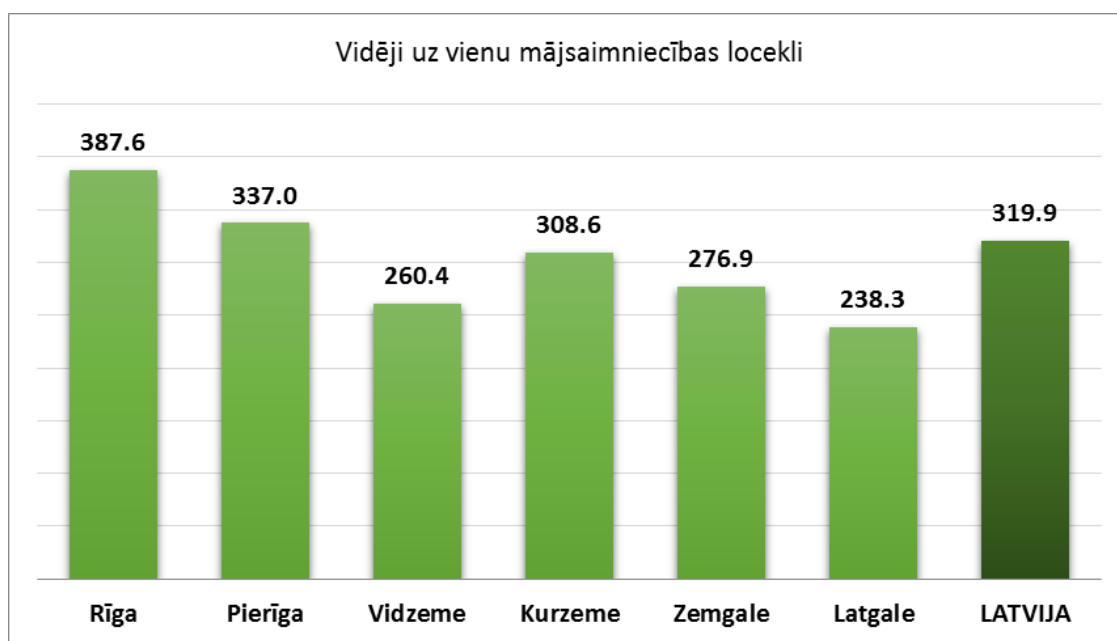
Attēls 8-7. Iedzīvotāju reģionāla struktūra

Atkarībā no dzīves vietas (reģions, pilsēta vai lauki) ievērojami mainās ienākumu līmenis uz vienu mājsaimniecības locekli. Atbilstoši datiem par 2012. gadu, ja vidējie ienākumi Latvijā ir aptuveni 319.9 eiro mēnesī, pilsētas mājsaimniecību rīcībā bija līdzekļi 345.05 eiro apmērā uz vienu mājsaimniecības locekli, lauku – 267.66 eiro.

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Attēls 8-8. Mājsaimniecību rīcībā esošie ienākumi Latvijas statistiskajos reģionos (euro mēnesī), 2012.g

Avots: LR Centrālā statistikas pārvalde (www.csb.gov.lv)

Pastāvot esošajai cenu politikai, pakalpojuma maksa par atkritumu izvešanu, šķirošanu un apglabāšanu mēnesī svārstās no 0.50 EUR līdz 2.21 EUR atkarībā no reģiona. Atbilstoši vērtējumam atkritumu apsaimniekošanas maksājumi sastāda 0.16% - 0.81% no mājsaimniecības ienākumiem, kas nepārsniedz 1%.

Prognozējot atkritumu savākšanas, apstrādes un apglabāšanas maksas izmaiņu dinamiku, inerces scenārijā (ņemot vērā jaunā plānošanas perioda investīcijas) tika ņemts vērā:

- dabas resursu nodokļa likmes paaugstināšana 2020.gadā līdz 30 eiro par tonnu apglabājamo atkritumu;
- virsknes iepriekšējā plānošanas perioda projektu pabeigšana 2014.-2015.gadā, kas ietekmē maksas līmeni un dinamiku galvenokārt tās palielinājuma virzienā.

Tabula 8.3. Atkritumu apsaimniekošanas maksas prognozētais pieaugums investīciju scenārijā salīdzinājumā ar inerces scenāriju, 2021.g.

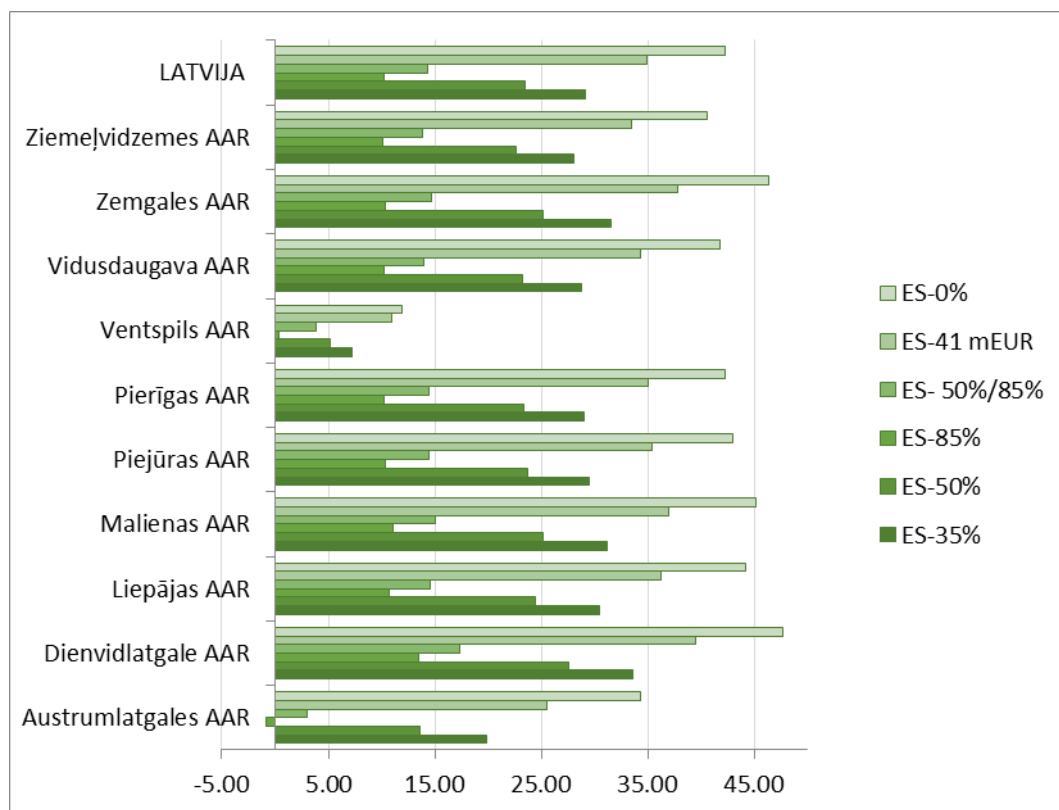
	0.variants ES-0%	1.variants ES-35%	2.variants ES-50%	3.variants ES-85%	4.variants ES-50%/85%	5.variants ES-41 m.EUR
Austrumlatgales AAR	38.5%	22.3%	15.3%	-0.9%	3.4%	28.8%
Dienvidlatgales AAR	54.5%	38.4%	31.5%	15.4%	19.9%	45.2%
Liepājas AAR	45.2%	31.1%	25.0%	10.9%	14.9%	37.0%
Malienas AAR	47.0%	32.4%	26.2%	11.6%	15.6%	38.5%
Piejūras AAR	64.1%	44.1%	35.5%	15.5%	21.5%	52.9%
Pierīgas AAR	95.7%	65.8%	53.0%	23.1%	32.6%	79.3%
Ventspils AAR	14.4%	8.6%	6.2%	0.4%	4.6%	13.1%
Vidusdaugavas AAR	42.3%	29.2%	23.6%	10.4%	14.2%	34.8%
Zemgales AAR	49.2%	33.5%	26.7%	11.0%	15.5%	40.2%
Ziemeļvidzemes AAR	44.0%	30.4%	24.5%	10.9%	15.0%	36.3%
LATVIJA	63.9%	44.0%	35.5%	8.6%	21.7%	52.7%

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Atbilstoši aprēķiniem 2021.gadā pēc galveno investīciju projektu pabeigšanas maksa par atkritumu apsaimniekošanu vidēji Latvijā var pieaugt no 8.6% līdz 63.9% atkarībā no plānotajiem reģionālās infrastruktūras attīstības pasākumiem un Eiropas Savienības fondu līdzfinansējuma intensitātes.

Atkritumu apsaimniekošanas maksa par pakalpojumiem tika vērtēta, ņemot vērā gan papildus izdevumus, gan prognozētos papildus ieņēmumus no otrreizējo izejvielu realizācijas. Ar to tiek skaidrots iespējamais maksas samazinājums Austrumlatgales ARR, saņemot maksimālu ES fondu līdzfinansējumu.

Attēls 8-9. Atkritumu apsaimniekošanas maksas palielinājums atkarībā no ES līdzfinansējuma intensitātes, 2021.g., EUR/t

Lai izvērtētu iedzīvotāju maksātspēju, tika salīdzinātas divas mājsaimniecības ienākumu pieauguma tendences:

- mērens ienākumu pieaugums, kas atbilst darba algas pieaugumam salīdzināmās cenās 2-3% gadā²;
- palēnināts ienākumu pieaugums (0.1-0.5% gadā), ko izraisīja ekonomiskā krīze ES valstīs, tostarp sankcijas pret Krieviju un Krievijas Federācijas atbildes rīcību.

Mērena ekonomikas attīstība. Analizējot mājsaimniecību ienākumu un sadzīves atkritumu apsaimniekošanas izdevumu attiecību, nepieciešamais un pietiekamais Eiropas Savienības fondu līdzfinansējums, lai izpildītu 1% kritēriju, ir 75% intensitāte. Šis rādītājs var būt vienāds visiem atbalsta virzieniem, vai arī to var sasniegt, kombinējot dažādas likmes, piemēram, 4. variantā, kur atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras attīstībai likme ir 85%, BNA anaerobās apstrādes iekārtu izveidei - 85%, atkritumu sagatavošanai reģenerācijai - 50%.

Vislielākajam finanšu slogam tiek pakļauti Dienvidlatgales reģiona iedzīvotāji, tajā šī reģiona daļā, kam maksa par atkritumu izvešanu ir visaugstākā un 2021.gadā var palielināties līdz pat 141-142 eiro par tonnu.

² Galvenie makroekonomiskie rādītāji un prognozes, 2011-2017, LR Finanšu ministrija, 2014.gada augusts

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Palēnināta ekonomikas attīstība. Vairumam iedzīvotāju ekonomikas attīstības tempu palēninājums izraisa darba algas iesaldēšanu, t.i., mājāsaimniecību faktisko ienākumu samazinājumu. Šajā scenārijā riska grupā nokļūst Dienvidlatgales AAR, Liepājas AAR, Ziemeļvidzemes AAR iedzīvotāji.

8.1.4 Rezumējums

Lai īstenotu plānoto atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstības programmu 2016.-2020.gada periodam, būs nepieciešams ievērojams Eiropas Savienības fondu atbalsts. Līdzfinansējuma apmēram: a) jānodrošina efektīva sistēmas darbība reģionālā līmenī, b) nedrīkst pieļaut to, ka tiek pārsniegti noteiktie ierobežojumi iedzīvotāju komunālajiem maksājumiem.

Nosakot tiesisko regulējumu, lietderīgi būtu ievērot šādus principus:

1. Finansējums piešķirams atkritumu apsaimniekošanas sektora pasākumiem, kuros ir izvirzītas noteiktas prasības, bet kuri, ņemot vērā pasākuma īstenošanai nepieciešamo investīciju un ekspluatācijas izmaksu apjomu, nespēj funkcionēt bez papildus finansiāla atbalsta (sadzīves atkritumu dalītā vākšana, bioloģiski noārdāmo atkritumu apsaimniekošana).
2. Lemjot par finansējuma piešķiršanu noteiktam pasākumam, pie pasākuma ietvaros atbalstāmajām aktivitātēm jāparedz pilna saistītās infrastruktūras elementu, iekārtu un aprīkojuma spektra izveides/iegādes iekļaušana attiecināmajās izmaksās – piemēram, atbalstot dalītās vākšanas infrastruktūras izveidi, jāakceptē gan dalītās vākšanas laukumu izveides, gan konteineru un autotransporta iegādes finansēšana. Pretējā gadījumā, kā to apliecina arī iepriekšējā perioda pieredze, potenciālo atbalsta saņēmēju aktivitāte projektu konkursos ir zema.
3. Fondu līdzfinansējuma likmei, īpaši attiecībā uz problemātisko pasākumu (dalītā vākšana, bioloģiski noārdāmo atkritumu apsaimniekošana) projektiem jābūt 70-75% no attiecināmajām izmaksām, pretējā gadījumā, ņemot vērā, pašu finanšu resursus ierobežoto apjomu, administratīvo slogu, laika un finanšu resursu patēriņu projekta sagatavošanai un ieviešanai, kā arī projekta ietvaros uzliktos ierobežojumus attiecībā uz iegādājamajām iekārtām un aprīkojumu un saimnieciskās darbības veikšanas nosacījumiem, pastāv risks, ka potenciālo atbalsta saņēmēju aktivitāte projektu konkursos būs zema, kas attiecīgi apdraud noteikto mērķu sasniegšanu.

8.2 PLĀNOTO PASĀKUMU ĪSTENOŠANAS EKONOMISKĀ ANALĪZE

Projekta ekonomiskā analīze ir vērsta uz projekta ekoloģiskajiem un sociālajiem aspektiem.

Laika posmā līdz 2020.gadam sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstības prioritārie virzieni ir vērsti uz savākto atkritumu reģenerāciju.

Šim nolūkam tiek paredzēts:

- dalītās atkritumu savākšanas sistēmas paplašināšana, ieskaitot atbalstu bioloģiski noārdāmo atkritumu (BNA) dalītās vākšanas sistēmas izveidei;
- mūsdienīgu tehnoloģisko risinājumu pielietošana nešķirotu atkritumu apstrādei, un tai sekojošai atsevišķu frakciju reģenerācijai un reģenerācijai nederīgās atkritumu masas apglabāšanai;
- kapacitātes veidošana materiālu pārstrādei un iegūtā kurināmā materiāla (NAIK) utilizācijai.

Ekonomiskā analīze ir balstīta uz sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstības programmā plānoto izmaksu un potenciālo ieguvumu salīdzinājumu.

Pozitīvo efektu var izteikt gan ar kvantitatīviem, gan kvalitatīviem rādītājiem. Kvantitatīvā ekonomiskā analīze ir veikta, izmantojot metodes, ko pielieto investīciju projektu analīzē³, pastāvot zināmiem nosacījumiem.

Kā izmaksas tiek apskatītas:

- investīcijas, kuru apguve ir plānota laika posmā no 2016. līdz 2020. gadam,
- jaunveidojamās infrastruktūras papildus ekspluatācijas izdevumi turpmāko 15 gadu laikā.

Pozitīvie rezultāti rodas, ņemot vērā šādas komponentes:

- papildus ieņēmumi no otrreizējo izejvielu realizācijas,
- papildus ieņēmumi no elektroenerģijas realizācijas,
- papildus darbavietas un attiecīgais atalgojums,
- valsts un pašvaldības budžetu ieņēmumu palielināšana (VSAOI, IIN, UIN),
- maksāspējīga pieprasījuma pieaugums proporcionāli jauna personāla neto darba algai.

Investīciju, kas paredzēts ieguldīt sadzīves atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstībā⁴, ekonomiskās efektivitātes izvērtējums ir veikts Latvijai kopumā un 10 reģionu griezumā, ņemot vērā provizorisko investīciju sadalījumu.

Latvijā kopumā investīciju iekšējā rentabilitāte ir 9.8%, kas ir lielāka par diskonta likmi ($r=5.5\%$), t.i., ieguldītie līdzekļi atmaksājas 14 gadu laikā, tīrie diskontētie ieņēmumi 2035. gadā tiek lēsti aptuveni 50 miljonu eiro apmērā.

Maksimālā ieguldīto līdzekļu efektivitāte ir Ventspils reģionā ($ERR=12.1\%$), minimālā – Zemgales reģionā ($ERR=7.9\%$).

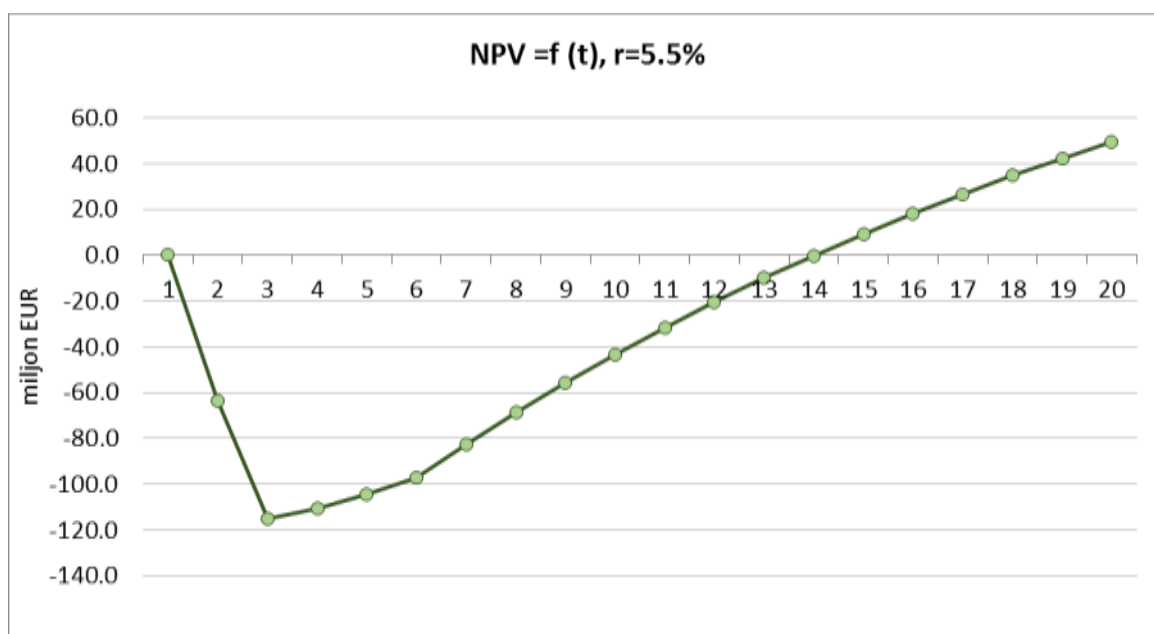
Tabula 8-4. Ekonomiskās efektivitātes rādītāji atkritumu apsaimniekošanas reģionu griezumā

Atkritumu apsaimniekošanas reģioni	Investīcijas (tūkst. EUR)	ERR(%)	NPV _{r=5.5%} (tūkst. EUR)
Austrumlatgales AAR	6 753	10.9%	2 124
Dienvidlatgales AAR	17 317	10.8%	5 223
Liepājas AAR	15 513	9.8%	3 679
Malienas AAR	2 915	10.5%	809
Piejūras AAR	14 240	9.6%	3 232
Pierīgas AAR	110 281	9.7%	25 630
Ventspils AAR	2 776	12.1%	927
Vidusdaugavas AAR	7 004	10.3%	1 908
Zemgales AAR	15 585	7.9%	2 029
Ziemeļvidzemes AAR	15 133	10.0%	3 789

³ Guide to Cost-Benefit Analysis of investment projects, European Commission, 16/16/2008

⁴ Otrreizējo izejvielu pārstrādei paredzētie līdzekļi 50 milj. eiro apmērā netiek teritoriāli sadalīti un aprēķinos netiek iekļauti.

Attēls 8-10. Tīro diskontēto ieņēmumu dinamika, Latvija

Atbilstoši provizorisksam vērtējumam:

- Latvijas mērogā ienākumi no atšķirotu izejvielu realizācijas otrreizējai pārstrādei tiek lēsti aptuveni 3.25 milj. eiro gadā;
- energoresursu potenciāls no BNA anaerobās pārstrādes laika posmā no 2018. līdz 2020.g. varētu sastādīt aptuveni 220 GWh, t.i., vidēji 70-75 GWh gadā; ik gadu papildus ieņēmumi no elektroenerģijas realizācijas tiek lēsti aptuveni 3.3 milj. eiro gadā;
- tiek izveidotas papildus darba vietas (215-220 jaunas darba vietas), kas pozitīvi ietekmē iedzīvotāju nodarbinātību;
- tiek nodrošināti papildus nodokļu ieņēmumi visu līmeņu budžetos (saglabājot esošo nodokļu sistēmu, nodokļi tikai no papildus darba algas 20 gadu ilgā laika posmā sasniegs 62 milj. eiro);
- darba samaksa jaunajās darba vietās palielina māsaimniecību ienākumus, stimulē patērētāju pieprasījumu (pēc provizoriskiem aprēķiniem mazumtirdzniecības apgrozījuma pieaugums var sasniegt 1.3 milj. eiro gadā, pakalpojumu apgrozījuma ikgadējais pieaugums – 1.95 milj. eiro).

Savākto atkritumu reģenerācija:

- ievērojami (vidēji par 60%) samazina apglabāšanai paredzētais atkritumu apjoms, kas pagarina poligonu darbības laiku, samazina nepieciešamās investīcijas turpmākai poligonu paplašināšanai;
- samazina nepieciešamību pēc primārajiem resursiem, kas saglabā apkārtējo vidi.

Svarīgi atzīmēt, ka tik ievērojamu investīciju apguve (257.5 milj. EUR) rada multiplikatīvu efektu ekonomikā, kad pievienoto vērtību rada ne tikai primārā cikla ražošanas kompānijas, bet tiek aktivizēta arī saistīto nozaru un citu ekonomikas sektoru darbība gan Latvijā, gan Eiropas Savienībā, kur ir paredzēts daļēji iepirkt tehnoloģiskās iekārtas.

9 PRIEKŠLIKUMI ATKRITUMU APSAIMNIEKOŠANAS SISTĒMAS PILNVEIDOŠANAI UN ATTĪSTĪBAI 2014.-2020. GADA PERIODĀ

Nodaļā sniegts kopsavilkums, par ziņojuma izstrādes gaitā iegūtajiem secinājumiem attiecībā uz esošo situāciju un rekomendācijām attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas sistēmas Latvijā pilnveidošanu, lai nodrošinātu normatīvajos aktos noteikto mērķu sasniegšanu.

9.1 ATBALSTĀMIE DARBĪBAS VIRZIENI UN AKTIVITĀTES – OPTIMĀLAIS SCENĀRIJS

Prioritāri no ES fondiem atbalstāmo atkritumu apsaimniekošanas sistēmas aktivitāšu noteikšana balstām uz sekojošiem principiem:

- Atbalsts prioritāri piešķirams aktivitātēm, kuru īstenošanai nav ekonomisku stimulu, bet vienlaicīgi to īstenošanas nepieciešamību nosaka normatīvo aktu prasības – atkritumu dalītā vākšana, BNA reģenerācija;
- Attiecībā uz otrreizējām izejvielām un NAIK (RDF/SRF) ir jāparedz atbalsts «produkta» sagatavošanai un pārstrādes/utilizācijas iekārtu izveides finansēšana izvērtējot atbalsta intensitāti;
- Būtisks uzsvars, bez infrastruktūras izveides finansēšanas, jāliek uz finansējuma piešķiršanu sabiedrības informēšanai un izglītošanai attiecībā uz atkritumu apsaimniekošanas jautājumiem, pretējā gadījumā, kā to apliecina līdzšinējā pieredze, izveidotās infrastruktūras atdeve ir zema.

I Atbalsta virziens - Atbalsts atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras izveidei:

1. Sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punktu ierīkošanai pašvaldībās, kur pakalpojuma nodrošinājums ir zemāks par minimālo – kopā ierīkojami papildus ~1000 punkti 53 pašvaldībās
2. Šķiroto atkritumu savākšanas laukumu ierīkošanai pašvaldībās, kur pakalpojuma nodrošinājums ir zemāks par minimālo – kopā ierīkojami papildus ~ 19 laukumi 14 pašvaldībās
3. Esošo sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu pilnveidošana t.sk. papildus konteineru izvietošana, laukumu labiekārtošana;
4. Esošo šķiroto atkritumu savākšanas laukumu pilnveidošana t.sk. papildus konteineru izvietošana, laukumu labiekārtošana, atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai sistēmas attīstības uzsākšanai nepieciešamā aprīkojuma iegāde;
5. Atbalsts aprīkojuma iegādei bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītās vākšanas sistēmas izveidei;
6. Atbalsts atkritumu dalītās vākšanas sistēmas apkalpošanai nepieciešamā specializētā autotransporta iegādei – t.sk. attiecībā uz bezkonteineru savākšanas maršrutu izveidi teritorijās, kur raksturīgs zems radīto atkritumu blīvums vai ir ierobežotas iespējas atkritumu konteineru uzstādīšanai.

II Atbalsta virziens - Atbalsts atkritumu reģenerācijas infrastruktūras attīstībai

1. Atbalsts BNA anaerobās apstrādes iekārtu izveidei, t.sk. fermentācijas iekārtas un iekārtas anaerobās fermentācijas rezultātā iegūtās gāzes utilizācijai - kopējā papildus jauda ~ 320 tūkstoši tonnu (BNA) gadā;
2. Atbalsts atkritumu sagatavošanas apglabāšanai / reģenerācijas iekārtu pilnveidošanai – papildus tehnoloģiju ieviešanai ar mērķi palielināt: 1)pārstrādei nododamo atkritumos esošu materiālu apjomu, 2)reģenerācijai nododamo atkritumos esošu materiālu apjomu;

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

3. Atbalsts jaunu atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtu izveidei;

III Atbalsta virziens - Atbalsts materiālu pārstrādes un enerģijas reģenerācijas infrastruktūras attīstībai:

1. Atbalsts materiālu pārstrādes iekārtu izveidei, īpaši attiecībā uz materiālu veidiem, kuriem ir ierobežots tirgus un ierobežotas rentablas pārstrādes iespējas – stikls, jaukta zemas kvalitātes plastmasa.
2. Atbalsts no atkritumiem iegūta kurināmā (NAIK) zemākas kvalitātes materiāla - RDF frakcijas reģenerācijas iekārtu izveidei ar mērķi nodrošināt Latvijā saražotās NAIK izejvielas utilizācijas iespējas.

IV Atbalsta virziens – sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu īstenošana:

1. sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu kā infrastruktūras izveides projektu sastāvdaļu atsevišķu patstāvīgas aktivitātīšu īstenošana.

9.2 TEHNISKIE ASPEKTI

Sistēmas turpmākā attīstība galvenokārt ir balstīta uz papildus infrastruktūras elementu izveidi, kas pēc būtības vairumā gadījumu ir papildinājums jau esošajai infrastruktūrai, līdz ar to nepieciešams nodrošināt, ka:

- jaunveidojamās iekārtas tiek uzstādītas pie jau esošajām, kā piemēram, attiecībā uz BNA anaerobās apstrādes iekārtām, kurās paredzēts apstrādāt atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtas atšķiroto BNA frakciju – anaerobās apstrādes iekārtas faktiski ir sagatavošanas apglabāšanai iekārtu tehnoloģiskā procesa noslēdzošais posms, tādejādi balstoties uz racionāliem apsvērumiem, nav pieļaujama šo iekārtu uzstādīšana atsevišķi, turklāt anaerobās apstrādes iekārtām jābūt sagatavošanas apglabāšanai iekārtu operatora apsaimniekošanā;
- līdzīga problemātika ir attiecībā uz esošo šķirošanas līniju, sagatavošanas apglabāšanai iekārtu pilnveidošanu un jaunu iekārtu izvedi – lai nepieļautu atkritumu apstrādes jaudu neatbilstību (pārsniegumu) esošajiem atkritumu apjomiem, jaunu objektu ierīkošana vai esošo jaudas palielināšana ir veicama tikai izvērtējot esošās jaudas un to atbilstību noteiktā teritorijā radīto atkritumu apjomiem.

Attiecībā uz dalītās vākšanas infrastruktūras izveidi ir rekomendējama arī pašvaldību iesaiste infrastruktūras izveides projektu īstenošanā, nosakot pašvaldības kā potenciālās atbalsta saņēmējas. Šāda pieeja sniegtu vairākas priekšrocības infrastruktūras attīstībā:

- Dalītās vākšanas infrastruktūras atrašanās pašvaldības pārziņā ļautu izvairīties no situācijām, kad atkritumu apsaimniekošanas operatora nomaiņas gadījumā tiek pārtraukta atkritumu dalītās vākšanas pakalpojuma nodrošināšana;
- Vairumā gadījumu, salīdzinot ar situāciju, kad dalītās vākšanas punktu un laukumu ierīkošanu veic atkritumu apsaimniekotājs, tiktu atvieglota infrastruktūras ierīkošanai nepieciešamo zemes gabalu īpašumtiesību jautājumu risināšana, jo gadījumā, ja pašvaldība ierīko infrastruktūru sev piederošos zemes gabalos nav nepieciešama administratīvā procedūra nomas līgumu slēgšanai;
- Pašvaldību iesaiste dalītās vākšanas infrastruktūras izveidē ļautu ierobežot atkritumu apsaimniekošanas maksas kāpuma tempu, ko pretēji situācijai, kad infrastruktūru izveido atkritumu apsaimniekošanas komersants un tā ir jāatpelnā līguma ar pašvaldību darbības termiņā, kas nepārsniedz 5 līdz 7 gadus, būtu iespējams amortizēt faktiskajā infrastruktūras kalpošanas termiņā, kas būvēm ir vismaz 20 gadi.

9.3 INSTITUCIONĀLIE ASPEKTI

Turpmākā sistēmas attīstība bez tiešiem ieguldījumiem infrastruktūras attīstībā ietver aktualitāti vairāku institucionālu un organizatorisku jautājumu risināšanā. Iepriekšējā apakšnodaļā kā viens no būtiskākajiem tehniskajiem aspektiem, kas faktiski ir priekšnoteikums efektīvai sistēmas darbībai, ir esošās un jaunās infrastruktūras integrēta darbība. Optimālais risinājums, lai nodrošinātu integrētu infrastruktūras darbību ir atbalsta saņēmēju pretendentu loka ierobežošana līdz esošo iekārtu apsaimniekotājiem. Faktiski šāda pieeja ir paredzēta Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāna 2013.-2020. gadam, 3.2.2.punktā, no kura izriet, ka jaunu infrastruktūras elementu (uzņēmumu) attīstīšana tiks atbalstīta tikai gadījumos, kad izsmeltas būs iepriekš norādītās iespējas, piemēram, esošās infrastruktūras pilnveidošana. Tādējādi, situācijā, kad ES KF fondu līdzekļu apjoms ir ierobežots, prioritāte būtu piešķirama jau esošu infrastruktūras objektu pilnveidošanai, nodrošinot pilna cikla darbību, nevis jaunu infrastruktūras objektu, tādējādi arī jaunu vietu, kur tiek veikta piesārņojošās darbības, radīšana.

Papildus tam, ievērojot būtisko investīciju apjomu, kas nepieciešams infrastruktūras pilnveidošanai un nolūkā nodrošināt adekvātu maksas par sadzīves atkritumu apsaimniekošanu apmēru (saprātīgu tās kāpumu) būtu apsverams priekšlikums attiecībā uz bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrādes infrastruktūras attīstību paredzēt to kā obligātu sadzīves atkritumu poligonu infrastruktūras sastāvdaļu, tādējādi nodrošinot iespēju piešķirt ES KF finansējumu ar maksimāli iespējamo atbalsta intensitāti 85% apmērā. Raugoties no poligona esošo funkciju viedokļa pašreizējā normatīvā regulējuma ietvaros, šāda pieeja nemainītu atkritumu apsaimniekošanas sistēmas struktūru, jo BNA pārstrāde, gan pēc funkcijas, gan rezultāta ir pielīdzināma atkritumu sagatavošanai apglabāšanai. Vērtējot priekšlikumu no izmaksu un atkritumu apglabāšanas tarifa aprēķina viedokļa arī nav saskatāmas pretrunas, jo šobrīd spēkā esoša sabiedriskā pakalpojuma - atkritumu apglabāšanas tarifa aprēķina metodika pieļauj gan izmaksu, kas saistītas ar atkritumu sagatavošanu apglabāšanai, gan BNA kompostēšanas izmaksu iekļaušanu tarifā.

Apkopojot iepriekš minēto:

- Pastāv objektīvs un no politikas plānošanas dokumenta izrietošs pamats ierobežot pretendentu uz ES KF finansējumu loku konkrētās aktivitātes ietvaros;
- Būtu apsverama normatīvā regulējuma pilnveidošana, no sadzīves atkritumiem atšķirot bioloģiski noārdāmo atkritumu reģenerācijas darbību veikšanu ietverot atkritumu apglabāšanas kā sabiedriskā pakalpojuma klāstā, tādējādi nodrošinot iespēju poligonu operatoriem saņemt ES KF finansējumu ar 85% atbalsta intensitāti.

Attiecībā uz priekšlikumu par pašvaldību iesaisti atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras izveidē konstatēts, ka Atkritumu apsaimniekošanas likuma 8. pants nosaka pašvaldības uzdevumus sadzīves atkritumu apsaimniekošanas organizēšanai. Attiecībā uz dalītās vākšanas sistēmas ieviešanu šī paša likuma 20. panta ceturtā daļa tiešā veidā paredz pašvaldības uzdevumu sadarbībā ar tās izvēlēto komersantu organizēt atkritumu dalītās vākšanas sistēmu. Vienlaikus ja pašvaldība veic atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras izveidi, ekspluatējot izveidoto infrastruktūru, pašvaldības pienākums ir ievērot Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma prasības.

Kā vien no būtiskākajiem jautājumiem, kura risināšanas nepieciešamība ir atklājusies arī šī pētījuma izstrādes gaitā, ir nepieciešamība uzlabot atkritumu apsaimniekošanas sistēmu raksturojošo datu apkopošanas un sistematizēšanas kvalitāti. Galvenās nepilnības, kas identificētas statistikas datu apkopojumā ir sekojošas:

- Neatbilstība starp valsts statistikas pārskatā "Nr.3 – Atkritumi. Pārskats par atkritumiem" – pieejamo informāciju un informācijas apkopojumiem par ražotāju atbildības programmu izpildi,

piemēram, izlietotā iepakojuma, elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu reģenerācijas apjomi. Nepieciešams nodrošināt, ka visas ar atkritumu apsaimniekošanu saistītās darbības tiek reģistrētas valsts statistikas pārskatā, tādējādi sniedzot visaptverošu un pārskatāmu informāciju par veiktajām atkritumu apsaimniekošanas darbībām;

- Kontroles trūkums pār valsts statistikas pārskatā ietverto datu atbilstību faktiskajai situācijai – ziņojuma izstrādes gaitā veicot detalizētu atkritumu apsaimniekošana uzņēmumu sniegto statistikas pārskata veidlapu analīzi, konstatēts, ka virkne uzņēmumu sadaļā par atkritumu nodošanu pārstrādei vai apglabāšanai norāda tādus uzņēmumus, kuriem nav attiecīgās kategorijas atļaujas piesārņojošu darbību veikšanai, turklāt nereti šie uzņēmumi, kas saņem atkritumus, nav snieguši informāciju statistikas pārskatam – šāda situācija liek apšaubīt atkritumu apsaimniekošanas atbilstību normatīvo aktu prasībām. Lai risinātu šo situāciju ir nepieciešams uzlikt ierobežojumus – paredzot, ka atkritumu nodošana citam uzņēmumam ir legāla tikai gadījumā, ja saņēmēj uzņēmums sniedz informāciju un norādītie savākto atkritumu apjomi atbilst cita uzņēmuma norādītajiem nodoto atkritumu apjomiem, turklāt pieņemto atkritumu apjomi būtu jāsalīdzina ar izsniegtajās atļaujās noteiktajiem darbību limitiem;
- Statistikas pārskata veidlapas struktūra nenodrošina iespēju atkritumu apsaimniekotājiem korekti atspoguļot atkritumu reģenerācijas darbības – proti, gadījumā ja uzņēmums veic atkritumu sagatavošanu apglabāšanai, kuras rezultātā tiek atšķirotā bioloģiski noārdāmo atkritumu frakcija, kurai nepieciešama turpmāka apstrāde, šīs darbības pārskatā secīgi nav atspoguļojamas, tādējādi liedzot iespēju izsekot visām veiktajām reģenerācijas darbībām un konstatēt katras atsevišķās atkritumu grupas izcelsmi;
- Nepieciešams kontrolēt savākto atkritumu izcelsmes (atkritumu radītāji vai atkritumu apsaimniekotāji) norādes, lai tieši identificētu atkritumu apjomus, kas savākti no atkritumu radītājiem un nepieļautu vairākkārtēju atkritumu apjomu uzskaiti, kad atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumi veic savstarpēju atkritumu nodošanu.

Nākamais aspekts, kam būtu pievēršama pastiprināta uzmanība ir sabiedrības informēšanas un izglītošanas jautājumi attiecībā uz atkritumu dalīto vākšanu, jo, kā jau tas norādīts 7.3. nodaļā salīdzinot datus par dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamību un sabiedriskās domas pētījumu rezultātiem, tad faktiski nepastāv sakarības starp iedzīvotāju dalību atkritumu šķirošanā un nodrošinātajām šķirošanas iespējām. Zināmu problemātiku šajā jautājumā atklāj arī atkritumu apsaimniekošanas reģionālo sistēmu analīze, kuras rezultāti neliecina par tiešu sakarību starp noteiktā teritorijā izvietotās dalītās vākšanas infrastruktūras blīvumu un faktiski dalīti savāktajiem atkritumu apjomiem. Attiecīgi sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumiem jābūt neatņemamai jebkura dalītās vākšanas infrastruktūras izveides projekta sastāvdaļai, turklāt šiem pasākumiem būtu nepieciešams efektivitātes novērtējums.

9.4 FINANSIĀLI EKONOMISKIE ASPEKTI

Kopējās indikatīvās atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstības pasākumu izmaksas optimālajā scenārijā novērtētas 257,5 milj. EUR. Investīciju apguves maksimālais periods ir 2016.-2020. gads, vienlaikus jāņem vērā, ka saistošo atkritumu reģenerācijas normu izpildes termiņš ir 2020. gads, līdz ar to infrastruktūras izveidei ir jābūt pabeigtai iepriekš, kas uzliek papildus slogu investīciju finansēšanai.

Vērtējot aprēķinātās investīciju izmaksas konteksta ar plānoto pieejamo ES fondu finansējuma apmēru un noteikto atbalsta intensitātes likmi konstatēts, ka atkritumu apsaimniekošanas maksa, īstenojot paredzēto investīciju programmu, atkritumu radītājam palielināsies vairāk nekā par 50%, tādējādi daļai atkritumu radītāju kritiski tuvojoties 1% no mājāsaimniecības ieņēmumiem apjomam.

Sistēmas dzīvotspēju nosaka ne tikai atkritumu radītāju iespējas apmaksāt atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu, bet arī potenciālo investīciju projektu īstenotāju spēja finansēt nepieciešamo investīciju apjomu. Ziņojuma sagatavošanas ietvaros tika analizēti atšķirīgi investīciju finansēšanas scenāriji ar atšķirīgām ES fondu atbalsta likmēm, analīzes rezultāti liecina, ka minimālā un maksimālā atbalsta scenārijā atkritumu apsaimniekošanas maksas pieaugums svārstās no 1-35 EUR/t, savukārt vidējā svērtā kapitāla cena svārstās no 0.75-4.2% - šie faktori norāda uz nepieciešamību pārskatīt investīciju finansēšanas kārtību.

Papildus faktors, kas var būtiski apdraudēt plānoto pasākumu īstenošanu "minimālā" ES fondu atbalsta scenārijā ir potenciālo projektu īstenotāju spēja nodrošināt līdzfinansējumu – proti – pašreizējā situācijā vairumam potenciālo atbalsta saņēmēju ir saistības attiecībā uz infrastruktūras attīstības iepriekšējo kārtu īstenošanai piesaistīto kredītresursu atmaksu, kā rezultātā kredīspēja ir ierobežota, savukārt iespējas akumulēt papildus līdzekļus jauno projektu īstenošanai, atkritumu apglabāšanas poligonu apsaimniekotāju gadījumā, ierobežo nosacījumi par atkritumu apglabāšanas tarifa aprēķina metodiku.

9.5 ATBALSTĀMIE DARBĪBAS VIRZIENI UN AKTIVITĀTES – MINIMĀLAIS SCENĀRIJS

Turpmākajos šīs sadaļas apakšpunktos sniegts īstenošanai rekomendēto aktivitāšu izvērtējums kontekstā ar Darbības programmas "Izaugsme un nodarbinātība" specifiskā atbalsta mērķa (turpmāk SAM) pasākumu 5.2.1.1. "Atkritumu dalītas savākšanas sistēmas attīstība" un 5.2.1.2. "Atkritumu pārstrādes un reģenerācijas veicināšana" īstenošanas nosacījumos iekļautajām atbalstāmajām darbībām. Tāpat, atbilstoši Pasūtītāja prasībām, sagatavots prioritāri īstenojamo aktivitāšu, jeb minimālās alternatīvas, kas īstenojama pieejamā budžeta ietvaros, saturs.

9.5.1 SAM pasākums 5.2.1.1. "Atkritumu dalītas savākšanas sistēmas attīstība"

Pasākuma ietvaros noteiktās atbalstāmās darbības saskaņā ar Fondu plānošanas dokumentiem ir: Atkritumu dalītas savākšanas sistēmas attīstība, tai skaitā, atkritumu dalītas vākšanas punktu un laukumu izveide un aprīkošana, kā arī sabiedrības informēšanas pasākumi.

Pētījuma izstrādes gaitā atkritumu dalītās vākšanas sistēmas attīstība ir identificēta, kā viena no divām galvenajām darbībām, kas īstenojama noteikto reģenerācijas mērķu sasniegšanai. Optimālajā alternatīvā pasākuma ietvaros īstenošanai tika rekomendētas 6 aktivitātes, papildus pasākumā tiek iekļauta atsevišķi plānotā aktivitāte "Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu īstenošana". SAM pasākuma 5.2.1.1. "Atkritumu dalītas savākšanas sistēmas attīstība" ietvaros īstenojamās aktivitātes:

1. Sadzīves atkritumu dalītās vākšanas punktu ierīkošanai pašvaldībās, kur pakalpojuma nodrošinājums ir zemāks par minimālo – kopā ierīkojami papildus ~1000 punkti 53 pašvaldībās
2. Šķiroto atkritumu savākšanas laukumu ierīkošanai pašvaldībās, kur pakalpojuma nodrošinājums ir zemāks par minimālo – kopā ierīkojami papildus ~ 19 laukumi 14 pašvaldībās
3. Esošo sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu pilnveidošana t.sk. papildus konteineru izvietošana, laukumu labiekārtošana;
4. Esošo šķiroto atkritumu savākšanas laukumu pilnveidošana t.sk. papildus konteineru izvietošana, laukumu labiekārtošana, atkritumu sagatavošanas atkārtotai izmantošanai sistēmas attīstības uzsākšanai nepieciešamā aprīkojuma iegāde;
5. Atbalsts aprīkojuma iegādei bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītās vākšanas sistēmas izveidei;
6. Atbalsts atkritumu dalītās vākšanas sistēmas apkalpošanai nepieciešamā specializētā autotransporta iegādei – t.sk. attiecībā uz bezkonteineru savākšanas maršrutu izveidi

teritorijās, kur raksturīgs zems radīto atkritumu blīvums vai ir ierobežotas iespējas atkritumu konteineru uzstādīšanai.

7. Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu kā infrastruktūras izveides projektu sastāvdaļu un atsevišķu patstāvīgu aktivitāti īstenošana.

9.5.2 SAM pasākums 5.2.1.2. "Atkritumu pārstrādes un reģenerācijas veicināšana"

Pasākuma ietvaros noteiktās atbalstāmās darbības saskaņā ar Fondu plānošanas dokumentiem ir:

- Visu veidu atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošanai;
- Visu veidu atkritumu sagatavošana pārstrādei, reģenerācijai;
- Atkritumu pārstrādes, reģenerācijas jaudu palielināšana un jaunas infrastruktūras veidošana.

Pētījuma izstrādes gaitā kā prioritāri svarīgākais pasākums, kas nepieciešams noteikto atkritumu reģenerācijas normu sasniegšanai tika identificēta aktivitāte "BNA anaerobās apstrādes iekārtu izveide, t.sk. fermentācijas iekārtas un iekārtas anaerobās fermentācijas rezultātā iegūtās gāzes utilizācijai", šīs aktivitātes īstenošana nepieciešama, lai nodrošinātu apglabājamo BNA apjomu samazinājumu līdz noteiktajam limitam 2020. gadā. Bez šīs aktivitātes tika identificēta nepieciešamība veicināt atkritumu sagatavošanas reģenerācijai un reģenerācijas apjomu palielināšanu, savukārt pasākuma - atkritumu sagatavošana atkārtotai izmantošana – aktualitāte un iespējama ieguldījums reģenerācijas mērķu sasniegšanā novērtēts viszemāk, turklāt, uz šo brīdi nepieciešamās darbības jau ir ievērtētas atkritumu dalītās savākšanas pasākuma aktivitātes "Esošo šķīrto atkritumu savākšanas laukumu pilnveidošana" ietvaros.

Šobrīd vērtējot SAM pasākuma atbalstāmo darbību sarakstu kontekstā ar plānotajām aktivitātēm nav identificēti ierobežojumi, līdz ar to visas plānotās aktivitātes būtu iekļaujamās īstenojamo pasākumu sarakstā, tomēr, attiecībā uz šo SAM pasākumu ierobežojošais faktors ir pieejamais finansējuma apjoms, kas kopā ar pašu finansējumu, pie atbalsta intensitātes 35% sastāda ~102 milj. EUR. Indikatīvi novērtētās prioritārās aktivitātes "BNA anaerobās apstrādes iekārtu izveide, t.sk. fermentācijas iekārtas un iekārtas anaerobās fermentācijas rezultātā iegūtās gāzes utilizācijai" īstenošanas izmaksas sastāda 135,15 milj. EUR, attiecīgi var secināt, ka SAM pasākuma 5.2.1.2. "Atkritumu pārstrādes un reģenerācijas veicināšana" ietvaros ir īstenojama viena aktivitāte:

1. "BNA anaerobās apstrādes iekārtu izveide, t.sk. fermentācijas iekārtas un iekārtas anaerobās fermentācijas rezultātā iegūtās gāzes utilizācijai"

Tā kā arī šīs aktivitātes īstenošanas pilnā apmērā izmaksas pārsniedz pieejamo finansējumu rekomendēts projektu konkursu atlasē iekļaut kritēriju, kas ļautu pretendēt uz ES līdzfinansējumu projektiem, kuru īstenošanas rezultātā tiktu pārstrādāts lielāks BNA apjoms, tādējādi nodrošinot summāro mērķu sasniegšanu.

Kā iespējamā alternatīva šī pasākuma īstenošanas ietvaros, pieņemot, ka BNA anaerobās pārstrādes iekārtu izveide tiek īstenota pēc minimālā scenārija un veidojās finansējuma ekonomija, ir iekļaut daļēju atbalstu sekojošu aktivitāti īstenošanai:

1. Atbalsts materiālu pārstrādes iekārtu izveidei, īpaši attiecībā uz materiālu veidiem, kuriem ir ierobežots tirgus un ierobežotas rentablas pārstrādes iespējas – stikls, jaukta zemas kvalitātes plastmasa;

2. Atbalsts no atkritumiem iegūta kurināmā (NAIK) zemākas kvalitātes materiāla - RDF frakcijas reģenerācijas iekārtu izveidei ar mērķi nodrošināt Latvijā saražotās NAIK izejvielas utilizācijas iespējas.

Šādās pieejas priekšrocība ir sadzīves atkritumu pārstrādes apjomu palielināšanas metožu diferencēšanā, tomēr jāraugās, lai tiktu sasniegti mērķi attiecībā uz apglabājamo BNA apjomu samazināšanu, kas ir identificēts kā viens no šobrīd būtiskākajiem problēmjautājumiem atkritumu apsaimniekošanas sektorā.

9.5.3 Secinājumi par minimālās alternatīvas īstenošanas ietekmi uz reģenerācijas mērķu sasniegšanu

Ņemot vērā ierobežojumus, minimālajā scenārijā netiek iekļautas vai tiek iekļautas daļēji, sekojošas optimālajā sistēmas attīstības scenārijā plānotās aktivitātes:

1. Netiek paredzēts atbalsts atkritumu sagatavošanas apglabāšanai / reģenerācijas iekārtu pilnveidošanai – papildus tehnoloģiju ieviešanai ar mērķi palielināt: 1)pārstrādei nododamo atkritumos esošu materiālu apjomu, 2)reģenerācijai nododamo atkritumos esošu materiālu apjomu;
2. Netiek paredzēts atbalsts jaunu atkritumu sagatavošanas apglabāšanai iekārtu izveidei;
3. Paredzēts daļējs atbalsts materiālu pārstrādes iekārtu izveidei, īpaši attiecībā uz materiālu veidiem, kuriem ir ierobežots tirgus un ierobežotas rentablas pārstrādes iespējas – stikls, jaukta zemas kvalitātes plastmasa.
4. Paredzēts daļējs atbalsts no atkritumiem iegūta kurināmā (NAIK) zemākas kvalitātes materiāla - RDF frakcijas reģenerācijas iekārtu izveidei ar mērķi nodrošināt Latvijā saražotās NAIK izejvielas utilizācijas iespējas.

Vērtējot sākotnējos mērķus un potenciālo šo aktivitāšu ieguldījumu var secināt, ka to neiekļaušana īstenojamā alternatīvā var atstāt būtisku, bet ne kritisku ietekmi uz reģenerācijas mērķu sasniegšanu. Salīdzinot kvantitatīvos un kvalitatīvos rādītājus optimālajā un minimālajā scenārijā redzams, ka saistošās normatīvo aktu prasības tiek izpildītas, tomēr prognozētais rezultāts attiecībā uz materiālu pārstrādes mērķu sasniegšanu atrodas kritiski tuvu minimālajam sasniedzamajam līmenim, skat. tabulu 9.1. Jāatzīmē, ka tabulā norādītās kvalitatīvās un kvantitatīvās vērtības atspoguļo infrastruktūras kapacitāti un, lai nodrošinātu šīs kapacitātes noslogojumu, obligāta ir atbilstošu infrastruktūras noslodzi veicinošu politikas instrumentu pielietošana.

9.1. tabula Pārstrādei un reģenerācijai nodoto sadzīves atkritumu daudzuma salīdzinājums optimālajā un minimālajā scenārijā 2020. gadā (tūkstošos tonnu)

Atkritumu plūsmu apsaimniekošana	Minimālās prasības*		Rezultāts minimālajā scenārijā		Rezultāts optimālajā scenārijā	
	t	%	t	%	t	%
Bioloģiski noārdāmo atkritumu pārstrāde	171,9	52	215	65	265,5	80
Sadzīves atkritumos esošu materiālu pārstrāde (sagatavošana reģenerācijai)	115,15	50	133,3	59	192,7	85
Kopā	287,05		348,3		458,2	

*minimālais reģenerācijas apjoms pret 2020. gadā radīto attiecīgā atkritumu veida apjomu

Salīdzinot rezultātus minimālajā un optimālajā scenārijā redzams, ka nepieciešamie rezultāti tiek sasniegti abos scenārijos, tomēr optimālajā scenārijā kopējais pārstrādes apjoms, attiecībā pret radīto sadzīves atkritumu apjomu sastāda ~66%, kamēr minimālajā scenārijā tas ir ~50%. Turklāt tabulā nav iekļauti papildus paredzētie apjomi optimālajā scenārijā uz kuriem obligātie sasniedzamie rādītāji nav attiecināti.

Salīdzinot plānotos rezultātus ar SAM izpildes indikatīvajiem rezultātiem konstatēts, ka optimālā scenārija īstenošanas gadījumā tie tiek sasniegti jau 2020. gadā, savukārt minimālajā scenārijā, paredzot inerces pieauguma tendenci pēc 2020. gada var prognozēt, ka uz 2022. gadu kopējais pārstrādes apjoms sasniegs 406 tūkstošus tonnu, jeb 59% no kopējā radītā sadzīves atkritumu apjoma 2022. gadā.

Ņemot vērā pastāvošos riskus, īstenošanai tiek piedāvāts sekojošs scenārijs – proti- tiek pieņemts, ka optimālā alternatīva tiek īstenota pilnā apjomā. Pasākumu, kuriem fondu atbalsts nav pieejams, investīcijas finansē atkritumu apsaimniekošanas komersanti. Šī scenārija galvenais ieguvums ir plānoto pasākumu īstenošana pilnā apjomā, trūkumi – saskaņā ar ekonomiskās analīzes rezultātiem ir paredzams būtisks atkritumu apsaimniekošanas maksas pieaugums, kā arī kā jau rakstīts iepriekš, atkritumu apsaimniekošanas komersantu iespējas nodrošināt finansējumu ir ierobežotas. Šī scenārija īstenošanas gadījumā nepieciešama pastiprināta, regulāra reģenerācijas mērķu sasniegšanu raksturojošo indikatoru analīze, lai savlaicīgi identificētu iespējamās atkāpes no plāna un īstenotu papildus atbalsta pasākumus.

9.6 PRIEKŠLIKUMI NO ES FONDU FINANSĒTO PROJEKTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJEM

Eiropas Savienības fondu finansējuma pielietošanas mērķis ir atkritumu apsaimniekošanas sistēmas pilnveidošana, lai nodrošinātu atkritumu apglabāšanas kā atkritumu utilizācijas metodes pielietojuma samazināšanu un palielinātu atkritumu reģenerācijas apjomus, īpaši uzsvāru liekot uz atkritumu pārstrādi. Turklāt kā papildus mērķis un iespēja ir nosakāma, ne tikai atkritumu reģenerācija pati par sevi, bet arī atkritumu kā resursa apsaimniekošana un papildus labumu gūšana aprites ekonomikas koncepta ietvaros.

Iepriekšējās ziņojuma nodaļās ir detalizēti analizēta esošā situācija atkritumu apsaimniekošanas jomā un identificēti galvenie problēmjautājumi.

Viens no problēmjautājumiem, kas ir ietekmējis rezultatīvo rādītāju savlaicīgu sasniegšanu ir projektu īstenošanas laika grafika iekavējumi, kā rezultātā ir iekavēta nepieciešamās infrastruktūras ekspluatācijas uzsākšana, tādējādi liedzot iespēju sasniegt noteiktos mērķus nepieciešamajos termiņos – attiecībā uz šo faktoru gan jāatzīmē, kas tas ir tikai aizkavējis mērķu sasniegšanu un plānotie pasākumi ar zināmu laika nobīdi tiks īstenoti, tomēr, lai izvairītos no līdzīgas situācijas šajā periodā ir nepieciešam savlaicīga finanšu instrumentu pielietošana.

Otrs problēmjautājums, kas atstāj ietekmi ir ierobežojumi attiecībā uz noteiktu komponentu iegādes / izveides finansēšanu – proti, kā piemēru var minēt ES KF aktivitātes - "Dalītas atkritumu apsaimniekošanas sistēmas attīstība" īstenošanas nosacījumus, kas attiecībā uz sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu ierīkošanas pasākumiem neparedzēja ES finansējuma piešķiršanu atkritumu uzkrāšanas konteineru iegādei, tādējādi samazinot potenciālo projektu iesniedzēju iespējas infrastruktūras izveidē un kā to apliecina aktivitātes īstenošanas rezultāti - vēlmi piedalīties projektu konkursos. Lai izvairītos no līdzīgas situācijas šajā plānošanas periodā ir rekomendējama pilna noteikta rezultāta sasniegšanas nodrošināšanai veicamo pasākumu spektra līdzfinansēšana, tādējādi nodrošinot, ka izveidotā infrastruktūra spēj funkcionāli nodrošināt nepieciešamo darbību izpildi un rezultāta sasniegšanu.

Būtiskākie jautājumi, kas būtu ņemami vērā sagatavojot kritēriju kopu visām minimālajā scenārijā iekļautajām atbalstāmo pasākumu grupām ir uzskaitīti sekojošajā tabulā.

Tabula 9.2. Priekšlikumi projektu vērtēšanas kritērijiem

SAMP	lesniegumu atlases veids	Atbalsta saņēmējs	Atbalstāmās darbības	Priekšlikumi nosacījumiem atbalsta saņemšanai
5.2.1.1. "Atkritumu dalītas savākšanas sistēmas attīstība"	Atklāts konkurss	Atkritumu apsaimniekošanas komersants / Pašvaldība	Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu ierīkošana	1) Darbības ietvaros atbalstāma punktu ierīkošana izvietojumu nosakot atbilstoši prasībām par minimālo dalītās vākšanas pakalpojuma nodrošinājumu; 2) Darbības ietvaros atbalstāma visa punkta ierīkošanai nepieciešamās infrastruktūras izbūve un aprīkojuma (konteineru) iegāde; 3) Darbības ietvaros atbalstāma gan pārvietojamu, gan iebūvējamu konteineru iegāde; 4) Ierīkotajam punktam jābūt publiski pieejamam; 5) Obligāta sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu iekļaušana projektā;
	Atklāts konkurss	Atkritumu apsaimniekošanas komersants / Pašvaldība	Šķiroto atkritumu savākšanas laukumu ierīkošana	1) Darbības ietvaros atbalstāma laukumu ierīkošana izvietojumu nosakot atbilstoši prasībām par minimālo dalītās vākšanas pakalpojuma nodrošinājumu; 2) Darbības ietvaros atbalstāma visa laukuma ierīkošanai nepieciešamās infrastruktūras izbūve un aprīkojuma (konteineru) iegāde; 3) Darbības ietvaros atbalstāma gan parasto, gan pašpresējošo konteineru iegāde, ja šādu konteineru iegāde ir pamatota ar uzkrājamo atkritumu apjomu; 4) Laukuma darba laiks vismaz 30 stundas nedēļā, t.sk. ietverot brīvdienas un darba dienu vakara stundas, lai nodrošinātu maksimāli ērtu dalīti savākto atkritumu nodošanu 5) Obligāta sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu iekļaušana projektā.
	Atklāts konkurss	Atkritumu apsaimniekošanas komersants / Pašvaldība	Esošo sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu pilnveidošana	1) atbalstāma punktu infrastruktūras un aprīkojuma pilnveidošana, labiekārtošana, papildus konteineru, t.sk. dalītās vākšanas konteineru bioloģiski noārdāmajiem atkritumiem uzstādīšana; 2) Obligāta sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu iekļaušana projektā.
	Atklāts konkurss	Atkritumu apsaimniekošanas komersants / Pašvaldība	Esošo šķiroto atkritumu savākšanas laukumu pilnveidošana	1) Atbalstāma laukumu infrastruktūras un aprīkojuma pilnveidošana, labiekārtošana, papildus konteineru, t.sk. dalītās vākšanas konteineru bioloģiski noārdāmajiem atkritumiem uzstādīšana 2) Obligāta sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu iekļaušana projektā. 3) Atbalstāma tikai tādu laukumu infrastruktūras pilnveidošana, kuru darba laiks ir/būs vismaz 30 stundas nedēļā, t.sk. ietverot brīvdienas un darba dienu vakara stundas
	Atklāts konkurss	Atkritumu apsaimniekošanas komersants / Pašvaldība	Atbalsts aprīkojuma iegādei bioloģiski noārdāmo atkritumu dalītās vākšanas sistēmas izveidei	1) atbalstāma punktu infrastruktūras un aprīkojuma pilnveidošana, labiekārtošana, dalītās vākšanas konteineru bioloģiski noārdāmajiem atkritumiem uzstādīšana; 2) Obligāta sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu iekļaušana projektā.

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

SAMP	lesniegumu atlases veids	Atbalsta saņēmējs	Atbalstāmās darbības	Priekšlikumi nosacījumiem atbalsta saņemšanai
	Atklāts konkurss	Atkritumu apsaimniekošanas komersants	Specializētā autotransporta iegāde šķiroto atkritumu, bezkonteineru šķiroto atkritumu savākšanas maršrutu apkalpošanai	1) Darbības ietvaros atbalstāma specializētā atkritumu savākšanas autotransporta iegāde, kas prioritāri izmantojams šķiroto atkritumu bezkonteineru maršrutu apkalpošanai; 2) Atbalstāma autotransporta, kas aprīkots ar dalītiem kravas nodalījumiem iegāde dažādu šķiroto atkritumu veidu savākšanai viena maršruta ietvaros 3) Lai kvalificētos atbalstam, projekta iesniedzējam izstrādājot detalizētus maršrutus, ar potenciāli iesaistāmo mājāsaimniecību skaitu un atkritumu apjomu jāpierāda, ka iegādātā transportlīdzekļa noslodze nebūs mazāka par 1500 t dalīti savāktu atkritumu gadā; 4) Obligāta sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu iekļaušana projektā.
	Atklāts konkurss	LR reģistrēti komersanti, biedrības vai nodibinājumi	Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu kā atsevišķu patstāvīgu aktivitātišu īstenošana	1) Darbības ietvaros atbalstāma tādu sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu īstenošana, kas ir vērsti uz atkritumu ražotāju izpratnes veidošanu par nepieciešamību samazināt radīto atkritumu apjomu, veicināt atkritumu reģenerāciju un samazināt atkritumu apsaimniekošanas radīto ietekmi uz vidi; 2) Sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumiem jābūt orientētiem uz noteiktu mērķa grupu, pasākumu saturu pakārtojot konkrētās mērķa grupas vajadzībām; 3) Pasākumiem ir jāietver informācija, par noteiktās mērķa grupas ieguvumiem un nepieciešamajām darbībām, kas veicamas šo mērķu sasniegšanai.
5.2.1.2. "Atkritumu pārstrādes un reģenerācijas veicināšana"	Atklāts konkurss	Atkritumu apsaimniekošanas komersants	BNA anaerobās pārstrādes iekārtu izveide	1) Darbības ietvaros atbalstāma atkritumos esošās bioloģiski noārdāmo atkritumu frakcijas anaerobās fermentācijas iekārtu izveide, t.sk. visas nepieciešamās iekārtas un aprīkojums tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai; 2) Izvēlētajai tehnoloģijai jānodrošina fermentācijas rezultātā radītās biogāzes savākšana un utilizācija ar enerģijas atgūvi; 3) CH ₄ atguves potenciālam jābūt ne mazāk kā 40 Nm ³ /tonna, pie BNA frakcijas īpatsvara 50% no kopējās iekārtā apstrādājamās atkritumu masas; 4) Prioritāri atbalstāmi projekti, kuros tiek nodrošināta siltumenerģijas izmantošana vismaz 30% apmērā no potenciāli iegūstamā siltumenerģijas daudzuma; 5) Prioritāri atbalstāmi projekti, kuros tiek nodrošināta BNA anaerobās apstrādes rezultātā iegūtās frakcijas gala izmantošana
	Atklāts konkurss	LR reģistrēti komersanti	Materiālu pārstrādes un enerģijas reģenerācijas infrastruktūras attīstība	1) Projektam jānodrošina Latvijā radīto atkritumu pārstrādes apjomu palielināšana tādejādi sekmējot saistošajos normatīvajos aktos noteikto specifiku atkritumu plūsmu pārstrādes mērķu sasniegšanu; 2) Darbības ietvaros atbalstāma atkritumu pārstrādes iekārtu izveide, t.sk. visu nepieciešamo iekārtu un aprīkojuma

Eiropas Savienības fondu 2014-2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

SAMP	Iesniegumu atlases veids	Atbalsta saņēmējs	Atbalstāmās darbības	Priekšlikumi nosacījumiem atbalsta saņemšanai
				tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai iegāde ar mērķi palielināt minēto atkritumu plūsmu pārstrādes apjomu; 3)Prioritāri atbalstāma iekārtu, kas nodrošina atkritumu pārstrādi gala produktos izveide. Ar zemāku prioritāti atbalstāma iekārtu, kas nodrošina atkritumu pārstrādi izejvielās turpmākai produktu ražošanai; 4)Prioritāri atbalstāma tādu atkritumu plūsmu pārstrādes iekārtu izveide, kuru pārstrādes iespējas Latvijā nav nodrošinātas; 5)Prioritāri atbalstāma Darbības ietvaros jaunu iekārtu izveide vai jaudas palielināšana ir atbalstāma tikai gadījumos, kad iekārtu izveides nepieciešamība ir tehniski un ekonomiski pamatojama
	Atklāts konkurss	LR reģistrēti komersanti	NAIK reģenerācijas iekārtu izveide	1)Darbības ietvaros atbalstāma NAIK reģenerācijas iekārtu izveide, t.sk. visu nepieciešamo iekārtu un aprīkojuma tehnoloģiskā procesa nodrošināšanai iegāde ar mērķi palielināt NAIK reģenerācijas apjomu; 2)Darbības ietvaros atbalstāmi tikai tādu NAIK reģenerācijas iekārtu izveide, kuru energoefektivitātes koeficients nav zemāks par 0.65; 3)Ja izveidojamās iekārtās bez NAIK ir paredzēta arī citu energoresursu izmantošana, NAIK īpatsvars kopējā energoresursu bilanci nedrīkst būt zemāks par 50%.

Aktivitāšu ietvaros īstenošanai rekomendēto komponentu kvalitatīvas vērtēšanas kritēriji, kas, bez līdz šim - iepriekšējā plānošanas periodā izmantotajiem, būtu iekļaujami projektu iesniegumu vērtēšanas kritērijos, ir apkopoti šī ziņojuma pielikumā Nr. 5.

10 KONSULTĀCIJAS AR IESAISTĪTĀJĀM PUSĒM

Ziņojuma izstrādes gaitā ir veiktas sekojošas konsultācijas ar iesaistītajām pusēm:

1) Aptaujas izmantojot anketēšanu:

- Sadzīves atkritumu apglabāšanas poligonu apsaimniekotāju aptauja – izsūtītas anketas 10 uzņēmumiem;
- Atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu, kas sniedz sadzīves atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumus aptauja – izsūtītas anketas 39 uzņēmumiem;

2) Sanāksmes, prezentācijas:

- Līguma izpildes darba ziņojuma izskatīšana biedrības LASUA valdes sēdē 15/10/2014
- Līguma izpildes darba ziņojuma izskatīšana VARAM 17/10/2014
- Līguma izpildes darba ziņojuma prezentācija Latvijas Pašvaldību savienībā, 05/11/2014
- Līguma izpildes noslēguma ziņojuma izskatīšana biedrības LASUA sēdē 19/02/2015
- Darba sanāksme ar VARAM pārstāvjiem 11/03/2015
- Līguma izpildes noslēguma ziņojuma prezentācija VARAM darba grupas par atkritumu apsaimniekošanas normatīvo aktu pilnveidošanu sanāsmē 30/03/2015

3) Individuālas konsultācijas ar atkritumu apsaimniekošanas nozares un pašvaldību pārstāvjiem.

11 INFORMĀCIJAS AVOTI

1. Nacionālais ziņojums par vides stāvokli - 2008. - 2011. „Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs” 2012.g
2. LR Centrālā statistikas pārvalde, VIG04. SADZĪVES UN BĪSTAMIE ATKRITUMI, TO SAVĀKŠANA UN PĀRSTRĀDE
3. Atkritumu apsaimniekošanas valsts plāns 2013.-2020. gadam. Ministru kabineta 2013.gada 21.marta rīkojums Nr. 100;
4. Ministru kabineta noteikumi Nr.175 “Noteikumi par nacionālajiem vides indikatoriem” Rīgā 2009.gada 24. februārī (prot. Nr.14 22.§)
5. Atkritumu apsaimniekošanas likums "Latvijas Vēstnesis", 183 (4375), 17.11.2010., spēkā no 18.11.2010.
6. Partnerības līgums Eiropas Savienības investīciju fondu 2014.–2020. gada plānošanas periodam GROZĪJUMI: MK 23.07.2014. RĪK. NR.363 (L.V., 24.JŪL., NR.144)
7. EEA core set of indicators – Guide, European Environmental Agency, Copenhagen 2005
8. EUROSTAT http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/waste/data/main_tables
9. Valsts statistikas pārskats "Nr.3 – Atkritumi. Pārskats par atkritumiem"
10. Latvijas vides aizsardzības fonda administrācija <http://www.lvaf.gov.lv/default.asp?menu=11&fileid=28>
11. Ministru kabineta noteikumi Nr.302 “Noteikumi par atkritumu klasifikatoru un īpašībām, kuras padara atkritumus bīstamus”, Rīgā 2011. gada 19. aprīlī (prot. Nr.26 22.§)
12. „Kritēriju izstrāde dalītās atkritumu savākšanas pakalpojumu pieejamības iedzīvotājiem novērtēšanai”, SIA “Geo Consultants”, Rīga 2014. g.
13. Vides pārraudzības valsts birojs <http://www.vpvb.gov.lv/lv/piesarnojums/a-b-atlaujas>
14. Iedzīvotāju aptauju par atkritumu šķirošanu, SKDS 2014. gads, pēc Eco Baltia grupas pasūtījuma
15. Sadzīves atkritumu pirmapstrāde un izmantošanas enerģijas ražošanai, D. Āriņa, Promocijas darbs, LLU 2014
16. http://www.lvaf.gov.lv/faili/publikācijas/iep_zinojums_2013.pdf
17. Municipal Solid Waste Management Capacities in Europe Desktop Study, Henning Wilts, Nadja von Gries, Wuppertal Institute, June 2014
18. “Development of a Modelling Tool on Waste Generation and Management” Appendix 1: Baseline Report: Final Report for the European Commission DG Environment under Framework Contract No ENV.C.2/FRA/2011/0020, Eunomia Research & Consulting Ltd, Copenhagen Resource Institute, 2014
19. Screening of waste management performance of EU Member States. Report submitted under the EC project “Support to Member States in improving waste management based on assessment of Member States performance”. Report prepared for the European Commission, DG ENV, BiPRO July 2012
20. Iepakošanas likums "Latvijas Vēstnesis", 4 (2579), 09.01.2002., "Ziņotājs", 3, 14.02.2002.
21. Ministru kabineta noteikumi Nr.1075, Noteikumi par vides aizsardzības valsts statistikas pārskatu veidlapām, Rīgā 2008. gada 22. decembrī (prot. Nr.94 50.§)

Eiropas Savienības fondu 2014. - 2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

22. End-of-waste criteria for biodegradable waste subjected to biological treatment (compost & digestate): Technical proposals, European Commission, Joint Research Centre, Institute for Prospective Technological Studies, 2014
23. Pārskats par nolietoto transportlīdzekļu apstrādes uzņēmumiem 2013. gadā, Latvijas vides ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs, Rīga, 2014.g.
24. DARBĪBAS PROGRAMMAS „IZAUGSME UN NODARBINĀTĪBA” PAPILDINĀJUMS, LR Finanšu ministrija, Rīga 2015

12 PIELIKUMI

Eiropas Savienības fondu 2014. - 2020. gada finanšu plānošanas perioda potenciāli atbalstāmo vides aizsardzības aktivitāšu ekonomisko ieguvumu novērtējums

Pielikums Nr. 1
Atkritumu
dalītās
vākšanas
infrastruktūras
nodrošinājums
pašvaldībās uz
01/09/2014

Nr.p.k.	Pašvaldība	Operators	Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkts - adrese, skaits pašvaldībā	Šķiroto atkritumu savākšanas laukums - adrese	Maršruts
1	Daugavpils		0	1	0
2	Daugavpils	Clean R	0	0	0
3	Daugavpils	Clean R			
4	Daugavpils	Eko Latgale	0	1	0
5	Daugavpils	Eko Latgale		Dunduru iela 13a, Daugavpils	
6	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	64	3	1
7	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Zemgales 7	Raiņa iela 83	
8	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Zemgales 24	Zemgales 24/1	
9	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Brīvības 157	Zvaigžņu iela 1 B (Vidusdaugavas SPA AO)	
10	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Brīvības 7,9		
11	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Brīvības 286		
12	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Vecpilsētas Laukums		
13	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Viesītes 41		
14	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Viesītes 49,47		
15	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Viesītes 18		
16	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Viesītes 41		
17	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Nameja 18a		
18	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Nameja 18		
19	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Nameja 36		
20	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Nameja 30		
21	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Nameja 20		
22	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Nameja 26		
23	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Viestura38a		
24	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Viestura 14		

25	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Viestura 21		
26	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Draudzības aleja26		
27	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Draudzības aleja19		
28	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Jaunā 22		
29	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Jaunā 34		
30	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Neretas35,37		
31	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Bebru5		
32	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Bebru7		
33	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Berbru11		
34	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Bebru 13		
35	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Bebru 15		
36	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Bebru 31		
37	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Bebru 18		
38	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Bebru 22		
39	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Bebru 23		
40	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Mežrūpnieku 8		
41	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Auseklīša21		
42	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Celtnieku15		
43	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Celtnieku19		
44	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Meža iela 10		
45	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Zilānos, Lielā ielā		
46	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Raiņa iela 83		
47	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Rīgas iela 231		
48	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Rīgas iela 190a		
49	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Rīgas iela 237		
50	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Dārza5		
51	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Dārza 10		
52	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Madonas iela28		
53	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Krasta iela 63		
54	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Ķieģeļu 13b		
55	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Ķieģeļu 5,		
56	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Pils raj.203		
57	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Pils 12 šķirošanas lauk.		
58	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Slimnīcas 4		
59	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	3 vidusskola		
60	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Rīgas 200A pamatskola		
61	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Vakara vidusskola		
62	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	2 vidusskola		
63	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Krustpils pamatskola		
64	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Ģimnāzija		
65	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	b/d Kāpēcītis		
66	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Autoosta		

67	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Meža Parks		
68	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Dzelzsceļa stacija		
69	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Autoosta		
70	Jēkabpils	Jēkabpils pakalpojumi	Zemgales 24 šķir.lauk.		
71	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	105	3	0
72	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	J. Asara iela 14 (SIA „Jelgavas neatliekamās medicīnas palīdzības stacija	Salnas ielā 20	
73	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Akadēmijas iela 2a (2 punkti)	Paula Lejiņa ielā 6	
74	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Akadēmijas iela 4 (2 punkti)	Ganību ielā 84.	
75	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Akadēmijas iela 10 (G. Eliasa muzejs)		
76	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Akadēmijas iela 11 (LLU Meža fakultāte)		
77	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Akadēmijas iela 19 (2 punkti) (LLU LIF)		
78	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Akadēmijas iela 20 (2 punkti) (Statoil DUS)		
79	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Akadēmijas iela 25 Jelgavas Amatu skola)		
80	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Akmeņu iela 1 (Jelgavas 4. vidusskola)		
81	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	J. Asara iela 5		
82	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Asteru iela (Māras ielas mala, Māras iela 6)		
83	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Asteru iela (Māras ielas mala, Māras iela 6)		
84	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Asteru iela 16 (2 punkti)		
85	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Atmodas iela (Atmodas iela 66, 68, 70)		
86	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Atmodas iela 80		
87	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Kr. Barona iela 6 (Jelgavas kultūras nams)		
88	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Kr. Barona iela 10a		
89	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Kr. Barona iela 17, 19		
90	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Kr. Barona iela 48		
91	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Birzes iela (Neretas iela 10)		
92	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Brīvības bulvāris 1 (Statoil DUS)		
93	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Brīvības bulvāris 6 (2 punkti) (Jelgavas pilsētas slimnīca)		
94	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Brīvības bulvāris 31a (2 punkti)		
95	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Brīvības bulvāris 39 (Helmaņa iela, Brīvības bulvāris)		
96	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	4. līnija (2 punkti) (Kooperatīva iela 4, 4. līnija)		
97	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	4. līnija (4. līnija 15)		
98	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	J. Čakstes bulvāris 5 (LLU, izglītības un mājsaimniecības institūts)		
99	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	J. Čakstes bulvāris 7 (2 punkti)		
100	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	J. Čakstes bulvāris (Čakstes bulv. 9, 11, 13, uzvaras iela 2, 4, 6)		
101	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Dambja iela 25 (SIA „Astarte Nafta” DUS)		
102	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Dobeles iela 10 (2 punkti) Uzvaras iela 3, 7, 9, Dobeles iela 8, 10, 12)		
103	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Dobeles iela 13a (Dobeles iela 17)		

104	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Dobeles iela 41 (2 punkti)		
105	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Dobeles šoseja 34 (2 punkti) (SIA „KULK”)		
106	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Dobeles šoseja 94		
107	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Egas iela 16		
108	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Elektrības iela 10		
109	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Filozofu iela 50 (Jelgavas 2.sanatorijas internātpamatskola)		
110	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Ganību iela 86 (iebraucamais ceļš)		
111	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Ganību iela 86 (2 punkti) (VAS Latvenego”)		
112	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Garozas iela 22, 24, 26		
113	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Garozas iela 36		
114	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Helmaņa iela 8 (LLU VET fakultāte)		
115	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Institūta iela 4 (Jelgavas 1.sanatorijas internātpamatskola)		
116	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Kalnciema ceļš 105b		
117	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Katoļu ielas iekškvartāls (Katoļu iela 10,8)		
118	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Katoļu iela 15, 17, 19		
119	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Kooperatīva iela 8 (2 punkti)		
120	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Kronvalda iela 3 (2 punkti)		
121	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Kronvalda iela 5		
122	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Kronvalda iela 22 (bērnudārzs Vārpiņa)		
123	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Kungu iela 23 (2 punkti)		
124	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	P. Lejiņa iela 2 (2 punkti)		
125	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	(P. Lejiņa 1, 1a, 3, 5, 13)		
126	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Lāčplēša iela 5 (bērnudārzs Rotaļa)		
127	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Lāčplēša iela 17		
128	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Lielā iela 2/4 (2 punkti)		
129	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Lielā iela 6 (3 punkti)		
130	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Lielā iela 18 (2 punkti) Lielā iela 18, 20, 22; J. Mātera iela)		
131	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Lielā iela 19a		
132	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Lielā iela 40 (DUS „Astarte Nafta” SIA)		
133	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Mazais ceļš 3 (Pašvaldības policija)		
134	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	J. Mātera iela 30 (Jelgavas Spīdolas ģimnāzija)		
135	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	J. Mātera iela 35		
136	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	J. Mātera iela 44 (3 punkti) (Jelgavas sporta halle)		
137	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Meiju ceļš 9 (Jelgavas 1. ģimnāzija)		
138	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Meiju ceļš 31 (bērnudārzs Kamolītis)		
139	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Meiju ceļš 43		
140	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Nameja iela 2 (2 punkti)		
141	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Palīdzības iela 1 (2 punkti) (Dzīks „Palīdzība 1”)		
142	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Pasta iela 33a (2 punkti) (Lielā iela 8,10)		

143	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Pasta iela 48a (invalidu biedrība)		
144	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Pērnavas iela 6		
145	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Pērnavas iela 8		
146	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Pērnavas iela 18, 20 (Vecais ceļš 53)		
147	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Pērnavas iela 18		
148	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Pērnavas iela 19 (Pērnavas iela 19/20)		
149	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Puķu iela 1 (2 punkti)		
150	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Pulkveža Brieža iela 26a (NĪP)		
151	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Pulkveža Brieža iela 25 (2 punkti) (Jelgavas 3. pamatskolas filiāle)		
152	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Pulkveža O.Kalpaka iela 9 (Jelgavas pilsētas patversme)		
153	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Pulkveža O. Kalpaka iela 34 (Jelgavas 4. pamatskola)		
154	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Pulkveža O. Kalpaka iela 37a (2 punkti) (Amatniecības vidusskola)		
155	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Raiņa iela 3		
156	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Rīgas iela 11 Sporta komplekss Zemgale)		
157	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Rūpniecības iela 75a (Astarte nafta DUS)		
158	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Sarmas iela 2 (2 punkti) (Jelgavas 2. pamatskola)		
159	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Satiksmes iela 29 (Statoil DUS)		
160	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Satiksmes iela 59 (2 punkti)		
161	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Skolotāju iela 8 (Jelgavas vakara vidusskola)		
162	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Smiltnieku iela (Tērvetes iela 91d)		
163	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Stacijas iela 18 (bērnudārzs Pūčuks)		
164	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Stacijas iela 18 (Pulkv. O. Kalpaka iela 35)		
165	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Sudraba Edžus iela 10 (2 punkti) (Jelgavas poliklīnika)		
166	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Svētes iela 33 (PIC)		
167	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Svētes iela 22 (2 punkti) (Jelgavas izglītības pārvalde)		
168	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Tērvetes iela 90		
169	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Uzvaras iela 8 (Aģentūra Zemgales EKO)		
170	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Uzvaras iela 10 (Jelgavas 3. pamatskola)		
171	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Ūdensvada iela 4 (SIA Jelgavas ūdens)		
172	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Viestura iela 15 (2 punkti)		
173	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Vīgiežu iela 30		
174	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Vīgiežu iela 39 (2 punkti)r		
175	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Zemgales prospekts 7 (2 punkti) (Jelgavas speciālā skola)		
176	Jelgava	Jelgavas komunālie pakalpojumi	Zirgu iela 7 (2 punkti)		
177	Jūrmala	Eco Baltija Vide	136	1	0

178	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Aizputes iela 11	Ventspils šoseja, Bažciems (AAS Piejūra)	
179	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Aizputes iela 1a		
180	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Alejas iela 10		
181	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Atbalss un Jūrkalnes ielas krust.		
182	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Autoosta		
183	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Avotu iela 20		
184	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Bauskas un Jelgavas ielas krust.		
185	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Baznīcas iela 2113		
186	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Bišu iela 1		
187	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Briežu ielas pietura		
188	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Brīvības pr. 104		
189	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Brocēnu iela 3619, pie Augļu ielas		
190	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Ceriņu un Blaumaņa ielas krust.		
191	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Cīruļu iela 113		
192	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Dārzu un Ģertrūdes ielas krust.		
193	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Dāvja un Olgas ielas krust.		
194	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Dāvja un Skautu ielas krust.		
195	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Dreiliņu iela 9/11		
196	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Drosmes iela 7		
197	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Druvu iela 17		
198	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Dzelzceļa stacija "Ķemeri"		
199	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Dzelzceļa stacija "Lielupe"		
200	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Dzelzceļa stacija "Sloka"		
201	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Dzintaru mežaparks		
202	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Dzirksteles iela 4		
203	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Dzirnavu un Audēju ielas krust.		
204	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Edinburgas pr. 4303 stacija "Bulduri"		
205	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Engures iela 11/13		
206	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Engures iela 15		
207	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Engures iela 5		
208	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Engures iela 7/9		
209	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Fabrikas un Varoņu ielas krust.		
210	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Ģertrūdes un Kanāla ielas krust.		
211	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Hercoga Jēkaba un Tobago ielas krust.		
212	Jūrmala	Eco Baltija Vide	J. Rozentāla un V. Purviša ielas krust.		
213	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Jaundubultu vidusskola		
214	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Jaunķemeri ceļš 120 , izeja uz jūru		
215	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Jelgavas iela 13		
216	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Jelgavas iela 3		
217	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Jomas iela		
218	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Jomas iela 36		

219	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Jomas iela 41		
220	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Jomas iela 53 , iebraukšana sētā pa Teātra ielu no Jūras ielas puses		
221	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Jomas iela 96		
222	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Jurģu iela 10		
223	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Jurģu iela 8		
224	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Kāpu iela 103		
225	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Kāpu iela 59		
226	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Kārsas iela 7711		
227	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Kaugurciema iela 6		
228	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Ķeguma iela 7		
229	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Ķemeru iela 9a		
230	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Kļavu iela 1a, izeja uz jūru Kļavu ielā		
231	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Kolkas iela 20a		
232	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Kr. Barona 3808		
233	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Kronvalda iela, pie dzelzceļa stacijas		
234	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Lašu iela 3		
235	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Lašu iela 7		
236	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Lēdurgas un Raiņa ielas krust.		
237	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Lielais prospekts, pie dzelzceļa stacijas		
238	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Lielupes iela 25		
239	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Mazpulku un Raiņa ielas krust.		
240	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Mellužu pr. 71, pasts		
241	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Meža prospekts 58a		
242	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Meža prospekts 62		
243	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Nometņu iela 14		
244	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Nometņu iela 2a		
245	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Oļu un Piekastes ielas krust.		
246	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Ošu iela 6429		
247	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Piekastes iela 3009 (Valteru iela 52)		
248	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Pliekšāna iela 90		
249	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Plūdu iela 4a, B/D Ābelīte		
250	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Poruka un Abavas ielas krust.		
251	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Poruka un Lielupes ielas krust.		
252	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Promenādes iela 3 , Šarlotes un Sudraba ielas krust.		
253	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Puškina iela 5		
254	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Raiņa iela 55 , Jūrmalas 1. ģimnāzija		
255	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Raiņa iela 55, pie vidusskolas		
256	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Raiņa iela 79		
257	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Raiņa iela 99a		
258	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Raiņa un Dzirnau ielas krust., pie upes		

259	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Rēzeknes pulka 17		
260	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Robežu iela 19		
261	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Rožu iela 611, izeja uz jūru		
262	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Rūpniecības iela 13, Mežmalas vidusskola		
263	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Saldus iela 7		
264	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Sēravotu iela , Pie E. Dārziņa ielas 4		
265	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Sēravotu iela 9 (Rucavas iela 1) PSIA "Sprīdītis"		
266	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Skautu un Dzelzceļa ielas krust.		
267	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Skautu un Zemgales ielas krust.		
268	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Skolas iela 25		
269	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Skolas iela 27a/29		
270	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Skolas iela 30/28		
271	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Skolas iela 31 k.1/15 , Talsu šos		
272	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Skolas iela 35		
273	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Skolas iela 57		
274	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Skolas iela 61		
275	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Skolas iela 63		
276	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Skolas un Jurgu ielas krust.		
277	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Skolas un Lēdurgas ielas krust.		
278	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Slokas iela 407		
279	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Slokas iela 63/6		
280	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Slokas iela 63/8		
281	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Slokas iela 65/2		
282	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Slokas un Blaumaņa ielas krust.		
283	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Slokas un Drosmes ielas krust.		
284	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Stacijas iela 21		
285	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Strēlnieku pr. 38		
286	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Tallinas iela 22		
287	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Tallinas iela 3		
288	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Tallinas iela 7		
289	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Talsu šos. 31 k.3		
290	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Talsu šos. 31/19		
291	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Talsu šos. 31/7		
292	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Talsu šos. 31/9		
293	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Talsu šoseja 31/4		
294	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Talsu un Kapteiņa Zlota ielu krust.		
295	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Talsu un Nākotnes ielas krust.		
296	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Talsu un Spuņņiku ielas krust.		
297	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Tērbatas iela 41		
298	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Tērbatas iela 42 , B/D "Lācītis"		
299	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Tērbatas un Latgales ielas krust.		
300	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Tirzas iela 42		

301	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Tukuma iela 20		
302	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Tukuma iela 8/10, Ķemeru vidusskola		
303	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Upes iela 1		
304	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Upmales un Skultes ielas krust.		
305	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Valtera un Dzelzceļa ielas krust.		
306	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Vārnukroga ceļš 1002		
307	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Vārnukroga ceļš 1113		
308	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Vēju un Kāpu ielas krust., izeja uz jūru		
309	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Ventspils šos. 37, Skeitparks		
310	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Vienības prospekts, izeja uz jūru		
311	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Viestura iela 17		
312	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Viestura iela 6 Bulduru dārzkopības tehnikums		
313	Jūrmala	Eco Baltija Vide	Zemgales iela 4 (Jauno dabas draugu centrs)		
314	Liepāja	Eko Kurzeme	166	1	1
315	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ķieģeļu 27	Ezermalas iela 11, Liepāja	
316	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Priežu iela 40 a		
317	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ērgļu iela 3		
318	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Bāriņu iela 8/10		
319	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Esperanto 13		
320	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Zāļu iela 16 a		
321	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Baznīcas iela 23		
322	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Franču iela 9		
323	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Kungu iela 22		
324	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Kungu iela 30/34		
325	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Kungu iela 71/75		
326	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Kungu iela 31/33		
327	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Lielā iela 12		
328	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Graudu iela 43		
329	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Šaurā iela 2		
330	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Pasta iela 20		
331	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Pasta iela 22		
332	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Fr.Brīvēznieka iela 28		
333	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Fr.Brīvēznieka iela 31		
334	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Vītoli iela 1		
335	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Vītoli iela 6/10		
336	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Vītoli iela 7/11		
337	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Vītoli iela 27/33		
338	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Vītoli iela 30		
339	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Elkoņu iela 6		
340	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Kūrmājas pr. 30		

341	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Zvejnieku aleja 7		
342	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Sporta iela 10		
343	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Matrožu iela 2		
344	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ūliha iela 18		
345	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Laivinieku iela 3/5		
346	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Graudu iela 11/13		
347	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Graudu iela 14		
348	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Graudu iela 44		
349	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Kungu iela 85		
350	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ausekļa iela 4		
351	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Toma iela 27		
352	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Celtnieku iela 16		
353	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Peldu iela 19		
354	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Kr.Valdemāra 16		
355	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Kr.Valdemāra 32a		
356	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Kr.Valdemāra 80		
357	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Alejas iela 13		
358	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Alejas iela 6		
359	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ludviķa iela 4		
360	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Peldu iela 25		
361	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Peldu iela 29		
362	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Peldu iela 35		
363	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ūliha iela 52		
364	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ūliha iela 38		
365	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ūliha iela 32		
366	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dzintaru iela 7		
367	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Liepu iela 25		
368	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Vīrsnieku iela 13		
369	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dzintaru iela 25/27		
370	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dzintaru iela 28/30		
371	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dārtas iela 6		
372	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, A.Klints iela 6/8		
373	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Alejas iela 24		
374	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Toma iela 43		
375	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Toma iela 44		
376	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Toma iela 53		
377	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Toma iela 56/58		
378	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Alejas iela 37/39		
379	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Jūrmalas iela 34		
380	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Jūrmalas iela 11		
381	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Strautu iela 41		
382	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Amatas iela 20		

383	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ukstiņa iela 33 a		
384	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Vidusceļa iela 4		
385	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Bernātu iela 6/8		
386	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ezera iela 51a		
387	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ezera iela 54		
388	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Vidusceļa iela 19/21		
389	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Priekules iela 3		
390	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Cenkones iela 55		
391	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Bernātu iela 5		
392	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ūliha iela 66		
393	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ūliha iela 130		
394	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dzintaru iela 91		
395	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dzintaru iela 97/99		
396	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Klaipēdas iela 76		
397	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Klaipēdas iela 102 a		
398	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Klaipēdas iela 130;132;134		
399	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Rietumkrasta iela 1		
400	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Rietumkrasta iela 2		
401	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Rietumkrasta iela 3		
402	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Daugavas iela 3		
403	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ugāles iela 7		
404	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ugāles iela 8		
405	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Rojas iela 1		
406	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Rojas iela 5		
407	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, M. Kempes iela 3		
408	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, M. Kempes iela 7		
409	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Airītes iela 1		
410	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, E. Tisē iela 75		
411	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, E. Tisē iela 83		
412	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, E. Tisē iela 81		
413	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, E. Tisē iela 85		
414	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, E. Tisē iela 54		
415	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, E. Tisē iela 52		
416	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ūdens iela 7:9:12		
417	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Brīvības iela 79		
418	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Jaunā iela 11		
419	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Metalurga iela 2		
420	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Metalurga iela 7		
421	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Metalurga iela 21/23		
422	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Augustes iela 6		
423	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Lāčplēša iela 57/59		
424	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Autoru iela 4/6		

425	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Jelgavas iela 52		
426	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Tirgus iela 53		
427	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Aldaru iela 17		
428	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Baterijas iela 21a		
429	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Pīlādžu iela 29		
430	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Rīgas iela 11		
431	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Meža iela 31b, 29		
432	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Krūmu iela 28;32;34;		
433	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Vānes iela 4a		
434	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Piltenes iela 2		
435	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Piltenes iela 10;12		
436	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Pulvera iela 3		
437	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Turaidas iela 8		
438	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Slimnīcas iela 13/15		
439	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Cukura iela 5		
440	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Brīvības iela 13/15		
441	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Bernātu iela 11		
442	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ganību iela 46/48		
443	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Kungu iela 68		
444	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Kungu iela 21a		
445	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Zāļu iela 7		
446	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Palmu iela 1		
447	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Peldu iela 41		
448	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Jūrmalas iela 4		
449	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ganību iela 57		
450	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ganību iela 92		
451	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ganību iela 97		
452	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dzelzceļnieku iela 6		
453	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dzelzceļnieku iela 7		
454	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dzelzceļnieku iela 12		
455	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dzintaru iela 50		
456	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ukstiņa iela 7//9		
457	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ukstiņa iela 39		
458	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, S.Edžus 6		
459	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dārza iela 33		
460	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dārza iela 25		
461	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Lietuviešu iela 8		
462	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Priežu iela 48/50		
463	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Pasta iela 1/3		
464	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Bāriņu iela 35		
465	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Ukstiņa iela 41/43		
466	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Barona iela 11		

467	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, M. Ķempes iela 2		
468	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, M. Ķempes iela 26		
469	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, E.Tisē iela 75		
470	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, E.Tisē iela 54		
471	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dorupes iela 34		
472	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, J.Janševska iela 7/9		
473	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Jaunā ostma 3/5		
474	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Kuldīgas iela 38		
475	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Klaipēdas iela 62 (XL SALA)		
476	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Klaipēdas iela 104 c (TC Bāta)		
477	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Dārza iela 3		
478	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Kaiju iela 6		
479	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Daugavas stadions		
480	Liepāja	Eko Kurzeme	Liepāja, Parkā ieeja uz pludmali		
481	Rēzekne	ALAAS	2	2	0
482	Rēzekne	ALAAS	Atbrīvošanas aleja 52, Rēzekne	Zilupes iela 50, Rēzekne	
483	Rēzekne	ALAAS	Upes iela 39, Rēzekne	Rīgas iela 21B, Rēzekne	
484		Clean R	0	0	0
485					
486	Rīga		531	3	
487	Rīga	Clean R	296	1	
488	Rīga	Clean R	A.Deglava 154	Vietalvas iela 5, Rīga	
489	Rīga	Clean R	A.Deglava 156		
490	Rīga	Clean R	A.Deglava 51		
491	Rīga	Clean R	Āgenskalna 29		
492	Rīga	Clean R	Aglonas 14/16		
493	Rīga	Clean R	Aglonas 29/31		
494	Rīga	Clean R	Āpšu 20		
495	Rīga	Clean R	Atpūtas 2A		
496	Rīga	Clean R	Auduma 35		
497	Rīga	Clean R	Aviācijas 23		
498	Rīga	Clean R	Aviācijas 23/1		
499	Rīga	Clean R	Aviācijas 25		
500	Rīga	Clean R	Aviācijas 9		
501	Rīga	Clean R	Basteja bulv.1		
502	Rīga	Clean R	Bauskas 29/2		
503	Rīga	Clean R	Biķernieku 28		
504	Rīga	Clean R	Biķernieku 6		
505	Rīga	Clean R	Biķernieku 71		
506	Rīga	Clean R	Brīvības gatve 227		
507	Rīga	Clean R	Brīvības gatve 231		

508	Rīga	Clean R	Brīvības gatve 282		
509	Rīga	Clean R	Brīvības gatve 291A		
510	Rīga	Clean R	Brīvības gatve 313		
511	Rīga	Clean R	Brīvības gatve 353, 359		
512	Rīga	Clean R	Brīvības gatve 359		
513	Rīga	Clean R	Brīvības gatve 356/358		
514	Rīga	Clean R	Brīvības gatve 365/367, 371		
515	Rīga	Clean R	Brīvības gatve 371		
516	Rīga	Clean R	Brīvības gatve 430		
517	Rīga	Clean R	Brīvības gatve 434		
518	Rīga	Clean R	Celmu 10		
519	Rīga	Clean R	Daugavpils 31		
520	Rīga	Clean R	Dravnieku 2		
521	Rīga	Clean R	Dravnieku 6		
522	Rīga	Clean R	Dravnieku 6/1		
523	Rīga	Clean R	Dravnieku 7		
524	Rīga	Clean R	Dravnieku 9		
525	Rīga	Clean R	Dravnieku 10/12		
526	Rīga	Clean R	Dravnieku 11		
527	Rīga	Clean R	Dravnieku 14		
528	Rīga	Clean R	Ilmājas 3		
529	Rīga	Clean R	Irbenes 14		
530	Rīga	Clean R	Irlavas 12		
531	Rīga	Clean R	Kalnciema 48/50		
532	Rīga	Clean R	Kalnciema 97		
533	Rīga	Clean R	Mārupes 39/41		
534	Rīga	Clean R	Nomales 7		
535	Rīga	Clean R	Pipeņu 10		
536	Rīga	Clean R	E.Smilģa 50		
537	Rīga	Clean R	Stendes 1,k.4		
538	Rīga	Clean R	Tadaiku 1		
539	Rīga	Clean R	Valdeķu 52, K.5		
540	Rīga	Clean R	Zaļenieku 22		
541	Rīga	Clean R	Liepājas 40,k.8		
542	Rīga	Clean R	M.Nometņu 3		
543	Rīga	Clean R	Putnu 12,K.1		
544	Rīga	Clean R	Druvienas 32		
545	Rīga	Clean R	Dž.Dudajeva gatve 1		
546	Rīga	Clean R	Dž.Dudajeva gatve 2		
547	Rīga	Clean R	Dž.Dudajeva gatve 5		
548	Rīga	Clean R	Dž.Dudajeva gatve 7		
549	Rīga	Clean R	Dzelzavas 101		

550	Rīga	Clean R	Dzelzavas 15		
551	Rīga	Clean R	Dzelzavas 27		
552	Rīga	Clean R	Dzelzavas 31/33		
553	Rīga	Clean R	Dzelzavas 53		
554	Rīga	Clean R	Dzelzavas 55		
555	Rīga	Clean R	Dzelzavas 84		
556	Rīga	Clean R	Dzelzavas 93		
557	Rīga	Clean R	Dzilnas 14		
558	Rīga	Clean R	Dzilnas 17		
559	Rīga	Clean R	Dzilnas 18		
560	Rīga	Clean R	Dzilnas 19		
561	Rīga	Clean R	Dzilnas 24		
562	Rīga	Clean R	Dzilnas 26		
563	Rīga	Clean R	S.Eizenšteina 11		
564	Rīga	Clean R	S.Eizenšteina 17		
565	Rīga	Clean R	S.Eizenšteina 39/41		
566	Rīga	Clean R	S.Eizenšteina 43/45		
567	Rīga	Clean R	S.Eizenšteina 69		
568	Rīga	Clean R	Elizabetes 27/1		
569	Rīga	Clean R	Gaiļezera 2		
570	Rīga	Clean R	Hipokrāta 33/45		
571	Rīga	Clean R	Hipokrāta 47		
572	Rīga	Clean R	Ieriķu 25		
573	Rīga	Clean R	Hipokrāta 9		
574	Rīga	Clean R	Ieroču 4,K.2		
575	Rīga	Clean R	Indrānu 2		
576	Rīga	Clean R	Indrānu 21		
577	Rīga	Clean R	Juglas 39		
578	Rīga	Clean R	Juglas 49		
579	Rīga	Clean R	Juglas 5		
580	Rīga	Clean R	Juglas 53		
581	Rīga	Clean R	KR.Valdemāra 105		
582	Rīga	Clean R	KR.Valdemāra 106/108		
583	Rīga	Clean R	KR.Valdemāra 145,K.1		
584	Rīga	Clean R	KR.Valdemāra 147		
585	Rīga	Clean R	KR.Valdemāra 147/5		
586	Rīga	Clean R	Kvēles 15/1		
587	Rīga	Clean R	Kvēles 15/7		
588	Rīga	Clean R	Kvēles 15/10		
589	Rīga	Clean R	Līduma 2		
590	Rīga	Clean R	Lielvārdes 113		
591	Rīga	Clean R	Malienas 64		

592	Rīga	Clean R	Malienas 70		
593	Rīga	Clean R	Marsa gatve 2		
594	Rīga	Clean R	Marsa gatve 4		
595	Rīga	Clean R	Mežciema 23		
596	Rīga	Clean R	Mežciema 26		
597	Rīga	Clean R	Mežciema 8		
598	Rīga	Clean R	Miera 82,K1		
599	Rīga	Clean R	Murjāņu 34		
600	Rīga	Clean R	Murjāņu 42/46		
601	Rīga	Clean R	Murjāņu 99		
602	Rīga	Clean R	Nīcgales 18a		
603	Rīga	Clean R	Nīcgales 20		
604	Rīga	Clean R	Nīcgales 19		
605	Rīga	Clean R	Nīcgales 21		
606	Rīga	Clean R	Nīcgales 23		
607	Rīga	Clean R	Nīcgales 9		
608	Rīga	Clean R	Raunas 58/3		
609	Rīga	Clean R	Ropažu 122/1		
610	Rīga	Clean R	Ropažu 132		
611	Rīga	Clean R	Ropažu 138		
612	Rīga	Clean R	Ropažu 134		
613	Rīga	Clean R	Silciema 9		
614	Rīga	Clean R	Silciema 15		
615	Rīga	Clean R	Sporta 1		
616	Rīga	Clean R	Stabu 15		
617	Rīga	Clean R	Staiceles 17		
618	Rīga	Clean R	Staiceles 21		
619	Rīga	Clean R	Stārķu 6		
620	Rīga	Clean R	Stirnu 13B		
621	Rīga	Clean R	Stirnu 16		
622	Rīga	Clean R	Stirnu 38		
623	Rīga	Clean R	Stirnu 39		
624	Rīga	Clean R	Stirnu 41		
625	Rīga	Clean R	Stirnu 43		
626	Rīga	Clean R	Stirnu 45		
627	Rīga	Clean R	Stirnu 47		
628	Rīga	Clean R	Stirnu 61		
629	Rīga	Clean R	Stirnu 5		
630	Rīga	Clean R	Tālvaiža 20A		
631	Rīga	Clean R	Upes 2		
632	Rīga	Clean R	Vaidavas 2 K.1		
633	Rīga	Clean R	Vaidavas 2 K.3		

634	Rīga	Clean R	Vaidavas 2 K.5		
635	Rīga	Clean R	Vaidavas 8		
636	Rīga	Clean R	Vairoga 11		
637	Rīga	Clean R	Vairoga 39		
638	Rīga	Clean R	Ē.Valtera 3		
639	Rīga	Clean R	Varavīksnes gatve 1		
640	Rīga	Clean R	Veldres 3/5		
641	Rīga	Clean R	Veldres 7		
642	Rīga	Clean R	Mālpils 2		
643	Rīga	Clean R	KR.Valdemāra 153/3		
644	Rīga	Clean R	Ezermalas 13		
645	Rīga	Clean R	Gailēņu 5		
646	Rīga	Clean R	Limbažu 7		
647	Rīga	Clean R	Meldru 58		
648	Rīga	Clean R	Mērnīku 5		
649	Rīga	Clean R	Rūpnīcas 7		
650	Rīga	Clean R	Rusova 26		
651	Rīga	Clean R	Tvaika 36		
652	Rīga	Clean R	Vecmīlgrāvja 1.Līn.48/50		
653	Rīga	Clean R	Vecmīlgrāvja 1.Līn.28		
654	Rīga	Clean R	Viestura prospekts 31/33		
655	Rīga	Clean R	Čiekurkalna 2.šķ.līn. 7		
656	Rīga	Clean R	Duntes 26/2		
657	Rīga	Clean R	Emmas 10 A		
658	Rīga	Clean R	Ezermalas 19		
659	Rīga	Clean R	Ezermalas 25		
660	Rīga	Clean R	Ezermalas 27		
661	Rīga	Clean R	M.Ķempes 1		
662	Rīga	Clean R	M.Ķempes 3		
663	Rīga	Clean R	M.Ķempes 5		
664	Rīga	Clean R	M.Ķempes 7		
665	Rīga	Clean R	M.Ķempes 9		
666	Rīga	Clean R	M.Ķempes 11		
667	Rīga	Clean R	Ostas prospekts 4		
668	Rīga	Clean R	Patversmes 6/2		
669	Rīga	Clean R	Rīnūžu 11		
670	Rīga	Clean R	Rusova 4		
671	Rīga	Clean R	Sliežu 9 A		
672	Rīga	Clean R	Tvaika 48		
673	Rīga	Clean R	Viestura prospekts 23		
674	Rīga	Clean R	Viestura prospekts 51		
675	Rīga	Clean R	Viestura prospekts 53/55		

676	Rīga	Clean R	Dzeņu 2		
677	Rīga	Clean R	Dzeņu 6		
678	Rīga	Clean R	Dzeņu 8		
679	Rīga	Clean R	Dzērvju 3		
680	Rīga	Clean R	Ilūkstes 26		
681	Rīga	Clean R	J.Asara 15		
682	Rīga	Clean R	J.Grestes 4		
683	Rīga	Clean R	J.Grestes 5		
684	Rīga	Clean R	J.Grestes 8		
685	Rīga	Clean R	J.Grestes 10		
686	Rīga	Clean R	J.Grestes 12		
687	Rīga	Clean R	J.Vācieša 2		
688	Rīga	Clean R	J.Vācieša 4		
689	Rīga	Clean R	J.Vācieša 6		
690	Rīga	Clean R	J.Vācieša 12		
691	Rīga	Clean R	Jasmuižas 7		
692	Rīga	Clean R	Jasmuižas 9		
693	Rīga	Clean R	Jasmuižas 11		
694	Rīga	Clean R	Jaunrozes 13		
695	Rīga	Clean R	Jaunrozes 2,K-1		
696	Rīga	Clean R	Jaunrozes 2,K-2		
697	Rīga	Clean R	Kaņiera 10		
698	Rīga	Clean R	Kaņiera 12		
699	Rīga	Clean R	Akadēmiķa M.Keldiša 1,3		
700	Rīga	Clean R	Akadēmiķa M.Keldiša 10/12		
701	Rīga	Clean R	Akadēmiķa M.Keldiša 13		
702	Rīga	Clean R	Akadēmiķa M.Keldiša 15		
703	Rīga	Clean R	Ķengaraga 5		
704	Rīga	Clean R	Ķengaraga 7		
705	Rīga	Clean R	Ķengaraga 9		
706	Rīga	Clean R	Laboratorijas 14		
707	Rīga	Clean R	Lokomotīves 48/50		
708	Rīga	Clean R	Lokomotīves 86		
709	Rīga	Clean R	Lokomotīves 96		
710	Rīga	Clean R	Lomonosova 2		
711	Rīga	Clean R	Lubānas 104		
712	Rīga	Clean R	Lubānas 122		
713	Rīga	Clean R	Lubānas 121		
714	Rīga	Clean R	Maskavas 254/2		
715	Rīga	Clean R	Maskavas 254/4		
716	Rīga	Clean R	Maskavas 256		
717	Rīga	Clean R	Maskavas 256/7		

718	Rīga	Clean R	Maskavas 259		
719	Rīga	Clean R	Maskavas 261		
720	Rīga	Clean R	Maskavas 265		
721	Rīga	Clean R	Maskavas 260/1		
722	Rīga	Clean R	Maskavas 260/3		
723	Rīga	Clean R	Maskavas 319		
724	Rīga	Clean R	Maskavas 273/3		
725	Rīga	Clean R	Maskavas 273/4		
726	Rīga	Clean R	Maskavas 273/5		
727	Rīga	Clean R	Maskavas 268/1		
728	Rīga	Clean R	Maskavas 268/5		
729	Rīga	Clean R	Maskavas 285/2		
730	Rīga	Clean R	Maskavas 285/3		
731	Rīga	Clean R	Maskavas 285/5		
732	Rīga	Clean R	Maskavas 385		
733	Rīga	Clean R	Maskavas 419		
734	Rīga	Clean R	Maskavas 423		
735	Rīga	Clean R	Maskavas 429		
736	Rīga	Clean R	Maskavas 431		
737	Rīga	Clean R	Nicgales 47/49		
738	Rīga	Clean R	Plavnieku 6		
739	Rīga	Clean R	Plavnieku 8		
740	Rīga	Clean R	Plavnieku 10		
741	Rīga	Clean R	Praulienas 12		
742	Rīga	Clean R	Rēznas 5		
743	Rīga	Clean R	Rudens 1		
744	Rīga	Clean R	Rudens 3		
745	Rīga	Clean R	Rudens 10		
746	Rīga	Clean R	A.Saharova 20		
747	Rīga	Clean R	A.Saharova 22		
748	Rīga	Clean R	A.Saharova 7		
749	Rīga	Clean R	Salacas 19/21		
750	Rīga	Clean R	Salnas 24		
751	Rīga	Clean R	Salnas 5		
752	Rīga	Clean R	Salnas 6		
753	Rīga	Clean R	Sesku 10/2		
754	Rīga	Clean R	Sesku 10/2		
755	Rīga	Clean R	Sesku 11		
756	Rīga	Clean R	Skudru 39/1		
757	Rīga	Clean R	Slāvu 13		
758	Rīga	Clean R	Slāvu 15		
759	Rīga	Clean R	Slāvu 23		

760	Rīga	Clean R	Strautu 23		
761	Rīga	Clean R	Strautu 25		
762	Rīga	Clean R	Strautu 27		
763	Rīga	Clean R	Tinūžu 3		
764	Rīga	Clean R	Tinūžu 5		
765	Rīga	Clean R	Tinūžu 4		
766	Rīga	Clean R	Ulbrokas 5		
767	Rīga	Clean R	Ulbrokas 6		
768	Rīga	Clean R	Ulbrokas 8		
769	Rīga	Clean R	Ulbrokas 18		
770	Rīga	Clean R	Zeltiņu 13		
771	Rīga	Clean R	Zeltiņu 15		
772	Rīga	Clean R	Zeltiņu 22		
773	Rīga	Clean R	Zeltiņu 8/1		
774	Rīga	Clean R	Zemes 4		
775	Rīga	Clean R	Zemes 6		
776	Rīga	Clean R	Zemes 3		
777	Rīga	Clean R	Zemes 5		
778	Rīga	Clean R	Zemes 7		
779	Rīga	Clean R	Zemes 11		
780	Rīga	Clean R	Zemes 15		
781	Rīga	Clean R	Zilupes 22		
782	Rīga	Clean R	Zilupes 4		
783	Rīga	Clean R	Vietalvas 5		
784		Vides pakalpojumu grupa	90	1	0
785	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Anņīpmuižas bulvāris 50 , Rīga	Spilves iela 8a	
786	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Ausekļa iela 3 , Rīga		
787	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Daugavgrīvas iela 60 , Rīga		
788	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Gobas iela 22 , Rīga		
789	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Ilmeņa iela ielas gals , Rīga		
790	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Kuldīgas iela 15 , Rīga		
791	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Kurzemes prospekts 50 , Rīga		
792	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Laboratorijas iela 14 , Rīga		
793	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Lielā iela 59 , Rīga		
794	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Lielupes iela 1/ 10, Rīga		
795	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Lilijas iela 9 , Rīga		
796	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Progresas iela 3a , Rīga		
797	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Silikātu iela 3/2 , Rīga		
798	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Zentenes iela 27 , Rīga		
799	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Eksporta iela 14 , Rīga		
800	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Eksporta iela 2 , Rīga		
801	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Hospitāļu iela 1, Rīga		

802	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Ganību dambis 17, Rīga		
803	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Ganību dambis 25, Rīga		
804	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Gobas iela 35, Rīga		
805	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Aleksandra Grīna bulvāris 3, Rīga		
806	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Anņīmuižas bulvāris 22, Rīga		
807	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Anņīmuižas bulvāris 66, Rīga		
808	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Auru iela 15a, Rīga		
809	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Dammes iela 24, Rīga		
810	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Dammes iela 26, Rīga		
811	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Dammes iela 7, Rīga		
812	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Daugavgrīvas iela 68a, Rīga		
813	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Daugavgrīvas iela 70/1., Rīga		
814	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Dzegužu iela 2, Rīga		
815	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Dzirciema iela 105, Rīga		
816	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Dzirciema iela 7/1, Rīga		
817	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Esplanādes iela 5, Rīga		
818	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Gaigalas iela 21, Rīga		
819	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Gobas iela 16, Rīga		
820	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Gobas iela 20/3, Rīga		
821	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Gobas iela 26, Rīga		
822	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Gobas iela 35, Rīga		
823	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Grīvas iela 11/25(29), Rīga		
824	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Grīvas iela 11/12, Rīga		
825	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Grīvas iela 11/3, Rīga		
826	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Imantas iela 6a, Rīga		
827	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Jūrmalas gatve 91/1, Rīga		
828	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Jūrmalas gatve 93/1, Rīga		
829	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Kalnciema iela 1, Rīga		
830	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Keramikas iela 4/6, Rīga		
831	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Kleistu iela 18, Rīga		
832	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Krēslas iela 1, Rīga		
833	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Kurzemes prospekts 128, Rīga		
834	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Kurzemes prospekts 136, Rīga		
835	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Kurzemes prospekts 104, Rīga		
836	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Kurzemes prospekts 30, Rīga		
837	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Kurzemes prospekts 62, Rīga		
838	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Kurzemes prospekts 84, Rīga		
839	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Kurzemes prospekts 86, Rīga		
840	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Kurzemes prospekts 94, Rīga		
841	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Kvarca iela 2/2, Rīga		
842	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Lemešu iela 3, Rīga		
843	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Lēpju iela 13, Rīga		

844	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Lidoņu iela 23 , Rīga		
845	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Lielupes iela 68 , Rīga		
846	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Lilijas iela 12 , Rīga		
847	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Melnas iela 24 , Rīga		
848	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Palangas iela 7, Rīga		
849	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Parādes iela 20a , Rīga		
850	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Parādes iela 34 , Rīga		
851	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Parādes iela 7 , Rīga		
852	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Platā iela 18/3 , Rīga		
853	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Platā iela 28/2 , Rīga		
854	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Plēksnes iela 6, Rīga		
855	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Progresas iela 3a , Rīga		
856	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Progresas iela 12 , Rīga		
857	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Riekstu iela 21 , Rīga		
858	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Rigondas gatve 6 , Rīga		
859	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Saulgožu iela 4 , Rīga		
860	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Slimnīcas iela 6 , Rīga		
861	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Slokas iela 169 , Rīga		
862	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Slokas iela 183 , Rīga		
863	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Slokas iela 217 , Rīga		
864	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Slokas iela 35 , Rīga		
865	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Spilves iela 39 , Rīga		
866	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Šauļu iela 3 , Rīga		
867	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Tapešu iela 25 , Rīga		
868	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Valguma iela 26 , Rīga		
869	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Vecā Jūrmalas gatve 1 , Rīga		
870	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Zentenes iela 10 , Rīga		
871	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Zentenes iela 3 , Rīga		
872	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Zentenes iela 19 , Rīga		
873	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Zentenes iela 39 , Rīga		
874	Rīga	Vides pakalpojumu grupa	Zvīņu iela 7 , Rīga		
875		Ragn-Sells	5	0	0
876	Rīga	Ragn-Sells	Stirnu iela 15a, 19, Rīga		
877	Rīga	Ragn-Sells	Stirnu iela 49, 49a, Rīga		
878	Rīga	Ragn-Sells	Stirnu iela 49b, 49c, Rīga		
879	Rīga	Ragn-Sells	Ūnijas iela 74a, 76a, 78, Rīga		
880	Rīga	Ragn-Sells	Vaidavas iela 1, 3, 5, 7 / Ūnijas iela 58a		
881		Eco Baltija Vide	140	1	0
882	Rīga	Eco Baltija Vide	A.Saharova iela 23a (Super Netto)	Rīgā, Ganību dambī 27	
883	Rīga	Eco Baltija Vide	Acones iela 16a, Restorāns Azerbadžan		
884	Rīga	Eco Baltija Vide	Allažu 4 pagalmi		
885	Rīga	Eco Baltija Vide	Aptiekas 13 pagalmā		

886	Rīga	Eco Baltija Vide	Aptiekas 17/1		
887	Rīga	Eco Baltija Vide	Aptiekas 6		
888	Rīga	Eco Baltija Vide	Arēna Rīga		
889	Rīga	Eco Baltija Vide	Augšzemes iela 7		
890	Rīga	Eco Baltija Vide	Augusta Dombrovska iela 39		
891	Rīga	Eco Baltija Vide	Azenes iela 12-24 (RTU)		
892	Rīga	Eco Baltija Vide	Āzenes iela 22, RTU		
893	Rīga	Eco Baltija Vide	Āžu 5.		
894	Rīga	Eco Baltija Vide	Biķernieku iela 115, Neste		
895	Rīga	Eco Baltija Vide	Biķernieku iela 122/128		
896	Rīga	Eco Baltija Vide	Biķernieku iela 280		
897	Rīga	Eco Baltija Vide	Bišmuiža, Kometas iela 12		
898	Rīga	Eco Baltija Vide	Bišmuiža, Kometas iela 16		
899	Rīga	Eco Baltija Vide	Braslas iela 53		
900	Rīga	Eco Baltija Vide	Brīvības 253, Neste		
901	Rīga	Eco Baltija Vide	Brīvības 386, Neste		
902	Rīga	Eco Baltija Vide	Bulļu iela 5, LU		
903	Rīga	Eco Baltija Vide	Burtnieku iela 1, LU		
904	Rīga	Eco Baltija Vide	Burtnieku iela 2 A, RTU		
905	Rīga	Eco Baltija Vide	Čiekurkalna 1.līnija 1		
906	Rīga	Eco Baltija Vide	Čiekurkalna 1.Līnija 23a		
907	Rīga	Eco Baltija Vide	Čiekurkalna 1.līnija 41a		
908	Rīga	Eco Baltija Vide	Čiekurkalna 2.līn. 26		
909	Rīga	Eco Baltija Vide	Čiekurkalna 2.šķēsl. 7		
910	Rīga	Eco Baltija Vide	Čiekuru 10		
911	Rīga	Eco Baltija Vide	Ciemupes iela 1		
912	Rīga	Eco Baltija Vide	Dailes teātris, Brīvības iela 55		
913	Rīga	Eco Baltija Vide	Deglava iela 164c, Statoil		
914	Rīga	Eco Baltija Vide	Duntes 26/1		
915	Rīga	Eco Baltija Vide	Duntes 26/2		
916	Rīga	Eco Baltija Vide	Dzelzavas iela 19		
917	Rīga	Eco Baltija Vide	Dzelzavas iela 86 (Super Netto)		
918	Rīga	Eco Baltija Vide	EWT DUS Serviss, Andrejostas 4, FIRST		
919	Rīga	Eco Baltija Vide	Ezera 13		
920	Rīga	Eco Baltija Vide	Ezera 25		
921	Rīga	Eco Baltija Vide	Ezermalas 19		
922	Rīga	Eco Baltija Vide	Ezermalas 25,27;		
923	Rīga	Eco Baltija Vide	Ezermalas iela 6 , RTU		
924	Rīga	Eco Baltija Vide	Ganību dambis 31, viens teritoijā, otrs aiz 31a mājas		
925	Rīga	Eco Baltija Vide	Grīvas iela 11 / 21		
926	Rīga	Eco Baltija Vide	Grostonas iela 6b (Olimpiskais)		

927	Rīga	Eco Baltija Vide	Hāpsalas 1/3		
928	Rīga	Eco Baltija Vide	Hāpsalas 15		
929	Rīga	Eco Baltija Vide	Hāpsalas 5		
930	Rīga	Eco Baltija Vide	Jāņa Čakstes gatve 72 (SIA GAUSS)		
931	Rīga	Eco Baltija Vide	Jūrkaines iela 87		
932	Rīga	Eco Baltija Vide	Jūrmalas gatve 74/76, LU		
933	Rīga	Eco Baltija Vide	Kaivas iela		
934	Rīga	Eco Baltija Vide	Kaivas iela Balts		
935	Rīga	Eco Baltija Vide	Kaivas iela Krāsains		
936	Rīga	Eco Baltija Vide	Katlakalna 13		
937	Rīga	Eco Baltija Vide	Ķīpsalas iela 5 (RTU)		
938	Rīga	Eco Baltija Vide	Kr. Barona 116, Stadions,		
939	Rīga	Eco Baltija Vide	Kr. Valdemara iela 145 k.1		
940	Rīga	Eco Baltija Vide	Kr.Valdemāra 112, Rimi		
941	Rīga	Eco Baltija Vide	Kūdras iela 6		
942	Rīga	Eco Baltija Vide	Kurzemes prospekts 1a		
943	Rīga	Eco Baltija Vide	Kurzemes prospekts 1a, Damme		
944	Rīga	Eco Baltija Vide	Laimdotas iela 2 A, RTU		
945	Rīga	Eco Baltija Vide	Lēdurgas 10		
946	Rīga	Eco Baltija Vide	Lēdurgas 16		
947	Rīga	Eco Baltija Vide	Liedes 2		
948	Rīga	Eco Baltija Vide	Lilijas iela 4, RTU		
949	Rīga	Eco Baltija Vide	M. Ķempes 1		
950	Rīga	Eco Baltija Vide	M.Ķempes 3,5,7,9,11;		
951	Rīga	Eco Baltija Vide	Maskavas iela 240 (pagalmā) aiz RD ēkas		
952	Rīga	Eco Baltija Vide	Meža iela 1, RTU		
953	Rīga	Eco Baltija Vide	Meža iela 5, RTU		
954	Rīga	Eco Baltija Vide	Mežaparks		
955	Rīga	Eco Baltija Vide	Milgravja iela 6, Rimi		
956	Rīga	Eco Baltija Vide	Mores iela 38a		
957	Rīga	Eco Baltija Vide	Murjāņu iela 6 PULTS !		
958	Rīga	Eco Baltija Vide	Neste, Deglava 51a		
959	Rīga	Eco Baltija Vide	Ostas prospekts 4		
960	Rīga	Eco Baltija Vide	P.Brieža 33a, Rimi		
961	Rīga	Eco Baltija Vide	Patversmes 26		
962	Rīga	Eco Baltija Vide	Patversmes 30 k-2		
963	Rīga	Eco Baltija Vide	Patversmes 6		
964	Rīga	Eco Baltija Vide	Prūšu iela 2b, Rimi		
965	Rīga	Eco Baltija Vide	Putnu iela 14 (kods: 5601 A)		
966	Rīga	Eco Baltija Vide	Rēznas iela 10 C, LU		
967	Rīga	Eco Baltija Vide	Riekstu 13/15, Rīga		
968	Rīga	Eco Baltija Vide	Rīgas pasažieru termināls, Eksporta 3a		

969	Rīga	Eco Baltija Vide	Rīvas iela 2		
970	Rīga	Eco Baltija Vide	RSAC „Mežciems”, Malienas iela 3		
971	Rīga	Eco Baltija Vide	Rūpniecības iela 27		
972	Rīga	Eco Baltija Vide	Rusova 2		
973	Rīga	Eco Baltija Vide	Rusova 26		
974	Rīga	Eco Baltija Vide	Rusova 30		
975	Rīga	Eco Baltija Vide	Salaspils iela 20 (Super Netto)		
976	Rīga	Eco Baltija Vide	Sarkandaugavas 23/4		
977	Rīga	Eco Baltija Vide	Sarkandaugavas 26		
978	Rīga	Eco Baltija Vide	Sarkandaugavas 33		
979	Rīga	Eco Baltija Vide	Sarkandaugavas 4/6		
980	Rīga	Eco Baltija Vide	Selgas ielas galā		
981	Rīga	Eco Baltija Vide	Skultes iela 2		
982	Rīga	Eco Baltija Vide	Sliežu 27/1,		
983	Rīga	Eco Baltija Vide	Sliežu 9a		
984	Rīga	Eco Baltija Vide	Somat AD, Granīta 26		
985	Rīga	Eco Baltija Vide	Stendera 17 a, b, c		
986	Rīga	Eco Baltija Vide	Tālvālža iela 1 B, LU		
987	Rīga	Eco Baltija Vide	Tvaika 14 pagalmā		
988	Rīga	Eco Baltija Vide	Tvaika 16 uz stūra		
989	Rīga	Eco Baltija Vide	Tvaika 28		
990	Rīga	Eco Baltija Vide	Tvaika 48/50 (pie konteineru laukuma)		
991	Rīga	Eco Baltija Vide	Tvaika 54/1 (pie konteineru laukuma)		
992	Rīga	Eco Baltija Vide	Tvaika 54/2		
993	Rīga	Eco Baltija Vide	Tvaika 7a, pretīm Aldarim		
994	Rīga	Eco Baltija Vide	Vecākos, pie terases, kur frontloder		
995	Rīga	Eco Baltija Vide	Vecmīlgravis, 1. Līnija 50, tel. 29458863		
996	Rīga	Eco Baltija Vide	Vecmīlgravis, 1. Līnija 54, tel. 29458863		
997	Rīga	Eco Baltija Vide	Vecmīlgravis, Kalngales iela 3		
998	Rīga	Eco Baltija Vide	Vecmīlgravis, Stiebru iela 1		
999	Rīga	Eco Baltija Vide	Veldres iela 32		
1000	Rīga	Eco Baltija Vide	Ventspils iela 2 (kods 2802A)		
1001	Rīga	Eco Baltija Vide	Vienības gatve 103 (Super Netto)		
1002	Rīga	Eco Baltija Vide	Vienības gatve 105, Statoil		
1003	Rīga	Eco Baltija Vide	Vienības gatve 109,		
1004	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura pr. 20		
1005	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura pr. 35		
1006	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura pr. 37 pie sporta laukuma.		
1007	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura pr. 85		
1008	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura prospekts 14		
1009	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura prospekts 12		
1010	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura prospekts 23		

1011	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura prospekts 41		
1012	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura prospekts 45		
1013	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura prospekts 53		
1014	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura prospekts 55 pie šķīrotajiem		
1015	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura prospekts 59		
1016	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura prospekts 61		
1017	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura prospekts 63		
1018	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura prospekts 71 pie 2 F-loaderiem		
1019	Rīga	Eco Baltija Vide	Viestura prospekts 75 pie SA		
1020	Rīga	Eco Baltija Vide	Zellu iela 8, LU		
1021	Rīga	Eco Baltija Vide	Ziepniekkalna iela 64		
1022	Valmiera	ZAAO	79	2	1
1023	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Stacijas 35	Valmiera, Dzelzceļa 5, ZAAO	
1024	Valmiera	ZAAO	Beātes 19, Dārza 6, Valmiera	Valmiera, Beātes 47, ZAAO	
1025	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Pauku 1		
1026	Valmiera	ZAAO	Rūpniecības 38, Valmiera		
1027	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Rūpniecības 38- pie veikala		
1028	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Stacijas 2		
1029	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Tālavas iela -pie transformatora		
1030	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Apiņa 33		
1031	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Pilātu-Loku krust.		
1032	Valmiera	ZAAO	Brīvības,Beverīnas krust., Valmiera		
1033	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Jaunā -Šķūņu krust.		
1034	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Sporta-Mujānu-Straupes krust.		
1035	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Imantas-Viršu krust.		
1036	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Rīgas 87		
1037	Valmiera	ZAAO	Ausekļa 25a, Valmiera		
1038	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Ausekļa 25		
1039	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Ausekļa 29		
1040	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Zvaigžņu 4		
1041	Valmiera	ZAAO	Valmiera, L.Paegles 40		
1042	Valmiera	ZAAO	Dārza 13, Valmiera		
1043	Valmiera	ZAAO	Stacijas 22, Valmiera		
1044	Valmiera	ZAAO	Meža 2a, Valmiera		
1045	Valmiera	ZAAO	Stacijas 27, Valmiera		
1046	Valmiera	ZAAO	Gaujas 10,13, Valmiera		
1047	Valmiera	ZAAO	L.Laicena 12, Valmiera		
1048	Valmiera	ZAAO	Annas 2, Valmiera		
1049	Valmiera	ZAAO	Apiņa 3, Rīgas 20 Valmiera		
1050	Valmiera	ZAAO	Loku – Vienības – Rūjienas ielu krust., Valmiera		

1051	Valmiera	ZAAO	Diakonāta 13, Gaujas 2, Valmiera		
1052	Valmiera	ZAAO	Beātes 13, Valmiera		
1053	Valmiera	ZAAO	K.Baumņa iela 2,4, Valmiera		
1054	Valmiera	ZAAO	Stacijas 15, Valmiera		
1055	Valmiera	ZAAO	Zvejnieku 13, Valmiera		
1056	Valmiera	ZAAO	Baložu 20,Ausekļa krust., Valmiera		
1057	Valmiera	ZAAO	Rīgas 3,5,5a, Valmiera		
1058	Valmiera	ZAAO	Jumaras 195 I,II, Valmieras		
1059	Valmiera	ZAAO	Apiņa 14, Valmiera		
1060	Valmiera	ZAAO	A.Upīša 5, Valmiera		
1061	Valmiera	ZAAO	Raiņa 4, Valmiera		
1062	Valmiera	ZAAO	Valkas 1, Valmiera		
1063	Valmiera	ZAAO	L.Laicena 9;13;15, Valmiera		
1064	Valmiera	ZAAO	Purva 11,13, Valmiera		
1065	Valmiera	ZAAO	Gaides 1, Valmiera		
1066	Valmiera	ZAAO	Annas 4.6.8.Upīša 17b,Graudu 6a, Valmiera		
1067	Valmiera	ZAAO	Apiņa 18, 22, Valmiera		
1068	Valmiera	ZAAO	Apiņa 2, Valmiera		
1069	Valmiera	ZAAO	Ausekļa 29,Vaidavas 7, Baloža 20, Valmiera		
1070	Valmiera	ZAAO	Beātes 25,25a, Valmiera		
1071	Valmiera	ZAAO	Brīvības ielas galā , Valmiera		
1072	Valmiera	ZAAO	Stacijas 45, Valmiera		
1073	Valmiera	ZAAO	Stacijas 28, Valmiera		
1074	Valmiera	ZAAO	Stacijas 16,18, Valmiera		
1075	Valmiera	ZAAO	Rubenes 34,36,Valmiera		
1076	Valmiera	ZAAO	Rīgas 26,28, Valmiera		
1077	Valmiera	ZAAO	Pārgaujas 10, Valmiera		
1078	Valmiera	ZAAO	Nākotnes 2 , Valmiera		
1079	Valmiera	ZAAO	Marijas 8, Valmiera		
1080	Valmiera	ZAAO	G.Apiņa 6,8,10, Valmiera		
1081	Valmiera	ZAAO	Cēsu 35, Valmiera		
1082	Valmiera	ZAAO	V.Baloža iela 22 1,2,3 korp., Valmiera		
1083	Valmiera	ZAAO	Rūpniecības 34, Valmiera		
1084	Valmiera	ZAAO	Imantas-Mednieku krustojums, Valmiera		
1085	Valmiera	ZAAO	Rīgas 58, Valmiera		
1086	Valmiera	ZAAO	Rubenes -Annas krust.,Valmiera		
1087	Valmiera	ZAAO	A.Upīša 1b, Garā 2, Valmiera		
1088	Valmiera	ZAAO	Dārza 6, Valmiera		
1089	Valmiera	ZAAO	Garā 12, Vītola 1, Valmiera		
1090	Valmiera	ZAAO	Rubenes 45, Valmiera		
1091	Valmiera	ZAAO	Gaides 2, Valmiera		
1092	Valmiera	ZAAO	Āžkalna Nami, Valmiera		

1093	Valmiera	ZAAO	Ganību 3, Valmiera, no Mālu ielas		
1094	Valmiera	ZAAO	A. Upīša 9, Valmiera		
1095	Valmiera	ZAAO	Siguldas 9a, 11, Valmiera		
1096	Valmiera	ZAAO	Garā 11, Valmiera		
1097	Valmiera	ZAAO	Baumaņa 3, Valmiera		
1098	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Sporta 2-stadions		
1099	Valmiera	ZAAO	Valmiera,Daliņa 6 - pludmale		
1100	Valmiera	ZAAO	Gredzena, Ošu krust., Valmiera		
1101	Valmiera	ZAAO	Valmiera, Rīgas 91		
1102	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	41	2	2
1103	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Aleksandra iela 17, Ventspils	Siguldas iela 8a, Ventspils	
1104	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Aleksandra iela 9, Ventspils	Jēkaba iela 47, Ventspils	
1105	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Bērzu iela 55, Ventspils		
1106	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Brīvības iela 21, Ventspils		
1107	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Brīvības iela 39, Ventspils		
1108	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Brīvības iela 33/35, Ventspils		
1109	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Celtnieku iela 6, Ventspils		
1110	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Dienvidmols, Ventspils		
1111	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Ganību iela 22/24, Ventspils		
1112	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Inženieru iela 77, Ventspils		
1113	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Inženieru iela 95/97/99, Ventspils		
1114	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Jahtu osta, Ventspils		
1115	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Ostas iela pie "Hercoga Jēkaba" pieturas, Ventspils		
1116	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Ostas iela stāvlaukums, Ventspils		
1117	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Lauku iela 5, Ventspils		
1118	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Lielais pr. 19, Ventspils		
1119	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Lielais pr. 3/5, Ventspils		
1120	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Lielais pr. 32, Ventspils		
1121	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Lielais pr. 35, Ventspils		
1122	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Lielais pr. 67, Ventspils		
1123	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Lielais pr.18, Ventspils		
1124	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	P. Stradiņa iela 11, Ventspils		
1125	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Pētera iela 32, Ventspils		
1126	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Pludmale, Ventspils		
1127	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	J. Poruka iela 11, Ventspils		
1128	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	J. Poruka iela 16, Ventspils		
1129	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Rindas iela 46/48, Ventspils		
1130	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Robežu iela 202a, Ventspils		
1131	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Saldus iela 3, Ventspils		
1132	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Sarkanmuižas d. 13, Ventspils		

1133	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Sarkanmuižas d. 18, Ventspils		
1134	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Sarkanmuižas d. 7, Ventspils		
1135	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Saules iela 106, Ventspils		
1136	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Saules iela 35, Ventspils		
1137	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Saules iela 7, Ventspils		
1138	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Siguldas iela 22, Ventspils		
1139	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Siguldas iela 23;25, Ventspils		
1140	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Siguldas iela 27, Ventspils		
1141	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Siguldas/Tārgales iela 67, Ventspils		
1142	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Talsu iela 58, Ventspils		
1143	Ventspils	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Talsu iela 64, Ventspils		
1144	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	14	0	0
1145	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Ādažu 26a		
1146	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Ādažu vsk, Gaujas iela 30		
1147	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Alderī		
1148	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Baltezers, Kapi		
1149	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Draudzības un Jaunkūlu ielu krust.		
1150	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Garkalne, Ozolu māja (daudzīvokļu mājas)		
1151	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Kadaga, Katlu māja		
1152	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Luksti, pie atīrīšanas iekārtām		
1153	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Muižas ielā, iepretim vetaptiekai		
1154	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Pasta iela 6		
1155	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Pasta un Pirmās ielas krust.		
1156	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Pirmā iela 21		
1157	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Pirmā iela 26		
1158	Ādažu novads	Eco Baltija Vide	Upmlas, pie iebrauktuves ciematā		
1159	Aglonas novads	DOVA	10	0	1
1160	Aglonas novads	DOVA	Daugavpils 4, Aglona		
1161	Aglonas novads	DOVA	Daugavpils 6, Aglona		
1162	Aglonas novads	DOVA	Cirīšu 1a, Aglona		
1163	Aglonas novads	DOVA	Cirīšu 2, Aglona		
1164	Aglonas novads	DOVA	Jaudzemu 2, Aglona		
1165	Aglonas novads	DOVA	Jaudzemu 5a, Aglona		
1166	Aglonas novads	DOVA	Rušonas 5, Jaunaglona		
1167	Aglonas novads	DOVA	Rušonas 11, Jaunaglona		
1168	Aglonas novads	DOVA	s. Ezera Ukini, Aglonas pag. (ZOTI)		
1169	Aglonas novads	DOVA	Somersetas 11a, Aglona (DUS VIRŠI A)		
1170	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	13	1	
1171	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	Aizkraukle, Jaunceltnes 45	Jaunceltnes iela 9, Aizkraukle	
1172	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	Aizkraukle, Bērzu iela 12		
1173	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	Aizkraukle, Bērzu iela 6		

1174	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	Aizkraukle, Bērzu iela 8		
1175	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	Aizkraukle, Spīdolas iela 10		
1176	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	Aizkraukle, Gaismas iela 8		
1177	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	Aizkraukle, Spīdolas iela 5		
1178	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	Aizkraukle, Spīdolas iela 7		
1179	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	Aizkraukle, Lāčplēša 35		
1180	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	Aizkraukle, Lāčplēša iela 25		
1181	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	Aizkraukle, Lāčplēša iela 37		
1182	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	Aizkraukle, Maurēnu iela 4		
1183	Aizkraukles novads	Aizkraukles KUK	Aizkraukle, Jaunceltnes 39		
1184	Aizputes novads	Eko Kurzeme	20	0	0
1185	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes novads, Kazdangas pag., Ganību gatve 7,		
1186	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Kazdangas pag., Valāta, Bērzu Gatve 5		
1187	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Kazdangas pag., Bojas		
1188	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Kazdangas pag., Tebras		
1189	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Aizputes pag., Rokasbirze, Ziedu iela 3		
1190	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Aizputes pag., Kūdra, Kalnu iela 5		
1191	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Kalvenes pag., Skolas iela 10		
1192	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Cīravas pag., Cīravas tautas nams		
1193	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Cīravas pag., Ozoli		
1194	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Lažas pag., Tiltiņi		
1195	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Aizpute, Austrumu 1/Ceriņu 29A		
1196	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Aizpute, Robežu 23/ Robežu 25		
1197	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Aizpute, Avotu 8/8A/10		
1198	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Aizpute, Lažas 7A/8A		
1199	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Aizpute, starp Saules 5 un Raiņa bulv.5		
1200	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizpute nov., Aizpute, Cepļa iela 3,		
1201	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Aizpute, Jelgavas 11/13		
1202	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Aizpute, Katoļu 1		
1203	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Aizpute, Atmodas iela 22		
1204	Aizputes novads	Eko Kurzeme	Aizputes nov., Aizpute, Ezera iela 5		
1205	Aknīstes novads	Eko Latgale	0	0	
1206	Aknīstes novads	Eko Latgale			
1207	Alojas novads	ZAAO	11	1	1
1208	Alojas novads	ZAAO	Centra laukums, Ungurpils, Alojas l.t.	Aloja, Rīgas 5,	
1209	Alojas novads	ZAAO	Kluba 11, Aloja		
1210	Alojas novads	ZAAO	Kluba 6, Aloja (Kalēju 3a)		

1211	Alojas novads	ZAAO	Skolas 6, Aloja		
1212	Alojas novads	ZAAO	Lidlauka-Brīvības kr., Aloja		
1213	Alojas novads	ZAAO	Puikule, Ābeļu-Stacijas kr., Brīvēmnieku p.		
1214	Alojas novads	ZAAO	Ozolmuiža,lauk.pie veik. "Ciprese", Brīvēmnieku p.		
1215	Alojas novads	ZAAO	Lielā 9, Staicele		
1216	Alojas novads	ZAAO	Skolas-Planču kr., Staicele		
1217	Alojas novads	ZAAO	Lielā 6, Staicele		
1218	Alojas novads	ZAAO	Vilzēni, Kalnāres, Braslavas p.-pie pag.pad.		
1219	Alsungas novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	0	1	0
1220	Alsungas novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts		Ziedlejas 3, Alsunga, Alsungas novads	
1221	Alūksnes novads	Rūpe	42	0	0
1222	Alūksnes novads	Rūpe	Glika iela 10, Alūksne		
1223	Alūksnes novads	Rūpe	Glika ielas sarkano līniju josla, Alūksne		
1224	Alūksnes novads	Rūpe	Ošu iela 5, Alūksne		
1225	Alūksnes novads	Rūpe	Vidus iela 9, Alūksne		
1226	Alūksnes novads	Rūpe	Jāņkalna iela 53, Alūksne		
1227	Alūksnes novads	Rūpe	Cerību ielas sarkano līniju josla, Alūksne		
1228	Alūksnes novads	Rūpe	Merķeļa iela 19, Alūksne		
1229	Alūksnes novads	Rūpe	Laurencenes iela, Alūksne		
1230	Alūksnes novads	Rūpe	Vidusskola, Kanaviņu iela 14, Alūksne		
1231	Alūksnes novads	Rūpe	Augusta ielas sarkano līniju zona, Alūksne		
1232	Alūksnes novads	Rūpe	Dārza iela 11, Alūksne		
1233	Alūksnes novads	Rūpe	Torņa iela 13/15, Alūksne		
1234	Alūksnes novads	Rūpe	Pils iela 36, Alūksne		
1235	Alūksnes novads	Rūpe	Apes iela, Alūksne		
1236	Alūksnes novads	Rūpe	Sākumskola, Lielā Ezera iela, Alūksne		
1237	Alūksnes novads	Rūpe	Veclaicenes pagasts, Alūksnes novads		
1238	Alūksnes novads	Rūpe	Mārupes pagasts, Alūksnes novads		
1239	Alūksnes novads	Rūpe	Malienas pagasts, Alūksnes novads		
1240	Alūksnes novads	Rūpe	Liepna pagasts, Alūksnes novads		
1241	Alūksnes novads	Rūpe	Annas pagasts, Alūksnes novads		
1242	Alūksnes novads	Rūpe	Jaunalūksne, Alūksnes novads		
1243	Alūksnes novads	Rūpe	Kalnecmpju pagasts, Alūksnes novads		
1244	Alūksnes novads	Rūpe	Zeltiņu pagasts, Alūksnes novads		
1245	Alūksnes novads	Rūpe	Pededzes pagasts, Alūksnes novads		
1246	Alūksnes novads	Rūpe	Mārkalnes pagasts, Alūksnes novads		
1247	Alūksnes novads	Rūpe	Ziemeru pagasts, Alūksnes novads		
1248	Alūksnes novads	Rūpe	Alsviķu pagasts, Alūksnes novads		
1249	Alūksnes novads	Rūpe	Ilzenes pagasts, Alūksnes novads		
1250	Alūksnes novads	Rūpe	Jaunannas pagasts, Alūksnes novads		

1251	Alūksnes novads	Rūpe	Jaunlaicenes pagasts, Alūksnes novads		
1252	Alūksnes novads	Rūpe	Rubene, Ziemeļu pagasts, Alūksnes novads		
1253	Alūksnes novads	Rūpe	Merķeļa iela 20, Alūksne		
1254	Alūksnes novads	Rūpe	Starutiņi, Alsviķu pagasts, Alūksnes novads		
1255	Alūksnes novads	Rūpe	Lāčplēša iela1, Alūksne		
1256	Alūksnes novads	Rūpe	Brīvības iela 6, Alūksne		
1257	Alūksnes novads	Rūpe	Pils iela 21, Alūksne		
1258	Alūksnes novads	Rūpe	Gulbenes iela, Alūksne		
1259	Alūksnes novads	Rūpe	Brūža iela 1, Alūksne		
1260	Alūksnes novads	Rūpe	Slimnīca, Alūksne		
1261	Alūksnes novads	Rūpe	Jāņkalniņš		
1262	Alūksnes novads	Rūpe	SIA Valdis		
1263	Alūksnes novads	Rūpe	Aluksnes RCU		
1264	Amatas novads	ZAAO	16	0	1
1265	Amatas novads	ZAAO	Lauk.pie veikala,Gikši, Amatas nov. - stikls		
1266	Amatas novads	ZAAO	Zvārtas 5a, Līvi, Amatas nov.		
1267	Amatas novads	ZAAO	Līvi, Zvārtas 5, Amatas nov.		
1268	Amatas novads	ZAAO	Līvi, Zvārtas 1,3, Amatas nov.		
1269	Amatas novads	ZAAO	Kārļi, lauk.pie veikala, Drabešu p.		
1270	Amatas novads	ZAAO	Ierīki-centrā pie veikala, Amatas novads		
1271	Amatas novads	ZAAO	Bille, aiz veikala lauk., Amatas nov.		
1272	Amatas novads	ZAAO	Amatas nov, Bille 5		
1273	Amatas novads	ZAAO	Lauk.pie veik.Saime BJ, Skujenes p.		
1274	Amatas novads	ZAAO	Niedru 2, Nītaures p.		
1275	Amatas novads	ZAAO	Ierīki, DUS "Dzirnakmeņi"- TIC		
1276	Amatas novads	ZAAO	Līvi, Agra ciems, AP stāvvietā, Drabešu p.		
1277	Amatas novads	ZAAO	Kārļi, Kārļu muiža, Amatas novads		
1278	Amatas novads	ZAAO	Amatciems, Rūķi, Amatas pag.		
1279	Amatas novads	ZAAO	Saulkrasti, Drabešu pag.		
1280	Amatas novads	ZAAO	Kooperatīvi, Zaubes pag. - stikls		
1281	Apes novads	ZAAO	8	1	1
1282	Apes novads	ZAAO	Dzirnavu 2, Ape	Ape, „Druvas”,	
1283	Apes novads	ZAAO	Robežu 6, Ape		
1284	Apes novads	ZAAO	Laukums uz estrādi, Gaujienas pag.		
1285	Apes novads	ZAAO	Lauk.pie internātpamatskolas, Gaujienas p.		
1286	Apes novads	ZAAO	Laukums pie pag.pad. Vīrešu p.		
1287	Apes novads	ZAAO	Robežnieki, Gaujienas pag.		
1288	Apes novads	ZAAO	Laukums pie sporta bāzes, Trapenes p.		
1289	Apes novads	ZAAO	Lauk.pie Sīkšņu skolas, Vīrešu p.		
1290	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	13	0	0
1291	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	Oskara Kalpaka 2A, Auce		
1292	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	Pļavas iela 2, Auce		

1293	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	Raiņa iela 33A, Auce		
1294	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	Tehnikas iela 4, Auce		
1295	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	Jura Mātera iela 13, Auce		
1296	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	Vītiņu iela 19., 19 A, Auce		
1297	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	Īles pagasta centrs, Auces novads		
1298	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	Lielaucē pagasta centrs, Auces novads		
1299	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	Vītiņu pagasts, Ķeule, Auces novads		
1300	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	Vītiņu pagasta centrs, Auces novads		
1301	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	Rūpniecības iela, Bēnes pagasts, Auces novads		
1302	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	Ezera iela, Bēnes pagasts, Auces novads		
1303	Auces novads	Auces komunālie pakalpojumi	Jelgavas iela, Bēnes pagasts, Auces novads		
1304	Babītes novads	Eco Baltija Vide	11	0	0
1305	Babītes novads	Eco Baltija Vide	Beberi		
1306	Babītes novads	Eco Baltija Vide	Centra iela 2		
1307	Babītes novads	Eco Baltija Vide	Jurmalas ielā 17, stāvlaukumā pie Babītes vsk.		
1308	Babītes novads	Eco Baltija Vide	Laimdotas iela 1		
1309	Babītes novads	Eco Baltija Vide	Liepu aleja 15a, pie Elvi		
1310	Babītes novads	Eco Baltija Vide	Meistaru iela 2		
1311	Babītes novads	Eco Baltija Vide	Rīgas iela 2, Sella māja		
1312	Babītes novads	Eco Baltija Vide	Rīgas iela 8, Elvi stāvlaukumā		
1313	Babītes novads	Eco Baltija Vide	Rožu iela 6 pie daudzdz. mājām, pie esošajiem kontr.		
1314	Babītes novads	Eco Baltija Vide	Sila iela 1, pie daudzdz. mājām, pie esošajiem kontr.		
1315	Babītes novads	Eco Baltija Vide	Spuņciema ielā, pie daudzdzīvokļu mājas "Papardes"		
1316	Baldones novads	Ogres SIA Marss	5	1	1
1317	Baldones novads	Ogres SIA Marss	"Kakiši" (Bērnu soc. aprūpes centrs)	Baldone, Rīgas iela 27	
1318	Baldones novads	Ogres SIA Marss	Iecavas 2 (jaunais skolas korpus)		
1319	Baldones novads	Ogres SIA Marss	Tirgus laukums		
1320	Baldones novads	Ogres SIA Marss	"Kļaviņas" (Pulkarne)		
1321	Baldones novads	Ogres SIA Marss	Riekstukalns (Dzīvnieku patversme "Mežavairogi")		
1322	Baltinavas novads	ZAAO	2	0	1
1323	Baltinavas novads	ZAAO	Kārsavas 16, Baltinava - pie domes		
1324	Baltinavas novads	ZAAO	Kārsavas 22, Baltinava - pie vidussk.		
1325	Balvu novads	ZAAO	40	1	1
1326	Balvu novads	ZAAO	Mieriņi, Vīksnas p.- pie pag.pad.	Balvi, Ezera 3	
1327	Balvu novads	ZAAO	Saulstari, Balvu pag. - Naudaskalns- pie tautas n.		
1328	Balvu novads	ZAAO	Pārūpes ielā pie internātskolas, Tilžas p.		
1329	Balvu novads	ZAAO	Pagastmāja, Lazdulejas p.		
1330	Balvu novads	ZAAO	Balvu 15, Kubulu p.- pie pag.pad.		

1331	Balvu novads	ZAAO	Jaunatnes 3, Krišjāņu p.- pie pag.pad.		
1332	Balvu novads	ZAAO	Bērzu-Pļavas krust., Bērzkālnes p.		
1333	Balvu novads	ZAAO	Grūšļevas ciems, Briežuciema p.-lauk.pie daudz,m.		
1334	Balvu novads	ZAAO	Sporta iela, Vectilžas p., lauk pie sporta centra		
1335	Balvu novads	ZAAO	Bērzpils p., Dārza 25a- saieta nams - stikls		
1336	Balvu novads	ZAAO	Dārza 25a, Bērzpils p. - pie saieta nama		
1337	Balvu novads	ZAAO	Raiņa 15, Tilžas p.- pie vidusskolas		
1338	Balvu novads	ZAAO	Brīvības 55, Tilžas p.- pie doktorāta		
1339	Balvu novads	ZAAO	Stacijas 1,3, Balvi		
1340	Balvu novads	ZAAO	Ezera 28, Balvi		
1341	Balvu novads	ZAAO	Vidzemes 24, Balvi		
1342	Balvu novads	ZAAO	Tirgus 1a, Balvi		
1343	Balvu novads	ZAAO	Teātra 1, Balvi		
1344	Balvu novads	ZAAO	Tautas 4, Balvi		
1345	Balvu novads	ZAAO	Pilsoņu 31, Balvi		
1346	Balvu novads	ZAAO	Bērzpils 14, Balvi		
1347	Balvu novads	ZAAO	Bērzpils 50, Balvi		
1348	Balvu novads	ZAAO	Bērzpils 6, Balvi		
1349	Balvu novads	ZAAO	Brīvības 59, Balvi		
1350	Balvu novads	ZAAO	Brīvības 68, Balvi		
1351	Balvu novads	ZAAO	Brīvības 70, Balvi		
1352	Balvu novads	ZAAO	Dārza 8, Balvi		
1353	Balvu novads	ZAAO	Daugavpils 69, Balvi		
1354	Balvu novads	ZAAO	Ezera 16, Balvi		
1355	Balvu novads	ZAAO	Ezera 41, Balvi		
1356	Balvu novads	ZAAO	Ezera 42, Balvi		
1357	Balvu novads	ZAAO	Raiņa 40, Balvi		
1358	Balvu novads	ZAAO	Raiņa 41, Balvi		
1359	Balvu novads	ZAAO	Raiņa 54, Balvi		
1360	Balvu novads	ZAAO	Stacijas 15, Balvi		
1361	Balvu novads	ZAAO	Tautas 13, Balvi		
1362	Balvu novads	ZAAO	Tautas 16,18, Balvi		
1363	Balvu novads	ZAAO	Vidzemes 10a, Balvi		
1364	Balvu novads	ZAAO	Vidzemes 3a, Balvi		
1365	Balvu novads	ZAAO	Tautas 2b, Balvi		
1366	Bauskas novads	Vides serviss	108	1	0
1367	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Baznīcas iela 6	Biržu iela 8b, Bauska	
1368	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Bērzu iela 22 - "Dzirkstele"		
1369	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Biržu iela 8		
1370	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Biržu iela 10		
1371	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Ceriņu iela 2		

1372	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Dārza iela 3-Pil "Pasaulīte" filiāle		
1373	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Dārza iela 7/1 - Slimnīcas teritorija		
1374	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Dārza iela 9 - Bauskas 2.vidusskola		
1375	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Dārza iela 12		
1376	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Dārza iela 13c		
1377	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Dārza iela 14a		
1378	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Dārza iela 15		
1379	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Dārza iela 18		
1380	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Dārza iela 19		
1381	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Dārza iela 23		
1382	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Dārza iela 62		
1383	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Kareivju iela 3		
1384	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Krasta iela 2, Pludmale-vasaras sezonā		
1385	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Mēmeles iela 10		
1386	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Mēmeles iela 11		
1387	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Pārupes iela 7 - "Aizupe A"		
1388	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Pilskalna iela 51		
1389	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Pionieru iela 1		
1390	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Plūdoņa iela 58		
1391	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Plūdoņa iela 60 - Pil "Zīlīte"		
1392	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Pļavu iela 2		
1393	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Pļavu iela 4		
1394	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Pļavu iela 8		
1395	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Pasta iela 7		
1396	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Rīgas iela 32 - Bauskas pamatskola		
1397	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Rīgas iela 64 b		
1398	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Rīgas iela 71		
1399	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Rīgas iela 75a		
1400	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Salātu iela 10		
1401	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Salātu iela 16/18		
1402	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Salātu iela 21		
1403	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Salātu iela 22		
1404	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Salātu iela 33		
1405	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Salātu iela 8; Dārza iela 9a		
1406	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Saules dārzs		
1407	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Saules iela 8 - Pil "Pasaulīte"		
1408	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Skolas iela 15		
1409	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Slimnīcas iela 1		
1410	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Stacijas iela 5		
1411	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Upes iela 3		
1412	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Upmalas iela 5 - Mūzikas skola		
1413	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Uzvaras iela 3		

1414	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Uzvaras iela 6		
1415	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Uzvaras iela 9		
1416	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Uzvaras iela 10 - Bauskas Valsts ģimnāzija		
1417	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Vītoli iela 2		
1418	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Vītoli iela 6 & 8		
1419	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Vītoli iela 10		
1420	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Zajā iela 11		
1421	Bauskas novads	Vides serviss	Bauska, Zajā iela 21		
1422	Bauskas novads	Vides serviss	Brunavas pagasts, Ērgļi		
1423	Bauskas novads	Vides serviss	Brunavas pagasts, Grenctāle		
1424	Bauskas novads	Vides serviss	Brunavas pagasts, Mežgaļu pamatskola		
1425	Bauskas novads	Vides serviss	Brunavas pagasts, Tunkūni		
1426	Bauskas novads	Vides serviss	Ceraukstes pagasts, Ārce		
1427	Bauskas novads	Vides serviss	Ceraukstes pagasts, Kļavas		
1428	Bauskas novads	Vides serviss	Ceraukstes pagasts, Nameju iela 10		
1429	Bauskas novads	Vides serviss	Ceraukstes pagasts, Griķu pamatskola		
1430	Bauskas novads	Vides serviss	Ceraukstes pagasts, Janeikas		
1431	Bauskas novads	Vides serviss	Ceraukstes pagasts, Lejnieki		
1432	Bauskas novads	Vides serviss	Ceraukstes pagasts, Liellauki		
1433	Bauskas novads	Vides serviss	Ceraukstes pagasts, Mūsa, Centra 22		
1434	Bauskas novads	Vides serviss	Codes pagasts, Codes pamatskola		
1435	Bauskas novads	Vides serviss	Codes pagasts, Elektriķi 1		
1436	Bauskas novads	Vides serviss	Codes pagasts, Elektriķi 2		
1437	Bauskas novads	Vides serviss	Codes pagasts, Elektriķi 3		
1438	Bauskas novads	Vides serviss	Codes pagasts, Jauncode, Draudzības iela 3		
1439	Bauskas novads	Vides serviss	Codes pagasts, Jauncode, Dreņģerkalna iela 43		
1440	Bauskas novads	Vides serviss	Dāviņu pagasts, Dāviņi, Bauskas iela 7		
1441	Bauskas novads	Vides serviss	Gailiņu pagasts, Mūsa, Mūsas 1		
1442	Bauskas novads	Vides serviss	Gailiņu pagasts, Mūsa, Mūsas 3		
1443	Bauskas novads	Vides serviss	Gailiņu pagasts, Pāce		
1444	Bauskas novads	Vides serviss	Gailiņu pagasts, Pamūša		
1445	Bauskas novads	Vides serviss	Gailiņu pagasts, Uzvara, Dvaru garāžas		
1446	Bauskas novads	Vides serviss	Gailiņu pagasts, Uzvara, Uzvaras iela 12		
1447	Bauskas novads	Vides serviss	Gailiņu pagasts, Uzvara, Uzvaras iela 13		
1448	Bauskas novads	Vides serviss	Gailiņu pagasts, Uzvara, Uzvaras iela 15		
1449	Bauskas novads	Vides serviss	Gailiņu pagasts, Uzvara, Uzvaras iela 17		
1450	Bauskas novads	Vides serviss	Gailiņu pagasts, Mežāžu 4;6;7 māja		
1451	Bauskas novads	Vides serviss	Gailiņu pagasts, Uzvara, Uzvaras vidusskola		
1452	Bauskas novads	Vides serviss	Gailiņu pagasts, Brunavišķi, Brunavišķi 2		
1453	Bauskas novads	Vides serviss	Īslīces pagasts, Bērzkalni		
1454	Bauskas novads	Vides serviss	Īslīces pagasts, Bērzkalni, "SOS Kinderdorf"		

1455	Bauskas novads	Vides serviss	Īslīces pagasts, Rītausmas, Kultūras nams		
1456	Bauskas novads	Vides serviss	Īslīces pagasts, Lauku 6		
1457	Bauskas novads	Vides serviss	Īslīces pagasts, Lauku 8		
1458	Bauskas novads	Vides serviss	Īslīces pagasts, Lauku 9		
1459	Bauskas novads	Vides serviss	Īslīces pagasts, Lauku 21		
1460	Bauskas novads	Vides serviss	Īslīces pagasts, Lauktehnikas 15		
1461	Bauskas novads	Vides serviss	Īslīces pagasts, Lauktehnikas 17		
1462	Bauskas novads	Vides serviss	Īslīces pagasts, Lauktehnikas 20		
1463	Bauskas novads	Vides serviss	Īslīces pagasts, Bērzi, Kapkalna 1		
1464	Bauskas novads	Vides serviss	Īslīces pagasts, Bērzi, Īslīces vidusskola		
1465	Bauskas novads	Vides serviss	Īslīces pagasts, Bērzi, Pie pirts		
1466	Bauskas novads	Vides serviss	Mežotnes pagasts, Ceplis		
1467	Bauskas novads	Vides serviss	Mežotnes pagasts, Mežotne, māja Nr.18		
1468	Bauskas novads	Vides serviss	Mežotnes pagasts, Centrs, māja Nr.17		
1469	Bauskas novads	Vides serviss	Mežotnes pagasts, Internātvīdusskola		
1470	Bauskas novads	Vides serviss	Mežotnes pagasts, Mežotnes pamatskola		
1471	Bauskas novads	Vides serviss	Vecsaules pagasts, Jaunsaules pamatskola		
1472	Bauskas novads	Vides serviss	Vecsaules pagasts, Vecsaule		
1473	Bauskas novads	Vides serviss	Vecsaules pagasts, Ozolaine		
1474	Bauskas novads	Vides serviss	Vecsaules pagasts, Zvaigzne		
1475	Beverīnas novads	ZAAO	7	0	1
1476	Beverīnas novads	ZAAO	Kauguru p., Kauguru pamatskola iepakojums		
1477	Beverīnas novads	ZAAO	Roņi, Mūrmuiža, Kauguru pag.		
1478	Beverīnas novads	ZAAO	Centra laukums, Trikātas pag.		
1479	Beverīnas novads	ZAAO	Lauk.pie veikala Sprīdīši, Brenguļu p.		
1480	Beverīnas novads	ZAAO	Brenguļu p.,Lauk.pie sporta halles		
1481	Beverīnas novads	ZAAO	Kauguru p., Skaras		
1482	Beverīnas novads	ZAAO	Kauguru p., Centra laukums		
1483	Brocēnu novads	VAAO	11	1	1
1484	Brocēnu novads	VAAO	„Skvērs”, Brocēni, Brocēnu novads	Vibsteri, Remtes pag., Brocēnu nov..	
1485	Brocēnu novads	VAAO	Skolas iela 25, Brocēni, Brocēnu novads		
1486	Brocēnu novads	VAAO	Skolas iela 21a, Brocēni, Brocēnu novads		
1487	Brocēnu novads	VAAO	Laukumiņš, Brocēni, Brocēnu novads		
1488	Brocēnu novads	VAAO	Kalna iela, Brocēnu, Brocēnu novads		
1489	Brocēnu novads	VAAO	„Ainavas”, Gaiķu pagasts, Brocēnu novads		
1490	Brocēnu novads	VAAO	Blīdenes centrs, Centra daudzdzīvokļu mājas, Blīdenes pagasts, Brocēnu novads		
1491	Brocēnu novads	VAAO	„Stūri. Putni kūts”, Blīdenes pagasts, Brocēnu novads		
1492	Brocēnu novads	VAAO	„Centra darbnīcas”, Remtes pagasts, Brocēnu novads		

1493	Brocēnu novads	VAAO	Emburga, Bērzāju iela,Cieceres pagasts, Brocēnu novads		
1494	Brocēnu novads	VAAO	Oškalni, pie Draudzības ielas, Brocēnu novads		
1495	Burtnieku novads	ZAAO	19	0	1
1496	Burtnieku novads	ZAAO	Lauk.pie pagastmājas, Ēveles pagasts		
1497	Burtnieku novads	ZAAO	Centra laukums, Burtnieku pag.		
1498	Burtnieku novads	ZAAO	Alejas 3,5,7, Valmieras pag.		
1499	Burtnieku novads	ZAAO	Ozolu 2, Valmieras p.		
1500	Burtnieku novads	ZAAO	Dzirnavu 3,5, Valmieras p.		
1501	Burtnieku novads	ZAAO	Dzirnavu 19, Valmieras pag.		
1502	Burtnieku novads	ZAAO	Vecates p., lauk.aiz kult.nama		
1503	Burtnieku novads	ZAAO	Upes 22, Matīšu p.		
1504	Burtnieku novads	ZAAO	Viestura laukums 5, Valmieras pag.		
1505	Burtnieku novads	ZAAO	Valmieras pag.,Valmiermuiža 9		
1506	Burtnieku novads	ZAAO	Valmieras pag.,Valmiermuiža 2		
1507	Burtnieku novads	ZAAO	Valmieras pag.,Vanagu 5		
1508	Burtnieku novads	ZAAO	Valmieras pag.,Pionieru-Draudzības krust.		
1509	Burtnieku novads	ZAAO	Valmieras pag., "Avoti" - atpūtas bāze		
1510	Burtnieku novads	ZAAO	Līdzēni, "Kantoris", Rencēnu p.		
1511	Burtnieku novads	ZAAO	Valmieras 12, Rencēnu p.		
1512	Burtnieku novads	ZAAO	Matīšu p., pie veikala		
1513	Burtnieku novads	ZAAO	J. Vintēna -Jaunatnes krust., Burtnieku pag. - PET		
1514	Burtnieku novads	ZAAO	Rūpnieki 1,3,5,Valmieras pag.		
1515	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	19	0	0
1516	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Cīruļu iela 8 , Kalngale, Carnikavas novads		
1517	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Ludmilas Azārovas iela , Carnikava		
1518	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Stacijas iela 7, (Rīgas 18 pagalmā), Carnikava		
1519	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Tirgus laukums , Carnikavas novads		
1520	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Cīruļu iela 33 , Kalngale, Carnikavas novads		
1521	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Jūras iela 1(klubs) , Carnikava		
1522	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Jūras iela 15, Carnikava		
1523	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Jūras iela 3, Carnikava		
1524	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Jūras ielas galā autostāvvietā, Carnikava		
1525	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Kamenes, Garciems		
1526	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Mežciema iela 12, Mežciems		
1527	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Rīgas iela 12, Carnikava		
1528	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Serģu iela , Gauja		
1529	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Smilšu iela 1(stadions), Carnikava		
1530	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Tulpju iela 5, Carnikava		
1531	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Vanagu ielā pie dz/c autostāvvietā, Kalngale		
1532	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Ziemeļu iela 28, Lilaste		

1533	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Zvejnieku iela 7, Carnikava		
1534	Carnikavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Garupes iela 20, Garupe		
1535	Cēsu novads	ZAAO	65	2	1
1536	Cēsu novads	ZAAO	Vaives p., Krīvi, Bērzi 3	Cēsis, Lapsu 19, ZAAO	
1537	Cēsu novads	ZAAO	Vaives p., Krīvi-pie veikala	Cēsis, Bērzaines 31, ZAAO	
1538	Cēsu novads	ZAAO	Vaives p., Rīdzene-stāvlauk.		
1539	Cēsu novads	ZAAO	Vaives p., Mežmaļi		
1540	Cēsu novads	ZAAO	Vaives p., Rīdzene, Nākotnes iela		
1541	Cēsu novads	ZAAO	Vaives p., Rīdzene, Ezera 2		
1542	Cēsu novads	ZAAO	Vaives 2a, Cēsis		
1543	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Valmieras 2		
1544	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Valmieras 27		
1545	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Niniera iela -pie bērnu rotaļu laukuma		
1546	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Lenču-Oktobra krust.		
1547	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Gaujas iela-Elvi stāvlauk.		
1548	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Kungu iela		
1549	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Zvirbuļu-Ķiršu krust.		
1550	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Uzvaras bulvāris 24		
1551	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Piebalgas 18		
1552	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, L.Paegles 4		
1553	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, L.Paegles-Meža krust.		
1554	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Lapsu 23		
1555	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Poruka 23		
1556	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Viestura 8		
1557	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Līgatnes- Marijas krust.		
1558	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Raunas 7		
1559	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, L.Paegles 5		
1560	Cēsu novads	ZAAO	Bērzaines 36, Cēsis		
1561	Cēsu novads	ZAAO	Raiņa 14, Cēsis		
1562	Cēsu novads	ZAAO	Saules 19a,21b,Vaives 4,Vilku 5, Cēsis		
1563	Cēsu novads	ZAAO	Zvirbuļu 15,17,Cēsis		
1564	Cēsu novads	ZAAO	Zvirbuļu 3, Cēsis		
1565	Cēsu novads	ZAAO	Lenču 44c, Cēsis		
1566	Cēsu novads	ZAAO	Saules 8, Cēsis		
1567	Cēsu novads	ZAAO	Akmens 1, Cēsis		
1568	Cēsu novads	ZAAO	Akmens 3, Cēsis		
1569	Cēsu novads	ZAAO	Paegles 2,2a,2b, Cēsis		
1570	Cēsu novads	ZAAO	Māras 8, Cēsis		
1571	Cēsu novads	ZAAO	Turaidas 3, Cēsis		
1572	Cēsu novads	ZAAO	Zirņu 9, Cēsis		
1573	Cēsu novads	ZAAO	Bērzaines 28, Cēsis		

1574	Cēsu novads	ZAAO	Birzes 3, Cēsis		
1575	Cēsu novads	ZAAO	Em.Dārziņa 5, Cēsis		
1576	Cēsu novads	ZAAO	Ezera- Dzintara ielu krustojumā, Cēsis		
1577	Cēsu novads	ZAAO	Festivāla 44,Cēsis		
1578	Cēsu novads	ZAAO	Lenču 46,48, Cēsis		
1579	Cēsu novads	ZAAO	Lenču kv.,Cēsis		
1580	Cēsu novads	ZAAO	Loka 6, Cēsis		
1581	Cēsu novads	ZAAO	Pētera -Avotu ielu krustojumā, Cēsis		
1582	Cēsu novads	ZAAO	Rīgas 71,Zirņu 21,Cēsis		
1583	Cēsu novads	ZAAO	Saules 17a, Cēsis		
1584	Cēsu novads	ZAAO	Vilku 12, Cēsis		
1585	Cēsu novads	ZAAO	Loka 5, Cēsis		
1586	Cēsu novads	ZAAO	Akmens 2, Cēsis		
1587	Cēsu novads	ZAAO	Ziedu 14,16,18,Cēsis		
1588	Cēsu novads	ZAAO	Valmieras-Birzes kv.1,Cēsis		
1589	Cēsu novads	ZAAO	Valmieras-Birzes kv.3, Cēsis		
1590	Cēsu novads	ZAAO	Kovārņu 31, Cēsis		
1591	Cēsu novads	ZAAO	Viestura 10a, Cēsis		
1592	Cēsu novads	ZAAO	Līgatnes 5, Cēsis		
1593	Cēsu novads	ZAAO	Viestura 10, Cēsis		
1594	Cēsu novads	ZAAO	Kovārņu 33, Cēsis		
1595	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis, Gaujas 15		
1596	Cēsu novads	ZAAO	Festivāla 42, Cēsis		
1597	Cēsu novads	ZAAO	Uzvaras bulvāris 28, Cēsis		
1598	Cēsu novads	ZAAO	Cēsis,Valmieras 6-stadions		
1599	Cēsu novads	ZAAO	Paegles 8b, Caunas 8, Cēsis		
1600	Cēsu novads	ZAAO	Paegles 19, Cēsis		
1601	Cesvaines novads	ALBA	10	0	
1602	Cesvaines novads	ALBA	Cesvaine, Mazā stacijas iela 2		
1603	Cesvaines novads	ALBA	Cesvaine, Brīvības iela 3a		
1604	Cesvaines novads	ALBA	Cesvaine, Celtnieku iela 11		
1605	Cesvaines novads	ALBA	Cesvaine, Celtnieku iela		
1606	Cesvaines novads	ALBA	Cesvaine, Rīgas iela 7		
1607	Cesvaines novads	ALBA	Cesvaine, Dārzu iela 4		
1608	Cesvaines novads	ALBA	Cesvaine, A.Saulieša iela 9		
1609	Cesvaines novads	ALBA	Cesvaine, Pils iela 8		
1610	Cesvaines novads	ALBA	Cesvaine, Pils iela 2		
1611	Cesvaines novads	ALBA	Cesvaine, A.Saulieša iela 2c		
1612	Ciblas novads	ALLAS	0	0	0
1613	Ciblas novads	ALLAS			
1614	Dagdas novads	DOVA	8	0	1
1615	Dagdas novads	DOVA	Alejas 3a, Dagda		

1616	Dagdas novads	DOVA	Brīvības 3b, Dagda		
1617	Dagdas novads	DOVA	Brīvības 31a, Dagda		
1618	Dagdas novads	DOVA	Mičurina 3a, Dagda		
1619	Dagdas novads	DOVA	Pasta 35, Dagda		
1620	Dagdas novads	DOVA	Rēzeknes 4b, Dagda		
1621	Dagdas novads	DOVA	Brīvības 29, Dagda		
1622	Dagdas novads	DOVA	Daugavpils 19, Dagda		
1623	Daugavpils novads	Eko Latgale	24	1	
1624	Daugavpils novads	Eko Latgale	Stropi, Naujenes pag.	"Ciniši", Daugavpils nov. (AADSO)	
1625	Daugavpils novads	Eko Latgale	Stropi, Naujenes pag.		
1626	Daugavpils novads	Eko Latgale	Krauja, Naujenes pag.		
1627	Daugavpils novads	Eko Latgale	Krauja, Naujenes pag.		
1628	Daugavpils novads	Eko Latgale	Krauja, Naujenes pag.		
1629	Daugavpils novads	Eko Latgale	Bērnudarzs, Naujenes pag.		
1630	Daugavpils novads	Eko Latgale	Naujene, Naujenes pag.		
1631	Daugavpils novads	Eko Latgale	Naujene, Naujenes pag.		
1632	Daugavpils novads	Eko Latgale	Lociki, Naujenes pag.		
1633	Daugavpils novads	Eko Latgale	Celtnieks, Naujenes pag.		
1634	Daugavpils novads	Eko Latgale	Celtnieks, Naujenes pag.		
1635	Daugavpils novads	Eko Latgale	Kieģeļu iela 6, Kalkūne		
1636	Daugavpils novads	Eko Latgale	Kieģeļu iela 8, Kalkūne		
1637	Daugavpils novads	Eko Latgale	Kieģeļu iela 10, Kalkūne		
1638	Daugavpils novads	Eko Latgale	Pie pirts, Kalkūne		
1639	Daugavpils novads	Eko Latgale	Kalkūnes pag.		
1640	Daugavpils novads	Eko Latgale	Kalkūnes pag.		
1641	Daugavpils novads	Eko Latgale	Randene, Kalkūnes pag.		
1642	Daugavpils novads	Eko Latgale	Muitas iela, Kalkūnes pag.		
1643	Daugavpils novads	Eko Latgale	Demene, Demenes pag.		
1644	Daugavpils novads	Eko Latgale	Demene, Demenes pag.		
1645	Daugavpils novads	Eko Latgale	Kumbulji, Demenes pag.		
1646	Daugavpils novads	Eko Latgale	Zemgale, Demenes pag.		
1647	Daugavpils novads	Eko Latgale	Jāņuciems, Demenes pag.		
1648	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	46	2	0
1649	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Muldavas iela1, Dobeles	Spodriņas iela2, Dobeles,	
1650	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Muldavas iela 4, Dobeles	Zaļā iela 87d, Dobeles	
1651	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Kr.Valdemāra iela 3, Dobeles		
1652	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Krasta iela 9, Dobeles		
1653	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Meža prospekts, Dobeles		
1654	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Krasta iela 1a, Dobeles		
1655	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Skolas iela 10, Dobeles		

1656	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Skolas iela 16, Dobeļe		
1657	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Zaļā iela 44, Dobeļe		
1658	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Zaļā iela 21, Dobeļe		
1659	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Zaļā iela 5, Dobeļe		
1660	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Zaļa iela 29, Dobeļe		
1661	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Saules iela 3, Dobeļe		
1662	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Dainu iela 5, Dobeļe		
1663	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Dainu iela 10, Dobeļe		
1664	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Ausmas iela 27, Dobeļe		
1665	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Liepu iela 4b, Dobeļe		
1666	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Kooperācijas iela 9d, Dobeļe		
1667	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Austrumu iela 6a, Dobeļe		
1668	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Gaismas iela 1, Dobeļe		
1669	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Biksti, Bikstu pagasts		
1670	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Upenieki, Bikstu pagasts		
1671	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Līvi, Bikstu pagasts		
1672	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Zebrenes centrs, Zebrenes pagasts		
1673	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Oškalni, Zebrenes pagasta		
1674	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Ceriņu iela 1, Jaunbērze, Jaunbērzes pagasts		
1675	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Dārza iela, Jaunbērze, Jaunbērzes pagasts		
1676	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Ceriņu iela 5, Jaunbērze, Jaunbērzes pagasts		
1677	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Bērze, Bērzes pagasts		
1678	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Šķibe, Bērzes pagasts		
1679	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Miltiņi, Bērzes pagasts		
1680	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Krimūnas, Krimūnu pagasts		
1681	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Akācijas, Krimūnu pagasts		
1682	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Lejasstrazdi, Dobeles pagasts		
1683	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Lejasstrazdi 25, Dobeles pagasts		
1684	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Aizstrautnieki, Dobeles pagasts		
1685	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Gardene, Auru pagasts		
1686	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Aurī 1, Auru pagasts		
1687	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Aurī 2, Auru pagasts		
1688	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Ķirpēni, Auru pagasts		
1689	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Lielbērze, Auru pagasts		
1690	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Penkule, Penkules pagasts		
1691	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Apgulde, Naudītes pagasts		
1692	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Naudīte, Naudītes pagasts		
1693	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Annenieki, Annenieku pagasts		
1694	Dobeles novads	Dobeles komunālie pakalpojumi	Kaķenieki, Annenieku pagasts		
1695	Dundagas novads	Eco Baltija Vide		9	0
1696	Dundagas novads	Eco Baltija Vide	Brīvības iela 1a		
1697	Dundagas novads	Eco Baltija Vide	Meliorācijas sēta		

1698	Dundagas novads	Eco Baltija Vide	Kaļķi, Kaļķu ozoli		
1699	Dundagas novads	Eco Baltija Vide	Neveja, Nevejas skola		
1700	Dundagas novads	Eco Baltija Vide	Pāce, bijusi autobusu pietura		
1701	Dundagas novads	Eco Baltija Vide	Vīdālē Alusdarītava		
1702	Dundagas novads	Eco Baltija Vide	Pamatskola		
1703	Dundagas novads	Eco Baltija Vide	Stadions		
1704	Dundagas novads	Eco Baltija Vide	Pastnieki		
1705	Durbes novads	Eko Kurzeme	0	0	0
1706	Durbes novads	Eko Kurzeme			
1707	Engures novads	Eco Baltija Vide	20	0	
1708	Engures novads	Eco Baltija Vide	ceļš uz Apšuciema skolu		
1709	Engures novads	Eco Baltija Vide	Bērziems pie veikala "Vītoli"		
1710	Engures novads	Eco Baltija Vide	Ostas ielā (pie veikala "Vītoli")		
1711	Engures novads	Eco Baltija Vide	starp Skolas ielas 3 un 5		
1712	Engures novads	Eco Baltija Vide	Skolas iela 7 (Engures vidusskola)		
1713	Engures novads	Eco Baltija Vide	Jūras ielā (pie Engures kapiem)		
1714	Engures novads	Eco Baltija Vide	Ķesterciems, Daudzdzīvokļu mājas "Pionieri"		
1715	Engures novads	Eco Baltija Vide	Plieņciems, Plieņu ielā (pie izejas uz jūru		
1716	Engures novads	Eco Baltija Vide	Klapkalnciems, Kalna ielā (pie kapiem)		
1717	Engures novads	Eco Baltija Vide	Bigauņciems, Kraujas un Meža ielu krustojums		
1718	Engures novads	Eco Baltija Vide	Daķu ceļš		
1719	Engures novads	Eco Baltija Vide	Upes un Pīlādžu ielas krustojums		
1720	Engures novads	Eco Baltija Vide	Ziedu ielā pie Ezera ielas 1a		
1721	Engures novads	Eco Baltija Vide	Bigauņciems, pie mājām "Nemūnas"		
1722	Engures novads	Eco Baltija Vide	Ragaciems, Kuģukalna ielas galā pie mājām "Pārslas"		
1723	Engures novads	Eco Baltija Vide	Ragaciems, Bākas un Zvejnieku ielas krustojums		
1724	Engures novads	Eco Baltija Vide	Milzkalne, Centrs		
1725	Engures novads	Eco Baltija Vide	Rauda		
1726	Engures novads	Eco Baltija Vide	Dzelzceļa un Stacijas ielu krustojums		
1727	Engures novads	Eco Baltija Vide	Lapu un Draudzības ielu krustojums		
1728	Ērgļu novads	Vides pakalpojumu grupa	5	0	0
1729	Ērgļu novads	Vides pakalpojumu grupa	Blaumaņa iela 2a-2, Ērgļu pagasts		
1730	Ērgļu novads	Vides pakalpojumu grupa	Cēsu iela 8A, Ērgļu pagasts		
1731	Ērgļu novads	Vides pakalpojumu grupa	J. Grota iela 7-5, Ērgļu pagasts		
1732	Ērgļu novads	Vides pakalpojumu grupa	Oškalna iela 12-11, Ērgļu pagasts		
1733	Ērgļu novads	Vides pakalpojumu grupa	Rīgas iela 5, Ērgļu pagasts		
1734	Garkalnes novads	Eco Baltija Vide	7	0	0
1735	Garkalnes novads	Eco Baltija Vide	Garkalnes šos. 1		
1736	Garkalnes novads	Eco Baltija Vide	Langstiņi, Elenburgas 5, pie veikala galapunktā		
1737	Garkalnes novads	Eco Baltija Vide	Langstiņi, pie pludmales konteinera blakus, Krievupes iela		

1738	Garkalnes novads	Eco Baltija Vide	Padebeši		
1739	Garkalnes novads	Eco Baltija Vide	Upesciems, Irbenāju iela, Laukums pie Stadiona		
1740	Garkalnes novads	Eco Baltija Vide	Upesciems, Laukums pie Stadiona		
1741	Garkalnes novads	Eco Baltija Vide	Upesciems, Skolas 8, aiz Berģu skolas		
1742	Grobiņas novads	Eko Kurzeme	0	1	1
1743	Grobiņas novads	Eko Kurzeme			
1744	Grobiņas novads	Liepājas RAS		Grobiņas novads, Kivītes	
1745	Gulbenes novads	ALBA	62	1	0
1746	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Skolas iela 5/8	Litenes pagasts, Gulbenes novads, SAP "Kaudzītes"	
1747	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Blaumaņa iela 56A		
1748	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Līkā iela 21		
1749	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Līkā iela 10		
1750	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Lazdu iela 11/13		
1751	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Gaitnieku iela 1		
1752	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Diķa iela 1		
1753	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Brīvības iela 24		
1754	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Brīvības iela 16		
1755	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Brīvības iela 14		
1756	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Blaumaņa iela 1b		
1757	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Blaumaņa iela 1a		
1758	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Ābeļu iela 8		
1759	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Ābeļu iela 13		
1760	Gulbenes novads	ALBA	Gulbenes novads, Stāķi		
1761	Gulbenes novads	ALBA	Gulbenes novads, Šķieneri		
1762	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Skolas iela 10/12		
1763	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Skolas iela 5/9		
1764	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Skolas iela 5/2		
1765	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Skolas iela 5/1		
1766	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Nākotnes iela 4		
1767	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Nākotnes iela 2/8		
1768	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Nākotnes iela 2/5		
1769	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Viestura iela 26		
1770	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Viestura iela 20a		
1771	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Vidus iela 7		
1772	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Upes iela 2		
1773	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Rīgas iela 68A		
1774	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Rīgas iela 58		
1775	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Rīgas iela 51A		
1776	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, O. Kalpaka iela 70A		

1777	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, O. Kalpaka iela 49		
1778	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Nākotnes iela 2/3		
1779	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Nākotnes iela 2/1		
1780	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene Dīķa 1		
1781	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene Gaitnieku 1		
1782	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Ābeļu 13		
1783	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Ābeļu 8		
1784	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, O.Kalpaka 70A		
1785	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, O.Kalpaka 49		
1786	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene Rīgas iela 68A		
1787	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Rīgas iela 58		
1788	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Viestura 20A		
1789	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Līkā 21		
1790	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Līkā 10		
1791	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Brīvības 24		
1792	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Vidus iela 7		
1793	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Blaumaņa 1B		
1794	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Blaumaņa 1A		
1795	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene Lazdu 11/13		
1796	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Blaumaņa iela 56a		
1797	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Rīgas iela 51A		
1798	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene Brīvības iela 14		
1799	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Brīvības 16		
1800	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene Upes iela 2		
1801	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Skolas 5/1		
1802	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Nākotnes iela 4		
1803	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Nākotnes iela 2/8		
1804	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Nākotnes iela 2/5		
1805	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Nākotnes iela 2/3		
1806	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Nākotnes iela 2/1		
1807	Gulbenes novads	ALBA	Gulbene, Viestura 26		
1808	Iecavas novads	Dzīvokļu komunālā saimniecība	9	1	0
1809	Iecavas novads	Dzīvokļu komunālā saimniecība	Dārza iela 4	Edvarta Virzas iela 46	
1810	Iecavas novads	Dzīvokļu komunālā saimniecība	Skolas iela 2		
1811	Iecavas novads	Dzīvokļu komunālā saimniecība	Skolas iela 4		
1812	Iecavas novads	Dzīvokļu komunālā saimniecība	Edvarta Virzas iela 27		
1813	Iecavas novads	Dzīvokļu komunālā saimniecība	Tirgus iela 5		
1814	Iecavas novads	Dzīvokļu komunālā saimniecība	Rīgas iela 25a		
1815	Iecavas novads	Dzīvokļu komunālā saimniecība	Ozolu iela 11		
1816	Iecavas novads	Dzīvokļu komunālā saimniecība	Ozolu iela 15		
1817	Iecavas novads	Dzīvokļu komunālā saimniecība	Sila iela 8		
1818	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	13	1	1

1819	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	Dainu iela 1, 1a, 3	Ikšķīle, „Kaparāmuru karjers - Ezeri”	
1820	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	Kastaņu ielas galā, pretī Zīļu ielai		
1821	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	Lupīnu iela, kur stāvlaukums pie stadiona		
1822	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	Melioratoru iela 2; 4		
1823	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	Melioratoru iela 6		
1824	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	Melioratoru iela 8		
1825	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	Peldu iela 22		
1826	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	Rīgas iela 2		
1827	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	Skolas iela 2		
1828	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	Skolas iela 11, 13		
1829	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	Skolas iela 9		
1830	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	Stāvlaukums pie Ikšķīles Stacijas		
1831	Ikšķiles novads	Ogres SIA Marss	Stāvlaukums pie Ikšķīles Stacijas		
1832	Ilūkstes novads	Eko Latgale	9	0	0
1833	Ilūkstes novads	Eko Latgale	Ilūkste, Ilūkstes nov.		
1834	Ilūkstes novads	Eko Latgale	Ilūkste, Ilūkstes nov.		
1835	Ilūkstes novads	Eko Latgale	Dviete, Ilūkstes nov.		
1836	Ilūkstes novads	Eko Latgale	Bebrene, Ilūkstes nov.		
1837	Ilūkstes novads	Eko Latgale	Subate, Ilūkstes nov.		
1838	Ilūkstes novads	Eko Latgale	Eglaine, Ilūkstes nov.		
1839	Ilūkstes novads	Eko Latgale	Pašulīne, Ilūkstes nov.		
1840	Ilūkstes novads	Eko Latgale	Šedere, Ilūkstes nov.		
1841	Ilūkstes novads	Eko Latgale	Piļskalne, Ilūkstes nov.		
1842	Inčukalna novads	Clean R	3	0	0
1843	Inčukalna novads	Eco Baltija Vide	3	0	0
1844	Inčukalna novads	Eco Baltija Vide	Vangaži, Priežu iela 2		
1845	Inčukalna novads	Eco Baltija Vide	Vangaži, pretī garāžu kooperatīvam		
1846	Inčukalna novads	Eco Baltija Vide	Sorbas viesu nams (pie Sēnītes)		
1847	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	12	0	0
1848	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	Jaunjelgava, Lāčplēša iela 11		
1849	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	Jaunjelgava, Mednieku iela 4		
1850	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	Jaunjelgava, Liepu iela 17/24		
1851	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	Jaunjelgava, Oškalna iela 17		
1852	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	Sērenes pagasts, daudzdzīvokļu mājas "Gundegas"		
1853	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	Sērenes pagasts, Līvānu mājas "Intas"		
1854	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	Seces pagasts, "Katlumāja"		
1855	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	Staburaga pagasts, "Dainas 3"		
1856	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	Sunākstes pagasts, "Bērzi"		
1857	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	Sunākstes pagasts, "Ozollējas"		
1858	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	Daudzeses pagasts, "Katlumāja"		

1859	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	Daudzeses pagasts, "Pagastmāja"		
1860	Jaunjelgavas novads	Euro Concord A	Daudzeses pagasts, MRS māja 552		
1861	Jaunpiebalgas novads	ZAAO	6	1	1
1862	Jaunpiebalgas novads	ZAAO	Rūpniecības 1, Jaunpiebalgas pag.	Jaunpiebalgas p., Br.Kaudziņu 9,	
1863	Jaunpiebalgas novads	ZAAO	Mācītājmuiža, Jaunpiebalgas pag.		
1864	Jaunpiebalgas novads	ZAAO	Gaujas 27a, Jaunpiebalga		
1865	Jaunpiebalgas novads	ZAAO	Gaujas 2a, Jaunpiebalga		
1866	Jaunpiebalgas novads	ZAAO	Gaujas 29a, Jaunpiebalga		
1867	Jaunpiebalgas novads	ZAAO	Jūrnieki, Melbārži, Zosēnu p.		
1868	Jaunpils novads	Eco Baltija Vide	5	0	
1869	Jaunpils novads	Eco Baltija Vide	Jaunpils Vidusskola		
1870	Jaunpils novads	Eco Baltija Vide	Dailes		
1871	Jaunpils novads	Eco Baltija Vide	Aizvēji		
1872	Jaunpils novads	Eco Baltija Vide	Leveste, Leveste 2		
1873	Jaunpils novads	Eco Baltija Vide	Viesata Draudzības		
1874	Jēkabpils novads	Jēkabpils pakalpojumi	0	0	0
1875	Jēkabpils novads	Jēkabpils pakalpojumi			
1876	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	49	0	0
1877	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Draudzības iela 8 , Kalnciema		
1878	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Draudzības iela 12, Kalnciema		
1879	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Jaunības iela 1, Kalnciema		
1880	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Lietuvas iela 49, Elejas		
1881	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Parka iela 8, Elejas		
1882	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Skolas iela, Nākotnes ciemā, Glūdas		
1883	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Upes ielā, Zemgales ciematā, Glūdas		
1884	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Stalģene, "Upeskrasti", Jaunsvirlaukas		
1885	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Stalģenes skola, Jaunsvirlaukas		
1886	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Blukas-2, Jaunsvirlaukas		
1887	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Kraujas , Jaunsvirlaukas		
1888	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Sidrabe, Lielplatone		
1889	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Centrs 28, Lielplatone,		
1890	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Lielplatones SIS, Lielplatone		
1891	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Bērzu iela 1, Līvberzes		
1892	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Bērzu iela 3, Līvberzes		
1893	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Bērzu iela 7/9, Līvberzes		
1894	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Bērzu ielas garāžas, Līvberzes		
1895	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	J.Baloža iela/ Skolas iela 10, Līvberzes		
1896	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Jelgavas iela 12, Līvberzes		
1897	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Jelgavas iela 16, Līvberzes		
1898	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Jelgavas iela 19, Līvberzes		
1899	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Karsta/ Ziedu iela, Līvberzes		

1900	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Vārpa "Vārpas", Līvberzes		
1901	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Vārpas"Rīti", Līvberzes		
1902	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Vārpa "Cimāles", Līvberzes		
1903	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Sociālās palīdzības dienesta centrs "Vārpiņa", Līvberzes		
1904	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Lielvircavas centrs, Platone		
1905	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Poķu lauks, Platone		
1906	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Atspulgi, Platone		
1907	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Bērvircavas tautas nams, Sesavas		
1908	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Sesavas, Sesavas		
1909	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Sesavas katlu māja, Sesavas		
1910	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Parka iela 3A, Svētes		
1911	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Jēkabnieku ciems, Svētes		
1912	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Baloži, Svētes		
1913	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Valgundē, Valgundes		
1914	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Vītoļņos, Valgundes		
1915	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Tīreļos, Valgundes		
1916	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Ziedkalnes ciemats māju papardes un Vālodzes laukumā		
1917	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Vilces ciemats Austrumu iela 5 un Austrumu iela 9 laukumā		
1918	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Vilces pamatskola, Vilce		
1919	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Vircavas ciems, Vircava		
1920	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Oglaines ciems, Vircava		
1921	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Daudzīvokļu mājas "Milleri", Zaļenieki		
1922	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Pie mājām "Milleri 12", Zaļenieki		
1923	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Muižas "Kalpu ciemats", Zaļenieki		
1924	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Zaļenieku izglītības centrs, Zaļenieki		
1925	Jelgavas novads	Jelgavas novada KU	Zaļenieku arodividusskolas dienesta viesnīca, Zaļenieki		
1926	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	20	1	
1927	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Cēre Cēres skola	Daigones 20 (AAS Piejūra)	
1928	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Skolas iela 18		
1929	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Talsu iela 18a		
1930	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Valteru iela 7		
1931	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Abavas iela 34c		
1932	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Jelgavas iela 4a		
1933	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Kūrorta iela 7a		
1934	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Ozolu iela 11		
1935	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Zīļu iela 12		
1936	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Baznīcas iela 3		
1937	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Lielā iela 4a		

1938	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Uzvaras iela 20a		
1939	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Dārza iela 1		
1940	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Valteru iela 6		
1941	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Liepa Rūjas un Liepas ielu krustojums		
1942	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Matkule Dāres		
1943	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Valdeķi Valdeķu klubs		
1944	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Zemīte Zemītes pils		
1945	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Lazdas		
1946	Kandavas novads	Eco Baltija Vide	Skolas iela 9		
1947	Kārsavas novads	ALLAS	0	0	0
1948	Kārsavas novads	ALLAS			
1949	Kocēnu novads	ZAAO	30	0	1
1950	Kocēnu novads	ZAAO	Alejas 21, Kocēni		
1951	Kocēnu novads	ZAAO	Vaidavas p., Centra laukums		
1952	Kocēnu novads	ZAAO	Alejas 9a, Kocēnu pag.		
1953	Kocēnu novads	ZAAO	Alejas 13a(17), Kocēnu pag.		
1954	Kocēnu novads	ZAAO	Vaidavas p., Skolas 6		
1955	Kocēnu novads	ZAAO	Rubene, Nākotnes 5/7, Kocēnu p.		
1956	Kocēnu novads	ZAAO	Rubene, Kalna iela 6-daudz.m., Kocēnu pag.		
1957	Kocēnu novads	ZAAO	Vaidavas p., Ezera ielas stāvlaukums		
1958	Kocēnu novads	ZAAO	Vaidavas p., Skolas 1		
1959	Kocēnu novads	ZAAO	Renesanse-daudz.m., Kocēnu pag.		
1960	Kocēnu novads	ZAAO	Dauguļi, Saleskalni, Kocēnu pag.		
1961	Kocēnu novads	ZAAO	Dikļu p., Lazdas - daudz.m.		
1962	Kocēnu novads	ZAAO	Centra laukums, Dikļu p.		
1963	Kocēnu novads	ZAAO	Kocēnu p., Tožas, Laukums pie A.P.		
1964	Kocēnu novads	ZAAO	Beites, lauk.pie "RD būvnieks"-Kocēnu p. - iepak.		
1965	Kocēnu novads	ZAAO	Bērzaines p., Lazdas		
1966	Kocēnu novads	ZAAO	Bērzaines pag., Avotu 1		
1967	Kocēnu novads	ZAAO	Zilaiskalns, Valmieras 13		
1968	Kocēnu novads	ZAAO	Kocēnu p., A/P galapunkts		
1969	Kocēnu novads	ZAAO	Kocēnu p., Centra lauk.-pie TOP		
1970	Kocēnu novads	ZAAO	Vaidavas p., - pie veik."Jancis"		
1971	Kocēnu novads	ZAAO	Kocēnu p.Rubene- pie veikala		
1972	Kocēnu novads	ZAAO	Kocēnu pag.,Vecbrandeļi		
1973	Kocēnu novads	ZAAO	Zilākalna p., Kultūras 13/15		
1974	Kocēnu novads	ZAAO	Zilākalna p., Valmieras 7		
1975	Kocēnu novads	ZAAO	Kultūras 11, Zilaiskalns		
1976	Kocēnu novads	ZAAO	Zilākalna p., Valmieras 7- pie daudz.m.		
1977	Kocēnu novads	ZAAO	Zilākalna p., Imantas 12		
1978	Kocēnu novads	ZAAO	Kocēnu p.Valmieras 1, Rubene-pie sporta zāles		

1979	Kocēnu novads	ZAAO	Rubenes kapi, Kocēnu p.		
1980	Kokneses novads	Clean R	31	0	0
1981	Kokneses novads	Clean R	ALEJAS,IRŠU PAG,		
1982	Kokneses novads	Clean R	MADARAS,IRŠU PAG.,		
1983	Kokneses novads	Clean R	SPORTA HALLE,IRŠU PAG.,		
1984	Kokneses novads	Clean R	ATAUGAS,VECBEBRI,BEBRU PAG.,		
1985	Kokneses novads	Clean R	JASMĪNI,VECBEBRI,BEBRU PAG,		
1986	Kokneses novads	Clean R	VECBEBRU PTV,VECBEBRI,BEBRU PAG.,		
1987	Kokneses novads	Clean R	1905.gada 7,Sociālais dienests,		
1988	Kokneses novads	Clean R	Lāčplēša 7,Koknese,		
1989	Kokneses novads	Clean R	Melioratoru 1, Novada dome,		
1990	Kokneses novads	Clean R	Parka 27, Koknese,		
1991	Kokneses novads	Clean R	Vērenes 1, Dienas centrs,		
1992	Kokneses novads	Clean R	KAMENES-6,VECBEBRI,		
1993	Kokneses novads	Clean R	1905.gada 27,KOKNESE,		
1994	Kokneses novads	Clean R	1905.gada 51A,KOKNESE,		
1995	Kokneses novads	Clean R	BLAUMAŅA 30,KOKNESE,		
1996	Kokneses novads	Clean R	BLAUMAŅA 32,KOKNESE,		
1997	Kokneses novads	Clean R	BLAUMAŅA 6,KOKNESE,		
1998	Kokneses novads	Clean R	INDRĀŅU 7,KOKNESE,		
1999	Kokneses novads	Clean R	INDRĀŅU 8,KOKNESE,		
2000	Kokneses novads	Clean R	LIEPAS,BORMAŅI,		
2001	Kokneses novads	Clean R	PARKA 15,KOKNESE,		
2002	Kokneses novads	Clean R	PARKA 25,KOKNESE,		
2003	Kokneses novads	Clean R	TILTA 1,KOKNESE,		
2004	Kokneses novads	Clean R	UPES 2,KOKNESE,		
2005	Kokneses novads	Clean R	VĒRENES 4,KOKNESE,		
2006	Kokneses novads	Clean R	SAULES,VECBEBRI,		
2007	Kokneses novads	Clean R	LAIMDOTAS,KOKNESES PAG,		
2008	Kokneses novads	Clean R	BORMAŅU LĪVĀNU MĀJU CIEMS,		
2009	Kokneses novads	Clean R	1905 GADA 4A,KOKNESE,		
2010	Kokneses novads	Clean R	1905 GADA 64,KOKNESE,		
2011	Kokneses novads	Clean R	BORMAŅI,VEIKALS LATs,		
2012	Krāslavas novads	DOVA	37	1	1
2013	Krāslavas novads	DOVA	Aronsona 4, Krāslava	Indras 47, Krāslava	
2014	Krāslavas novads	DOVA	Aronsona 5, Krāslava		
2015	Krāslavas novads	DOVA	Aronsona 16, Krāslava		
2016	Krāslavas novads	DOVA	Aronsona 18, Krāslava		
2017	Krāslavas novads	DOVA	Artilērijas 1, Krāslava		
2018	Krāslavas novads	DOVA	Baznīcas 4, Krāslava		
2019	Krāslavas novads	DOVA	Ezera 2, Krāslava		
2020	Krāslavas novads	DOVA	Latgales 1, Krāslava		

2021	Krāslavas novads	DOVA	Raiņa 2, Krāslava		
2022	Krāslavas novads	DOVA	Raiņa 9, Krāslava		
2023	Krāslavas novads	DOVA	Raiņa 21, Krāslava		
2024	Krāslavas novads	DOVA	Rēzeknes 6, Krāslava		
2025	Krāslavas novads	DOVA	Rēzeknes 16, Krāslava		
2026	Krāslavas novads	DOVA	Rīgas 109, Krāslava		
2027	Krāslavas novads	DOVA	Rīgas 159, Krāslava		
2028	Krāslavas novads	DOVA	Vienības 30, Krāslava		
2029	Krāslavas novads	DOVA	Vienības 63, Krāslava		
2030	Krāslavas novads	DOVA	c. Ezerkalns, Krāslava		
2031	Krāslavas novads	DOVA	Meža kapi, Krāslava		
2032	Krāslavas novads	DOVA	Zirga ezers, Krāslava		
2033	Krāslavas novads	DOVA	Aronsona 8, Krāslava		
2034	Krāslavas novads	DOVA	Artilērijas 5, Krāslava		
2035	Krāslavas novads	DOVA	Brīvības 26, Krāslava		
2036	Krāslavas novads	DOVA	Celtnieku 2, Krāslava		
2037	Krāslavas novads	DOVA	Ezera 18, Krāslava		
2038	Krāslavas novads	DOVA	Kalēju 14, Krāslava		
2039	Krāslavas novads	DOVA	Latgales 9, Krāslava		
2040	Krāslavas novads	DOVA	N. Rancāna 4, Krāslava		
2041	Krāslavas novads	DOVA	N. Rancāna 14, Krāslava		
2042	Krāslavas novads	DOVA	Pils 5, Krāslava		
2043	Krāslavas novads	DOVA	Raiņa 25, Krāslava		
2044	Krāslavas novads	DOVA	Rēzeknes 43, Krāslava		
2045	Krāslavas novads	DOVA	Rēzeknes 51, Krāslava		
2046	Krāslavas novads	DOVA	Rīgas 110, Krāslava		
2047	Krāslavas novads	DOVA	Rīgas 149, Krāslava		
2048	Krāslavas novads	DOVA	Tirgus 2, Krāslava		
2049	Krāslavas novads	DOVA	Vienības 12, Krāslava		
2050	Krāslavas novads	DOVA	Vienības 65, Krāslava		
2051	Krāslavas novads	DOVA	N. Rancāna 4, Krāslava		
2052	Krāslavas novads	DOVA	Raiņa 25, Krāslava		
2053	Krāslavas novads	DOVA	Rīgas 28, Krāslava (ēdamnams Krāslava D)		
2054	Krāslavas novads	DOVA	Dārza 1, Augstkalne		
2055	Krāslavas novads	DOVA	Indras 47, Krāslava, laukums		
2056	Krāslavas novads	DOVA	Indras 9, Krāslava (autobāze Krāslava D)		
2057	Krāslavas novads	DOVA	Sporta 6, Krāslava (BMC ROLS)		
2058	Krimuldas novads	ZAAO		12	0
2059	Krimuldas novads	ZAAO	Ragana, pie pludmales lauk., Krimuldas pag.		
2060	Krimuldas novads	ZAAO	Sunīši, pie AP, Krimuldas pag.		
2061	Krimuldas novads	ZAAO	Laukums pie katlumājas, Lēdurgas pag.		
2062	Krimuldas novads	ZAAO	Ragana, Laukums pie m. Nr.4,5, Krimuldas pag.		

2063	Krimuldas novads	ZAAO	Inciems, Turaidas 1, Krimuldas pag.		
2064	Krimuldas novads	ZAAO	Inciems, Straupes 2, Krimuldas pag.		
2065	Krimuldas novads	ZAAO	Ragana, Laukums pie mājas Nr.1.3, Krimuldas pag.		
2066	Krimuldas novads	ZAAO	Ragana, Laukums pie mājas Nr.7,8, Krimuldas pag.		
2067	Krimuldas novads	ZAAO	Sunīši-pie katlu mājas, Krimuldas pag.		
2068	Krimuldas novads	ZAAO	Sunīši,Māja Nr.44, Krimuldas pag.		
2069	Krimuldas novads	ZAAO	Turaida, Avoti, Krimuldas pag.		
2070	Krimuldas novads	ZAAO	Inciems, Turaidas 3, Krimuldas pag. - iepakojums		
2071	Krustpils novads	Spunģēni - Daugavieši	7	1	0
2072	Krustpils novads	Spunģēni - Daugavieši	Atašiene	SAP "Dziļā vāda" (Vidusdaugavas SPAPO)	
2073	Krustpils novads	Spunģēni - Daugavieši	Mežāre		
2074	Krustpils novads	Spunģēni - Daugavieši	Varieši		
2075	Krustpils novads	Spunģēni - Daugavieši	Spunģēni		
2076	Krustpils novads	Spunģēni - Daugavieši	Vīpe		
2077	Krustpils novads	Spunģēni - Daugavieši	Kūkas		
2078	Krustpils novads	Spunģēni - Daugavieši	Zilāni		
2079	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	33	1	0
2080	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Virkas iela 22, Kuldīga, Kuldīgas novads	Dārzniecības iela 9, Kuldīga	
2081	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Piltenes iela 23, Kuldīga, Kuldīgas novads		
2082	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Gaismas iela 4, Kuldīga, Kuldīgas novads		
2083	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Dzintaru iela 8, Kuldīga, Kuldīgas novads		
2084	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Dzintaru iela 4, Kuldīga, Kuldīgas novads		
2085	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Vakara iela 1, Kuldīga, Kuldīgas novads		
2086	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Planīcas iela 8, Kuldīga, Kuldīgas novads		
2087	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Pureņu iela 2, Kuldīga, Kuldīgas novads		
2088	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Mucenieku iela 35, Kuldīga, Kuldīgas novads		
2089	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Pilsētas laukums 4, Kuldīga, Kuldīgas novads		
2090	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Annas iela 8, Kuldīga, Kuldīgas novads		
2091	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Baznīcas iela 12, Kuldīga, Kuldīgas novads		
2092	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Jelgavas iela 1, Kuldīga, Kuldīgas novads		
2093	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Virkas iela 31, Kuldīga, Kuldīgas novads		
2094	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Rumbas pagasts, Mežvaldes ciems		
2095	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Rumbas pagasts, Ventas ciems		
2096	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Rendas pagasts (pagasta centrs)		
2097	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Kabiles pagasts (pagasta centrs)		

2098	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Vārmes pagasts (pagasta centrs)		
2099	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Rumbas pagasts, Novadnieku ciems		
2100	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Snēpeles pagasts (pagasta centrs)		
2101	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Laidu pagasts, (pagasta centrs)		
2102	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Laidu pagasts, Sermites ciems		
2103	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Laidu pagasts, Valtaiku ciems		
2104	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Turlavas pagasts, (pagasta centrs)		
2105	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Turlavas pagasts, Ķikuru ciems		
2106	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Gudenieku pagasts (pagasta centrs)		
2107	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Gudenieku pagasts, Ludzenieku ciems		
2108	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Ēdoles pagasts (pagasta centrs)		
2109	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Īvandes pagasts (pagasta centrs)		
2110	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Padures pagasts (pagasta centrs)		
2111	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Kurmāles pagasts (pagasta centrs)		
2112	Kuldīgas novads	Kuldīgas komunālie pakalpojumi	Kuldīgas novads, Kurmāles pagasts, Priedaines ciems		
2113	Ķeguma novads	Ogres SIA Marss	7	0	1
2114	Ķeguma novads	Ogres SIA Marss	Komunālā 7 (b/d Gaismiņa)		
2115	Ķeguma novads	Ogres SIA Marss	Staru iela 4		
2116	Ķeguma novads	Ogres SIA Marss	Staru iela 12		
2117	Ķeguma novads	Ogres SIA Marss	Skolas iela 4		
2118	Ķeguma novads	Ogres SIA Marss	Skolas iela 9, 11		
2119	Ķeguma novads	Ogres SIA Marss	Skolas iela 10 (skola)		
2120	Ķeguma novads	Ogres SIA Marss	Smilšu iela 4, 6		
2121	Ķekavas novads	Ragn-Sells	21	1	1
2122		Ragn-Sells	12	1	
2123	Ķekavas novads	Ragn-Sells	Kr.Barona iela 1, Baloži	"Gurnicas", Ķekavas pag., Ķekavas nov., LV-2123	
2124	Ķekavas novads	Ragn-Sells	Medema iela 3, Baloži		
2125	Ķekavas novads	Ragn-Sells	Rīgas iela 16a, Baloži		
2126	Ķekavas novads	Ragn-Sells	Rīgas iela 21, Baloži		
2127	Ķekavas novads	Ragn-Sells	Titurgas iela 2, Baloži		

2128	Ķekavas novads	Ragn-Sells	Uzvaras pr. 12, Baloži		
2129	Ķekavas novads	Ragn-Sells	Uzvaras pr. 2, Baloži		
2130	Ķekavas novads	Ragn-Sells	Uzvaras pr. 9, Baloži		
2131	Ķekavas novads	Ragn-Sells	Zaļā iela 5, Baloži		
2132	Ķekavas novads	Ragn-Sells	Skolas iela 6, Baloži		
2133	Ķekavas novads	Ragn-Sells	Uzvaras pr. 17, Baloži		
2134	Ķekavas novads	Ragn-Sells	Smilšu iela 9, Baloži		
2135	Ķekavas novads	Vides pakalpojumu grupa	9	0	0
2136	Ķekavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Tērces , Ķekava		
2137	Ķekavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Ziedoņi , Ķekava		
2138	Ķekavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Māja 16 , Ķekava		
2139	Ķekavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Māja 2 , Ķekava		
2140	Ķekavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Māja 3 , Ķekava		
2141	Ķekavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Rāmava 13 , Ķekavas pag., Rāmava		
2142	Ķekavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Rāmava 27 , Ķekavas pag., Rāmava		
2143	Ķekavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Pagasta padome , Ķekava		
2144	Ķekavas novads	Vides pakalpojumu grupa	Plavniekkalna iela 35 , Ķekavas pag., Katlakalns		
2145	Lielvārdes novads	Ogres SIA Marss	5	1	1
2146	Lielvārdes novads	Ogres SIA Marss	Ozolu iela 14 (Jumpravas vidusskola)	Lielvārde, Dravnieku iela 9c	
2147	Lielvārdes novads	Ogres SIA Marss	Daugavas iela 6 (Jumpravas pagasta padome)		
2148	Lielvārdes novads	Ogres SIA Marss	Skolas iela 4 (Bērnudārzs "Zvaniņš")		
2149	Lielvārdes novads	Ogres SIA Marss	Īdesntornis		
2150	Lielvārdes novads	Ogres SIA Marss	Daugavas 15; 17; 19		
2151	Līgatnes novads	ZAAO	20	1	1
2152	Līgatnes novads	ZAAO	Birzes, Līgatnes p.	Līgatnes p., Dārza 8, ZAAO	
2153	Līgatnes novads	ZAAO	Pārceltu, Līgatne		
2154	Līgatnes novads	ZAAO	Springu 4, Līgatne-domes stāvlaukums		
2155	Līgatnes novads	ZAAO	Līgatne, Gaujas 21-pie veikala		
2156	Līgatnes novads	ZAAO	Līgatne, Brīvības 2		
2157	Līgatnes novads	ZAAO	Līgatnes p., Lauk.pie veik."Vigo"		
2158	Līgatnes novads	ZAAO	Līgatnes p.,Lauk.pie m."Gobas"		
2159	Līgatnes novads	ZAAO	Līgatnes p.,Sporta iela PII "Zvaniņi"		
2160	Līgatnes novads	ZAAO	Gobas, Līgatnes p. - stikls		
2161	Līgatnes novads	ZAAO	Gaujas 12b, Līgatne		
2162	Līgatnes novads	ZAAO	Gaujas 18, Līgatne		
2163	Līgatnes novads	ZAAO	Gaujasmalas masīvs, Līgatne		
2164	Līgatnes novads	ZAAO	Pilsoņu 6a, Līgatne		
2165	Līgatnes novads	ZAAO	Skolas 9, Līgatnes pag.		
2166	Līgatnes novads	ZAAO	Gaujas 20, Līgatne		
2167	Līgatnes novads	ZAAO	Dārza 4, Līgatnes pag.		

2168	Līgatnes novads	ZAAO	"Vārpas", Līgatnes pag.		
2169	Līgatnes novads	ZAAO	Skajupes 2, Līgatnes pag.		
2170	Līgatnes novads	ZAAO	Skajupes 1, Līgatnes pag.		
2171	Līgatnes novads	ZAAO	"Ievas" 11, Līgatne spag.		
2172	Limbažu novads	ZAAO	53	1	1
2173	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Rīgas 3	Limbaži, Mazā Noliktavas 3	
2174	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Dzīrnavu 6,8		
2175	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Valmieras 13		
2176	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Priēžu 10		
2177	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Dārza 4,7,8,14,16,18		
2178	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Sporta 9a,9b		
2179	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži,, Rīgas 16		
2180	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Jūras 17,19a,21		
2181	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Pasta 12, Stacijas 14,20		
2182	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Parka 24a		
2183	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Jaunā 3a,7a		
2184	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Jaunā 17,22,28,28a, Zāles 9,9a		
2185	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Rīgas 22a,Sporta 2		
2186	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Cēsu 34		
2187	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Sporta 10		
2188	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Jaunā 9a		
2189	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Cēsu 31a		
2190	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Zelļu 9- arodividusskola		
2191	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Olimpiskais centrs		
2192	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Stacijas 8-pie XX Maximas		
2193	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Rīgas iela pie veik.Maxima		
2194	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Pasta iela -pie tirgus		
2195	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Burtnieku-Ciema krust.		
2196	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Uzvaras iela -Kaupīnciems		
2197	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Turaidas-Celtnieku krust.		
2198	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Stacijas ielas gaklapunkts		
2199	Limbažu novads	ZAAO	Robežu-Ciema krust., Limbaži		
2200	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Robežu-Ciema krust.-pie AP		
2201	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Jaunā 11,11a,13, Rīgas 13		
2202	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži,Valmieras 1,1a,Jaunā 16,Zāles 6a		
2203	Limbažu novads	ZAAO	Jaunā 19,21,Pasta 12, Stacijas 20, Limbaži		
2204	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Avotu 7,9,9a, Jūras 14,8		
2205	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Sporta 6.8		
2206	Limbažu novads	ZAAO	Limbaži, Jaunā 2		
2207	Limbažu novads	ZAAO	Lādezers, "Priedes", Limbažu p.		

2208	Limbažu novads	ZAAO	Limbažu p., Lādezers, starp "Virši" un "Birtalas" mājām		
2209	Limbažu novads	ZAAO	Laukums pie Ābeļu 1, Ozolaine, Limbažu pag.		
2210	Limbažu novads	ZAAO	Limbažu p., Ozolaine, Ābeļu 7		
2211	Limbažu novads	ZAAO	Limbažu p., Ozolaine, Ābeļu 19		
2212	Limbažu novads	ZAAO	Lauk. pie pag., Mandegas, Skultes p.		
2213	Limbažu novads	ZAAO	Centra laukums, Vidrižu pag.		
2214	Limbažu novads	ZAAO	Centra laukums, Viļķenes pag.		
2215	Limbažu novads	ZAAO	Rīgas 2, Cēsu 14, Limbaži		
2216	Limbažu novads	ZAAO	Lāde, Lādes Vītoli, Limbažu p.		
2217	Limbažu novads	ZAAO	Stienes veikals, Skultes pag.		
2218	Limbažu novads	ZAAO	Skultesmuiža, parka teritorijā, Skultes pag.		
2219	Limbažu novads	ZAAO	Lāses, Vidrižu pag.		
2220	Limbažu novads	ZAAO	DK Kursiši, Vāzras, Skultes pag.		
2221	Limbažu novads	ZAAO	Liedaga ielā, Ziemeļblāzma, Skultes pag.		
2222	Limbažu novads	ZAAO	"Krustiņi", Pāles pag.		
2223	Limbažu novads	ZAAO	Katvaru p., Priedes- lauk		
2224	Limbažu novads	ZAAO	Katvaru p., Pociems- lauk. pretī veikalam		
2225	Limbažu novads	ZAAO	Katvaru p., Tiegaži- lauk. pretī veikalam		
2226	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	21	1	0
2227	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Sporta iela 7, Līvāni	Rīgas iela 2B, Līvāni	
2228	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Rīgas iela 35, Līvāni		
2229	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Rīgas iela 37a, Līvāni		
2230	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Rīgas iela 45, Līvāni		
2231	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Rīgas iela 57a, Līvāni		
2232	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Rīgas iela 42a, Līvāni		
2233	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Rīgas iela 10a, Līvāni		
2234	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Rīgas iela 134, Līvāni		
2235	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Rīgas iela 228, Līvāni		
2236	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Rīgas iela 245, Līvāni		
2237	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Rīgas iela 135, Līvāni		
2238	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Zaļā iela 2, Līvāni		
2239	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Biedrības iela 3, Līvāni		
2240	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Saules iela 12, Līvāni		
2241	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Daugavpils iela 19, Līvāni		
2242	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Stacijas iela 3, Līvāni		
2243	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Rožupe I, Rožupes pagasts, Līvānu novads		
2244	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Rožupe II, Rožupes pagasts, Līvānu novads		
2245	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Jaunsilavas, Turku pagasts, Līvānu novads		
2246	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Zundāni, Turku pagasts, Līvānu novads		
2247	Līvānu novads	Līvānu dzīvokļu un komunālā saimniecība	Turki, Turku pagasts, Līvānu novads		
2248	Lubānas novads	ALBA	9	0	

2249	Lubānas novads	ALBA	Indrānu pagasts, Lubānas novads		
2250	Lubānas novads	ALBA	Lubāna, Parka iela 1a		
2251	Lubānas novads	ALBA	Lubāna, Klānu iela 3		
2252	Lubānas novads	ALBA	Lubāna, O.Kalpaka iela 12		
2253	Lubānas novads	ALBA	Lubāna, Tīla iela 14		
2254	Lubānas novads	ALBA	Lubāna, Meirāni 5		
2255	Lubānas novads	ALBA	Lubāna, O.Kalpaka iela 3		
2256	Lubānas novads	ALBA	Lubāna, Ozolu iela 14b		
2257	Lubānas novads	ALBA	Lubāna, Vidzemes iela 2		
2258	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	19	1	0
2259	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Parku 40, Ludza	Rūpniecības 2a, Ludza	
2260	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Dagdas 4a, Ludza		
2261	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Parku 50, Ludza		
2262	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Latgales 30, Ludza		
2263	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Biržas 5a, Ludza		
2264	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Biržas 16, Ludza		
2265	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Liepājas 37a, Ludza		
2266	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Blaumaņa 23, Ludza		
2267	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Raiņa 32, Ludza		
2268	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Blaumaņa 13, Ludza		
2269	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Skolas 30, Ludza		
2270	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Blaumaņa 2, Ludza		
2271	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Skolas 25, Ludza		
2272	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Skolas 8, Ludza		
2273	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Latgales 92, Ludza		
2274	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Latgales 51, Ludza		
2275	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	Latgales 236, Ludza		
2276	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	P.Miglinieka 27a, Ludza (Ludzas pilsētas ģimnāzija)		
2277	Ludzas novads	Ludzas apsaimniekotājs	P.Miglinieka34a, Ludza (Ludzas 2.vsk.)		
2278	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	33	0	0
2279	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Prauliena		
2280	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Lazdona		
2281	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Ļaudona		
2282	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Sāvena		
2283	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Mētriena		
2284	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Barkava		
2285	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Vestiena		
2286	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Kusa		
2287	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Lautere		
2288	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Biksēre		
2289	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Madona-Rīgas ielā		

2290	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Madona-Miera ielā		
2291	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Madona-Priežu ielā		
2292	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Madona-Nagates ielā		
2293	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Madona-Raiņa ielā		
2294	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Madona- Sporta hallē		
2295	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Madona-Kalēju iela		
2296	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Madona- Rūpniecības iela		
2297	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Madona-Gaujas iela		
2298	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Madonas pilsētas slimnīcas teritorijā		
2299	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Madona-Ezera-Maskavas ielas krustojums		
2300	Madonas novads	Madonas namsaimnieks	Madonas pilsētas Autoostas teritorijā		
2301	Madonas novads	Bērzaunes komunālais uzņēmums	Aronas 8, Sauleskalns, Bērzaunes pagasts		
2302	Madonas novads	Bērzaunes komunālais uzņēmums	Raiņa 8, Sauleskalns, Bērzaunes pagasts		
2303	Madonas novads	Bērzaunes komunālais uzņēmums	Aronas 2, Sauleskalns, Bērzaunes pagasts		
2304	Madonas novads	Bērzaunes komunālais uzņēmums	Raiņa 5, Sauleskalns, Bērzaunes pagasts		
2305	Madonas novads	Bērzaunes komunālais uzņēmums	Raiņa 3, Sauleskalns, Bērzaunes pagasts		
2306	Madonas novads	Bērzaunes komunālais uzņēmums	Gaiziņa 5, Bērzaune, Bērzaunes pagasts		
2307	Madonas novads	Bērzaunes komunālais uzņēmums	Veikals"Zīle", Bērzaune		
2308	Madonas novads	Bērzaunes komunālais uzņēmums	Aiviekste, Kalsnavas pagasts		
2309	Madonas novads	Bērzaunes komunālais uzņēmums	Jaunkalsnava, Kalsnavas pagasts		
2310	Madonas novads	Bērzaunes komunālais uzņēmums	Jaunā iela 1, Mārciena, Mārcienas pagasts		
2311	Madonas novads	Bērzaunes komunālais uzņēmums	Meža iela, Mārciena, Mārcienas pagasts		
2312	Mālpils novads	Ragn-Sells	6	0	1
2313	Mālpils novads	Ragn-Sells	Dārza iela 4, Mālpils		
2314	Mālpils novads	Ragn-Sells	Kastaņu iela 7, Mālpils		
2315	Mālpils novads	Ragn-Sells	Krasta iela 4, Mālpils		
2316	Mālpils novads	Ragn-Sells	Ķiršu iela 4, Mālpils		
2317	Mālpils novads	Ragn-Sells	Ķiršu iela 5,7, Mālpils		
2318	Mālpils novads	Ragn-Sells	Nākotnes iela 4, Mālpils		
2319	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	37	0	0
2320	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Bejas, Jaunmārupe		
2321	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Cash&Carry, Tiraines 3		
2322	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Gaujas iela 43		
2323	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Gaujas iela 47		
2324	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Gaujas iela 49		
2325	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Konrādu iela 15		
2326	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Krones iela 56		
2327	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Lielā iela 37 un 39		
2328	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Martas iela 36		
2329	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Mārupites gatve 3		
2330	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Mauriņu ielā 29 a		
2331	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Maza Spulgu iela 3		

2332	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Maza Spulgu iela 5		
2333	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Mazcenu aleja 13		
2334	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Mazcenu aleja 10		
2335	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Mazcenu aleja 17		
2336	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Mazcenu aleja 20C		
2337	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Mazcenu aleja 23; 29		
2338	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Mazcenu aleja 27		
2339	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Mazcenu aleja 31; 33		
2340	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Mazcenu aleja 6		
2341	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Mazcenu aleja 8		
2342	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Neriņa V, Mazcenu aleja 37a		
2343	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Sēļu iela 24		
2344	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Skulte-2 (1. novietne uz Skultes ielas)		
2345	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Skulte-2 (2. novietne uz Skultes ielas)		
2346	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Tiraines iela 8		
2347	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Viršu iela 12		
2348	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Viršu iela 6		
2349	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Viršu iela pie 10. mājas		
2350	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Zeltrītu iela 16		
2351	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Zeltrītu iela 18		
2352	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Zeltrītu iela 2		
2353	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Zeltrītu iela 20		
2354	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Zeltrītu iela 22		
2355	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Zeltrītu iela 24		
2356	Mārupes novads	Eco Baltija Vide	Zeltrītu iela 6		
2357	Mazsalacas novads	ZAAO	13	1	1
2358	Mazsalacas novads	ZAAO	Mazsalaca, Parka 5/7	Mazsalaca, Pērnavas 16,	
2359	Mazsalacas novads	ZAAO	Mazsalaca, Parka 9/11		
2360	Mazsalacas novads	ZAAO	Druvas, Mazsalaca		
2361	Mazsalacas novads	ZAAO	Skaņkalne, Bērzu 2		
2362	Mazsalacas novads	ZAAO	Skaņkalne, Skaņkalnes 8		
2363	Mazsalacas novads	ZAAO	Ķīši, Ramatas p.- lauk.pie pag.pārv.		
2364	Mazsalacas novads	ZAAO	Sēļu p., Lauk.pie pag.pārvaldes		
2365	Mazsalacas novads	ZAAO	Mazsalaca, Baznīcas 20		
2366	Mazsalacas novads	ZAAO	Skaņkalne, Lībieši - pie dīķa		
2367	Mazsalacas novads	ZAAO	Mazsalaca, Parka 1		
2368	Mazsalacas novads	ZAAO	Mazsalaca, Baznīcas 14		
2369	Mazsalacas novads	ZAAO	Mazsalaca, Baznīcas 2		
2370	Mazsalacas novads	ZAAO	Parkmaļi, Mazsalaca		
2371	Mērsraga novads	Eco Baltija Vide	6	0	
2372	Mērsraga novads	Eco Baltija Vide	Vidusskola (Skolas ielā 8)		

2373	Mērsraga novads	Eco Baltija Vide	Madaras (stāvlaukumā Dzintaru iela 1)		
2374	Mērsraga novads	Eco Baltija Vide	Lielā iela 3		
2375	Mērsraga novads	Eco Baltija Vide	Bākas iela 56b (stāvlaukumā pie Mērsraga bākas)		
2376	Mērsraga novads	Eco Baltija Vide	Dzintarzemes (stāvlaukumā Dzintaru iela10)		
2377	Mērsraga novads	Eco Baltija Vide	Kaķiņu iela 1		
2378	Naukšēnu novads	ZAAO		5	0
2379	Naukšēnu novads	ZAAO	Naukšēnu p.Strēlnieku laukums		1
2380	Naukšēnu novads	ZAAO	Zvejnieki, Naukšēnu pag. PET		
2381	Naukšēnu novads	ZAAO	Ķoņu p., Eriņu sierotava		
2382	Naukšēnu novads	ZAAO	Naukšēnu p.,pie vidusskolas		
2383	Naukšēnu novads	ZAAO	Ķoņu p., Eriņi, lauk.pie veik."Kūmas"		
2384	Neretas novads	Aizkraukles KUK		7	0
2385	Neretas novads	Aizkraukles KUK	Dzirnavu 4, Nereta		0
2386	Neretas novads	Aizkraukles KUK	„Madaras” Nereta		
2387	Neretas novads	Aizkraukles KUK	J.Jaunsudrabiņa 3, Nereta		
2388	Neretas novads	Aizkraukles KUK	Rīgas 4, Nereta		
2389	Neretas novads	Aizkraukles KUK	Saules 2, nereta		
2390	Neretas novads	Aizkraukles KUK	Dārza 1, Nereta		
2391	Neretas novads	Aizkraukles KUK	P. Lodziņa6, Nereta		
2392	Nīcas novads	Clean R		0	0
2393	Nīcas novads	Veronija		0	0
2394	Nīcas novads				Nīcas novads, Nīcas pagasts, CELMS,
2395	Ogres novads	Ķīlupe		49	1
2396	Ogres novads	Ķīlupe	Akmeņu iela 50, Ogre		1
2397	Ogres novads	Ķīlupe	Brīvības iela 11 , Ogre		Madlienas pag., „Šķirotava”, Īpašnieks – Ogres SIA Marss
2398	Ogres novads	Ķīlupe	Brīvības iela 15 , Ogre		
2399	Ogres novads	Ķīlupe	Brīvības iela 33 , Ogre		
2400	Ogres novads	Ķīlupe	Brīvības iela 37 , Ogre		
2401	Ogres novads	Ķīlupe	Brīvības iela 111/113, Ogre		
2402	Ogres novads	Ķīlupe	Brīvības iela 117, Ogre		
2403	Ogres novads	Ķīlupe	Doles iela 2, Ogre		
2404	Ogres novads	Ķīlupe	Grīvas pr. 6, Ogre		
2405	Ogres novads	Ķīlupe	Grīvas pr. 11, Ogre		
2406	Ogres novads	Ķīlupe	Grīvas pr. 27, Ogre		
2407	Ogres novads	Ķīlupe	Grīvas pr. 29, Ogre		
2408	Ogres novads	Ķīlupe	Lapu iela 8, Ogre		
2409	Ogres novads	Ķīlupe	Lapu iela 9, Ogre		
2410	Ogres novads	Ķīlupe	Loka iela 4, 6, Ogre		
2411	Ogres novads	Ķīlupe	Mālkalne pr. 5,7,9, Ogre		

2412	Ogres novads	Ķīlupe	Mālkalnes pr. 6, Ogre		
2413	Ogres novads	Ķīlupe	Mālkalnes pr. 16, Ogre		
2414	Ogres novads	Ķīlupe	Mālkalnes pr. 18, Ogre		
2415	Ogres novads	Ķīlupe	Mālkalnes pr. 27, Ogre		
2416	Ogres novads	Ķīlupe	Mālkalnes pr. 43, Ogre		
2417	Ogres novads	Ķīlupe	Mednieku iela 10, Ogre		
2418	Ogres novads	Ķīlupe	Mednieku iela 19, Ogre		
2419	Ogres novads	Ķīlupe	Mednieku iela 24, Ogre		
2420	Ogres novads	Ķīlupe	Meža pr. 8, Ogre		
2421	Ogres novads	Ķīlupe	Meža pr. 9, Ogre		
2422	Ogres novads	Ķīlupe	Meža tehnikums, Ogre		
2423	Ogres novads	Ķīlupe	Nogāzes iela 6, Ogre		
2424	Ogres novads	Ķīlupe	Rīgas ielas 6, Ogre		
2425	Ogres novads	Ķīlupe	Skolas iela 1b, Ogre		
2426	Ogres novads	Ķīlupe	Skolas iela 3a, Ogre		
2427	Ogres novads	Ķīlupe	Skolas iela 11, Ogre		
2428	Ogres novads	Ķīlupe	Skolas iela 13, Ogre		
2429	Ogres novads	Ķīlupe	Skolas iela 16, Ogre		
2430	Ogres novads	Ķīlupe	Sūnu iela 3, Ogre		
2431	Ogres novads	Ķīlupe	Turkalnes iela 1,1a,3, Ogre		
2432	Ogres novads	Ķīlupe	Zaķu iela 1, Ogre		
2433	Ogres novads	Ķīlupe	Zilokalnu pr. 8, Ogre		
2434	Ogres novads	Ķīlupe	Zilokalnu pr. 14, Ogre		
2435	Ogres novads	Ķīlupe	Zilokalnu pr. 18, Ogre		
2436	Ogres novads	Ķīlupe	Zilokalnu pr. 24, Ogre		
2437	Ogres novads	Ķīlupe	"Kārji", Ogresgals		
2438	Ogres novads	Ķīlupe	Bumbieru iela, Ogresgals		
2439	Ogres novads	Ķīlupe	Ķiršābeles, Madliena		
2440	Ogres novads	Ķīlupe	Dimanti, Madliena		
2441	Ogres novads	Ķīlupe	Pansionāts, Madliena		
2442	Ogres novads	Ķīlupe	Skola, Madliena		
2443	Ogres novads	Ķīlupe	Skola, Madliena		
2444	Ogres novads	Ķīlupe	Pie sporta laukuma, Ciemupe		
2445	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	28	?	?
2446	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Jelgavas iela 14		
2447	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Jelgavas iela 20		
2448	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Jelgavas iela 28		
2449	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Zeiferta iela 16		
2450	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Zeiferta iela 24		
2451	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Zemgales iela 2		
2452	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Zemgales iela 12		
2453	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Zemgales iela 13		

2454	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Zemgales iela 23		
2455	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Zemgales iela 25		
2456	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Zemgales iela 30		
2457	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Zemgales iela 34		
2458	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Zemgales iela 41		
2459	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Zemgales iela 45		
2460	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Stacijas iela 12		
2461	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Stacijas iela 24		
2462	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Stacijas iela 32		
2463	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Stacijas iela 38		
2464	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Stacijas iela 46		
2465	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Parka iela 14		
2466	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Kūdras iela 3		
2467	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Kūdras iela 4		
2468	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Kūdras iela 6		
2469	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Kūdras iela 15		
2470	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Parka iela 13		
2471	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Kūdras iela 14		
2472	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Stacijas iela 2		
2473	Olaines novads	Olaines ūdens un siltums	Rīgas iela 8		
2474	Ozolnieku novads	Clean R	31	0	0
2475	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	SAC „Zemgale”		
2476	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Parka, Skolas, Meliorācijas, Kastaņu ielas pagals		
2477	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Veikals Arka		
2478	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Saules iela		
2479	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Brankas		
2480	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Āne		
2481	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Sidrabenies pagasts Garoza		
2482	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Sidrabenies pagasts Emburga		
2483	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Lielvircavas centrs		
2484	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Poļu lauks		
2485	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Atspulgi		
2486	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Bērvircavas tautas nams (Kastaņu iela)		
2487	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Bērvircavas tautas nams (Bēzu iela)		
2488	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Sesavas		
2489	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Sesavas katlu māja		
2490	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Parka iela 3a		
2491	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Jēkabnieku ciems		
2492	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Baloži		
2493	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Valgundes pagasta padome		
2494	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Tīreļi		

2495	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Vītoliņi		
2496	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Ziedkalnes ciemats (māju Papardes un Vālodzes pagalmā)		
2497	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Vilces ciemats (Austrumu ielas 5,9 laukums)		
2498	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Vilces pamatskola		
2499	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Virnavas ciems		
2500	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Oglaines ciems		
2501	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Daudzdzīvokļu mājas „Milleri”		
2502	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	„Milleri” 12		
2503	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Kalpu ciemats		
2504	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Zaļenieku izglītības centrs		
2505	Ozolnieku novads	Zemgales Eko	Zaļenieku arodvidusskolas dienesta viesnīca		
2506	Pārgaujas novads	ZAAO	12	1	1
2507	Pārgaujas novads	ZAAO	Rotas, Raiskuma p.	Stalbes p., CSA poligons „Daibe”	
2508	Pārgaujas novads	ZAAO	Auciems, Raiskuma p.-pie veik.Līdumnieki		
2509	Pārgaujas novads	ZAAO	Raiskuma p., lauk.pie veikala Ozolaine		
2510	Pārgaujas novads	ZAAO	Plācis, Bērzi, Stalbes p.		
2511	Pārgaujas novads	ZAAO	Tautas nams, Stalbes p.		
2512	Pārgaujas novads	ZAAO	Jaunatnes 3, Straupes p.- iepak.		
2513	Pārgaujas novads	ZAAO	Stāvlaukums pie veik.Aira, Straupes pag.		
2514	Pārgaujas novads	ZAAO	Raiskuma p., Auciems, Kalmes		
2515	Pārgaujas novads	ZAAO	"Lielstraupes pils", Straupe -pie pils		
2516	Pārgaujas novads	ZAAO	Stalbes pag.,Ievlejas		
2517	Pārgaujas novads	ZAAO	Stalbes p., Tautas nams - stikls		
2518	Pārgaujas novads	ZAAO	Stalbes pag., Kultūras nams		
2519	Pāvilostas novads	Eko Kurzeme	2	0	0
2520	Pāvilostas novads	Eko Kurzeme	Pāvilosta,Dzintaru iela 72(Domes sētā)		
2521	Pāvilostas novads	Eko Kurzeme	Vērgales pagasta centrā (pie katlumājas)		
2522	Plaviņu novads	Plaviņu komunālie pakalpojumi	11	0	0
2523	Plaviņu novads	Plaviņu komunālie pakalpojumi	Dzirnavu iela 2, Plaviņas, Plaviņu novads		
2524	Plaviņu novads	Plaviņu komunālie pakalpojumi	Raiņa iela 72, Plaviņas, Plaviņu novads		
2525	Plaviņu novads	Plaviņu komunālie pakalpojumi	Rīgas iela 13, Plaviņas, Plaviņu novads		
2526	Plaviņu novads	Plaviņu komunālie pakalpojumi	Rīgas iela 15, Plaviņas, Plaviņu novads		
2527	Plaviņu novads	Plaviņu komunālie pakalpojumi	Rīgas iela 29b, Plaviņas, Plaviņu novads		
2528	Plaviņu novads	Plaviņu komunālie pakalpojumi	Bebrulejas iela 4b, Plaviņas, Plaviņu novads		
2529	Plaviņu novads	Plaviņu komunālie pakalpojumi	Lielā iela 17, Plaviņas, Plaviņu novads		
2530	Plaviņu novads	Plaviņu komunālie pakalpojumi	Torņu – Akācijas ielas krustojums, Klintaines pagasts, Plaviņu novads		
2531	Plaviņu novads	Plaviņu komunālie pakalpojumi	Rīteri- 8, Klintaines pagasts, Plaviņu novads		
2532	Plaviņu novads	Plaviņu komunālie pakalpojumi	1.Maija iela 10, Aiviekstes pagasts, Plaviņu novads		

2533	Plaviņu novads	Plaviņu komunālie pakalpojumi	Vietalvas centrā pie daudzdzīvokļu mājām, Vietalvas pagasts, Plaviņu novads		
2534	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	24	1	
2535	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Andreja Upīša iela 3	Rīgas iela 4	
2536	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Aglonas iela 29		
2537	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Aglonas iela 9		
2538	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Celtnieku iela 4		
2539	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Celtnieku iela 8		
2540	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Celtnieku iela 9		
2541	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Cēsu iela 13		
2542	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Daugavpils iela 29		
2543	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Daugavpils iela 66		
2544	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Liepu iela 1		
2545	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Liepu iela 2		
2546	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Liepu iela 26		
2547	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Mehanizatoru iela		
2548	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Mehanizatoru iela 10		
2549	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Nikodema Rancāna iela 5		
2550	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Pils iela 6		
2551	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Rēzeknes iela 22		
2552	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Rēzeknes iela 32		
2553	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Rēzeknes iela 38		
2554	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Saltupes iela		
2555	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Viļānu iela 2		
2556	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Zaļā iela		
2557	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Aizkalne, Raiņa iela 5		
2558	Preiļu novads	Preiļu saimnieks	Līči, Jaunatnes iela 1		
2559	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	19	0	0
2560	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Aizvīķi, Pagasta nams , Gramzda,Priekules novads		
2561	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Ceļmalas , Kalētu pagasts, Priekules novads		
2562	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Dārza iela 18 , Priekules novads		
2563	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Dzirnavu iela 4 , Priekules pagasts, Priekules novads		
2564	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Krotes pamatskola Ēdnīca , Bunkas pag., Priekules novads		
2565	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Krotes pamatskola,Bunkas pag., Priekules novads		
2566	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Lāčplēši , Bunkas pag., Priekules novads		
2567	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Liepājas iela 13A , Priekules pagasts, Priekules novads		
2568	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Liepu aleja 2 ,Kalētu pag., Priekules novads		
2569	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Mazgramzda , Priekules pagasts, Priekules novads		

2570	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Miera iela 4 , Gramzda, Priekules novads		
2571	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Nākotnes iela 8 , Priekules novads		
2572	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Paplaka "Purenes" , Virgas pagasts, Priekules novads		
2573	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Purmsātu centru gransbedres , Virgas pagasts, Priekules novads		
2574	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Saules iela 10 (Tadaīki) , Bunkas pag., Priekules novads		
2575	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Tirgoņu iela 5 , Priekules pagasts, Priekules novads		
2576	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Tradīciju nams, Virgas pag. , Priekules novads		
2577	Priekules novads	Vides pakalpojumu grupa	Uzvaras iela 2 , Priekules novads		
2578	Priekuļu novads	ZAAO	25	0	1
2579	Priekuļu novads	ZAAO	Jāņmuiža- pretīm bērnodārzam, Priekuļu p.		
2580	Priekuļu novads	ZAAO	Liepas p., Rūpnīcas 23		
2581	Priekuļu novads	ZAAO	Maija 3, Liepas p.		
2582	Priekuļu novads	ZAAO	P.Roziša 11, Liepas p.		
2583	Priekuļu novads	ZAAO	Selekcijas 12,14,16,16a, Priekuļu p.		
2584	Priekuļu novads	ZAAO	Liepas p., pie DEPO		
2585	Priekuļu novads	ZAAO	Priekuļu p.,Meža-Jāņkalna krust.		
2586	Priekuļu novads	ZAAO	Roziša 6, Liepa		
2587	Priekuļu novads	ZAAO	Izmēģinātāju 8, Priekuļu pag.		
2588	Priekuļu novads	ZAAO	Priekuļu p.,Dārza 6		
2589	Priekuļu novads	ZAAO	Cēsu prospekts 44, Priekuļu pag.		
2590	Priekuļu novads	ZAAO	Veselava, Bērzkroga stāvlaukums		
2591	Priekuļu novads	ZAAO	"Piena savāktuve", Mārsnēnu p.		
2592	Priekuļu novads	ZAAO	Parka 1/2, Priekuļu p.		
2593	Priekuļu novads	ZAAO	Cēsu prospekts 46, Priekuļu p.		
2594	Priekuļu novads	ZAAO	Vārpas, Veselavas p., - daudz.m.		
2595	Priekuļu novads	ZAAO	Selekcijas 18, Priekuļu p.		
2596	Priekuļu novads	ZAAO	Liepas p., Saulkalni		
2597	Priekuļu novads	ZAAO	Liepas p.,Laukums pie pag.pad.		
2598	Priekuļu novads	ZAAO	Liepas p.,Rūpnīcas 6		
2599	Priekuļu novads	ZAAO	Priekuļu p.,Jāņmuižas prof.skola		
2600	Priekuļu novads	ZAAO	Priekuļu p.,Tehniķu 4-stāvlaukumā		
2601	Priekuļu novads	ZAAO	Priekuļu p.,Elites 2		
2602	Priekuļu novads	ZAAO	Veselava, Saulrīti- DUS Statoil		
2603	Priekuļu novads	ZAAO	Priekuļu p., Dukuri, Mežnieki		
2604	Raunas novads	ZAAO	8	0	1
2605	Raunas novads	ZAAO	Parka 12, Raunas pag.		
2606	Raunas novads	ZAAO	Valmieras 1, Raunas pag. -laukums aiz piet.		
2607	Raunas novads	ZAAO	Vidzemes 13, Raunas pag.		
2608	Raunas novads	ZAAO	Parka 22, Raunas pag.		

2609	Raunas novads	ZAAO	Lauk.starp Piemiņas parku un Palsas 9, Drustu p.		
2610	Raunas novads	ZAAO	Raunas p., Rīgas 1-lauk.pie kafejnīcas - PET		
2611	Raunas novads	ZAAO	Raunas p., Skolas 1-pie sporta laukuma - PET		
2612	Raunas novads	ZAAO	Raunas p., Roze, Saules 8 - PET		
2613	Rēzeknes novads	ALLAS	0	1	0
2614	Rēzeknes novads	ALLAS		„Križevnīki 2”, Križevnīki, Ozolaines pagasts, Rēzeknes novads (SIA „ALAAS”)	
2615	Riebiņu novads	Eko Latgale	0	0	
2616	Riebiņu novads	Eko Latgale			
2617	Rojas novads	Eco Baltija Vide	3	1	
2618	Rojas novads	Eco Baltija Vide	Kaltene, Kaltenes klubs	Šķīrotava, Rojas pag. (AAS Piejūra)	
2619	Rojas novads	Eco Baltija Vide	Melnšils, Varoņi		
2620	Rojas novads	Eco Baltija Vide	Rude, Rojupes sākumskola		
2621	Ropažu novads	Vilkme	14	1	0
2622	Ropažu novads	Vilkme	Ropaži „Ropažu vidusskola”		
2623	Ropažu novads	Vilkme	Ropaži „Riepu serviss”		
2624	Ropažu novads	Vilkme	Ropaži „Rubīni”		
2625	Ropažu novads	Vilkme	Zaķumuiža, Vidzemes pr. 2., 8.		
2626	Ropažu novads	Vilkme	Zaķumuiža, Parka iela 3.,5.		
2627	Ropažu novads	Vilkme	Zaķumuiža, „Mežziņi” 5		
2628	Ropažu novads	Vilkme	Kārciems, „Ziedoņi”, „Sarmas”		
2629	Ropažu novads	Vilkme	Silakrogs, „Priedes” 1		
2630	Ropažu novads	Vilkme	Silakrogs, „Priedes” 3		
2631	Ropažu novads	Vilkme	Silakrogs, Katlu māja		
2632	Ropažu novads	Vilkme	Mucenieki, Jaunceltņes 2., 9.		
2633	Ropažu novads	Vilkme	Mucenieki, Katlu māja		
2634	Ropažu novads	Vilkme	Tumšupe, „Zītari” 5		
2635	Ropažu novads	Vilkme	Tumšupe 3, Tumšupe 4, Tumšupe 5,		
2636	Rucavas novads	Eko Kurzeme	14	0	0
2637	Rucavas novads	Eko Kurzeme	Rucavas novads, Dunikas pagasts,Sikšņi		
2638	Rucavas novads	Nordia	Rucavas pamatskola, Rucava, Rucavas pagasts, Rucavas novads		
2639	Rucavas novads	Nordia	RucavasPII „Zvaniņš”, Zvaniņš, Rucava, Rucavas pagasts, Rucavas novads		
2640	Rucavas novads	Nordia	Rucavas novada dome, Pagastmāja, Rucava, Rucavas pagasts, Rucavas novads		
2641	Rucavas novads	Nordia	Centra autobusu pietura, Rucava, Rucavas pagasts, Rucavas novads		
2642	Rucavas novads	Nordia	Sudrabi, Rucavas pagasts, Rucavas novads		

2643	Rucavas novads	Nordia	Centra kapi, Rucavas pagasts, Rucavas novads		
2644	Rucavas novads	Nordia	Rucavas tirgus laukums, Rucavas pagasts, Rucavas novads		
2645	Rucavas novads	Nordia	Bākas stāvlaukums, Rucavas pagasts, Rucavas novads		
2646	Rucavas novads	Nordia	Sikšņu pamatskola, Dunikas pagasts, Rucavas novads		
2647	Rucavas novads	Nordia	Dunikas pagasta pārvalde, Dunikas pagasts, Rucavas novads		
2648	Rucavas novads	Nordia	Aptieka, Dunikas pagasts, Rucavas novads		
2649	Rucavas novads	Nordia	Autobusu pietura, Dunikas pagasts, Rucavas novads		
2650	Rucavas novads	Nordia	Dzīvojamā māja „Granīti”, Dunikas pagasts, Rucavas novads		
2651	Rugāju novads	ZAAO		6	0
2652	Rugāju novads	ZAAO	Skolas 6/8, Rugāju pag. - pie daudzdz.m.		
2653	Rugāju novads	ZAAO	Tikaiņi, Rugāju p. - pie bibliotēkas		
2654	Rugāju novads	ZAAO	Kurmenes 87, Rugāju pag.- pie skolas		
2655	Rugāju novads	ZAAO	Skolas 6, Rugāju pag. - centrā		
2656	Rugāju novads	ZAAO	Skujatnieki, Liepu 4, Lazdukalna p.		
2657	Rugāju novads	ZAAO	Benislava, Bērzu 5, Lazdukalna p.		
2658	Rūjienas novads	ZAAO		23	1
2659	Rūjienas novads	ZAAO	Rūjiena, Rīgas 61-pie ceptuve		Rūjiena, Ternejas 12, ZAAO
2660	Rūjienas novads	ZAAO	Rūjiena, Pentes 2a		
2661	Rūjienas novads	ZAAO	Rūjiena, Viestura 13		
2662	Rūjienas novads	ZAAO	Rīgas 17, Rūjiena		
2663	Rūjienas novads	ZAAO	Rūjiena, Liepu 8		
2664	Rūjienas novads	ZAAO	Rūjiena, Liepu 11		
2665	Rūjienas novads	ZAAO	Rūjiena, Brīvības 7		
2666	Rūjienas novads	ZAAO	Rīgas 57, Rūjiena		
2667	Rūjienas novads	ZAAO	Jeru p., pie veik."Vīksnas"		
2668	Rūjienas novads	ZAAO	Papardes, Ipiķu p.		
2669	Rūjienas novads	ZAAO	Lauk.pie veikala "Gaismas", Vilpulkas p.		
2670	Rūjienas novads	ZAAO	"Darbnīcas", Lodes p.		
2671	Rūjienas novads	ZAAO	Rūjiena, Viestura 28- pie veik.Artavs		
2672	Rūjienas novads	ZAAO	Rūjiena, Brīvības 5		
2673	Rūjienas novads	ZAAO	Rūjiena, Skolas 6-Dārza krust.		
2674	Rūjienas novads	ZAAO	Rūjiena, Valdemāra 23a-pie slimnīcas		
2675	Rūjienas novads	ZAAO	Rūjiena, Valdemāra 9-Poruka stūrī		
2676	Rūjienas novads	ZAAO	Rūjiena, Rīgas 42(Rīgas-Pils krust.)		
2677	Rūjienas novads	ZAAO	Vilpulkas p.,Virķēni -laukumā		
2678	Rūjienas novads	ZAAO	Vilpulkas p., Centra lauk. pie pag.pad.		
2679	Rūjienas novads	ZAAO	Rūjiena, Rīgas 30-vidusskola		

2680	Rūjienas novads	ZAAO	Jeru p., Rūjmalas		
2681	Rūjienas novads	ZAAO	Jeru p., Oleru muiža, "Oļi" - PET		
2682	Rundāles novads	Ragn-Sells	9	0	1
2683	Rundāles novads	Ragn-Sells	Apses, Papeles, Pilsrundāle, Rundāles pag.		
2684	Rundāles novads	Ragn-Sells	Burtnieku iela, Viesturi, Viesturu pagasts		
2685	Rundāles novads	Ragn-Sells	Daudz.dz. Mājas, Svitenes pag., Svītene		
2686	Rundāles novads	Ragn-Sells	Daudz.dz. Mājas, Viesturu pag., Bērstele		
2687	Rundāles novads	Ragn-Sells	Garāžas, Rundāles pag., Saulaine		
2688	Rundāles novads	Ragn-Sells	Katlu māja, Rundāles pag., Pilsrundāle		
2689	Rundāles novads	Ragn-Sells	Mārupukīte, Rundāles pag., Saulaine		
2690	Rundāles novads	Ragn-Sells	Pilsrundāles vidusskola, Rundāles pag., Pilsrundāle		
2691	Rundāles novads	Ragn-Sells	Svitenes skola, Svitenes pag., Svītene		
2692	Salacgrīvas novads	ZAAO	24	1	1
2693	Salacgrīvas novads	ZAAO	Pērnavas 10, Salacgrīva	Salacgrīva, Viļņu 18	
2694	Salacgrīvas novads	ZAAO	Pērnavas 15, Salacgrīva		
2695	Salacgrīvas novads	ZAAO	Salacgrīva, Tīrgus 7- pie katlumājas		
2696	Salacgrīvas novads	ZAAO	Viļņu 9, Salacgrīva		
2697	Salacgrīvas novads	ZAAO	Vidzemes 7, Salacgrīva		
2698	Salacgrīvas novads	ZAAO	Viļņu 2, Salacgrīva		
2699	Salacgrīvas novads	ZAAO	Rīgas 10a, Salacgrīva - TIC		
2700	Salacgrīvas novads	ZAAO	Svētciems, Rīgas 6, Salacgrīvas l.t.		
2701	Salacgrīvas novads	ZAAO	Svētciems, Rīgas 3, Salacgrīvas l.t.		
2702	Salacgrīvas novads	ZAAO	Pērnavas 54, Kuiviži, Salacgrīvas l.t.		
2703	Salacgrīvas novads	ZAAO	Salacgrīvas pag., Korģene pie veikala "Airi"		
2704	Salacgrīvas novads	ZAAO	Salacgrīvas pag., Korģenes veikals		
2705	Salacgrīvas novads	ZAAO	Salacgrīvas l.t., STOP bārs		
2706	Salacgrīvas novads	ZAAO	Ainaži, Valdemāra 89-pie veikala		
2707	Salacgrīvas novads	ZAAO	Mērnīki 4, Mērnīki, Ainažu l.t.		
2708	Salacgrīvas novads	ZAAO	Valdemāra 93, Ainaži		
2709	Salacgrīvas novads	ZAAO	Valdemāra 34, Ainaži- Arizonas lauk.		
2710	Salacgrīvas novads	ZAAO	Kr.Barona 5, Ainaži		
2711	Salacgrīvas novads	ZAAO	Liepupes p., Tūja, Jūrasdzeņi -PET		
2712	Salacgrīvas novads	ZAAO	Liepupes p., Muižas klēts "Jasmīni"		
2713	Salacgrīvas novads	ZAAO	Liepupes p., Tūja, Stāvl.pie veik.Liedags		
2714	Salacgrīvas novads	ZAAO	Liepupes p., Tūja, Stāvl.pie veik.Vērdinš		
2715	Salacgrīvas novads	ZAAO	Tūja, Upes 5, Liepupes p.- attīrīšanas		
2716	Salacgrīvas novads	ZAAO	Laukums pie katlumājas, Liepupes p.		
2717	Salas novads	Vīgants	17	0	0
2718	Salas novads	Vīgants	Salas pagasts Salas c. –Skolas ielā 3 kadastra Nr.56860020228		
2719	Salas novads	Vīgants	Susējas ielā 20 kadastra Nr.56860020588		

2720	Salas novads	Vīgants	Viesturu ielā 8 kadastra, Nr.56860020648		
2721	Salas novads	Vīgants	Alejas iela 7 kadastra, Nr.56860020229		
2722	Salas novads	Vīgants	Kalna ielā 3 kadastra Nr.56860020625,		
2723	Salas novads	Vīgants	"Jaungravāni" kadastra Nr.56860020577		
2724	Salas novads	Vīgants	Ošāni, Ošānu iela 8a kadastra Nr.56860050287(asfaltēts laukums)		
2725	Salas novads	Vīgants	Biržu iela 11 kadastra Nr. 56860090131		
2726	Salas novads	Vīgants	Biržu iela 12 kadastra Nr.56860090130		
2727	Salas novads	Vīgants	Podvāzes iela 1 kadastra Nr.56860090160,		
2728	Salas novads	Vīgants	„Jaunspalvi” kadastra Nr.56860090233;		
2729	Salas novads	Vīgants	Sēlpils pagasts Sēlijas c.- O.Valdmaņa 3 kadastra Nr. 56900010024		
2730	Salas novads	Vīgants	Sudrabkalni 1 kadastra Nr.56900010488, ,		
2731	Salas novads	Vīgants	Teiksmas kadastra Nr.56900040149		
2732	Salas novads	Vīgants	Zvejnieklīcis kadastra Nr. 56900020074,		
2733	Salas novads	Vīgants	Silmaļi kadastra Nr.56860090332,		
2734	Salas novads	Vīgants	Līkumi kadastra Nr.56900030074		
2735	Salaspils novads	Eco Baltija Vide	0	0	0
2736	Salaspils novads	Eco Baltija Vide			
2737	Saldus novads	VAAO	39	0	1
2738	Saldus novads	VAAO	Ezera iela, Saldus pilsēta, Saldus novads		
2739	Saldus novads	VAAO	Brīvības iela, Saldus pilsēta, Saldus novads		
2740	Saldus novads	VAAO	Ganību iela 19, Saldus pilsēta, Saldus novads		
2741	Saldus novads	VAAO	Kalnsētas iela 32, Saldus pilsēta, Saldus novads		
2742	Saldus novads	VAAO	Kalēju iela, Saldus pilsēta, Saldus novads		
2743	Saldus novads	VAAO	Pakalnu iela, Saldus pilsēta, Saldus novads		
2744	Saldus novads	VAAO	Bezdelīgas, Jaunaucis pagasts, Saldus novads		
2745	Saldus novads	VAAO	Saulītes, Jaunaucis pagasts, Saldus novads		
2746	Saldus novads	VAAO	Bērzi, Jaunlutrīņu pagasts, Saldus novads		
2747	Saldus novads	VAAO	Jaunlutrīņu pamatskola, Jaunlutrīņu pagasts, Saldus novads		
2748	Saldus novads	VAAO	Ošenieki, Jaunlutrīņu pagasts, Saldus novads		
2749	Saldus novads	VAAO	Vecā ēdnīca, Kursiņu pagasts, Saldus novads		
2750	Saldus novads	VAAO	Depo, Kursiņu pagasts, Saldus novads		
2751	Saldus novads	VAAO	Skolas iela 2, Lutriņi, Lutriņu pagasts, Saldus novads		
2752	Saldus novads	VAAO	Melioratoru iela, Namiķi, Lutriņu pagasts, Saldus novads		
2753	Saldus novads	VAAO	Dārza iela, Nīgrandes pagasts, Saldus novads		
2754	Saldus novads	VAAO	Komunāra iela, Nīgrandes pagasts, Saldus novads		
2755	Saldus novads	VAAO	Ventas iela, Nīgrandes pagasts, Saldus novads		
2756	Saldus novads	VAAO	Bērzu iela, Nīgrandes pagasts, Saldus novads		

2757	Saldus novads	VAAO	Mežvidu ciemā, zemes gabals „Pašvaldības ēka”, Novadnieku pagasts, Saldus novads		
2758	Saldus novads	VAAO	Sesiles ciemā, zemes gabals „Sātiņu parks”, Novadnieku pagasts, Saldus novads		
2759	Saldus novads	VAAO	Ēvaržu ciemā, zemes gabals „Parka iela 5”, Novadnieku pagasts, Saldus novads		
2760	Saldus novads	VAAO	Draudzības ciemā, zemes gabals „Zaļā zona”, Novadnieku pagasts, Saldus novads		
2761	Saldus novads	VAAO	Mehānisko darbnīcu garāžas, Pampāļu pagasts, Saldus novads		
2762	Saldus novads	VAAO	Centra katlu māja, Pampāļu pagasts, Saldus novads		
2763	Saldus novads	VAAO	Gobas, Rubas pagasts, Saldus novads		
2764	Saldus novads	VAAO	Rubas skola, Rubas pagasts, Saldus novads		
2765	Saldus novads	VAAO	Līkupēnu klubs, Rubas pagasts, Saldus novads		
2766	Saldus novads	VAAO	Vītolī, Šķēdes pagasts, Saldus novads		
2767	Saldus novads	VAAO	Rozes, Šķēdes pagasts, Saldus novads		
2768	Saldus novads	VAAO	„Kaijas”, Vadakstes pagasts, Saldus novads		
2769	Saldus novads	VAAO	„Priedes”, Priedula, Vadakstes pagasts, Saldus novads		
2770	Saldus novads	VAAO	Avotu iela, Kareļu ciems, Zaņas pagasts, Saldus novads		
2771	Saldus novads	VAAO	Zirņu ciema, Bērzu iela 4, Zirņu pagasts, Saldus novads		
2772	Saldus novads	VAAO	Butnāra ciema, Ozola iela 7, Zirņu pagasts, Saldus novads		
2773	Saldus novads	VAAO	Stālmaņi, Zirņu pagasts, Saldus novads		
2774	Saldus novads	VAAO	"Katlu māja", Ezeres pagasts, Saldus novads		
2775	Saldus novads	VAAO	„Striķi”, Striķu ciems, Zvārdes pagasts, Saldus novads		
2776	Saldus novads	VAAO	„Ziedi”, Zvejnieku ciems, Zvārdes pagasts, Saldus novads		
2777	Saulkrastu novads	ZAAO	55	1	1
2778	Saulkrastu novads	ZAAO	Zvejniekiems, Tallinas 7, Saulkrasti	Saulkrasti, Rīgas 96a	
2779	Saulkrastu novads	ZAAO	Zvejniekiems, Bērzu aleja 4, Saulkrasti		
2780	Saulkrastu novads	ZAAO	DKS "Roze", Saulkrasti		
2781	Saulkrastu novads	ZAAO	Vidrižu 22a, Saulkrasti		
2782	Saulkrastu novads	ZAAO	Atpūtas 1a, Saulkrasti		
2783	Saulkrastu novads	ZAAO	Tallinas 9, Saulkrasti		
2784	Saulkrastu novads	ZAAO	Raiņa 3, Saulkrasti		
2785	Saulkrastu novads	ZAAO	Skolas 6,8, Saulkrasti		
2786	Saulkrastu novads	ZAAO	Paegles 8,10, Saulkrasti		
2787	Saulkrastu novads	ZAAO	L.Paegles 4a, Saulkrasti		

2788	Saulkrastu novads	ZAAO	Skolas 2, Saulkrasti		
2789	Saulkrastu novads	ZAAO	A.Kalniņa 1,1a, Saulkrasti		
2790	Saulkrastu novads	ZAAO	L.Paegles 9, Saulkrasti		
2791	Saulkrastu novads	ZAAO	Liepu 3, Saulkrasti		
2792	Saulkrastu novads	ZAAO	Vidrižu 22b, Saulkrasti		
2793	Saulkrastu novads	ZAAO	DKS "Jubileja", Saulkrasti		
2794	Saulkrastu novads	ZAAO	Bērzu aleja 3,5, Saulkrasti		
2795	Saulkrastu novads	ZAAO	Bērzu aleja 6, Saulkrasti		
2796	Saulkrastu novads	ZAAO	Ostas 19, Saulkrasti		
2797	Saulkrastu novads	ZAAO	Skolas 5, Saulkrasti		
2798	Saulkrastu novads	ZAAO	Bīriņu 1, Saulkrasti		
2799	Saulkrastu novads	ZAAO	L.Paegles 4, Saulkrasti		
2800	Saulkrastu novads	ZAAO	Skolas 4a-9, Saulkrasti		
2801	Saulkrastu novads	ZAAO	Bīriņu 3, Saulkrasti		
2802	Saulkrastu novads	ZAAO	Ķīšupe 2 Nr.95a, Ķīšupe 2, Saulkrastu p.		
2803	Saulkrastu novads	ZAAO	Liepu 1a, Saulkrasti		
2804	Saulkrastu novads	ZAAO	Stirnu 23, Saulkrasti		
2805	Saulkrastu novads	ZAAO	Ainažu 28, Saulkrasti- pie tirgus		
2806	Saulkrastu novads	ZAAO	Ainažu 20, Saulkrasti- pie ELVI		
2807	Saulkrastu novads	ZAAO	Veikals-bārs Mezģls, Saulkrasti, Jaunsaules		
2808	Saulkrastu novads	ZAAO	Rīgas 99, Saulkrasti-pretīm Mego		
2809	Saulkrastu novads	ZAAO	DUS Lukoil, Saulkrasti		
2810	Saulkrastu novads	ZAAO	Pabaži, Rīgas 54-Stacijas krust., Saulkrasti		
2811	Saulkrastu novads	ZAAO	Rīgas 96a, Saulkrasti - pie EKO laukuma		
2812	Saulkrastu novads	ZAAO	Saulkrasti, Akmeņu iela- pie kaf.Vēja rags		
2813	Saulkrastu novads	ZAAO	BAM- Kaudzišu-Lāču krust.,Saulkrasti		
2814	Saulkrastu novads	ZAAO	Zvejniekiems,Tallinas-Ķīšu krust.		
2815	Saulkrastu novads	ZAAO	Krasta iela-stāvlaukums, Saulkrasti		
2816	Saulkrastu novads	ZAAO	Saulkrasti, Raiņa 7-pie ķieģ.sienas		
2817	Saulkrastu novads	ZAAO	Putnuciems, Vidrižu-Ciruļu krust.,Saulkrasti		
2818	Saulkrastu novads	ZAAO	Saulkrastu stacija, Saulkrasti - stikls		
2819	Saulkrastu novads	ZAAO	Bīriņu ielā-Leģionāru taka, Saulkrasti		
2820	Saulkrastu novads	ZAAO	Zvejniekiems, Jūras prospekts 1, Saulkrasti		
2821	Saulkrastu novads	ZAAO	Zvejniekiems, Bērzu aleja, Saulkrasti		
2822	Saulkrastu novads	ZAAO	Bērzu aleja, Saulkrasti - pie skolas		
2823	Saulkrastu novads	ZAAO	Murjāņu-Rīgas krust., Saulkrasti		
2824	Saulkrastu novads	ZAAO	Smilšu 3, Saulkrasti		
2825	Saulkrastu novads	ZAAO	Krasta 21, Saulkrasti		
2826	Saulkrastu novads	ZAAO	Bīriņu ielas galapunkts, Saulkrasti		
2827	Saulkrastu novads	ZAAO	Baltā kāpa, Saulkrasti		
2828	Saulkrastu novads	ZAAO	Pabaži,Saules-Pļavas kust., Saulkrasti		
2829	Saulkrastu novads	ZAAO	Raiņa ielas galapunkts, Saulkrasti		

2830	Saulkrastu novads	ZAAO	Pabažu stacija, Saulkrasti		
2831	Saulkrastu novads	ZAAO	Bērzū aleja 2, Zvejniekciems, Saulkrasti		
2832	Saulkrastu novads	ZAAO	Vidrižu ielas stāvlaukums, Saulkrasti		
2833	Sējas novads	Clean R	2	0	0
2834	Sējas novads	Eco Baltija Vide	2	0	0
2835	Sējas novads	Eco Baltija Vide	Murjāņu sporta skola (Klintslejas iela, Murjāni)		
2836	Sējas novads	Eco Baltija Vide	Loja (Sējas nov., Loja, "Zeltiņi")		
2837	Siguldas novads	Jumis	46	1	1
2838	Siguldas novads	Jumis	Kaķiškālnā pie pieturas (Sigulda, Kalna iela 4)	Siguldas pagasts, "Zemdegas"	
2839	Siguldas novads	Jumis	K.L. Sigulda, Pulkveža Brieža iela 80		
2840	Siguldas novads	Jumis	K.L. Sigulda, Pulkveža Brieža iela 97		
2841	Siguldas novads	Jumis	K.L. Sigulda, Laimas ielā 6 (no Laimas ielas puses blakus B/D Pilādzītis)		
2842	Siguldas novads	Jumis	K.L. Kalnabeitēs (Sigulda, Kalnabeites iela)		
2843	Siguldas novads	Jumis	Pie veikala "Beta" (Kr.Barona ielā 4)		
2844	Siguldas novads	Jumis	K.L. Sigulda, Kr.Barona ielā 12/14		
2845	Siguldas novads	Jumis	K.L. Sigulda, J.Čakstes ielā 7;9		
2846	Siguldas novads	Jumis	K.L. Sigulda, Lāčplēša iela 9		
2847	Siguldas novads	Jumis	K.L. Sigulda, O.Kalpaka ielā 6		
2848	Siguldas novads	Jumis	Pie "Jumis" biroja (Sigulda, R.Blaumaņa 10)		
2849	Siguldas novads	Jumis	Pie autoostas (Raina iela 3)		
2850	Siguldas novads	Jumis	Siguldas viesnīcas laukumā (Sigulda, Pils iela)		
2851	Siguldas novads	Jumis	Siguldas viesnīcas teritorijā		
2852	Siguldas novads	Jumis	Pie Domes jaunajā stāvlaukumā (Pretim baznīcai un Dabas pārvaldei)		
2853	Siguldas novads	Jumis	Svētku laukums (pie pilsētas kalna augšā)		
2854	Siguldas novads	Jumis	Sigulda, Parka iela 12 (Raina parks)		
2855	Siguldas novads	Jumis	Sigulda, Kr.Barona un Pils ielas krustojuma autostāvlaukums		
2856	Siguldas novads	Jumis	K.L. ZPS pie arhīva (Siguldas pagasts, Institūta 1)		
2857	Siguldas novads	Jumis	Siguldas pag., "Vizbulī" pie garažām		
2858	Siguldas novads	Jumis	Sigulda, O.Kalpaka 13		
2859	Siguldas novads	Jumis	Sigulda, Nurmižu 33		
2860	Siguldas novads	Jumis	Siguldas tirgus (Sigulda, R.Blaumaņa 2)		
2861	Siguldas novads	Jumis	Sigulda, Jaunatnes iela 8		
2862	Siguldas novads	Jumis	Sigulda, Mālpils iela 4 B (Hotel Segevolde)		
2863	Siguldas novads	Jumis	Sigulda, Vidzemes šoseja 14 (Raibais suns krodziņš)		
2864	Siguldas novads	Jumis	Sigulda, Rīgas iela 1 (SEB Banka)		
2865	Siguldas novads	Jumis	Sigulda, Tiltā iela 10		
2866	Siguldas novads	Jumis	Sigulda, Dzērveņu iela 5		

2867	Siguldas novads	Jumis	Sigulda, Puķu iela 2		
2868	Siguldas novads	Jumis	Sigulda, Ausekļa iela 7 (SIA Segevolde iebraukšana no Valdemāra ielas)		
2869	Siguldas novads	Jumis	Siguldas pagasts, Spa Hotel Ezeri		
2870	Siguldas novads	Jumis	Siguldas pag., ZS Pīlādži		
2871	Siguldas novads	Jumis	Sigulda, Peldu iela 2 (Glābšanas stacija pie Gaujās)		
2872	Siguldas novads	Jumis	Turaidā stāvlaukumā (Turaidas iela/pie kafejnīcas Tūrists)		
2873	Siguldas novads	Jumis	Jūdažos pie veikala Sīlis (Jūdaži, Jūdažu 6A)		
2874	Siguldas novads	Jumis	Allažu pagasts, Stīveri (pie baznīcas)		
2875	Siguldas novads	Jumis	Stīveros pie pansionāta		
2876	Siguldas novads	Jumis	Allaži, Birzes iela 5		
2877	Siguldas novads	Jumis	Allaži, Birzes iela 3		
2878	Siguldas novads	Jumis	Allaži, Stārķu iela 2		
2879	Siguldas novads	Jumis	Allaži, Birzes 2;4		
2880	Siguldas novads	Jumis	Allažmuiža, pie daudzdzīvokļu mājām		
2881	Siguldas novads	Jumis	More, Akenstakas centrā		
2882	Siguldas novads	Jumis	More, centrā pie pagasta pārvaldes		
2883	Siguldas novads	Jumis	More, Eglaines centrā		
2884	Skrīveru novads	Ķīlupe	8	0	1
2885	Skrīveru novads	Ķīlupe	Daugavas iela 59 (dome), Skrīveri		
2886	Skrīveru novads	Ķīlupe	Daugavas iela 85, Skrīveri		
2887	Skrīveru novads	Ķīlupe	Daugavas iela 140, 142, Skrīveri		
2888	Skrīveru novads	Ķīlupe	Pīlādžu iela 1, Skrīveri		
2889	Skrīveru novads	Ķīlupe	Stacijas laukums 1, Skrīveri		
2890	Skrīveru novads	Ķīlupe	Sporta 4, Kastaņu 1, Skrīveri		
2891	Skrīveru novads	Ķīlupe	Zemkopības institūts 8 -13, Skrīveri		
2892	Skrīveru novads	Ķīlupe	Zemkopības institūts 22, Skrīveri		
2893	Skrundas novads	Eko Kurzeme	0	0	0
2894	Skrundas novads	Eko Kurzeme			
2895	Smiltenes novads	ZAAO	40	1	1
2896	Smiltenes novads	ZAAO	Smiltenes p, Smiltenes tehnikums	Smiltene, Limbažu 8,	
2897	Smiltenes novads	ZAAO	Tehnikums,Kalnāmuiža,Smiltenes p.		
2898	Smiltenes novads	ZAAO	Grundzāles p.,Līči-līv.m.		
2899	Smiltenes novads	ZAAO	Grundzāles p.Gaujas-daudzdz.m.		
2900	Smiltenes novads	ZAAO	Launkalnes pag., Miglaines		
2901	Smiltenes novads	ZAAO	Launkalnes p.,Silva,bērnu rotaļu laukums		
2902	Smiltenes novads	ZAAO	Launkalnes p., Saltupi - pie tilta		
2903	Smiltenes novads	ZAAO	Launkalnes p.,Silva 18		
2904	Smiltenes novads	ZAAO	Smiltenes p., Brutuļi, lauk.HES 1		
2905	Smiltenes novads	ZAAO	Bilskas p., Mēri, -pie Birzuļu pamatskolas		

2906	Smiltenes novads	ZAAO	Bilskas p.-pie pašvaldības		
2907	Smiltenes novads	ZAAO	Variņu p., Oktobra 9-aiz vecā veikala		
2908	Smiltenes novads	ZAAO	Variņu p. Līvānu-Parka krust.		
2909	Smiltenes novads	ZAAO	Palsmanes p., Centra laukums - pie katlumājas		
2910	Smiltenes novads	ZAAO	Palsmanes p., Rauza, Rauzas 4 teritorijā		
2911	Smiltenes novads	ZAAO	Grundzāles p., Aumeistari, Šalkas		
2912	Smiltenes novads	ZAAO	Abulas 6, Smiltene		
2913	Smiltenes novads	ZAAO	Audēju 2, Smiltene		
2914	Smiltenes novads	ZAAO	Rīgas 8, Smiltene		
2915	Smiltenes novads	ZAAO	Rīgas 7, Smiltene		
2916	Smiltenes novads	ZAAO	Rīgas 3, Smiltene		
2917	Smiltenes novads	ZAAO	Rīgas 16, Smiltene		
2918	Smiltenes novads	ZAAO	Limbažu 5, Smiltene		
2919	Smiltenes novads	ZAAO	Kalna 8, Smiltene		
2920	Smiltenes novads	ZAAO	Blomes p., Cēsu 13		
2921	Smiltenes novads	ZAAO	Brantu p.,Vidzemīte		
2922	Smiltenes novads	ZAAO	Dakteru 26, Smiltene		
2923	Smiltenes novads	ZAAO	Dārza 26, Smiltene		
2924	Smiltenes novads	ZAAO	Daugavas 64, Smiltene		
2925	Smiltenes novads	ZAAO	Gaujas 6, Smiltene		
2926	Smiltenes novads	ZAAO	Kalna 2, Smiltene		
2927	Smiltenes novads	ZAAO	Gaujas 1, Smiltene lauk.pie parka kāpnēm		
2928	Smiltenes novads	ZAAO	Baznīcas lauk.1, Smiltene		
2929	Smiltenes novads	ZAAO	Dakteru 27, Smiltene-sporta laukums		
2930	Smiltenes novads	ZAAO	Pils 10, Smiltene		
2931	Smiltenes novads	ZAAO	Smilšu 4, Smiltene		
2932	Smiltenes novads	ZAAO	Rīgas 5, Smiltene		
2933	Smiltenes novads	ZAAO	Pils 1, Smiltene		
2934	Smiltenes novads	ZAAO	Mazā Jaunā 12, Smiltene		
2935	Smiltenes novads	ZAAO	Dārza 36, Smiltene		
2936	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	15	1	0
2937	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Līči 1 , Stopiņu pag., Ulbroka	SAP "Getliņi" (Getliņi EKO)	
2938	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Ulbrokas v-sk. , Stopiņu pag., Ulbroka		
2939	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Upeslejas 1 , Upeslejas		
2940	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Cekules ciemats , Stopiņu pag., Ulbroka		
2941	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Institūta iela 13 , Ulbroka		
2942	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Institūta iela 15 , Ulbroka		
2943	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Institūta iela 17 , Ulbroka		
2944	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Institūta iela 19 , Ulbroka		
2945	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Institūta iela 24 , Ulbroka		
2946	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Institūta iela 36 , Ulbroka		

2947	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Institūta iela 4 , Ulbroka		
2948	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Peldu iela 4 , Ulbroka		
2949	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Sauriešu centrs , Saurieši		
2950	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Upeslejas , Upeslejas		
2951	Stopiņu novads	Vides pakalpojumu grupa	Radiostacijas iela, Stopiņu pag., Ulbroka		
2952	Strenču novads	ZAAO	19	1	1
2953	Strenču novads	ZAAO	Liepugatves 1, Jērcēnu p.	Strenči, Valkas 1a,	
2954	Strenču novads	ZAAO	Laukums pie m."Spirejas", Jērcēnu p.		
2955	Strenču novads	ZAAO	Lauk.pie AP, Plāņu p.		
2956	Strenču novads	ZAAO	Jaunklidzis, Lauk.pie AP, Plāņu p.		
2957	Strenču novads	ZAAO	Parka-Miera krust., Strenči		
2958	Strenču novads	ZAAO	Valkas- Beverīnas krust., Strenči		
2959	Strenču novads	ZAAO	Valkas 1a, Strenči		
2960	Strenču novads	ZAAO	Rīgas 6, Strenči		
2961	Strenču novads	ZAAO	Valkas,Ziedugravas krust., Strenči		
2962	Strenču novads	ZAAO	Šalkas, Strenči		
2963	Strenču novads	ZAAO	Sporta 1a, Seda stikls		
2964	Strenču novads	ZAAO	Brīvības 3, Seda		
2965	Strenču novads	ZAAO	Uzvaras 4, Seda		
2966	Strenču novads	ZAAO	Miera 1, Seda		
2967	Strenču novads	ZAAO	Miera 8, Seda		
2968	Strenču novads	ZAAO	Dārza 12, Seda		
2969	Strenču novads	ZAAO	Dārza 14, Seda		
2970	Strenču novads	ZAAO	Sporta 4, Tīrgus 5, Seda		
2971	Strenču novads	ZAAO	Miera 2, Seda		
2972	Talsu novads	Eco Baltija Vide	65	1	
2973	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Celtnieku iela 4	SAP "Janvāri" (AAS Piejūra)	
2974	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Raiņa iela 88		
2975	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Darba iela 19		
2976	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Dundagas iela 2		
2977	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Dundagas iela 5		
2978	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Dundagas iela 9		
2979	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Dundagas iela 12		
2980	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Dundagas iela 16		
2981	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Dundagas iela 20		
2982	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Miera iela 2a		
2983	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Miera iela 6a		
2984	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Mīlenbaha iela 32		
2985	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Pumpura iela 12		
2986	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Puškaiša iela 14a		
2987	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Darba 13		

2988	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Brīvības 29		
2989	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Lielā iela 37		
2990	Talsu novads	Eco Baltija Vide	1905.gada iela 1a		
2991	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Brīvības 9		
2992	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Raiņa iela 19a		
2993	Talsu novads	Eco Baltija Vide	1905.gada iela 7a		
2994	Talsu novads	Eco Baltija Vide	9.maija iela 19		
2995	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Draudzības iela 25		
2996	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Rūķu iela "Pīlādītis"		
2997	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Pilsētas laukums		
2998	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Dursupe, Atpūtas laukums		
2999	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Pastende, Ezera un Dzintaru ielu krustojums		
3000	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Spāre, Čakstes ielā pie mājām "Rogas"		
3001	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Spāre, Lauku ielā 5		
3002	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Tiņģere, Tiņģeres centrs		
3003	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Ķūlciems, Maudas		
3004	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Zvirgzdi		
3005	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Jāņkalni		
3006	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Centra katlu māja		
3007	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Pagastmāja		
3008	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Dižstende, Upesliči		
3009	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Dižstende, pie ambulances "Mātes"		
3010	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Mindugciems, Kraujas		
3011	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Mindugciems, Katlu māja		
3012	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Anuži, Saulstari		
3013	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Ventspils iela 21		
3014	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Ventspils iela 9 (autoosta)		
3015	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Ventspils iela 1/3 (centra laukums)		
3016	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Kr.Barona iela 6		
3017	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Priedes, Katlu māja		
3018	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Abavas pag.,Veģi		
3019	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Brīvības iela 76		
3020	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Bērzu iela 9		
3021	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Brīvības iela 15		
3022	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Stacijas iela 1		
3023	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Liepu iela 37		
3024	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Liepu iela 7		
3025	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Brīvības iela 8		
3026	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Lubezere, Centra aleja 1		
3027	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Celtnieku iela 5		
3028	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Raiņa iela 12b		
3029	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Ambrakas iela 1		

3030	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Lubezere, Nākotnes iela 4		
3031	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Rožu iela 1		
3032	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Pūņas, māja Nr.7		
3033	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Pūņas, Mājas Nr.3		
3034	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Vandzene, Tautas nams		
3035	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Vandzene, Vidusskola		
3036	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Jaunpagasts, Katlumāja		
3037	Talsu novads	Eco Baltija Vide	Jaunpagasts, Klubs – kantoris		
3038	Tērvetes novads	Clean R	4	0	0
3039	Tērvetes novads	Zemgales EKO	Ciemats Labreņči		
3040	Tērvetes novads	Zemgales EKO	Zelmeņu ciemats		
3041	Tērvetes novads	Zemgales EKO	Augstkalnes ciemats		
3042	Tērvetes novads	Zemgales EKO	Bukaišu ciemats		
3043	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	81	1	
3044	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Brīvības laukums	Dienvidu iela 1, Tukums (AAS Piejūra)	
3045	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Katrīnas laukums		
3046	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Durbes autobusa pietura (gala punkts)		
3047	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Estrādes un M.Parka ielu krustojums (Durbes parks)		
3048	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Cēsu un Durbes ielu krustojums		
3049	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	L. dzelzceļa iela		
3050	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Tiles iela 15a		
3051	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Dzelzceļa stacija Tukuma I		
3052	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Skvērs Talsu un Dārza ielu krustojumā		
3053	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Lauku iela (Tirgus laukums)		
3054	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Kurzemes un Smilšu ielu krustojums		
3055	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Jelgavas un Sloceņes ielas krustojums		
3056	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Pasta iela 25		
3057	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Kalna iela 1		
3058	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Dzelzceļa stacija Tukums II		
3059	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Ozoliņu autobusa pietura		
3060	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Ozolu iela 2A		
3061	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Strēlnieku un Degoles ielu krustojums		
3062	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Marsa un Veļķu ielas krustojums		
3063	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Senču un Pilskalna ielu krustojums		
3064	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Revolūcijas 2		
3065	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Zemītes iela 5 (Neklātenes vidusskola)		
3066	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Telegrāfa iela 13		
3067	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Kūdras 2		
3068	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Rožu iela 12		
3069	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Mednieku iela (Tukuma auto pusē)		

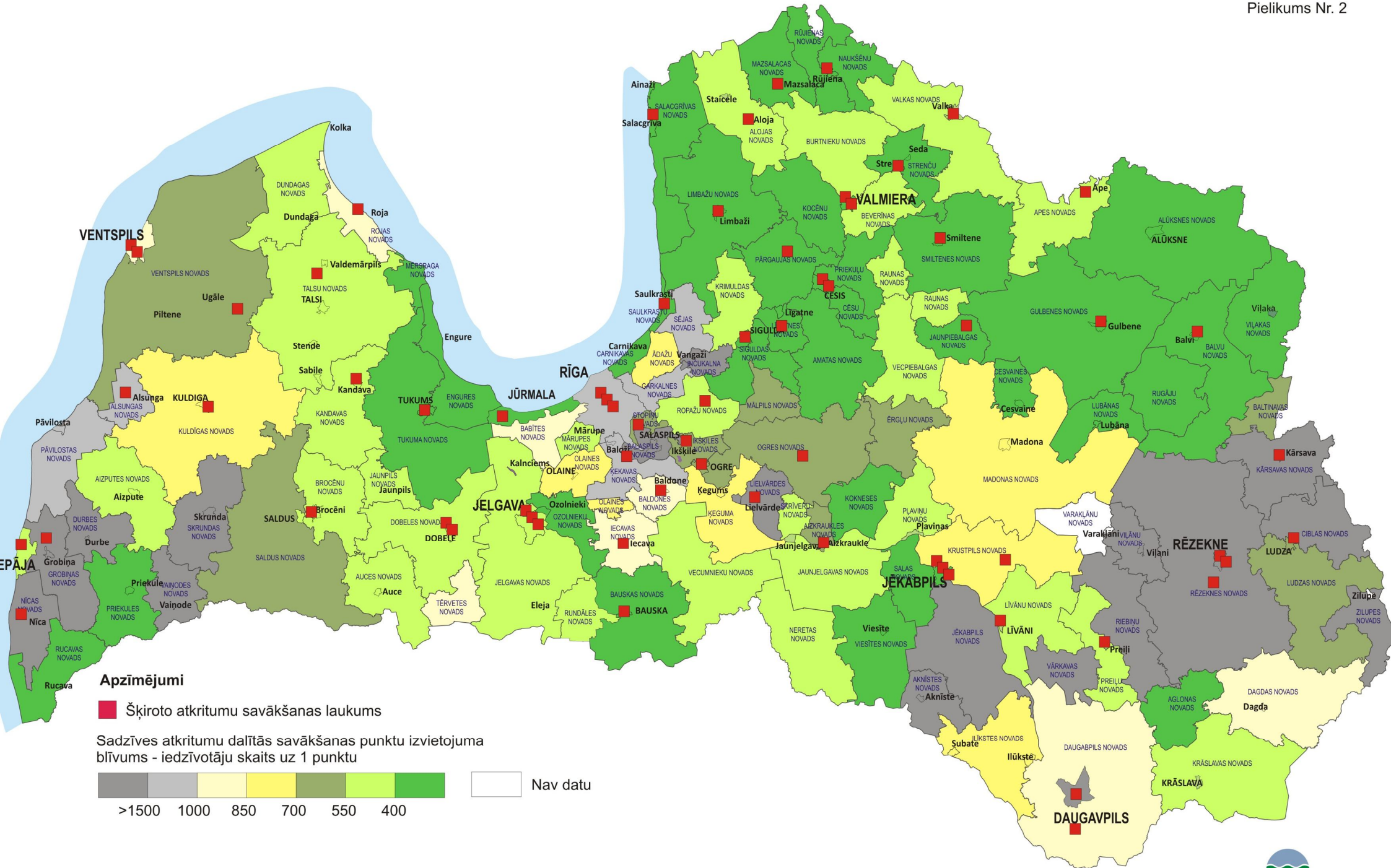
3070	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Pārslas un Veļķu ielas krustojums		
3071	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Mazā Pilskalna pie Čigānezera		
3072	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Meža iela 20		
3073	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Ziedoņa un Pumpura ielas krustojums		
3074	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	L.dzelzceļa un Salas ielas krustojums		
3075	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Kurzemes iela 2		
3076	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Parka un Sējas ielas krustojums		
3077	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Smārdes iela 2 C		
3078	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Durbes iela 27		
3079	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Plāvas un Atpūtas ielas krustojums		
3080	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Zaļā iela 11		
3081	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Dārzniecības iela 4		
3082	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Meža iela 9		
3083	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Staru un Dzirņu ielu krustojums		
3084	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Krasta iela 1		
3085	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Alkšņu un Lapu ielu krustojums		
3086	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Ošu un Ābeļu ielas krustojumā		
3087	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Valguma iela 2/4		
3088	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Veidenbauma iela 1		
3089	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Kalēju iela 1		
3090	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Pasta iela 21		
3091	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Stacijas ielas krustojumā		
3092	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Smilšu iela 48		
3093	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Kandavas iela 24		
3094	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Veļķu kapi		
3095	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Cepļa un Laubītes ielas krustojumā		
3096	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Strēlnieku iela 47 (pie ūdenstorna)		
3097	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Spartaka iela 16/16a		
3098	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Kuldīgas iela 74 (sporta komplekss)		
3099	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Kuldīgas iela 55		
3100	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Baznīcas iela 2 (pie Mūzikas skolas)		
3101	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Mazā iela 9		
3102	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Parādes iela 15		
3103	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Vienība, Centrs pie mājām "Irbes"		
3104	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Džūkste, Ausmas		
3105	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Lancenieki, Veldzes		
3106	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Pienava, Austrumi		
3107	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Bērnu nams		
3108	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Riekstiņi		
3109	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Vaski Meldri		
3110	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Saulgoži		
3111	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Kastaņu aleja 5		

3112	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Ķiršu iela 9		
3113	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Lamiņi, Dzirciema spec. internātskola		
3114	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Dzintars		
3115	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Katlu māja		
3116	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Zemgales vidusskola		
3117	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	pie Zemgaļu mājām		
3118	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Pūpoli		
3119	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Ozolnieki, Ārlavas		
3120	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Ievu iela		
3121	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Liepu iela pretī Ziedoņu ielai 7a		
3122	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Avoti		
3123	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Abavnieki Pagasts		
3124	Tukuma novads	Eco Baltija Vide	Ķīši		
3125	Vaiņodes novads	Eko Kurzeme	0	0	0
3126	Vaiņodes novads	Eko Kurzeme			
3127	Valkas novads	ZAAO	20	1	1
3128	Valkas novads	ZAAO	Fr.Rozīna, Ausekļa 26, Valka	Valka," Austras", ZAAO	
3129	Valkas novads	ZAAO	Ausekļa 46,48,50,52, Valka		
3130	Valkas novads	ZAAO	Rīgas 6,6a,6b, Valka,		
3131	Valkas novads	ZAAO	Raiņa 5, Valka		
3132	Valkas novads	ZAAO	Raiņa 12, 12a, Valka		
3133	Valkas novads	ZAAO	Tālavas 5,7,9, Valka		
3134	Valkas novads	ZAAO	Merķeļa 13,13a, Valka		
3135	Valkas novads	ZAAO	Merķeļa 23, Valka		
3136	Valkas novads	ZAAO	Ausekļa 2,Raiņa 18, Valka		
3137	Valkas novads	ZAAO	Raiņa 18, Valka		
3138	Valkas novads	ZAAO	Domes 1 (Domes bulvāris), Valka		
3139	Valkas novads	ZAAO	Lauktehnika (Varoņu 32,34,36,38,40), Valka		
3140	Valkas novads	ZAAO	Varoņu 32-40, Valka		
3141	Valkas novads	ZAAO	Sēļi, Māja Nr.20, Valkas p.		
3142	Valkas novads	ZAAO	Rūjienas 4,6,8, Valka		
3143	Valkas novads	ZAAO	Lugaži, Lugažu muiža, Valkas p.		
3144	Valkas novads	ZAAO	Pūcītes, Ērgemes p. pie pag.pad.		
3145	Valkas novads	ZAAO	Māja Nr.4, Kārķu pag. - iepakojums		
3146	Valkas novads	ZAAO	Centra laukums,Vijciema pag.		
3147	Valkas novads	ZAAO	Gaujas 4/6, Kalnaine, Zvārtavas pag.		
3148	Varakļānu novads		0	0	0
3149	Varakļānu novads				
3150	Vārkavas novads	Preiļu saimnieks	0	0	0
3151	Vārkavas novads	Preiļu saimnieks			
3152	Vecpiebalgas novads	ZAAO	9	0	1
3153	Vecpiebalgas novads	ZAAO	Laukums pie DUS "Nivals",Taurenas p.		

3154	Vecpiebalgas novads	ZAAO	Laukums pie Lauksaimniekiem,Dzērbenes pag.		
3155	Vecpiebalgas novads	ZAAO	Piebaldzēni, Vecpiebalga		
3156	Vecpiebalgas novads	ZAAO	"Liepas", Inešu p.		
3157	Vecpiebalgas novads	ZAAO	"Pagasta Dārziņi", Kaives p.		
3158	Vecpiebalgas novads	ZAAO	Smeilji, Vecpiebalgas pag.		
3159	Vecpiebalgas novads	ZAAO	"Pūpoli", Dzērbenes p.		
3160	Vecpiebalgas novads	ZAAO	Gaujas 3, Tauresnes p.		
3161	Vecpiebalgas novads	ZAAO	Dzērbenes p., pie veik.Strēlnieks		
3162	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	19		1
3163	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Cerīņu iela 17, Vecumnieki, Vecumnieku pag.		
3164	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Ciemats, Beibeži, Vecumnieku pag.		
3165	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Daudzīvokļu mājas, Beitiņi		
3166	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Dzīv. māja Nr. 15, Misa, Vecumnieku pag.		
3167	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Dzīv. māja Nr. 2, Misa, Vecumnieku pag.		
3168	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Kalna iela, Stelpe		
3169	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Kalna un skolas kr, Vecumnieki, Vecumnieku pag.		
3170	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Kurmenes iela 1, Skaistkalne, Skaistkalnes pag.		
3171	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Pag.pārvalde, Dzirnas, Valle		
3172	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	pie Garažām, Misa, Vecumnieku pag.		
3173	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Pie katlu mājas, Bārbele		
3174	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	pie Veikala, Misa, Vecumnieku pag.		
3175	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Putni, Putni, Skaistkalnes pag.		
3176	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Rīgas iela 29, Vecumnieki, Vecumnieku pag.		
3177	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Rīgas iela 5, klubs, Vecumnieki, Vecumnieku pag.		
3178	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Skola, Stelpe, Stelpes pag.		
3179	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Valles vidusskola , Valle		
3180	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Rīgas iela 29, Vecumnieki, Vecumnieku pag.		
3181	Vecumnieku novads	Ragn-Sells	Daudzdzīvokļu mājas, Valle, Valles pag.		
3182	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	17	1	1
3183	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	„Šalkas”, Jūrkalne, Ventspils novads	"Katlu māja", Usma, Ventspils novads	
3184	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Skolas iela 6, Pope, Ventspils novads		
3185	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	„Ausmas”, Ance , Ventspils novads		
3186	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	„Arāji”, Ziras, Ventspils novads		
3187	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Maija iela 2, Piltene, Ventspils novads		
3188	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Lauku iela 2, Piltene, Ventspils novads		
3189	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Maija iela 14A, Piltene, Ventspils novads		
3190	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Centra māja 3, Vārve (Vārves ciems), Ventspils novads		

3191	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	„Zūras” 12, Vārve (Zūru ciems), Ventspils novads		
3192	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	Skolas iela 8, Vārve (Ventavas ciems), Ventspils novads		
3193	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	„ Krastmalas”, Užava, Ventspils novads		
3194	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	„ Tirgus”, Ugāle, Ventspils novads		
3195	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	„ Zelmeņi”, Tārgale, Ventspils novads		
3196	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	„ Skola”, Tārgale, Ventspils novads		
3197	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	„Morici”, Usma, Ventspils novads		
3198	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	„ Atvari”, Puze (Blāzmas ciems), Ventspils novads		
3199	Ventspils novads	Ventspils labiekārtošanas kombināts	„ Dzintari”, Zlēkas, Ventspils novads		
3200	Viesītes novads	Viesītes komunālā pārvalde	12	0	0
3201	Viesītes novads	Viesītes komunālā pārvalde	Meža iela 23, Viesīte, Viesītes novads, LV-5237		
3202	Viesītes novads	Viesītes komunālā pārvalde	Meža iela 17, Viesīte, Viesītes novads, LV-5237		
3203	Viesītes novads	Viesītes komunālā pārvalde	Smilšu iela 26, Viesīte, Viesītes novads, LV-5237		
3204	Viesītes novads	Viesītes komunālā pārvalde	Pavasara iela 4a, Viesīte, Viesīte novads, LV-5237		
3205	Viesītes novads	Viesītes komunālā pārvalde	Sporta iela 13a, Viesīte, Viesītes novads, LV-5237		
3206	Viesītes novads	Viesītes komunālā pārvalde	Dzelzceļnieku iela 5, Viesīte, Viesītes novads, LV-5237		
3207	Viesītes novads	Viesītes komunālā pārvalde	Māja-3, Sauka, Saukas pagasts, Viesīte novads, LV-5237		
3208	Viesītes novads	Viesītes komunālā pārvalde	Aronijas-3, Lone, Saukas pagasts, Viesītes novads, LV-5237		
3209	Viesītes novads	Viesītes komunālā pārvalde	Dzeniši-5, Elkšņi, Elkšņu pagats, Viesītes novads, LV-5237		
3210	Viesītes novads	Viesītes komunālā pārvalde	Druviņas-5, Cīruļi, Rites pagats, Viesītes novads, LV-5237		
3211	Viesītes novads	Viesītes komunālā pārvalde	Druviņas-7, Cīruļi, Rites pagats, Viesītes novads, LV-5237		
3212	Viesītes novads	Viesītes komunālā pārvalde	Biržu iela , Viesīte, Viesīte novads, LV-5237		
3213	Vīļakas novads	ZAAO	14	0	1
3214	Vīļakas novads	ZAAO	Vīļakas 25b, Žīguru p.		
3215	Vīļakas novads	ZAAO	Balvu 2, Vīļaka		
3216	Vīļakas novads	ZAAO	Baznīcas 38, Vīļaka		
3217	Vīļakas novads	ZAAO	Zemnieku 1, Vīļaka		
3218	Vīļakas novads	ZAAO	Abrenes 19, Vīļaka -iepakojuks		
3219	Vīļakas novads	ZAAO	Sporta 4a, Vīļaka		
3220	Vīļakas novads	ZAAO	Eržepoles 64, Vīļaka		
3221	Vīļakas novads	ZAAO	Kultūras 3a, Žīguru p.		
3222	Vīļakas novads	ZAAO	"Ābeļziedi",Borisova, Vecumu p.		
3223	Vīļakas novads	ZAAO	Rūpnīcas 3b, Kupravas p.		

3224	Vīļakas novads	ZAAO	Rekova, Skolas 1a Šķilbēnu p.		
3225	Vīļakas novads	ZAAO	Semenova, Tautas iela "Pienenes", Medņevas p.		
3226	Vīļakas novads	ZAAO	Šķilbēni, Lauk. pie DUS, Šķilbēnu p.		
3227	Vīļakas novads	ZAAO	Akas laukums, Upītes, Šķilbēnu pag.		
3228	Vīļānu novads	ALLAS			
3229	Vīļānu novads	ALLAS	Kultūras laukums 6A, Vīļāni, Vīļānu novads		
3230	Zilupes novads	Clean R			
3231	Zilupes novads	Clean R			

3. Pielikums

Dalītās vākšanas infrastruktūras nodrošinājuma salīdzinājums 2013./2014. gada dati

Nr.p.k.	Pašvaldība	Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti 2014. gads	Šķiroto atkritumu savākšanas laukumi 2014. gads	Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punkti 2013. gads	Šķiroto atkritumu savākšanas laukumi 2013. gads
1	Daugavpils	0	1	38	1
2	Jēkabpils	64	3	10	1
3	Jelgava	105	3	110	3
4	Jūrmala	136	1	136	1
5	Liepāja	166	1	131	1
6	Rēzekne	2	2	0	1
7	Rīga	531	3	384	3
8	Valmiera	79	2	86	2
9	Ventspils	41	2	41	2
10	Ādažu novads	14	0	9	1
11	Aglonas novads	10	0	0	0
12	Aizkraukles novads	13	1	0	0
13	Aizputes novads	20	0	2	0
14	Aknīstes novads	0	0	4	0
15	Alojas novads	11	1	11	1
16	Alsungas novads	0	1	3	0
17	Alūksnes novads	42	0	42	0
18	Amatas novads	16	0	13	0
19	Apes novads	8	1	8	0
20	Auces novads	13	0	13	0
21	Babītes novads	11	0	24	0
22	Baldones novads	5	1	0	1
23	Baltinavas novads	2	0	2	0
24	Balvu novads	40	1	38	1
25	Bauskas novads	108	1	109	1
26	Beverīnas novads	7	0	7	0
27	Brocēnu novads	11	1	17	0
28	Burtnieku novads	19	0	17	0
29	Carnikavas novads	19	0	18	0

30	Cēsu novads	65	2	64	2
31	Cesvaines novads	10	0	12	0
32	Ciblas novads	0	0	0	0
33	Dagdas novads	8	0	5	0
34	Daugavpils novads	24	1	24	1
35	Dobeles novads	46	2	50	2
36	Dundagas novads	9	0	12	0
37	Durbes novads	0	0	0	0
38	Engures novads	20	0	24	0
39	Ērgļu novads	5	0	7	0
40	Garkalnes novads	7	0	5	0
41	Grobiņas novads	0	1	0	1
42	Gulbenes novads	62	1	60	2
43	Iecavas novads	9	1	9	1
44	Ikšķiles novads	13	1	6	1
45	Ilūkstes novads	9	0	0	0
46	Inčukalna novads	3	0	1	0
47	Jaunjelgavas novads	12	0	0	0
48	Jaunpiebalgas novads	6	1	6	1
49	Jaunpils novads	5	0	5	0
50	Jēkabpils novads	0	0	3	0
51	Jelgavas novads	49	0	29	0
52	Kandavas novads	20	1	20	1
53	Kārsavas novads	0	0	0	0
54	Kocēnu novads	30	0	28	0
55	Kokneses novads	31	0	16	0
56	Krāslavas novads	37	1	38	1
57	Krimuldas novads	12	0	11	0
58	Krustpils novads	7	1	6	0
59	Kuldīgas novads	33	1	14	1
60	Ķeguma novads	7	0	6	0
61	Ķekavas novads	21	1	34	0
62	Lielvārdes novads	5	1	0	1
63	Līgatnes novads	20	1	19	1
64	Limbažu novads	53	1	52	1
65	Līvānu novads	21	1	21	0
66	Lubānas novads	9	0	10	0
67	Ludzas novads	19	1	15	1
68	Madonas novads	33	0	46	0

69	Mālpils novads	6	0	4	0
70	Mārupes novads	37	0	32	1
71	Mazsalacas novads	13	1	13	1
72	Mērsraga novads	6	0	20	0
73	Naukšēnu novads	5	0	5	0
74	Neretas novads	7	0	7	1
75	Nīcas novads	0	1	10	0
76	Ogres novads	49	1	20	2
77	Olaines novads	28	0	17	0
78	Ozolnieku novads	31	0	8	0
79	Pārgaujas novads	12	1	10	1
80	Pāvilostas novads	2	0	2	0
81	Pļaviņu novads	11	0	12	0
82	Preiļu novads	24	1	22	1
83	Priekules novads	19	0	0	0
84	Priekuļu novads	25	0	26	0
85	Raunas novads	8	0	8	0
86	Rēzeknes novads	0	1	45	1
87	Riebiņu novads	0	0	0	0
88	Rojas novads	3	1	9	1
89	Ropažu novads	14	1	0	0
90	Rucavas novads	14	0	13	0
91	Rugāju novads	6	0	6	0
92	Rūjienas novads	23	1	22	1
93	Rundāles novads	9	0	8	0
94	Salacgrīvas novads	24	1	25	1
95	Salas novads	17	0	14	0
96	Salaspils novads	0	0	51	0
97	Saldus novads	39	0	68	1
98	Saulkrastu novads	55	1	56	1
99	Sējas novads	2	0	3	0
100	Siguldas novads	46	1	35	1
101	Skrīveru novads	8	0	5	0
102	Skrundas novads	0	0	2	0
103	Smiltenes novads	40	1	38	1
104	Stopiņu novads	15	1	21	1
105	Strenču novads	19	1	18	1
106	Talsu novads	65	1	65	1
107	Tērvetes novads	4	0	19	0

108	Tukuma novads	81	1	81	1
109	Vaiņodes novads	0	0	1	0
110	Valkas novads	20	1	17	1
111	Varakļānu novads	0	0	0	0
112	Vārkavas novads	0	0	0	0
113	Vecpiebalgas novads	9	0	9	0
114	Vecumnieku novads	19	0	0	0
115	Ventspils novads	17	1	16	0
116	Viesītes novads	12	0	11	0
117	Viļakas novads	14	0	13	0
118	Viļānu novads	0	0	0	0
119	Zilupes novads	0	0	0	0
	KOPĀ	3007	65	2818	58

PRIEKŠLIKUMI NO ES FONDIEM FINANSĒTO PROJEKTU VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJIEM

SAM Pasākums 5.2.1.1. "Atkritumu dalītās savākšanas sistēmas attīstība"

VIENOTIE KRITĒRIJI

Kritērijs		Kritērija ietekme uz lēmuma pieņemšanu
1.	Projekta iesniedzēja atbilstība	P
1.1.	Projekta iesniedzējs ir kapitālsabiedrība, kurai noslēgts līgums ar pašvaldību par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu attiecīgajā administratīvajā teritorijā*	

*ja esošā normatīvā regulējuma ietvaros ir pieļaujama pašvaldības īstenota infrastruktūras izveide un izveidotās infrastruktūras apsaimniekošanas nodrošināšana, rekomendējams piešķirt tiesības kā projekta iesniedzējam projektu konkursos piedalīties pašvaldībām

KVALITĀTES KRITĒRIJI

Kritērijs		Vērtēšanas sistēma – punktu skala
2.	Sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu (SADSP) ierīkošana	
2.1.	Projekta ietvaros izveidotās infrastruktūras pieejamība	Projekta atbilstības kritērijs
2.1.1.	Projekta ietvaros izveidojamie SADSP tiks izvietoti tikai publiski pieejamās vietās (publiskajā ārtelpā). Atkritumu radītāju piekļuve SADSP tiks nodrošinātā neierobežotu laiku	N
2.2.	Projekta īstenošanas ieguldījums atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamības nodrošināšanā	Kritērijs nav izslēdzošs
2.2.1.	Projekts tiks īstenots teritorijā, kur esošais SADSP izvietojuma blīvums ir: - lielāks par 1 SADSP uz 500 iedzīvotājiem novadu teritorijās; - lielāks par 1 SADSP uz 700 iedzīvotājiem republikas pilsētu teritorijās	0
2.2.2.	Projekts tiks īstenots teritorijā, kur esošais SADSP izvietojuma blīvums ir: - 1 SADSP uz 500 – 700 iedzīvotājiem novadu teritorijās;	3

Kritērijs		Vērtēšanas sistēma – punktu skala
	- 1 SADSP uz 700 - 900 iedzīvotājiem republikas pilsētu teritorijās	
2.2.3.	Projekts tiks īstenots teritorijā, kur esošais SADSP izvietojuma blīvums ir: - mazāks par 1 SADSP uz 700 iedzīvotājiem novadu teritorijās - mazāks 1 SADSP uz 900 iedzīvotājiem republikas pilsētu teritorijās.	5
2.3.	Projekta īstenošanas ieguldījums atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras kvalitātes nodrošināšanā	Kritērijs nav izslēdzošs
2.3.1	Projektā tiks veikta jaunu SADSP ierīkošana, kuros tiks nodrošināta vismaz četru dalīto atkritumu veidu (papīrs, plastmasa, metāls, stikls) savākšana	1
2.3.2	Projektā tiks veikta jaunu SADSP ierīkošana, kuros tiks nodrošināta piecu un vairāk dalīto atkritumu veidu (vismaz papīrs, plastmasa, metāls, stikls, bioloģiski noārdāmie atkritumi) savākšana	5
2.4.	Projekta ietvaros paredzētie iedzīvotāju informēšanas pasākumi par atkritumu šķirošanas nepieciešamību	Projekta atbilstības kritērijs
2.4.1.	Projektam ir izstrādāts sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu plāns, kas ietver detalizētu veicamo pasākumu aprakstu, laika grafiku un metodikas aprakstu kā tiks veikta informēšanas un izglītošanas pasākumu efektivitātes novērtēšana. Plānam ir pievienots publicitātes materiālu paraugs, kas ietver informāciju par 1) atkritumu šķirošanas nepieciešamību, 2) SADSP izvietojumu projekta teritorijā 3) SADSP izmantošanas noteikumiem (nododamo materiālu veidi un kvalitātes prasības), 4) atkritumu šķirošanas ieguvumiem videi kopumā, 4) atkritumu šķirošanas ieguvumiem atsevišķi katrai mājsaimniecībai. Ar publicitātes materiāliem tiks nodrošināta katra atsevišķa mājsaimniecība projekta teritorijā.	N
2.5.	Projekta ietvaros izveidojamo SADSP skaits	Kritērijs nav izslēdzošs
2.5.1.	Projekta ietvaros izveidojamie SADSP nodrošinās infrastruktūras pieejamību līdz 25% projekta teritorijas iedzīvotāju	0
2.5.2.	Projekta ietvaros izveidojamie SADSP nodrošinās infrastruktūras pieejamību 25% līdz 50% projekta teritorijas iedzīvotāju	1
2.5.3.	Projekta ietvaros izveidojamie SADSP nodrošinās infrastruktūras pieejamību 50% līdz 75% projekta teritorijas iedzīvotāju	3
2.5.4.	Projekta ietvaros izveidojamie SADSP nodrošinās infrastruktūras pieejamību 75% līdz 100% projekta teritorijas iedzīvotāju	5
3.	Esošu sadzīves atkritumu dalītās savākšanas punktu (SADSP) pilnveidošana	
3.1.	Projekta ietvaros izveidotās infrastruktūras pieejamība	Projekta atbilstības kritērijs
3.1.1.	Projekta ietvaros pilnveidojamie SADSP ir izvietoti tikai publiski pieejamās vietās (publiskajā ārtelpā). Atkritumu radītāju piekļuve SADSP tiks nodrošinātā neierobežotu laiku	N
3.2	Projekta īstenošanas ieguldījums atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamības nodrošināšanā	Kritērijs nav izslēdzošs
3.2.1.	Projekts tiks īstenots teritorijā, kur esošais SADSP izvietojuma blīvums ir: - lielāks par 1 SADSP uz 500 iedzīvotājiem novadu teritorijās; - lielāks 1 SADSP uz 700 iedzīvotājiem republikas pilsētu teritorijās	0
3.2.2.	Projekts tiks īstenots teritorijā, kur esošais SADSP izvietojuma blīvums ir:	3

Kritērijs		Vērtēšanas sistēma – punktu skala
	- 1 SADSP uz 500 – 700 iedzīvotājiem novadu teritorijās; - 1 SADSP uz 700 - 900 iedzīvotājiem republikas pilsētu teritorijās	
3.2.3.	Projekts tiks īstenots teritorijā, kur esošais SADSP izvietojuma blīvums ir: - mazāks par 1 SADSP uz 700 iedzīvotājiem novadu teritorijās - mazāks 1 SADSP uz 900 iedzīvotājiem republikas pilsētu teritorijās.	5
3.3.	Projekta īstenošanas ieguldījums atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras kvalitātes nodrošināšanā	Kritērijs nav izslēdzošs
3.3.1	Projektā tiks veikta esošu SADSP pilnveidošana, kuros pēc pilnveidošanas tiks nodrošināta vismaz četru dalīto atkritumu veidu (papīrs, plastmasa, metāls, stikls) savākšana	1
3.3.2	Projektā tiks veikta esošu SADSP pilnveidošana, kuros pēc pilnveidošanas tiks nodrošināta piecu un vairāk dalīto atkritumu veidu (vismaz papīrs, plastmasa, metāls, stikls, bioloģiski noārdāmie atkritumi) savākšana	5
3.4.	Projekta ietvaros paredzētie iedzīvotāju informēšanas pasākumi par atkritumu šķirošanas nepieciešamību	Projekta atbilstības kritērijs
3.4.2.	Projektam ir izstrādāts sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu plāns, kas ietver detalizētu veicamo pasākumu aprakstu, laika grafiku un metodikas aprakstu kā tiks veikta informēšanas un izglītošanas pasākumu efektivitātes novērtēšana. Plānam ir pievienots publicitātes materiālu paraugs, kas ietver informāciju par 1) atkritumu šķirošanas nepieciešamību, 2) SADSP izvietojumu projekta teritorijā 3) SADSP izmantošanas noteikumiem (nododamo materiālu veidi un kvalitātes prasības), 4) atkritumu šķirošanas ieguvumiem videi kopumā, 4) atkritumu šķirošanas ieguvumiem atsevišķi katrai mājsaimniecībai. Ar publicitātes materiāliem tiks nodrošināta katra atsevišķa mājsaimniecība projekta teritorijā.	N
4.	Šķiroto atkritumu savākšanas laukumu (ŠASL) ierīkošana	
4.1.	Projekta ietvaros izveidotās infrastruktūras pieejamība	Projekta atbilstības kritērijs
4.1.1	Projektā ietvaros izveidojamā ŠASL darba laiks (pieejamība apmeklētājiem) tiks nodrošināta ≥ 30 stundas nedēļā, ietverot brīvdienas un darba dienu vakara stundas.	N
4.2.	Projekta īstenošanas ieguldījums atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamības nodrošināšanā	Kritērijs nav izslēdzošs
4.2.1	Projekts tiek īstenots teritorijā, kur esošais ŠASL nodrošinājums ir: - novadā ar iedzīvotāju skaitu virs 8000 - izveidots viens vai vairāki ŠASL; - republikas pilsētā ar iedzīvotāju skaitu līdz 50000 - izveidots viens vai vairāki ŠASL; - republikas pilsētā ar iedzīvotāju skaitu 50000 - 100000 – izveidoti divi vai vairāki ŠASL; - republikas pilsētā ar iedzīvotāju skaitu virs 100000 - izveidots viens vai vairāki ŠASL uz 100000 iedzīvotājiem.	0
4.2.2.	Projekts tiek īstenots teritorijā, kur esošais ŠASL nodrošinājums ir: - novadā ar iedzīvotāju skaitu virs 8000 - nav izveidots neviens ŠASL; - republikas pilsētā ar iedzīvotāju skaitu līdz 50000 - nav izveidots neviens ŠASL;	5

Kritērijs		Vērtēšanas sistēma – punktu skala
	- republikas pilsētā ar iedzīvotāju skaitu 50000 - 100000 - izveidoti mazāk kā divi ŠASL; - republikas pilsētās ar iedzīvotāju skaitu virs 100000 - ir izveidots mazāk kā viens ŠASL uz 100000 iedzīvotājiem.	
4.3.	Projekta īstenošanas ieguldījums atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras kvalitātes nodrošināšanā	Kritērijs nav izslēdzošs
4.3.1.	Projektā tiks veikta jauna ŠASL izveidošana, kurā tiks nodrošināta vismaz 6 dalīti savākto atkritumu veidu (plastmasas, papīrs un kartons, stikls, metāls, t.sk. šo materiālu veidu izlietotais iepakojums, sadzīves bīstamie atkritumi, videi kaitīgu preču atkritumi) savākšana	1
4.3.2.	Projektā tiks veikta jauna ŠASL izveidošana, kurā tiks nodrošināta vismaz 8 dalīti savākto atkritumu veidu (plastmasas, papīrs un kartons, stikls, metāls, t.sk. šo materiālu veidu izlietotais iepakojums, sadzīves bīstamie atkritumi, videi kaitīgu preču atkritumi, bioloģiski noārdāmie atkritumi, liela izmēra atkritumi un/vai citi atkritumu veidi) savākšana	3
4.4.	Projekta īstenošanas ieguldījums atkritumu sagatavošanā atkārtotai izmantošanai	Kritērijs nav izslēdzošs
4.4.1.	Projektā izveidojamajā ŠASL ir paredzēta 1 līdz 2 atkritumu veidu pieņemšana sagatavošanai atkārtotai izmantošanai	1
4.4.2.	Projektā izveidojamajā ŠASL ir paredzēta 3 un vairāk atkritumu veida pieņemšana sagatavošanai atkārtotai izmantošanai	2
4.5.	Projekta ietvaros paredzētie iedzīvotāju informēšanas pasākumi par atkritumu šķirošanas nepieciešamību	Projekta atbilstības kritērijs
4.5.1.	Projektam ir izstrādāts sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu plāns, kas ietver detalizētu veicamo pasākumu aprakstu, laika grafiku un metodikas aprakstu kā tiks veikta informēšanas un izglītošanas pasākumu efektivitātes novērtēšana. Plānam ir pievienots publicitātes materiālu paraugs, kas ietver informāciju par 1) atkritumu šķirošanas nepieciešamību, 2) SADSP izvietojumu projekta teritorijā 3) SADSP izmantošanas noteikumiem (nododamo materiālu veidi un kvalitātes prasības), 4) atkritumu šķirošanas ieguvumiem videi kopumā, 4) atkritumu šķirošanas ieguvumiem atsevišķi katrai māsaimniecībai. Ar publicitātes materiāliem tiks nodrošināta katra atsevišķa māsaimniecība projekta teritorijā.	N
5.	Esošu šķiroto atkritumu savākšanas laukumu (ŠASL) pilnveidošana	
5.1.	Projekta ietvaros izveidotās infrastruktūras pieejamība	Projekta atbilstības kritērijs
5.1.1.	Projektā ietvaros pilnveidojamā ŠASL darba laiks (pieejamība apmeklētājiem) tiks nodrošināta ≥ 30 stundas nedēļā, ietverot brīvdienas un darba dienu vakara stundas.	N
5.2.	Projekta īstenošanas ieguldījums atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamības nodrošināšanā	Kritērijs nav izslēdzošs
5.2.1.	Projekts tiek īstenots teritorijā, kur esošais ŠASL nodrošinājums ir: - novadā ar iedzīvotāju skaitu virs 8000 - izveidots viens vai vairāki ŠASL; - republikas pilsētā ar iedzīvotāju skaitu līdz 50000 - izveidots viens vai vairāki ŠASL; - republikas pilsētā ar iedzīvotāju skaitu 50000 - 100000 – izveidoti divi vai vairāki ŠASL; - republikas pilsētā ar iedzīvotāju skaitu virs 100000 - izveidots viens vai vairāki ŠASL uz 100000 iedzīvotājiem.	0
5.2.2.	Projekts tiek īstenots teritorijā, kur esošais ŠASL nodrošinājums ir:	5

Kritērijs		Vērtēšanas sistēma – punktu skala
	- novadā ar iedzīvotāju skaitu virs 8000 - nav izveidots neviens ŠASL; - republikas pilsētā ar iedzīvotāju skaitu līdz 50000 - nav izveidots neviens ŠASL; - republikas pilsētā ar iedzīvotāju skaitu 50000 - 100000 - izveidoti mazāk kā divi ŠASL; - republikas pilsētās ar iedzīvotāju skaitu virs 100000 - ir izveidots mazāk kā viens ŠASL uz 100000 iedzīvotājiem.	
5.3.	Projekta īstenošanas ieguldījums atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras kvalitātes nodrošināšanā	Kritērijs nav izslēdzošs
5.3.1.	Projektā tiks veikta ŠASL pilnveidošana, lai nodrošinātu vismaz 7 dalīti savākto atkritumu veidu (plastmasas, papīrs un kartons, stikls, metāls, t.sk. šo materiālu veidu izlietotais iepakojums, sadzīves bīstamie atkritumi, videi kaitīgu preču atkritumi, bioloģiski noārdāmie atkritumi) savākšana	1
5.3.2.	Projektā tiks veikta ŠASL pilnveidošana, lai nodrošinātu vismaz 8 dalīti savākto atkritumu veidu (plastmasas, papīrs un kartons, stikls, metāls, t.sk. šo materiālu veidu izlietotais iepakojums, sadzīves bīstamie atkritumi, videi kaitīgu preču atkritumi, bioloģiski noārdāmie atkritumi, liela izmēra atkritumi un/vai citi atkritumu veidi) savākšana	3
5.3.3.	Projektā tiks veikta ŠASL pilnveidošana, lai nodrošinātu atkritumu pieņemšanu sagatavošanai atkārtotai izmantošanai	3
5.4.	Projekta īstenošanas ieguldījums atkritumu sagatavošanā atkārtotai izmantošanai	Kritērijs nav izslēdzošs
5.4.1.	Projektā pilnveidojamajā ŠASL ir paredzēta 1 – 2 atkritumu veidu pieņemšana sagatavošanai atkārtotai izmantošanai	1
5.4.2.	Projektā pilnveidojamajā ŠASL ir paredzēta > 2 atkritumu veida pieņemšana sagatavošanai atkārtotai izmantošanai	2
5.5.	Projekta ietvaros paredzētie iedzīvotāju informēšanas pasākumi par atkritumu šķirošanas nepieciešamību	Projekta atbilstības kritērijs
5.5.1.	Projektam ir izstrādāts sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu plāns, kas ietver detalizētu veicamo pasākumu aprakstu, laika grafiku un metodikas aprakstu kā tiks veikta informēšanas un izglītošanas pasākumu efektivitātes novērtēšana. Plānam ir pievienots publicitātes materiālu paraugs, kas ietver informāciju par 1) atkritumu šķirošanas nepieciešamību, 2) SADSP izvietojumu projekta teritorijā 3) SADSP izmantošanas noteikumiem (nododamo materiālu veidi un kvalitātes prasības), 4) atkritumu šķirošanas ieguvumiem videi kopumā, 4) atkritumu šķirošanas ieguvumiem atsevišķi katrai māsaimniecībai. Ar publicitātes materiāliem tiks nodrošināta katra atsevišķa māsaimniecība projekta teritorijā.	N
6.	Specializēto atkritumu savākšanas transportlīdzekļu iegāde atkritumu bezkonteineru dalītās savākšanas maršrutu apkalpošanai	
6.1.	Projekta īstenošanas ieguldījums atkritumu dalītās vākšanas infrastruktūras pieejamības nodrošināšanā	Projekta atbilstības kritērijs
6.1.1.	Projekta ietvaros iegādāto transportlīdzekļu kategorija saskaņā ar transportlīdzekļu klasificēšanas kritērijiem atbilst N3 kategorijai. Iegādātie specializētie atkritumu savākšanas transportlīdzekļi tiks izmantoti dalīto atkritumu (papīrs un kartons, plastmasa, stikls un metāls) savākšanai tieši no māsaimniecībām.	N
6.2.	Projekta ietvaros iegādājamo transportlīdzekļu atbilstība paredzētajam pielietojumam un aprīkojums	Projekta atbilstības kritērijs
6.2.2.	Projekta ietvaros paredzēts iegādāties specializētus atkritumu savākšanas transportlīdzekļus. Iegādātie transportlīdzekļi būs aprīkoti ar svāriem savācāmo dalīto atkritumu svāra noteikšanai un reģistrēšanai. Transportlīdzeklis būs aprīkots ar globālās	N

Kritērijs		Vērtēšanas sistēma – punktu skala
	pozicionēšanas sistēmu transporta kontrolei.	
6.3.	Projekta īstenošanas ieguldījums atkritumu dalītās vākšanas pakalpojuma kvalitātes nodrošināšanā	Kritērijā jāsaņem vismaz 1 punkts
6.3.1.	Projekta iesniedzējs nav izstrādājis atkritumu bezkonteineru dalītās vākšanas maršrutus, vai paredzētais atkritumu savākšanas biežums ir mazāks kā 1 savākšanas reize 2 mēnešos	0
6.3.2.	Projekta iesniedzējs ir izstrādājis atkritumu bezkonteineru dalītās vākšanas maršrutus, paredzētais atkritumu savākšanas biežums no mājāsaimniecībām ir vismaz viena savākšanas reize mēnesī.	1
6.3.3.	Projekta iesniedzējs ir izstrādājis atkritumu bezkonteineru dalītās vākšanas maršrutus, paredzētais atkritumu savākšanas biežums no mājāsaimniecībām ir vismaz 1 savākšanas reize mēnesī. Projekta iesniedzējs atkritumu ražotājus nodrošinās ar vienreiz vai atkārtu lietojamu, īpaši marķētu iepakojumu dalīto atkritumu uzkrāšanai.	2
6.3.4.	Projekta iesniedzējs ir izstrādājis atkritumu bezkonteineru dalītās vākšanas maršrutus, paredzētais atkritumu savākšanas biežums no mājāsaimniecībām ir vismaz 2 reizes mēnesī.	3
6.3.5.	Projekta iesniedzējs ir izstrādājis atkritumu bezkonteineru dalītās vākšanas maršrutus, paredzētais atkritumu savākšanas biežums no mājāsaimniecībām ir vismaz 2 reizes mēnesī. Projekta iesniedzējs atkritumu ražotājus nodrošinās ar vienreiz vai atkārtu lietojamu, īpaši marķētu iepakojumu dalīto atkritumu uzkrāšanai.	4
6.4.	Projekta īstenošanas ieguldījums atkritumu dalītās vākšanas apjomu palielināšanā	Kritērijā jāsaņem vismaz 2 punkti
6.4.1.	Projekta iesniedzējs ir sagatavojis pamatotus aprēķinus par projekta īstenošanas rezultātā dalīti savācamajiem atkritumu apjomiem vismaz 5 gadu periodam. Aprēķini ir balstīti uz datiem par mājāsaimniecības saražoto atkritumu apjomu un sastāvu. Aprēķini ietver datus, kas raksturo potenciāli sistēmā iesaistāmo mājāsaimniecību skaitu un dalīti savācamo atkritumu apjomu. Aprēķinu rezultāti apliecina, ka projekta ietvaros iegādātais specializētais atkritumu savākšanas transportlīdzeklis nodrošinās šķiroto atkritumu savākšanu apjomā, kas mazāks par 500 t/gadā.	0
6.4.2.	Projekta iesniedzējs ir sagatavojis pamatotus aprēķinus par projekta īstenošanas rezultātā dalīti savācamajiem atkritumu apjomiem vismaz 5 gadu periodam. Aprēķini ir balstīti uz datiem par mājāsaimniecības saražoto atkritumu apjomu un sastāvu. Aprēķini ietver datus, kas raksturo potenciāli sistēmā iesaistāmo mājāsaimniecību skaitu un dalīti savācamo atkritumu apjomu. Aprēķinu rezultāti apliecina, ka projekta ietvaros iegādātais specializētais atkritumu savākšanas transportlīdzeklis nodrošinās šķiroto atkritumu savākšanu apjomā, kas vienāds ar 500 līdz 1000 t/gadā	2
6.4.3.	Projekta iesniedzējs ir sagatavojis pamatotus aprēķinus par projekta īstenošanas rezultātā dalīti savācamajiem atkritumu apjomiem vismaz 5 gadu periodam. Aprēķini ir balstīti uz datiem par mājāsaimniecības saražoto atkritumu apjomu un sastāvu. Aprēķini ietver datus, kas raksturo potenciāli sistēmā iesaistāmo mājāsaimniecību skaitu un dalīti savācamo atkritumu apjomu. Aprēķinu rezultāti apliecina, ka projekta ietvaros iegādātais specializētais atkritumu savākšanas transportlīdzeklis nodrošinās šķiroto atkritumu savākšanu apjomā, kas lielāks par 1000 t/gadā.	4

Kritērijs		Vērtēšanas sistēma – punktu skala
6.5	Projekta īstenošanas teritorija	Kritērijs nav izslēdzošs
6.5.1.	Projektu paredzēts īstenot Rīgas pilsētas teritorijā vai teritorijā, kur esošais SADSP izvietojuma blīvums ir lielāks par 1 SADSP uz 500 iedzīvotājiem novadu teritorijās vai lielāks par 1 SADSP uz 700 iedzīvotājiem republikas pilsētu teritorijās	0
6.5.2.	Projektu paredzēts īstenot republikas pilsētu teritorijā	5
6.5.3.	Projektu paredzēt īstenot novadu teritorijā	10
6.6.	Projekta ietvaros paredzētie iedzīvotāju informēšanas pasākumi par atkritumu šķirošanas nepieciešamību	Projekta atbilstības kritērijs
6.6.1.	Projektam ir izstrādāts sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu plāns, kas ietver detalizētu veicamo pasākumu aprakstu, laika grafiku un metodikas aprakstu kā tiks veikta informēšanas un izglītošanas pasākumu efektivitātes novērtēšana. Plānam ir pievienots publicitātes materiālu paraugs, kas ietver informāciju par 1) atkritumu šķirošanas nepieciešamību, 2) SADSP izvietojumu projekta teritorijā 3) SADSP izmantošanas noteikumiem (nododamo materiālu veidi un kvalitātes prasības), 4) atkritumu šķirošanas ieguvumiem videi kopumā, 4) atkritumu šķirošanas ieguvumiem atsevišķi katrai mājsaimniecībai. Ar publicitātes materiāliem tiks nodrošināta katra atsevišķa mājsaimniecība projekta teritorijā.	N
6.7.	Projekta iesniedzēja pieredze	Kritērijs nav izslēdzošs
6.7.1.	Vidējais projekta iesniedzēja apsaimniekotais sadzīves atkritumu apjoms iepriekšējo 3 kalendāro gadu laikā ir mazāks par projekta ietvaros plānoto apsaimniekoto atkritumu apjomu	0
6.7.2.	Vidējais projekta iesniedzēja apsaimniekotais sadzīves atkritumu apjoms iepriekšējo 3 kalendāro gadu laikā ir vienāds vai līdz 2 reizēm lielāks par projekta ietvaros plānoto apsaimniekoto atkritumu apjomu	1
6.7.3.	Vidējais projekta iesniedzēja apsaimniekotais sadzīves atkritumu apjoms iepriekšējo 3 kalendāro gadu laikā ir vairāk kā 2 reizes lielāks par projekta ietvaros plānoto apsaimniekoto atkritumu apjomu	2
6.8	Viena projekta ietvaros iegādājamo transportlīdzekļu skaits	Kritērijā jāsaņem vismaz 1 punkts
	Projekta iesniedzējs, kura kopējais apkalpotais iedzīvotāju skaits ir līdz 50 000, SAM pasākuma 5.2.1.1. ietvaros plāno iegādāties 2 vai vairāk specializētos transportlīdzekļus vai projekta iesniedzējs, kura kopējais apkalpotais iedzīvotāju skaits ir vairāk par 50 000, SAM pasākuma 5.2.1.1. ietvaros plāno iegādāties 3 vai vairāk specializētos transportlīdzekļus.	0
	Projekta iesniedzējs, kura kopējais apkalpotais iedzīvotāju skaits ir līdz 50 000, SAM pasākuma 5.2.1.1. ietvaros plāno iegādāties 1 specializēto transportlīdzekli vai projekta iesniedzējs, kura kopējais apkalpotais iedzīvotāju skaits ir vairāk par 50 000, SAM pasākuma 5.2.1.1. ietvaros plāno iegādāties ne vairāk kā 2 specializētos transportlīdzekļus.	1

SAM Pasākums 5.2.1.2. "Atkritumu pārstrādes un reģenerācijas veicināšana"

VIENOTIE KRITĒRIJI

Kritērijs		Kritērija ietekme uz lēmuma pieņemšanu
1.	Projekta iesniedzēja atbilstība	P
1.1.	Projekta iesniedzējs ir kapitālsabiedrība, kurai noslēgts līgums ar pašvaldību par atkritumu apsaimniekošanas pakalpojumu sniegšanu attiecīgajā administratīvajā teritorijā vai noslēgts līgums ar atkritumu apsaimniekotāju, kurš ir noslēdzis līgumu ar pašvaldību normatīvajos aktos par atkritumu apsaimniekošanu noteiktajā kārtībā	

KVALITĀTES KRITĒRIJI

Kritērijs		Vērtēšanas sistēma – punktu skala
2.	Bioloģiski noārdāmo atkritumu (BNA) anaerobās pārstrādes iekārtu izveide	
2.1.	Projekta īstenošanas ieguldījums BNA pārstrādes apjomu palielināšanā	Kritērijs nav izslēdzošs
2.1.1.	Projekta ietvaros izveidotās BNA pārstrādes iekārtas jauda ir <5000 t/gadā	0
2.1.2.	Projekta ietvaros izveidotās BNA pārstrādes iekārtas jauda ir 5000 - 20000 t/gadā	3
2.1.3.	Projekta ietvaros izveidotās BNA pārstrādes iekārtas jauda ir >20000 t/gadā	5
2.2.	Projekta īstenošanas ieguldījums BNA pārstrādes efektivitātes uzlabošanā	Kritērijs nav izslēdzošs
2.2.1.	Izvēlētā tehnoloģija nenodrošina fermentācijas rezultātā radītās biogāzes savākšanu un utilizāciju ar enerģijas atguvi;	0
2.2.2.	Izvēlētā tehnoloģija nodrošina metāna (CH ₄) atguvi < 40 Nm ³ /tonna, pie BNA frakcijas īpatsvara 50% (sausai masai) no kopējās iekārtā apstrādājamās atkritumu masas;	5
2.2.3.	Izvēlētā tehnoloģija nodrošina metāna (CH ₄) atguvi ≥ 40 Nm ³ /tonna, pie BNA frakcijas īpatsvara 50% (sausai masai) no kopējās iekārtā apstrādājamās atkritumu masas;	10
2.3.	Projekta īstenošanas papildu ieguldījums BNA pārstrādes efektivitātes uzlabošanā	Kritērijs nav izslēdzošs

Kritērijs		Vērtēšanas sistēma – punktu skala
2.3.1.	Projekta iesniedzējs nodrošina biogāzes utilizācijas rezultātā radītās siltumenerģijas lietderīgu izmantošanu < 30% apmērā no radītā siltumenerģijas daudzuma	1
2.3.2.	Projekta iesniedzējs nodrošina biogāzes utilizācijas rezultātā radītās siltumenerģijas lietderīgu izmantošanu $\geq$ 30% apmērā no radītā siltumenerģijas daudzuma	3
2.4.	BNA anaerobās pārstrādes gala produktu izmantošanas nodrošināšana	Kritērijā jāsaņem vismaz 1 punkts
2.4.1.	Projekta iesniedzējs nenodrošina BNA anaerobās fermentācijas galaproduktu izmantošanu, galaproduktus paredzēts apglabāt sadzīves atkritumu poligonā	0
2.4.2.	Projekta iesniedzējs nodrošina BNA anaerobās fermentācijas galaproduktu izmantošanu vismaz 50% apmērā no radītā gala produktu daudzuma. Ir zināms galaproduktu izmantotājs. Ar izmantotāju parakstīts nodomu protokols vai noslēgts līgums par galaproduktu izmantošanu.	1
2.4.3.	Projekta iesniedzējs nodrošina BNA anaerobās fermentācijas galaproduktu izmantošanu vismaz 75% apmērā no radītā gala produktu daudzuma. Ir zināms galaproduktu izmantotājs. Ar izmantotāju parakstīts nodomu protokols vai noslēgts līgums par galaproduktu izmantošanu.	5
2.5.	Projekta ietvaros paredzētie iedzīvotāju informēšanas pasākumi par BNA pārstrādes nepieciešamību	Kritērijs nav izslēdzošs
2.5.1.	Informēšanas pasākumi nav paredzēti	0
2.5.2.	Projektam ir izstrādāts sabiedrības informēšanas un izglītošanas pasākumu plāns, kas ietver detalizētu skaidrojumu par BNA pārstrādes nepieciešamību un potenciālajiem ieguvumiem.	1
2.6.	Projekta iesniedzēja pieredze	Kritērijs nav izslēdzošs
2.6.1.	Vidējais projekta iesniedzēja apsaimniekotais sadzīves atkritumu apjoms iepriekšējo 3 kalendāro gadu laikā ir mazāks par projekta ietvaros plānoto apsaimniekoto atkritumu apjomu	0
2.6.2.	Vidējais projekta iesniedzēja apsaimniekotais sadzīves atkritumu apjoms iepriekšējo 3 kalendāro gadu laikā ir vienāds vai līdz 2 reizēm lielāks par projekta ietvaros plānoto apsaimniekoto atkritumu apjomu	1
2.6.3.	Vidējais projekta iesniedzēja apsaimniekotais sadzīves atkritumu apjoms iepriekšējo 3 kalendāro gadu laikā ir vairāk kā 2 reizes lielāks par projekta ietvaros plānoto apsaimniekoto atkritumu apjomu	2
3.	Materiālu pārstrādes iekārtu izveide	
3.1.	Projekta īstenošanas ieguldījums materiālu pārstrādes apjomu palielināšanā	Kritērijs nav izslēdzošs
3.1.1.	Projekta ietvaros izveidotās materiālu pārstrādes iekārtas jauda ir <1000 t/gadā	0
3.1.2.	Projekta ietvaros izveidotās materiālu pārstrādes iekārtas jauda ir 1000 - 2999 t/gadā	1
3.1.3.	Projekta ietvaros izveidotās materiālu pārstrādes iekārtas jauda ir 3000 - 4999 t/gadā	3

Kritērijs		Vērtēšanas sistēma – punktu skala
3.1.4.	Projekta ietvaros izveidotās materiālu pārstrādes iekārtas jauda ir >5000 t/gadā	5
3.2	Projekta īstenošanas ieguldījums materiālu pārstrādes efektivitātes uzlabošanā	Kritērijs nav izslēdzošs
3.2.1.	Projekta ietvaros izveidotās iekārtas nodrošina atkritumos esošu materiālu pārstrādi izejvielās, kas izmantojamas preču vai produktu ražošanā	1
3.2.2.	Projekta ietvaros izveidotās iekārtas nodrošina atkritumos esošu materiālu pārstrādi galaproduktos	5
3.3.	Projekta īstenošanas ieguldījums atsevišķu materiālu veidu pārstrādes jaudu pieejamības uzlabošanā	Kritērijs nav izslēdzošs
3.3.1.	Projekta ietvaros izveidotās iekārtas paredzētas tādu materiālu veidu pārstrādei, kuriem Latvijā šobrīd ir nodrošinātas pārstrādes jaudas vairāk kā 50% apmērā no Latvijā radītā atbilstošā materiālu veida atkritumu apjoma	1
3.3.1.	Projekta ietvaros izveidotās iekārtas paredzētas tādu materiālu veidu pārstrādei, kuriem Latvijā šobrīd ir nodrošinātas pārstrādes jaudas mazāk kā 50% apmērā no Latvijā radītā atbilstošā materiālu veida atkritumu apjoma	5
3.4.	Materiālu pārstrādes rezultātā saražoto izejvielu vai galaproduktu realizācijas nodrošinājums	Kritērijā jāsaņem vismaz 1 punkts
3.4.1.	Materiālu pārstrādes rezultātā saražoto izejvielu vai galaproduktu realizācijas iespējas nav zināmas	0
3.4.2.	Materiālu pārstrādes rezultātā saražoto izejvielu vai galaproduktu realizācijas iespējas ir zināmas, par saražoto izejvielu vai galaproduktu realizāciju parakstīts nodomu protokols	3
3.4.3.	Materiālu pārstrādes rezultātā saražoto izejvielu vai galaproduktu realizācijas iespējas ir zināmas, par saražoto izejvielu vai galaproduktu realizāciju noslēgts līgums	5
3.5.	Projekta īstenošanas ieguldījums Latvijas teritorijā radītu atkritumu pārstrādē	Projekta atbilstības kritērijs
	Projekta ietvaros izveidotajās iekārtas tiks pārstrādāti tikai Latvijas teritorijā radīti atkritumi. Pārstrādājamo atkritumu izcelsmi projekta iesniedzējs apliecina ar paša iesniedzēja savāktajiem atkritumu apjomiem un/vai nodomu protokoliem vai līgumiem par atkritumu pieņemšanu pārstrādei no atkritumu apsaimniekošanas komersantiem, kas veic atkritumu apsaimniekošanu Latvijas teritorijā.	N
4.	No atkritumiem iegūta kurināmā (NAIK) reģenerācijas iekārtu izveide	
4.1.	Projekta īstenošanas ieguldījums NAIK reģenerācijas apjomu palielināšanā	Kritērijs nav izslēdzošs
4.1.1.	Projekta ietvaros izveidotās NAIK reģenerācijas iekārtas jauda ir <1000 t/gadā	0
4.1.2.	Projekta ietvaros izveidotās NAIK reģenerācijas iekārtas jauda ir 1000 - 3000 t/gadā	3
4.1.3.	Projekta ietvaros izveidotās NAIK reģenerācijas iekārtas jauda ir >3000 t/gadā	5
4.2	Projekta īstenošanas ieguldījums NAIK reģenerācijas efektivitātes uzlabošanā	Kritērijā jāsaņem vismaz 1 punkts
4.2.1.	Projekta ietvaros izveidoto NAIK reģenerācijas iekārtu lietderības koeficients ir mazāks par 0.65	0

Kritērijs		Vērtēšanas sistēma – punktu skala
4.2.2.	Projekta ietvaros izveidoto NAIK reģenerācijas iekārtu lietderības koeficients ir lielāks par 0.65	1
4.3.	Projekta īstenošanas ieguldījums Latvijas teritorijā radītu atkritumu reģenerācijā	Projekta atbilstības kritērijs
	Projekta ietvaros izveidotajās NAIK reģenerācijas iekārtās Latvijas teritorijā radītu atkritumu īpatsvars kopējā iekārtas darbībai izmantotā NAIK apjomā būs ne mazāks kā 80%. Reģenerējamā NAIK izcelsmi projekta iesniedzējs apliecina ar paša iesniedzēja savāktajiem atkritumu apjomiem un/vai nodomu protokoliem vai līgumiem par NAIK pieņemšanu reģenerācijai no atkritumu apsaimniekošanas komersantiem, kas veic atkritumu apsaimniekošanu Latvijas teritorijā.	N
4.4.	NAIK reģenerācijas rezultātā saražotās elektroenerģijas un / vai siltumenerģijas realizācijas/izmantošanas nodrošinājums	Kritērijā jāsaņem vismaz 1 punkts
4.4.1.	NAIK reģenerācijas rezultātā saražotās elektroenerģijas un / vai siltumenerģijas realizācijas iespējas nav zināmas	0
4.4.2.	NAIK reģenerācijas rezultātā saražotās elektroenerģijas un / vai siltumenerģijas realizācijas iespējas ir zināmas, par saražoto izejvielu vai galaproduktu realizāciju parakstīts nodomu protokols	3
4.4.3.	NAIK reģenerācijas rezultātā saražotās elektroenerģijas un / vai siltumenerģijas realizācijas iespējas ir zināmas, saražotās elektroenerģijas un / vai siltumenerģijas realizāciju noslēgts līgums	5